

19
—
37

R.5.
4/10

Vol 15 19

W 37

INDEX COPIOSVS
PRÆCIPVARVM
RERVM.

QVÆ OMNIBVS DOCT.
MARTINI NAVARRI AB
AZPILCVETA OPERIBVS
CONTINENTVR.

ROMAE.

Ex Typographia Iacobi Tornerij. Anno D. M. LXXXVIII.

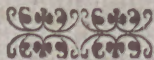

PERMISSV. SVPERIORVM.

AD LECTOREM.

*Seligere ut possis Nauarri è rure corollas ,
Atque rosis, Hospes, consociare rosas.
Hic Index tibi ductor erit, tibi deteget hortos,
Et distincta suis florida sensa locis.
Ut verè varijs existit floribus, extat
Sic verum è vario dogmate, dogma lege.*

IO. HIERONYMO ALBANO. S. R. E.

CARD. AMPLISS.

IACOBVS TORNTERIVS

BIBLIOPOLA FELICITATEM.

VM longo iam vsu , antiquissimaque consuetudine receptum sit; Cardinalis Amplissime , vt ij, qui aliquem librum conscripserunt , non ante eum in lucem prodire patiantur , quam alicuius præstantissimi viri nomine commendetur; perabsurdum fore iudicaui, si hic liber, qui maiorem, quam sexcenti alij laudem meretur, inglorius quodammodo , ac pene nudus (licet ipse per se sit satis illustris) in hominum manus perueniret . Quare cum huic ego malo mederi vellem , te vnum , ex omnibus mihi deligendum putaui , cui hoc munus dicarem : quod amor erga me tuus ex incredibilis benignitatis, humanitatisq. tuæ fonte manans sic postulare videatur. Idq; eo libentius feci, quod scirẽ me eius tibi viri virtutem in mentem reuocaturum; quo viuo cum pietatis, tum singularis doctrinæ causa , tanquam te altero vtebaris. Quamquam illud quoque addam consentaneũ, atque æquum fuisse; vt cum nihil adhuc ex hac nostra bi-

bibliotheca sub tuo amplissimo nomine prodierit; hoc tibi
opus, & primum, & vt arbitror, gratissimum dedicarem.
Cum totigitur me grauissimæ causæ ad hoc induxerint; il-
lud ad extremū, te Cardinalis Amplissime, restat vt orem,
vt omnium Doctoris Nauarri doctissimi, religiosissimiq.
viri operum Indice, quinque eiusdem elegantissimis re-
sponsis additis eodem, quo tibi consecratur animo per-
fruare. Ex nostra Bibliotheca. Kal. Aprilis. 1588.

BIBLIOTHECA FELICITATEM

V. M. longo iam vlt, antequam
consecraretur, receperunt; Cardinalis
Amplissime, vt is, qui aliquid librum
consecraret, non ante cum in locum
proinde pararetur, quam aliquid per-
ficeret, vti nomine commendat;
perabundum fore indicem, qui aliquid
excenti alij librorum, quodammodo, ac
bene nudus (licet in hominum
manus perveniret. Quare ego malo modum vel-
lem, te vnum, ex omnibus huius deligendum putavi, cui
hoc munus dicerem: quod amor erga meum ex incedi-
bilis benignitatis, humanitatis, et forte manus sic po-
stulare videatur. Id, eo libenter feci, quod scire me cupi-
tibi viti virtutem in mentem reuocaturus, quo vno cum
pictatis, cum singularis doctrinæ, et sapientie re alio
virearis. Quamquam illud quod per abeam commendat;
aque ad eam fuisse, vt cum nihil adhuc ex his nostris li-

MARTINVS DE ZVRIA

LECTORI S. D.

N conſcientiæ caſibus explicandis, quanta fuerit hac noſtra ætate Martini Nauarri auunculi mei ſciētia, & prudentia, nemo eſt fere qui neſciat. cuius ego laudes etſi pto mea in illum obſeruantia, & pietate perſequi cuperem, ac fortasſe etiam deberem pluribus verbis; malo tamen omnino reticere: ne, cum ſint ita illuſtres ipſæ per ſe, lucem ſoli videar addere voluiſſe. Is igitur ea, quæ ad caſus & canones explanandos pertinent, non vno volumine ſed pluribus comprehenſa reliquit; atque alia alijs temporibus edidit. Quare operæ pretium videtur; ſi, quæ varijs libris eſt ille complexus, eorum omnium ſumma capita, & loci quique præcipui vno Indice clauderentur: quo facilius atque commodius tanti viri doctrina ſacerdotes, cæterique canonum caſuumque ſtudioſi ad Dei gloriam perfruerentur. Hæc ego Indicem, & quidem vberriſimum, ſummoque ordine diſpoſitum cum accepiſſem religioſi cuiuſdam viri opera, ſedulo & accurate eſſe conſectum, qui diu multumque auunculi mei libros peruolutauit; ſummis ab eo precibus contendi, vt ad alios quoque ſuorū hunc laborum fructum deriuari pateretur. Atque ita demum hominem mihi cariſſimum atque optimū exorauī, vel potius flagitando pene coëgi, vt non tamen ſuo nomine (quæ ipſius eſt modeltia) in lucem prodire ſit paſſus. Ego vero qui cum ipſummet pro eius virtute, ac pietate cum religioſiſſimorum patrum ordinem atque familiam, in quam eſt adſcriptus, magna in primis pro eo ac debeo veneratione ac beneuolentia proſequor: etſi auctoris tam fructuoſi operis nomen ſupprimi nollem; tamen quoniam id ab eo extorquere non potui; malo me amicitie muneri videri deeſſe, ita ipſius amicitie iure ac lege cogente; quā aut contra amicitie fidem auctoris nomen indicare, aut fructu te Indicis tam neceſſarij, tam copioſi, tam diſtincti, lector humaniſſime, fraudari. Quanta porro, & quam multiplex ab hoc Indice in tanta Nauarri librorum & opuſculorum varietate ſit vtilitas manatura; facilius ipſe, vt arbitror, ex vſu ipſo & Indicis tractatione poteris, quā
vel

vel ex hac mea epistola, vel ex vllius oratione cognoscere.

Interim vero illud eos scire velim, qui sunt cum Nauarri tum iuris canonici studiosi; me aliud quiddam præterea moliri, quod omnibus gratissimum fore confido. Responsa enim varia de rebus Canonicis ab eo reddita dum hic Romæ in sacro summæ Pœnitentiariæ Prætorio iussu Romani Põtificis ad huiusmodi quæstiones responderet, qua in re sine cõtrouersia facile inter omnes excelluit; hæc inquã responsa quibus sententiam suam de rebus fere grauissimis non nisi scripto dare solitus erat, quæ quingentorum, vt puto, numerum superabũt, nõ patiar in tenebris latere diutius, sed in ordinem titulorum decretalium digesta, in vnumque volumen coniecta, quam primum curabo, vt excusa typis possint in doctorum hominum manus peruenire. In quo quidem opere cũ difficiles fere de rebus maximis quæstiones profligentur, & quæ tanti viri fuerit sapientia poterit facile vnusquisque perspicere in consilijs etiam dandis de singulis rebus, quæ certis nimirum locis, personis, ac temporibus continentur: quas longe plerumque difficiliores esse ad statuendum, quam res vniuersas generatimque propositas quis vel mediocriter eruditus ignorat? & simul ad alia prope innumerabilia horum similia decernenda parare sibi cuique nõ magno negotio facultatem licebit, cum summa & honestissima tam varijs rebus cognoscendis tamque salutaribus voluptate coniunctam. Et quoniam tantum opus partim ad recognoscendum, partim ad imprimendum non paucis mensibus indigebit; ex his nonnulla hic addere non alienum ab instituto nostro viri graues censuerunt: vt vel ex his paucis reliquorum possit studiosus lector facere coniecturam, ac rem iam ante degustatam eo maiore alacritate suscipere. Illud te ad extremum, prudens lector, admonitum velim, (vt ad rem hoc loco propositam redeamus) quoniam sæpe adhuc quædam Nauarri opera non eodem tempore sunt excusa typis, in quibus non modo diuersi sunt numeri, sed res etiam ipsæ aliæ alijs locis disputatæ: vtrasque editiones, in quibus hæc variantur cũ suis numeris hoc Indicesolere citari. Verum antequã ad Indicem veniretur, quo Alphabeti ordine loca Nauarri notantur; censuit auctor hoc loco tum notarum explicationem, quibus in hoc Indice est vsus, tum singulorum eiusdem Nauarri operum inscriptiones, ac diuisiones esse præponendas. Vale.

EXPLI.

EXPLICATIO NOTARVM

quibus in hoc Indice vtimur.

Admo. Admoneo.
 Aduert. Aduertendum.
 Alie. rer. Eccle. De alienatione rerum Eccleſiarum. *vel De ſpolijs clericorum ſue in cap. Non liceat Papa.*
 Anton. Antonomia.
 Auct. Auctario.
 Cap. Caput.
 Cau. null. Cauſa nullitatis.
 Collig. Colligitur.
 Com. Commentarius.
 Concl. Concluſio.
 Conſir. Confirmatio.
 Conſu. contr. Conſutatio contrariorum.
 Dat. & promiſ. De datis, & promiſſis. *ſine co-
 ment. in Extrauag. Greg. xij. & Bonifa. 8.*
 Decla. Declaratio.
 Dedu. Deducitur.
 Diſt. Diſtinctione.
 Except. Exceptio.
 Exc. Excommunicatio.
 Excu. Excusatur.
 Exemp. Exemplum.
 Fin. hum. De finibus humanorum vel cap.
*Cum Miniſter. Hæc enim duo apud Nanar.
 idem valent.*
 Glo. ſum. Gloſſa ſummæ.
 Grat. Gratianus.
 Hor. can. De Horis canonicis ſeu Henchridien
De Oratione.
 Hum. Aur. Humanæ Aures.
 Imp. Impedimentum.
 Inf. Infertur.
 Indulg. De Indulgentijs ſeu De Iobeleo.
 Interrog. Interrogatus.
 Miſ. Miſcellanea.
 Mon. Moneo.
 Not. Notabile.

not. Nota vel Notandum.
 Oppof. Oppoſitio.
 Pec. peccant.
 Pen. Penultimum.
 Pœnit. De pœnitentia.
 Præl. præluſio.
 Præſ. præſupponimus.
 Præm. præmitto.
 Princ. principio.
 Prob. probatur.
 Red. Eccle. De redditibus Eccleſiaſticis ſu-
 per cap. Quoniam.

Reg. De Regularibus.

{ cap. cui portio.
 cap. Non dicatis.
 cap. Nullam.
 cap. Statuimus.

Commentarij enim Nanarri in hæc quatuor
 capita De Regularibus ita à nobis citantur vt
 De Reg. Com. 1. intelligatur comentarius in
 cap. cui Portio. & De Reg. Com. 2. intelliga-
 tur comentarius in cap. Non dicatis. & De
 Reg. Com. 3. intelligatur comentarius in
 cap. Nullam, & De Reg. Com. 4. intelliga-
 tur comentarius in cap. Statuimus.

Rem. Remedium.
 Reſcript. De Reſcriptis. in cap. ſi quando &
 cap. Cum contingat.
 Reſp. Reſpondeo.
 Rub. In Rubrica. De Indicijs & in cap. Nouis.
 Seq. ſequitur.
 Silent. De ſilentio. ſuper cap. In loco benedi-
 ctionis.
 Spol. cler. De ſpolijs clericorum. in cap. Non
 liceat papa.
 Sum. In ſumma ſue Manuale confeſſariorum.
 Sup. Supponimus.
 Suſp. ſuſpenſione.
 Ter. par. glo. tertiæ partis gloſſæ.

In Veteri ideſt, in prioribus editionibus, quæ eodem habent numeros vſque
 ad annum. 1583. Et In Nouo, ideſt in poſterioribus editionibus ab anno.
 1584. ac deinceps, in quibus iidem ſemper numeri retinentur. In poſterio-
 ribus enim editionibus non modo numeri sæpe variantur, ſed etiam res ip-
 ſæ in alia capita transferuntur.

Et quoniam aliquando citationum numeri ſunt longiores propter ſubdiui-
 ſiones. v. g. infertur, Dico, Noto, Peccat, Colligitur. Deducitur, Probatur &
 milia; Id circo hos etiam appoſuimus quo citius ac facilius quod quaeritur,
 inueniatur.

OPE.

OPERA NAVARRI HOC INDICE COMPREHNSA.

ANVALE CONFESSARIORVM, seu Summa, continet
decem praeludia, & 27 capita. Impressum Romæ anno 1573.
& denuo anno 1584. capita verò & Numeri notantur se-
cundum veterem & nouam editionem.

PRÆLVDIVM I. tractat de animæ nostræ essentia, & digni-
tate. fol. 1.

2. præl. De animæ potentijs quatenus est vegetatiua, & sentiens. fol. 6. & In
Nouo fol. 11.

3. præl. De potentijs animæ quatenus est rationalis siue intellectiua. fol. 7. &
In Nouo fol. 14.

4. præl. De fine vltimo, beatitudine, & miseria æterna. fol. 12. & In Nouo fol.
23.

5. præl. De animæ passionibus & habitibus. fol. 19. & In Nouo fol. 35.

6. præl. De actibus animæ humanis. fol. 22. & In Nouo fol. 41.

7. præl. De meritis & demeritis. fol. 24. & In Nouo fol. 43.

8. præl. De peccato originali & actuali. fol. 29. & In Nouo fol. 51.

9. præl. De peccato mortali & veniali. fol. 32. & In Nouo fol. 54.

10. præl. De penitentia sacramento & eius partibus. fol. 37. & In Nouo fol. 61.

CAPVT I. tractat De contritione, prima parte sacramenti penitentia. fol. 39.
& In Nouo fol. 63.

2. cap. De confessione, secunda parte penitentia. fol. 52. & In Nouo fol. 85.

3. cap. De satisfactione, tertia parte penitentia. fol. 55. & In Nouo fol. 91.

4. cap. De potestate, scientia, & bonitate confessarij. fol. 61. & In Nouo fol.
103.

5. cap. De interrogationibus penitentis, & qua prudentia faciendæ. fol. 64. &
In Nouo fol. 109.

6. cap. De peccatorum circumstantijs. fol. 65. & In Nouo fol. 110.

7. cap. De conseruanda fama proximi in confessione. fol. 72. & In Nouo fol.
124.

8. cap. De sigillo confessionis. fol. 74. & In Nouo fol. 128.

9. cap. In quibus casibus confessio iteranda. fol. 78. & In Nouo fol. 135.

10. cap. quomodo confessarius excipiet confitentem. fol. 83. & In Nouo fol.

144.

11. cap. De primo præcepto decalogi de colendo Deo. fol. 86. & In Nouo
fol. 149.

12. cap.

12. cap. De secundo præcepto de non vane iurando. fol. 102. & In Nouo fol. 175.

13. cap. De tertio præcepto seruandi festa. fol. 131. & In Nouo fol. 224.

14. cap. De quarto præcepto honorandi patrem, & matrem. fol. 137. & In Nouo fol. 235.

15. cap. De quinto præcepto de nō occidendo. fol. 155. & In Nouo fol. 266.

16. cap. De sexto præcepto de non mœchando fol. 166. & In Nouo fol. 284.

17. cap. De septimo præcepto de non furando. fol. 181. & In Nouo fol. 315.

18. cap. De octauo præcepto de non falso testando. fol. 271. & In Nouo fol. 433.

19. cap. De nono præcepto de non concupiscendo vxorem proximi. fol. 286. & In Nouo fol. 512.

20. cap. De decimo præcepto & consilijs Euangelicis. fol. 292. & In Nouo fol. 513.

21. cap. De quinque præceptis Ecclesiæ. fol. 293. & In Nouo fol. 523.

22. cap. De septem sacramentis Ecclesiæ. fol. 310. & In Nouo fol. 555.

23. cap. De superbia, & septem peccatis capitalibus. fol. 343. & In Nouo fol. 617.

24. cap. De operibus misericordiæ, & sensibus exterioribus. fol. 389. & In Nouo fol. 702.

25. cap. De peccatis diuerforum statuum. fol. 399. & In Nouo fol. 719.

26. cap. quomodo se gerere debeat confessarius erga confessum. fol. 444. & In Nouo fol. 801.

27. Cap. tractat	{	De censuris Ecclesiasticis. fol. 445. & In Nouo fol. 822.
		De irregularitate. fol. 511. & In Nouo fol. 938.
		De polluta Ecclesia. fol. 529. & In Nouo fol. 983.
		De casibus reservatis. fol. 530. & In Nouo fol. 985.
		De præsentatione confessariorum. fol. 532. & In Nouo fol. 993.
		De Regulis confessariorum. fol. 532. & In Nouo fol. 995.
		De conscientia, & scientia. fol. 536. & In Nouo fol. 1004.
		De opinione deligenda. fol. 537. & In Nouo fol. 1007.

*Commentaria in septem distinctiones de POENITENTIA
Impressa Romæ anno 1586. in quo seruatur hic ordo
Capitulorū. & SS. Interpretatione donatorū.*

In distinctione prima.

Preludium primum. fol. 5.	Cap. Agite. fol. 147.
Preludium vlt. in glossam summam. fol. 8.	Cap. Et venit. fol. 147.
Principium Gratiani. fol. 13.	Cap. Sed & continuo. fol. 148.
Cap. Petrus. fol. 16.	Cap. serpens. fol. 149.
Cap. Lacrymæ. fol. 16.	Cap. Libenter. fol. 153.
Cap. Sacrificium. fol. 19.	Cap. Multiplex. fol. 159.
Cap. Magna. fol. 20.	Cap. Nemo. fol. 161.
Cap. Si quis non dicam. fol. 31.	Cap. Verbum. fol. 161.
Cap. Nemo. fol. 39.	Cap. Potest fieri. fol. 165.
Cap. Quisquis. fol. 42.	Cap. Quantumlibet. fol. 167.
Cap. Is qui. fol. 42.	Cap. Nonnulli. fol. 168.
Cap. Si quis negandi. fol. 43.	Cap. Sunt qui. fol. 169.
Cap. Si forte mulier. fol. 46.	Cap. Importuna. fol. 170.
Cap. Si quis tam. fol. 47.	Cap. Si sacerdos. fol. 173.
Cap. Si quis pulsatus. fol. 49.	Cap. Voluissent. fol. 174.
§. Contra fol. 51.	§. Ex ijs. fol. 175.
Cap. Cogitationis. fol. 52.	Cap. Non sufficit. fol. 179.
Cap. Sollicitatores. fol. 58.	Cap. Nouit. fol. 180.
Cap. Vulgaris. fol. 59.	Cap. Qui sanctus. fol. 183.
Cap. Hæc autem verba. fol. 62.	Cap. Quamobrem. fol. 186.
Cap. pænæ. fol. 70.	Cap. Vidē benignum. fol. 189.
Cap. Aut facta. fol. 74.	Cap. Ecclesia. fol. 191.
§. Euentus. fol. 76.	Cap. Super tribus. fol. 194.
Cap. Cogitatio. fol. 81.	Cap. Secunda. fol. 197.
Cap. Diuortium. fol. 82.	Cap. Quia diuinitatis. fol. 200.
Cap. Si quis iratus. fol. 87.	Cap. Ne forte peccati. fol. 203.
Cap. periculosa. fol. 91.	Cap. Prædixerat. fol. 205.
Cap. Homicidiorum. fol. 95.	Cap. Medicina. fol. 207.
Cap. Omnis. fol. 98.	Cap. Medicamentum. fol. 210.
Cap. Numquid Cain. fol. 100.	Cap. Deus. fol. 211.
Cap. Noli putare. fol. 104.	Cap. Fiat pro te. fol. 211.
Cap. Homicidium. fol. 110.	Cap. Adam. fol. 212.
Cap. Si propterea. fol. 111.	Cap. Tres sunt autem. fol. 214.
Cap. Si cui etiam. fol. 111.	Cap. Si peccatum David. fol. 220.
§. Item sicut. fol. 120.	Cap. Sicut primi. fol. 221.
Cap. Porro. fol. 123.	Cap. In actione. fol. 221.
Cap. Facilius. fol. 123.	Cap. Iudicet. fol. 223.
Cap. Conuertimini. fol. 125.	Cap. Mensuram. fol. 223.
Cap. Conuertimini in gloss. fol. 128.	Cap. Quis aliquando. fol. 226.
Cap. Resuscitatus. fol. 132.	§. Non tibi dico. fol. 229.
Cap. Qui natus. fol. 134.	§. Nunc autem. fol. 237.
Cap. Omnis qui. fol. 134.	§. Item in Leuitico. fol. 238.
Cap. Ecce. fol. 138.	Cap. Quem pœnitet. fol. 240.
Cap. Perfecta. fol. 140.	Cap. Quamuis. fol. 244.
Cap. Non potest. fol. 142.	Cap. Quidam. fol. 244.
Cap. Nemiæm. fol. 145.	

In distinctione secunda.

Principium Gratiani fol. 245.
Cap. Si quis. fol. 247.
§. Item sine charitate. fol. 249.
Cap. Valida. fol. 250.
Cap. Charitas est. fol. 251.
§. Ergo si. fol. 259.
§. Et quid est diligere. fol. 263.
Cap. Querendum. fol. 265.
Cap. Charitas. fol. 265.
Cap. Vnctio. fol. 265.
Cap. Non reuertebantur. fol. 266.
Cap. Ficta. fol. 268.
Cap. Quia radix. fol. 268.
Cap. Charitas est aqua. fol. 271.
Cap. Cum sanctum. fol. 275.
Cap. Sicut seta. fol. 276.

Cap. Charitas secundo. fol. 278.
Cap. Sicut tribus. fol. 279.
Cap. Sciendum. fol. 281.
Cap. Firmum. fol. 283.
Cap. Nullus. fol. 284.
Cap. Talibus. fol. 284.
Cap. Tolle. fol. 286.
Cap. Primus homo. fol. 288.
Cap. Illa anima. fol. 289.
Cap. Sed nec Adam. fol. 290.
Cap. Vt cognouerunt. fol. 291.
Cap. Si enim. fol. 292.
Cap. Multi. fol. 295.
Cap. Citius. fol. 296.
Cap. Principium. fol. 296.
§. Charitas autem. fol. 299.

In distinctione tertia.

Principium Gratiani. fol. 300.
Cap. Pœnitentia. fol. 302.
Cap. Satisfactio. fol. 307.
Cap. Pœnitentia secundo. fol. 311.
Cap. Si Apostolus. fol. 312.

Cap. Productor. fol. 312.
Cap. Perfecta. fol. 313.
Cap. De quotidianis. fol. 320.
Cap. Sunt plures. fol. 323.
Cap. Querat. §. quod autem. fol. 324.

In distinctione quarta.

In principium Gratiani. fol. 326.

Cap. Diuina. §. sicut ergo. fol. 329.

In distinctione quinta.

Principium Gratiani. fol. 333.
Principium in glossam summam. fol. 334.
Principium tertie partis glossæ. fol. 344.
Cap. Primum consideret in principio. fol. 358.
§. Desceat. fol. 401.
§. Ingratus. fol. 403.
§. Animaduertere. fol. 405.
§. In his. fol. 409.
§. Ponat. fol. 410.
§. Semper. fol. 415.

§. Cautus. fol. 417.
§. Caueat. fol. 423.
§. Tanto. fol. 425.
Cap. Qualitas. fol. 427.
Cap. Contrarium. fol. 436.
Cap. Si quis vero. fol. 441.
Cap. Falsas. fol. 442.
Cap. Negotium. fol. 449.
Cap. Fratres. fol. 455.

In distinctione sexta.

Principium Gratiani. fol. 487.
Cap. Primum qui vult in principio. fol. 488.
§. Laboret. fol. 516.
§. Sacerdos. fol. 524.
§. Caueat. fol. 533.

§. Diligens. fol. 541.
§. Quibus. fol. 545.
Cap. Penult. sacerdos. fol. 548.
§. Quod autem. fol. 592.
Cap. Placuit. fol. 593.

In distinctione septima.

Principium Gratiani. fol. 645.
Cap. Primum Nemo. fol. 645.
Cap. Si quis primo. fol. 649.
Cap. Qui egerit. fol. 657.
Cap. Si quis autem. fol. 658.

Cap. Idcirco. fol. 703.
Cap. Vltimum. fol. 706.
§. Quod quamuis. fol. 711.
§. Si quis. fol. 715.

Commētarius in Rubricam & Relectio De Iudicijs In cap. NOUIT Impressus Romæ anno 1585. IN RUBRICA tractat de Iudicio siue iudiciali processu sumpto iudicio pro iudicanda. Et a fol. 1. vsque ad 83. At In RELECTIONE ponit sex Notabilia.

PRIMUM NOTABILE. Deum omnia nosse. fol. 87.

2. Not. nullam creaturam omnia scire. fol. 93.

3. Not. supremā iurisdictionē mere laicam sic esse penes Papam fol. 105.

4. Not. correctionem fraternam sic definiri, & sic præcipi. fol. 167.

5. Not. Denunciationem canonicam sic definiri, & quo ordine ad eam veniendum. fol. 168.

6. Not. Iurisdictionem Ecclesiasticam extendi ad cognoscendum de omni peccato mortali cuiuslibet Christiani etiam laici, ad finem liberandi eum ab illo. fol. 169.

Comētarius DE ANNO IOBELEO & INDULGENTIIS in. 8. In LEVITICO. sub ca.

QUIS ALIQUANDO cōtinet 34. Notabilia Impressus Romæ anno 1585.

PRIMVS. 8. in Levitico à Notabili 1. vsq. ad. 7. Notab. à fol. 2. vsq. ad 10.

2. Extravag. antiquorum de pœnitentia & remissione à Notab. 7. vsque ad 12. à fol. 10. vsque ad 35.

3. Extra. vnigenitus eiusdē tit. à Not. 12. vsq. ad 24. à fol. 35. vsq. ad 101.

4. Extravag. quemadmodum eiusdē tit. à Not. 24. vsque ad 31. à fol. 101. vsque ad 126.

5. Notab. 31. totam indulgentiarum summam continet, partim resol- uendo partim remittendo. a fol. 127. vsque ad 143.

6. Extravag. indictionis anni Iobelei Greg. xiiij. Not. 32. fol. 145.

7. Extravag. eiusdē suspensionis aliarum indulgentiarū. Not. 33. fol. 175.

8. Ceremoniæ aperiendi, & claudendi portam sanctam quibusdam qua- sitis vtilibus præmissis. Notab. 34. fol. 181.

Comētarius in cap. INTER VERBA xi. q. 3. De gloria, Honore, ac Bona fama, deque Ingloria, Vituperio, Infamia, & Detractione, præmissis nō nihil de Silentio, & Loquutione, Impressus Romæ anno 1584. continet.

PRAE LV DI A tria à fol. 1. vsque ad. 11.

Conclusiones sex colliguntur. quarū PRIMA non debere quem de laude falsa gaudere, sed tristiari. fol. 15.

2. Concl. debere nos vituperio falso gaudere. fol. 33.
3. Concl. sufficere nobis laudem conscientia nostra. fol. 44.
4. Concl. laudem vnius tantum interdum parere gloriam. fol. 46.
5. Concl. licere desiderare gloriam, eaque frui. fol. 59.
6. Concl. detractionem siue murmurationem esse peccatū. fol. 109.

Commentarius DE DATIS ET PROMISSIS pro iustitia vel gratia obtinendis in extrauag. Grego. xij. & Bonifacij. 8. Impressus Romæ anno 1584. continet xxxij. Notata à fol. 3. vsque ad finem.

Commentarius De VSVRIS in cap. I. 14. q. 3. Impressus Romæ anno 1584. continet viginti duo notabilia quorum
 Primum, & tria sequentia Notabilia docent summam capitis, nomen vsuræ, materiam, & creditum duplex. fol. 1.
 Quintum, & consequentia tria, tradunt vsuræ definitionem, & diuisionem, malitiam, & frequentiam. fol. 5.
 Nonum, & tria sequentia, vsuræ quæ aptior definitio, quæ requiratur, & vsura mentalis vt differat à peccato mentali vsuræ. fol. 10.
 Decimum tertium, & tria sequentia docent sortem in societate saluare, & duplex interesse, atque condiciones illam iustificantes. fol. 18.
 Decimum septimum, & tria sequentia succurrunt dupliciter mutuanti, defendunt montes pietatis, & maritos dotes accipientes. fol. 36.
 Vigessimum primum, & vigessimum secundū definiunt, & diuidunt censum, & probant non posse in persona constitui. fol. 41.
 Continet præterea extrauag. Pij Quinti super censuum constitutione, & decem & octo glossas, & quinquaginta quæstiones ad eam pertinentes. à fol. 54. vsque ad finem.

Commentarius De ALIENATIONE RERVM ECCLESiarVM In principium glossæ summæ, & DE SPOLIIS CLERICORVM super cap. NON LICEAT PAPAE 12. q. 2. Impressus Romæ anno 1584.
 DE ALIENATIONE rerum Ecclesiarum, continet. xvi. annotationes à fol. 1. vsque ad 12.
 DE SPOLIIS CLERICORVM continet 19. §§. à fol. 13. vsq; ad finem.

Commentarius in cap. HVMANÆ AVRES. 22. q. 5. De veritate responsi
partim verbo, partim mente concepti, & De arte bona, & mala simu-
landi. Impressus Romæ anno 1584. continet. 3. quæstiones.

QVÆSTIO 1. An. N. coram Deo mendicus fuerit. fol. 3. &c.

Quæstio 2. An peierauerit coram Deo licet nō fuerit mendicus. fol. 10. &c.

Quæstio 3. An (isto non fuerit mendicus nec peierauerit) alia tamen ra-
tione peccauerit. fol. 18. &c.

Commentarius DE SILENTIO in diuinis officijs præsertim in choro seruā-
do super Cap. IN LOCO BENEDICTIONIS. 5. q. 4. Impressus Romæ
anno 1584. continet viginti locos à fol. 6. vique ad finem.

Commentarius DE FINIBVS HVMANORVM ACTVVM in cap. CVM
MINISTER 23. q. 5. Impressus Romæ anno 1584.

Enchiridion de oratione, & HORIS CANONICIS impressus Romæ anno
1586. continet 21. capita: licet In V eteri impressione anno. 1578. con-
tineat. 22. capita.

CAPVT 1. de præludijs attingens xxxij. conclusiones. fol. 1.

2. cap. Continet textum, & vi. conclusiones. fol. 12.

3. cap. de hora orandi tangit Lxxvij. conclusiones. fol. 16.

4. cap. de gestu orandi tangit xvij. conclusiones. fol. 45.

5. cap. super orandi loco tangit xxxi. conclusiones. fol. 51.

6. cap. de mala, & bona oratione tangit xxxix. conclusiones. fol. 67.

7. cap. de obligatis ad recitandum tangit xxxv. conclusiones. fol. 85.

8. cap. de bonitate orantium tangit vi. conclusiones. fol. 99.

9. cap. de oratione dormientis tangit, ix. conclusiones. fol. 102.

10. cap. de integritate Horarum tangit Lxxvij. conclusiones. fol. 105.

11. cap. de causis excusandi ab Horis tangit xxxxi. conclusiones. fol. 134.

12. cap. super cogitatu exarario tangit vij. conclusiones. fol. 148.

13. cap. de attentione orandi tangit ii. conclusiones. fol. 150.

14. cap. de parando ad recitandum animo tangit, v. conclusiones. fol. 169.

15. cap. de re à recitatione aliena tangit, iij. conclusiones. fol. 171.

16. cap.

16. cap. de impedimento attentionis tangit. Lxxxvj. conclusiones. fol. 172.
17. cap. de occasionibus bene recitandi tangit L. conclusiones. fol. 195.
18. cap. circa nouem illationes tangit cvij. conclusiones. fol. 208.
19. cap. continet xvij. conclusiones, & certas formulas orandi. fol. 242.
20. cap. conciliat nonnulla Doctoris Medinæ, & Auctoris. fol. 328.
21. cap. tractans xxxvij. concordias inter Sotum, & Auctorem. fol. 366.

MISCELLANEA centum de oratione præsertim de psalterio, & rotario
Virg. Matris Impressus Romæ anno. 1586. In Veteri autem impressio-
ne anno 1578. sunt tantummodo Lxiiij. Miscellanea à nu. 1. vsq. ad 143.

DE REGVLARIBVS Commentarij quatuor impressi Romæ anno. 1584.
Primus Comment. In cap. Cui portio 12. q. 1. tractat de finē principali, &
paupertate ipsorum. fol. 1.
2. Comment. In cap. Non dicatis 12. q. 1. tractat de dominio bonorum
regularium. fol. 35.
3. Comment. In cap. Nullam 18. q. 2. tractat de quibusdam institutioni-
bus, & potestatibus prælatorum. fol. 115.
4. Comment. In cap. statuimus 19. q. 3. tractat de stabilitate, & transitu
regularium. fol. 191.

Quamquam in Veteri editione triū tantū commentariorum mentionem facit, primi In cap.
Non dicatis (qui cōtinet fere omnia quæ habentur in cōmentario in ea. Cui portio) secūdi.
In cap. Nulla, & tertij In cap. Statuimus. quamobrē magna est in numeris quoque varietas.

TRACTATUS DE REDITIBVS Beneficiorum Ecclesiasticorum super Cap.
Quoniam quidquid 16. q. 1. Impressus Romæ anno 1584. continet
epistolam nuncupatoriam cum præludijs, & tres quæstiones.
Epistola Nuncupatoria. fol. 3.
Præludia. fol. 6.

1. Quæstio. An mortaliter peccent Beneficiarij Ecclesiastici superflue,
aut profane redditus suorū beneficiorū impendentes. à fol. 9. vsq; ad 150.
2. Quæstio. An Beneficiarij impendentes superflue, vel profane redditus
suorum beneficiorum non solum peccent mortaliter, sed etiam tenean-
tur ad restitutionem. à fol. 151. vsque ad 186.
3. Quæstio. An possint Beneficiarij de redditibus beneficiorum testari. à fol.
187. vsque ad finem.

RELECTIONES auz in cap. Si quando, & in cap. Cum contingat. DE RESCRI-
PTIS. Impressus Romæ anno 1585.

In cap. SI QUANDO, continet præludia quinque. à fol. 1. vsque ad 7.

Exceptiones xxi. à fol. 7. vsque ad 102.

Confutatio contrariorum. à fol. 102. vsque ad 113.

Auctarium relectionis huius capituli. à fol. 114. vsque ad 121.

In cap. CVM CONTINGAT. continet. xv. causas nullitatis. à fol. 123. vsque ad 170.

Remedia septem. à fol. 171. vsque ad 201.

Relectio ca. ITA QUORUNDAM DE IVDÆIS. in qua de rebus ad Sarracenos deferri prohibitis, & censuris ob id latis disputatur, Impressa Romæ anno 1585. continet vndecim Notabilia, & vij. glossas.

Notabile. 1. De summa principaliter contentorum. fol. 3.

2. Notabile. De Cupiditate, Sævicia, & Crudelitate. fol. 9.

3. Notabile. De Necessitate manifestandi se Christianum. fol. 11.

4. Notabile. De verbo Sarracenus vnde dicatur, & quos Infideles includat. fol. 12.

5. Notabile. De propria, & lata significatione verbi Arma. fol. 22.

6. Notabile. Quod per delationem armorum hic vetitam non omnis eorum materia vetatur. fol. 29.

7. Notabile. Quod verba (Lignamina Galearum) barbara sint, & quæ includant. fol. 32.

8. Notabile. Qui sint deferentes, & subministrantes, & vt differant. fol. 39.

9. Notabile. Quod, & quare plus peccet Christianus iuvans Sarracenos quam ipsi fol. 46.

10. Notabile. Quod subministrans necessaria Sarracenis in bello, incidit in pœnas huius capituli, & quæ sint illæ. fol. 48.

11. Notabile. Quod galeas Sarracenicæ, & naues Piraticas gubernantes incidunt in hunc canonem. fol. 65.

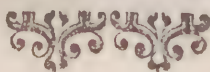
Continet etiam vij. glossas grâdes vtilis, & novas à fol. 70. vsque ad finem.

Relectio ca. ACCEPTA de RESTITVTIONE SPOLIATORVM Impressa Romæ 1585. continet.

Diuisio, & casus. fol. 2.

Confirmatio decuplex. fol. 5.

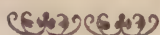
Oppositiones decem à fol. 9. vsque ad finem.

I N D E X
PRAECIPVARVM
RERVM, QVAE
I N O M N I B V S
D. M A R T I N I
N A V A R R I O P E R I B V S C O N T I N E N T V R.

A

Præpositio propriessu-
pta excludit tempus
cui præponitur. De In-
dulg. Not. 32. nu. 36.

ABBAS & Monach-
us ubi citandi, &
cuius civitatis ciues.
De Reg. Cõ. 2. nu. 63.

Abbas solo iure communi attento solus agit
& conuenitur. De Reg. Com. 3. nu. 4. &c.
queritur 2.

Abbas prius se quam Ecclesiam, & eam
priusquam conuentum, & eum priusquã
pauperes alat, nisi. &c. De Reg. Com. 3.
num. 7.

Abbatis auctoritas vt minuitur potestate
monachorum. De Reg. Com. 3. nu. 3.

Abbas non potest à monachis expelli. De
Reg. Com. 1. nu. 1. &c.

Abbas Abbatissã & prælatus sũt immunes à
petẽda venia suis subditis. De Reg. Com.
3. nu. 4. &c.

Abbas an possit creare monachos sine con-
uentu vel capitulo suo. De Reg. Com. 3.
num. 5.

Abbates Rectores aut Parochi Ecclesia-

rum simplicium parochialium, qui non
possunt iure communi excommunicare
suos parochianos. In sum. cap. 27. nu. 5.

ABBATISSAE siue Moniales vt pet-
cent suscipiendo plures moniales quam
sustentari possint. De Red. Eccle. q. 1.
mon. 62. num. 1. &c.

ABIVRARE Ecclesiam quid. Cap. Ac-
cepta in princ. confir. decuplex. num. 10.

ABIVRATIO facta post spoliũ, an
valeat. Cap. Accepta. oppos. 2. num. 7.

ABORTVM vide verbo Grauida, præ-
ter infra scripta.

Abortum consulẽs vel procurans vt peccet,
& quando fiat irregularis etiam reuocan-
do consilium. In sum. cap. 15. num. 14. &
cap. 25. num. 62. & cap. 27. num. 222.
&c. 233.

Abortum procurans medicus ante factum
animatum quo vitam matris seruet non
peccat. In sum. cap. 25. num. 62. pag. 4.

ABSOLVATVR penitens ab omni
excommunicatione maiori & minori,
suspensione, & interdicto sic. In sum. cap.
26. num. 10. Dico 11. & De Iudæis Not.
11. in fine g'lo. ult. num. 19. & De poenit.

A dist.

- dist. 6. cap. 1. in princ. nu. 26.
- Abfoluendi** an sint familiares peccantes cū cognatis vel heris. In sum. cap. 3. num. 5. I. nona resp. & in Nouo num. 22.
- Abfoluendi** non sunt Aulici vel quiuus alij non proponentes abstinere se à conuenticulis diurnis vel nocturnis lasciuie habendis. In sum. cap. 3. nu. 5. K. decima resp. & in Nouo num. 13.
- Abfoluendi** an sint Clysteriferi, vel medici qui curationis occasione sepe peccant. In sum. cap. 3. num. 5. M. resp. 14. & In nouo. num. 26.
- Abfoluendus** quando quis etiam si habeat peccandi occasionem propinquam, concurrentibus quatuor. In sum. cap. 3. nu. 5. E. & in Nouo num. 15. 21. 27.
- Abfoluēdus** an sit poenitēs qui omnē respuit penitentiā. In sum. c. 3. num. 2. & c. 26. num. 20. & De poen. dist. 5. ca. cōsideret. §. ponat num. 9. & ca. contrariū num. 17. & c. 21. & c. dist. 6. cap. pen. Sacerdos num. 97.
- Abfoluendi** potestas à peccatis, & censuris & irregularitatibus etiam oblita includit. In sum. capit. 26. num. 13. & de Iudæis Not. 11. in fine glo. vlt. num. 20. & de poen. dist. 5. cap. consideret. §. cautus num. 32. & dist. 6. cap. 1. In princ. num. 32. 70.
- Abfoluendi** potestas ab omnibus casibus, & censuris etiam reseruatis non extenditur ad ea quæ non commississet in specie superior nec ad casus bullæ cænæ. In sum. cap. 27. num. 72. & num. 272. & In Nouo num. 275. & De poen. dist. 6. c. 1. In princ. nu. 61.
- Abfoluendi** potestas à censuris, & poenis nō extenditur ad irregularitatē. In sum. cap. 27. num. 250. dico. 9. & In Nouo nu. 254.
- Abfoluendi** vel dispensandi potestas per bullam vel aliud tradita, futura etiam includit. In sum. cap. 12. num. 80. & de indulg. Not. 34. num. 4.
- Abfoluendi** vel ligandi potestas presbyterorum est inleuibilis, sicut consecrandi potestas. In sum. cap. 4. num. 2. & c. & De poenit. dist. 6. cap. 1. In princ. num. 2. & c. & cap. placuit num. 14. 44. 48.
- ABSOLVENS** vide verbo Confessarius.
- Abfoluere** an possit laicus, vide verbo Laicus.
- Abfoluere** quando debeat confessarius bellū indicentē vel bellantē, vide verbo Bellū.
- Abfoluere** qui potest, potest etiam, condemnare, & contra, de poenit. distin. 1. cap. Verbum. num. 1.
- Abfoluere** nemo potest ab hæresi etiam oc-
- cultissima sine expressa concessione Papæ dicente ab hæresi. In sum. c. 27. num. 272. Resp. 15. & in Nouo num. 275.
- Abfoluere** quis possit excommunicatum, vel suspensum ab homine particulari vel generali, vel à iure. In sum. cap. 27. num. 162. & c. dico. 7. & de Iudæis Not. 11. in fine gl. vlt. num. 35.
- Abfoluere** ut possit quiuus confessarius approbatus à peccatis vel censuris etiam reseruatis obliis tamen cōfiteri in Iobeleo vel alias. In sum. cap. 26. num. 12. & c. & De Iudæis Not. 11. in fine glo. vlt. num. 20. & De poen. dist. 5. cap. consideret. §. cautus. num. 32. & dist. 6. cap. 1. in princ. num. 32. 70.
- Abfoluere** quis possit cum onere reincidentia excommunicationis. In sum. cap. 27. num. 272. Eodem die rogatus & in Nouo num. 277.
- Abfoluere** omnes quilibet Sacerdos iure diuino potest, nisi iure humano sit ei prohibitum. In sum. c. 4. num. 1. & In Nouo num. 3. & cap. 27. num. 254. & In Nouo num. 260. & De poen. dist. 6. cap. 1. In princ. num. 2. & c. & cap. placuit num. 14.
- Abfoluere** potest omnis Sacerdos ab omni peccato veniali & à mortalibus iam cōfessis & ab excommunicatione minore; In sum. cap. 4. num. 1. & In Nouo num. 5. & cap. 27. num. 25. 39. & De poen. dist. 6. cap. placuit num. 10. 12. 25. 30. & c.
- Abfoluere** potest quiuus Sacerdos in articulo mortis ab omnibus peccatis, & censuris etiā reseruatis & à nullis Laicus. In sum. cap. 4. num. 1. & In Nouo num. 4. & ca. 26. num. 26. & cap. 27. num. 271. Resp. 6. & in nouo num. 272. & De poen. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 73. 84. 86. & c.
- Abfoluere** ab excommunicatione vel censura Papæ reseruata quādo possit Episcopus. In sum. cap. 27. num. 88. cetera vide verbo Episcopus.
- Abfoluere** potest quiuus cōfessarius approbatus ab omni excommunicatione à iure nō reseruata, & ab homine generaliter data. In sum. ca. 27. num. 39. Præm. 4. & De Iudæis Not. 11. in fine glo. vlt. num. 35.
- Abfoluit** Deus ut auctor, cōfessarius ut minister. De poen. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 15.
- Abfoluitur** aliquando poenitens vna absolutione à multis excommunicationibus. De Iudæis Not. 11. in fine glo. vlt. num. 13. & c. & 23. De poen. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 26.
- Abfolui** quādo possit poenitens absens à censuris

furis, & an à peccatis. In sum. c. 26. num. 14.
Absolui quare non possit Christianus remex
etiam metu mortis contra Christianos. In
sum. cap. 27. num. 63. de cl. 7. & de Iudæis
Not. 11. à num. 10. vsque ad 18.

Absolui qui concubinarii non possint, & qui
possint. In sum. cap. 3. num. 5. G. & In No-
uo num. 19.

Absolui quando non possit poenitens ratione
officii. In sum. cap. 26. num. 24. dico. 16.

Absolui vel communicari an debeat proxi-
mus morti vel alius loquela priuatus. In
sum. cap. 26. num. 27. Dico 19. & cap. 27.
num. 269. Resp. 2. & De poen. dist. 1. cap.
quem poenitet num. 10.

Absoluitur Sum. Pont. vel Episcopus non po-
testate à se data. In sum. cap. 27. num. 260.
In Nouo, & De poenit. dist. 6. cap. placuit
num. 9. 15. &c.

Absolui quando possit manducans cibos
calidos etiam prouocantes pollutionem.
In sum. cap. 3. num. 5. L. Resp. 12. & In No-
uo num. 25.

Absolui quoad Deum non potest, nec excom-
municari mortuus. In sum. c. 27. num. 271.

ABSOLVTIO peccatorum in qua for-
ma dari debeat. In sum. cap. 26. num. 11
Dico. 12.

Absolutio prius dari debet ab excommuni-
catione quam à peccatis. In sum. cap. 9. nu.
4. dedu. 2. & In Nouo num. 5. & cap. 26.
num. 7. Dico. 9. & cap. 10. num. 3. Dico. 4.
& In Nouo num. 2. & De poen. dist. 6. cap.
1. in princip. num. 26.

Absolutio data à non habente potestatem ab-
soluendi omnia sed aliqua valet quoad illa
quæ poterat. In sum. cap. 9. num. 6. &
In Nouo num. 7.

Absolutio iniusta excommunicationis vali-
da est, & an peccet qui vult recipere ab-
solutioem à peccatis prius quam ab ex-
communicatione. In sum. c. 9. num. 4. &c.

Absolutio Sacerdotis regulariter valet etiam
si sit iniusta si in ea non sit defectus aliquis
substantialis. In sum. cap. 9. num. 1. &c.

Absolutio à censuris concessa per priuilegiū
vel aliam concessionem, quando inualida
ratione regulæ Cancellariæ. De Iudæis
Not. 11. in fine glo. ult. num. 14. &c. & 21.

Absolutio & confessio informis valida. In
sum. cap. 9. num. 10. & In Nouo num.
13. & De poenit. dist. 5. cap. consideret. §.
caucus num. 30. &c.

Absolutio data virtute Iobelei quare valeat

etiam à calibus reseruatis, & si poenitens
non exequatur postea tenorem Iobelei,
Mis. num. 130. & In Nouo Mis. 93. num. 1.
solutio conditionalis de peccatis & censu-
ris an teneat. In sum. c. 26. num. 12. & de
poen. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 62. 64. &
Mis. nu. 131. & In Nouo Mis. 93. nu. 3.

Absolutio excommunicationis à quo delege-
tur. In sum. cap. 27. num. 45.

Absolutio ad cautelam est triplex, & quando
valeat. In sum. cap. 27. num. 272. Eodem
die rogatus, & In Nouo num. 277.

Absolutio à censuris quid profit mortuus, &
quis eam dare possit. In sum. cap. 26. num.
32. & cap. 27. num. 272. Infer. 5. & In
Nouo num. 272.

Absolutio à quibuscumque censuris dari potest
incipienti delirare, etiam non petita, non
autem à peccatis. In sum. cap. 26. num. 27.
Dico 19. & cap. 27. num. 269.

Absolutio virtute bullæ quam formam requi-
rat, & an extra confessionem valeat. In
sum. cap. 26. num. 31.

Absolutio pœnariæ per indulgentiam con-
cessæ quæ verba necessaria, & quædam eam
laicus faciat, & includit oblita, & cui amē-
ti fieri potest. De Indulg. Not. 30. num.
8. &c. 11. &c.

Absolutio excommunicationis data ante sa-
tisfactionem ab eo qui habet potestatem
absoluendi post eam, non valet, nisi &c. In
sum. cap. 27. num. 37. cap. 17. num. 59. &
De dat. & promiss. num. 38.

Absolutionem satisfactio præcedat etiam in
articulo mortis, si fieri potest. In sum.
cap. 27. num. 47.

Absolutionem Sacramentalem esse actum
iudicalem est de fide. In sum. cap. 4.
num. 7. & In Nouo num. 16.

Absolutio à peccatis, censuris, vel irregulari-
tatibus, ab eo qui poterat, etiam oblita in-
cludit. In sum. cap. 26. num. 13. & de Iudæis
Not. 11. In fine glo. ult. num. 20. & De poen.
dist. 5. cap. consideret. §. cautus num. 32. &
dist. 6. cap. 1. in princip. num. 32. 70.

Absolutio facta ab eo qui non est Sacerdos,
Vide verbo clericus, & verbo laicus.

Absolutio à Sacrilegio reseruatur Episcopo
ex cōsuetudine. In sum. cap. 27. num. 259.
& In Nouo num. 262. in fine.

Absolutio data à notorie suspensio, interdicto
vel excommunicato an valeat, & quid sit
dicendum de non denunciato, vel de noto-
rio poenitenti sed non alijs. In sum. cap. 9.
num.

- num. 6. &c. & cap. 26. num. 26. & cap. 27. num. 27. 1. & In Nouo num. 272.
- ABSOLUTIONE** procurans absq; debita attritione vel à cōfessario suspēso aut notorio peccatore quomodo peccet. In sum. c. 22. num. 11. peccat. 2.
- ABSOLVTVS** ob impedimentum vel à Papa cū onere præsentiandi se faciat hoc. In sum. cap. 27. num. 46. 89.
- Absolutus** per bullam vel Iobeleum sine dispensatus etiā religiosus generaliter in visitationibus, si postea recorderetur censuræ vel irregularitatis quid faciat. In sum. cap. 26. num. 13. & De Iudicis Not. 11. in fine glo. ult. num. 20. & De poen. dist. 5. c. cōfideret. §. cautus num. 32. & dist. 6. cap. 1. in princ. num. 32. 70.
- ABSTINENTIAS** indiscretas faciens quādo peccet mortaliter. In su. c. 15. nu. 12.
- ACCENTVS** qualis verbis extraneis proprius. De Hor. can. cap. 16. num. 10. &c. 15. &c. & De poen. dist. 1. cap. quam ob rem num. 2.
- ACCESSVS** noua vox iuris peritis quid significet, & apud quos inueniatur. De Rescript. cap. si quando præl. 4. num. 8.
- Accessus** & regressus ob solam renunciationē datur, de Rescript. cap. si quando except. 3. num. 2. & except. 5. num. 3.
- Accessus** & regressus non tolluntur vt alia expectatiua. De Rescript. cap. si quando except. 21. num. 29. &c.
- Accessus** & regressus nō præbentius in re sed ad rem tantū. De Rescript. cap. si quando in Aust. num. 4. &c.
- Accessus** est quædā collatio conditionalis. De Rescript. ca. si quando except. 20. num. 3.
- Accessus** per cōpositionē solere dari. De Rescript. ca. si quando except. 21. num. 6. &c.
- Accessus** plus iuris confert quam expectatiua. De Rescript. cap. si quando except. 21. num. 27.
- ACCIDIA** quid & cur ita dicta & eius filia quinque & quando mortalis. In sum. cap. 23. num. 124. &c.
- ACCVSANS** clericus ob alienas iniurias etiā cum protestatione sit irregularis consecuta deformatione accusati. In sum. cap. 27. num. 213. In fine.
- Accusare** vel denunciare aliquem anrequam secreta monitio præcedat, quādo liceat. In sum. c. 18. nu. 30. §. 6. & cap. 24. nu. 14. & ca. 25. num. 33. & De Iudicis in Rub. num. 92.
- Accusare** vel denunciare recusans quādo peccet. In sum. cap. 14. num. 24. In fine. & cap. 25. num. 32. &c.
- ACCVSATOR** denunciator & custos quando peccent etiā non accusando vel non denunciando. In sum. c. 25. nu. 31. 33.
- Accusator** qui dicitur fictus est infamia cuiusdē vel notorietas & similia. De Iudicis in Rub. num. 82.
- Accusator** testis vel Iudex quando fiat irregularis. In sum. cap. 27. num. 212. 225.
- ACCVSATVM** falso de crimine quod ego commisi liberare non teneor cū meo maximo periculo. In su. ca. 15. nu. 17. In fine.
- Accusatus** de vero crimine secreto non obligatur ad restitutionem famæ, quam accusator amisit eo quod illud non probauerit. In sum. cap. 18. num. 48. &c. & cap. Hum. aur. 9. 2. num. 15.
- ACTIO** displicuit, passio Christi grata fuit. In sum. cap. 21. num. 25. & cap. Inter verba 1. concl. num. 5.
- Actio doli** non datur ob omnem quantitatem quæ mortalem culpam facit. In sum. c. 17. num. 3. E. Non obstant.
- Actio** & passio eiusdem rei dantur contrarię, bona & mala. In sum. cap. 17. num. 246.
- Actionis** mater est obligatio, & reatus est filia peccati. In sum. præl. 7. num. 26. & In Nouo num. 22.
- Actiones** sexdecim ob quas incurruntur poenę excommunicationis circa accepta vel data pro gratia vel iustitia. De dat. & promiss. num. 13.
- ACTVS** bonus & malus triplex & quid vterque, & potest esse bonus & malus ex solo obiecto vel solo fine vel ex vtroque. In sum. ca. 23. num. 1. &c. & De poen. dist. 1. ca. magna num. 10.
- Actus** sit malus non solum fine malo sed etiā inepto. Mis. 39. num. 8. In Nouo.
- Actui** omni ex charitate nato debetur gratia, sed non semper statim infunditur. De poen. distin. 4. cap. Diuina. §. Sicut ergo num. 3.
- Actus** malitia & bonitas prius obiectione in actu exteriori quam interiori. De poen. dist. 1. cap. si cui. §. Item num. 5.
- Actus** omnis defectu circumstantiæ sit malus. Cap. Inter verba præl. 2. num. 7. & De Hor. can. cap. 13. num. 39.
- Actus** factus per ignorantiam quando dicitur non esse humanus vel inuoluntarius. In sum. præl. 6. num. 8. &c.
- Actuum** de se bonorum cur bona pars mala. De fin. hum. num. 70. 73.

Actus factus sine consilio requisito vt inualidus. De Alien. rer. Eccle. & spol. cler. num. 12.

Actus humanus malus & peccatum morale idem sunt. In sum. præl. 6. num. 1. &c. & præl. 7. num. 4. & cap. Hum. aur. quæst. 3. num. 1.

Actus contra iuramentum factus non est ipso iure nullus. De Ali. rer. Eccle. & spol. cler. num. 13.

Actus idem non potest esse bonus & malus etiam diuerso respectu. In sum. præl. 7. num. 22. & In Nouo num. 16. &c. & De Hor. can. cap. 2. num. 8. & cap. 6. num. 32. & De fin. hum. num. 17. & cap. Inter uerb. 5. cõc. num. 44. & De Iudicijs in Rub. num. 44.

Actus deliberatus qui non est bonus est peccatum. In sum. præl. 7. num. 27. & In Nouo num. 24. & cap. 23. num. 1. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 1. & De Iudicijs in Rub. num. 44.

Actus omnis principaliter in honorem & cultũ Dei institutus an mortalis, si fiat principaliter in laudem & gloriam humanam. De Hor. can. cap. 22. num. 12. & Mis. num. 3. & In Nouo Mis. 5. o. nu. 1. & De fin. hum. num. 64.

Actus ordinatus ad alia peccata tot sunt peccata, quot sunt fines deprauati. In sum. cap. 6. num. 17. Cætera vide verbo Finis.

Actus omnis cuius finis malus est ipse quoque talis est. In sum. cap. 21. num. 40. & De fin. hum. num. 17. & De pœnit. distin. 1. cap. magna num. 9. &c. 12. &c. Cætera vide verbo Finis.

Actus sine forma legis humanæ factus qui valeat. De Ali. rer. Eccle. & spol. cler. num. 17.

Actus suos an teneantur dirigere homines ad finem debitum in primo instanti rationis sub mortali. De Hor. can. cap. 3. num. 16. &c. not. 7.

Actus vnus & idem tam interior quam exterior manens idem in genere naturæ, nunc bonus, mox potest esse malus. In sum. præl. 7. num. 21. & In Nouo num. 16.

Actus de se bonus qui fit malus eo quod fiat ab agente etiam venialiter peccante. De Indulg. Not. 32. num. 45.

Act⁹ bonus & malus tripliciter, & quid bonus siue ordinatus simpliciter, & quare nullus in indiuiduo indifferens, & quis ordinatus. In sum. cap. 23. num. 1.

Actus meritorius meretur & satisfacit pro

agente vel alio diuersa ratione. De Indulg. Not. 13. num. 3. &c.

Actus agentium non operatur ultra mentem eorum. De Iudicijs in Rub. nu. 74. & Mis. num. 121. & In Nouo Mis. 46. num. 4.

ADAM vox Hebræa significat id quod homo Latinis. De pœnitentia distin. 1. cap. Adam num. 2.

Adām creatus extra Paradisum in agro Damasceno & in gratia & iustitia & saluatus. De pœnitentia dist. 1. cap. Adam num. 3. 5.

Adām siue ruber cur dictus protoplastus. De pœn. dist. 1. cap. Adam num. 4.

Adām & Eua vt ante peccatum se nudos non nouerint. De pœn. dist. 2. cap. cognouerunt num. 1.

Adām fuit creatus in virili atate, & raptus in uisionem Dei antequam peccaret. De pœn. dist. 2. cap. tolle num. 3.

AD I V R A R E Dæmones per modũ coactionis licet, secus per modum precum. In sum. cap. 11. num. 27. pec. 8. & In Nouo num. 28.

AD M I N I S T R A R E possunt etiã hodie sine literis aliquot prælati & prælætæ. Cap. Accepta oppos. 8. num. 31.

Administratores Bonorum Ecclesiasticorum quis, vide verbo Bonorum Ecclesiasticorum.

AD O P T A N T I S vel adoptati cognatio ad quot se extendat personas. In sum. cap. 22. num. 45.

Adoptatus põt ducere in vxorẽ filiã adoptatĩ non legitimam. In sum. cap. 22. num. 45.

AD O R A R E imagines sanctorum saltẽ si ne tacita relatione respectu ipsorum sanctorũ vel Dei est mortale. In sum. cap. 11. num. 32. pec. 19. & De Hor. can. ca. 18. num. 27. &c.

Adorare Solem Lunam Idolum vel aliquam creaturam tamquam Deum etiam solo cultu exteriori est mortale. In sum. cap. 11. num. 24. & In Nouo num. 26.

Adorantur res diuorum vt ipsi diui. De Hor. can. cap. 18. num. 27. &c.

Adoret ingressus ecclesiam Eucharistiam, & quid aliud. Mis. 56. num. 1. In Nouo.

AD V L A T I O quando mortalis. In sum. cap. 23. num. 13.

AD V L T E R A anteneatur manifestare adulterium propter restitutionem filij legitimi. In sum. cap. 16. num. 47. Dicc. 5. &c. & cap. Inter uerb. 4. concl. num. 19.

Adulter

- Adulter** potest non credere esse filium suum quem adultera ei tribuit. In sum. cap. 16. num. 49. dicto. 7.
- Adultera**, & etiam adulter tenentur ad restitutionem damni quod per suum filium dederunt. In sum. cap. 16. num. 47. &c.
- Adulter** fit irregularis si maritus occidit vxorem propter adulterium commissum. In sum. cap. 27. num. 238.
- Adultera** cōfessa sacramentaliter quādo possit iurare se crimine adulterij carere. In sum. cap. 12. num. 18.
- Adultera** habens filium ex adulterio quare possit iurare esse legitimum, intelligendo in opinione hominū. In sum. c. 16. num. 48.
- Adulterans** perdit ipso iure ius exigendi debitum, licite tamen perit. In sum. cap. 22. num. 23. & De poenit. dist. 1. cap. diuortium num. 9. &c.
- ADULTERIO** vxor perdit dotē, sed non ex eo solo quod passā est tangi, osculari, & similia, nisi &c. De Iudicijs in Rub. num. 6. 9. &c.
- Adulterium** vel occisio quando impediāt vel dirimat matrimonium. In sum. cap. 22. num. 46. &c.
- ADVOCATVS** siue administrator bonorum alienorum quando teneatur ad restitutionem; In sum. cap. 17. num. 137.
- Aduocatus** rei spiritualis potest esse laicus sed non Iudex; De Reg. Com. 3. num. 20.
- Aduocatus** causarum nequit esse non baptizatus & qua poena puniatur. De poen. dist. 1. cap. Nemo. num. 1. & 4.
- Aduocati** cur dicantur rogati, De poen. dist. 1. cap. Nemo num. 2.
- Aduocatus** necessaria ignorans, aut fouens li-rem iniustam, aut est causa cur aduersarius suam iustam causam perdat, aut ob nimias dilationes, & illicitas subornationes testium notabiliter illi officit, aut aduersario secreta suae partis pandit, aut pauperi non subuenit aut stipendium immoderatum aut ex eo quod non debet accipiens aut de suo stipendio sic aut sic conueniens, vt peccet & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 25. num. 28. &c.
- Aduocati** stipendium quale iustum & quando in pactum deduci possit. In sum. cap. 25. num. 30.
- Aduocatus** vel medicus quos in secreto de aliquo casu vel morbo aliquis consuluit, tenetur seruare secretum. In sum. cap. 25. num. 42.
- Aduocari** quando liceat clerico vel monacho. In sum. cap. 25. num. 110. & De Reg. Com. 2. num. 66.
- Aduocari** potest Iudex pro se coram Iudice Ecclesiastico. De poenit. dist. 1. cap. Nemo In glos. num. 4.
- AEDIFICARE** vel reficere Synagogas vel templa haereticorum est peccatum mortale. In sum. cap. 14. num. 31. D. & in Nouo num. 33. 36.
- AEGROTVS** vide verbo Infirmus.
- AEGIPTIVM** Cingarum vel Gittanum de fortuna sua percunctari, quando sit mortale. In sum. cap. 11. num. 31. pec. 15.
- AEQVITAS** siue epijceia quid & ad quos casus se extendat. De Iudicijs in Rub. num. 71. &c.
- AEQVIVOCARE** quando liceat, vide verbo Mendacium praefer infra scripta.
- Aequiuocare** in iuramento quando liceat. In sum. cap. 11. num. 8. &c.
- AETAS** ad suscipiendos ordines ante & post Concilium Tridentinum quae sit, & multa ab ordinatis, & ordinandis faciēda. In sum. cap. 25. num. 68. 115. &c.
- Aetas** ad suscipiendum beneficium vel dignitatem quae sit. In sum. cap. 25. num. 115. &c. pec. 6. & num. 135. &c. & Mis. 97. num. 1. &c. In Nouo.
- Aetas** ad contrahendum matrimonium, vel sponsalia quae. In sum. cap. 22. num. 29.
- Aetas** quae obliget ad confitendum. In sum. cap. 21. num. 33.
- AETHIO PES** vel Indos emere, quādo liceat. In sum. cap. 23. num. 96.
- AFFINITAS** quid sit, & quantum restricta per Conc. Triden. In sum. cap. 22. num. 42. &c.
- Affinitas** vt nascatur ex copula carnali, necesse est vt copula sit perfecta. In sum. cap. 22. num. 42. & cap. 27. num. 249. Dico. 4. & In Nouo numero 250. Dico. 5.
- Affinitatis** gradus vel cognationis in Luxuria est confitendus. In sum. cap. 7. num. 4. in fine & In Nouo cap. 16. num. 3. in fine & De poenit. dist. 5. cap. cōsideret in principio. num. 13. &c.
- Affinitatis** impedimentum vel consanguinitatis sciens etiam secretum tenetur denunciare facta tamen correctione fraterna. In sum. cap. 18. num. 54. 56. & cap. 22. num. 83. & De poenit. dist. 6. cap. pen. Sacerdos num. 27.
- AFFIRMATIVA** quando negatiua regu

regule cedat. De Rescrip. cap. si quando
In Aut. num. 8.
AGITATIO Taurorum, vide verbo
Taurorum.
AGRO RVM locatio agricolis vide ver-
bo Locatio.
ALCHIMIAM facere vel vendere quā
do sit mortale In sum. cap. 23. num. 89. &
De poen. dist. 5. cap. Negociū num. 17. & c.
ALAE ludus, & principaliter ob lucrum
prohibitus. In sum. cap. 19. num. 6. & In
Nouo cap. 20. num. 6.
ALEX ludus interdicitur monacho & clerico
in sacris constituto. In sum. cap. 19. num.
9. & In Nouo cap. 20. num. 9.
ALIENANDI potestas. vide verbo Po-
testas præter infra scripta.
Alienādi rem Ecclesiæ causa triplex, vel qua-
druplex, & quorum consensus necessarius;
De alie. rer. Eccle. & De spol. cler. num. 3.
7. & §. 2. num. 5. & c.
Alienare quæ bona possit maritus. vide ver-
bo Maritus.
Alienatio quid proprie, & quid late De Alie.
rer. Eccle. & spol. cleric. num. 1.
Alienatio vel dispensatio facta à Papa quæ ius-
ta & valida, quæ nec iusta nec valida, &
quæ valida & non iusta. In sum. præl. 9. nu.
11. & c. & In Nouo num. 14. & ca. 23. num.
44. & de spol. cle. §. 3. num. 1. 18.
Alienatio rei Ecclesiæ sine iusta causa est nul-
la. De alie. rer. Eccle. & De spol. cler. num.
9. 15. & §. 3. num. 1.
Alienans bona fide sine solemnitate quis non
peccet. De alien. rer. Ecclesiast. & spol. cler.
num. 15. & §. 2. num. 7.
Alienans in casu iusto contra iuramentum vt
peccat & valet actus. De alie. rer. Eccle.
num. 11. 18.
Alienans an accipiens male debeat restituere
damnum, & quando excusetur à peccato.
De alie. rer. eccle. & spol. cler. num. 24. & c.
Alienans rem male deest reuocare bene De
alie. rer. Eccle. & spol. cler. num. 23.
ALIENA res male retenta cui pereat, In
sum. cap. 17. num. 26.
ALLEGATIONES nimis cur vitan-
da, & superflua cur noxia. De Red. Eccl. q.
1. præl. 2. num. 2. & c. & q. 3. mon. 17. num. 2.
ALLOQVVTIO monialis, vide verbo
Loquutio siue Loqui.
ALTARIBVS nemo incumbat. De Ho.
can. cap. 18. num. 70.
AMARE, vide verbo Diligere præter in

frascripta.

Amans insequens amatam vt peccet. In sum
cap. 16. num. 15. pec. 18.

Amare seipsum vel aliquam creaturā firmitus
quam ipsum Deum est mortale, secus si
intensius vel feruentius dum tamē firmitus
Deus ametur. In sum. cap. 11. num. 5. 15. &
In Nouo num. 6. 19. & cap. 1. num. 9. & In
Nouo num. 4. & cap. 14. num. 23. & de
fin. hum. num. 20. & c.

Amarē Deum vide verbo Deum amare.

Amare aliquam creaturam plus quam animā
suam vel corpus suum plus quam animam
proximi; vel plus honorem suum vel rem
quam suum corpus est mortale. In sum.
cap. 14. num. 23.

Amare seipsum vel proximū vel aliquid aliud
cum offensa mortali Dei quisnam dicatur.
In sum. cap. 14. num. 24.

Amari se velle amore mortali, est peccatum
mortale. In sum. cap. 20. num. 1. & in No-
uo cap. 19. num. 1.

Amare se potius quam proximum quisq; te-
netur. cap. Inter uerba 2. concl. num. 7. &
concl. 5. num. 45.

AMATORIVM poculū dare vt ab ali-
quo quis ametur mortale. In sum. cap.
11. num. 32.

AMBITIO quid sit & quando mortalis.
In sum. cap. 23. num. 11. 15.

AMENTES sunt sepeliendi vt paruuli.
De Hor. can. cap. 22. num. 26. & Mis. 53.
num. 3. In Nouo.

Amens vide verbo Mente captus.

AMICITIAM bonam lædens notabi-
liter quomodo peccet, & teneatur ad resti-
tutionem. In sum. cap. 18. num. 13.

AMOR siue appetitus laudis & c. qui bonus
& qui malus cap. Inter uerba 5. concl. num.
5. & c. 8. & c.

Amor proximi diuiditur in amorem inho-
nestum, & honestum: honestus vero diuidi-
tur in honestum, naturalem & honestum
charitativum. In sum. cap. 14. num. 6. & c.
& De poen. dist. 5. c. charitas est. §. & quid
est diligere num. 6.

Amor honestus inter virum, & uxorem per
quid conseruetur. In sum. cap. 14. num. 10.
Amoribus illicitis irretitus quoties peccet. In
sum. cap. 6. num. 18. infer. 8.

AMPHIBOLOGIA vti quādo liceat
In sum. cap. 12. num. 8. 19. & c. & ca. Hum.
aur. q. 2. num. 9. & c.

AMPLEXVS vide verbo Tactus.

ANA-

- ANATHEMA** quid proprie significet, & omnis excommunicatio maior est anathema. De dat. & promiss. num. 9. &c.
- ANCILLA** qua eius dominus luxuriose abutitur fugere potest. In sum. c. 16. nu. 21.
- ANGELOS** custodes omnes habent præter Christum. De poenit. dist. 1. cap. sicut primi num. 2.
- Angelorum Hierarchie** tres, quæ trinos eorum ordines continent. De poen. dist. 2. cap. principium num. 5. &c.
- Angeli** boni voluntas confirmata in bono, mali vero in malo. De poen. dist. 2. cap. principium num. 3.
- ANIMAE** potentia quid, & potentiae exteriores sentiendi quinque, interiores vero quatuor. In sum. præl. 2. num. 1. &c.
- Anima rationalis** quas potentias habeat. In sum. præl. 3. num. 1.
- Anima & memoria** non differunt re, sicut nec intellectus & ratio. In sum. præl. 3. nu. 2. &c.
- Anima** plura nescit vi rationali quam sensibili. In sum. præl. 3. num. 13.
- Anima & Angelus** non cognoscunt per suas essentias ut Deus per suam. In sum. præl. 3. num. 14. &c.
- Anima** sola rationalis habet liberum arbitrium. In sum. præl. 3. num. 9.
- Animam** humanam imaginari paruulis membris distinctam est error. In sum. præl. 1. num. 10.
- Anima rationalis** distinguitur à potentijs sensitivis. In sum. præl. 2. num. 4. & In Nouo num. 6.
- Anima rationalis** habet vim appetitiuam animæ sensitivæ. In sum. præl. 2. num. 2. & In Nouo num. 4.
- Animæ** sedem esse cor quo modo sit intelligendum. In sum. præl. 1. num. 4. & In Nouo num. 14.
- Animam** in sanguine habitare & crescere quo modo sit intelligendum. In sum. præl. 1. num. 9. & In Nouo num. 14.
- Anima** quid sit & quot in errores quis incidere possit quod ad ea spectat quæ de anima credenda sunt. In sum. præl. 1. num. 1. 11. &c. & In Nouo num. 15. & præl. 3. num. 1.
- Anima** infunditur fœtui si est masculus ad diem 40. Si vero femina ad diem 80. In sum. cap. 15. num. 14. & cap. 27. num. 222. & In Nouo num. 223.
- Anima** appetitus & intellectus varie appellatur. In sum. præl. 3. num. 5.
- Anima** in homine est una tantum scilicet rationalis & ipsamet est vegetatiua & sensitua & intellectiua. In sum. præl. 1. num. 2. & In Nouo num. 4.
- Anima** à solo Deo ex nihilo creatur & creando infunditur infundendoque creatur. In sum. præl. 1. num. 3. & In Nouo num. 4. Vbi.
- Anima rationalis** est vera forma substantialis corporis, & contrarium dicens est hæreticus. In sum. præl. 1. num. 4. 7. & In Nouo num. 5. 12.
- Anima rationalis** quem in finem sit creata, & per quæ media beanda. In sum. præl. 1. num. 4. & In Nouo num. 6. &c.
- Anima viri** est sponsa Dei sicut & femina. In sum. cap. 16. num. 3. Aduertendum, & De poenit. distin. 2. cap. Illa anima num. 1. &c.
- Animam** nostram esse imaginem Dei quo modo sit intelligendum. In sum. præl. 3. num. 18. & Mis. ult. num. 9. In Nouo. & De poen. dist. 2. cap. Illa anima num. 1.
- Anima Christi** ut omnia nouerit etiā ea quæ Deus, licet non æque perfecte De Iudicijs Not. 2. num. 2. 20. &c.
- Anima Christi** quo tempore iusta & beata est facta. In sum. præl. 1. num. 5. & In Nouo num. 9.
- Animæ** proximi salus præferenda corporis proprii salutis. In sum. cap. 24. num. 9. pec. 3.
- Anima** cur appelletur intellectus, memoria, intellectus agens, intellectus possibilis, & ratio tum superior tum inferior. In sum. præl. 3. num. 4.
- Anima rationalis** quo modo cognoscat se, suos actus, & angelos & eorum actus. In sum. præl. 3. num. 14.
- Animæ** Beatæ Virginis & Ioannis Baptistæ & Hieremias quo modo iustificatæ. In sum. præl. 1. num. 5. & In Nouo num. 9.
- Animam** Deum & Angelos qui putant corporeos an peccent, & an sint hæretici. In sum. præl. 1. num. 10. & In Nouo num. 15.
- Anima** tota in toto corpore & tota in qualibet eius parte. In sum. præl. 2. num. 6. & In Nouo num. 10.
- Anima** dum est in corpore, semper est spes saluationis. De poenit. dist. 7. cap. Nemo num. 1. &c.
- Animarum** verba sunt earum desideria. De Silent. num. 12.
- Animæ** purgatorii vide verbo Purgatorii.
- ANIMALIA** aliena qui ferit occidit vel includit quo modo peccet, & teneatur

ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 120. 128. & cap. 15. num. 20. & In Nouo num. 22. Animalia emere, locare, vel in societatem tradere quando liceat. In sum. cap. 17. num. 229. 260. &c.

Animalia die festo vel vigilia mittere ad laborandū quando peccatū. In sum. ca. 13. nu. 12.

Animal in laqueo etiam alieno inuentum cuius fiat. In sum. cap. 17. num. 176. In fine.

ANIMVS vere malus, & qui æquipollenter, & est triplex. De Iudicis Not. 10. num. 6. 10.

ANNALIS excommunicatio suspectum hæreseos facit. In sum. cap. 27. num. 10. &c.

ANNOS discretionis quis dicatur habere. In sum. cap. 21. num. 33.

ANTIDOTALIS obligatio non parit actionem nec ius petendi, secus de obligatione legali. In sum. cap. 17. num. 113. &c. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 36. num. 1. &c.

APES aut examina antequam in alueariis includantur sunt accipientis. In sum. cap. 17. num. 128.

APHORISMVS & distinctio quid significant. De pœn. dist. 1. in præl. num. 5.

APOSTATA non est qui ob rigore Abbatibus fugit. De Reg. Com. 3. num. 51.

APOSTOLICA sedes duobus modis dici potest. In sum. cap. 27. num. 65. & De dat. & promiss. num. 29.

APOSTOLI per apostolatū vel monachi per episcopatum, non liberantur à voto paupertatis. De Red. Eccle. q. 1. mon. 9. nu. 1.

Apostoli si vouerunt omnia necessaria ad perfectum statum, vouerunt paupertatem continentiam, & obedientiam. De Red. Eccle. q. 1. mon. 7. num. 1. &c.

APPELLANS à Papa ad futurū cōciliū excoīcatur Bulla cængatid cōsulens excoīcationē Papalē sed non Bulla cængatid incurrit. In su. ca. 27. nu. 58. & De Dat. & promiss. nu. 15.

Appellans iniuste etiam condemnatus ad mortem, peccat & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 25. num. 39.

Appellari potest ab eodem ad eundem diuerso respectu, quia potest quis esse maior & minor ratione diuersa. De Reg. Com. 3. num. 1.

Appellari à pœna legis non potest, à declaratione vero sic. De Rescript. cap. cum cōtingat. cau. 15. nul. num. 2.

Appellare potest regularis in causa etiam correctionis. De Reg. Com. 3. num. 51.

Appellare quando possit fidelis ad infidelem, De pœn. dist. 1. cap. nemo num. 4.

Appellari potest à Iudice male arbitrate aliquid esse infamiam vel ei æquipollere. De Iudicijs In Rub. num. 32.

APPELLATIO quare suspendat excoīcationē conditionalem etiā post decēnium, & non retrahatur. In sum. ca. 27. nu. 272. Resp. 10. & 11. & In Nouo num. 273. & ca. Accepta. oppos. 8. num. 35. & De Rescript. cap. cum cōtingat 6. causa nul. num. 1. &c. Et causa 14. nul. num. 1. & causa 15. nul. nu. 1. &c. & De pœn. dist. 7. ca. si quis autē nu. 8.

Appellatio an corā iudice faciendā, & eius intīmatio per quem fieri possit. De Rescript. ca. cum cōtingat. cau. 6. nul. num. 10. &c.

Appellatio à declaratoria excoīcationis incurse nō efficit illam nullam; at denunciationē aggrauationē simul & interdictū sequētia sic. De Rescript. cū cōtingat. cau. 15. nul. nu. 4.

Appellatio non suspendit excoīcationem sed solum declarationem. De Rescript. ca. cum cōtingat 6. causa nul. num. 1. &c. & causa 14. nul. num. 1. & causa 15. nul. num. 1. &c.

Appellatio ab interlocutoria in quibus causis criminalibus hodie sublata. In sum. cap. 25. num. 15. not. 2.

Appellationem non admittens vel admittens Iudex, vide verbo Iudex.

APPETENDI vis diuiditur vt sensualitas. In sum. præl. 3. num. 8.

APPETITVS Episcopatus & altioris loci ita licitus vel illicitus vt appetitus laudis honoris & alius rei vtilis. Mis. num. 75. & In Nouo Mis. 37. num. 12.

Appetitus laudis &c. qui bonus & qui malus. Cap. Inter verba 5. concl. num. 5. 8. & Mis. num. 75. & In Nouo Mis. 37. num. 12.

Appetitus cuiusq; honorabilis vni sēper peccatum, sed solum tribus casibus mortiferum, cap. Inter verba 5. concl. nu. 5. 8. &c. 53. 77.

AQVA benedicta quomodo fit benedicta & vsui adhibenda tempore interdicti. In sum. cap. 27. num. 174.

Aquā solēniter benedicens excoīcatus, suspensus, vel interdictus, fit irregularis. In sum. ca. 27. nu. 244. & De pœn. dist. 6. cap. 1. §. Sacerdos num. 17. & De Hor. can. cap. 6. num. 41.

Aquam esse benedictam non est de necessitate Sacramenti baptismi, secus oleum cōfirmationis. In sum. cap. 22. num. 8.

Aqua benedicta cur in introitu ecclesie ponatur. de Hor. can. cap. 18. num. 5.

ARA super qua consecratur tanta esse debet vt hostiam & calicem quo celebratur capiat. In sum. cap. 25. num. 83.

- ARBITRIUM** liberum, vide verbo Librum arbitrium.
- ARCHIDIACONUS** Prior vel Propositus quis dicatur ad hoc, ut debeat esse magister vel saltem licentiatuſ in Theologia vel iure canonico. In ſum. ca. 25. nu. 135.
- ARGVMENTVM** de preparatoſio ad preparatoſium non valet. De Iudicijs. In Rub. num. 4. & ut poſſit valere num. 6. &c.
- Argumentum à contrario** quando ſit validum. In ſum. cap. 17. num. 71. & ca. 27. num. 222. & De Iudicijs Not. 3. num. 122. & Not. 6. num. 74. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 51. num. 4. & cap. Accepta confirm. decuplex num. 4. & De Hor. can. cap. 22. num. 97. & Miſ. 74. num. 2. In Nouo.
- ARMA** bellica quæ & ſunt offeſiua & deſenſiua. In ſum. cap. 27. num. 63. & De Iudeis Not. 5. num. 3. 10. 13.
- Arma vendere** ei, quem quiſpiam ſcit emere ad iniuſte nocendum vel bellandũ, eſt mortale. In ſum. cap. 23. num. 90.
- Arma & alia neceſſaria ad impugnandõs Chriſtianos** ſubminiſtrantes inimicis nominis Chriſti ſunt excommunicati in Bulla cænæ Domini. In ſum. cap. 27. num. 63. & De Iudeis Not. 1. num. 1. &c.
- Arma bellica quid** & an culter, vel gladiolus, lapides arma ſint. In ſum. cap. 27. num. 63. & De Iudeis Not. 5. à num. 4. uſque ad 25.
- Arma ferens apud Sarracenos etiam ad ſuam deſenſionem vel donare ſiue permutare arma pro armis quando excommunicatus.** De Iudeis Not. 8. num. 21. &c.
- Arma deferens Sarracenis**, ſi ante traductionem ea repetat, an incurrat poenã. De Iudeis Not. 8. num. 29.
- Arma tenens monachus intra ſepta monaſterij eſt excommunicatus**, ſed non intelligitur de cultris vel lapidibus. In ſum. cap. 27. num. 139. & De Iudeis Not. 5. num. 6. &c.
- Arma Sarracenis vel Chriſti nominis inimicis mittens ita eſt excommunicatus, ut deferẽs.** In ſum. cap. 27. num. 51. In fine & num. 63. & De Iudeis Not. 8. num. 9.
- ARS** præter infraſcripta, vide verbo Officiũ.
- Ars & officium faciendi fucos & venenum an licita.** De poenit. diſt. 5. cap. negocium num. 25.
- Ars ſimulandi duplex et quæ licita.** Cap. Hum. aur. q. 3. num. 8. 15.
- Ars militaris licita**, ſed periculofa. De poenit. diſt. 5. cap. contrarium num. 2. 8. &c.
- Ars mechanica licet ſit occaſio malorum, ut ſit bona.** In ſum. cap. 14. num. 37. K. pec. 22. & In Nouo num. 43.
- Ars magica vetita.** In ſum. cap. 11. num. 28. pec. 9.
- Ars notoria illicita & quæ ſit illa.** In ſum. cap. 11. num. 38. pec. 30.
- Ars mercandi vitij carens, vtilis** & ſine honeſtari poteſt honeſto. De poenit. diſt. 5. cap. qualitas à num. 4. uſq; ad 9.
- ARTICVLI** fidei qui ſint explicite credendi. In ſum. cap. 11. num. 18. Diſto 5. & In Nouo num. 22. pec. 4.
- ARTICVLVS MORTIS** quid ſit & eſt duplex. ſuerus & præſumptus, & an differat à periculo mortis. In ſum. cap. 26. nu. 31. Dico 23. & cap. 27. num. 271. Reſp. 7. & In Nouo num. 272. & Miſ. 18. num. 3. In Nouo, & De Indulg. Not. 30. num. 3.
- ASSASSINVS** quis ſit proprie & quis improprie. In ſum. cap. 27. num. 135.
- ASSECVRARE** capitale & lucrũ quomodo liceat ratione trium contractuum. In ſum. cap. 17. num. 255. &c. & De Uſuris num. 32. &c.
- Aſſecuratio licita & vtilis eſt.** In ſum. cap. 17. num. 283. A. & In Nouo num. 285.
- ASSVMPTIONIS** feſtum eſt maximum omnium Beate Virginis. Miſ. nu. 20. 31. & In Nouo Miſ. 4. num. 6. & Miſ. 13. num. 1.
- ASTROLOGI** qui fugandi: De Iudicijs. Not. 2. num. 16.
- ASTROLOGIA** an prohibita. De Iudicijs. Not. 3. num. 17. &c.
- ASTVTIA** quid ſit & duobus miniſtris vitur, ſcilicet dolo & fraude. In ſum. ca. 23. num. 77.
- ATTENTIO** ad Horas triplex, & ſufficit virtualis, & quæ optima. In ſum. cap. 25. nu. 105. &c. & De Hor. can. cap. 13. num. 4. &c. 14. & cap. 14. num. 5. & cap. 18. num. 101. & cap. 20. num. 30. &c. & cap. 21. num. 34. &c. 43. & Miſ. num. 45. &c. & In nouo Miſ. 21. num. 2. & Miſ. 98. num. 1. &c.
- Attentio ad miſſam quæ neceſſaria.** In ſum. ca. 13. num. 17. & cap. 21. num. 6. 8. & De Hor. can. cap. 12. num. 8.
- ATTRITIO** quid & quoduplex & quæ ſufficiens ad abſoluendum poenitentem. In ſum. cap. 1. num. 37. & In Nouo num. 33. &c. & De poenitentia diſt. 3. cap. perfectum num. 7.
- Attritio cum indulgentia non efficit cõtritionem.** De Indulg. Not. 10. num. 19.

Attritio quæ agnoscitur non esse contritio nõ sufficit ad baptismum . In sum. cap. 1. num. 39. & In Nouo num. 37.

Attritio quæ sufficiat ad Eucharistiam non valenti consistere; & quæ ad absoluendum valenti consistere. In sum. cap. 1. num. 43. B. D. & In Nouo num. 44.

Attritus vt fiat contritus & non attritio contritio. In sum. ca. 1. num. 41. & In Nouo nu. 38.

AVARITIA quid & quando mortalis, & cur dicatur capitale vitium . In sum. cap. 23. num. 69. 72. &c.

Auaritia non est retinere nummos ad faciendum aliquod opus bonum, vel ad murandũ statum suum ad quem est idoneus . In sum. cap. 23. num. 73. &c. & cap. 24. num. 6. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 25. num. 2. &c.

AVARVS est deterior prodigo. De Red. Eccle. q. 1. mon. 24. num. 4.

AVCTORITAS Rotæ magna sed non firma. Cap. Accepta. in princ. confirm. decuplex num. 7.

AVERMARIA quid significet & quis eã composuerit. De Hor. can. cap. 19. num. 130. &c. & qua parte propriè oratio num. 150.

AVGVRIIS credere quando mortale. In sum. cap. 11. num. 37.

AVLICI, vide verbo Curiales.

AVRICVLAM non habens est irregularis. In sum. cap. 27. num. 222. inf. 7. & In Nouo num. 223.

AVXILIUM Dei, vide verbo Dei auxiliium.

B

ANNITVS qui per statutum aliquod potest eximi. 50. libris, si eo durante non eximitur, tenetur iuxta secundum statutũ, si superuenerit. De Rescript. cap. si quãdo except. 21. num. 47.

BAPTISMVS quid sit & quotuplex, & quæ illi substantialia. In sum. cap. 22. num. 5. & De Indulg. Not. 31. num. 48. Sed cõtra.

Baptismi errores Tridenti damnati, & eos credentes &c. In sum. cap. 22. num. 2. 6.

Baptismi Sacramentum per se tendit in peccatum, Eucharistia vero per accidens. In sum. cap. 1. num. 43. &c.

Baptismum ministrans vel suscipiens in mor-

tali, peccat mortaliter. In sum. cap. 22. num. 3. 6.

Baptismi & pœnitentiæ Sacramenta non prohibentur tempore interdicti. In sum. ca. 22. num. 178.

Baptismus à quocunque collatus etiam infidelis valet. In sum. cap. 22. num. 7.

Baptismus tollit peccatum originale non tamen carentiam nec concupiscentiam. &c. In sum. præl. 8. num. 3.

Baptismum ad recipiendum quæ pœnitudo peccatorum requiratur. In sum. cap. 1. num. 40. & In Nouo num. 37.

Baptismus sine concursu materiæ formæ & intentionis non valet. In sum. cap. 22. num. 7. pec. 7.

BAPTIZANDI non sunt filij infidelium adhuc expertes rationis sine consensu parentum. In sum. cap. 24. num. 9. In fine.

Baptizandi formam ignorans oblietrix quo modo peccet. In sum. cap. 22. num. 6. pec. 5.

BAPTIZANS: Chrismate veteri vel non subditum quo modo peccet. In sum. ca. 22. num. 7. pec. 8. & cap. 25. num. 75.

Baptizans absq; necessitate extra Ecclesiam vel sine proprii parochi licentia peccat. In sum. cap. 22. num. 7.

Baptizans solemniter si non est presbyter peccat & fit irregularis. In sum. cap. 22. num. 7. & cap. 27. num. 242.

Baptizans bis vel baptizari se permittens est irregularis. In sum. cap. 27. num. 246. & cap. 25. num. 75. & cap. 22. num. 6. pec. 2.

Baptizans laicus præ sente clerico, vel clericus præ sente presbytero peccat. In sum. cap. 22. num. 7.

Baptizare non debet mulier præ sente viro, nisi &c. In sum. cap. 22. num. 7.

Baptizari cupiens quis, decedensque sine baptismo recta adit celum. De pœn. dist. 7. ca. ult. §. si quis num. 4.

Baptizatus principaliter ob veniam pœnæ peccat, & quare cum inducens non peccet. Cap. Inter verba 5. concl. num. 14. 20.

Baptizata parte apparentis infantis totus est baptizatus. De pœnit. dist. 1. cap. vulgaris num. 3.

BARBAM tondere die festo vel in eo consentire non est mortale. In sum. ca. 13. nu. 9.

BASILICA quid propriè & vnde dicta. De Indulg. Not. 32. num. 2. &c.

BENEDICTIO quid, quotuplex, & in quo consistat. In sum. præl. 4. num. 5. vsque ad 15. & De Reg. Com. 1. nu. 10. & De Hor. can.

- cap. 22. num. 41. & De fin. hum. nu. 11. &c.
& Mis. 57. num. 5. In Nouo.
- Beatitudo** creaturæ obiectiua increata, sed for-
malis creata. In sum. præl. 4. num. 11. Infer.
2. & In Nouo. num. 15.
- Beatitudinem** perfectā viribus naturalibus pa-
rari posse asserere, hereticū est. In sum. præl.
4. num. 12. & In Nouo num. 16.
- Beatitudo** perfecta penitus satiat animam om-
nibus desideratis, & quæ sint in illa. In sum.
præl. 4. num. 14. & In Nouo num. 19.
- Beatitudo** summa & miseria ei contraria
sunt explicite credenda. In sum. præl. 4. nu.
19. & In Nouo num. 25.
- Beatitudinis** & miseriæ perpetuæ contēplatio
magnum ad pœnitentiam calcar. In sum.
præl. 4. num. 1. 19. & In Nouo num. 26.
- BEATOS** non videre Dei essentiam aslere
re, est hæreticum. In sum. præl. 4. num. 11.
- BELLVM** iustū quid, & sit triplici de cau-
sa. De pœnit. dist. 5. cap. contrarium num. 4.
&c. & De Iudicijs In Rub. num. 105.
- Bellum** ex vtraque parte pro iusto frequenter
habetur. De Iudicijs in Rub. num. 107. &c.
- Bellum** pro patria & Religione etiam contra
parentes licitū. De Iudæis Not. 1. nu. 8. &c.
- Belli** tempore quando liceat singulare certamē
acceptare. In sum. cap. 15. num. 24. B. & In
Nouo num. 28.
- Bellum** iustum vel iniustum adire nihil quærē
do de hoc, quando sit mortale. In sum. cap.
15. nu. 15. & De Iudicijs in Rub. nu. 105. &c.
- Bellum** & præliū vt differant. De Iudæis Not.
10. num. 5.
- BENEDICERE** vestes sacras quis possit, &
stola pro cingulo seruit. In su. ca. 25. nu. 84.
- Benedictio** nubentium quibus danda, & an præ-
mittenda copulæ. In sum. cap. 22. num. 83.
- pec. 35.** & In Nouo. De benedictione. & cap.
16. num. 38
- Benedici** an debeant secundæ nuptiæ. In sum.
cap. 22. num. 83.
- Benedictionis** nuptiarum tempus per Concil.
Trid. ampliatum. In sum. cap. 22. num. 71.
- Benedictio** duplex altera constitutiua sacri,
altera inuocatiua. De spoli. cleri. §. 18.
num. 9.
- BENEFICIARIA** bona sunt quæ sita
cum onere dandi superflua pauperibus. De
Redit. Eccle. q. 1. mon. 21. num. 1. &c. 5. &
mon. 48. num. 9.
- Beneficiaria** bona sunt Dei quoad dominium,
& beneficiarij quoad gubernationē, & pau-
perum quoad sustentationē. De Red. Eccle.
- q. 1. mon. 21. num. 3. 7. & mon. 40. nu. 8. 11.
- Beneficiaria** bona sunt Christi non solum de
specificatione diuina qua omnia sunt Dei, sed
etiam humana qua quidpiam est cuiuspiā.
De Red. Eccle. q. 1. mon. 21. nu. 2. 7. & mon.
40. num. 8. 11. & q. 3. mon. 2. num. 1. 6.
- BENEFICIARIVS** Regularis, vide
verbo Regularis præter Infra scripta.
- Beneficiarius** regularis vt potest disponere de
fructibus beneficij, ita de quesitis per se, sua
opera vel alio iusto modo. In sum. cap. 17.
num. 94. & De Reg. Com. 2. num. 10. &c. &
De Red. Eccle. q. 1. mon. 33. num. 1.
- Beneficiarij** regularis impensa quæ iusta vel
iniusta. In sum. cap. 17. num. 94.
- Beneficiorū** confessorēs siue consultores, vi-
de verbo Confessarius.
- Beneficiarius** triplicia bona potest habere, scilicet
patrimonialia, Ecclesiastica, & quasi
patrimonialia. De Red. Eccle. q. 1. mon. 19.
num. 1. &c.
- Beneficiarius** tenetur etiam lege naturali ope-
ribus pijs erogare superflua. De Red. Eccle.
q. 1. mon. 21. num. 1. &c. 5. & mon. 24. num.
1. &c. & mon. 48. num. 9. & q. 2. mon. 7. nu.
1. &c. De spoli. cleri. §. 19. num. 3. &c.
- Beneficiarius** plus peccat auare retinendo quā
prodigendo &c. De Red. Eccle. q. 1. mon.
24. num. 3. &c.
- Beneficiarius** satisfacit decretis in sumendo
quæ supersunt in operibus pijs quæ delegerit.
In sum. cap. 17. num. 94. & De Red.
Eccle. q. 1. mon. 26. num. 2. & mon. 27.
nu. 1. &c.
- Beneficiarius** de prouentibus Eccle. infumat
pro libito tantum quantū in Ecclesiam suā
ac pauperes de patrimonialibus impendit.
In sum. cap. 17. nu. 94. & De Red. Eccle. q. 1.
mon. 27. num. 5. & q. 3. mon. 4. nu. 3. & mon.
32. num. 1.
- Beneficiarius** potest cuilibet largiri id quod
meretur ob maiora obsequia, quodq; suum
beneficiū requirit. In sum. cap. 17. num. 94.
& De Red. Eccle. q. 1. mon. 29. num. 1. &c.
- Beneficiarius** pro libito disponat de quæsito ra-
tione ordinis. In sum. cap. 17. num. 94. & De
Red. Eccle. q. 1. mon. 30. num. 3.
- Beneficiarius** de suo beneficio viuere potest
seruando alia sua bona cui volet. In sum. ca.
17. num. 94. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 32.
num. 1. &c.
- Beneficiarius** remuneret famulos & quantum
&c. De Red. Eccle. q. 1. mon. 36. num. 1.
- Beneficiarius** non solum potest impendere de
redi-

- reditibus sui beneficii id quod ei opus est quatenus beneficiarius, sed etiam quatenus est nobilis & graduatus. In sum. cap. 17. nu. 94. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 36. num. 3.
- B**eneficiarium prius posse sibi providere quā Ecclesie, vt intelligatur. De Red. Eccle. q. 1. mon. 36. num. 4. & q. 3. mon. 30. num. 2. & De spol. cler. §. 10. num. 7.
- B**eneficiarius potest adeo libere disponere de his quæ reliquit ex ijs quæ decenter impendere potest, vt de patrimonialibus. In sum. ca. 17. num. 94. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 43. nu. 1. & De spol. cler. §. 1. num. 3.
- B**eneficiarius potest soluere sua debita ex redbus Ecclesie vel beneficii. De Red. Eccl. q. 1. mon. 52. nu. 4. & q. 2. mon. 26. num. 1.
- B**eneficij ob diuisiones nō soluuntur ab onere dandi superflua pauperibus. De Red. Eccl. q. 1. mon. 50. nu. 1. & c. 6. & mon. 51. nu. 1. & q. 2. mon. 11. num. 1.
- B**eneficiarius etiā regularis si non potest restituere etiam male impensa faciat hoc & hoc. De Red. Eccle. q. 2. mon. 26. num. 1.
- B**eneficiorum redditus sufficientes qui sint. De Hor. can. cap. 22. num. 60. & c. 73. & c. & Mis. 62. num. 1. 5. 7. In Nouo.
- B**eneficij & laici impensa omnis inordinata mala, sed quare clerici mortale & laici veniale. In sum. cap. 17. num. 94. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 7. num. 7. & mon. 19. num. 2. & q. 3. mon. 15. num. 1. & mon. 17. num. 5. & c. & mon. 34. num. 1. & c.
- B**eneficij successores quando teneatur ad soluenda debita cōtracta per prædecessorem. De spol. cler. §. 10. num. 6. & c.
- B**eneficiarius impendens male, vane, aut profane bona ecclesiastica peccat & tenetur ad restitutionem. In sum. ca. 17. num. 94. mon. 75. & cap. 23. nu. 74. & In Nouo num. 75. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 20. num. 1. & c. & q. 2. mon. 9. per totū & mon. 19. nu. 1. & q. 3. mon. 17. nu. 6. & mon. 15. nu. 1. & mon. 34. num. 3.
- B**eneficiarius quomodo peccet non celebrans quoties vbi & quomodo teneatur. In sum. ca. 25. num. 134.
- B**eneficiarius quādo teneatur recitare Horas, vide verbo Horas.
- B**eneficiarius nō recitat Horas, vide verbo Horas canonicas, præter infra scripta.
- B**eneficiarius nō recitat Horas canonicas etiā sine legitimo impedimēto facit fructus per sex menses ab eius consequutione. In sum. cap. 25. num. 122. & De Hor. can. cap. 7. nu. 31. 35. & cap. 21. num. 65.
- B**eneficiarius vt peccet nesciens necessaria, & quæ sint illa, & tenetur illa discere. In sum. cap. 25. num. 133. & De Rescript. cap. si quādo except. 18. num. 4.
- B**eneficiarius vt peccet mortaliter volens beneficium per simoniam à se vel à tertio commissam. In sum. cap. 25. num. 112. & c.
- B**eneficiarius vt peccet vexationem vel pensionem male redimens; per simoniam acceptū non restituens; non relinquens incompatibilia. In sum. cap. 25. num. 114. & c.
- B**eneficiario quæ deambulatione prohibita. In sum. cap. 21. num. 10. & De Hor. can. cap. 4. num. 5.
- B**eneficiarius contrahens matrimonium vel sponsalia, vide verbo Matrimonium.
- B**eneficiarius damnificans dolo vel negligentia bona stabilia sui beneficii tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 25. num. 124.
- B**eneficiorū malus elector vel collator cui restituer. In sum. cap. 17. num. 73. & De Rescript. ca. si quando except. 16. num. 3.
- B E N E F I C I V M** Ecclesiasticum sic definitur. De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 4.
- B**eneficio ipso iure priuatus non potest spoliari. De Hor. can. cap. 21. num. 53. & c.
- B**eneficiorum collator, vide verbo Collator & Collatio.
- B**eneficij possessio & c. vide verbo Possessio.
- B**eneficium etiam exiguum ad Horas obligat. In sum. cap. 25. num. 102. & De Hor. can. ca. 7. num. 27. & cap. 21. num. 11.
- B**eneficia plura male retinens quorum vnum sibi sufficit; an teneatur ad dicendas Horas tot in die quot sunt beneficia. De Hor. can. cap. 22. num. 54. & c. 62. & Mis. num. 9. & In Nouo Mis. 60. num. 2. & c. 4. & c.
- B**eneficia incompatibilia vel plura quorū vnū sufficit non sunt licita, nisi & c. In sum. cap. 23. num. 15. pec. 11. & quando vtrumq; perdit. De spol. cler. §. 19. num. 7. & De Hor. can. cap. 22. num. 64. & Mis. num. 10. & In Nouo mis. 60. num. 12. & Mis. 63. num. 2.
- B**eneficia plura habere quando liceat etiam sine dispensatione. In sum. cap. 25. num. 127. & c. & De Hor. can. cap. 22. num. 60. & Mis. num. 10. & in Nouo Mis. 65. num. 1. In Nouo Beneficium quod sufficiens, & cur definitu difficile. De Hor. can. cap. 22. num. 67. & c. & 73. & c. & Mis. 62. num. 1. & c. 5. 7. In Nouo.
- B**eneficium capiens animo relinquendi illud an peccet. Miscel. nu. 112. & In Nouo Mis. 54. num. 2.

- Beneficium vel pensionem accipiens confrens vel procurans nolenti clerice viuere vt peccet.** In sum. cap. 25. num. 118. &c. & De Hor. can. cap. 21. num. 52. &c. & Mis. 44. num. 1. & Mis. 46. num. 1. &c. In Nouo.
- Beneficia plura habens quoad Horas hęc reputet.** De Hor. can. cap. 22. num. 52. 58. & Mis. 60. num. 1. In Nouo.
- Beneficij competitor minus dignus quando peccet.** Mis. num. 39. 97. &c. & In Nouo Mis. 40. num. 10. &c. & Mis. 41. num. 1. & ca. Inter verba 1. concl. num. 13.
- Beneficio in conferendo duplex iustitia seruanda.** Mis. num. 77. & In Nouo Mis. 38. num. 5.
- Beneficio indignus an sit omnis peccato mortifero infectus.** Mis. num. 63. & In Nouo Mis. 34. num. 1.
- Beneficium an liceat acceptare nescienti recitare.** De Hor. can. cap. 11. num. 20. Mis. num. 134. & In Nouo Mis. 97. num. 1.
- Beneficium non conferēs digniori an mortificare peccet.** Mis. num. 76. & In Nouo Mis. 38. num. 14. &c. & De Rescript. cap. si quando except. 16. num. 10.
- Beneficium etiam simplex dandum digniori nisi &c.** Mis. num. 77. & In Nouo Mis. 38. num. 4. & De Rescript. cap. si quando except. 16. num. 10.
- Beneficium aut officium conferens indigno peccat & cui restituere debeat.** In sum. cap. 17. num. 73. 96. pec. 9. & cap. Inter verba 1. concl. num. 12. &c. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 23. num. 1. & De Rescript. cap. si quando except. 16. num. 3. &c. & Mis. num. 66. 76. & In Nouo Mis. 35. num. 1.
- Beneficia plura procurare alij vt peccatum.** De Hor. can. cap. 22. num. 61. & Mis. 60. num. 14. In Nouo.
- Beneficium etiam simplex indigno procurans vt ei conferatur peccat mort. etiam si sit Papa nisi &c.** Mis. nu. 66. 76. & In Nouo Mis. 35. num. 1. & cap. Inter verba 1. concl. num. 12. &c.
- Beneficium etiam laicus vt iuste appetat.** Mis. num. 68. & In Nouo Mis. 36. num. 2.
- Beneficium quale, à quo, & ob. quid iuste vel iniuste appetatur.** In sum. cap. 23. num. 15. & Mis. num. 68. & In Nouo Mis. 36. num. 13.
- Beneficium resignans vt derur minus digno vt peccet.** Mis. num. 78. & In Nouo Mis. 38. num. 7.
- Beneficium qui dar vel accipit principaliter vt pręstet peccat.** Mis. num. 81. & In Nouo Mis. 36. num. 1. & Mis. 46. num. 6.
- Beneficium cuiuspiam cupiens vt ab eo dicitur, vt peccet.** De Red. Eccle. quęst. 1. mon. 61. num. 4.
- Beneficium ob quid liceat optare principaliter.** Mis. 37. num. 13. In Nouo.
- Beneficium non queritur per collationem ante acceptationem.** Mis. num. 136. & In Nouo Mis. 97. num. 3.
- Beneficium nimis exiguum habens an licite possit sine alio patrimonio ad ordines sacros promoueri.** De Hor. can. cap. 21. nu. 11.
- Beneficium parochiale accipiens animo non promouendi tenetur restituere fructus, nisi mutato animo promoueat.** In sum. cap. 25. num. 118. & De Hor. can. cap. 21. num. 45. &c.
- Beneficium, prębendam, vel canonicatum suscipiens cum pacto docendi in scholis vel faciendi vel dandi aliquid vt peccet & sit simoniacus.** In sum. cap. 25. num. 58. & De Hor. can. cap. 21. num. 54.
- Beneficium quodlibet residuam requirit, & quę ab ea excusent.** In sum. cap. 25. num. 121. & De Reg. Com. 3. num. 43.
- Beneficium Ecclesiasticum est inuendibile etiam à Papa, qui tamen potest illud extinguendo diuidere, vnire, & de fructibus varie disponere.** In sum. cap. 23. num. 108. Dico 6. & In Nouo inf. 8. & De spol. cler. §. 3. num. 6.
- Beneficium ecclesiasticum est Papatus.** De Red. Eccle. q. 1. mon. 39. num. 1.
- Beneficium ecclesiasticum est Cardinalatus.** De Red. Eccle. q. 1. mon. 39. num. 1.
- Beneficium cū onere legendi habens tenetur legere per se si potest.** In sum. ca. 25. nu. 135.
- Beneficium accipiens sciens se esse irregularem suspensum excommunicatum vel interdictum peccat, & titulus eius est nullus.** In sum. cap. 25. num. 133. & cap. 27. nu. 36. In fine & nu. 271 inf. 8. & In Nouo nu. 272.
- Beneficium ad retinendum tam prodest consuetudo quam dispensatio.** In sum. cap. 25. num. 128. & De Hor. can. cap. 22. num. 60. & Mis. 60. num. 11. In Nouo.
- Beneficij procuratio vel collatio non est debiti restitutio.** In sum. cap. 17. num. 81.
- Beneficium ad quod fuit ordinatus nemo potest resignare, nisi expresse dicat, se sub eius titulo esse ordinatum.** In sum. cap. 22. num. 18. B. pec. 3.
- Beneficium vel pensionem accipiens illegitimus sine dispensatione peccat, & tenetur illud**

- lud renunciare vel quærere dispensationem. In sum. cap. 27. num. 117.
 Beneficium obtentum nulla facta mentione de lite an valeat. De pœn. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 106.
 Beneficij acceptatio indebiti non tollit ius iterum acceptandi sibi debitum. Cap. Accepta oppos. 7. num. 41.
 Beneficium conferre ob consanguinitatem vel amicitiam vel preces etiam indigno non est simonia, nisi &c. In sum. cap. 23. num. 107.
 Beneficium locans ultra tres annos quando excommunicatus. In sum. cap. 25. num. 130. & cap. 27. num. 149. & De Alie. rer. Eccle. & spol. cler. num. 21.
 Beneficium habens sine iusto titulo peccat & tenetur illud relinquere, & quid faciendum circa fructus perceptos. In sum. cap. 25. num. 114. & De spol. cler. §. 12. num. 2. 4. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 26. num. 13. & De dat. & promiss. num. 45. ad 4.
 Beneficium etiam simplex vel pensionem habens tenetur clerice vivere, & non faciens an teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 25. num. 118. In fine. & de Hor. can. cap. 21. num. 53. & Mis. num. 113. 116. & In Nouo Mis. 45. num. 1. &c.
 Beneficium prius dimittens ob posterius quod probabiliter putabat sibi acquisitum, nec proprietatem nec possessionem prioris perdit. Cap. Accepta oppos. 7. num. 38. &c.
 Beneficium permutare etiam quoad titulum sine superioris facultate est simonia. In sum. cap. 23. num. 100. inf. 3. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 1. &c.
 Beneficium obtinere ratione soluendi debita beneficij est simonia. In sum. cap. 23. num. 105.
 Beneficij possessionem accipiens literis nō expeditis quando non perdat ius. Ca. Accepta oppos. 8. num. 25.
 Beneficij habenditas, vide verbo Aetas.
 Beneficij renuntiatio, vide verbo Renunciatio sue Renunciatio. (sicij).
 Beneficij collatio, vide verbo Collatio bene-
 Beneficium aut episcopatum idoneum relinquere ob alium maioris redditus sine aliqua causa peccatum est. De Red. Eccle. quæst. 1. mon. 25. num. 1. & Mis. num. 106. & In Nouo Mis. 42. num. 2.
 Beneficia puero conferre, existente adulto idoneo, malum. De Rescript. cap. si quando, except. 7. num. 4.
 Beneficium Ecclesiasticum non potest confer-
 ri laico. De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 4. & De Iudicijs Nor. 3. num. 143. &c.
 Beneficium quis infamis inliabilis. De Rescript. cap. si quando except. 10. num. 5.
 Beneficij Ecclesiastici non est capax prudentie incapax. De Rescript. cap. si quando except. 7. num. 1.
 Beneficio inhabile est quintuplex hominum genus. De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 4. & De Rescript. cap. si quando except. 10. num. 6. & except. 11. num. 2.
 Beneficium requirit potentiam propriam ei feruendi. De Rescript. cap. si quando except. 19. num. 5.
 Beneficia Ecclesiastica vere sunt Commende militum Religionum. De Red. Eccle. q. 3. mon. 27. num. 1. &c.
 Beneficium obtinere per aliquem cum pacto dandi alicui pensionem aliquam vt sit simonia. In sum. cap. 23. num. 107. ad 7. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 2.
 Beneficium vel ius ad rem quando perdat ob aliud beneficium etiam non curatum. De Rescript. cap. si quando except. 6. num. 4.
 Beneficium datum per Datam piccolam an vacet per mortem. De Rescript. cap. si quando in Aud. num. 22. &c.
 B I B E R E vinum aut aquam etiam ad sustentationem mane aut vespere non frangit ieiunium, nec medicina, nec prægustatio. In sum. cap. 21. num. 13.
 B I B L I A vulgaria quibus permittenda. De Hor. can. cap. 22. num. 113. & Mis. 83. num. 2. In Nouo.
 B I G A M I A quid & quotuplex, & quis potest dispensare ab ea. In sum. cap. 27. num. 155.
 Bigama nulla mulier fit. In sum. cap. 16. num. 27.
 Bigamia vel irregularitas non repugnat Ecclesiastico statui. De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 12.
 B L A N D I T I I S facta tenent & cur non metu facta. In sum. præl. 6. num. 7. &c. & cap. 17. num. 16. 70. & cap. Accepta oppos. 5. num. 5. & De pœn. dist. 7. cap. ult. §. quod quamuis num. 8. &c.
 B L A S P H E M A T O R E S tenemur reprehendere. In sum. cap. 11. num. 8. & in Nouo num. 10. Adde. & cap. 12. num. 33.
 B L A S P H E M I A quid sit, & est duplex, mentalis, & vocalis, & non est hæresis, & quibus modis blasphemetur. In sum. c. 12. nr. 81. &c. 84.
 Blasphe-

- Blasphemia** est contraria confessioni fidei. In sum. cap. 12. num. 82.
- Blasphemia** Dei levis, minus peccatum quam graue homicidium. De pœn. dist. 1. cap. serpens num. 10.
- Blasphemia** vt sit iurare per creaturas. In sum. cap. 12. num. 4.
- Blasphemia** in dicendo, hæresis in credendo consistit. In sum. cap. 12. num. 82.
- BLASPHEMV S** est qui per iocosam inconsideratam aut turpem nominationem Dei vel Sanctorum aliquid dicit. In sum. ca. 12. num. 85.
- Blasphemus** non est absolendus nisi imposita maxima pœnitentia. In sum. cap. 12. num. 83. & ca. 27. num. 257. & In Nouo nu. 262.
- BONA FIDES** sæpe excusat ab irregularitate, quæ non excusat ab excommunicatione. Cap. Accepta oppo. 8. num. 33. 35.
- Bona fide** rem alienam accipiens, emens, vel retinens, si superueniente mala non rescit, cur peccet, & cur nō, qui præscriptū bona fide retinet; & quid de dubitante. In sum. cap. 17. num. 7. 117. & De Iudicijs Not. 6. num. 53. &c.
- Bonam fidem** dicitur quis habere qui malam non habet. In sum. cap. 17. nu. 10. & De pœn. dist. 7. cap. si quis autem num. 89.
- BONA** honoraria quinque; & in quo differāt, & conueniant. In sum. cap. 18. num. 19. & cap. 23. num. 9. &c. & cap. Inter verba 4. concl. à num. 4. vsq; 17. 26. &c. & concl. 6. num. 4. &c. & De fin. hum. num. 47. &c.
- Bona honoraria** appetere de se nec bonum nec malum, bonum si minus principaliter, malum si principaliter. In sum. cap. 23. num. 9. & cap. Inter verba 5. concl. num. 4. 8. 12. 25. &c. 31. &c. 45. 50. 62. &c. 77. & De fin. hum. num. 39. 43. 46. &c. 54. &c. 62. & Mis. num. 74. & In Nouo Mis. 37. num. 7. &c. & De Hor. can. cap. 6. num. 12.
- Bona honoraria** pretiosiora pecuniarijs. In sum. cap. 16. num. 44. & cap. 17. num. 87. cap. Inter verba 4. concl. num. 20. & concl. 5. num. 1. & De fin. hum. num. 51.
- Bona honoraria** inferiora bonis vitæ salutis. In sum. cap. 17. num. 87. &c. & cap. Inter verba 4. concl. num. 20. &c. & concl. 5. num. 1. 55.
- Bona** trium ordinum, scilicet vitæ, famæ, & pecuniæ, & multum differunt. In sum. cap. 17. num. 87. &c. & In Nouo num. 89. &c. & De fin. hum. num. 51. & cap. Inter verba concl. 4. num. 20. &c. De pœn. dist. 1. cap. nolite putare num. 3. &c.
- Bona** vitæ, salutis, libertatis, & famæ æstimari non possunt, licet aliquando pecunijs compensentur. In sum. cap. 17. num. 87. & cap. Inter verba 4. concl. num. 26.
- Bona** quæ quis facit nosse & velle vt ab alijs illa probari liceat. Cap. Inter verba 5. concl. num. 49. & De fin. hum. num. 54.
- Bonum** duplex verum & apparens, idq; triplex honestum, delectabile, & vile. De fin. hum. num. 3. &c.
- Bonum aliud** propter se solum, aliud propter aliud solum, aliud propter se & aliud amabile. De fin. hum. num. 23. &c. & De pœn. dist. 2. cap. charitas est. §. ergo si num. 3. & Mis. num. 73. & In Nouo Mis. 37. num. 7. &c.
- Bona incerta** quæ sint & an possint pauperi ea habenti applicari. In sum. cap. 17. num. 92. &c. & cap. 25. num. 122. &c. not. 3. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 25. num. 2. & De Hor. can. cap. 7. num. 33. &c.
- Bona** quæ nullius sunt posse occupari à quibusuis, de quibus intellegatur. In sum. cap. 17. num. 170. 176. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 15. num. 2. & mon. 40. num. 5.
- Bonis** in agendis ne sint mala magna cura adhibenda. In sum. præl. 7. num. 22. & In Nouo num. 18.
- Bonorum operū** hæc applicatio utilis. De Hor. can. cap. 10. num. 8.
- Bonorum** communicatio, vide verbo Merita.
- Bona** Vsurarij, vide verbo Vsurarius.
- Bona opera** vide, verbo Opera vel Opus, præter infra scripta.
- Bona opera** vnius quantum prosint alteri. Mis. num. 25. & In Nouo Mis. 9. num. 3.
- Bona** ad opera incitare brauijs, honoribus, vel pecunijs, vt bonum. De fin. hum. num. 45. & cap. Inter verba 5. concl. num. 17. 20.
- Bona opera** quæ omittenda ob scandalum. In sum. cap. 14. num. 31. l. colligitur 27. & In Nouo num. 44. & cap. 24. num. 23. pec. 6. & De Rescript. cap. cum contingat. Remed. 25. num. 22. & De Indulg. Not. 34. num. 3.
- Bona facta** in peccato mortali an meritoria, & ad quid proliat. In sum. præl. 7. num. 3. & ca. 3. num. 5. & In Nouo num. 8. & cap. 27. nu. 269. & In Nouo num. 267. & De pœnit. distin. 2. cap. potest fieri num. 5. & distin. 3. cap. querat. §. quod autem num. 1. &c. & De Hor. can. cap. 6. num. 27. & cap. 8. num. 2. &c. & cap. 20. num. 36.
- Bona mortua** an presint ad pœnam dimittendam. De pœn. dist. 4. cap. diuina. §. sicut ergo num. 14. & De Hor. can. cap. 20. nu. 35.

- Bona mortificata** cur redeant plusquam mala dimissa. De pen. dist. 4. cap. diuina §. sicut ergo num. 1. &c.
- Bona castrensis & quasi castrensis**, quæ sint. In sum. cap. 17. nu. 141. &c.
- Bona paraphernalia** quæ sint. In sum. cap. 17. num. 153.
- Bona regularium** omnia sunt communia eis, non vt singulis, sed vt vniuersis. De Reg. Com. 2. num. 8.
- Bona Regularium**, vide verbo Regularis.
- Bona naufragantium**, vide verbo Naufragantium bona.
- Bona Matrimonij**, vide verbo Matrimonium.
- Bona mariti & vxoris** in Lusitania sunt communia. In sum. cap. 17. num. 155. Ad alia 4. & De vsuris num. 65.
- Bona mariti** quando vxor occultare potest. In sum. cap. 17. num. 154. &c.
- Bona clericorum** quæ connumerantur inter spolia, vide verbo Spolia.
- Bona profitentis Religionem** sunt monasterij etiam quoad possessionem. De Reg. Com. 2. num. 3. 5. 38. 46. 54. &c. & quid de datis in feudum emphiteosim. num. 55.
- Bona nouitij** intestati nõ deferuntur Monasterio. De Reg. Com. 2. num. 49. 52.
- Bona illius qui dolo Episcopi vel Abbatis factus est Regularis** non acquirit Monasterium. De Reg. Com. 2. num. 31.
- Bonum** quod ob finem bonum tale est, non suapte natura malum. De Red. Eccle. q. prima mon. 45. num. 4.
- Bonus** in dubio quis non præsumitur in suum damnum. De Reg. Com. 4. num. 72.
- Bonum publicum**, vt præferendum priuato. De Red. Eccle. q. prima mon. 60. num. 3.
- Bonum** se ostendere cum nõ sit, etiam ad ædificationem, est veniale. In sum. cap. 18. nu. 8. & cap. Inter verba prima concl. nu. 1.
- Bona sacra** quæ profanari possunt, & à quibus, vide verbo Profanari.
- Bona Ecclesiæ** aliter quam per Sacramenta communicabilia, dispensari possunt sine Sacramento. De Indulgentijs. Notabile. 14. nu. 3.
- Bona Ecclesiastica** non dicuntur ea quæ relicta sunt à parentibus cum onere missarum in singulos annos. In sum. cap. 25. num. 8.
- Bonorum Ecclesiæ** verus dominus, est solus Christus. De Red. Eccle. q. 1. mon. 21. nu. 2. &c. 5. & mon. 40. num. 1. 6. 10. 14. & q. 3. mon. 2. num. 1. 6.
- Bona Ecclesiastica** fieri possunt per Papam profana cum retentione priuilegij bonorum ecclesiasticorum. De spolijs clericorum §. 18. num. 6.
- Bonorum Ecclesiarum** tam beneficiorum quam eorum fructuum verus administrator & dispensator est Papa. In sum. cap. 23. nu. 108. & De spol. cler. §. 2. nu. 2. & §. 3. num. 6. & §. 9. num. 2. & §. 11. num. 4. &c. 8. & Mis. num. 29. 66. &c. 119. & In Nouo Mis. 11. num. 6. & Mis. 35. num. 2. & Mis. 46. nu. 2. & De Indulg. Not. 29. num. 1. &c. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 40. num. 6. & q. 3. mon. 3. num. 3. In fine & mon. 33. num. 1. Dico 4. 8.
- Bona ecclesiastica iusta de causa** possunt concedi laicis. In sum. cap. 25. num. 119. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. nu. 3. & mon. 57. num. 2. & Mis. num. 116. & In Nouo Mis. 45. num. 4.
- Bona ecclesiæ** licet quoad forum exterius permittantur laicis, non tamen quoad forum animæ, nisi ratione paupertatis vel pietatis. De spol. cler. §. 8. num. 6. &c. & §. 15. per totum.
- Bona Ecclesiastica** triplici de causa iuste alienantur. De spol. cler. §. 2. num. 5.
- Bona beneficiaria** siue Ecclesiæ sunt quæ sita cum onere dandi superflua pauperibus. De Reditibus Ecclesiasticis, q. 1. mon. 21. num. 1. &c. 5. & mon. 48. num. 9. & q. 3. mon. 2. num. 4.
- Bonorum sacrorum & profanorum** dominij administrationis & dispensationis pulcherrima differentia, per octo membra resoluta. De Red. Eccle. q. 3. mon. 33. num. 1.
- Bona beneficiaria** siue Ecclesiæ, sūt Dei quoad dominium, & beneficiarj quoad gubernationem, & pauperum quoad sustentationem. De Red. Eccle. q. 1. mon. 21. num. 3. 7. & mon. 40. num. 8. vtique ad 12.
- Bona** quæ sita ex stipendijs quæ dantur Cardinalibus à Papa, censentur tamquam patrimonialia. De Red. Eccle. q. 1. mon. 39. num. 2.
- Bona** quæ sita ratione actuum Ecclesiasticorum, vt censentur tamquam patrimonialia. In sum. cap. 17. num. 94. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 39. nu. 5.
- Bona & iura Ecclesiæ Romanæ** nullata citurnitate vel patientia perduntur. In sum. cap. 27. num. 72.
- Bona** penitentiæ præcepta vt communicari possint. Mis. nu. 30. & In Nouo Mis. 2. nu. 14.
- Cetera vide verbo Merita.

Bonaque ecclesiastica non censeantur beneficiaria etiam si dentur ecclesiasticis ab ecclesiasticis, de bonis ecclesiasticis. De Red. Eccl. q. 1. mon. 39. num. 3. &c.

Bonorum & negotiorum Dei tractatio, cur non ita turbet animi tranquillitatem, sicut propriorum. De Reg. Com. 1. num. 34.

Bona ex pensionibus super beneficiis positis, sunt beneficiaria. De Red. Eccl. q. 1. mon. 32. num. 2. & mon. 39. num. 2.

Bonorum cessio quando excuset a restitutione in foro animarum. In sum. cap. 17. num. 86.

BONITAS vel malitia interiorum non augetur nec minuitur per exteriora. De poen. dist. 1. ca. Si cui §. Itē nu. 1. §. & dist. 7. ca. Si quis 1. nu. 25.

Bonitas & malitia actus prius obiective in actu exteriorē quam interiori. De poen. dist. 2. ca. si cui §. Item num. 5.

Bonitas & malitia exterior nulli, nisi ob interiorē imputatur. De poen. dist. 2. cap. Si cui §. Item num. 5. & de Hor. can. cap. 7. num. 10.

BRACHIVM seculare inuocat delegatus & subdelegatus a Papa, etiam non requisito ordinario. De Rescript. cap. cum contingat Remed. 1. a num. 1. vsq; ad 8.

Brachium seculare inuocat inquisitor, iure communi. De Rescript. cap. cum contingat Remed. 1. num. 7.

Brachium seculare cum ab utraque parte petitur, quid fiat. De Rescript. cap. cum contingat Remed. 1. num. 9.

BRAVIA ad honorem incitantia, licita. De fin. hum. num. 45. & cap. Inter verba 5. concl. num. 17. 20.

BREVIARIUM defectus an excuset ab Horis canonicis. De Hor. can. cap. 1. num. 38. & cap. 2. num. 13.

Breviarium per quodlibet recitare, an sufficiat. In sum. cap. 25. num. 107. & de Hor. can. cap. 10. num. 60. 69. & cap. 19. num. 211. & cap. 2. num. 23.

BREVIA, nomina, vel reliquias gestare vel conficere, quando sit peccatum. In sum. cap. 11. num. 34. & de Iudicijs Not. 2. num. 32.

BVLIA Pij Quinti de Cambijs. In sum. cap. 17. nu. 283. N. & In Nouo num. 300. &c.

Bulla Pij Quinti de Confidentia cum decem annotationibus. In sum. cap. 23. num. 110.

Bulla Pij Quinti reuocatoria quorundam privilegiorum militum ordinum militarium. De Reg. Com. 2. num. 56.

Bulla afrancationis Pij Quinti quæ circumspecte composita est. De spol. cler. §. 17. num. 2.

Bulla Pij Quinti de Censibus. In sum. cap. 17.

num. 223. & De Vsuris num. 84.

Bulla Pij Quinti reuocatoria facultatum ad disponendum in illegitimos factarum. De spol. cler. §. 19. num. 11.

Bulla Pij Quinti de spolijs clericorum. De spol. cler. §. 8. num. 1.

Bulla Pauli Tertij concernens spolia. De spol. cler. §. 5. num. 1.

Bulla Pij Quarti fragmentum de spol. cler. & alia bulla eiusdem. De spol. cler. §. 6. num. 5. &c. In fine.

Bulle Ioannis 22. in accipietes possessionē beneficiorum ante &c. non ligat, nisi Episcopus, Abbates & Priores. Cap. Accepta oppos. 8. nu. 24.

Bulle indulgentiarum per incuriam quibusdam in morte non profunt. In sum. ca. 26. nu. 29. &c.

& De Indulg. Not. 30. num. 16.

Bulla quæ primo vsu expirat. In sum. ca. 26. nu. 31. Dico 23.

Bulla vel Iobeleum in malo statu quoad quæ prodest, & quid præmonendi accepturi. De Indulg. Not. 19. num. 19. &c.

Bulla cænæ Domini quæ sit, & iterata non multiplicat censuras. In sum. cap. 27. num. 5. 54.

Bulla Gregorij xiii. in nouationis Extrauag. Bonifacii viij. de datis & promissis. De dat. & promiss. num. 1. &c.

Bulla Gregorij xiii. reductionis literarum Pij Quinti pro mendicantibus. In sum. cap. 27. num. 29. In fine.

Bullarum falsarium quis dicatur & quando sit excusatus. In sum. cap. 17. nu. 169. & ca. 27. nu. 62.

Bulla Cruciatæ non liberat a restitutione fructuum facit tamen facultatē absoluedi a peccato male recitationis. De Hor. can. cap. 21. nu. 62.

CAECITAS, inconsideratio, præcipitatio, & inconstantia quæ mortifera. In sum. ca. 23. num. 113. &c.

CAECVS vel surdus an teneatur recitare Horas canonicas in choro,

vel extra. De Hor. can. cap. 1. num. 13. &c. & cap. 19. num. 300.

CAEREMONIAM Iudaicam, vel Mahomedicam obseruans, quomodo peccet. In sum. cap. 1. num. 23.

Cæremônia quibus sanctæ Portæ anno Iobelei aperiuntur, & clauduntur. De Indulg. Not. 34. num. 8.

CAIN peccauit, plus mentiendo, quam occiden-

cidédo. De poen. dist. 1. cap. serpens num. 6.
CAMBIUM quid sit, & diuiditur in reale
 & siccum, & est septuplex. In sum. cap. 17.
 num. 283. B. & In Nouo num. 286.
Cambiū etiam pecuniæ pro pecunia vtriusq;
 valorem æqualem requirit. In sum. cap. 17.
 num. 283. C. & In Nouo num. 287.
Cambium primum per officium mutuarii li-
 citum est, sed non est in vsu. In sum. cap. 17.
 num. 283. D. & In Nouo num. 288.
Cambium secundum per minutū licitū est, etiā
 priuatis personis, etiā in Hispaniā. In su. cap.
 17. nu. 283. D. & In Nouo num. 288.
Cambiū tertium per literas licitū est, quatuor ser-
 uatis & quod merces cambientis incerta. In
 su. ca. 17. nu. 283. E. H. & In Nouo nu. 289.
Cambiū tertium de vno loco ad alium valet;
 sed non de tempore ad tempus. In sum. cap.
 17. num. 283. F. & In Nouo num. 290.
Cambiū quartū translationis realis, licitū est
 In sum. ca. 17. nu. 283. F. & In Nouo nu. 291.
Cambium quintum ratione interesse veri sed
 nō falsi lucri licitum est. In sum. cap. 17. nu.
 283. F. G. & In Nouo num. 292.
Cambiū sextū per custodiā pecuniarū licitū est.
 In su. ca. 17. nu. 283. H. & In Nouo nu. 293.
Cambium septimum præsentī pecunia pro ab-
 sente licitum est, hoc seruato. In sum. ca. 17.
 num. 283. I. & In Nouo num. 294.
Cambia vītata pecuniæ minoris pro maiori
 quomodo sunt licita. In sum. cap. 17. nu. 283.
 L. M. & In Nouo 297. & c.
CAMISIA linea vetatur Monacho, sed nō
 Canonico regulari. De Reg. Com. 3. nu. 42.
CAMPSOR capit & reddit pecuniam du-
 pliciter, re, & chirographo. In sum. cap. 17.
 num. 283. H. & In Nouo num. 293.
CANER in diuinis tumultum bellicum
 est peccatum. De Hor. can. cap. 16. num. 43.
 Cetera vide verbo Cantata, siue Cantilenas.
CANONES penitētiales multi & aliqui ligāt.
 De poen. dist. 1. cap. quem pœnitet nu. 6. & c.
CANON Mistæ quis, & cœptus omnino fi-
 niendus. De Hor. can. cap. 16. num. 60.
CANONICATVM, præbendā, vel be-
 neficium suscipiens cum pacto docendi in
 scholis peccat, & est simoniacus. In sum.
 cap. 25. nu. 58. & De Hor. can. cap. 21. nu. 54.
Canonicatus habet annexum ordinem sacrū,
 saltem in Ecclesijs cathedralibus. In sum. ca.
 25. num. 136.
CANONICVS regularis, & monachus
 etiam translatus potest esse vicarius episco-
 pi, non tamen legatus Papæ sine eius dispen-

satione. De Reg. Com. 2. num. 60. Addo. 15.
 & Com. 4. num. 15. Dico. 9.
Canonicus regularis in penali bus & exorbitati-
 bus appellatione monachi nō venit. De Reg.
 Com. 1. nu. 8. In fine & Com. 3. nu. 40. & c.
Canonici regulares vt digniores præcedūt mo-
 nachos, & prælati qñ præcedent monachorū
 prælatos, & qñ non. De Reg. Com. 4. nu. 57.
Canonici duplices, regulares, & seculares. De
 Reg. Com. 1. num. 4.
Canonicus regularis arma gestans in monaste-
 rio non incurrit excommunicationem. In
 sum. cap. 27. num. 139.
Canonici tenentur fidem profiteri intra duos
 mēses coram Episcopo & Capitulo. In sum.
 cap. 25. num. 135. & c.
CANTATA ab alijs nō esse necesse dicit secre-
 to ab alijs. Mis. nu. 13. & In Nouo Mis. 78. nu. 2.
CANTILENAS profanas diuino ocului
 admiscere quando sit mortale. In sum. cap.
 12. num. 87. & De Hor. can. cap. 16. num. 48.
CANTVS distribuitur lucrandę an necessa-
 rius. De Hor. can. cap. 10. num. 47. & cap.
 11. num. 41. & c. & Mis. num. 13. & In Nouo
 Mis. 78. num. 1.
CAPELLANIAE quæ ad Horas canonicas
 obligent. De Hor. can. cap. 20. num. 17.
CAPELLAE redditus qñ secularis habere pos-
 sit. In sum. cap. 25. num. 8. Ad nouē quæsitū.
CAPILLI, vide verbo Crinis.
CAPITALE & lucrum assecurare quādo
 liceat ratione trium contractū. In sum. cap.
 17. num. 255. & c. & De Vīris num. 32. & c.
CAPITVLVM an possit administrare Epātū,
 eo quod Ep̄s non ostendit literas prouisorias
 capitulo. Cap. Accepta oppos. 3. nu. 12. & c. 31.
CAPTIVVS fugiēs, vel auxiliū dās, qñ peccet
 & teneatur ad restitutionē. In su. ca. 17. nu. 103.
CARCERATVS qñ possit fugere, quantaq;
 vim inferre possit. In sum. cap. 17. num. 101.
 & c. & De Reg. Com. 4. num. 63. & c.
CARCERE inclusum qui soluit a vi ad-
 iuuat ad quid teneatur. In sum. ca. 17. nu. 101.
 103. & De Regul. Com. 4. num. 63. & c.
Carceri se offerre nō tenetur homicida. In sum.
 cap. 15. num. 21 & In Nouo num. 23.
CARDINALES & tria genera persona-
 rum testari possunt. De spoli cler. §. 7. num.
 5. & c. In fine.
Cardinales nō cōprehendūtur sub omnibus poe-
 nis, Ep̄i vero sic, præter suspensionem. In sum.
 ca. 27. nu. 8. 161 & De datis & promiss. nu. 11.
Cardinales & penitentiarius qua potate det. 100.
 dies indulgentiarū. De Indulg. Not. 13. nu. 17.

- Cardinalis bona, vide verbo Bona quæ sita.
 Cardinalatus est beneficium Ecclesiasticum.
 De Red. Eccle. q. 1. mon. 39. nu. 1.
CARMINA certis diebus scripta deferēs, vel reliquias aliquas cum vana superstitione gestās, quomodo peccet. In sum. cap. 11. nu. 35.
CARNALIA minoris sunt culpæ, & maioris infamix. De poen. dist. 5. cap. 1. consideret num. 86.
CARNIS vitio dediti difficile resurgunt. De Indulg. Not. 17. num. 13.
Carnes manducare diebus prohibitis, vel non ieiunare cum aliorum scandalo, quando sit mortale. In sum. cap. 14. nu. 31. L. Collig. 28. In Nouo num. 44. In fine.
Carnibus, ovis, vel lacticiinijs vescens etiam excusatus à ieiunio, quando peccet. In sum. cap. 21. num. 23.
Carnibus vescens vel aliquo cibo verito in aliqua Religione, etiam eo tempore quo liceret ei vesci eis in sua, peccat: & quid si contra. In sum. cap. 23. num. 120.
Carnibus humanis vesci, vel eas alteri dare an aliquando liceat, & quale peccatum. In sum. cap. 23. num. 122.
Carnis esus, & camisia lineæ vetatur monacho, sed non Canonico regulari. De Reg. Com. 3. num. 42.
Carnis seu mundi prudentia quid sit, & quomodo differant. In sum. cap. 23. num. 77.
CARTHVSIAM ingredi licet omnibus religiosi, ab illa vero in nullam aliam transire. De Reg. Com. 4. num. 31. In fine.
CASTITATIS votum, vide verbo Votum, præter infra scripta.
Castitatis cultores Romani adhuc ethnici fuerunt. De poen. dist. 1. cap. sollicitatores num. 1.
Castitas sanctimonia, sine qua nemo Deum videbit. De poen. dist. 1. cap. qui sanctus. nu. 1.
Castitas sola saluat, vt intelligendum. De poen. dist. 1. cap. qui sanctus num. 2.
Castitatis agones, cur maximi christianis. De poen. dist. 1. cap. qui sanctus nu. 4.
Castitas & incastitas, radices omnium bonorum, & malorum. De poen. dist. 1. cap. qui sanctus. num. 6. &c.
Castitatem vel paupertatem vouens, ad quid obligetur. De Red. Eccle. q. 1. mon. 56. nu. 2. & De Reg. Com. 1. num. 18. &c.
Castitas virginalis facilius seruatur quam vi dualis, & hæc quā coniugalī in absentia. In sum. cap. 23. nu. 113. & De poen. dist. 1. cap. qui sanctus nu. 5. & cap. si cui num. 6. In fine.
Castitas quibus modis seruetur. In sum cap. 23. nu. 113. et cap. 17. num. 195. C. Resp. 5. Ratio 9.
CASTRENSIA bona & quasi castrensia quæ sint. In sum. cap. 17. num. 141. &c.
CASVS referuatus quid sit, quoruplex, cui, & quomodo confitendus, & absolvendus. In sum. cap. 26. num. 6. & cap. 27. num. 254. & In Nouo nu. 259. & De poen. dist. 5. cap. consideret. §. cautus. num. 10. &c. 17.
Casus nullus referuatur Papæ sine censura, quæ sublata cessat referuatio. In sum. cap. 27. num. 254. & In Nouo num. 261.
Casus referuati Episcopo quot sint. In sum. cap. 27. num. 255. &c. & In Nouo nu. 262.
Casus fortuitus quid, de quo nemo tenetur nisi in tribus casibus. In sum. cap. 17. nu. 178. &c.
Casu fortuito si crescat vel minuatur redditus molendini vel cuiusvis rei; debet etiam proportionata augeri vel minui redditus. In sum. cap. 17. num. 191.
CATECVMENVS non potest excommunicari, potest tamen indulgentias lucrari. In sum. cap. 27. num. 13. & De Indulg. Not. 31. num. 48. & Not. 32. num. 9.
Catecumenus etiam ante baptismum subest quoad aliqua Papæ. De Indulg. Not. 31. nu. 48. & Not. 32. num. 10. (uisio).
CATHEDRARVM prouiso, vide verbo Pro.
CATHOLICVS transiens per terras hæreticorum, videns irreuerentiam Sacramento & imaginibus inferri, an teneatur eos reprehendere. In sum. cap. 24. nu. 12. &c. Dico 3.
Catholicus an possit simulare se infidelem, vide verbo Simulare.
Catholici Gallix vel Germanix &c. communicando cum hæreticis quare non incurrant excommunicationē. In sum. cap. 27. nu. 35. 55.
CAVPO vel stabularius tenetur rem sibi ab hospite commendatam, etiam sibi surreptam, restituere. In summa cap. 17. num. 16. Inf. 8. & In Nouo num. 17.
Caupones grauissime peccant habentes meretrices intra domos suas, ratione lucri. In sum. cap. 17. nu. 195. Ex his sequitur 1.
Caupo, tabernarius, pater familias, vel æconomus quomodo peccet propinando cibos vitios die ieiunij. In sum. cap. 21. num. 26.
Caupones vel tabernarij an teneantur in diebus ieiunij monere diuertentes ad se de ieiunio. In sum. cap. 21. nu. 26.
CAVSAM peccati alterius dare quale peccatum, vide verbo Occasio.
Causa limitata limitatum producit effectum. In sum. cap. 17. num. 62.

Causa siue intentio principalis, vide verbo Intentio, & verbo Finis.

Causa legis cessante an cesset lex, vide verbo Lex.

Causa impulsua cessante, non cessat dispositio. De Indulg. Not. 32. num. 34.

Causa iusta alienandi bona Ecclesiæ est triplex. De Aliē. rer. Eccle. & spol. cler. num. 3. 7. & §. 2. num. 5. &c.

Causa sine qua iuste aliquid fieri nequit, probanda est. De spol. cler. §. 2. num. 8.

Causa etiam remota quæ obliget restituere. In sum. cap. 16. num. 49.

Causa propinqua deformationis quid sit & quod triplex. In sum. ca. 27. nu. 211. & c. 219. &c.

Causa quæ sit iusta, & excuset circa legē humanā. In sum. præl. 9. nu. 14. & In Nouo nu. 16. & De Aliē. rer. Eccle. & spol. cler. nu. 16.

Causæ sunt quatuor, efficiens, formalis, materialis, & finalis. In sum. cap. 27. num. 219.

Causa non omnis sine qua non fieret actus, est principalis. In sum. cap. 23. num. 100. Inf. 5. & In Nouo num. 101.

Causa impulsua vel excitatiua quæ sit. In sum. cap. 23. nu. 100. Inf. 5. & In Nouo num. 101.

Causæ exeundi monasterium monialium quot, & quæ. In sum. cap. 27. num. 150. & De Reg. Com. 4. num. 48.

Causam suā & etiā dubius de iurisdictione iudicare nemo potest, nisi Papa. &c. Ca. Accepta oppos. 8. num. 20. & De Iudicijs Not. 3. num. 47. &c.

Causa sæpe definitur per effectū. De pen. dist. 3. cap. penitentie num. 3.

Causæ iustæ dispensandi in matrimonio sunt tres. In sum. cap. 22. num. 87.

Causa iusta vel iniusta dispensandi in voto, quæ sit. In sum. cap. 12. num. 76. &c.

Causa contritionis ex parte Dei, & ex parte nostri, quæ sit. In sum. cap. 1. num. 42. & In nouo num. 39.

CELEBRARE, vide verbo Missam celebrans.

CENSVARIAM rem vendi potius emptori quam alijs subdendum. De vsuris nu. 91. &c.

CENSVARIVS, vide verbo Censū vendēs.

CENSVRA Ecclesiastica quid sit, & est triplex. In sum. cap. 27. num. 1. &c.

Censuræ vel irregularitates non incurruntur per solum consensum. In sum. cap. 1. nu. 13. & in Nouo num. 16.

Censuris irretitus, si est infamiae periculum non communicando vel celebrando, potest communicare vel celebrare sine peccato &

irregularitate. In sum. cap. 27. num. 239.

Censuras vel irregularitates nemo incurrit non defendendo alium, nisi lege iustitiæ ad id teneatur. In sum. cap. 24. num. 22.

CENSVS quid, & ut sint liciti, & debent fieri secundum Bullam Pij quinti. In sum. cap. 17. num. 232. &c. & De vsuris num. 69. &c.

Censum vendens potest pluribus vendere rem censualem. De vsuris num. 114.

Censum vendens non tenetur pacto redimendi censum, casu quo partem rei alienet. De vsur. num. 115.

Censum vendens non potest obligari in forma cameræ. De vsuris. 116.

Censum vendens vendita re censuali liberatur. De vsuris num. 116.

Censum vendens ut possit præiudicare prælationi, cognatis, vel socijs. De vsuris nu. 117.

Censum vendenti quouis tempore fit denuntiatio redemptionis. De vsuris num. 126.

Censum emere vel vendere maioris vel minoris quam sit creatus, vel quam lex statuit, an liceat. In sum. cap. 23. num. 91. In fine. & De vsuris num. 111. q. 11.

Census perpetuus licite emitur, quāvis recenter constituatur. De vsuris. num. 69. &c. 98.

Census secundum bullam Pij quinti octo conditiones habere debet. De vsuris num. 72. 85.

Census sine octo conditionibus, quando validus. De vsuris num. 98.

Census in persona constitui nequit, nec personalis, nec pignoris, præsertim quoad forum exterius. De vsuris num. 76. 85.

Census impositus super omnibus bonis vendentis ante bullam erat licitus, modo vero non licet. De vsuris num. 86. 130.

Census positus in realia, vel sua & aliena, vel non libera creatus, an deberi & exigi possit? De vsuris num. 118. &c. 131. &c.

Census positus, in alia re quam pecunia numerata, an ad eam reduci debeat. De vsuris num. 120.

Census creatus alio pretio quam nummis, ut licitus. De vsuris num. 88. 120.

Census pretium neque esse debitum nec debendum. De vsuris num. 94.

Census an totus soluendus cum redimitur ante terminum. De vsuris num. 126.

Census venditor, regalia iura soluere debet. De vsuris num. 132.

Census venditor obligari potest pro cuiusdā.

De vsuris num. 132.

Censum vendens an possit partē pretij alteri dare, vt soluat partē census. De Vfuris num. 113.
 Censum vendens vane constituit se possessore præcario. De Vfuris num. 137.
 Censum vedēs nō pōt dare facultatē capiēdi possessionē, nec renūtiare forū. De Vfuris num. 138.
 Censū vedēs nō pōt obligari ad pœnā ob nō solutionē. In su. ca. 17. nu. 235. & De Vfuris. nu. 136.
 Censum super censu vel super annuo redditu poni posse. De Vfuris num. 87. 110. &c.
 Censum redimendi facultas nō tollitur per pactum, nec per præscriptionem etiam immemorabilem. De Vfuris num. 96.
 Censu perit pereunte re vel infrugifera facta. De Vfuris num. 95. [num. 117.
 Censu nō perit re facta in parte sterili. De Vfuris
 Censu quando possit constitui per sententiā Iudicis pro debito, & tunc an pro parte redimatur. De Vfuris num. 99. &c.
 Censu cōstitui potest aliquādo nō in pecunia numerata, sed in alia re. De Vfuris num. 104.
 Censu constituendi forma Papæ, an vbique sit seruanda. De Vfuris num. 106. &c.
 Censu cōstitutio mitior emphyteutico. De Vfuris num. 109.
 Censu constitui pōt supra re apta fructū ferre, licet non ferat. De Vfuris num. 113.
 Censu vnus super pluribus rebus constitui potest. De Vfuris num. 113.
 Censu totus soluendus à possessore partis rei censuarie. De Vfuris num. 113. &c.
 Censu ante bullam Pij Quinti creatus an pereat parte rei precepta. De Vfuris num. 115.
 Censu centū pro mille donatus ad vitā est licitus. In su. ca. 17. nu. 22. & De Vfuris num. 128.
 Censu super inolendinum positus destructo à dño molédino, an pereat. De Vfuris num. 118.
 Censu an valeat cum pacto repetendi pretiū recipiendo in partem solutionis eius census antea solutos. De Vfuris num. 122. q. 35.
 Censu redimi potest etiam sine numerata pecunia. De Vfuris num. 122. &c. q. 37.
 Censu vt redimatur per compensationem. De Vfuris num. 124. &c.
 Censu emendo an vllum pretium præfixū. De Vfuris num. 104. 140.
 Censu soluēdo finis semestris potest statui. De Vfuris num. 134.
 Censu dubia multa cum resolutionibus. De Vfuris num. 130. &c.
CERTVM & incertum quid significet. De pœn. dist. 7. cap. si quis autem num. 22.
 Certū pro incerto an omittendū. De pœ. dist. 7. ca. si quis autē. nu. 2. &c. & à nu. 23. vsq. ad 33.

CESSATIO A DIVINIS quid sit, & est duplex, & differt ab interdicto. In su. ca. 27. nu. 188. &c.

Cessatione à diuinis transgrediens non fit irregularis. In sum. cap. 27. num. 188.

Cessatio peccādi vel noua vita nō delet peccata. De pœn. dist. 1. cap. tres sunt autē num. 5.

CESSIO bonorū qñ excuset à restitutione in foro animæ. In sum. cap. 17. num. 86.

CHARACTER baptismalis quis? & quā necessarius ad Sacramēta. De Iudicijs Not. 6. nu. 8.

Character ordinis numquā amittitur. De Hor. can. cap. 7. num. 18. &c.

CHARITATIS definitio. De pœn. dist. 2. cap. charitas est num. 1. &c.

Charitas via cur amitti possit. De pœn. dist. 2. In princ. num. 2. &c. & cap. valida num. 1. & cap. charitas est num. 20.

Charitas nō est Spiritus sanctus, sed donū creatum. De pœn. dist. 2. cap. vñctio num. 1.

Charitas omnium maxima & perfectissima virtutū, cur fide & spe maior. De pœn. dist. 1. cap. libenter num. 3.

Charitas vt necessaria, & an idem quod gratia. De pœn. dist. 7. cap. vlt. num. 11. &c.

Charitas & gratia idem aut inseparabiles. De pœn. dist. 2. cap. si quis. §. Item sine charitate num. 2. & cap. charitas est num. 2. & dist. 7. cap. vlt. num. 11. &c.

Charitas non minuitur licet tota tollatur. De pœn. dist. 2. cap. charitas est num. 13.

Charitas vt immutabilis & augmentabilis sine termino, & an per omnē actum & additionē gradus. De pœn. dist. 2. cap. charitas est num. 14. & cap. charitas est aqua num. 7.

Charitas vt superet omne bonum naturæ. De pœn. dist. 2. cap. charitas est num. 15. & cap. charitas est aqua num. 8.

Charitas cur sit magis amare quā amari. De pœn. dist. 2. cap. charitas est. §. ergo si num. 2.

Charitas iuuat ad resistendū peccato. De pœn. dist. 2. cap. charitas est. §. ergo si num. 5.

Charitas peccato mortali nō veniali repugnat. De pœn. dist. 2. cap. quia radix num. 6.

Charitas Christi & matris eius maior Angelica. De pœ. dist. 2. cap. charitas est aqua num. 9.

Charitatis ordo habet diligere Deum plusquā se, & se plusquā proximum, & animā proximī plusquam corpus. De pœn. dist. 2. ca. charitas est. §. & quid est diligere num. 1. &c.

Charitatis amor quis differat ab alio etiā honesto. In su. ca. 14. nu. 6. &c. & De pœn. dist. 2. ca. charitas est. §. & quid est diligere num. 6.

Charitatem tribulatio non perimit sed auget.

De

De poen. dist. 2. cap. vñtio num. 2.
 Charitas & timor vt filium & seta. De poen. dist.
 2. cap. sicut seta num. 1.
 Charitas cur dicatur forma omniū virtutū. De
 poen. dist. 2. cap. charitas est. aqua num. 16.
 Charitas cur amicitia creature cū creatore. De
 poen. dist. 2. cap. charitas est. §. ergo si nu. 1.
 Charitatis vel misericordie præcepta frangēs
 peccat quidem, sed nō tenetur ad restitutio-
 nem. In sum. cap. 24. num. 19.
 Charitas perfecta tripliciter dicitur. De Reg.
 Com. 1. num. 9. & De poen. dist. 2. cap. chari-
 tas §. num. 1 & c. & cap. charitas est nu. 1. & c.
 & §. ergo si num. 3.
 Charitas quæ ad salutem necessaria. De poen.
 dist. 7. cap. vlt. num. 11. & c.
 Charitas facit diligere Deum propter se tantū.
 De poen. dist. 2. ca. charitas est. §. ergo si nu. 3.
 Charitas numquam excidit, vt intelligatur. De
 poen. dist. 2. cap. charitas §. num. 1.
CHIRVRGVS, vide verbo Medicus.
CHRISMA vel chrismare, vide verbo Cō-
 firmatio, præter infra scripta.
 Chrismate veteri vngens in baptismo extra
 mortis periculum, peccat. In sum. ca. 22. nu.
 7. pec. 8. & cap. 25. num. 75.
CHRISTIANORVM duo sunt gene-
 ra, clericorū & laicorū. De Reg. Com. 1. nu. 6.
 Christiani sunt mēbra & serui vnus corporis
 & domini. De Hor. can. cap. 19. num. 95.
 Christiani nominis inimicus quis dicatur. In
 sum. cap. 27. num. 63. & fusius. De Iudæis
 Not. 4. num. 9. & c.
 Christianus captus apud infideles non peccat
 fugiendo. In sum. cap. 17. num. 103.
 Christianus captus in bello iusto fugiens, tene-
 tur ad restitutionem. In sum. cap. 17. nu. 104.
 Christianus remigans in triremibus Turcarū
 peccat, sed non incurrit excoicationem. In
 sum. cap. 27. num. 63. De cla. 7. & De Iudæis
 Not. 11. a num. 10. vsque ad 18.
 Christianus omnis quatenus christianus an sit
 fori Ecclesiæ. De Iudicijs Not. 6. num. 5. 9.
 15. 18. 33. 38.
 Christianus super eodē cōueniri potest vt cuius
 & vt Christianus. De Iudicijs Not. 6. nu. 19.
CHRISTIANA Respublica, vide verbo
 Respublica.
CHRISTI humanitas vt sit gradus in amo-
 rem diuinitatis. De Hor. can. cap. 13. nu. 35.
 Christum iudiciū tempus nesciuisse, vt verum.
 Cap. Hum. aut. q. 1. num. 4.
 Christus conceptus tanti iudicii quanti postea
 vnguentum fuit. De Hor. can. ca. 19. num. 147.

Christus caput Ecclesiæ, mēbra vero eius Chri-
 stiani. De Hor. can. cap. 19. nu. 95. & c. & cap.
 20. num. 53. & c.
 Christus impecabilis, & tripliciter dicitur pec-
 catum. De poen. dist. 2. cap. si enim num. 5.
 Christus legitur Apostolorum semel pedes la-
 uisse, sed non solitus eis in inferioribus mini-
 strare. De Reg. Com. 4. num. 56.
 Christi monarchia incipit à natiuitate eius.
 De Iudicijs Not. 3. num. 9. & optimam in-
 stituit num. 135.
 Christi corpus totum in tota hostia, & totum
 in qualibet eius parte. In sum. præl. 1. num.
 6. & In Nouo num. 11.
 Christi anima, vide verbo Anima.
 Christus ab æterno fuit & numquam non fuit;
 sed non fuit homo ab æterno. De Iudicijs
 Not. 3. num. 69.
 Christus dominus vniuersorum, etiam quate-
 nus homo, & caput omnium hominū & An-
 gelorum, & Index viuorum & mortuorum.
 De Iudicijs Not. 3. num. 8. 10. & c.
 Christi merita nō sunt neque erunt remunerata,
 quoad sufficientiam. De Indulg. Not. 13.
 num. 11.
 Christi merita quoad vim merendi, cur
 non applicentur sine Sacramento, quoad
 vim vero satisfaciendi applicentur. De In-
 dulg. Not. 14. num. 7.
 Christi merita infinita etiam secundū intentio-
 nem. De Indulg. Not. 12. num. 7. & c.
 Christi dolor maximus omnium huius vitæ, & 16
 futuræ. De Indulg. Not. 3. num. 8. De poen.
 dist. 7. cap. vlt. §. si quis num. 16. 24.
 Christi sanguinis gutta vna sufficit toti mundo
 redimendo, imo & minima passionum eius.
 De Indulg. Not. 12. num. 2. & c.
 Christi descensu ad Inferos qui fuerint à purga-
 torio liberati. De Indulg. Not. 22. nu. 44. 48.
 Christus gloriam sibi corporis, non autē animæ
 sibi meruit. De Indulg. Not. 13. num. 10.
 Christus solus est verus dominus bonorum Ec-
 clesiæ. De Red. Eccl. q. 1. mon. 40. num. 16.
 10. & q. 3. mon. 2. num. 1. 6. 29. 31.
 Christus vt homo orat se ipsum, vt Deus. Cap.
 Inter verba 4. concl. num. 9.
CIBOS calidos manducans, etiam prono-
 cantes ad pollutionem, an absolui possit.
 In sum. cap. 3. num. 5. L. Resp. 22. & In No-
 uo num. 25.
 Cibum scriptura vocat quod est naturæ neces-
 sarium. De Red. Eccl. q. 3. mon. 35. num. 2.
CINGARVM, vide verbo Aegyptium.
CIRCUNSTANTIA quid, quoru-
 plex,

- plex, qualis sit illa quam confiteri teneamur. In sum. cap. 6. à num. 1. vsq; ad 20. & De poen. dist. 5. cap. consideret in princ. à num. 1. vsq; ad 67.
- Circumstantia quæ speciem mutat necessario est confitenda, & contrarium affirmare est hæreticum. In sum. cap. 2. num. 10. & cap. 6. nu. 3. 7. & c. 19. & De poen. dist. 5. cap. 1. consideret in princ. num. 10. 14. & c. 52. 106. & c.
- Circumstantia omnis quæ facit de veniali mortale videtur mutare speciem, & est confitenda; In sum. præl. 9. num. 18. & cap. 6. num. 6. & c. & De poen. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 14.
- Circumstantia finis, vel prohibita alia lege quâ ipsum peccatum quomodo sit cōfitenda. In sum. cap. 6. num. 4. & c. & De poen. dist. 4. in princ. num. 5.
- Circumstantia Ecclesiæ, loci sacri, vel diei festi an faciat mortale; & quando confitenda. In sum. cap. 6. num. 9. & c. & cap. 16. num. 33. & c. & De Hor. can. cap. 5. num. 42. & De poen. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 19. 22. & c. 40. 112. & c.
- Circumstantia personæ & religionis quando sit confitenda. In sum. cap. 6. num. 11. & In Nouo num. 13. & De poen. dist. 5. in princ. cap. consideret num. 49. & c. & §. ingratus num. 3. & c. & cap. qualitas num. 24. & De Redit. Eccle. q. 2. mon. 27. num. 1.
- Circumstantia fornicationis, & homicidij, vel furti ratione loci sacri est confitenda. In sum. cap. 6. num. 4. & c. 9. & De poen. dist. 5. in princ. cap. consideret num. 20. 112. & c.
- Circumstantia scandali in duobus casibus confitenda. In sum. cap. 6. nu. 19. & De Indulg. Not. 3. 4. num. 3. 5. & De poen. dist. 5. cap. 1. consideret num. 116. & §. animaduertere num. 4. & c. 9.
- Circumstantia habendi odium erga parentes necessario est confitenda. In sum. ca. 14. nu. 11
- Circumstantia alioquin necessario confitenda, quod casu sit tacenda. In sum. cap. 7. nu. 2. & c. & De poen. dist. 5. cap. cōsideret in principio. num. 96. & c. 100. 104.
- Circumstantia per quam reuelatur tertia persona quando tacenda. In sum. cap. 7. nu. 2. & c. & De poen. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 96. & c. 100. 104.
- Circumstantia aggrauans non est, peccare ob fiduciam quod postea per confessionem veniam obtinebit. In sum. cap. 6. nu. 4. Inf. 2.
- Circumstantia conscientie contraria quando sit confitenda. In sum. præl. 9. num. 9. & cap. 6. num. 12. & In Nouo nu. 14. & De poen. dist. 5. in princ. cap. consideret num. 51. & c. 85. & c. 89. 95. & c. 119. & c. 135. 139. Cætera vide verbo Conscientia.
- Circumstantia graduū cognationis, & affinitatis in luxuria est confitenda. In sum. ca. 7. nu. 4. In fine & In Nouo cap. 16. nu. 3. & De poen. dist. 5. cap. consideret in princ. nu. 13. & c.
- Circumstantia extenuans peccatum quando sit confitenda. In sum. cap. 6. num. 5. & De poen. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 69. & c.
- Circumstantia nota confessario non confitenda, alias sic, quamuis peccatum sit etiam notorium. De poen. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 60. & c.
- Circumstantia ingratitudinis qua nouum peccatum augeatur ob vetus remissum, an confitenda. In sum. cap. 6. nu. 11. & In Nouo nu. 13. & De poen. dist. 4. in princ. num. 5. & dist. 5. cap. consideret in princ. num. 49. & c. & §. ingratus num. 5.
- Circumstantia tentationis quando confitenda. De poen. dist. 5. cap. 1. consideret nu. 92. & c.
- Circumstantia modi augeat peccatum, sed raro mutat speciem, & ideo raro confitenda, & quomodo id faciendum. De poen. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 80. & c. 118.
- Circumstantia oblita potest confiteri peccato non confesso. In sum. præl. 9. num. 4. & cap. 6. nu. 20. & De poen. dist. 5. cap. 1. consideret num. 104. 111.
- Circumstantia Virginitatis etiam mentalis est confitenda, tã à confitente fœmina Virgine, quam à desiderante cum virgine peccare. In sum. cap. 6. num. 7. & c. & cap. 16. num. 3.
- Circumstantia mendacij iocosi etiam illa quæ extenuat peccatum, quando sit confitenda. In sum. cap. 6. num. 4. & c. Inf. 6.
- Circumstantia numeri non est proprie circumstantia, sed additio peccati ad peccatum. In sum. cap. 6. num. 13. & In Nouo nu. 15. & De Hor. can. cap. 7. nu. 8. & De poen. dist. 5. in princ. cap. consideret num. 41. & c.
- Circumstantia numeri à meretrice, & ab eo qui iam pridem nō recitat præces Horarias, quomodo confitenda. In sum. cap. 6. nu. 15. & De poen. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 44. & c.
- CITATIO quæ de Iure naturæ vnicuique conuenit facienda est etiam à Regibus, nisi maxima causa aliud suadeat. In sum. cap. 25. num. 9. & De spol. cler. §. 18. num. 5. & De

& De Reg. Com. 4. num. 18. & De Rescript. cap. cum contingat. 8. causa null. num. 3.
CIVITATIS & Urbis appellatione ea sola quæ intra muros sunt proprie continentur. De Indulg. Not. 33. num. 4.
 Civitas quando possit auferre alicui ius suum. De Rescript. cap. si quando except. 21. confutatur contra. num. 17.
CLAMAT in aure Dei non cordula musica, sed cor. De silentio. num. 12.
CLAM rapere quod suum est, vel quod sibi debetur, quando liceat. In sum. cap. 17. nu. 4. & c. Excu. 6. & num. 112.
 Clam accipere alienum quod libenter & probabiliter credit domino non displicuisse liberat à restitutione; & an à peccato. In sum. cap. 17. nu. 4. & c. 138. & c. & De Reg. Com. 2. num. 20. & Com. 3. num. 28. Ad 4.
 Clam accipiens rem apud suum debitorem depositam, si excommunicatio pro illa fulminetur, tenetur se manifestare. In sum. cap. 17. num. 114.
CLANDESTINVM matrimonium hodie nullum est. In sum. cap. 2. num. 69. & Cap. Hum. aur. q. 3. num. 4.
 Clandestinum matrimonium vt vere fiat, etiam hodie dispensare potest Papa. Cap. Hum. aur. q. 3. num. 4.
 Clandestinum matrimonium de Episcopis licentia quale hodie contrahitur. In sum. cap. 22. num. 69. 85.
 Clandestinum matrimonium contrahere sine iusta causa quale peccatum, & quæ iusta causa. In sum. cap. 16. nu. 36. & c. & cap. 22. num. 85.
CLAVES Ecclesiæ quid, & cur metaphorice dicantur, nec fuerunt ante Christum, & eas negantes sunt hæretici. De pæn. dist. 1. cap. voluissent. §. ex ijs num. 1. & c. 5.
CLAVSVRA regularis quanta iure communi, & quod speciali augeatur & minuatur. De Reg. Com. 4. num. 13.
 Clausura regularis Monialium quæ non recepta in Gallia. De Reg. Com. 4. num. 41.
CLAVSVLA non obstantibus & c. tollit necessitatem inferendi tenorem contrariorum. De Rescript. cap. si quando except. 1. nu. 1.
CLERICVS & Monachismus periculosè relinquitur. Mis. num. 122. & In Nouo Mis. 46. num. 5.
 Clericatus non accipiendus ob redditus principaliter. Mis. nu. 123. & In Nouo Mis. 46. nu. 6.
 Clericatu indignus est nesciens legere. De Hor. Can. cap. 11. num. 24. & c.
 Clericus quare non possit quidquam contra

superioris legē, populus autē cōtra legē Imperatoris possit. De Iudicijs Not. 3. nu. 121.
CLERICVS quis dicatur quoad priuilegia. In sum. cap. 27. nu. 79. & De Rel. Eccle. q. 1. mon. 55. nu. 3. & c. & De spol. Cler. §. i. nu. 2.
 Clericus quando peccet quoad ordines. In sum. cap. 25. num. 68.
 Clericus quā peccet quoad beneficia. In sum. ca. 25. nu. 112. Cetera vide verbo Beneficiarius.
 Clericus etiā primæ tonsuræ tēpore interdicti tenetur audire Sacrum. In sum. cap. 21. nu. 3.
 Clerici etiam alieni admittantur ad diuina tempore interdicti, & an coniugati. In sum. cap. 27. num. 174. & c.
 Clericorum bona vide verbo Bona clericorum siue Beneficiorum.
 Clericus qui suo officio necessaria nescit peccat; & dimittat illud, vel discat. Cap. Inter verba 1. concil. num. 17. & c. & De pæn. dist. 6. cap. 1. §. caueat num. 4.
 Clericos cur oportuerit institui. De Hor. Can. cap. 9. num. 2. & cap. 21. num. 2.
 Clerici sunt legati & procuratores populi ad Deum. De Hor. Can. cap. 18. num. 1.
 Clerici sunt vigiles plebis. De Hor. Can. cap. 9. num. 2. & cap. 21. num. 2.
 Clerici præsertim confessorij parum docti & liberi sepe sunt causa & occasio litium. De Rescript. cap. cum contingat Rem. 3. nu. 6.
 Clericorum præsertim confessoriorum bona pars cultores vineæ Domini & multum rem Christianam augent. Mis. num. 61. 90. & In Nouo Mis. 33. num. 3. & Mis. 40. num. 2.
 Clerici pro se & populo pugnant. De Hor. Can. cap. 18. num. 2.
 Clerici possunt & debent filias suas spurias dotare de suo, si vero non habeant possunt de bonis Ecclesiæ. De spol. cle. §. 19. nu. 10. & c.
 Clericis quæ officia vel alia prohibeantur. In sum. cap. 25. nu. 110. & c. & De Reg. Com. 2. nu. 66. & Com. 4. nu. 27. & De pæn. dist. 5. cap. qualitas num. 24.
 Clericus an damnari possit ad tiremes, & an torqueri per laicum. De Reg. Com. 3. nu. 52.
 Clericus quando & in quibus casibus aduocare possit, vide verbo Aduocari.
 Clerici seculares non possunt alij aliorum audire confessiones. In sum. cap. 4. num. 2. & In Nouo num. 7.
 Clericis etiam secularibus est vetitus venarus. De Reg. Com. 4. num. 26.
 Clerico licet inseruire Ecclesiæ ad quærendā aliquam dignitatem minus principaliter. In sum. cap. 23. nu. 100. & In Nouo nu. 101.

- Clericus quomodo peccet Sacramēt. in mortali ministrans, sacra tangens, aut post notorium peccatum etiam acta pœnitentia Missam celebrans. In sum. cap. 25. num. 72. &c. pec. 10.
- Clericus quomodo peccet admittens alios clericos ad diuina officia, interdicta non seruans, excommunicatos sepeliens. In sum. cap. 25. num. 94. &c.
- Clericus sacris initiatus, aut beneficiarius, omittens aut volēs omittere Horas Canonicas aut partem notabilem earū, vel male eas recitās quomodo peccet. In sum. cap. 25. num. 97. &c. & De Hor. Can. cap. 10. num. 49.
- Clericus quomodo peccet ducens uxorem, cohabitans fœminā, vel eam uisens, monasteria monialium frequentans. In sum. cap. 25. num. 109. &c.
- Clericus quomodo peccet habitum & tonsuram non deferens, arma gestans, ludens, medicās, tabernarius, mercator. In sum. cap. 25. num. 110. & De Reg. Com. 4. num. 27.
- Clericis prohibita est mercatura. In sum. cap. 25. num. 110. & De pœn. dist. 5. cap. qualitas num. 23. &c. & De Reg. Com. 4. num. 27.
- Clericus ut mortaliter peccet volens beneficium per simoniam à se vel à tertio cōmissam. In sum. cap. 25. num. 112. &c.
- Clericus si ante presbyterium solemniter baptizat, sit irregularis. In sum. cap. 22. num. 7. & cap. 27. num. 242.
- Clericus qui alium ob alienas iniurias coram Iudice accusat etiam cum protestatione sit irregularis, secuta deformatione. In sum. cap. 27. num. 213. In fine.
- Clericus fornicarius vel concubinaris quando sit suspensus, & irregularis. In sum. cap. 25. num. 77. & cap. 27. num. 154. 248.
- Clericus adulter sit irregularis si maritus ob id occidat uxorem. In sum. cap. 27. num. 238.
- Clericus suadens prœgnanti abortum etiam reuocando consilium, quando fiat irregularis. In sum. cap. 27. num. 233.
- Clericus vel religiosus audiens medicinam vel leges quando incurrat excommunicationem. In sum. cap. 27. num. 116.
- Clericus præsens bello, adhortando ad victoriam, vel arma ministrando, an sit irregularis. In sum. cap. 27. num. 215. & De Iudic. Not. II. In fine glos. tertie num. 1.
- Clericus venando, aut balistā se exercendo an sit irregularis, si casu aliquem deformat. In sum. cap. 27. num. 235. 237.
- Clericus credendo alienam arborem si casu aliquē deformat, an sit irregularis. In sum. cap. 27. num. 237.
- Clericus introducens mulierem pectēctā in domum suam, si decidēs abortiatur vel deformatur sit irregularis, secus si per viam planam introducit eam. In sum. cap. 27. num. 235.
- Clericum capiens, vel percutiens, quando incurrat excommunicationem. In sum. cap. 27. num. 76. 80. 82. &c.
- Clericum à percussore non defendens cum possit, an sit excommunicatus. In sum. cap. 24. num. 19. 21.
- Clericus aut monachus si sibi ipsi manus iniicit, quando sit excommunicatus. In sum. cap. 15. num. 11. & cap. 27. num. 78.
- Clerici qui sint excommunicati suscipientes prœfecturas seculares. In sum. cap. 27. num. 117.
- Clericus eligens in Episcopum eum qui non est legitimus vel legitima ætate, scientia, vel moribus prœditus, est suspensus. In sum. cap. 27. num. 155.
- Clerico quando, & de quibus rebus, & ad quos vsus liceat testari. De Red. Ecclē. q. 1. mon. 43. num. 1. & q. 3. mon. 1. num. 1. & mon. 4. num. 2. &c. & mon. 12. nu. 1. & De spol. cler. §. 6. nu. 5. &c. & De Reg. Com. 2. num. 44. Cetera vide verbo Testari.
- Clericus etiam in sacris, non sacerdos & laicus non potest absolvere etiam in articulo mortis à peccatis nec ab excommunicatione. In sum. cap. 2. num. 1. 4. & cap. 22. num. 11. pecc. 2. & cap. 26. num. 26. & cap. 27. num. 271. resp. 6. & In Nouo num. 272. & De pœn. dist. 6. cap. 1. in princ. nu. 83. &c.
- Clericus delinquens in territorio alieni Episcopi, eius iurisdictioni subijcitur, quoad ea tantum. Cap. Accepta oppos. 8. num. 5.
- Clerici & religiosi quando teneantur obedire taxæ frumentorum. In sum. cap. 23. nu. 88.
- Clericus quando & quibus de rebus teneatur soluere Gabellas & Vestigialia. In sum. cap. 17. nu. 201. & cap. 27. num. 115.
- Clerico simplō, duplo, & triplo quantum redditus sufficiat. De Hor. can. cap. 22. num. 67. &c. 73. &c. & Mis. 62. num. 1. 5. 7. In Nouo.
- Clerico vel monacho qui ludi interdicanur & quando peccet illos spectando. In sum. cap. 19. num. 14. et In Nouo cap. 20. nu. 14. et De Reg. Com. 4. num. 27.
- Clericis imposita pœna ut liget solos beneficiarios et sacros. In sum. cap. 25. num. 110. pec. 23.

- pec. 23. & De Reg. Com. 4. num. 28.
- Clerici** sacrorum ordinum vel beneficiati an peccent si intersint quando aliquis suspenditur, vel deformatur. In sum. cap. 27. num. 214.
- Clericos** qui grauant gabellis sunt excommunicati. In sum. cap. 17. num. 201. & In Nouo num. 203. & cap. 27. num. 115.
- CLISTERIFERI**, vel medici, qui ex curatione sepe peccat, an sint absoluedi. In sum. cap. 3. num. 5. M. & in Nouo num. 26.
- COADIVTOR** an teneatur ad recitandas Horas, & quas. De Hor. can. cap. 20. nu. 18.
- COADIVTORIA** non est beneficium, sed sufficit ad ordinandum. De Hor. can. cap. 20. num. 18.
- Coadiutoria** & regressus ius tantum ad rem tribuit. De Rescript. cap. si quando prael. 5. num. 10.
- COECVS**, vel caligans quis excusetur ab Horis. De Hor. can. cap. 11. num. 14. 23. & cap. 21. num. 14.
- COEMETERIO** polluto, Ecclesia ei contigua polluta non censetur, quod si hæc polluta sit, coemeterium pollui intelligitur. In sum. cap. 27. num. 253. & In Nouo num. 258.
- COGENTES** ad matrimonia minus libera sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 150. exc. 54.
- Cogentes** foeminam ingredi monasteriū sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 150. exc. 55.
- COGITARE** de peccato quando non sit peccatum. De poen. dist. 1. cap. cogitationis nu. 1. & c. 4. & c.
- COGITATIO** voluntatis omnino interior impunitibilis lege humana, secus diuina. De poen. dist. 1. cap. cogitationis à num. 1. vsq; ad 11.
- COGNATIO** spiritualis quid, & ad quos per Concilium Tridentinum restricta. In sum. cap. 22. num. 36. & c.
- Cognatio** legalis quid, quod duplex, & quousq; impediat, & dirimat matrimonium. In sum. cap. 22. num. 44. & c.
- Cognationis** gradus vel affinitatis in luxuria est confitendus. In sum. cap. 7. num. 4. In fine. & In Nouo cap. 16. num. 3. In fine. & De poen. dist. 5. cap. cōsideret in princ. nu. 13. & c.
- Cognatio** spiritualis spontanea, vt maior coacte cōtracta. In sum. cap. 16. nu. 34. Interrog.
- Cognatio** ex catechismo non dirimit, & an restricta per Concilium Tridentinum. In sum. cap. 22. num. 72.
- Cognatio** spiritualis non nascitur ex solemnitate suppleta baptismi. In sum. cap. 22. num. 39. & c. 72.
- COLLATIO** pure facta non pendet à futuris, sed aliquando fallitur. In sum. cap. 23. num. 104.
- Collatio** beneficii ante acceptionem nō inducit obligationem recitandi Horas. Mis. 97. num. 3. In Nouo.
- Collatio** beneficii Curati ante quintum & vigesimum annum, & etiam dignitatis Ecclesiastice quando non valeat. In sum. cap. 25. num. 115. & c.
- Collatio** beneficii facta scienti se esse suspensum, irregularem, interdictum, aut excommunicatum est nulla. In sum. cap. 25. num. 133. & cap. 27. num. 211. 36. 249. 271. & In Nouo num. 251. 272.
- Collatio** facta indigno nulla est, & deuoluitur ad aliū. De Rescript. cap. si quādo except. 17. nu. 10. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 23. nu. 1.
- Collatio** beneficii digniori facienda. De Rescript. cap. si quādo except. 16. nu. 10. & Mis. nu. 76. & c. & In Nouo Mis. 38. num. 14. & c.
- Collatio** beneficii facta idoneam scientiam non habenti an nulla, & an ad alium deuoluatur. De Rescript. cap. si quando except. 15. num. 1. & except. 16. per totum, & except. 17. num. 10.
- Collatio** illiterato facta, an quæ sitis literis reuiuiscat. De Rescript. cap. si quando except. 18. num. 5.
- Collatio** beneficiorum quando nulla per regulam Cancellariæ. De Iudicis Not. 11. in fine gloss. ult. num. 15. & c.
- COLLATOR** beneficii tenetur de damno quod indignus præstat. In sum. cap. 17. nu. 73. & De Rescript. cap. si quando except. 16. nu. 3. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 23. nu. 1.
- COLLECTA**, vide verbo Oratio collecta.
- COLLEGA** vel municeps transgrediens statutum imponentis penam exclusionis è collegio ipso iure, an teneatur statim relinquere collegiaturam. In sum. cap. 23. nu. 63. Cetera vide verbo Poena ipso iure imposita.
- COLLEGIVM** ingredi in quod soli pauperes cooptantur, & hoc animo donans sua vel renuncians beneficium, licitum est. In sum. cap. 17. num. 107. pec. 19. In fine. & In Nouo num. 108.
- COLORATVS** titulus, vide verbo Titulus.
- COLVMBARIVM** habere, quando, & quibus conditionibus liceat. In sum. cap. 17. num. 126. & c.

- COMEDENS** ea quæ incitant ad peccandū mortaliter, quādo possit absolui absq; proposito ab eis abstinēdi. In sum. cap. 3. nu. 5. I. Resp. 12. & In Nouo num. 25.
- Comedere** vel se ornare quo magis delectetur luxuria peccato, vel plusquam oportet, cui liceat & quando sit mortale. In sum. cap. 15. nu. 13. Pec. 17. & cap. 16. num. 15. & cap. 23. num. 119.
- Comedere** aliquid notabiliter noxium, a ut alteri manducādum tradere, quale sit peccatum. In sum. cap. 15. nu. 13. Pec. 17. & cap. 23. num. 119.
- Comedens** carnes, vide verbo Carnes.
- Comedens** ex re furtiua ad quid obligetur. In sum. cap. 17. num. 9.
- Comedens** in conuiuio etiam in diuersis mensis cum excommunicato, quando incurrat excommunicationem. In sum. cap. 17. nu. 20.
- Comedens** mane in die ieiunij ignoranter, nō liberatur à ieiunio. In sum. cap. 21. num. 27.
- COMES** Palatinus non legitimat filium suū. De Iudicijs. Not. 3. num. 37.
- COMMENDA** vt est titulus, ita obligat ad Horas. De Hor. Can. cap. 20. num. 16.
- Commenda** militum religionum vera beneficia regularia sunt. De Red. Eccle. q. 3. mon. 27. num. 1. & c.
- COMMENDATORVM** militariū status ob multa non desiderandus. De Red. Eccle. q. 3. mon. 13. num. 2.
- Commendatores** quando peccent mortaliter male impendentes redditus suarum commendarum. De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 18.
- Commendatores** sunt vere religiosi. De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 3. 6. & q. 3. mon. 27. num. 1. & c. & mon. 28. num. 2. & c.
- Commendatores** quando possint testari, vide verbo Testari.
- COMMISSIO** sicut mādatur expirat morte committentis. In sum. cap. 27. num. 253. In Nouo.
- COMMISSVM** capitur iuste in conscientia, & etiam tacetur. In sum. cap. 23. num. 64.
- COMMODANS**, vide verbo Mutuans.
- COMMODATARIVS** quomodo peccet nō reddens, aut vtens. & c. In sum. cap. 17. nu. 183. & c.
- Commodatarius** remittens per nuntium non reddentem ad quid teneatur. In sum. cap. 17. num. 185.
- COMMODATVM** à mutuo in eius redditione longe differt. In sum. cap. 17. nu. 186.
- & De Viris num. 3.
- COMMUNE** fieri & communicari longè differunt. In sum. cap. 17. num. 61.
- COMMUNICARE** vel celebrare pluries quam semel in die, quando sit mortale. In sum. cap. 21. num. 53. & c.
- Communicare** alienum parochianum non licet, nisi & c. In sum. cap. 21. num. 52.
- Cōmunicari** vel absolui an debeat proximus morti, vel alius loquela priuatus. In sum. cap. 26. num. 27. Dico 19. & cap. 27. nu. 269. Resp. 2. & De poen. dist. 1. cap. quem poenitet num. 10.
- Communicare** non licet sub vtraque specie, nisi celebrando. In sum. cap. 21. num. 57. Pec. 12. & In Nouo num. 58.
- Communicare** an liceat paruulis. In sum. cap. 21. num. 57.
- Communicare** quis teneatur pluries in anno, & quoties expediat, & debeat. In sum. cap. 21. num. 57. Pec. 13. & In Nouo num. 59. & De poen. dist. 6. cap. placuit num. 122.
- Communicare** vel celebrare quotidie melius est quam contrarium. In sum. cap. 21. num. 57. Pec. 13. & In Nouo num. 59.
- Communicare** potest infirmus non ieiunus, celebrare veto non potest. In sum. cap. 21. num. 53.
- Communicare** bene quis possit ligatus censura ad euitandam infamiam. In sum. cap. 21. num. 48. & cap. 27. num. 239.
- Communicare** vel celebrare absque confessione quando possit, qui non habet copiam confessarij. In sum. cap. 7. num. 6. & cap. 21. nu. 49. & cap. 25. num. 76. & De poen. dist. 6. cap. 1. sacerdos num. 21.
- Cōmunicare** in Pascha ante vel post octo dies & in propria parochia omnes tenentur, nisi & c. In sum. cap. 21. num. 45. & cap. 22. num. 10.
- Communicare** & confiteri sua peccata quamprimum poterit teneatur, qui tempore, iure debito non communicauit, vel confessionē non fecit. In sum. cap. 21. num. 45. & c.
- Communicare** vel celebrare licet ei qui deglutiuit reliquias cœnæ præteritis in ore relictas. In sum. cap. 21. num. 53.
- Communicat** quis scienter in mortali & obid peccat. In sum. cap. 21. num. 46.
- COMMUNICATIO** meritum, vide verbo Merita.
- Communicatio** cum excommunicato vel in peccato, vide verbo Participare.
- COMMVNIO** quo esu vel potu eodem die præsum-

presumptio impediatur. In sum. cap. 21. nu. 53.
Communione accipere debet ordinandus
 in sacris. In sum. cap. 2. num. 7. &c. & In
 Nouo num. 9.
Communione quæ copula vel pollutio lici-
 ta vel illicita impediatur. In sum. cap. 21. nu. 51
Communio quando ob peccatum occultum
 male, & ob publicum recte denegetur. In
 sum. cap. 8. num. 11. & cap. 21. num. 55. &c.
Communione non procurans ijs quorū curā
 gerit, quādo peccet. In sum. cap. 21. nu. 57.
Communio sacra damnatis vt detur in Vrbe.
 Mis. num. 3. & In Nouo Mis. 49. num. 1.
Communio Christianorum triplex, quam nō
 tollit principaliter excommunicatio. In sum.
 cap. 27. num. 28. &c. 33.
Communio confessionem actualem mortaliū
 requirit, nisi. &c. In sum. cap. 21. num. 49.
Communione omisso ob odium quæ sit mor-
 talis. In sum. cap. 21. num. 50.
COMMVNIS opinio, vide verbo Opinio.
COMMVTARE, vel dispensare votum, vi-
 de verbo Votum.
COMMVTATIO Horarū Canonicarū fiet
 hoc modo. De Hor. Can. cap. 11. nu. 39. &c.
Commutatio omnis æqualem valorem com-
 mutatorum requirit. In sum. cap. 17. num.
 283. C. & In Nouo. num. 287.
COMPATERNITAS prohibita est regula-
 ribus. De Reg. Com. 4. num. 65.
Compaternitas quæ oritur ex baptismo in ca-
 su necessitatis, an impediatur vel dirimat ma-
 trimonium. In sum. cap. 22. num. 39.
COMPENSATIO quæ fit pro vita & fama
 non facit eos æstimabiles. In sum. cap. 17.
 num. 90.
COMPETITORES beneficiorum vel hono-
 rum & eorum intercessores quando peccet
 grauiter, grauius, & grauissime. Mis. num.
 99. &c. & In Nouo Mis. 40. num. 12. &c. 14.
 16. & Mis. 41. num. 2.
Competitorum & examinatorum peccata.
 Mis. num. 104. & In Nouo Mis. 40. nu. 1. &c.
 & Mis. 41. num. 2.
COMPLICEM nominare nō permittat con-
 fessarius penitentem, nisi. &c. In sum. cap.
 7. num. 2. &c. & cap. 10. num. 6. & De pen.
 dist. 5. cap. consideret in princ. num. 96. &c.
 100. &c. 104.
Complices reuelare etiam occultos quando
 quis teneatur. In sum. cap. 18. num. 58. &
 cap. 25. num. 37.
COMPOSITIO & gratia pretio concessa
 non habet vim contractus, & ita reuocari

potest. De Rescript. cap. si quando except.
 21. confu. contra. num. 1.
Compositio de incertis etiam cum Sede Apo-
 stolica quādo sit licita vel illicita, valida
 vel inualida. In sum. cap. 17. nu. 93. & De In-
 dulg. Not. 29. nu. 4. & De spol. cle. §. 5. nu. 5.
CONCESIO facta diuerbis, vt diuerse si-
 matur. De Hor. Can. cap. 22. num. 28. &
 Mis. 54. num. 1. &c. In Nouo.
Concessum vniuersis non videtur singulis co-
 petere. De Reg. Com. 3. num. 22.
CONCILIUM concedit indulgentiam etiā
 plenariam. De Indulg. Not. 31. num. 2.
Concilio non derogatur nisi expresse de co-
 fiat mēto. In sum. cap. 27. nu. 265. In Nouo.
Concilium contra generale nec Episcopus nec
 Legatus dispēsat. De Rescript. cap. si quādo
 except. 16. num. 9. & De Hor. Can. cap. 11.
 num. 24. &c.
CONCIONANDVM quid, quoties, quibus
 & à quibus. In sum. cap. 25. nu. 135. 142. &c.
Concionari sine facultate peccatum; & quis
 eam dare possit. In sum. cap. 25. num. 141.
Concionari non licet etiam religioso contra-
 dicente Episcopo. In sum. cap. 25. num. 143.
Concionari tenentur parochus & Episcopus
 populo suo, & quando. In sum. cap. 25. nu.
 121. 135. 143.
Concionari sine præparatione quale sit pecca-
 tum. In sum. cap. 11. num. 41.
Concionari, cōfiteri, vel Missam celebrare ob
 vanam gloriam, quale peccatum. In sum.
 cap. 21. num. 40. & cap. 25. num. 141. & cap.
 Inter verba 5. concl. num. 39. 56.
CONCIONATORES siue prædicatores
 quando peccet. In sum. cap. 25. nu. 141. &c.
 & cap. Inter verba 5. concl. num. 39. 56. &
 De pen. dist. 6. cap. 1. §. Sacerdos nu. 2. 14.
Concionator suspensus prædicans peccat, &
 fit irregularis. In sum. cap. 25. num. 141. &
 cap. 27. num. 163. Inf. 8. & De Hor. Can.
 cap. 6. num. 41.
Concionator allegans doctores falso quando
 peccet mortaliter. In sum. cap. 18. num. 4.
Concionator narrans miracula, aut prophē-
 tias falsas peccat; & quando sit excommu-
 nicatus. In sum. cap. 18. num. 5. & cap. 25.
 num. 142. & cap. 27. num. 111.
Cōcionatores vt peccet indulgētiā idiferetas
 prædicātes; & quid intelligatur per indifere-
 tas indulgētiā. De Indulg. Not. 31. nu. 45.
Concionatores quid debeant monere populū
 ad acquirēdas indulgentias. De Indulg.
 Not. 32. num. 40.

- Concionator** vt peccet fabulas, facerías, aut aliquid ridiculum concioni miscendo. In sum. cap. 25. num. 142.
- Concionator** vt peccet detrahendo prælatis, vel Sacerdotibus, vel dissuadendo decimas, & quando sit excommunicatus. In sum. cap. 25. num. 142.
- CONCVBINARIJ** missam audire vt sit mortale, & cur melior Sacerdotis boni, quam mali. In sum. cap. 25. num. 78. &c.
- Concubinarij** qui non possint absolui. In sum. cap. 3. num. 5. G. & In Nouo nu. 19. & cap. 16. num. 20. &c.
- Concubinarij** coniugati vt plurimum excommunicati. In sum. cap. 16. num. 22. &c.
- C6cubinarius** Clericus, fornicarius, vagus pater, & sunt suspensi, & irregulares, & in sacro non humantur. In sum. cap. 25. nu. 77. & cap. 27. num. 154. 248.
- Concubinarij** clerici penam innouat Concilium Tridentinum, addens nouam. In sum. cap. 25. num. 109.
- Concubinarius** notorius qui euitandus. In sum. cap. 25. num. 79. & In Nouo num. 80.
- Concubinariorum** mensæ vel ornatui inferuientes an peccent. In sum. cap. 19. nu. 16. & In Nouo cap. 20. num. 16.
- CONCVPISCENTIA** inordinata rei notabilis mortalis est. In sum. cap. 19. num. 1. & In Nouo cap. 20. num. 1.
- Concupiscentia** solum voluntaria prohibita. De poen. dist. 1. cap. super tribus num. 8.
- Concupiscentia** seu fomes peccati remanet in baptizatis, & non est vere peccatum, sed ex illo & inclinans ad illud. De poen. dist. 1. cap. cogitationis num. 2.
- CONCVRSVS** generalis Dei sine ope gratiæ an iustificet. In sum. præl. 1. num. 5. & In Nouo num. 7.
- CONCVRRENDI** seu opponendi ad beneficia duo modi. In sum. cap. 17. nu. 73. &c. & Mis. num. 93. &c. & In Nouo Mis. 40. nu. 1. &c. 5. &c. Cetera vide verbo Competitores.
- CONDEMNARE** sine accusatore est contra legem naturalem & diuinam. De Iudicijs in Rub. num. 80. 82.
- Condemnare** inauditos non licet, nisi &c. In sum. cap. 25. num. 9. &c. & De spol. cle. §. 18. num. 5. & De Reg. Com. 4. num. 18. 49. & De Rescript. cap. cum contingat causa 8. nul. num. 3.
- Condemnare** an liceat prælatis suos subditos ad triremes. De Reg. Com. 3. num. 52.
- CONDEMNATVS** iuste si appellat peccat & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 25. num. 39.
- Condemnatus** etiam iuste ad famis mortem, debet comedere si potest, & quis ei cibum ministrare possit De Reg. Com. 4. nu. 63. &c.
- Condemnatus** iuste non potest in conscientia resistere ministris Iustitiæ. In sum. cap. 15. num. 8. & De Reg. Com. 4. num. 63. &c.
- Condemnatus** ad mortem an teneatur confiteri quod antea negauit. In sum. cap. 25. num. 38.
- Condemnatum** iniuste morti quis teneatur liberare. In sum. cap. 15. num. 16.
- CONDITIO** implenda in forma specifica. Mis. nu. 128. & In Nouo Mis. 92. nu. 3. &c.
- Conditio** quid sit; & quod duplex in matrimonio, & ad tres reducuntur & quæ suspendat, quæ annihilat, quæ reijciatur, & quo differat à causa, modo, & demonstratione. In sum. cap. 23. num. 61. &c. Cetera vide verbo Impedimentum, præter infra scripta.
- Conditio**, cõtraho tecum si te virginem inuenero, an faciat matrimonium. In sum. cap. 22. num. 66.
- Conditio** in matrimonio, si N. voluerit, an eo semel renuente vel tacente impleatur. In sum. cap. 22. num. 63.
- Conditio** non omnis impleta quoad Ecclesiã impletur. In sum. cap. 22. num. 66.
- Conditione** deficiente deficit dispositio. De Hor. can. cap. 21. num. 46.
- Conditio** & modus valde diuersa. De Hor. can. cap. 21. num. 48. & Mis. 29. num. 2. In Nouo.
- CONDUCTOR** non soluens vel damnificans arbores, ad quid teneatur. In sum. cap. 17. num. 194. 198. &c.
- Conductor** quando possit priuari re locata. In sum. cap. 17. num. 193. &c.
- CONFERRE** beneficium, vide verbo Beneficium; & verbo Collatio, præter infra scripta.
- Conferens beneficium** vel officium indigno peccat, & cui restituere debeat. In sum. cap. 17. num. 73. &c. 96. pec. 9. & cap. Inter verba prima concl. num. 12. &c. & De Red. Eccl. q. 2. mon. 23. num. 1. & De Rescript. cap. Si quando except. 16. num. 2. &c.
- CONFESSARIORVM** bona pars cultores vineæ Domini, & multum rem Christianam augment. Mis. num. 61. 90. & In Nouo Mis. 33. num. 3. & Mis. 40. num. 2.
- Confessarij** parum docti & liberi sæpe sunt causa

- causa & occasio litium. De Rescript. cap. cū contingat Rem. 3. num. 6.
- Confessarius quis perfectus, & quis sufficiens. In sum. cap. 4. num. 2. & In Nouo num. 8. & De pœn. dist. 6. cap. 1. §. caueat à num. 1. 9. vsque ad 25. & §. quibus. num. 1. & c.
- Confessarius esse nequit ab Ecclesia diuisus (nisi in articulo mortis) vt hæreticus, schismaticus & c. In sum. cap. 4. num. 1. & In Nouo num. 4. & cap. 26. num. 26. & cap. 27. num. 271. Resp. 7. & In Nouo num. 271. & De pœn. dist. 6. cap. 1. num. 73. 88. & §. laboret nu. 1. & c. 7. 22.
- Confessariorum regule & monitiones. In sum. cap. 27. num. 269. & In Nouo num. 267. & De pœn. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 50. & c.
- Confessarius quid debeat præuidere in principio, medio, & fine confessionis. In sum. cap. 10. num. 3. vsque ad finem & cap. 26. à num. 19. vsque ad 25. & De pœn. dist. 6. cap. 1. in princ. nu. 24. 50. & c. & §. diligens nu. 8. & c.
- Confessarius qui pergit ad audiendas confessiones, quid faciet ad se præparandum, & quomodo recipiet pœnitentem. In sum. cap. 10. num. 1.
- Confessarii condiciones quot esse debeant. In sum. cap. 10. num. 2. & De pœn. dist. 5. cap. fratres à num. 8. vsque ad 106. & dist. 6. cap. 1. §. quibus num. 1. & c.
- Confessarius debet habere potestatem, scientiam, & bonitatem. In sum. cap. 4. nu. 1. & c. & De pœn. dist. 6. cap. placuit num. 5. & c.
- Confessarii bonitas intelligitur vt sit in gratia, quia absoluens in peccato mortali peccat mortaliter. In sum. cap. 4. num. 6. & In Nouo num. 15. & cap. 22. num. 3.
- Confessarius permittat pœnitenti vt sine vlla interrogatione dicat sua peccata, & postea eum interroget. In sum. cap. 10. num. 5. & c. & De pœn. dist. 5. cap. 1. §. diligens num. 8.
- Confessarius tria debet in interrogationibus obseruare. In sum. cap. 5. num. 3. & c. & De pœn. dist. 6. cap. 1. §. diligens num. 2. & 7.
- Confessarius quid debeat interrogare sub pœna peccati mortalis. In sum. cap. 5. nu. 2. & c.
- Confessarius quātum debeat interrogare circa peccata luxuriz. In sum. cap. 5. num. 4. & cap. 16. num. 4. & De pœn. dist. 6. cap. 1. §. diligens num. 4.
- Confessarius quando interrogare debeat pœnitentem, quid eum impulerit, & quantum temporis in proposito perseuerauerit, & quoties decreuerit id facere; & postquam perfecit quoties meminerit, & factum placuerit. In sum. cap. 15. num. 4.
- Confessarii vt plurimum tria præmittant absolutioni. De pœn. dist. 6. cap. 1. qui vult. nu. 24.
- Confessarius pœnitenti absoluto quid suadere debeat. In sum. cap. 26. num. 25.
- Confessarius peccata sibi confessa scit etiam vt homo, & ad multa potest vt ea scientia tamquam humana. Cap. Hum. aur. q. 1. nu. 6. & c. & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 141. & c.
- Confessarius iuste negare potest suffragium ob sibi confessa. In sum. cap. 8. num. 12. & cap. Hum. aur. q. 1. nu. 6. & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 147.
- Confessario cur non tam parendum quam iudici. De pœn. dist. 5. cap. 1. §. ponat nu. 11.
- Confessarius idoneus an aliquando laicus vel fœmina. De Indulg. Not. 30. num. 10. & De pœn. dist. 6. cap. 1. in princ. nu. 72. 74. & c. Cætera vide verbo Laicus.
- Confessarius quando & quos possit absolueret, vide verbo Absoluere præter infrascripta.
- Confessarius quiuis approbatus vt possit absolueret à peccatis vel censuris etiam reseruatiss, oblitis tamen confiteri in iobeleo vel alias. In sum. cap. 26. num. 12. & c. & de Iudæis Not. 11. In glo. vit. nu. 20. & De pœn. dist. 5. cap. consideret. §. cautus num. 32. & dist. 6. cap. 1. in princ. num. 32. 70.
- Confessarius quiuis approbatus potest absolueret ab omni excommunicatione à iure, non reseruata, & ab homine generaliter. In sum. cap. 27. num. 39. præm. 4. & De Iudæis Not. 11. in glo. vit. num. 35.
- Confessarius absoluens sine facultate à casibus Bullæ cænæ quando excommunicatus, & cui reseruetur absolutio. In sum. cap. 27. num. 74.
- Confessarius absoluens pœnitentem quem nō poterat, quid agere debeat. In sum. cap. 12. nu. 72. & cap. 23. nu. 14. Infer. 6. & cap. 25. num. 96. & cap. 26. num. 14.
- Confessarius religiosus absoluens à culpa & pœna sine facultate, vel à casibus à iure reseruatis, incurrit excommunicationem. In sum. cap. 27. num. 101.
- Confessarius absoluens excommunicatū quatuor seruet. De pœn. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 54. & c.
- Confessarius quomodo se gerere debeat cum habente censuram vel casum reseruatum. In sum. cap. 26. num. 6. De pœn. dist. 5. cap. consideret. §. cautus num. 10. & c. 17.
- Confessarius & cōcionator raro iuste loquuntur

- tur de sibi confessis. De pœn. dist. 6. cap. sacerdos num. 77. &c. & cap. pen. sacerdos num. 164.
- Confessarius audiens multos pueros simul & coniunctim quando peccet mortaliter. In sum. cap. 8. num. 13. & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 109.
- Confessarius in testem productus vt nihil se scire dicere possit. In sum. cap. 8. num. 15. & cap. Hum. aur. q. 1. num. 4. &c. & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 141. &c.
- Confessarius quâdo testari potest de sibi confessis. In sum. cap. 8. nu. 17. & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 161.
- Confessarij eligunt Episcopi, & prelati exempti. De pœn. dist. 6. cap. placuit nu. 29. 38.
- Confessarius non facile iudicet esse mortale, quod est cōtrouersū. In sum. cap. 26. nu. 3.
- Confessarius quomodo se gerere debeat quando pœnitens habet contrariam opinionem, & quid quando vterque dubitat. In sum. cap. 26. num. 4. &c. & De pœn. dist. 7. cap. si quis autem num. 54. 66.
- Confessarius dubius an confessā sint mortalia quid faciet. In sum. cap. 23. num. 21.
- Confessarius optimus eligendus nō est de præcepto, sed de consilio; sufficit enim eligere idoneum. De pœn. dist. 6. cap. sacerdos. §. quod autem num. 4.
- Confessarius audiens pœnitentem tepidum in fide, hoc interroget. De pœn. dist. 1. cap. cogitationis num. 10.
- Confessarius non imponens iustam pœnitentiam vt peccet, & quid circumspicere debeat in ea imponēda. In sum. cap. 8. nu. 10. 17 & cap. 26. num. 18. & De Indulg. Nor. 32. nu. 20. &c. & De pœn. dist. 1. cap. mensuram num. 6. &c.
- Confessarij eligendi licentia electione prima non finitur. De pœn. dist. 6. cap. placuit nu. 166. &c.
- Confessarius quomodo se gerere debeat cum damnatis ad mortē. De pœn. dist. 7. cap. ult. §. quod quamuis num. 15.
- Confessarius audiens clericos tenetur scire irregularitates, & censuras. In sum. cap. 4. num. 2. & in Nouo num. 8. & De pœn. dist. 6. cap. 1. §. caueat num. 27.
- Confessarius an eodem modo quo ante pœnitentem tractabit. De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 146.
- Confessarius petens a pœnitente vt extra confessionem dicat peccatum etiam ad consulendum, quare nō bene facit. De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 156. 159.
- Confessarius monialium quomodo potest monere Abbatissā de crimine patrâdo. De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos nu. 166. &c.
- Confessario non sufficit scire pœnitentis peccata, sed oportet vt confitens ore suo illa patefaciat. De pœn. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 61.
- Confessarij dictum reuelans quando peccet mortaliter. In sum. cap. 21. num. 44. & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 115.
- Confessarius audiens confessiones etiam præcepto obedientie peccat mortaliter, cognoscentes se vere non esse idoneum, & quid de dubitante. In sum. cap. 4. num. 6. & In Nouo num. 14. & De pœn. dist. 7. cap. si quis autem num. 81.
- Confessarius imperitus quando excusetur à culpa. In sum. cap. 4. nu. 5. & In Nouo nu. 13.
- Confessarius qui ex obedientia audit confessiones, & qui sponte sua, quid scire teneatur. In sum. ca. 4. nu. 3. & In Nouo nu. 9. &c.
- Confessarius potest aliquis esse idoneus vno in loco, qui alibi non erit. In sum. cap. 4. nu. 4. & In Nouo num. 11. & De pœn. dist. 6. cap. 1. §. caueat num. 12.
- Confessarius confitentem passionem quid monere, & docere debeat. In sum. præl. 5. nu. 6. & In Nouo num. 11.
- Confessarius dicens in tali loco (nominando ipsum) committuntur grauius peccata, male facit. In sum. cap. 8. num. 16. & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 54.
- Confessarius quâdo possit iusta de causa mutare vel minuire pœnitentiam, etiam ab alio confessario impositam. In sum. cap. 26. num. 22.
- Confessarius cui accidit sæpe pollutio inter audiendas confessiones, an peccet, & teneatur eas relinquere. In sum. cap. 16. num. 7.
- Confessarius qui peccet audiendo confessionem certæ personæ, an absoluedus. In sum. cap. 3. num. 5. M. & In Nouo num. 26.
- Confessarius ne permittat pœnitentem nominare complicem cognitum, nō si &c. In sum. cap. 7. num. 2. & cap. 10. num. 6. & De pœn. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 96. 100. 104.
- Confessarius dicens eo ad audiendum scrupulosum, non facit contra sigillum. In sum. cap. 8. num. 12. & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 72.
- Confessarius quomodo debeat imponere pœnitentias publicas. In sum. cap. 8. num. 10.

Confessarius quando possit absolutionem impendere, sine repetitione confessionis, si recorderetur status, vel datæ pœnitentiæ pœnitētis. In sum. ca. 9. nu. 16. & In Nouo nu. 19.

Confessarius monere potest hæredes de restitutione, si ei præcepit infirmus etiam in confessione. In sum. cap. 17. num. 23.

Confessarius quomodo se gerere debeat circa restitutionem pœnitentis. In sum. cap. 17. num. 59. &c. & cap. 26. num. 5.

Confessarius quid debeat monere violentem votum. In sum. cap. 12. nu. 32. In fine.

Confessarius ut peccet mortale vota cōmutās. In sum. cap. 12. num. 72. & cap. 23. num. 14. Inf. 6. & cap. 25. num. 96.

Confessarius semel præsentatus & admissus non indiget noua præsentatione, etiam si aliquoties exierit diocesim ad quam fuit præsentatus. In sum. cap. 27. num. 262. & In Nouo num. 266.

Confessarii etiam religiosi non possunt audire confessiones, nisi sint approbati ab ordinario, nisi. &c. In sum. cap. 4. num. 2. &c. & cap. 27. num. 260. & In Nouo num. 264.

Confessarius quomodo se gerere debeat cum habentibus plura beneficia. De Hor. Can. cap. 22. nu. 61. &c. & Mis. 60. nu. 13. In Nouo.

Confessarius nec publice nec secrete debet corrigere quemquam de peccatis alias sibi confessis. In sum. cap. 24. num. 13.

Confessarius quos reos se & confortes reuelare iubebit, & caueat ne eorum animas & vitas perdere faciat. In sum. cap. 18. nu. 58. & cap. 25. num. 36. &c. & cap. Inter uerba 6. concl. num. 20.

Confessarius interrogare potest Ioannem de crimine cognito per confessionē Petri, modo fiat sine periculo sigilli. In su. cap. 8. nu. 17.

Confessarius quando teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 22. &c.

Confessarius an possit dare dilationē pœnitēti circa restitutionē. In sum. cap. 17. nu. 65. &c.

Confessarius quid facere debeat quando ei committitur absolutio specialis alicuius ad cautelā in utroque foro. In sum. cap. 27. nu. 272. Eodē die rogatus & In Nouo nu. 277.

Confessarius quis per bullam electus tollit irregularitatem. In sum. cap. 27. num. 250. & In Nouo num. 254.

Confessarius q. propriū peccatū cōfiteri nō pōt, sine reuelatione confessionis alicuius pœnitentis, taceat illud. In su. ca. 8. nu. 6. & De pœn. dist. 5. in prin. & cap. cōsideret. nu. 100. 103. & 5. cautus. num. 9.

Confessarius peccat mortaliter reuelādo etiā peccata venialia, vide verbo, Detegere.

Confessarius quid monebit pœnitentem vōlētē occultare peccata. In sum. cap. 10. nu. 7.

Confessarius moneat iudices & eos cōstituētēs de hoc. &c. De Iudicijs. In Rub. nu. 40.

Confessarius hoc admoneat promotores siue promouēdos ad beneficia. Mis. nu. 107. 109. & In Nouo Mis. 42. nu. 3. & Mis. 43. num. 2.

Confessarius siue consultor beneficiorum quid aduertere debeat circa impensā reddituum beneficiorum. De Red. Eccle. q. 3. mon. 14. num. 1. & mon. 34. num. 1. &c.

Confessarius doceat cōfessum hoc & hoc, aliū ad aliud exhortetur, aliū laudet, aliū nihil dicat. In sum. cap. 26. num. 1.

Confessarius quid nā sit acturus si pœnitēs debitā cōtritionē non adfert. In su. ca. 10. nu. 4.

Confessarius meretricum vel homicidarū quid eis suadere debeat, circa eis promissā. In sum. cap. 17. num. 41.

Confessarius non tenetur docere pœnitentē de ignorantia iuris positivi, quando credit illam monitionē nihil profuturam. In sum. cap. 22. nu. 83. & cap. 25. num. 79. &c. & De pœn. dist. 7. cap. si quis autem num. 71.

Confessarius audiens aliquod graue, vel turpe peccatum, nequaquam se obstupescitū ostendat. In sum. cap. 10. num. 6.

Confessarius quis dicatur homo qui prodesse possit & non obesse. In sum. cap. 7. num. 7.

CONFESSIO sacramentalis quid sit. In su. ca. 2. nu. 1. & De pœn. dist. 3. ca. perfecta nu. 8.

Confessio sacramentalis nō fuit inducta à iure naturæ, sed diuino, instituta à Christo post resurrectionē, & de oī mortali & eius circūstantijs. In su. cap. 2. nu. 2. &c. 1. 1. & De pœn. dist. 1. ca. lactyme nu. 1. &c. & ca. sacrificium. nu. 2. & dist. 5. in prin. glo. su. nu. 2. & cap. 1. §. cautus. num. 1. &c. 8. &c.

Confessio sacramentalis quas exigit conditiones. In sum. cap. 2. num. 5. &c. & De pœn. dist. 5. cap. fratres num. 2. &c.

Confessio sacramentalis qua lege debeat esse integra. In sum. cap. 7. num. 4. & De pœn. dist. 5. cap. 1. §. cautus num. 1. &c.

Confessio non est pars virtutis pœnitentiæ, sed sacramēti. De pœn. dist. 5. in prin. gl. su. nu. 6.

Confessio, quæ multis videtur, & non est sacramentalis. In sum. cap. 18. num. 55.

Confessio solis duobus sacramentis necessario præmittenda. De pœn. dist. 5. in princ. glo. su. ter. par. nu. 41.

Confessio quæ & quomodo iteranda. In sum.

- cap. 9. à num. 5. vsque ad finem & De pœn. dist. 5. cap. fratres num. 31. &c. & dist. 6. cap. placuit. num. 175. 178 &c.
- Confessio an iteranda quia non adimpleuit poenitentiam ex cōtempitu, vel eā extra statum gratiæ impleuit. In sum. cap. 9. nu. 14. & In Nouo num. 17. & De pœn. dist. 5. cap. contrarium. num. 18. &c.
- Confessionem iterans cum eodem cui male confessus est, quid faciet. In sum. cap. 9. nu. 16. & In Nouo num. 19.
- Confessio non est iteranda propter ignorantiam alicuius peccati; licet talis ignorantia non excuset à peccato. In sum. cap. 9. nu. 12. & In Nouo num. 15.
- Confessio sine debita diligentia reminiscendi peccatorum est iteranda; & quanta diligentia requiratur. In su. ca. 6. nu. 14. & In Nouo nu. 15. & cap. 9. nu. 13. & In Nouo nu. 16.
- Confessio sine proposito vitandi mortalia in posterum est iteranda, & nō satisfacit præcepto de confitendo semel in anno. In sum. cap. 9. nu. 10. & cap. 10. nu. 4. & De pœn. dist. 6. cap. placuit. num. 182. &c.
- Confessio est iteranda si poenitens ob verecundiam nō nisi interrogatus manifestaret peccatū. In sum. cap. 10. nu. 6. & cap. 21. nu. 39.
- Confessio facta sine numero peccatorum an iteranda. In sum. ca. 6. nu. 14. &c. & De pœn. dist. 5. in princ. cap. consideret. num. 43. &c.
- Confessio & absolutio informis, valida. In su. cap. 9. num. 10. & In Nouo num. 13. & De pœn. dist. 5. cap. 1. consideret. §. cautus. nu. 4. &c. 30. & cap. fratres. num. 37.
- Confessio facta curato vel Abbati carenti omni titulo, est inualida. In sum. cap. 9. nu. 8. & In Nouo num. 11.
- Confessio facta excommunicato, suspensio, vel interdicto, an valeat. In su. cap. 9. nu. 8. &c. & cap. 26. nu. 26. & cap. 27. nu. 271. Resp. 6. & In Nouo nu. 272. & De pœn. dist. 6. cap. 1. §. laborer. num. 1. &c. 7. &c.
- Confessionem iterare propter scrupulos quale peccatum. In sum. ca. 21. num. 42. & De pœn. dist. 5. cap. fratres. num. 30. &c.
- Confessio cui sacerdoti concubinario non faciēda. De pœn. dist. 6. cap. 16. §. laborer. nu. 24.
- Confessio sine proposito emendandi vt est sacramentalis, licet sit iteranda De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos. num. 121. &c.
- Confessio legitima, per accidens aliquando non integra. De pœn. dist. 5. cap. 1. consideret. §. cautus. num. 18.
- Confessio facta confessario qui nesciuit aut non
- luit absoluerē, non valet. In sum. cap. 9. nu. 9. & In Nouo num. 12. & De pœn. dist. 5. cap. fratres. num. 31.
- Confessio facta laico, vide verbo Laico.
- Confessio est valida licet poenitens credat se peccaturum, secus si credit se non posse impetrare à Deo auxilium. In sum. cap. 9. nu. 15. & In Nouo num. 18.
- Confessio poenitētis qui omittit aliquid confiteri ob iustam aliquā causā recte valet. In sum. ca. 9. num. 12. & In Nouo num. 14. &c.
- Confessio discreta intelligitur quoad verba, circumstantias, & narrandi modum. In sum. cap. 2. num. 5. & In Nouo nu. 7. & De pœn. dist. 5. cap. fratres. num. 53.
- Confessio debet esse personalis. De pœn. dist. 5. cap. fratres. num. 94.
- Confessionem reuelare numquam licet etiā mortis metu, nisi de licentia poenitentis, & in eius utilitatem. In sum. cap. 8. num. 3. &c. 17. & cap. 18. nu. 51. & cap. Hum. aur. q. 1. nu. 7. & ca. Inter verba 6. cōcl. nu. 17. & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos nu. 36. &c. 42. 116. 126. 134. &c. 151. 156. 158. &c. 163. &c.
- Confessionis reuelator quis dicatur. In sum. cap. 8. num. 3. & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos. num. 53. &c. 68. vsque ad 80.
- Confessionis sigillum, vide verbo Sigillum.
- Confessio etiam in contrito quando necessaria ad acquirendas indulgētiās. De Indulg. Not. 18. num. 6. 8. &c. 17. &c.
- Confessio peccatorum ab vltima confessione cōmissorū, sufficit ad acquirēdas indulgētiās. De Indulg. Not. 18. nu. 17. & Not. 30. nu. 6.
- Confessio sacramentalis potest fieri publice, & aliquando laudabilis. In sum. cap. 2. num. 5. Secreta. & In Nouo nu. 8. & cap. 21. nu. 36. & De pœn. dist. 1. cap. quem poenitet. num. 4. & dist. 3. cap. perfecta. num. 8.
- Confessio fidei, vide verbo Fidei confessio.
- Confessio faciēda non solum de actis externis sed etiam internis. De pœn. dist. 5. in princ. glo. su. num. 18.
- Confessionem aliquando licet vltra annum differre ex causa. In sum. cap. 21. num. 34.
- Confessio talis ē qualis eius finis, & quis sit finis principalis. In su. ca. 21. nu. 40. & cap. Hum. aur. q. 3. nu. 2. & De fin. hum. nu. 37. 43. &c.
- Confessio facta vni de mortalibus & alteri de venialibus, qñ sit licita. In su. ca. 21. nu. 40.
- Confessiones parochianorū quoties illi volent audiat parochus, nisi &c. In su. cap. 25. nu. 131. & De pœn. dist. 6. cap. placuit. nu. 152. &c.
- Confessio passionū corā sacerdote qualis eē debeat

beat. In su. prel. 5. nu. 5. & In Nouo nu. 10.
Confessio peccati mortalis vane laudis, & gloria quando non exigit mentionem specficam peccati de quo illa quæritur. In sum. prel. 9. num. 4. & cap. 6. num. 20.
Confessio de venialibus vtilis, & quando necessaria. In sum. cap. 21. nu. 34. & De pœn. dist. 1. cap. quem pœnit. num. 9. & dist. 5. cap. fratres. num. 28. &c.
Confessio quo tempore faciēda est lege diuina, & quo lege humana, & quo extra tempus præscriptum. In sum. cap. 2. nu. 7. Inf. 6. & In Nouo nu. 9. &c. & cap. 21. nu. 33. &c. & De pœn. dist. 6. cap. placuit. nu. 158. &c.
Confessiones audire quando possit regularis sine licentia sui prælati. In sum. cap. 4. nu. 2. & In Nouo num. 6.
CONFESSVS, vide verbo Pœnitens.
CONFITENDA publice an sint publica peccata. In sum. cap. 2. num. 7. In fine. & De pœn. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 31.
Confitendi obligatio per nullam contritiōē nec satisfactionem tollitur. In sum. cap. 1. num. 14. 27. & In Nouo num. 10. 23. &c. & De pœn. dist. 1. in prin. prel. glo. su. nu. 3. &c. 7. &c. & cap. latrime. nu. 3. & ca. ecce. nu. 1.
Confitendum est propositum malum licet nō exequutum. De Hor. Can. cap. 7. nu. 11. & De pœn. dist. 5. in princ. glo. sum. num. 18.
CONFITERI mutato habitu & nomine quando sit licitum, & quando necessarium. In sum. cap. 7. num. 5. & De pœnit. dist. 5. cap. 1. in princ. num. 97.
Confiteri, vel concionari ob gloriam vanam; vide verbo Concionari.
Confiteri potest pœnitens vnico solo verbo mille peccata. In su. cap. 16. nu. 18. & In Nouo nu. 19. & De pœn. dist. 3. cap. De quotidianis. nu. 10. & dist. 5. ca. 1. in prin. nu. 109. &c.
Confiteri sua peccata tenetur mutis per signa. De pœn. dist. 5. cap. fratres. num. 86.
Confiteri per interpretem quisque potest, nō tamen tenetur. In sum. cap. 21. nu. 36. & De pœn. dist. 5. cap. fratres. num. 85. & dist. 1. cap. quem pœnit. num. 4.
Confiteri tenetur pœnitens sua peccata, non enim sufficit vt ea confessarius sciat. De pœn. dist. 5. cap. 1. consideret. num. 61.
Confiteri tenetur Papa semel in anno sua peccata. De pœn. dist. 5. in prin. glo. su. nu. 32. &c.
Confiteri alieno parrocho qbus casib. liceat. De pœn. dist. 6. cap. placuit. ad nu. 75. vsq; ad 104 & 138 & cap. qui vult in princ. num. 73. 86.

Confiteri, & decimare vbi debeant mercenarij. De pœn. dist. 6. cap. placuit. num. 94. &c.
Confiteri bis sua peccata an possit quis lege humana obligari. In sum. cap. 9. nu. 1. & De pœn. dist. 6. cap. placuit. num. 107. 112. 118. & Mis. nu. 130. & In Nouo Mis. 93. nu. 2.
Confiteri singulis mensibus tenetur monachi presertim sancti Benedicti. In su. ca. 2. nu. 6. & In Nouo num. 9. & De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 110.
Confiteri tenetur putans se mortaliter peccasse in genere, etiam si non recordatur in specie. In sum. cap. 10. num. 7. In fine.
Confiteri sua peccata & communicare tenetur quamprimum poterit, qui tempore iure debito confessionem non fecit, nec communicauit. In sum. cap. 21. num. 45.
Confiteri peccatum interius sine exteriori nō sufficit, quāuis contra sufficiat. In sum. prel. 7. num. 24. & In Nouo num. 20. & cap. 6. num. 20. In fine.
Confiteri tenetur etiam Græci. De pœn. dist. 5. in princ. ter. par. glo. num. 1. &c. & dist. 1. cap. quidam. num. 1.
Confiteri peccatum, de quo dubitatur, tamquam certum, est mortale, nisi &c. De pœn. dist. 5. cap. fratres. num. 26. &c.
Confiteri quod antea negauit quis postea ad mortē dānatus teneatur. In su. ca. 25. nu. 38.
Confiteri propter torturam delicta falsa vel occultā an mortale. In sum. cap. 18. num. 27. &c. & cap. Inter uerba 6. concl. num. 13.
CONFIDENTIA quid, & quoruplex, & beneficalis etiā illicita duplex, & de qua agit extrauagās Pij Quinti. In su. ca. 23. nu. 109.
Confidentia inducit nouam reseruatiōem. In sum. cap. 23. num. 109. &c.
Confidentiam hanc non facit promissio conferendi. In sum. cap. 23. num. 109. &c.
Confidentie mediator excommunicatur sicut simonia. In sum. cap. 23. num. 109. & In Nouo num. 110. not. 11.
Confidentiam etiam realem admittens tempore quo probabatur in Curia, non est condemnādus. In sum. ca. 23. nu. 111. Dico. 11.
Confidentia plus nocet quam simonia etiam realis. In sum. cap. 23. num. 109.
CONFIRMANDO sic vel sic peccat Episcopus. In sum. cap. 22. num. 9.
CONFIRMATIO, præter infra scripta, vide verbo Chrisma.
Confirmatio quid, & est vere & proprie Sacramentum. In sum. cap. 22. num. 8.
Confirmationis minister ordinarius est Episcopus.

- pus, & quando presbyter. In sum. cap. 22. nu. 8. In fine.
- Confirmatio patrinum requirit, & ut debeat ordinem præcedere. In sum. cap. 22. num. 9. Pec. 4.
- Cōfirmationis oleum debet esse benedictum, alias nullum conficitur Sacramentum. In sum. cap. 22. num. 8.
- Cōfirmationis Sacramentum non habens, si ordinatur, & ministrat, non fit irregularis, nec suspensus. In sum. ca. 22. num. 9. Pec. 5.
- Cōfirmationem suscipiens in mortali, vel omittens ob cōtemptum vt peccet, & quando dicatur quis ex contemptu omittere. In sum. cap. 22. nu. 9. Pec. 3. & De pœn. dist. 5. in princ. tertie par. glo. num. 36. & c.
- CONFRAATRIA E verbum, vnde deductū. Mis. num. 18. & In Nouo Mis. 4. num. 1.
- Cōfratriæ pro ingressu vt detur aliquid an licitum Mis. 22. & c. & In Nouo Mis. 6. num. 4.
- CONFRATRES rosarii an morbo excusentur ab eo dicendo, & an peccent non recitando, & tunc an gratijs gaudeant. Mis. nu. 24. & 9. & In Nouo Mis. 7. num. 1.
- CONIVGALE debitū, vide verbo Coniux, præter infra-scripta.
- Coniugale debitum expresse & tacite petitur. In sum. cap. 16. num. 25. & In Nouo nu. 26.
- Coniugale statum asserere ex se esse æque bonum, vel præstantiorem cœlibatu, vel secularem religioso, est hereticum. In sum. cap. 10. num. 3. & In Nouo num. 20.
- Coniugalis castitas, vide verbo Castitas.
- CONIVGATVS vouere potest aliquid quod non vergat in præiudicium alterius coniugis, & quid si post acceptam potestatem contradixerit. In sum. cap. 12. num. 61.
- Coniugatorum peccata quæ. In sum. cap. 16. num. 23. & c. & cap. 25. num. 144.
- CONIVX, præter infra-scripta vide verbo Mu. ier., & verbo Vxor.
- Coniux nō potest mutare habitum absque alterius coniugis licentia. In su. cap. 12. nu. 62.
- Coniux petendo vel reddendo debitum in loco sacro peccat mortaliter. In sum. cap. 16. num. 32. & c. & De Hor. can. cap. 5. nu. 42.
- Coniux vt peccet vetando coniugi missam, & ieiunium. In sum. cap. 14. num. 19.
- Coniux habens secretum impedimentum habitandi cum coniuge, quando possit iurare secundū suā intentionem. In su. ca. 2. nu. 9.
- Coniux notabiliter contemnens coniugem, vel prouocans ad magnam iram, vel blasphemiam, vt peccet. In sum. cap. 14. num. 20.
- Coniux percutiens, vel verbis infamans coniugem, vt peccet. In sum. cap. 14. num. 19.
- Coniuges petendo vel reddendo debitū tempore menstruorum, non peccant mortaliter. In sum. cap. 16. num. 32.
- Coniuges impudice tangentes se quando peccent. In sum. cap. 16. num. 41. & c. Pec. 18.
- Coniux qui fuit patrinus filij proprii malitiose non potest petere debitum, tenetur tamē reddere, & si errore, necessitate, vel ignorantia facti vel iuris fiat potest etiam petere. In sum. cap. 12. num. 87. C. In Veteri. & cap. 16. num. 34.
- Coniuges etiam diebus Paschæ tenentur reddere debitū coniugale. In sum. ca. 16. nu. 24.
- Coniux quando possit irritare votum coniugis. In sum. cap. 12. num. 60. 64. & c.
- Coniuges vouentes continentiam ante matrimonium, vel nunquam nubere ad quid teneantur. In sum. cap. 16. num. 30.
- Coniux vouens castitatem cum cōsensu coniugis, si postea debitum petit, vel alter coniux ad petitionem consensit, vt peccet. In sum. cap. 16. num. 31. & c. & cap. 12. num. 59. & quid si absque consensu. num. 61. & c.
- Coniuges pacisci possunt de non petendo debito: pactū tamen violare nō est mortale. In sum. cap. 12. num. 59. & cap. 16. nu. 31. & c.
- Coniux negans sine iusta causa coniugi debitum petitum peccat mortaliter, & quando dicatur petitum, & quando iusta causa non reddendi. In sum. cap. 16. num. 24. & c. 27. & De pœn. dist. 7. ca. si quis aut. num. 87. & c.
- Coniux potest negare debitū ante consummationem per duos menses. In sum. cap. 16. num. 26. & In Nouo num. 27.
- Coniux quando & quibus de causis possit diuertere à coniuge, & quando etiam sine iudicis auctoritate. In sum. cap. 16. num. 28. & cap. 22. num. 22. & c. & De pœn. dist. 1. cap. diuortium. num. 5. & c.
- Coniux an possit diuertere à coniuge ob leprā vel morbum contagiosum. In sum. cap. 22. num. 22. Dico 4. & De pœn. dist. 1. cap. diuortium. num. 7.
- Coniux dubitans de morte primi coniugis, vel de seruitute coniugis, quid faciet. In sum. cap. 16. num. 40. & cap. 27. num. 288. & De pœn. dist. 7. cap. Si quis autem. num. 84. 103. vsque ad 112.
- Coniux adultera, vide verbo Adultera, vel Adulterans, præter infra-scripta.
- Coniux adulterans ipso iure perdit ius exigendi debitum coniugale, non tamē perdit ius rogandi.

- rogandi. In sum. cap. 22. nu. 23. & De pœn. dist. 1. cap. diuortium. num. 9. &c.
- CONIUX** adulterantis quando religionem ingredi possit. In sum. cap. 22. num. 24.
- CONIUX** si habet rem cum cognato vel cognata coniugis, non potest petere debitum, tenetur tamē reddere. In sum. cap. 16. nu. 35.
- CONIUX** si adulterium coniugis suæ permittat, vel ipse ab ea non discedat, an peccet. In sum. cap. 16. num. 28. 35. & cap. 22. nu. 22.
- CONIUX** non tenetur credere coniugi etiā cū iuramento affirmanti se nunquā in matrimonium confesse fuisse. In su. cap. 22. num. 82.
- CONIUX** non tenetur credere vni testī fide digno etiam iurato, nec etiam proprio parochō asserenti subesse impedimentum eius matrimonij. In sum. cap. 22. num. 82.
- CONIUGIS** donatio facta coniugi quando valida. In sum. cap. 17. num. 149.
- CONIUX** eo animo habens rem cum coniuge quod haberet etiam si sua non esset, peccat mortaliter. In sum. cap. 16. num. 23.
- CONIUX** petendo vel reddēdo debitum coniugale ante benedictionem, non peccat mortaliter. In sum. cap. 16. nu. 38. & cap. 22. nu. 83. Pec. 35. & In Nouo De benedictione.
- CONIUX** prolis conceptionem impediens, vel semen extra vas fundens, peccat mortaliter. In sum. cap. 16. num. 33. 42. & De pœn. dist. 5. cap. 1. consideret. num. 84.
- CONSANGVINITAS**, vide verbo Affinitas, vel Affines, præter infra scripta.
- CONSANGVINITAS** quid sit, & impedit & dirimit matrimonium intra quartum gradum. In sum. cap. 22. num. 141.
- CONSCIENCIA** quid sit, & quod duplex, & ad quid obliget, & scrupulosa quam mala, nascitur ex lex causis, & curatur decem medicinis. In sum. cap. 27. num. 275. 279. & In Nouo num. 80. 282.
- CONSCIENCIA** etiam erronea semper ligat, vel ad sui depositionem, vel ad sui executionem. In sum. præl. 9. num. 9. & cap. 6. num. 12. & In Nouo num. 14. & De pœn. dist. 5. cap. consideret in principio. num. 52. &c. & dist. 7. cap. si quis autem. nu. 77. 85. &c. 95. &c. 114. &c. 120. 139.
- CONSCIENCIA** contra legem quis dicatur peccare. In sum. præl. 9. num. 9. & cap. 6. num. 12. & In Nouo num. 14. & De pœn. dist. 5. in principio cap. consideret. nu. 51. &c. 65. &c. 68. 70. &c. & dist. 7. cap. si quis autem. nu. 81. &c. 85. &c. 89. 95. &c. 119. &c. 135. 139.
- CONSCIENCIA** dupliciter deponitur, De pœn. dist. 7. cap. si quis autem. num. 115.
- CONSECRANDI** siue absoluendi & ligandi potestas presbyterorū est indelebilis. In su. ca. 4. nu. 2. & De pœn. dist. 6. cap. 1. in princ. nu. 2. &c. & cap. placuit. nu. 14. 44. vsq; ad 48.
- CONSENSVS** in matrimonio qualis necessarius, vide verbo Matrimonium.
- CONSENSUS** solus non semper obligationem parit restitutionis, nec incurSIONem censurā. In su. ca. 11. nu. 13. & In Nouo nu. 15. &c.
- CONSENTIENS** actui peccati non omnis peccat. Mis. num. 83. & In Nouo Mis. 39. num. 4.
- CONSERVATOR** Sedis Apostolicæ cognoscens causas quæ non sunt notorie, quando sit suspensus. In sum. cap. 27. num. 57.
- CONSILIVM** quis dicatur dare, & vt noceat danti. In sum. cap. 27. nu. 51. & De dati & promiss. num. 12.
- COSILIA** spernēs vel nō implēs, qñ peccet mortaliter. In su. ca. 20. nu. 2. & In Nouo num. 20.
- CONSILIVM** dans etiam propter salutem corporis vt illicite coeat, aut se inebriet, aut abortiatur, peccat mortaliter. In su. ca. 25. nu. 62.
- CONSILIVM** dolosum vel damnosum, quod sit mortale. In sum. cap. 24. num. 1. Pec. 4.
- CONSILIVM** dans, vel laudans male etiam bona fide, quando teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 27. num. 131. &c.
- CONSILIVM** dans, vel accipiens, tria præponderet. Cap. Inter verba præl. 3. num. 2.
- CONSILIA** Christi in præparatione animi seruanda. In sum. cap. 20. nu. 2. & In Nouo nu. 21.
- CONSILIA** quæ pro tempore quoad sui obseruantia ligāt, præcepta sūt. De Red. Eccle. q. 1. mon. 5. nu. 5. & De pœn. dist. 5. cap. fratres. nu. 1.
- CONSILIORŪ** contraria volens sine cōtemptu eorū, nō peccat. De Red. Eccle. q. 1. mon. 5. nu. 6.
- CONSILIVM** dās vel iudicans, deponat dubium antequam iudicet, vel cōsiliū det. In sum. cap. 23. num. 21. & cap. 27. num. 283. & De pœn. dist. 7. cap. si quis autem. num. 130.
- CONSILIVM** pro lucro etiam diebus festis dare licet. In sum. cap. 13. nu. 12.
- CONSILIVM** dans, mandans, iubens, faciēs, quando quis dicatur ad incurrendas cēsuras, vel pœnas. In sum. cap. 27. num. 51. &c. Quibus addendum. & De dat. & promiss. num. 12.
- CONSILIVM** dans mulieri prægtanti vt abortiatur sit irregularis, secuto effectu, etiam reuocando consilium. In sum. cap. 27. nu. 233.
- CONSILIVM** dare vel inducere ad faciendum minus peccatum, quando liceat. In sum. cap. 14. nu. 31. G. & In Nouo nu. 40. & ca. 17. nu. 263. & cap. Inter verba 5. concl. nu. 14. 20. Con-

- Consilium** dans vel mandans in quo differat, nec refert an cito vel tarde executio fiat. In sum. cap. 27. num. 233.
- CONSORTES** reuelare, vide verbo Complices.
- CONSTITVTIO**, præter infra scripta, vide verbo, Statutum, siue Lex.
- Constitutio** Ecclesiæ militantis vt ligat occultu quoad celsuras. De Iudicijs in Rub. n. 65.
- Constitutio** declaratoria, extenditur ad præterita. De Reg. Com. 4. num. 43.
- CONSVETA** nõ sunt ob quamlibet vtilitatem maiorem mutanda. De Reg. Com. 3. nu. 30.
- CONSVETUDO** nulla contra legem naturalem, vel diuinam excusare potest. De spol. Cler. §. 14. nu. 1. & De Iudicijs in Rub. nu. 56. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 3. num. 3. & mon. 5. num. 2.
- Consuetudo** non valet contra legem humanam prohibitiuam, quæ virtualiter continet decretum irritans. De spol. cler. §. 14. num. 3.
- Consuetudo** quæ rationabilis & quæ irrationabilis. De spol. cler. §. 14. num. 3.
- Consuetudo** cur non tollat alienationis formam canonicam. De Ali. rer. Eccle. & spol. cler. num. 8.
- Consuetudo** etiam circa sacramentalia induci potest. In sum. cap. 22. nu. 82. In fine.
- Consuetudinem** generalem non potest derogare Episcopus. In sum. ca. 21. nu. 5. Dico. 3.
- Consuetudo** non solum auget sed etiam dat iurisdictionem. De Reg. Com. 2. nu. 63. & Com. 3. num. 52. & Com. 4. num. 42.
- Consuetudo** quando habet vim excommunicationis. In sum. cap. 27. num. 7.
- Consuetudo** optima legis interpres, & tollit omnem legem humanam quatenus est humana, & moderatur festa, licet ius antiquu aliter præceperit. In sum. ca. 13. nu. 5. Dico. 9. & cap. 23. nu. 59. 66. &c. & De spol. cler. §. 14. nu. 3. & De Hor. Can. ca. 10. nu. 16. &c. & Mis. 74. num. 4. In Nouo. & De poenit. dist. 5. in princ. ter. par. glo. num. 2. &c.
- Consuetudo** abrogat præcepta etiam Apostolorum, & Conciliorum. De poen. dist. 5. in princ. ter. par. glo. num. 2. &c.
- Consuetudo** aliquando excusat à poena, licet non à culpa. In sum. ca. 27. nu. 106. Decl. 3.
- Consuetudo**, & Episcopus tollit omnia impedimenta matrimonij non dirimentia, præter. &c. In sum. cap. 22. num. 85.
- Consuetudo** dat facultatem concedendi indulgentias. De Indulg. Not. 3. num. 6. &c.
- Consuetudo** & dispensatio vt paris potentie.
- Mis. nu. 10. & In Nouo Mis. 60. num. 71.
- CONTENNERE** confirmationem quis dicitur. In sum. cap. 22. num. 9. Pec. 3.
- Contemnitur** facile quod non diligitur. De Reg. Com. 4. num. 17.
- CONTEMPLATIVI** ab hac superbia taceant. De Hor. Can. cap. 22. num. 42. & Mis. 57. num. 6. In Nouo.
- CONTEMPTVS** verus legis quid, & quale peccatum, vide verbo Legis contemptus.
- Contemptu** clauium quis peccet. De poen. dist. 1. cap. tres sunt autem. num. 15.
- Contemptus** auget peccatum, & mutat speciem. De poen. dist. 1. In princ. glo. sum. nu. 8. & cap. tres sunt. num. 9. &c.
- Contemptus** consilij diuini, & salutis proximi est mortalis. In sum. præl. 9. nu. 15. & In Nouo num. 17. &c. & cap. 20. num. 2. & In Nouo num. 20. & De poen. dist. 1. In princ. glo. sum. num. 8.
- CONTENTIO** quid, & quando mortalis. In sum. cap. 23. num. 11. 34. & De poen. dist. 2. cap. si quis. num. 6. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 56.
- CONTRACTVS** factus per metum, dolum, vel fraudem est nullus in foro animæ. In sum. cap. 19. nu. 13. & In Nouo cap. 20. num. 13.
- Contractus** censiticus vt differt ab emphiteutico. De Vsuris. num. 110.
- Cõtractus** nominatus vel innominatus in quo differant, & quando sint pares. In sum. cap. 17. nu. 283. I. & In Nouo num. 294.
- Contractus** assecurationis, & fideiussionis est licitus. In sum. cap. 17. num. 283. A. & In Nouo num. 285. &c.
- Contractus** magis obligat eum cuius gratia fit. In sum. cap. 17. num. 179. Præf. 4.
- Contractus**, quo quis mille ducatos donat alicui ea conditione vt ab eodem singulis annis centum recipiat quamdiu ipse donatarius vixerit, est licitus. In sum. cap. 17. num. 222. & De Vsuris. num. 128.
- Contractus** per quosdam transit dominium, & per quosdam non transit. In sum. cap. 17. num. 180.
- CONTRAHERE** matrimoniu, vide verbo Matrimonium.
- Contrahere** sponsalia, vide verbo Sponsalia.
- CONTRARIA** vel contradictoria non possunt esse simul vera, & simul falsa. Cap. Hum. aur. q. 1. nu. 5. & cap. Inter verba. 1. concl. num. 5.
- Contraria** etiam vitia contrarijs curantur. De poen. dist. 1. cap. quis. num. 7.

CONTRITIO quid sit, cum omnibus conditionibus requisitis. In sum. cap. 1. nu. 1. &c. & De poenit. dist. 3. cap. perfecti. num. 7.
Contritio requirit poenitudinem vel dolorem actualem vel virtualem. In sum. cap. 1. num. 10. & In Nouo num. 6.
Contritio maior de maiori peccato bona, sed non necessaria. In sum. cap. 1. num. 35. & In Nouo num. 31. & de poen. dist. 1. ca. vide benignitatem num. 6.
Contritio licet deleat peccatum etiam ante confessionem, non tamen delet obligationem confitendi illud. In sum. cap. 1. num. 14. 27. & in Nouo num. 10. 23. &c. & De poen. dist. 1. in princ. glos. sum. num. 3. &c. 7. &c. & cap. Lacrymarum num. 3. & cap. ecce num. 1.
Contritio virtualis non tollit obligationem habendi formatam & actualem loco & tempore debito. In sum. cap. 1. num. 14. & in Nouo num. 11.
Contritio in festis bona sed non necessaria. In sum. cap. 13. num. 17.
Contritioni aut confessioni nullum tempus certum lege diuina prescriptum. De poen. dist. 5. in princ. ter. par. glos. num. 27. &c.
Contritionem habere, vel eam ob aliqua signa praesumi longe diuersa, quare multi qui se illam habere putant minime habent. In su. ca. 1. nu. 17. &c. & In Nouo nu. 14. &c.
Contritionem perficit Deus per suam gratiam, ad quem sex nos possunt mouere. In sum. cap. 1. num. 42. & In Nouo num. 39.
Contritio non necessaria de futuris, sed propositum ea cauendi. In sum. cap. 1. num. 11. & In Nouo num. 7.
Contritio quem, de quo, & quantum dolorem requirat. In sum. cap. 1. nu. 10. & In Nouo num. 6. &c.
Contritio in quibus casibus & quando necessario habenda. In sum. cap. 1. num. 31. & In Nouo num. 27. &c. & cap. 13. num. 17. & De poen. dist. 5. in princ. ter. par. glos. num. 10. &c.
Contritio quomodo haberi possit sine memoria generali aut particulari alicuius peccati mortalis nondum remissi. In sum. cap. 1. num. 34. & In Nouo num. 29. &c.
Contritionis effectus qui sint. In sum. cap. 1. num. 43. & In Nouo num. 40.
Contritio quod non sit pars penitentiae, & attritio sit mala; est haereticis. In sum. cap. 1. nu. 43. Inf. 24. & In Nouo num. 41.
Contritio tanta esse potest ut tollat totam poen-

nam purgatorii. In sum. cap. 1. num. 43. & In Nouo num. 40.
Contritio singularis non necessaria ad venialium remissionem; nisi quando est dubium an sint mortalia. In sum. cap. 1. num. 26. & In Nouo num. 23. &c.
Contritio quando singularis requiratur de singulis peccatis. In sum. cap. 1. num. 25. &c. & In Nouo num. 22. &c. & De poen. dist. 3. cap. quotidianis. nu. 10. & dist. 5. in princ. glos. sum. ter. par. num. 10. &c.
Contritio etiam ante legem gratiae semper fuit necessaria. In sum. cap. 1. num. 28. & In Nouo num. 25.
Contritionem habere statim post peccatum mortale, bonum sed non est necesse sub poena noui peccati. In sum. cap. 1. num. 31. & In Nouo nu. 27. & De Hor. Ca. cap. 3. nu. 11. &c.
Contritio quae sufficiat, & quae non sufficiat ad absolvendum. In sum. cap. 1. nu. 18. 20. 43. usque ad finem.
CONTRITVS quamuis fiat ex attrito, attritio tamen non sit contritio, nisi &c. In sum. cap. 1. num. 41. & In Nouo num. 38. & De poen. dist. 1. in princ. glos. sum. num. 5.
Contritus non est qui non odit peccatum plusquam alia mala. In sum. cap. 1. num. 21. &c. & In Nouo num. 16. &c.
Contritus ut quis vere dicatur non est necesse habere lacrymas exteriores. In sum. cap. 1. num. 23. & In Nouo num. 20.
CONTUMELIA, conuicium, & improprium, quid sint, & quando mortalia. In sum. cap. 18. num. 10. & De poen. dist. 5. cap. consideret. §. animaduertere. num. 6.
Contumeliam alteri facere animo infamandi est duplex peccatum. In sum. cap. 18. nu. 12. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 4.
CONVENTUALIVM regularium electorum dubia deciduntur. De Reg. Com. 4. num. 13. &c.
CONVERSVM, & versum in quo differat. In sum. cap. 1. num. 37. & In Nouo nu. 35.
CONVERSVS siue laicus professus si fiat per superiorem ad chorum destinatus, an teneatur recitare Horas canonicas. De Hor. Can. cap. 28. num. 20.
Conuersus siue laicus professus non tenetur ad Horas canonicas. De Hor. Can. cap. 19. num. 20.
Conuersus professus est vere religiosus, & non potest testari. De Reg. Com. 2. nu. 45. &c. Cetera vide verbo Testari, & verbo Regularis.
COOPERANS actioni quae de se mala non est

- est quamuis alicui interdicta siue peccatum sit, quando non peccet. In sum. ca. 21. nu. 25.
- COPVLA** carnalis perfecta quid sit, & quæ generet affinitatem. In sum. cap. 22. num. 42. &c.
- Copula** carnalis, præter infra scripta, vide verbo **Coniux**.
- Copula** carnalis mutato ordine quando sit mortalis. In sum. cap. 16. num. 41. Pec. 18.
- Copulam** illicitam carnalem habere, vide verbo **Fornicari**.
- Copulam** carnalem habere eo modo vt non concipiat, est mortale. In sum. cap. 16. num. 9.
- Copula** carnalis licita vel illicita; & pollutio quando impediatur communionem. In sum. cap. 21. num. 51.
- Copula** carnalis etiam inter coniuges habita in Ecclesia, eam pollutam facit. In sum. cap. 16. num. 32. & cap. 27. num. 251. & In Nouo num. 256.
- COR** potius intentionē quā cogitatū significat. De pœn. dist. 1. cap. nunquid Cain nu. 1.
- Corda** in Deum esse eleuata dupliciter dicitur. De Hor. can. cap. 15. num. 2.
- CORONA** quid, & cur sic dicta. Mis. num. 17. & in Nouo Mis. 3. num. 3.
- Coronas** honoris varias pro varijs gestis Roma instituit. De fin. hum. num. 45. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 4.
- Corona** rasuræ capitum quid significet. De Red. Eccle. præl. posterius. Not. 3. num. 5.
- CORPORALIA** & vestes sacras quis possit benedicere. In sum. cap. 25. num. 84.
- CORRECTIO** fraterna quid, & ad eam tēnēt omnes cōcurrentibus quatuor. In su. ca. 24. nu. 12. & De Iudicijs Not. 4. nu. 1. &c.
- Correctionis** causa quando possit iuste appellare regularis. De Reg. Com. 3. num. 51.
- Correctionis** fraternæ ordo, quando nō sit seruandus. In sum. cap. 18. num. 30. 56. & cap. 24. num. 13. &c. & cap. 25. num. 33. & De Iudicijs in Rub. num. 92.
- Correctio** iusta qua contumelia carere debeat. In sum. cap. 18. num. 12.
- Correctio** fraterna de solis mortalibus est facienda. In sum. cap. 24. num. 13.
- Correctionem** fraternam distēre licet aliquādo quousque in maius delabatur. In sum. cap. 24. num. 13. & in veteri. ca. 14. nu. 26.
- CORRIGENS** intentione mortali, vel cum damno notabili, vt peccet. In sum. cap. 24. num. 24. In fine.
- CORRIPI** qui potest, potest & denuntiari, si correctus nō corrigatur. De Iud. Not. 6. nu. 5
- Corripi** potest omnis Christianus tam ecclesia sticus quam laicus imo & infidelis. De Iudicijs Not. 6. num. 3.
- CREDENDVM** an sit Principi committenti inquisitionem & asserenti sibi constare de infamia. De Iudicijs in Rub. num. 90.
- Credendum** non esse vni etiam legali de malo tertij. De Iudicijs in Rub. num. 52.
- Credens** virtute verborum incantatorum se sanitatem consequi posse, vel consequutum esse peccat mortaliter. In sum. ca. 11. nu. 31.
- Credens** dicto viri fide digni non peccat. De Red. Eccle. q. 1. mon. 2. num. 3.
- Credens** vnumquemque posse saluari in sua lege vel secta, vt peccet. In sum. cap. 11. num. 18. Inf. 3. & In Nouo num. 22. Pec. 4.
- Credens** Patrem in diuinis maiorem esse filio vt peccet, & quando, ratione ignorantie possit excusari ab hæresi. In sum. cap. 11. num. 18. & In Nouo num. 22. Pec. 8.
- Credentes**, fautores, vel receptatores hereticorum qui dicantur ad incurrendas pœnas. In sum. cap. 27. num. 55.
- Credentes** ea quæ alij præiudicantia narrant, vel scribunt de vno loco ad alium, an peccent. De Iudicijs in Rub. num. 49. 50.
- CREDERE** Deo, Deum, & in Deum diuersa. De pœn. dist. 2. cap. charitas est aqua nu. 1.
- Credere** quisque potest aliquid ad vnum effectum, & non ad alium. In sum. cap. 16. nu. 40. 47. &c. & In Nouo num. 40. 49. & cap. 27. num. 288. & De pœn. dist. 7. cap. si quis autem num. 84. 103. vsque ad 112.
- Credere** omnia contēta generaliter in Biblijs, de Tobie vero cane speciatim dubitare, an sit hereticum, vel peccatum. De pœn. dist. 7. cap. si quis autem num. 62.
- Credere** quid teneantur omnes christiani. In sum. præl. 1. num. 10. & In Nouo num. 15. & præl. 4. num. 19. & in Nouo num. 25. & cap. 11. num. 1. 18. & In Nouo num. 1. 21.
- Credere** somnijs quale peccatum. In sum. cap. 11. num. 33.
- Credere** augurijs vel certe aliquid mali sibi imminere ex eo quod audiuit aues garrire, vlulare lupos &c. quale sit peccatū. In sum. cap. 11. num. 37.
- Credere** diuinitatem aliquam inesse imaginibus, est idololatria. In sum. cap. 11. num. 23. sup. 7. & In Nouo num. 25. In fine.
- Credere** cælum vel planetas habere aliquid diuinitatis, est mortale. In sum. cap. 11. num. 41. Pec. 39. & In Nouo num. 42.

Credere,

Credere, Opinari, Dubitare, &c. vide verbo Dubium.

Credere se amplius non peccatum nemo tenetur. In sum. cap. 1. nu. 13. & In Nouo nu. 9. & cap. 3. num. 5. C. & In Nouo num. 13.

Credere quis pie possit se esse in gratia diuina. In sum. cap. 21. num. 47.

Credere in genere & non in particulari aliquē in communitate malum esse, non est mortale. In sum. cap. 14. num. 31. B. Dixi. 6. & In Nouo nu. 33. In fine, & De pœn. dist. 5. cap. qualitas. num. 21. &c.

Credere quando non teneatur adulter esse filium suū, quem adultera ei tribuit. In sum. cap. 16. num. 49. Dico 7.

Credere nō tenetur quispiam subesse, impedimentum matrimonij eo quod vnus testis ēc fide dignus & iuratus, etiā proprius parochus id ei assereret. In sum. cap. 22. num. 82.

CREDITOR occulte quod sibi iuste debetur recuperans, an excusetur à restitutione & à peccato. In sum. cap. 17. num. 112. 114.

Creditor nolens recipere debita vsque ad certum tempus, an peccet, & committat vsuram. In sum. cap. 17. num. 225.

CREDITVM est duplex; commodatum, & mutuum. De vsuris. num. 3. &c.

CREDO cœptum in Missa finiendū. De Hor. can. cap. 16. num. 44. &c.

Credo an dicatur oratio. De Hor. can. cap. 4. num. 9. & Mis. num. 14. & In Nouo Mis. 82. num. 1.

CRIMINALIS causa quare interdum vocetur pecuniaria. De Iudicijs in Rub. nu. 36.

CRIMINA quę dirimunt matrimonium duo sunt, scilicet occisio coniugis causa contrahendi, & adulterium cum promissione. In sum. cap. 22. num. 46.

Crimen occultum vel publicum quando dicatur quoad irregularitatem. In sum. cap. 25. num. 73. & cap. 27. num. 250. Dico 10. & In Nouo num. 255.

Crimen quadruplex, factum, dictum, scriptum, & consultum. De pœn. dist. 1. cap. aut facta. num. 1.

Crimen qui nouit committendum quid faciat. De pœn. dist. 6. cap. sacerdos. num. 23.

Crimen depositione dignum faciens irregularem, est adulterium, concubinitus, stuprum & similia. In sum. cap. 27. num. 248. & De Rescript. cap. si quando, except. 17. nu. 7. &c.

Crimen occultum detectum per generalem inquisitionem, potest inquiri specialiter. De Iudicijs in Rub. num. 87. &c.

Criminis occulti dissimulatio, vt ilior quam punitio sine querela. De Iudicijs in Rub. num. 56. 81. & De pœn. dist. 11. cap. quis aliquid quando. §. non tibi dico. num. 16.

Crimen lesæ maiestatis & hæreseos inquiri potest sine infamia, non tamē sine aliqua suspicionē. De Iudicijs in Rub. num. 93. &c.

Crimen secretū reuelare, vide verbo Secretū.

Crimina ad impediēda inquiri potest sine accusatore, non autem ad puniēda. In sum. cap. 24. nu. 13. & De Iudicijs in Rub. nu. 91.

CRINIBVS alienis vti quando sit peccatum. In sum. cap. 23. num. 20. & De pœn. dist. 7. cap. si quis autem num. 62.

CRUX quę qualis, & vt reuerenter faciēda, & ea se signando, tria christianorum genera peccant. Mis. ult. In Nouo num. 613.

Crux quate imperium Christi super humeros ejus. De Hor. can. cap. 32. num. 30. &c. & Mis. 55. num. 2. In Nouo.

CVLPA quid sit, & quocūplex. In sum. cap. 17. num. 177. præf. 2.

Culpa etiā de leui sua vel suorum qui teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 4. nu. 10. & cap. 17. num. 177. 179. &c. 185. &c. 199.

Culpa peccati quid, & quid pœna eius. De Indulg. Not. 10. num. 5.

Culpa peccati infinita, quā parte. De Indulg. Not. 16. num. 2.

Culpa carēt interdum qui in culpa fuit. De Hor. can. cap. 11. nu. 21.

CVLTVS Dei principalis & verus in quo consistat. De Hor. can. cap. 17. num. 36.

CVRAM iustā omni negotio adhibendam esse. De pœn. dist. 1. cap. prædixerat. num. 4. & dist. 5. cap. fratres num. 70.

CVRATOR & tutor quis dicatur, & ad quid teneatur. In sum. cap. 17. num. 137. & cap. 25. num. 66.

CVRATVM beneficium vide verbo Beneficium.

Curatus vide uerbo Parochus.

CVRIA Romana vel sedes apostolica, vt diuersa. In sum. cap. 27. num. 65. & De Dat. & promis. num. 29.

CVRIALES siue aulici, vt sæpe peccent alijs irridendo. In sum. cap. 18. num. 15. &c.

Curiales quando non absoluedi, vide verbo Absoluedi.

CVRIOSITAS quid & quando sit mortalis. In sum. cap. 23. num. 23. &c.

CVSTODES Angelos omnes habent præter Christum. De pœn. dist. 1. cap. sicut primi. num. 2.

Custos regnorum permittēs exportari vel importari verita, ad quid teneatur. In sum. cap. 25. num. 34.
 Custos, apparitor; & Merinus, quando mortaliter peccent non accusando inuentum; aut damnum non intimidando, aut non restituendo hoc & hoc. In sum. cap. 25. num. 34.
 Custos ciuitatis, sylvarum, venatus, aut pascuorum quando peccet, & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 122. & c. 136.
 Custos infirmi quando fiat irregularis. In sum. cap. 27. num. 228.
 Custos pecuniarum publicarum vel arcarius emendo, vel ea vtendo vt peccet. In sum. cap. 23. num. 94.

DAMNATVS inuocatio tacita vel expressa quibus modis fiat. In sum. cap. 11. num. 22. & In Nouo num. 25. & De Iudicijs Not. 2. num. 32.
 Dæmonē ob curiositatis causam interrogare, veniale tantum. In sum. cap. 11. num. 27. & In Nouo num. 28.
 Dæmō habet prophetiam, & quo distet à propheta Dei, & quos cogitatus sciat. De Iudicijs Not. 2. num. 26. & c.
 Dæmoni resistere herbam, vel musicā credēs, quando peccet. In sum. cap. 11. num. 38. Pec. 31
 Dæmon qui non suggerit omne peccatum, vt causat illud. De poen. dist. 2. ca. si enim. nu. 1.
 Dæmonem inuocare corde vel verbo quo sibi sit auxilio, consilio, vel fauori, est mortale peccatum. In sum. cap. 11. num. 27. & In Nouo num. 28.
 Dæmones adiurare per modum coactionis licet, secus per preces. In sum. cap. 11. num. 27. & In Nouo num. 28.
 Dæmones interrogare furta & alia arcana, vt sit mortale. In sum. cap. 11. num. 30.
 Dæmones consulere sapit hæresim. De Iudicijs Not. 2. num. 13.
 Dæmones prænunciant futura. De Iudicijs Not. 2. num. 25.
 Dæmon numquam prodest nisi vt obsit. De Iudicijs Not. 2. num. 32.
 Dæmonis præsens familiaritas initium perpetue familiaritatis futuræ. De poen. dist. 1. cap. num. quid Cain num. 5. & c.
 DAMNATVS, vide verbo Condemnatus.
 DAMNUM proximi etiam mediocre quando impediendum. In sum. cap. 24. num. 22.

Damnum alienum impedire cum maximo periculo, quis etiam iudex non teneatur. In sum. cap. 17. num. 21.
 Damnum illatum à feris Magnatum, semper obligat ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 121.
 Damnum datum culpa etiam leui sua vel suorum, quis restituere teneatur. In sum. cap. 17. num. 177. 179. & c. 185. & c. 199.
 Damnum vel debiti quantitas si est certa, restituenda: si vero incerta, ad arbitrium boni viri. In sum. cap. 17. num. 27. 47.
 Damnum emergens vel lucrum cessans quando vere dicatur. In sum. cap. 17. num. 211. & De vsuris à num. 40. vsque ad 54.
 Damnum datum à multis diuersis vel vnitis, sub duce vel sine illo, à quo sit restituendum. In sum. cap. 17. num. 130. & c.
 Damnum datum cum impensis & interesse est restituendum. In sum. cap. 17. num. 140. & De Vsuris num. 50. & c. 53. & c.
 Damnum qui dat ministrans aliena, hæc faciat. In sum. cap. 17. num. 137. & c. cap. 15. num. 66.
 Damnum quale differat restitutionem, vide verbo Restitutionem.
 Damnum dans aliquid laudando, aut alias exhortando quando peccet, & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 132.
 Damnum datum qui impedit nolēti illud impedire, & qui mittit aliquos ad terrendum ioco, si per incuriam damnum datur, vt peccet, & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 140.
 DARE, vel datio, vide verbo Donare, vel Donatio.
 DATA piccola, quid Romanis. De Rescript. cap. si quando in Auc. num. 20.
 DATVM ab maleficio, quo titulo retineri possit. In sum. cap. 17. num. 32.
 DEAMBVLATIO & strepitus in Ecclesia qui prohibitus, præsertim beneficiarijs. In sum. ca. 21. nu. 10. & De Hor. can. ca. 4. nu. 5.
 DEBILITANS aliquod membrum nō est irregularis. In sum. cap. 27. num. 207. 224.
 DEBITA in India, petita alibi, quomodo cabijs minuenda. In sum. cap. 17. num. 43. Questionis.
 Debita omnia soluenda, si fieri potest; sin minus prius certa quam incerta; & prius res sua domino, quam illud & illud; & prius talium & talium contractum, quam vsurarium. In sum. cap. 17. num. 47. & c. 49. & c.
 Debita ex delicto, vel quasi delicto restituenda

vbi creditor nullum damnum patiatur, vel vbi creditori placuerit. In su. ca. 17. nu. 43.
Debita iuste minoris possunt emi: quæ nō sunt soluenda vsque ad annum. In sum. cap. 17. num. 230. &c. & De dat. & promiss. num. 54.
Debita sua occulte recuperans, an à restitutione, & à peccato excusetur. In sum. cap. 17. num. 112. 114.
Debita nolens recipere creditor vsque ad certum tempus, quando peccet. In sum. cap. 17. num. 225.
Debita ex contractu vel quasi contractu restituantur in loco solutioni destinato, aut vbi iure petuntur. In sum. cap. 17. num. 42.
Debita facilius remittuntur dum res soluenda præsens non est. In sum. cap. 17. num. 46.
Debita condonat is cui principaliter debetur. In sum. cap. 18. num. 46.
Debita contracta per prædecessorem, an beneficiarius teneatur soluere. De spol. cle. §. 10. num. 6. &c.
Debiti partis remissio malo debitori, vt reliquum soluat; non liberat in conscientia debitorem. In sum. cap. 17. num. 78. & cap. Accepta oppos. 2. num. 8.
Debiti remissio, solutio quædam est. In sum. ca. 17. nu. 45. &c. & De spol. cle. §. 15. nu. 5.
DEBITOR quoties nouiter peccet non restituendo. In sum. cap. 17. num. 54. &c. & De Iudicijs Not. 6. num. 57.
Debitor creditori posteriori prius petenti cur prius soluat. In sum. cap. 17. num. 52. & In Nouo num. 53.
Debitor sciens se talem antequam damnetur, restituat. In sum. cap. 17. num. 54.
Debitor nō liberatur specie perempta. In sum. cap. 17. num. 80.
Debitor quando possit differre solutionem, vide verbo Restitutionem.
Debitor non soluens debita propter statutum; disponens, ne post aliquot annorum lapsum debitum peti possit, an sit tutus in conscientia. In sum. cap. 17. num. 85.
Debitor quando possit ingredi religionem. De Reg. Com. 1. num. 8.
Debitor factus regularis, an teneatur manu & arte laborare pro debito soluendo. De Reg. Com. 2. hum. 42.
DEBITVM CONIUGALE, vide verbo Coniugale debitum.
DEBITVM LEGALE quando inducat restitutionem, vide verbo Restitutio.
DECALOGI præcepta, vide verbo Præcepta Decalogi, præter infra scripta.

Decalogus cōtinet summam eorum, quæ agere & vitare tenemur. In sum. cap. 11. num. 1. &c. & In Nouo num. 3.
Decalogus etiam nunc durat & est speculum baptizatis. In sum. cap. 11. num. 2.
DECENTIA status non est posita in puncto indiuisibili, & vt merienda. De Red. Eccle. q. 1. mon. 45. nu. 2. & De Hor. can. cap. 22. nu. 60. &c. 73. & Miss. 62. num. 1. 5. 7. In Nono.
DECIMAE sunt institutæ ad alendos orphanos, viduas, & oppressos. De Red. Eccle. q. 1. mon. 21. num. 6.
Decima triplex, prædialis, personalis, & mista. In sum. cap. 21. num. 29.
Decimæ quoad quotam sunt iuris humani, & quoad sustentationem sunt iuris diuini; & ita quoad illam tolluntur consuetudine, & non quoad hanc. In sum. cap. 21. num. 28. 30. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 59. nu. 1. &c.
Decimarum fructus vt iuxta illa ex causa per Papam dentur laicis. De Red. Eccle. q. 1. mon. 57. num. 2.
Decima personalis in quo differat à prædiali, & non soluatur. In sum. cap. 21. num. 31.
Decima soluenda non deducta impensa, nec semine. In sum. cap. 21. num. 31. Pec. 2.
Decimas ob retentas quis religiosus incurrat excommunicationem. In sum. cap. 27. nu. 13.
Decimas qui impedit, aut subtrahit solutionem earum, quando non sit absolueundus, & quando excommunicatus. In sum. cap. 17. num. 59. Inf. 4. & ca. 21. nu. 32. & ca. 27. nu. 145.
Decimæ & oblationes vendi & locari possunt, non autem ius eas accipiendi. De spol. cle. §. 18. num. 3. & De Hor. can. cap. 18. num. 71. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 57. num. 2.
Decimare vbi debeant mercenarij. De pœn. dist. 6. cap. placuit num. 94. &c.
DECIPIERE se inuicem contrahentibus an liceat. De pœn. dist. 5. ex. qualitas nu. 26. &c.
DEFENDERE omittens non omnis consentit, & quis præsumatur consentire, & opitulari. In sum. cap. 24. num. 18. &c. 20.
Defendere qui omittit vt verum sit eum consentire, triplici opinione confutata. In sum. cap. 24. num. 20.
Defendere omittens opitulando qui tenetur ex officio, & peccat, & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 24. num. 19.
Defendere quis lege iustitiæ teneatur. In sum. cap. 24. num. 18.
Defendere omittens si potest sine suo damno, honoris, existimationis, aut pudoris peccat, & quis tunc non teneatur ad restitutionem.

In sum. cap. 24. num. 17. 19.
Defendere vitam, & bona proximi, & impedire damna vt teneamur. In sum. ca. 14. nu. 10. & cap. 24. num. 17. & De poen. dist. 5. in prin. ter. par. glof. num. 14. &c.
Defendere se etiam intendendo mortem alterius quando liceat. In sum. cap. 15. num. 2. & De Iudæis Not. 11. num. 15.
Defendere proximū à dāno magis præceptū, quā ei subuenire lucro. In su. cap. 24. nu. 22.
Defendere innocentem iniuste condemnatū quando teneamur. In sum. cap. 18. num. 31. & In Nouo num. 32.
Defendere se armis potest inuafus etiam sacrificans. De Reg. Com. 3. num. 51.
DEFENSIO debet esse moderata; & quæ nā iusta inculpatæ tutelæ. In sum. cap. 15. nu. 3.
Defensio naturalis etiam criminis obiecti audienda etiam à Regibus, nisi &c. In sum. cap. 25. num. 9. & De Reg. Com. 4. nu. 49. & De spol. cle. 5. 18. num. 5. & De Rescript. cap. cum contingat. 8. cau. nul. num. 3.
Defensionis omiffio etiam sine consensu cur peccatum. In sum. cap. 24. num. 20.
Defensionis ex charitate omiffio cur impunis in foro exteriori. In su. cap. 24. nu. 21. In fine.
Defensionis quæ omiffio irregularitatem & censuras inducat. In sum. cap. 24. num. 22.
DEFERRE verita Sarracenis quādo quis dicitur. De Iudæis Not. 8. num. 9.
Deferre Sarracenis plumas, galeros, lapides, vel calcem, inducit excommunicationem. De Iudæis Not. 10. num. 44. &c.
Deferre & ministrare multum differunt. De Iudæis not. 8. num. 11. &c.
DEFLORANS virginem, vide verbo. Virginem deflorans.
DEFORMARE hic capitur pro occidere vel mutilare, circa irregularitatem ex homicidio. In sum. cap. 27. num. 206. &c.
DEFUNCTVS nō semper detinetur in purgatorio pro debitis non solutis. In sum. cap. 27. num. 68. In 12.
DEGRADATVS & excommunicatus tenetur recitare Horas. De Hor. can. cap. 7. num. 17 & cap. 11. num. 17.
DELECTARI de eo quod est peccatum, alicui liceat, vide verbo Gaudere.
Delectari etiam ob vilitatem de peccato præterito mortali, est mortale; quamuis quis gaudere possit de aliquibus per quodcunq; peccatū quæstis. In su. cap. 22. nu. 46. &c. & De poen. dist. 1. cap. cogitationis. nu. 12. & cap. si cui nu. 1. &c. & cap. sunt qui. num. 1. &c.

Delectari de sententia data & de habita copula vt differat; hæc numquam licet, illa vero sic. De poen. dist. 1. cap. si cui. nu. 1. &c. 5. &c.
Delectari animo deliberato in loquendo, canendo, verba luxuriosa turpia, etiam sine proposito operandi est mortale. In sum. cap. 16. num. 14. Pec. 13.
DELECTATIO MOROSA quid, & quæ mortifera, & quare sic vocetur. In sum. cap. 11. num. 9. &c. & In Nouo num. 13. & De poen. dist. 1. cap. cogitationis. num. 12.
Delectationem morosam non expellere quam citissime, quale peccatum, & qui dubitat an consenserit nec ne, debet illud confiteri. In sum. cap. 11. nu. 10. &c. & In Nouo nu. 13. &c.
Delectationis venereæ paruitas excusat à mortali. De poen. dist. 1. cap. si cui. num. 17.
Delectatio præsens de copula carnali licita præterita, aut ventura est mortale. In sum. cap. 15. num. 10. & De poen. dist. 1. cap. cogitationis. nu. 12. & cap. si cui. nu. 2. & c. 5.
Delectatio morosa in amplexu, tactu, visu, vel loquutione qñ mortalis. In su. ca. 11. nu. 10. & In Nouo nu. 13. & cap. 16. nu. 1. & De poen. dist. 1. cap. si cui. nu. 1. &c. 7. 11. &c. 16. &c.
Delectatio insurgens ex tactu femine, an lethalis. De poen. dist. 1. cap. si cui. num. 12. 16.
Delectatio conditionalis, si duxero illam; an mortalis. De poen. dist. 1. cap. si cui. nu. 1. &c.
Delectatio morosa siue voluntas delectandi se, vel consensus etiam interpretatiuus, vel tacitus in transgressione præcepti, concurrentibus quatuor, est mortalis. In sum. cap. 11. num. 9. &c. & In Nouo num. 13. &c. & cap. 15. num. 4. 10. & cap. 16. num. 1. 10. &c. 14. & De poen. dist. 1. cap. cogitationis. num. 12. & cap. si cui. num. 1. &c. 5. 12.
DELEGATVS quando possit committere alijs absolutionem cenurarum, à quibus ipsemet absolueri potest. In su. ca. 27. nu. 45.
Delegatus inferioris subdelegat, si facultatem habet subdelegandi; quod ampliatur. De Rescript. cap. cum contingat. 6. cau. nul. nu. 3. & cau. 7. nul. nu. 1. &c. & De poen. dist. 6. cap. placuit. num. 70.
DELIBERATIO quæ ad obligationē sufficit. In sum. cap. 18. num. 7.
DELICTVM, & peccatum vt differat, secundum vsum receptum. De poen. dist. 1. cap. si peccatum David. num. 2.
Delictum sciens apparari in aliquem, cur interdū morte plectatur. In sum. ca. 24. nu. 21.
Delictum occultum committens, non potest compelli etiam poena excommunicationis
 ad

ad se manifestatum. In sum. cap. 17. nu. 100.
DELINQVENS nō excusatur eo quod alius
 id facturus fuisset. In sum. ca. 17. num. 20.
 Delinquēs plus tenetur restituere quā contra-
 hēs vel consentiēs. In sum. ca. 17. nu. 17. &c.
 Delinquentes qui nam ipso facto sint priuati
 suis bonis. In sum. cap. 17. num. 106.
DENVNCIARE, vide verbo Detegere, præ-
 ter infra scripta.
 Denūciare vel manifestare nemo tenetur etiā
 lata excommunicatione, nisi id probare pos-
 sit. In sum. cap. 17. num. 134. & cap. Inter
 verba. 6. concl. num. 23. & De pœnit. dist. 6.
 cap. pen. sacerdos. num. 168.
 Denunciare tenetur sciens impēdimentū affi-
 nitatis, vel consanguinitatis etiam secretis-
 simum, facta prius correctione fraterna. In
 sum. cap. 18. num. 54. 56. & cap. 22. num. 83.
 & De pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos. nu. 27.
 Denunciare & corripere tenemur proximum
 si perseverat in peccato mortali. De Iudi-
 cijs Not. 6. nu. 62. 71. & In Veteri. nu. 87. 106.
 Denunciati ēēt officiali testanti de infamia nō
 est credendū. De Iudicijs in Rub. num. 95.
 Denūciare vel accusare recusans, qñ peccet. In
 su. cap. 14. nu. 24. In fine. & ca. 25. nu. 32. &c.
DENVNCIATIONIS definitio. De Iudi-
 cijs. Not. 5. num. 2. &c.
 Denunciatio qualis ad inquirendum sufficiens.
 De Iudicijs in Rub. num. 95.
 Denunciator secum & cum alio teste probat.
 In sum. cap. 25. num. 33.
 Denūciator vt mortaliter peccet denunciando
 quod aut quo fine vel mō nō dēt, aut nō de-
 nunciando quod debet: cum exēplis. In sum.
 cap. 18. num. 56. In fine, & cap. 25. nu. 33.
DEPONERE, vel cōmodare pecunias mer-
 catori cum intentione lucri, an liceat. In su.
 cap. 17. num. 245. & In Nouo num. 242.
 Deponens pecuniam vere in societate, si tamen
 cum scriptura vt dicorur mutuum, peccat.
 In sum. cap. 17. num. 259.
 Deponens apud campforem gratis custodien-
 tem, quando sit vltarius. In sum. cap. 17.
 num. 283. H. & In Nouo num. 293.
DEPOSITARIVS vt peccet non reddendo
 vel vterdo. In sum. cap. 17. num. 181. 214.
 Depositarius quando teneatur de leui culpa, &
 an de leuissima. In sum. cap. 4. num. 3. & In
 Nouo num. 10. & cap. 17. num. 181.
 Depositarius se offerens non ad plus tenetur,
 nisi, &c. In sum. cap. 17. num. 181.
 Depositarius si facit pactū vt non teneatur
 de dolo, pactū est nullū. In su. cap. 17. nu. 181.
DEPOSITIO regularis ad monachatu nō ex-

tenditur ad ordinem, & quid operetur. In
 Reg. Com. 2. num. 68.
DEPOSITVM vel locatum mittens per nun-
 cium fidelem, si amittatur non tenetur am-
 plius restituere, nisi, &c. In su. ca. 17. nu. 185.
 Depositū cū facultate depositarii vt eo vtatur,
 incipit eē mutū, simul ac depositarius inci-
 pit eo vti. In su. cap. 17. nu. 180. 283. H. & In
 Nouo nu. 293. In fine. & de spol. cl. 5. 16. nu. 3.
DERELICTA nō sunt quæ è nauibus in tēpe-
 state in mare proijciuntur. In sum. cap. 17.
 num. 99.
 Derelicta in domo flagranti non dicuntur, quæ
 quamuis non ablata essent comburerentur.
 In sum. cap. 17. num. 99.
DERISIO quid sit, & quādo mortalis, & quæ
 blasphemia. In sum. cap. 18. num. 15. &c.
DESIDERARE mortem vel morbum alicui
 quando liceat. In su. cap. 15. nu. 10. & cap. 20.
 num. 3. In fine. & In Nouo num. 23.
DESIDERIVM, vide verbo Voluntas.
DESPERANS de vita æterna peccat morta-
 liter. In sum. cap. 23. num. 125. Pec. 3.
DESPERATIO filia Accidiz quæ mortalis.
 In sum. cap. 23. num. 125. Pec. 3.
DETECTIO mali proprii & neglectio famæ
 quādo sit mortale, vide verbo Famæ laudens.
 Detegēs peccatū vel vitium occultū etiā verū,
 vt peccet & teneatur restituere. In su. cap. 7.
 num. 1. cap. 18. nu. 45. & cap. Inter verba. 6.
 concl. num. 18. &c. 21. & De pœnit. dist. 6.
 cap. pen. sacerdos. num. 3. &c.
 Detegens crimen alienum iuste, non est detractor. In sum. cap. 18. num. 32. &c. & cap.
 Inter verba 6. concl. nu. 13. & De pœn. dist.
 6. cap. 1. in prin. num. 80.
DETEGERE, vide verbo Denunciare, præ-
 ter infra scripta.
 Detegere Secretum vel peccatum alienum, vi
 de verbo Secretum.
 Detegere secreta pernicioſa qñ liceat. In su. ca.
 18. nu. 54. & ca. Inter verba. 6. concl. num. 18.
 Detegere consortes & occultos, vide verbo
 Complices.
 Detegere occulta, vide verbo Occulta.
 Detegere confessionem quis dicatur, vide ver-
 bo Confessionis reuelator.
 Detegere peccatum etiam veniale in confes-
 sione auditum etiam metu mortis, mortale
 est. In sum. cap. 8. nu. 3. 17. & cap. 18. num.
 51. & cap. Inter verba 6. concl. nu. 17. & De
 pœn. dist. 6. cap. penul. sacerdos num. 51. 68.
 Detegere dictū confessarii quando sit morta-
 le. In sum. cap. 21. num. 44. Pec. 12. & De
 pœn. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 115.

Dete-

- DETESTARI** peccata quando occurrūt memoria, an teneamur sub mortali. In sum. cap. 1. nu. 32. & In Nouo num. 28. & c. & De pœn. dist. 5. in prin. ter. par. glos. num. 10. & c.
- DETRACTIO**, infamatio, siue murmuratio quid sit, & quotuplex, & quæ mortalis. In sum. cap. 18. num. 17. & c. 21. & c. & De Iudicis Not. 10. num. 9. & cap. Inter uerba 6. concl. num. 1. 3. 6. & c. 13.
- Detractio est prohibita lege naturali, diuina, & humana. De Iudicijs in Rub. num. 54. & De pœn. dist. 1. cap. non tibi dico. num. 11.
- Detractio vetatur octauo præcepto. De pœn. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 12.
- DETRACTOR** falsum imponens vt peccet mortaliter. In sum. cap. 18. num. 23. & De Iudicijs in Rub. nu. 54. & De pœn. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. nu. 12. & cap. Inter uerba 6. concl. nu. 12. & c.
- Detractor qui verum secretum detegit, peccat mortaliter. In sum. cap. 7. num. 1. & cap. 18. num. 26. 28. 31. & De Iudicijs in Rub. nu. 54. & De pœn. dist. 1. ca. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 12. & cap. Inter uerba 6. concl. num. 12. & c.
- Detractor qui suum crimen detegit etiam tortus, vt peccet. In sum. cap. 18. num. 27. 29. & cap. Inter uerba 6. concl. num. 3. 12. & c. 22. & De Iudicijs in Rub. num. 53. & c.
- Detractor non est accusans, aut alias iuste crimen detegens, qualis est testis, & detegens ijs, quibus non est nociturus, vt parenti. In sum. cap. 18. num. 30. & c. 32. & c. & cap. Inter uerba 6. concl. nu. 13. & De pœn. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 80.
- Detractor test schedulam peccatorum vellibellum famosum legens. In sum. cap. 18. nu. 34. & c. & cap. Inter uerba 6. cōcl. nu. 14. & De pœn. dist. 6. ca. pen. sacerdos. nu. 8. & c.
- Detractor quis sit audiens, aut referens mala, vel bona tacens. In sum. cap. 18. nu. 36. & c. & cap. Inter uerba 6. concl. num. 8. & c. 14.
- Detractor quis iudex inquirens, interrogans, vel iubens denunciare, aut procurans occulta scire. In sum. cap. 18. nu. 38. & c. 40. & c. & De pœn. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 14. & c. & cap. Inter uerba 6. concl. num. 15. 21. & De Iudicijs in Rub. num. 55. & c.
- Detractorem audire, vel incitare, quando sit mortale. In sum. cap. 18. num. 37.
- DEVOTIO** quid, & quæ eius causæ. De Hor. can. cap. 20. num. 58. & cap. 21. num. 33.
- Deuotio cui deest, hoc agat. De Hor. can. cap. 19. num. 124.
- Deuotiores cur scemina, ægroti, & afflicti, quæ alij. De Hor. Can. cap. 20. num. 59.
- DEVS IN ADIVTORIVM MEVM INTENDE**, est clypeus ad omnia paratus, & omnibus conuenit. De Hor. can. cap. 19. à nu. 1. vsque ad 48. & Mis. 100. num. 2. & c. In Nouo.
- Deus in adiutorium meum intende, frequentatum quæ utile. De Hor. can. ca. 19. nu. 44.
- Deus in adiutorium meum intende, mentale pluribus quæ vocale conuenit. De Hor. can. cap. 19. num. 46.
- Deus in adiutorium meum intende, horarum initio aptissimum, & proferens hæc cogitet. De Hor. can. cap. 19. num. 47. & c.
- Deus in adiutorium meum intende, cur adiun-ctū Gloria patri. De Hor. can. cap. 19. nu. 49.
- Dei magnitudo vt suspicienda. De Hor. can. cap. 18. num. 19.
- Deo cuncta esse aperta, ab omnibus ei, & nulli ab eo reddenda ratio. De Hor. can. cap. 19. num. 25.
- Deum non reget multitudinis præcū. De Hor. can. cap. 19. num. 58.
- Deum in cœlis qui male contemplantur. De Hor. can. cap. 19. num. 104.
- Deus præsens vbique, licet non eius humanitas, nisi, & c. De Hor. can. cap. 19. num. 105.
- Deus totus in toto orbe, & totus in qualibet eius parte. In sum. præl. 1. num. 6. & In Nouo num. 11. & De Hor. can. cap. 19. num. 105.
- Dei voluntas & scientia vt immutabilis. De Hor. can. cap. 19. num. 52. & c.
- Deus qua ratione possit dici obligatus. De Hor. can. cap. 20. num. 46.
- Dei auxilium, & gratia gratum faciens eius, differunt. De pœn. dist. 1. cap. conuertimini in glos. num. 1.
- Dei auxilium duplex; naturale, & supernaturale. De pœn. dist. 1. cap. conuertimini In glos. num. 2. & c.
- Dei amicitia est duplex, scilicet consummata quæ erit in patria, & nō consummata quæ est in uia. De Indulg. Not. 23. num. 5.
- Dei magnitudo vt suspicienda. De Hor. can. cap. 18. num. 19.
- Dei conspectum nemo fugere potest, nec latere eum etiam cogitatus. De Iudicijs Not. 1. num. 4. & c.
- Deus iudex & testis nostra errata puniet, nisi illa præueniendo puniamus. De pœn. dist. 1. cap. porro. num. 1.

Deus omnino simplex nullatenus compositus, neque pars compositi, nec mens mundi. De poen. dist. 1. cap. libenter. num. 10. &c.

Deus cur priorior ad veniam, quam ad vindictam. De poen. dist. 1. cap. quia diuinitatis. num. 4.

Dei dona non omnia sunt spiritualia, & quæ talia. De Iudicijs in Rub. num. 26.

Deus purissimus actus potentia actiua, non passiuæ, omnia quæ sibi non contradicunt, agere potest. De poen. dist. 2. cap. principij. §. charitas. num. 2.

Deum minus amat qui cum eo aliud non propter ipsum amat. De Reg. Com. 1. num. 24.

Deus omnia nouit notitia simplici, non approbatiua. De poenit. dist. 5. cap. 1. §. serpens. num. 6. &c. & De Iudicijs Not. 1. num. 1.

Dei potentia, sapientia, iustitia, & bonitas. (cui tribuitur misericordia) in quolibet eius opere concurrunt. De poen. dist. 1. cap. libenter. num. 12.

Dei tributa re ipsa sunt idem, ratione tamen differunt. De poen. dist. 1. cap. libenter. num. 13.

Dei effectus cur tribuitur uni attributo, & non alijs. De poenit. dist. 1. cap. libenter. num. 16.

Deo attributa omnia infinita. De poen. dist. 1. cap. quia diuinitatis. num. 6.

Deo exosus quis dupliciter. De poenit. dist. 2. cap. tolle. num. 2.

Deum sine dono fidei nosse, non satis saluti. De poen. dist. 2. cap. charitas est. num. 10. &c.

Deus potest facere ne facta sint facta, in sensu diuiso. De poen. dist. 1. cap. si quis iratus. nu. 2.

Deus est sua ipsa & rerum omnium notitia. De Iudicijs. Not. 1. num. 7.

Deus sciuit olim, quod nunc nescit, & quomodo Deus intelligit, quod Deus non intelligit. De Iudicijs. Not. 1. num. 16. 22.

Dei filius, & natus ex Deo, cur dicatur omnis iustus. De poen. dist. 1. cap. qui natus. num. 1.

Deum colendi præceptum frangitur triginta octo modis, præter participantes. In sum. cap. 11. num. 23. vsque ad finem. &c. & In Nouo num. 26. &c.

Deum amare quisnam omittat cum teneatur, & quando ad id obligetur. In sum. cap. 11. num. 16. Pec. 7. & In Nouo num. 20.

Deum amare principaliter ob id solum, quod ab eo accipit vel sperat temporalia, est mortale. In sum. cap. 11. num. 16. & In Nouo nu. 20. & De Vsuris. nu. 20. & De fin. hum. nu. 4.

Dei visio intuitiua inseparabilis à gaudio & delectatione. In sum. præl. 4. num. 9. & In Nouo num. 13.

Deum amare minus vel æque ac aliud comparatiue, peccatum est: secus tamen si absolute sine comparatione. In sum. cap. 11. num. 15. & In Nouo num. 18. & De fin. hum. nu. 21. 23. &c.

Deus firmius, magis necessario amandus, licet non feruentius & intentius. In sum. cap. 1. num. 9. & In Nouo num. 4. & cap. 11. nu. 5. 15. & In Nouo num. 6. 19. & cap. 14. nu. 23. & De fin. hum. num. 20. &c.

Dei cultus principalis & verus in quo consistat. De Hor. can. cap. 17. num. 36.

Dei cognitio incipit à creaturis, dilectio vero ab ipso. De poen. dist. 2. cap. charitas est. §. ergo si. num. 4.

Dei dilectionis pulchra descriptio, sed figurata. De poen. dist. 2. cap. charitas est. §. ergo si. num. 7.

Dei fructus quid proprie. De Hor. can. cap. 22. num. 16. & Mis. §. 1. num. 7. &c. In Nouo. Cetera vide verbo Fructus.

Deus immutabilis, ut dicatur mutare sententiam. De poen. dist. 1. cap. nouit. num. 1. &c. & De Hor. can. cap. 19. num. 52. &c.

Deus non prius creauit spiritualia, quam corporalia. De poen. dist. 1. cap. libenter. nu. 15.

Deus vi naturali ut cognosci & diligere possit super omnia. In sum. cap. 11. num. 6. & De poen. dist. 2. cap. charitas est. num. 9.

Deus ut Deus nullius figuræ, quatenus homo, gratissimæ & benignissimæ. In sum. cap. 27. nu. 291 & De poen. dist. 1. cap. libenter. nu. 10.

Deus oratus dat quædam iratus, quæ negat propitius. De Hor. can. cap. 8. nu. 3. In fine.

Deum per visibilia nosse licet, sed non credere visibile. Mis. vlt. num. 14. 17. &c. In Nouo.

Deus quomodo omnia in omnibus. De poen. dist. 2. cap. non reuertebantur. num. 3.

Dei ad laudem quæ sunt principaliter inducenda, inducere principaliter ad laudem propriam, an mortale. De Hor. can. cap. 22. nu. 12. & Mis. nu. 3. & In Nouo Mis. §. 0. nu. 1.

Deus est: quidquid in eo est. In sum. præl. 4. num. 6. & In Nouo num. 7. & De poen. dist. 1. cap. libenter. num. 10. & cap. quia diuinitatis. num. 5.

Deus ultra condignum præmiat bonos, malos vero citra condignum punit. De poen. dist. 7. cap. 1. nemo. num. 1. &c.

Deus non potest cognosci, nec amari, nec adorari, nec orari, quin cognoscatur, ametur, adoretur, oretur Deus trinus: quamuis non semper ut est trinus personaliter. Mis. §. 1. num. 1. &c. 4. &c. 6. In Nouo.

Diabo-

DIABOLVS, vide verbo *Demon*.

DIACONVS, & subdiaconus canendo solemniter epistolā in mortali; mortaliter peccat. De pœn. dist. 6. cap. 1. §. sacerdos num. 15.

DICTA urbane aut iocose in peccata mouētia, quando sint mortalia. In sum. cap. 14. num. 3. I. Collig. 17. & In Nouo num. 42.

Dicta auctorum sacrorum & profanorum de partibus animæ, vt sint interpretanda. In sum. præl. 5. num. 5. & In Nouo num. 8.

DIES festi, vide verbo *Festum*.

Dies artificialis vt diuidatur in horas duodecim, De pœn. dist. 1. cap. periculose num. 5. & De Hor. can. cap. 3. num. 34. & c.

Dies ad Horas dicēdas quādo incipiat & desinat. In sum. cap. 25. num. 97. & De Hor. can. cap. 3. num. 60. & cap. 10. num. 50.

DIGITVS non est membrum, sed pars membri. In sum. cap. 27. num. 206. Dico. 2.

DIGNITAS dicentis ad persuadendum multū confert. De Red. Eccle. q. 1. mon. 4. nu. 1.

DILATIO confessarij non differt restitutionem nec voluntas soluendi paulatim, nisi & c. In sum. cap. 17. num. 65. & c.

DILECTIO charitatis Dei includit Deum & proximum, & est duplex naturaliter quæ sita, & infusa. De pœn. dist. 1. cap. omnis num. 1. 3.

DILIGENTIA quāta esse debeat circa præparationem confessionis. In sum. cap. 9. nu. 13. & In Nouo num. 16. & De pœn. dist. 5. cap. fratres num. 66. 75.

DILIGERE, vide verbo *Amare*, præter infra scripta.

Diligendi ordo, Deum, se, meliores, coniunctos, parentes, filium & c. De pœn. dist. 2. ca. charitas. §. & quid est diligere num. 1. & c.

Diligere Deum, vide verbo *Deum diligere*.

Diligere amicum maioris meriti, quam diligere inimicum, cæteris paribus. De Hor. can. cap. 19. num. 99. & cap. 20. num. 48.

Diligere inimicos, quando teneamur sub peccato mortali. In sum. cap. 14. num. 8. 25.

Diligere quem magis debeamus, Patrem, an Matrem, an Filium, an Vxorē, an Fratrem. Cap. Inter verba. 4. concl. num. 23. & De fin. hum. num. 5. 2. & De pœn. dist. 2. cap. charitas est. §. & quid est diligere num. 1.

Diligere vel adiuuare proximum nolens in temporibus debitis, vt peccet, & quæ sint illa; In sum. cap. 14. num. 23.

DIRIGERE se ipsos & actus suos ad finem debitum, an teneantur homines in primo instanti rationis. De Hor. can. ca. 3. num. 16.

DISCEDERE, vel diuertere coniugem à coniuge, quando liceat, vide verbo *Coniux*.

DISCERE vt scias, vel discere vt discas, longe differunt. De Iudicijs Not. 1. num. 18.

Discere scientias eo tantum fine vt scias, non est mortale De fin. hum. num. 24.

DISCIPLINA vide, & quid proprie dicatur. De pœn. dist. 1. cap. neminem. num. 3.

DISCORDIA quid sit, & quando mortali. In sum. cap. 23. num. 11. 33.

DISCRETIONIS annos quando quis dicatur habere. In sum. cap. 21. num. 33.

DISPENSANDI potestas in irregularitate non comprehenditur sub facultate dispensandi in votis & pœnis. In sum. cap. 27. nu. 250. & In Nouo num. 254. & c. Dico 10.

Dispensandi causæ iustæ in matrimonio sunt tres. In sum. cap. 22. num. 87.

Dispensandi vel absoluendi potestas per bullam vel aliud tradita, futura etiam includit. In sum. cap. 12. num. 80. In fine.

Dispensandi causæ iustæ in voto quæ sit: ex quibus vna est facilitas & leuitas vouendi. In sum. cap. 12. num. 76. & c.

DISPENSARE vel Commutare votum, vide verbo *Votum*, præter infra scripta.

Dispensare potest prouincialis super voto transeundi ad strictiorem religionem. De Reg. Com. 4. num. 22.

Dispensare super votum ingrediendi religionem vel profitendi solus Papa potest, nisi & c. In sum. cap. 12. nu. 75. & De Reg. Com. 4. num. 22. Resp. 6.

Dispensare potest Papa cum iusta causa in matrimonio rato & nō consummato. In sum. ca. 22. num. 21. & De pœn. dist. 1. cap. diuortium num. 4. & c.

Dispensare licet possit Papa super voto vel iuramento, non tamen super confessionis secreto. De pœn. dist. 6. cap. penul. sacerdos num. 132. & c.

Dispensare in quibus votis & rebus possit Episcopus, vide verbo *Episcopus*, & verbo *Votum* præter infra scripta.

Dispensare potest Episcopus in oībus irregularitatibus & suspensionibus ex delicto occulto prouenientibus, exceptis & c. In sum. cap. 27. num. 194. 218.

Dispensare quā potest Episcopus in irregularitate notorii criminis. In sum. cap. 25. num. 77. & cap. 27. num. 250. & In Nouo num. 255.

Dispensare potest Episcopus in voto de nūquā contrahendo matrimonio. In sum. ca. 12. nu. 75. & c. & In Nouo cap. 22. num. 85.

Dispe-

Dispensare non potest Episcopus, nec tollere, nec restringere ius commune, nec consuetudinem generalem. In sum. cap. 21. num. 5.

Dispensare non potest Episcopus, nec legatus in Concilio generali. De Rescript. cap. Si quando except. 16. num. 9. & De Hor. can. cap. 11. num. 24. &c.

Dispensare quando, & in quibus matrimonij impedimentis etiā dirimentibus possit Episcopus. In sum. cap. 22. num. 85.

Dispensare potest Episcopus cum accipiente Ecclesiam parochialem, ne accipiat presbyterium studiorum causa per septennium. In sum. cap. 25. num. 118. & De Hor. can. cap. 21. num. 59.

Dispensare non potest Episcopus in voto B. Mariae Lauretanæ. De Reg. Com. 1. num. 21.

Dispensare qui religiosi possint. In sum. cap. 12. num. 79. & cap. 27. num. 250. & In nouo num. 254. &c.

Dispensare in ieiunijs ad quem pertineat. In sum. cap. 21. num. 21.

Dispensati religiosi vel absoluti generaliter in visitationibus vel alias, si postea recordantur censuræ vel irregularitatis, quid facient. In sum. cap. 26. num. 13. & De Iudæis Not. 11. In fine glo. ult. num. 20. & De pœnit. dist. 5. & cap. consideret. §. cautus num. 32. & dist. 6. cap. 1. in princ. num. 3270.

Dispensare potest sed raro solet Papa in irregularitate homicidij voluntarij. In sum. cap. 27. num. 239. &c.

Dispensat quis ad ordines cum male ordinato. In sum. cap. 25. num. 69. & cap. 27. num. 241. Dico 4.

Dispensat sepe monarcha non exprimendo quod dispensat; non autem inferior nisi circa suam legem. In sum. præl. 9. num. 14. & In Nouo. num. 15. & cap. 25. num. 74. & De Rescript. cap. si quando except. 10. num. 3. & Mis. num. 64. & In Nouo Mis. §. 5. num. 3.

Dispensatus à ieiunio, tenetur comedere cibos quadragesimæ, si potest sine sanitatis detrimento. In sum. cap. 21. num. 23. & De Hor. can. cap. 11. num. 11.

Dispensatus vel dispensans circa votum ob falsam & iniustam causam ut peccet, & an teneat dispensatio. In sum. præl. 9. num. 11. & In Nouo num. 13. & cap. 12. num. 57. 76. & De Indulg. Not. 15. nu. 2. 10. & De spol. de. §. 3. num. 8. & De Rescript. cap. si quando except. 5. num. 4. & except. 9. num. 1.

DISPENSATIO Papæ vel Monarchæ

est triplex, alia iusta & valida, alia nec iusta nec valida, alia iniusta sed valida. In sum. pl. 9. num. 11. &c. & In Nouo num. 14. & cap. 12. num. 57. 76. & cap. 23. num. 44. & De spol. de. §. 3. num. 1. 8. & De Rescript. cap. si quando except. 9. num. 12. &c.

Dispensatio inferioris sine causa contra ius etiā humanum, nihil valet. De Reg. Comm. 4. num. 49.

Dispensatio difficilius datur in contracto matrimonio scienter, quam ad contrahendum. In sum. cap. 22. num. 86.

Dispensatio habita ad contrahendum matrimonium inter consanguineos, non exprimendo copulam habitam, est nulla. In sum. cap. 22. num. 86. In fine. In Nouo.

Dispensatio Papæ circa matrimonium, vel religiosum quando sit nulla; culpa petentis. In sum. cap. 12. num. 72. & De Rescript. cap. si quando except. 5. num. 4. &c.

Dispensatio & consuetudo ut paris potentiz. Mis. 60. num. 11. &c. In Nouo.

Dispensatio, ignorantia, causa, abrogatio, tempus, quæ excusent transgressorem legis obligantis ad mortale, etiam receptæ. In sum. cap. 23. num. 45. &c.

Dispensatio thesauri Ecclesiæ aliter fit per sacramentum, aliter vero per indulgentiam. De Indulg. Not. 14. num. 2. &c.

Dispensatio quæ prodest plurali beneficio. De Hor. can. cap. 22. num. 75. &c. & Mis. 63. num. 1. In Nouo.

Dispensatio Papæ an omnem transgressionem excuset. Mis. 64. num. 1. In Nouo.

Dispensatio siue gratia signata à Papa etiam literis non expeditis valet, saltem in conscientia. Cap. Accepta opposit. 8. à num. 25. usque ad 50.

Dispensatio bonorum Ecclesiæ spiritualium & temporalium concessa Papæ quadruplicis generis. De Indulg. Not. 15. num. 10.

DISPENSATOR bonorum Ecclesiasticorum quis verus; vide verbo Bonorum Ecclesiarum.

Dispensans male redditus Ecclesiasticos ut peccet & quando teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 94. & De Red. Eccl. q. 1. mon. 20. num. 1. &c. & q. 2. mon. 7. num. 1. &c. Cætera vide verbo Bona Ecclesiastica.

DISPVARE de fide interdicitur laico sub excommunicationis poena. In sum. cap. 11. num. 26. & In Nouo num. 27.

DISSIMVLATIO criminis occultati vitior,

- lior, quam punitio sine querela. De Iudicijs in Rub. num. 56. 81. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico num. 16.
- DISTRIBVTOR** rerum communium male distribuens, ad quid teneatur. In sum. cap. 17. num. 96.
- DISTRIBVTIONES** an querantur à non cantante in Choro. De Hor. can. cap. 10. num. 47. & cap. 11. num. 41. & c. & Mis. num. 13. & In Nouo. Mis. 9. num. 1.
- Distributiones** quotidianæ an remitti possint, & restitutæ an reddi possint restituentibus. De Hor. can. cap. 22. num. 48. 50. & Mis. 59. num. 1. & c. 4. In Nouo.
- DIVERTERE** à coniuge, vide verbo. Coniux.
- DIVIS** Squis non teneatur querere pauperes. In sum. cap. 24. num. 9. & in Veteri præl. 7. num. 13.
- Dives** tenetur dare elemosynam pauperi sed non cuique. De Hor. can. cap. 20. num. 21.
- Dives** non tenetur dare pecunias illi qui dicit, nisi des pecuniam me occidam. In sum. cap. 24. num. 23. Non item & in Veteri præl. 7. num. 13.
- DIVINA** officia, vide verbo. Officium diuinum.
- DIVINATORIBS** siue diuinos interrogare, quando sit mortale. In sum. cap. 11. num. 30. & De poenit. dist. 1. cap. numquid. Cain. num. 4.
- Diuinatores** siue diuinos ad castigandum exhortatio. De Iudicijs Nor. 2. num. 29. & De poenit. dist. 1. cap. numquid Cain. num. 4.
- DIVINITATEM** aliquam inesse imaginibus credere, est Idololatria. In sum. cap. 11. num. 23. & In Nouo. num. 25. In fine. Idem de planetis num. 41. pec. 39. & In Nouo. num. 42.
- DIVISIO** bonorum Ecclesiasticorum non excusat Ecclesiasticos ab onere dandi pauperibus superflua. De Red. Eccle. q. 1. mon. 51. num. 1. & q. 2. mon. 11. num. 1.
- DIVITIAS** nolle ob distribuendi laborem, vt malum. De poenit. dist. 1. cap. sunt qui arbitrantur. num. 2.
- DIVORTIVM**, vide verbo. Coniux, præter infra scripta.
- Diortium** quid stricte, & quid generaliter. De poenit. dist. 1. cap. diuortium num. 1.
- Diortium** triplex, quoad vinculum, torum, & cohabitationem. In sum. cap. 22. num. 21. & c. & De poenit. dist. 1. cap. diuortij num. 3. & c.
- Diortium** secundum iura canonica, & nõ Cæsarea, iudicandum. De poenit. dist. 1. cap. diuortium num. 2. 10. & c.
- Diortium** sine auctoritate Ecclesiæ factum etiam impedimento subsistente non valet, nisi & c. In sum. cap. 22. num. 22. & c. & De poenit. dist. 1. cap. diuortium num. 11.
- DOCENS** pecunia non vendit scientiam, sed laborem & onus eam docendi. De dat. & promis. num. 46.
- DOCTOR**, vide verbo. Magister, præter infra scripta.
- Doctor** vel scolasticus vniuersitatis Bononiæ, qui conducit domos alterius Doctoris aut scolastici sine eius consensu ante finem termini excoicatur. In sum. cap. 27. num. 114.
- Doctor** qui consilium dat debet suo consilio vt contra se. De poenit. dist. 1. cap. hæc autem verba num. 9.
- DOCTORATVS** tã Theologiæ, quã Artium, Medicinæ, & legum licite in Ecclesia conferri potest. De Hor. can. cap. 5. nu. 37. & c.
- Doctoratum** in theologia assumere principaliter ad gloriam humanam ab idoneo, non est mortale. De fin. hum. num. 64.
- Doctoratum** qualem requirat Episcopatus, & qualem alia beneficia. Mis. num. 62. & In Nouo Mis. 3. num. 6. & c.
- DOLERE** deliberate de bono notabili proximi, quando sit mortale. In sum. cap. 23. num. 118. pec. 1.
- Dolere** de virtute relicta non necessarium poenitenti. De poenit. dist. 5. cap. consideret. §. debeat num. 3.
- Dolere** deliberate eo quod Deus malis bonis largiatur, est mortale. In sum. cap. 23. num. 118. pec. 3.
- DOLOR** contentis quantus esse debeat. De poenit. dist. 5. cap. fratres num. 33. & c. 96.
- Dolor** de aliquo bono amisso est duplex, intensus & apretiatius, & secundus est sufficiens ad contritionem. In sum. cap. 1. num. 23. & In Nouo. num. 20. & De poenit. dist. prima. cap. quis aliquando num. 1. & c.
- Dolor** sensibilis ex poenitentia nascens modum non debet excedere; ne humani corporis habitudinem corrumpat. In sum. cap. 1. num. 24. & In Nouo. num. 20. & c.
- Dolor** peccatorum prius natura licet non tempore sit contritio, quam remittat peccata. cap. Accepto oppos. 5. num. 16.
- DOLVS** quid sit, & quotuplex. In sum. cap. 17. num. 177.

Dolus futurus non remittitur vt prateritus. De Hor. can. cap. 22. num. 49. & Mis. 59. num. 2. &c. In Nouo.

Dolus & metus est duplex, & quando annullet factum, vel professionem. De Reg. Com. 2. num. 31. 67.

Dolus & fraus quid? & sunt genus & species. In sum. cap. 23. num. 77.

DOMICILIVM commutare, & mutare: differunt. De poenit. dist. 6. cap. placuit nu. 77. Domicilium habens in duobus parochiis confiteri potest cum utroq; paracho. De poenit. dist. 6. cap. placuit num. 77.

DOMINICAE, & festi obseruatio, vide verbo Festum, prater infra scripta. Dominicis diebus ieiunare quando liceat, & quando peccatum. In sum. cap. 21. num. 27. pec. 8.

Dominica oratio, vide verbo Oratio dominica, & verbo, Pater noster.

DOMINIVM & proprietatis idem, & quid, & quod duplex. De Reg. Com. 1. num. 12. &c.

Dominium duplex despoticum & legale. De poenit. dist. 1. cap. super tribus num. 2.

Dominium directum & vtile quid sit. In sum. cap. 17. num. 174.

Dominium bonorum Franciscanorum etiam vestium vel ciborum penes quem sit. De Red. Eccl. q. 1. mon. 12. num. 1. & mon. 13. num. 2. & mon. 15. num. 1. &c.

Dominium per aliquos contractus transfertur, per aliquos non. In sum. cap. 17. num. 180. Dominium non perditur peccato mortali, nec fundatur in charitate, nec repugnat paganismo. De Iudicijs Not. 3. num. 60. &c. & De poenit. dist. 5. cap. 1. in princ. num. 35.

Dominium rei emptæ ab usurario quaerit emptor. In sum. cap. 17. num. 265. Dico. 3.

Dominium rei quaesitæ per vsuras quaerit usurarius. In sum. cap. 17. num. 265. Dico. 2.

Dominium rerum Ecclesiæ siue bonorum Ecclesiasticorum penes quem sit. De Red. Eccl. q. 1. mon. 16. num. 1. & mon. 40. num. 1. &c. & q. 3. mon. 31. num. 7. & De spol. cle. §. 2. num. 2. & §. 9. num. 4. & §. 11. num. 8. & De Reg. Com. 2. num. 3.

Dominij translatio per Simoniam solo iure diuino non impeditur. In sum. cap. 23. nu. 104.

DOMINVS, vide verbo Rex, prater infra scripta.

Dominus rei in dubio non praesumitur velle vt res eius alteri tradatur. De spol. cler. §. 2. num. 4.

Dominus quando peccet erga filios vel seruos, praesertim in iis quæ conueniunt eorum salutis, non prohibens eis iurare, non iubens confiteri, communicare, audire missas temporibus debitis, negligens scire manifesta eorum peccata, vel seruo obstandi ne vxorem ducat &c. In sum. cap. 14. num. 21. &c.

Dominus consentiens in matrimonium serui, tenetur dare illi tempus ad reddendum debitum. In sum. cap. 22. num. 34.

Dominus non tenetur soluere salarium tempore quo seruus vel famulus ægrotauit. In sum. cap. 17. num. 107. pec. 19. & In Nouo num. 108.

Domini temporales vt peccent contra subditos habentes animalia damnificantia. In sum. cap. 17. num. 127.

Dominus tenetur de serui delicto, etiã se ignorante vel contradicente. De Reg. Com. 2. num. 62. & De Red. Eccl. q. 2. mon. 5. num. 2.

Dominus potest repetere domum locatam ante tempus in quatuor casibus. In sum. cap. 17. num. 193. &c.

Domino restituendum, quando custos est suspectus. In sum. cap. 17. num. 28.

Domini terrarum culturarum à Sarracenis eis decimantibus hoc agant. In sum. cap. 25. num. 27.

Dominus quis vere dicatur; vt huius ratione recte ei fiat restitutio. In sum. ca. 17. nu. 28. &c.

DOMINVS VOBISCVM quid significet, & solus presbiter non excommunicatus dicit, etiam solus recitans. De Hor. can. cap. 22. num. 84. &c. & Mis. 67. num. 1. &c. 3. In Nouo.

DOMOS vel alia locare in malos vsus, vel meretrici quale peccatum. In sum. cap. 16. num. 15. In fine. & cap. 17. num. 195. B. C. Resp. 3. & 5.

Domum suam locans, quando eam ante tempus repetere possit. In sum. cap. 17. num. 193. &c.

DONANS aliquid alteri cum onere dandi Ecclesiæ, an possit tollere illud onus. De Red. eccl. q. 1. mon. 60. num. 2. & De Rescript. cap. si quando except. 20. num. 10. & except. 21. num. 38. & De poenit. dist. 6. cap. penul. Sacerdos num. 134.

Donare sua aut renuntiare beneficio suo, eo animo, vt cooptetur in aliquod collegium in quod soli pauperes cooptantur, licitum est. In sum. cap. 17. num. 107. & In Nouo num. 108. Huic loco.

- Donare** in quis teneatur centum aureos ei qui se furca suspendendum promittit nisi daretur. In sum. cap. 24. num. 23. Non item. & In Veteri prel. 1. num. 13.
- Donare** qui non possint. In sum. cap. 17. num. 105. &c.
- DONATIO** omnium bonorum, quæ licita vel illicita, & quæ nulla. De Reg. Com. 1. num. 26. &c. 32. &c.
- Donatio** de bonis Ecclesiasticis à quocumq; facta sine paupertatis vel pietatis intuitu, est surreptitia. De spol. cle. §. 11. num. 8. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 22. num. 1. & q. 3. mon. 6. num. 4.
- Donatio** cum pacto vt si donatarius vsque ad tale tempus vixerit duplum reddat est licita. In sum. cap. 17. num. 222.
- Donatio** nõ desinit esse mere liberalis eo quod fiat ob causam minus principaliter. De dat. & promiss. num. 52.
- Donatio** facta à patre filio quãdo valeat, & quatenus reuocanda. In sum. cap. 17. num. 145. &c.
- Donatio** à Rege filio facta vt valeat. De Red. Eccle. q. 3. mon. 7. num. 4.
- Donatio** lucris facta vsuario vel commodatario, quomodo cognoscatur libera. In sum. cap. 17. num. 209. In fine. & num. 246.
- Donatio** vel promissio pro iustitia vel gratia, quando inducat excommunicationem. In sum. cap. 27. num. 106. & De dat. & promiss. num. 1. &c.
- Donatio** coniugis facta coniugi, quando valeat. In sum. cap. 17. num. 149.
- Donatio** de mobilibus facta à marito vxore ignorante, an iuste retineri possit. In sum. cap. 17. num. 155. Ad alterum quesitum.
- Donatio** male facta ab Ecclesiastico meretricibus vel histrionibus, quando pertineat ad spolia. De spol. cle. §. 1. num. 5.
- Donatio** facta à delinquente quando valeat. In sum. cap. 17. num. 106.
- DORMIENS**, furiosus, vel puer quando fiat irregularis deformando aliquem. In sum. cap. 27. num. 230.
- Dormire** notabili missæ tempore, quando mortale. De Hor. can. cap. 9. num. 8.
- Dormiendo** oratio vel recitatio facta, inutilis. De Hor. can. cap. 9. num. 5.
- Dormiendo** nemo meretur nec demeretur. De Hor. can. cap. 9. num. 4. &c.
- DOS** succedit loco alimentorum. De spol. cler. §. 19. num. 11.
- Dos** an sit pium legatum. De Red. Eccle. q. 1. mon. 26. num. 1. &c.
- Dotare** filias spurias etiam ex redditibus Ecclesiasticis quando teneatur beneficiarius. De spol. cler. §. 19. num. 11. &c.
- Dotem** ab vsuario datam retinendi remediũ. In sum. cap. 17. num. 272.
- Dotem** suam accipere semper licet vxori, mortuo marito, non computatis superfluis expensis. In sum. cap. 17. num. 155. Ad nouè quesitum.
- Dotem** non perdit adultera ex eo solo quod passa est tangi osculari, secus si sint alia indicia. De Iudicijs in Rub. num. 6. 10.
- Dotem** accipiens à beneficiario quis peccet, & teneatur ad restitutionem. De Red. Eccle. q. 2. mon. 26. num. 2.
- Dotem** integram non solum tenetur maritus restituere vxori, sed etiam ea quæ bene vel male impendit de bonis paraphernalibus eius. In sum. cap. 17. num. 155.
- Dotem** qui promittit & non soluit, videtur promittere emolumentum quod mediocriter ex illa queri possit. In sum. cap. 17. num. 213. & De Vfuris num. 66.
- Dotis** ob solutionem dilatam, quid lucris capere liceat. In sum. cap. 17. num. 213. & De Vfuris num. 66.
- DVBIA** & obscura ita interpretanda, vt quæ minimam obligationem inducant. De Vfuris num. 109. & Mis. num. 39. & In Nouo Mis. 19. num. 4.
- Dubietas** conscientiæ in genere, vel in particulari, vt differat; & quando faciat peccatum. In sum. prel. 9. num. 9. & De pœnit. dist. 7. cap. siquis autem num. 61.
- DVBITANS** sacerdos post vel inter sumendum sanguinem vel corpus an consecrauerit, quid faciet. De pœnit. dist. 7. cap. siquis autem num. 76. &c. & De Hor. can. cap. 13. num. 30.
- Dubitans** de censu an sit emphiteuticus quid faciet. De Vfuris num. 109.
- Dubitans** de duobus contrariis quid faciet. De Vfuris num. 106. & De pœnit. dist. 7. cap. siquis autem num. 84. 93. &c. 99. 111. &c.
- Dubitans** an sint sua bona, & ea accipiens, tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 117.
- Dubitans** de aliquo an sit peccatũ mortale, vel faciens contra conscientiam, id faciendo, peccat mortaliter. In sum. cap. 14. num. 26. & cap. 16. num. 40. & cap. 27. num. 288. & De pœnit. dist. 5. cap. qualitas num. 18. &c. & dist. 7. cap. siquis autem à num. 81. vsq; ad 118.
- Dubitans** confessarius an confessi sint mortalia quid

quid faciet. In sum. cap. 23. num. 21. nec facile iudicet esse mortale quod est controuer sum. & cap. 26. num. 3.

Dubitans vxor de morte primi mariti, vel de validitate matrimonij, vel similibus, quid faciet. In sum. cap. 16. num. 40. &c. & cap. 27. num. 288. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 84. 103. vsque ad 112.

Dubitare vel dubitare debere, paria. De Rescr. cap. cum contingat. 11. cau. nul. num. 4.

Dubium, scientia, fides, opinio, & scrupulus, quid & vt differat. In sum. cap. 27. num. 273. & In Nouo num. 279. &c. & De Iudicijs in Rub. num. 43. &c. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 9.

Dubia in meliorem sensum interpretanda. In sum. præl. 5. num. 5. & In Nouo num. 9. & De Vsuris num. 109.

Dubia pro dubijs consistenda. In sum. cap. 10. num. 7.

Dubia in re parendū esse superiori, vt intelligat. De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 81. 114.

Dubijs in rebus tutior pars an necessario sit eligenda. In sum. cap. 27. num. 283. &c. & In Nouo num. 281. 284. & De Rescr. cap. cum contingat. Remedium 2. num. 19. & De pœnit. dist. 5. In princ. cap. consideret num. 38. & dist. 7. cap. si quis autem num. 34. &c. 41. &c. 56. &c.

Dubius deponat dubium, antequam iudicet, consilium det, aut operetur. In sum. cap. 23. num. 21. & cap. 27. num. 288. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 130.

Dubium de fide non facit scrupulus, neque sur reprio. In sum. cap. 11. num. 18. pec. 3. & In Nouo num. 22.

DVELLA illicita exceptis &c. & quæ prohibita per Conc. Trid. In sum. cap. 11. num. 39. cap. 15. num. 9. 24. B. & In Nouo num. 28. & cap. 27. num. 150. exc. 57.

Duellum qui acceptat & patrini & spectatores sunt excommunicati. In sum. cap. 11. num. 39. & cap. 27. num. 150. exc. 57.

Duellum qui permittit in suis terris, aut singulare certamen, priuatur iurisdictione territorij in quo id permittit si illud obtinet ab Ecclesia. In sum. cap. 11. num. 39. & cap. 27. num. 150. exc. 57.

Duella vel torneamenta periculosa ingredi vel eis adesse, quando sit mortale. In sum. cap. 15. num. 9.

Duella quæ inter particulares milites exercituum, liceant. In sum. cap. 15. num. 22. B. & In Nouo num. 28.

Duellum an sit ad incurrendas penas, si duo intra se conueniant, vt soli exeant e Ciuitate ad pugnandum. In sum. cap. 27. num. 150. exc. 59. In Noao.

DVRITIA cordis quæ sit mortalis, & vt consistenda. In sum. cap. 23. num. 76.

E

BRIETATEM scienter sibi vel alijs procurare, mortale est. In sum. cap. 23. num. 121. & De pœnit. dist. 5. cap. 1. consideret num. 121.

EBRIVS, furiosus, vel puer, deformans aliquem quando fiat irregularis. In sum. cap. 27. num. 230.

ECCLÉSIA quādo fiat polluta, vide verbo Polluta ecclesia, seu Pollutio, præter infra scripta.

Ecclésiā sit polluta in sex casibus: & quando est occulta pollutio, non impedit celebrationē. In sum. cap. 27. nu. 251. & In Nouo nu. 256.

Ecclésiā, ius patronatus, vel quid simile an recte fundetur de rebus male quæsitis. De Hor. can. cap. 22. nu. 18. & Mis. 5. 2. nu. 1. In Nouo.

Ecclésiā Romana aliarū caput nō vacat sponso, etiā mortuo Papa. De Indul. Not. 3. 2. nu. 13.

Ecclésiā, vox græca, vnde dicatur. De pœnit. dist. 1. cap. Ecclesia num. 1. &c.

Ecclésiā proprie vocatio & collectio fidelium, improprie vero & figurate, alia multa. De pœnit. dist. 1. cap. Ecclesia num. 2.

Ecclésiā proprie continet militantem, & triumphantē. De pœnit. dist. 1. cap. Ecclesia num. 4.

Ecclésiā includit omnes fideles, etiā malos. De pœnit. dist. 1. cap. Ecclesia num. 5. 8. &c.

Ecclésiā non punit actus interiores tantum. De pœnit. dist. 1. cap. cogitationis nu. 3. 7. &c. & dist. 5. in princ. glos. lu. num. 19. &c. 26. &c. & ca. fratres nu. 59. & De Iudicijs in Ru. nu. 67.

Ecclésiās visitandas in anno Iobeleo, qui Papæ præsci ipserunt. De Indul. Not. 3. 2. num. 33.

Ecclésiæ libertas quæ, & quis eam violet. In sum. cap. 27. num. 119. &c.

Ecclésiā in ipsa permittitur doctoratus &c. & an informatio de confugiente ad eam. De Hor. can. cap. 5. num. 38. &c.

Ecclésiæ circumstantia quando faciat mortale quod alioquin non esset tale. In sum. cap. 6. num. 9. & cap. 16. num. 32. &c. & De Hor. can. cap. 5. num. 42. & De pœnit. dist. 5. cap. 1. consideret in princ. num. 22. &c.

Ecclésiā non fouet peccata, eo quod non omnia puniat. De Red. Eccl. q. 1. mon. 54. nu. 1. &c.

Ecclesia

Ecclesia per **Bethaniam** in quo representetur. De pœnit. dist. 1. cap. quamvislibet num. 2.
Ecclesia non ligat quem ad nimis difficile. De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 113.
Ecclesia ingressurus adoret **Eucharistiam**, & quid aliud. Mis. 56. num. 1. In Nouo.
Ecclesie immunitate quæ loca & personæ gaudeant, & quæ non. In sum. cap. 25. num. 17. &c. 19. &c.
Ecclesie facies quæ olim, & quæ nunc, & quando extra eam etiam cum causa non contrahatur. In sum. cap. 22. num. 70.
Ecclesiam non turbent strepitus, vel deambulatorio, & colloquia profana. In sum. cap. 21. num. 10. In fine. & De Hor. can. cap. 22. num. 32. & Mis. 56. num. 1. &c. In Nouo.
Ecclesiam vel alium locum adiens ut fœminas videat inordinate concupiscendo peccat mortaliter. In sum. cap. 16. num. 13.
Ecclesia parochialis, vide verbo **Parochialis Ecclesia**.
Ecclesie minister, vide verbo **Minister**.
ECCLESIASTICA vel **Ecclesie** bona, vide verbo **Bona Ecclesie** siue **Ecclesiastica**.
Ecclesiastica sacra sunt quatuor specierum, & alia alijs sunt sacratiora. De Red. Eccle. q. 1. mon. 18. num. 1. & mon. 41. num. 1.
Ecclesiastica potestas, vide verbo **Potestas**.
Ecclesiastico statui non repugnat bigamia nec irregularitas. De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 13.
Ecclesiasticus, vide verbo **Beneficiarius**, præter infra scripta.
Ecclesiasticus Iudex, vide verbo **Iudex Ecclesiasticus**.
Ecclesiasticus cognoscit de omni peccato mortali cuiuslibet Christiani etiam laici &c. De Iudicijs Nor. 6. num. 5. 15. 18. 33. 39. 79. &c.
EDITIO librorum, vide verbo **Impressio**.
EFFRACTOR est qui frangit aliqua ut euadat vel rapiat. De pœnit. dist. 1. cap. aut facta num. 5. &c.
GENVS est mendicus, & quandoq; etiam diues. De pœnit. dist. 1. cap. quam ob rem. num. 6.
ELECTIO metu facta est ipso iure nulla, contra vero in renunciatione. Cap. Accepta opposi. 5. num. 5. 23.
Electio simoniaca, vide verbo **Simonia**.
Electio nem monialium impediens, quando excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 124. 140.
Electio nem Papæ non faciens seruare, quis nã

sit excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 122.
Electio ni Papæ factæ à duobus **Cardinalium** partibus, non potest contradici; nisi sit furiosus. De Rescript. cap. si quando except. 10. num. 4.
ELECTORES Papæ molestia afficiens eo quod non elegerint optatum, excommunicatur. In sum. cap. 27. num. 122.
Electo r vel collator malus beneficiorum, cui restituet. In sum. cap. 17. num. 73. & De Rescript. cap. si quando except. 16. num. 3.
ELECTVS electione valida iure naturali, licet inualida iure humano, tuta conscientia dignitatem retinet. De spol. cle. 5. 2. num. 7. & Mis. num. 133. & In Nouo Mis. 95. num. 2.
Electus cum eligitur & confirmatur, debet esse habilis. De Rescript. cap. si quando except. 10. num. 8.
Electus male in Papam consentiens excommunicatur. Cap. 27. num. 114.
ELEEMOSYNA quid, & quotuplex. In sum. cap. 24. num. 3. De pœnit. dist. 1. cap. quam ob rem num. 1. & c. 3. &c.
Eleemosyna triplex consideratur, secundum se, secundum causam, & effectum. De pœnit. dist. 1. cap. medicina num. 2.
Eleemosynas petere cui liceat, vide verbo **Mendicare**.
Eleemosyna actus misericordie cur dicatur & charitatis, & dupliciter sumitur. In sum. cap. 24. num. 3. & De pœnit. dist. 1. cap. quam ob rem num. 8.
Eleemosynam largiri quando possit religiosus, & quando teneatur. In sum. cap. 24. num. 11. & De Reg. Com. 2. num. 8. 28.
Eleemosynis ditatus non tenetur ad dandam eleemosynã plus quam alij diuites. De Red. Eccle. q. 1. mon. 46. num. 3. &c. & q. 2. mon. 25. num. 1. & q. 3. mon. 24. num. 1.
Eleemosyna maior est omnia simul dare, quam minutatim. De Reg. com. 1. num. 30.
Eleemosyna spiritalis quando sit cum vitæ periculo imperata, & cui. In sum. cap. 24. num. 9. &c.
Eleemosyna à danda egenti extreme, nullum votum vel præceptum excusat. In sum. cap. 24. num. 11. & De Reg. Com. 2. num. 8. 28. & Com. 3. num. 48.
Eleemosynam in octo casibus vxor largiri potest. In sum. cap. 17. num. 153. &c.
Eleemosynam diues tenetur dare pauperi sed non cuique. De Hor. can. cap. 20. num. 11.

Eleemo-

Eleemosyna cur necessario fiat etiam invito non egenti illa extreme. In sum. cap. 24. num. 23. quæ concl.

Eleemosynam maiorem largiri eo quod publice vel à maiori petatur non est malum. De fin. hum. num. 72. &c. & cap. Inter verba con. cl. 5. num. 36.

Eleemosynam publice largiri deberent prælati. De fin. hum. num. 73.

Eleemosyna quæ dicatur fieri propter Deum. De pœnit. dist. 1. cap. quamobrem num. 7.

Eleemosyna non sola sed sic comitata, tollit peccatum. De pœnit. dist. 1. cap. quamobrem num. 9. & cap. medicamentum num. 4.

Eleemosyna boni domini missa per malum prodest. De Hor. can. cap. 19. num. 61.

Eleemosynam dare pro vita æterna, quando sit Simonia. In sum. cap. 23. num. 101. Inf. 9. & In Nouo nu. 102. & De pœnit. dist. 1. cap. medicina num. 1. 3. & cap. medicamentum num. 2.

Eleemosynæ annumerantur opera misericordiarum corporalia. In sum. cap. 3. num. 2. & In Nouo. num. 3.

Eleemosyna spiritualis præstat corporali, & quando vtraque præcepta. In sum. cap. 24. num. 5.

Eleemosynarum distributor, quam sibi ut pauper possit distribuere. De Red. Ecclæ. q. 3. mon. 25. num. 1. &c.

Eleemosyna laude digna in vita potius quam post eam agenda. In sum. cap. 24. num. 8.

Eleemosynas restituere an teneatur simulans se pauperem esse. In sum. cap. 17. num. 107.

ELIGENS Episcopum cum qui non est legitimus, vel legitima ætate, scientia, vel moribus præditus, est suspensus. In sum. cap. 27. num. 155.

Eligens indignum ex quo multe malæ gubernationes oriuntur, vnum tantum peccatum committit. In sum. cap. 11. num. 4. Dico. 5.

Eligens indignum quem sola confessione nouit, ut peccet, & incurrat censuras. De pœnit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 147. & cap. Hum. aur. q. 1. num. 6.

Eligentes male Senatorem. Romanum sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 95.

Eligere dignum confessarium relicto digniore, sufficit. De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 98. & cap. penul. Sacerdos. §. quod autem num. 3. &c. 5.

Eligere dignum etiam quoad dignitates relicto digniori, quando sit peccatum, & quan-

do liceat. De pœnit. dist. 6. cap. penul. sacerdos. §. quod autem num. 5. & Mil. num. 77. & In Nouo. Mis. 38. num. 1. 4. &c.

EMANSOR miles est, qui diu vagatus, tandem ad castra redit. De pœnit. dist. 1. cap. aut facta num. 5.

EMENS, vide verbo emptor.

MERB, vide verbo Vendere, præter infra-scripta.

Emerere censum, vide verbo Censum.

Emerere homines liberos alioquin perituros licet. In sum. cap. 23. num. 95. &c.

Emerere Aethiopes, Indos, vel alios seruus, quando liceat. In sum. cap. 23. num. 95. &c.

Emerere vilius scienter peccat, & quid si scientia superueniat. In sum. cap. 17. num. 210. &c. 246. In Nouo num. 243. & De Iudicijs Nor. 6. num. 65. &c.

Emerere pecora vel alia ab eo quem dubitat an habeat, & statim eidem locare, an liceat. In sum. cap. 17. num. 84. 229.

Emerere pro altero, & dicere se plus emisisse, quando sit peccatum, & obliget ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 96.

Emerere rem à Mohatra pretio minori, an liceat hoc eidem vendenti ac tertio. In sum. cap. 23. num. 91. Ad noue quæsitæ.

Emi minoris quare possint debita non soluenda vsque ad annum. In sum. cap. 17. num. 230. &c. & De dat. & promiss. num. 54.

Emi, obligari, stipulari, possunt futura. In sum. cap. 23. num. 104. Quoniam etiam.

EMPHITEOSIS amissio pendet à voluntate domini cui amittitur. In sum. cap. 23. num. 104. Post autem.

Emphiteuta mortuo relicto duobus hæredibus altero non soluente perditur totum. De vsuris num. 114.

Emphiteusim & feudum perdendi nouus modus. De spoli. cle. §. 19. num. 8.

Emphiteosis quæ perditur biennio vel triennio non soluendo. In sum. cap. 17. num. 192. & De vsuris num. 109. &c.

Emphiteuticum prædium accipiens in pignus, quando possit licite accipere fructus. In sum. cap. 17. num. 217.

Emphiteuticus contractus quomodo differat à censitico. De vsuris num. 109. &c.

EMPTIO, vide verbo Venditio, præter infra-scripta.

Emptio vel venditio cum pacto retrouendendi quando sit licita. In sum. cap. 17. num. 247. &c. De vsuris, num. 78.

Emptio.

Emptio pensionis si simoniaca est non valet, sed non excommunicat. In sum. cap. 23. nu. 111.
Ad 13. quæsitum.
EMPTOR qui bona fide aliena emit, potest illa reddere latroni, & accipere suas pecunias. In sum. cap. 17. num. 9.
Emptor frumenti, vel vini tempore messis vel vindemiæ, an excusetur. In sum. cap. 23. num. 91. & cap. 17. num. 227.
ENORMITAS peccati sola non facit irregularem, & quid aliud requiratur. In sum. cap. 27. num. 248. &c.
EPIICEIA siue æquitas quid, & an sit circa legem naturalem, & ad quos casus se extendat. De Iudicijs in Rub. num. 71. &c.
EPISCOPALEM iurisdictionem habens, an in hoc æquetur Episcopo. In sum. cap. 12. num. 75.
EPISCOPATVS tria continet, vnum vt finem, cetera vt media. Mis. num. 71. & In Nouo Mis. 37. num. 3.
Episcopatum vel beneficium idoneum relinquere ob alium maiorem redditus sine causa, peccatum est. De Red. Ecclæ. q. 1. mon. 25. num. 1. & Mis. num. 106. & In Nouo Mis. 42. num. 2.
Episcopatus iuste optari potest, sed iustius re-mitti. Mis. num. 75. & In Nouo Mis. 37. nu. 14.
Episcopatus male appetitur etiam à digno, nisi in duobus casibus. Mis. Num. 71. & In Nouo. Mis. 37. num. 1. &c.
Episcopatus appetitus & altioris loci, ita licitus vel illicitus, vt appetitur laudis, honoris, & alius rei utilis. Mis. num. 69. 72. &c. 75. & In Nouo Mis. 37. num. 4. &c. 11. &c. & Mis. 42. num. 2.
EPISCOPI tenentur curare vt Horæ cano-nicæ recitentur statutis temporibus. De Hor. can. cap. 3. num. 65. & cap. 5. num. 14.
Episcopi inquirant an clerici gabellis grauentur. In sum. cap. 17. num. 202. & In Nouo num. 203. Admo. 4.
Episcopus ordinans alienum, vel suum sine ti-tulo, vt peccet. In sum. cap. 22. num. 18. B. pec. 3.
Episcopus intra quot menses sub duplici pœ-nâ consecrandus. In sum. cap. 25. num. 118.
Episcopus non potest dispensare contra con-ci-lia generalia, nec etiam legatus. De Hor. can. cap. 11. num. 24. &c. & De Rescript. cap. si-quando except. 16. num. 9.
Episcopus non potest dispensare, nec tollere, nec restringere ius commune, nec consuetu-

dinem generalem. In sum. cap. 21. num. 5.
Episcopus vt dispense in irregularitate notorii criminis. In sum. cap. 25. num. 77. & cap. 27. num. 250. & In Nouo num. 255. &c.
Episcopus dispensare potest in omnibus irregu-laritatibus, & suspensionibus ex delicto oc-culto prouenientibus, exceptis &c. In sum. cap. 27. num. 194. 218.
Episcopus non potest iam dispensare in voto B. Mariæ Lauretanæ. De Reg. Com. 1. nu. 21.
Episcopus in quibus votis possit dispensare. In sum. cap. 12. num. 43. 75. Cetera vide verbo Votum.
Episcopus potest dispensare cum illegitimo, ad accipiendos ordines minores, & ad vnum be-neficium simplex. In sum. cap. 27. num. 201. Dico. 10. & De spol. cler. §. 19. num. 5. &c.
Episcopus dispensare potest in omnibus impe-dimentis non dirimentibus nisi, &c. & quan-do etiam in dirimentibus. In sum. cap. 22. num. 85.
Episcopus dispensare potest votum de numquā nubendo. In sum. cap. 12. num. 75. &c. & In Nouo cap. 22. num. 85.
Episcopus potest dispensare cum accipiente Ecclesiam parochialem studiorum causa per septennium ne teneatur promoueri ad pres-byterium. In sum. cap. 25. nu. 118. & De Hor. can. cap. 21. num. 59.
Episcopus non fit suspensus, nisi de eo fiat men-tio, fit tamen excommunicatus, Cardinales vero non. In sum. cap. 27. num. 8. 161. Dico. 5. & De dat. & promiss. num. 11.
Episcopo quot, & quæ qualitates requiritæ. Mis. num. 74. & In Nouo Mis. 33. num. 5. &c. & Mis. 37. num. 5.
Episcoporum opera quæ. De Hor. can. cap. 5. num. 17.
Episcopus monachus non lineam sed monacha-lem vestem deferat. De Reg. Com. 4. num. 27.
Episcopus & curatus tenentur residere de iure diuino; si vero non resident non faciunt fru-ctus suos, nisi &c. In sum. cap. 25. num. 121.
Episcopi prohibeant ne quid pro Misis nouis detur. In sum. cap. 25. num. 68. & De Hor. can. cap. 22. num. 34. &c. & Mis. 56. num. 3. 7. In Nouo.
Episcopus vel summus Pontifex absoluitur non potestate à se data. In sum. cap. 27. num. 260. In Nouo. & De pœnit. dist. 6. cap. placuit nu. 9. 15. &c.
Episcopus in quatuor casibus potest se interpo-
 nere

nere ad faciendam restitutionem, & circa hos referuare sibi absolutionem. In sum. cap. 17. num. 92.

Episcopus potest compellere subditos ad audiendam concionem in propria parochia, non autem Missam. In sum. cap. 21. num. 5.

Episcopus vel Notarius accipiens plus pro instrumento quo de maiori ordine datur fides, committit Simoniam. In sum. cap. 23. num. 101. Inf. 11. & In Nouo num. 102. & cap. 25. num. 54.

Episcopus quando possit hospitalis vel Ecclesie bona in alium pium vsum conuertere. In sum. cap. 25. num. 67. In fine. & De spol. cler. §. 2. num. 5.

Episcopus non potest concedere indulgentiam pro opere extra Episcopatum faciendo, neque non subdito, nisi in tribus casibus. De Indulg. Not. 3. 1. num. 12. &c.

Episcopus non committit Simoniam accipiens famulum, constituta certa mercede; donec ei beneficium conferat. In sum. cap. 25. num. 113.

Episcopus non potest excommunicare extra suum Episcopatum, etiam suos subditos nisi &c. In sum. cap. 27. num. 6. 272. Resp. 9. & In Nouo num. 273.

Episcopus quando possit punire & excommunicare non sibi subditum delinquentem in suo territorio. Cap. Accept. oppos. 8. num. 5.

Episcopus non tenetur audire quotidie Missam. In sum. cap. 21. num. 2. & cap. 25. nu. 87.

Episcopus concedendo casus sibi referuatos, non videtur concedere absolutionem à censuris sibi referuatis. In sum. cap. 27. num. 255.

Dico 6. & In Nouo num. 261. Dico. 10. & De poenit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 61.

Episcopus non potest obijcere presbytero crimen suum, si non possit id probare. De Iudicijs In Rub. num. 56. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 15.

Episcopus rem Ecclesie iusta de causa alienare potest. De spol. cler. §. 2. num. 5.

Episcopus non potest profanare lapides, vel ligna Ecclesie. De spol. cler. §. 18. num. 11.

Episcopi vel inquisitores qui odio vel amore &c. imponunt male alicui aliquam hareticam prauitatem, quando sint excommunicati. In sum. cap. 27. num. 100. & De poenit. dist. 1. cap. cogitationis num. 7. &c.

Episcopus an possit administrare Episcopatu, si ante sex menses non ostendit literas prouisorias capitulo. Cap. Accepta oppos. 3. num.

12. &c.

Episcopus ingrediens monasterium monialium sibi non subditum, incurrit excommunicationem. De Reg. Com. 4. num. 39.

Episcopus tenetur cogere suos clericos, vt seruent canones antiquos de vestitu, victu, incessu &c. De Reg. Com. 4. num. 27.

Episcopus si iubeat vnum & inquisitor contrarium, tum Iudex secularis superfedere debet. In sum. cap. 27. num. 135.

Episcopus quando possit absolueri ab excommunicatione Papa referuata, & à canone, si quis suadente diabolo &c. In sum. cap. 27. num. 88. &c.

Episcopus confirmando sic vel sic peccat. In sum. cap. 22. num. 9. & De poenit. dist. 5. in princ. ter. par. glof. num. 38.

Episcopus peccat non monendo confirmandos vt constentur, vel habeant constitutionem. De poenit. dist. 5. in princ. ter. par. glof. num. 37. &c.

Episcopus accipiens dona vt ordinaret vel conferret beneficium & similia, si non contulit, tenetur restituere dona danti, & non pauperibus. In sum. cap. 17. num. 30. In fine.

Episcopi qua ratione in Hispania non testantur. De Red. Eccle. q. 3. mon. 4. num. 1.

Episcopo non licet precipere vt nemo accipiat minorem quantitatem pretij pro missa. In sum. cap. 23. num. 106.

Episcopus ordinans clericum religiosum ante professionem solemnem, est suspensus. In sum. cap. 27. num. 158.

Episcopus & praelatus exemptus possunt sibi eligere confessarium. De poenit. dist. 6. cap. placuit num. 29. 38.

Episcopi de depositione solus Papa cognoscit. De poenit. dist. 1. cap. verbum num. 2.

Episcopus qui gentibus est predicaturus potest accipere monachum in suo adiutorio, cum licentia & consensu suorum praelatorum. De poenit. dist. 6. cap. placuit num. 60.

Episcopum electum & confirmatum sed non consecratum percutiens, non incurrit Bullam Cœnz. In sum. cap. 27. num. 67. Decl. 8.

Episcopus electus & confirmatus repellitur ab Episcopatu, si ante consecrationem fiat inhabilis. De Rescript. cap. si quando except. 10. num. 13.

Episcopo casus referuati quot. In sum. cap. 27. num. 256. 259. & In Nouo num. 262.

Episcoporum in concurrentes fraus. Mis. num. 98. & In Nouo Mis. 40. num. 11.

- EPISTOLAM** vel euangelium canere solemniter in peccato mortali, est mortale. De pœnit. dist. 6. cap. 1. §. Sacerdos. num. 14. &c.
- EPISTOLAE**, vide verbo Literas.
- EREMITAE** an gaudeant priuilegio Canonis, Siquis suadente diabolo &c. In sum. cap. 27. num. 79.
- Eremita** vita paucis præsertim iuuenibus apta. De pœnit. dist. 2. cap. primus homo num. 3.
- ERRANS** & culposus quando teneatur de ijs quæ protinuit ex sua culpa. De Rescript. cap. si quando except. 2. 1. num. 39.
- ERRARE** non potest Papa in his quæ sunt fidei & morum. De iudicijs Not. 3. num. 46. & De Rêg. Côm. 4. num. 20.
- Error** in matrimonio multiplex, personæ, conditionis, fortunæ, & aliarum qualitatû, quid sit, & quando impediatur, vel dirimat matrimonium. In sum. cap. 22. num. 32. &c.
- EVA** fuit creata in paradiso terrestri, Adam vero in agro Damasceno. De pœnit. dist. 1. cap. Adam. num. 3.
- EVAGATIO** mentis quæ sit mortalis. In sum. cap. 23. num. 125. pec. 4. & De Hor. can. cap. 13. num. 20. &c.
- EVCHARISTIAE** sacramentum quid sit. In sum. cap. 22. num. 10.
- Eucharistiam** sumere quando liceat, & alia multa, vide verbo Communio vel Communicare, præter infra scripta.
- Eucharistiæ** communio recte commercium diuinum. De pœnit. dist. 1. cap. nonnulli nu. 2.
- Eucharistiam** cui non absoluto dabit parochus. De pœnit. dist. 6. cap. pen. Sacerdos num. 84.
- Eucharistiam** potest denegare parochus suo subdito publico peccatori. In sum. cap. 8. nu. 11. & cap. 21. num. 55.
- Eucharistiæ** sacramentum vel extremæ vntionis administrari potest infirmo incipienti delirare; non autem pœnitentiæ. In sum. cap. 26. num. 27.
- Eucharistia** olim de præcepto ter in anno sumenda. De pœnit. dist. 6. cap. placuit nu. 157.
- Eucharistiam** e terra leuare, quando liceat laico. In sum. cap. 25. num. 72. In fine.
- Eucharistiam** non decet sumere statim post longam confessionem. De pœnit. dist. 5. in princ. cap. consideret. §. caueat num. 2. &c.
- Eucharistiæ** sacramentum per se institutum per conferuandam & augendam gratiam, & per accidens ad delenda peccata. In sum. cap. 1. num. 43. C.
- Eucharistiæ** circa sacramentum errores. In sum. cap. 21. num. 10.
- Eucharistiæ** sacramentum teneri non debet absque lumine. De Hor. can. cap. 18. nu. 67.
- Eucharistiam** ministrans sine licentia, quis incurrit excommunicationem. In sum. cap. 21. num. 52. & cap. 27. num. 101.
- EXAMINATOR** si indignum laurea ad eam probat, vel dignum reprobatur peccat, & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 25. num. 57.
- Examinatorum** competitorum peccata. Mis. num. 104. & In Nouo Mis. 41. num. 20.
- EXCELLENTIAM** propriam inordinate amare vel appetere, quando sit mortale. In sum. cap. 23. num. 8.
- EXCOMMUNICANDI** potestas iure diuino data est, sed non omnes formæ & effectus vitandi. De Hor. can. cap. 22. num. 9. &c. & Mis. 47. num. 5. In Nouo. & cap. Inter verba præl. 3. num. 4.
- EXCOMMUNICANS** iniuste tenetur ad restitutionem; & quid restituendum. De Rescript. cap. cum contingat. Remed. 2. num. 43. &c.
- Excommunicans**, interdicens, aut suspendens absque monitione, vel sine scripto peccat, & quando fiat suspensus. In sum. cap. 27. num. 8. 156.
- Excommunico** te si appellas vel si appellaue- ris, differunt. De pœnit. dist. 1. cap. si quis non dicam num. 15.
- EXCOMMUNICARE** an possit exequutor apostolicus. De Rescript. cap. cum contingat Cau. 2. nul. num. 20. &c.
- Excommunicare** qui Abbates, Rectores, vel parochi non possint. In sum. cap. 27. num. 5. & De Rescript. cap. cum contingat Cau. 2. nul. num. 26. &c.
- Excommunicare** potest regulariter omnis qui habet iurisdictionem Ecclesiasticam ordinariam vel delegatam in foro exteriori. In sum. cap. 27. num. 5.
- Excommunicare** non potest laicus, nec mulier, nec quis se ipsum. In sum. cap. 27. num. 6.
- Excommunicare** an possit consuetudo, aut excommunicatus suspensus vel interdictus. In sum. cap. 27. num. 6. &c. De Rescript. cap. cum contingat. 2. cau. nul. num. 26.
- Excommunicari** non potest Papa, nec infidelis, nec Diabolus, nec locusta. In sum. cap. 27. num. 13.
- Excommunicari** non potest catechumenus, potest tamen indulgentias lucrari. In sum. cap. 27. num.

- 27.num.13.& De Indulg. Not.31.num.48.
& Not.32.num.9.
- Excommunicari,& absolui quoad Deum proprie non potest mortuus. In sum. cap. 27. num.271.
- Excommunicari solum potest homo baptizatus,& mortalis,habens superiorem.In sum. cap.27.num.13.& De Iudeis Not.8.num.7.
- Excommunicari nō potest occultus auctor delicti manifesti,quia non se manifestat, sed si non restituat,potest. In sum. cap.17. nu.100.
- EXCOMMUNICATIO** quid sit, & quotuplex, & quando iniusta. In sum. cap. 27. num.1. &c. 3.
- Excommunicationi an subiaceant hæretici iure diuino. De Hor. can. cap.22. num.9. & Mis.47. num.6. In Nouo.
- Excommunicatio iniusta est nulla in quinque casibus, & etiam sine monitione, sententia & clausula iustificatiua. In sum. cap.27. num. 4.10.&c.
- Excommunicatio maior non feratur, nisi propter contumaciam mortalem, aut peccatum futurum &c. In sum. cap.27. num.9.
- Excommunicatio non ligat ignorantem eam, etiam super re illicita. In sum. cap. 27. num. 16. 272 Dico.13. & In Nouo num. 274.
- Excommunicatio Episcopi non ligat extra suū Episcopatum, etiam ipso volente. In sum. ca. 27. num. 6. 272. Resp.9. & In Nouo num. 273.
- Excommunicatio lata contra non reuelantes, non ligat scientes, nisi id probare possint. In sum. cap.17. num.134.
- Excommunicatio generalis non ligat impotentem parere, neque eum qui iusta de causa ad id non tenetur. In sum. cap. 27. num. 144 &c.
- Excommunicationis absolutio cum reincidentie onere à quo dari possit. In sum. cap. 27. num.272.& In Nouo num.277.
- Excommunicatio etiam specialis termino pro- rogato à Iudice vel à parte an liget. In sum. cap.27. num.15.
- Excommunicatio prolata à Iudice simpliciter, intelligitur de maiori excommunicatione. In sum. cap.27. num.1. In fine.
- Excommunicatio de rebus perditis à solo Episcopo danda, & alia non nisi in subsidium. In sum. cap.27. num.10.
- Excommunicatio annalis suspectum hærescos facit. In sum. cap.27. num. 10. & In Nouo num.11.
- Excommunicatio quibus verbis fiat, & conditionalis vel sine intentione ligandi, an liget. In sum. cap.27. num.11. &c.
- Excommunicatio non ligat, nisi secundum intentionem ferentis, & petentis excommunicationem In sum. cap.27. num.11.
- Excommunicatio quando, & quoties liget participantem cum excommunicato. In sum. cap. 27. num. 36. 112. & De Rescript. cap. cum contingat Remed.3. nam.3.
- Excommunicatio quando tollat communionē interiorem, exteriorem, & mistam &c. In sum. cap. 27. num. 17. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres num.43. &c. & De Hor. can. cap. 19. num.71.74. & cap.20. num.13. &c.
- Excommunicatio quando priuet sacramentis & suffragiis & diuinis officiis. In sum. cap. 27. num.18.
- Excommunicationis pena vel effectus quis sit, & quotuplex. In sum. cap.27. à num.17. vsq. ad 23. & De Hor. can. cap.16. num.59.
- Excommunicatio & alie censuræ quando sint nullæ ratione appellationis, vide verbo Appellatio.
- Excommunicatio & absolutio in quibus conueniant, & differant. In sum. cap. 27. num. 37. &c.
- Excommunicatio lata à iudice in participante excommunicato à se sine iusta monitione, nulla est. In sum. cap. 27. num. 36. Ad 4. quesitum.
- Excommunicatio sine monitione data etiam à delegato iniusta est, sed valida, nisi &c. De Rescript. cap. cum contingat. 5. cau. nul. num. 4. &c. 6. &c. & cau.8. nul. num.2. &c.
- Excommunicatio pro futura culpa non requirit monitionem, quæ vero pro præterita sic, etiam si ea fuerit notiora. De Rescript. cap. cū contingat cau.5. nul. num.4. &c. & cau. 8. nul. num.2. &c.
- Excommunicatio sine causa parum nocet; absolutio multum prodest, & an falsa vtramq; annihilat. In sum. cap.27. num.38.
- Excommunicatio minor solam participationē passiuam sacramentorum tollit, non Miste auditionem. In sum. cap.27. num.24. &c.
- Excommunicatio minor quando incurratur. In sum. cap.27. num.25. &c. 36. Ad 3.
- Excommunicationem minorem incurrit, qui vt minister Ecclesiæ, aut nomine eius orat pro excommunicato denuntiato. In sum. cap. 27. num.36. Ad 3.
- Excommunicationis minoris pœna, an sit maior

- ior pœnâ irregularitatis. In sum. cap. 27. nu. 249. & In Nouo num. 253.
- Excommunicatio** in hæreticos non includit mentalem tantum hæresim nec pure vocalem. In sum. præl. 1. num. 10. & In Nouo num. 15. & cap. 11. nu. 17. 24. & In Nouo num. 22. 27. & cap. 27. num. 56. & De Iudicijs in Rub. num. 67. & De pœnit. dist. 1. cap. si quis non dicam num. 8. & cap. cogitationis num. 3. 7. & dist. 5. in princ. glos. su. num. 19. & c. 26. & c.
- Excommunicatio lata** contra laborantes diebus festis, non ligat laborâtes propter necessitatem. In sum. cap. 13. num. 15.
- Excommunicatio lata** in facientem, non includit regulariter consentientem. In sum. cap. 27. num. 51. & De Iudicijs in Rub. nu. 10. & De pœnit. dist. 1. cap. si quis non dicam num. 17. & cap. periculose num. 3.
- Excommunicatio ligat eum** qui furatur à suo debitore rem depositam apud illum, si pro tali deposito excommunicatio feratur. In sum. cap. 17. num. 114.
- Excommunicatio nō ligat eum** qui clam recuperat sua. In sum. cap. 17. num. 114.
- Excommunicationis sententia** quando expirat morte illam proferentis. In sum. cap. 27. nu. 2. & De Red. Eccl. q. 3. mon. 8. num. 3.
- Excommunicationem** qui procurat in finem ut proximus condemnetur, peccat mortaliter. In sum. cap. 14. num. 24.
- Excommunicatio contra scientes & non reuelantes res sublatas**, nō ligat qui scit acceptas pro recuperatione rerum suarum. In sum. cap. 17. num. 115.
- Excommunicatio in accipientes bona** naufragantiū, quando liget. In sum. cap. 17. num. 98.
- Excommunicatio lata contra scientes & non reuelantes** non obligat nisi post fraternā correctionem. In sum. cap. 17. num. 134. & cap. 25. num. 46. & De dat. & promiss. num. 37.
- Excommunicatio lata ab Episcopo** in habentes bona incerta, an liget. In sum. cap. 17. nu. 92.
- Excommunicatio Papalis** cuius absolutio ob aliquod iustum impedimentum conceditur inferiori, intelligitur inferiorem debere esse Episcopum. In sum. cap. 27. num. 112. exc. 3.
- Excommunicatio conditionalis impleta** conditione non retrotrahitur, & appellatur ab ea durante conditione, etiam post decemium. In sum. cap. 27. num. 272. Resp. 10. & In Nouo num. 273.
- Excommunicatio contra mediatores** sumoniz.
- In sum. cap. 23. num. 106. Ad 5. cap. 27. num. 106. & De dat. & promiss. num. 45. & De spol. cler. §. 12. à num. 1. vsque ad finem.
- Excommunicatio contra mediatores** confidentiæ beneficiorum. In sum. cap. 23. num. 109. & In Nouo num. 110. not. 11.
- Excommunicatio lata ipso iure contra pensionarium non ligat**, donec is cui illa debetur declaret se velle illam esse incursum. In sum. cap. 23. num. 104.
- Excommunicatio Episcopi generaliter**, idem ac à iure, secus si particulariter. De Iudæis Not. 11. In fine glos. vlt. num. 35.
- Excommunicatio contra fautores** Saracénorum, quos comprehendat. De Iudæis Not. 4. num. 7. & c.
- Excommunicatio multiplicata** etiam multoties, quando sit vna ut in Bulla cænæ. De Iudæis Not. 11. In fine glos. vlt. num. 4. 32. & c. 38.
- Excommunicatio vna tolli potest antequam altera**, & vna sublata non censentur aliæ sublatae. De Iudæis Not. 11. In fine, glos. vlti. num. 10. & c.
- Excommunicationem** quando incurrant adiuvantes Saracenos etiam contra Saracénos. De Iudæis Not. 8. num. 24. 27. & c. 32. & c. & Not. 16. num. 4. 11. 38. & c.
- Excommunicationem** quando incurrit iuuans, non autem faciens. De Iudæis. Not. 9. num. 3. & c.
- Excommunicationem** quando non incurrit tradentes vetita fame, vel vi adacti. De Iudæis Not. 8. num. 26.
- Excommunicationem** quando incurrat Regularis vel Religiosus, vide verbo Regularis.
- Excommunicatio Bullæ cænæ** nō cōprehendit alias merces quam bellicas; nisi mala mente ferantur. De Iudæis Not. 10. num. 38. & c.
- Excommunicationem** incurrit transfuga, qui cum suis armis ad Saracenos fugit. De Iudæis Not. 8. num. 33.
- Excommunicationis absolutio data ante satisfactionem** ab eo qui habet potestatem absolvendi post eam, non valet, nisi & c. In sum. cap. 17. num. 59. & c. & cap. 27. num. 37. & De dat. & promiss. num. 38.
- Excommunicatio contra affirmantes statutum** Dominicanorum & Franciscanorum nō esse perfectū; aut non licere ipsis de elemosynis vitam sustentare. In sum. cap. 27. num. 109. & cap. Inter verba. 2. concl. num. 16.
- Excommunicatio contra infamantes ordines**

Prædicatorū, vel Minorū &c. In sum. ca. 27. num. 109. & cap. Inter verba 2. conc. nu. 16.
 Excommunicatio contra infamantes ordines approbatos, non ligat infamantes personas ordinum particulares. In sum. cap. 27. num. 109. & cap. Inter verba 2. conc. num. 16.
 Excommunicatio contra scribentes famosum carmen, vel libellum contra ordines Sancti Francisci & Sancti Dominici. In sum. cap. 27. num. 109. & cap. Inter verba 2. conc. num. 16.

EXCOMMUNICATIONES Papæ reservatæ in Bulla cænæ.

- 1 **E**xcommunicatio in hæreticos. In sum. cap. 27. num. 55.
- 2 In schismaticos. In sum. cap. 27. num. 56. 117.
- 3 In Appellantes ad futurum concilium. In sum. cap. 27. num. 58. 110.
- 4 In Piratas. In sum. cap. 27. num. 59. & De Iudeis Not. 11. num. 2. 6.
- 5 In accipientes naufragorum bona. In sum. cap. 27. num. 60. 117. quando vero liget hæc excommunicatio vide. cap. 17. num. 98.
- 6 In Imponentes novā pedagīa. In sum. cap. 27. num. 61. 115. 118. &c. 128. & cap. 17. num. 203. Rogatus.
- 7 In falsarios Bullarum seu literarum apostolicarum. In sum. cap. 27. num. 62. 117.
- 8 Quando vero falsarius Bullarum sit excommunicatus, vide cap. 17. num. 168.
- 9 In deferentes arma Turcis. In sum. cap. 27. num. 63. & De Iudeis Not. 1. num. 1. & Not. 4. num. 11. Not. 7. num. 17. 23. & Not. 10. nu. 38. & Not. 11. In fine. glo. 2. num. 1. & glof. 5.
- 10 In Impedientes necessaria Romam adducētes. In sum. cap. 27. num. 64.
- 11 In male tractantes Romipetas vel alios venientes & recedentes à Curia. &c. In sum. ca. 27. num. 65. &c.
- 12 In usurpantes sibi iurisdictionem in vrbe. In sum. cap. 27. num. 66.
- 13 In Iniurios Cardinales. In sum. cap. 27. num. 67. 96. &c.
- 14 In Impedientes cursum causarum curiæ. In sum. cap. 27. num. 68.
- 15 In usurpantes fructus &c. In sum. cap. 27. num. 69. 129.
- 16 In laicos cognoscentes de criminibus clericorum. In sum. cap. 27. num. 70. 118.
- 17 In occupantes bona sedis apostolicæ. In

sum. cap. 27. num. 71. &c.

- 17 In male absolventes à censuris Bullæ, quæ tamen non est particulariter reservata. In sum. cap. 27. num. 74.

EXCOMMUNICATIONES Reservatæ Papæ extra Bullam cænæ.

- 1 **E**xcommunicatio in canonum transgressores. In sum. cap. 27. num. 75.
- 2 In percussorem clericum. In sum. cap. 27. num. 76.
- 3 Excommunicatio lata à delegato lapso anno. In sum. cap. 27. num. 93.
- 4 In falsarios. In sum. cap. 27. num. 93.
- 5 Excommunicatio lata ab episcopis in habentes bullas falsas &c. In sum. ca. 27. nu. 93.
- 6 In clericos admittentes excommunicatos à Papa. In sum. cap. 27. num. 93.
- 7 In incendiarios post denuntiationem &c. In sum. cap. 27. num. 94.
- 8 In sacrilegos infringentes ecclesias. In sum. cap. 27. num. 94.
- 9 In male eligentes Senatorem Romanum. In sum. cap. 27. num. 95.
- 10 In clericos soluentes talias, sed reuocata fuit. In sum. cap. 27. num. 96.
- 11 In infuentes Cardinales. In sum. cap. 27. num. 96. &c. 167.
- 12 In vexantes excommunicantium cognatos &c. In sum. cap. 27. num. 98.
- 13 In Inquisitores male procedentes. In sum. cap. 27. num. 100. & De poenit. dist. 1. cap. 2. cogitationis num. 7. &c.
- 14 In Religiosos absq; facultate administrantes certa sacramenta, & absolventes à casibus iure reservatis, vel à culpa & poena, sine facultate. In sum. cap. 27. num. 101.
- 15 Continetur in Bulla cænæ. num. 102.
- 16 In facientes eligere sepulturas in sua ecclesia. In sum. cap. 27. num. 103.
- 17 In eos qui cogunt celebrare in locis interdictis. In sum. cap. 27. num. 104.
- 18 In absolventes per confessionalia Sixti quartii. In sum. cap. 27. num. 105.
- 19 In exenterantes mortuos. In sum. cap. 27. num. 105.
- 20 In dantes vel accipientes ob ingressum Monasterij. In sum. cap. 27. num. 105. &c.
- 21 In committentes Simoniam in ordine vel beneficio. In sum. cap. 27. num. 106. & cap. 23. num. 111.
- 22 In eos

- 22 In eos qui ab ordine mendicantium ad alium transeunt, & eos admittentes. In sum. cap. 27. num. 106. & De Reg. Com. 4. nu. 24.
- 23 In accipientes, vel dantes pro gratia, sed est reuocata: est tamen de nouo à Gregorio inuoluta. In sum. cap. 27. num. 106. & De dat. & promiss. num. 1. &c.
- Excommunicatio & pœnz pro gratia vel iustitia obenta ob 16. adiones incurruntur. De dat. & promiss. num. 13.
- 24 In eos qui asserunt hoc de conceptione Virginis Matris. In sum. cap. 27. num. 107.
- 25 In delegatos qui male auctorant alienationes ecclesiasticas. In sum. cap. 27. num. 107.
- 26 In septem genera personarum violentum monastica. In sum. cap. 27. num. 108. &c.
- 27 In peregrinantes in Hierusalem absq; facultate Papæ. In sum. num. 110. &c. & De Indulg. Not. 30. num. 2.
- 28 In appellantes à Papa ad futurum concilium. In sum. cap. 27. num. 58. 110.
- 29 In Cardinales qui secreta in Consistorio Papæ audita manifestant. In sum. cap. 27. num. 110.
- 30 In prædicantes miracula falsa vel incerta, vel prophetias quæ non continentur sacra scriptura. In sum. cap. 27. num. 109. & In Nouo num. 111.
- 31 In Cardinales sede vacante Simoniam committentes. In sum. cap. 27. num. 110. & In Nouo num. 111.

EXCOMMUNICATIONES Episcopis reservata.

- 1 Excommunicatio est percussio leuis clerici vel Monachi. In sum. cap. 27. nu. 91. 112.
- 2 Excommunicatio Episcopi per suum statutum reservando sibi absolutionem. In sum. cap. 27. num. 112.
- 3 Excommunicatio cuius absolutio conceditur inferiori. In sum. cap. 27. num. 112.

EXCOMMUNICATIONES partim Episcopis, partim Papæ, vel neutri reservata.

- 4 Qui scienter participat cum excommunicato in crimine ob quod est excommunicatus, & toties incurrat, quoties cum eo participat. In sum. cap. 27. num. 112. Declar. 3.

- 5 Qui ob articulum mortis absolutus ab eo qui aliter non potuisset. In sum. cap. 27. num. 113.

EXCOMMUNICATIONES nemini reservata.

- 1 Excommunicatio in seculares non red-dentes ius ecclesiasticis. In sum. cap. 27. num. 114.
- 2 In consentientem electioni de se in Papam malefactæ. In sum. cap. 27. num. 114.
- 3 In eum qui sic suscipit munus administrandi partem talis Episcopatus. In sum. cap. 27. num. 114.
- 4 In scholasticos Bononiæ qui sic conducunt domos. In sum. cap. 27. num. 114.
- 5 In Imponentes tributa vel similia Ecclesiasticis. In sum. cap. 27. num. 61. 115.
- 6 In Religiosos & certos clericos qui audiunt leges, aut medicinam. In sum. cap. 27. num. 116. 132.
- 7 In clericos suscipientes præfecturas seculares. In sum. cap. 27. num. 117.
- 8 In schismaticos. In sum. cap. 27. num. 57. 117.
- 9 In Capientes bona naufragorum. In sum. cap. 27. num. 60. 117.
- 10 In seruantes statuta contra libertatem Ecclesiæ. In sum. cap. 27. num. 70. 118. 129.

EXCOMMUNICATIONES lib. 6. Decretalium nemini reservata.

- 11 & Lib. 6. Decretalium In eos qui mittunt secreto literas Cardinalibus, &c. quando sunt in Conclau ad eligendum Papam. In sum. cap. 27. num. 121.
- 12 In Dominos, Gubernatores &c. qui in electione Papæ non faciunt obseruari id quod eo tempore facere debent. In sum. cap. 27. num. 121.
- 13 In eos qui molestia afficiunt electores eo quod non elegerint optatum ab eis. In sum. cap. 27. num. 122.
- 14 In noue vsurpantes ius custodiendi aliquam ecclesiam sede vacante. In sum. cap. 27. num. 123.
- 15 In directionem electionis monialium qui hoc vel illud facit. In sum. cap. 27. num. 124.
- 16 In eum qui procurat suum conseruatorem &c.

- &c. In sum. cap. 27. num. 124.
 17 In facientes se metu absolui à censuris. In sum. cap. 27. num. 125.
 18 In fingentem aliquid quo Iudex vadat ad mulierem vt accipiat testimonium. In sum. cap. 27. num. 125.
 19 In Compellentes submittere bona Ecclesiastica. In sum. cap. 27. num. 126.
 20 In Inuentores nouarum religionū. In sum. cap. 27. num. 127.
 21 In exigentes ab Ecclesiasticis portoria siue pedagia. In sum. cap. 27. num. 128.
 22 In sic impediētes iurisdictionem ecclesiasticam. In sum. cap. 27. num. 69. 129.
 23 In dominos prohibentes subditis vendere, vel emere à clericis &c. In sum. ca. 27. nu. 30.
 24. & 25 In Religiosos temere habitum deferentes, & quis nam dicatur temere habitum relinquere. In sum. cap. 27. nu. 131.
 26 In religiosos ad studia sine licentia euntes. In sum. cap. 27. num. 116. 132.
 27 In doctores docentes leges Religiosos. In sum. cap. 27. num. 134.
 28 In sepelientes hæreticos. In sum. cap. 27. nu. 134.
 29 In Iudices non auxiliantes contra hæreticos. In sum. cap. 27. num. 135.
 29 In Interficiētes per assassinos, & quis nā hic intelligatur per assassinum. In sum. cap. 27. num. 135.
 30 In permittentes feneratorēs. In sum. cap. 27. num. 136.
 31 In dantes repesalias contra ecclesiasticos. In sum. cap. 27. num. 136.
 32 In negligētes persequi iniurias Cardinalibus factas. In sum. cap. 27. num. 136.

EXCOMMUNICATIONES Clementinarum nulli reseruata.

- 33 & **E**xcommunicatio Clementinarum in prima frangentes sequestrum, vel impediētes &c. In sum. cap. 27. num. 137.
 34 In sepelientes in loco sacro interdicto &c. aut interdictos nominatim, vel excommunicatos publicos, aut vsurarios manifestos. In sum. cap. 27. num. 137. qui vero intelligatur per sepelientes vide num. 51. & 137. Decla. 5.
 35 In Religiosos qui sibi appropriāt decimas. In sum. cap. 27. num. 138.
 36 In Religiosos adeuntes aulas animo nocendi praelatis. In sum. cap. 27. num. 139. & De

- pœnit. dist. 1. cap. cogitationis num 8.
 37 In Monachos habentes arma in Monasterio. In sum. cap. 27. num. 139.
 38 In Impediētes visitationem monialiu. In sum. cap. 27. num. 140.
 39 In Imitantes statum Beghinarum. In sum. cap. 27. num. 140.
 40 In contrahētes matrimonium in sex casibus. In sum. cap. 27. num. 141.
 41 In Inquisitores &c. In sum. cap. 27. num. 100. 142. & De pœnit. dist. 1. cap. cogitationis num. 7. &c.
 42 In facientes statuta ad soluendum vsuras. In sum. cap. 27. num. 143.
 43 In mendicantes accipientes nouas domos, vel noua loca ad habitationem &c. In sum. cap. 27. num. 144.
 44 In Religiosos dissuadentes decimas. In sum. cap. 27. num. 145.
 45 In Religiosos negligētes suadere decimas. In sum. cap. 27. num. 145.
 46 In Religiosos non seruantes interdictum. In sum. cap. 27. nu. 146. & De Rescript. cap. cum contingat Rem. 2. num. 39. &c.
 47 In Impugnantes litteras papæ electi antequam coronetur. In sum. cap. 27. num. 147.
 48 In Interpretantem Clementinam, EX I V I. In sum. cap. 27. num. 147.
 49 In Bizochos aut beghinos. In sum. cap. 27. num. 148.
 50 In Imprimētes libros præsertim de sacris rebus sine examine. In sum. cap. 27. nu. 148.
 51 In Impediētes Nunciorum receptationem. In sum. cap. 27. num. 149.
 52 In alienantes vel locantes bona ecclesiastica &c. extra casus iure permisso; varie tamē seruatur in uarijs locis. In sum. cap. 25. num. 130. & cap. 27. num. 149. & De Alie. rer. eccle. & spol. cler. num. 21. & §. 4. num. 1.
 53 In mulierum raptōres, ac illis consilium, auxilium, & fauorem præbentes. In sum. cap. 27. num. 150. quis vero dicatur Raptor vide. cap. 16. num. 3.
 54 In cogētes ad matrimonium minus liberum. In sum. cap. 27. num. 150.
 55 In cogētes virginem vel aliam quamcumque mulierem ingredi monasterium, & qui consilium, auxilium, vel fauorem in id dedecint. In sum. cap. 27. num. 150.
 56 In Impediētes virginem vel aliam mulierem habentem veli accipiendi voluntatem. &c. In sum. cap. 14. num. 17. & cap. 27. num. 150.

- 57 In concedentes locum ad duellum &c. In sum. cap. 27. num. 150.
- 58 In committentes duellum. In sum. cap. 27. num. 150.
- 59 In dantes consilium in causa duelli, & illius spectatores. In sum. cap. 27. num. 150.
- 60 In non habentes pro authenticis libros sacrorum Bibliorum &c. In sum. cap. 27. num. 150.
- 61 In mulieres ingredientibus claustra monasteriorum. In sum. cap. 27. num. 150. & De Reg. Com. 4. num. 62.
- 62 In male tractantes ministros inquisitionis. In sum. cap. 27. num. 150.
- 63 In scientes & non reuelantes iniurias factas Cardinalibus. In sum. cap. 27. num. 150.
- 64 In capientes fructus beneficiorum primi anni &c. In sum. cap. 27. num. 159.
- 65 In moniales exeuntes Monasteria, & eas comitantes, & recipientes &c. In sum. cap. 27. num. 150. & De Reg. Com. 4. num. 34.
47. vsque ad 52.
- 66 In capientes Christianos in seruos. In sum. cap. 27. num. 150.
- 67 In non parentes Inquisitioni generali. In sum. cap. 27. num. 150.
- EXCOMMUNICATVM** excommunicatione maiori vel minori à iure vel ab homine quis possit absolvere. In sum. cap. 27. num. 39. &c. & De Iudæis Not. 11. In fine glos. ult. num. 35.
- Excommunicatus excommunicatione à iure non reservata absolvi potest à quouis confessario approbato. In sum. cap. 27. num. 30. præm. 4.
- Excommunicatus absolutus ob periculum mortis ab eo qui aliter non poterat, quando reincident, non se presentando. In sum. cap. 27. num. 113.
- Excommunicatus potest absolui post mortem ab eo, qui sanum absolvere poterat. In sum. cap. 26. num. 32. & cap. 27. num. 271. Inf. 5. & In Nouo num. 272. & De pœn. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 55.
- Excommunicatus quando possit absolui, & quando peccet recipiens absolutionem sacramentalem. In sum. cap. 9. num. 4.
- Excommunicatus iniuste potest iuste agere iniuriarum contra excommunicatorem. De Rescript. cap. cum contingat Rem. 2. num. 43. &c.
- Excommunicati sunt subministrantes arma contra Christianos, & capientium sunt serui. De Iudæis Not. 1. num. 1. & qui dicantur

Not. 4. num. 11. & Not. 11. In fine glos. 5.

Excommunicati non sunt ferentes prohibita infidelibus cum licentia Papæ etiam infirma. De Iudæis Not. 1. num. 15.

Excommunicati sunt gubernantes Naues Piratarum, vel galeas Sarracenorum. De Iudæis Not. 11. num. 2. & quid de vectoribus & ministris. num. 6. &c.

Excommunicatus potest iterum atque iterum excommunicari. De Iudæis Not. 11. In fine glos. ult. num. 1. &c.

Excommunicatus multis excommunicationibus quando possit absolui vna absolutione. De Iudæis Not. 11. In fine glos. ult. num. 13.

23. De pœnit. dist. 6. cap. 1. In princ. num. 26.

Excommunicatus est deferens Sarracenis plumas, galeros, vel lapides, & calcem. De Iudæis Not. 10. num. 44. &c.

Excommunicatus si per quatuor menses vel annum obfuerit, quando non potest absolui per generalem concessionem. De Iudæis Not. 1. In fine glo. ult. num. 14. 21.

Excommunicatus celebrans post appellationem, quando non fiat irregularis. De Rescript. cap. cum contingat Rem. 2. num. 7. 20. &c.

Excommunicatus tam est mittens prohibita Sarracenis, quam deferens. In sum. cap. 27. num. 51. 63. & De Iudæis Not. 8. num. 9.

Excommunicatus an sit deferens arma Sarracenis habentibus satis eorum. De Iudæis Not. 10. num. 42. &c.

Excommunicatus manifestus ita ut nullo modo possit occultari, an vitandus. In sum. cap. 27. num. 35. not. 3.

Excommunicatis non profunt suffragia generalia. De Hor. can. cap. 19. num. 71.

Excommunicatus etiam occultus semper peccat, non vitando quæ vitare tenetur. In sum. cap. 27. num. 35. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. §. laboret. num. 25.

Excommunicatus, suspensus, interdictus, non peccat nec fit irregularis celebrando, vel communicando ad euitandam infamiam. In sum. cap. 21. num. 48. & cap. 27. num. 239.

Excommunicatus an se debeat putare qui scit famam esse de se quod sit excommunicatus. De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 4.

Excommunicatus Parochus potest suis Parochianis sacra eis debita ministrare, sicut & alia debita alijs soluere. De Hor. can. cap. 22. num. 7. & Mis. 47. num. 3. In Nouo.

Excommunicatus quis sit contrahens matrimonium, vide verbo Matrimonium.

Excom-

Excommunicatus contrahere, & testari, & professionem facere potest, vt ceteri. In sum. cap. 9. num. 2. & In Nouo. num. 3. & cap. 22. num. 81. & cap. 27. num. 36. Ad 6. & De Reg. Com. 4. num. 25. & De pœnit. distin. 5. cap. 1. §. cautus. num. 25.

Excommunicato pro denunciato orari potest oratione priuata, nō autem publica. In sum. cap. 27. num. 36. præm. 12.

Excommunicatus vt dicatur iumentum Diaboli. In sum. cap. 27. num. 18. &c.

Excommunicatus beneficium accipiens peccat, & titulus eius est nullus. In sum. cap. 25. num. 133. & cap. 27. num. 21. 27. Inf. 8. & In Nouo. num. 272.

Excommunicatus vt sit infamis, & vt perdat debita seruitia, In sum. cap. 27. num. 21. &c. & De Rescript. cap. cum contingat. Rem. 2. num. 43. &c.

Excommunicatus non fit remigās in triremibus Saracenorum, peccat tamē mortaliter. In sum. cap. 27. num. 63. declar. 7. & De Iudæis Not. 11. num. 10. &c. 18.

Excommunicatus est qui dicto vel scripto affirmat contrarium fidei. In sum. cap. 11. num. 17. Præf. 3. & In Nouo. num. 22.

Excommunicatus communicans cum vxore, filijs, & famulis, non est vitandus donec denuntietur. In sum. cap. 27. num. 27.

Excommunicatus qui clericus vel Monachus seipsum percutiens. In sum. cap. 15. num. 11. & cap. 27. num. 78.

Excommunicato communicat qui eandem cum illo audit Missam, vel Horas &c. De Hor. can. cap. 22. num. 7. & Mis. 47. num. 4. In Nouo.

Excommunicato communicans in Crimine ob quod est excommunicatus, in eandem incidit excommunicationem. In sum. cap. 27. num. 36. 112. & De Rescript. cap. cum contingat Remed. 3. num. 3.

Excommunicatus qui non manifestat, quando intelligatur. In sum. cap. 17. num. 134. & cap. 25. num. 46.

Excommunicato cum denunciato participare veniale, nisi in sex casibus. In sum. cap. 27. num. 28. 36. &c. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. §. laboriet num. 18.

Excommunicatus an sit non defendens clericum à percussore cum possit. In sum. cap. 24. num. 19. 21.

Excommunicatus est fingens casum vel fraudem aliquam, quo Iudex vadat ad accipien-

dum testimonium alicuius feminae. In sum. cap. 27. num. 125. exc. 18.

Excommunicatus, suspensus, interdictus, gaudent privilegio immunitatis. In sum. cap. 25. num. 19.

Excommunicatus an sit verberans Religiosos tertij ordinis Sancti Francisci & sancti Dominici. In sum. cap. 27. num. 79.

Excommunicatus licet peccet ministrando Sacramenta; si tamen illa conferat, sunt regulariter vera & valida. In sum. cap. 9. num. 2. & In Nouo num. 3.

EXEMPTVS hodie multo plus subiacet Ordinario quam olim. In sum. cap. 25. num. 13. & De Reg. Com. 2. num. 63.

EXEQUVTOR testamenti vt mortaliter peccet non soluens legata & debita, vel nimis tarde, & quando sit ob hoc excommunicatus. In sum. cap. 25. num. 65. &c.

Exequutor testamēti quādo mortaliter peccet circa bona pupilli. In sum. cap. 25. num. 66.

Exequutor iniuste sententiæ vt peccet. In sum. cap. 25. nu. 15. & De Iudicijs. In Rub. nu. 90.

EXERCITIUM spirituale in statu malo factū quod mortale. De Hor. can. cap. 7. nu. 43. &c.

EXPECTATIVA quid, & quando perditur. De Rescript. cap. si quando præl. 3. num. 5. &c. & except. 6. num. 1. & except. 9. num. 1. & except. 10. num. 11. &c. & except. 21. nu. 26. & except. 20. num. 4. & In Auc. num. 13.

EXPILATIO est subtractio rei hereditatis iacētis. De pœnit. dist. 1. ca. aut facta. nu. 5. &c.

EXPONERE se periculo, vide verbo Periculū.

EXTRAHERE per vim è loco sacro quando mortale. In sum. cap. 25. num. 17.

EXTRAVAGANS, vide verbo Bulla.

EXTREMA NECESSITAS, vide verbo Necessitas extrema.

EXTREMA VNCTIO quid; & vnctio cum verbis concurrat. In sum. cap. 22. num. 12.

Extremā vnctionem nemo ministrare potest, nisi presbyter. In sum. cap. 22. num. 12.

Extrema vnctio quas partes tangat, & quibus fiat verbis, & quare infirmis & non violenter morituris detur? In sum. ca. 22. nu. 13. &c.

Extremæ vnctionis contemptus vel in mortali susceptio mortalis. In sum. cap. 22. num. 16. quando vero dicatur conterptus vide cap. 20. num. 2. & In Nouo num. 20. & cap. 23. num. 42.

Extremæ vnctionis Sacramentum, vel Eucharistia dari potest incipienti delirare. In sum. cap. 26. num. 27.

F

- ACERE** non dicitur proprie qui consulit, mandat &c. In sum. cap. 27. num. 51. & De pœnit. dist. 1. cap. si quis non dicam. num. 17. & cap. periculose num. 3.
- FACIAM** hoc quid significet & quando non obliget. De pœnit. dist. 2. cap. non reuertebantur. num. 2.
- FACTA** non præsumuntur, nisi prebentur. De Red. eccles. q. 1. mon. 50. num. 2.
- Facta** per iracundiam quando non valida. De pœnit. dist. 1. cap. diuortium num. 10. & c. 13.
- FACTVM** cum qualitate vetitum non vetatur sine illa, nec pulsus à maiori pellitur à minori. De Indulg. Not. 28. num. 10. & c.
- FACVLTA**s, præter infra scripta, vide verbo Potestas, & verbo Gratia.
- Facultas** confitendi, studendi, ordines accipiendo, non expirat morte concedentis. De pœni. dist. 6. cap. placuit num. 34. & c. 162. & c. & De Indulg. Not. 31. num. 26. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 8. num. 4.
- Facultas** tacita sufficit qua regularis retineat vel accipiat aliquid, modo sit approbatoria. De Reg. Com. 2. num. 20. & c.
- Facultas** ingrediendi Monasteria Monialium, qua de causa, à quo, & quomodo danda. De Reg. Com. 4. num. 59. & c.
- Facultas** edendi oua, lactinia, habendi altare portatile, non suspenditur per Iobeleum anni sancti. De Indulg. Not. 28. num. 21. In fine.
- Facultas** lucrandi omnes indulgentias statutorum Romanarum, vel alicuius alterius loci pii, non comprehendit indulgentias plenarias, sed tantum alias. De Indulg. Not. 9. nu. 16.
- Facultas** disponendi de bonis Ecclesiæ in illegitimis, sublata. De spol. cler. §. 19. num. 4. 6.
- FALLACIA** est species doli. In sum. cap. 17. num. 177.
- FALSA** sibi imponere, vel propria peccata occulta deregere, quando sit mortale. In sum. cap. 18. num. 27. & c. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 13. & c.
- Falso** accusatum, vide verbo Accusatus.
- FALSARIVS** nummorum, scripturarum, ponderum, mensurarum, sigillorum ut peccet, & cui restituere debeat. In sum. cap. 17. num. 167. & c.
- Falsarius** Bullarum quis dicatur; & quando excommunicatus. In sum. cap. 17. num. 169. & cap. 27. num. 62.
- FALSI'S** literis apostolicis vtens non est excommunicatus in Bulla Cænæ; quia falsis uti non est falsare. In sum. cap. 25. num. 62.
- Falsis** reliquijs vel miraculis vtens ad quid teneatur. In sum. cap. 17. num. 169. pec. 54. & In Nouo pec. 62.
- FALSVM** testimonium dicens, quando etiam cum periculo propriæ vitæ recantare teneatur. In sum. cap. 15. num. 17. & De Indicijs in Rub. num. 61.
- Falsum** testimonium ob tria est peccatum mortale. In sum. cap. 10. num. 1. In fine.
- FAMA** quid, ut hic accipitur & quotuplex. In sum. cap. 18. num. 19. & cap. Inter verba. 4. concl. num. 6. & c. & concl. 6. num. 4. & c.
- Fama**, gloria, laus, honor, & reuerentia quid, & quando bene vel male appetantur. In sum. cap. 23. num. 9 & De Hor. can. cap. 6. num. 35. & c. & De fin. hum. num. 48. & cap. Inter verba 4. concl. num. 5. & conc. 6. nu. 4. & c.
- Fama**, vita, & libertas, & conueniunt, & æstimari non possunt. In sum. cap. 17. nu. 39. & c.
- Famæ** propriæ quando homo sit dominus; & eam negligere quando sit mortale. In sum. cap. 18. num. 27. & c. 61. & cap. Inter verba 2. concl. num. 10. & c. 14. & concl. 6. nu. 22. & De pœnit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 10. & c.
- Famæ** damnum leue, & notabile quid sit. In sum. cap. 18. num. 21. & c.
- Fama** proximi est seruanda, nisi &c. In sum. cap. 18. num. 56.
- Famam** non læsam tentans eam lædere non restituat, etiam si &c. In sum. cap. 18. num. 44.
- Famæ** restitutio condonari etiam iuste potest, nisi &c. In sum. cap. 18. num. 46.
- Famæ** ablatio an compensetur ablatione reciproca. In sum. cap. 18. num. 46. Ad 1. quæsitum & In Nouo num. 47.
- Famæ** debitum non tam facile tollitur, quam actio iniuriarum. In sum. cap. 18. num. 46. & c. & In Nouo num. 47.
- Famæ** restitutio excusatur vitæ vel salutis periculo, & obliuione. In sum. cap. 18. nu. 47. & c.
- Famam**, & honorem quis sine animo tollendi tollat. De pœnit. dist. 5. cap. 1. consideret §. animaduertere. num. 7.
- Fama** propria magis quam aliena seruanda. De pœnit. dist. 5. cap. fratres num. 90.
- Famam** accusantis restituere non tenetur accusatus de vero crimine secreto, eo quod illud non

Iud non probauerit. In sum. cap. 18. num. 48. &c. & cap. Hum. aur. q. 2. num. 15.
Famam restituere vel aliter compensare tenetur hæredes vel læsor. In sum. cap. 18. num. 42. 45. & cap. Inter verba 4. concl. num. 26. & concl. 6. num. 16.
Famam lædens detegendo delictum occultum, etiam verum, tenetur ad restitutionem, & an etiam se infamando. In sum. cap. 18. num. 45. 61. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 3. & cap. Inter verba 4. concl. num. 26. & concl. 6. num. 16. & De Iudicijs in Rub. num. 61. & De penit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 28.
Famam qualis relatorum nō restituit. In sum. cap. 18. num. 50.
Famam mulier proba pluris quam libertatem æstimat. In sum. cap. 17. num. 90. Dico. 6.
Fama bonitatis sola inæstimabilis, non alia. In sum. cap. 17. num. 91. In fine.
Fama non æstimatur pluris quam vita, licet si cut illa compensetur. In sum. cap. 17. num. 90. & cap. Inter verba 4. concl. num. 20. & concl. 5. num. 59.
Famæ conseruatio vtilior Reipublicæ, quam puni- tio criminis secreti. De Iudicijs in Rub. num. 56. 81. & De penit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 16.
Fama per æquiualens nequit restitui, si vero aliter non potest restitui, pecunia est compensanda. In sum. cap. 17. num. 89. &c. & In Nouo num. 90. &c.
FAMILIARITAS præsens Dæmonis, initium perpetuæ familiaritatis futuræ. De penit. dist. 1. cap. nunquid Cain. num. 5. &c.
Familiarem spiritum scilicet Dæmonem habens vel permittens habere, & principes non punientes tales peccant. In sum. cap. 11. num. 24. & In Nouo num. 26.
Familiaritatem habere cum persona suspecta, quando mortale. In sum. cap. 14. num. 31.
FAMVLI, præter infra scripta, vide verbo Seruus.
Famuli iussu domini laborantes die festo non peccant, secus si in contemptum festi. In sum. cap. 13. num. 7.
Famuli vsurarium, vide verbo Vsurarium.
Famulos accipientes ad artem vel studium, si eos extra illud maxime occupent, peccant & tenentur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 109.
Famulus ministrans mensis cibariis & opiparis prælatorum vel concubinariorum, vel iu-

uans concubinam ad se ornandum non peccat. In sum. cap. 19. num. 16. & In Nouo cap. 20. num. 16.
Famulis debetur victus, vestitus, & merces laborum. In sum. cap. 17. num. 110.
FAVERE, consilium dare, vel iubere, quando quis dicatur ad incurtendas censuras, vel penas. In sum. cap. 27. num. 51. Quibus addendum; & num. 55. & De Iudicijs Not. 4. nu. 8.
FAVTORES & receptatores Sarracenorum & credentes hæreticis qui sint. In sum. cap. 27. num. 51. In fine. & num. 55. Decl. 4. & num. 59. & De Iudicijs Not. 4. num. 7. &c.
FERAS prædijs aliorum noxias occidi non possunt, si quis mandat etiam cum proposito restituendi damnum, vt peccet. In sum. cap. 17. num. 125.
FERRI delatio ad Sarracenos tam facti quam infecti prohibita, vt intelligatur. In sum. cap. 27. num. 63. Declar. 5. & De Iudicijs Not. 6. num. 5. &c.
FESTA vt potius relaxentur ob necessitatem, quam ob pietatē. In sum. cap. 13. num. 4.
Festa inducit, & tollit, & moderatur lex, & consuetudo. In sum. cap. 13. num. 5. Dico. 9.
Festa sua vnaquæque regio cum morantibus in ea obseruare debet. In sum. cap. 13. num. 5. Inf. 2.
Festis diebus præcipitur vt audiat sacrum, & ne seruilia opera fiant. In sum. cap. 13. num. 2. & Dico 3.
Festi dies omnes Christianorum sunt lege humana introducti. In sum. cap. 13. num. 1.
Festis diebus quæ seruilia opera prohibeantur, & quæ non seruilia. In sum. cap. 13. num. 3.
Festis tam licitum est opus ob pecuniam, quam sine pecunia, & quando sit licitum propter pecuniam diebus festis operari. In sum. cap. 13. num. 5.
Festum an violet qui ludit, saltat, venatur, otiose tota die vagatur. In sum. cap. 13. num. 15.
Festum an violet qui transcribit aliquem librum, aut scribit vel conficit instrumenta. In sum. cap. 13. num. 14. & cap. 25. num. 53. &c.
Festum an violet qui propter necessitatem laborat, non obstante episcopi excommunicatione. In sum. cap. 13. num. 15.
Festis sanctorum Michaelis, Innocentium, Sylvestri, & Crucis, licite quis laborat. In sum. cap. 13. num. 15.
Festis contritio bona, sed nō necessaria. In sum. cap. 13. num. 13.
Festi obseruatio nunc non tam stricta, quam olim.

olin. In sum. cap. 13. num. 2.
Festus dies quos viator seruare teneatur. In sum. cap. 13. num. 5. Inf. 3.
Festus dies violare quis dicatur, & quando sit peccatū. In sum. cap. 13. a num. 3. vsq. ad 19.
Festum an violet qui in die festo vel in eius vigilia mittit iumenta in opera sequenti die facienda. In sum. cap. 13. num. 12.
Festum an violet qui præbet consilium propter lucrum die festo. In sum. cap. 13. num. 12. pec. 8. & De Rescript. capit. cum contingat 12. cau. nul. num. 1. &c.
Festo die processus factus etiam parte consentiente est nullus, nisi &c. In sum. cap. 13. nu. 12. &c. & De Rescript. cap. cum contingat. 12. cau. nul. num. 1. &c.
Festum an violet qui audit in Iudicio propter pietatem, vel necessitatem, vel sine illa. In sum. cap. 13. num. 13.
Festum an violet qui omittit orare pro se, vel pro alio, eo tempore, quo extrema necessitas suam orationem postulat. In sum. cap. 13. num. 18.
Festum an violet qui omittit recitare, quod iure, vel pœnitentia, vel voto tenebatur dicere. In sum. cap. 13. num. 18.
Festum qui violat, vi. metu, præcepto, vel coactione, vt peccet. In sum. cap. 13. num. 6. &c.
Festum Assumptionis Beatæ Virginis est simpliciter maximum omnium festorum eiusdē Virginis. Mis. num. 20. 3. 1. & In Nouo Mis. 4. num. 6. & Mis. 13. num. 1.
Festum qui violat iter agendo, deferendo onera &c. vt peccet. In sum. cap. 13. num. 6. &c.
Festum violat qui vendit, emit, commutat &c. In sum. cap. 13. num. 8.
Festum an violet tensor, piscator, molitor. In sum. cap. 13. num. 9.
Festum an violet qui laborat pro pauperibus, vel consciendis pontibus, & reficiendis vijs. In sum. cap. 13. num. 10. &c.
FEVDVM & Emphyteusim perdendi nouus modus. De spol. cler. §. 19. num. 8.
FIDES nec verbo nec signo etiam metu neganda. In sum. cap. 11. num. 24. & In Nouo num. 27. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 16. & cap. Inter verba. præl. 3. num. 3. & De pœnit. dist. 1. cap. potest fieri num. 2.
Fidem profiteri, vide verbo, Professionē fidei.
Fideri articulos expresse & in partiuclari non credens, quando peccet. In sum. cap. 11. nu. 18. & In Nouo num. 22. pec. 4.
Fides vel credulitas vt quærat, & perdatur.

De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem nu. 123.
Fides, scientia, opinio, dubium, scrupulus, conscientia quid sit. In sum. cap. 27. num. 273. & In Nouo num. 279. & De Iudicijs, In Rub. num. 43. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 9. &c.
FIDEI VISSOR potest licite aliquid accipere pro fideiussione. In sum. cap. 17. num. 283. In fine. A. & In Nouo nu. 286.
Fideiussio non conceditur mulieri, licet concedatur donatio. De Hor. can. cap. 22. num. 50. & Mis. 59. num. 5. In Nouo.
FILIALIS timor, vide verbo Timor filialis.
FILIAM spuriam dotare quando possit & teneatur clericus etiam de bonis ecclesiasticis. De spol. cler. §. 19. num. 10. &c.
Filiam exheredare non potest Pater, eo quod contra suam voluntatem nupserit marito indigno. In sum. cap. 14. num. 15.
Filia renuntians legitimam cum iure iurando & enormi lacione, an teneatur illud seruare. In sum. cap. 17. num. 152.
Filiam cogens vel mulierem ad ingrediendum monasterium, incurrit excommunicationē. In sum. cap. 14. num. 17. & cap. 27. nu. 150.
FILIVS vt peccet circa præceptum de honorandis parentibus. In sum. cap. 14. num. 11. &c.
Filius non solum peccat odiendo parentes, sed etiam eis amoris signa non monstrando. In sum. cap. 14. num. 11. &c.
Filius habentem vnde se alit non tenetur Pater alere, nec contra. In sum. cap. 14. num. 13. & De spol. cler. §. 19. num. 12.
Filius qui nō obedit Patri quo ad legimē & bonos mores, vt peccet. In sum. cap. 14. nu. 2. 12.
Filius qui parentibus in magna necessitate constitutis non succurrit, vt peccet. In sum. cap. 14. num. 13. &c.
Filius qui ob parentū subuentionē nō egreditur religionē, quando peccet. In sum. cap. 14. nu. 14. & de Reg. Co. 1. nu. 8. & Co. 3. nu. 48. &c.
Filius percutiens parentes etiam leuiter, peccat mortaliter. In sum. cap. 14. num. 12. &c.
Filius prouocans parentes ad indignationem, contemnens, mortem optans, non liberans ē e carcere, vt peccet. In sum. cap. 14. num. 12.
Filij illegitimi, vide verbo Illegitimus.
Filius non tenetur credere matri affirmanti eū esse illegitimum, si tamen credat est irregularis, & tenetur renuntiare totam hereditatē fratribus legitimis. In sum. cap. 16. num. 46. & cap. 27. num. 201.

Filius proprius de fonte baptismatis susceptio quæ impediatur matrimonium. In sum. cap. 16. num. 34. & In Veteri cap. 12. num. 87. C.

Filius quando possit vel teneatur accusare parentes. In sum. cap. 14. num. 12. pec. 7. & cap. 25. num. 50.

Filius non ducens uxorem quam Pater vult, quando peccet. In sum. cap. 14. num. 15.

Filius quando mortaliter peccet cum obligatione restituendi, accipiens aliquid notabile ex bonis Patris, etiam si sint aduentitia aut profectitia. In sum. cap. 17. num. 138. & c. 156. & c. & De Reg. Com. 2. num. 20.

Filius Patri seruienti quale mistum peculium habeat. In sum. cap. 17. num. 144.

Filius quando teneatur computare in sua legitima expensas studij librorum vel armorum à Patre factas. In sum. cap. 17. num. 159.

Filius vel filia an teneatur computare in sua legitima expensas in Nuptijs factas, & quid de localiibus. In sum. cap. 17. num. 165. & c.

Filius legitimam non minuit ornatus sibi à patre datus. In sum. cap. 17. num. 160.

Filius tenetur computare in sua legitima sumptus factos à Patre pro suis bonis aduentitijs. In sum. cap. 17. num. 163.

Filius tenetur computare in sua legitima, ea quæ data, vel relicta ei fuerunt ab extraneo, solius Patris intuitu, viuentis Patre. In sum. cap. 17. num. 162.

Filius computare debet in sua legitima penam quam Pater soluit pro delicto filij, si ad id Pater compulsus fuit. In sum. cap. 17. num. 165.

Filius computare debet in sua legitima Patris bona consumpta à se in ludo & in malos vel vanos vsus. In sum. cap. 17. num. 164.

Filius matrimonij putatiui quis sit legitimus. In sum. cap. 22. num. 53. In fine.

Filius potest petere legitimam post professionem Patris, etiam ante quam Pater moriatur. De Reg. Com. 2. num. 48. 54.

Filiorum legitimam non potest minuere Pater vere donando; remunerando tamen & facièdo pia, potest. In sum. cap. 26. num. 39.

Filius Dei & natus ex eo, cur dicatur omnis iustus. De penit. dist. 1. cap. qui natus. num. 1.

Filius qui mortuo Patre non vult conferre lucra de patris pecunia facta peccat, & tenetur restituere. In sum. cap. 17. num. 161.

Filius quando possit cogi ad testificandum contra parentes vel cognatos, & contra. In sum. cap. 25. num. 48. 50.

Filius spurio ministrante, non debet pater celebrare Missam. De Hor. can. cap. 18. num. 75.

Filius vel famulus vsurariorum quando peccet, vide verbo Vsurariorum.

Filius magis tenetur diligere patrem quam filium, & an magis patrem quam matrem, & fratrem quam uxorem & c. De fin. hum. num. 52. & cap. Inter verba 4. concl. num. 23. & De penit. dist. 2. cap. charitas est. 5. & quid est diligere num. 1. & c.

Filius habens an possit in Episcopum eligi. De spol. cle. 5. 19. num. 2.

Filius qui plus alijs patri seruit, quid obtinere debeat. In sum. cap. 17. num. 148.

Filius commendatorum quæ bona parentum possint hæreditare. De Red. Eccle. q. 3. mon. 13. num. 1. & c.

Filiorum bona quadruplicia, Castrensia, quasi castrensia, aduentitia, profectitia. In sum. cap. 17. num. 141. & c.

Filij speciales Papa non possunt excommunicari, suspendi, nec interdici ab Ordinario. In sum. cap. 27. num. 165. Dico. 8.

Filius ut peccet qui bona à parentibus male parata non restituit, quique eorum legata non implet. In sum. cap. 14. num. 16.

Filius iuste potest vendi à patre, filius tamen potest se redimere etiam inuito possessore. In sum. cap. 17. num. 88. & cap. 23. num. 96.

Filius quando obligetur propter votum parentum. In sum. cap. 12. num. 74. pec. 5.

Filij infidelium adhuc expertes rationis non sunt baptizandi sine consensu parentum. In sum. cap. 24. num. 9. In fine.

Filium supponens, ad quid teneatur. In sum. cap. 16. num. 43.

Filium habens ex adulterio, ad quid teneatur. In sum. cap. 16. num. 46.

Filius nothus clerici, est incapax beneficii patris. In sum. cap. 25. num. 117. & De Rescript. cap. si quando in Auct. à num. 1. vsque ad 11.

FINGENS casum vel fraudem aliquam, quo Iudex vadit ad accipiendum testimonium alicuius feminae, est excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 125. exc. 18.

FINIS, præter infrascripta. vide verbo Intentio.

Finis exacte definitur & declaratur, cum suis diuisionibus. In sum. præl. 4. num. 2. & c. & De fin. hum. à num. 3. vsque ad 10. & fusius cap. Inter verba 5. concl. à num. 26. vsque ad 44. & De Hor. can. cap. 6. num. 13. & c.

- Finis duplex principalis & minus principalis, & quid vterque, & vt cognoscatur.** In sum. cap. 17. num. 209. & cap. 21. num. 40. & cap. 23. num. 100. & c. Inf. 5. & In Nouo num. 101. & De fin. hum. num. 9. 37. & c. 42. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 24. 34. & c. 37. & De Vfuris num. 20. 23. & De Hor. can. cap. 6. num. 13. 16. & c. 18. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 2. & De poenit. dist. 5. cap. fratres num. 57.
- Finis vltimus & principalis nequit esse vllum bonum honorarium.** Cap. Inter verba 5. concl. num. 10. 12. 15. 26. 31. & Mis. num. 72. & In Nozo Mis. 37. num. 5. & De Reg. com. 3. num. 31.
- Finis duplex operationis & operantis, ille potest esse lucrum temporarium, hic vero non principaliter.** Cap. Inter verba 5. concl. nu. 22. & c. & De fin. hum. num. 7.
- Finis operationis & operantis vt differant, & etiam possint esse idem diuerso respectu; alter est prior executione, alter intentione.** De fin. hum. num. 26. 39. & cap. Inter verba 5. concl. num. 29. 39.
- Finis minus principalis actus virtutis potest esse bonum temporarium.** In sum. cap. 14. num. 31. B. & In Nouo num. 33. & cap. Inter verba 5. concl. num. 23. & De fin. hum. num. 39. 43. 46. & De Vfuris num. 20. 23. & De dat. & promif. num. 36.
- Finis cognitio iusta conscientie necessaria.** Cap. Inter verba. 5. concl. num. 26.
- Finis vltimus & medius definiuntur, diuiduntur, & subdiuiduntur.** Cap. Inter verba 5. concl. num. 27. & c. & De fin. hum. num. 3. & c.
- Finis duplex, cuius, & quo.** In sum. præl. 4. num. 3. & c. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 28.
- Finis duplex, bonus & malus.** Cap. Inter verba. 5. concl. num. 30.
- Finis principalis alicuius actus virtutis potest esse vita & salus.** Cap. Inter verba 5. conc. num. 31.
- Finis malus quia est culpa, & malus quia est ineptus, differunt.** In sum. cap. 12. num. 30. & c. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 33. & De fin. hum. num. 36.
- Finis minus principalis virtutis potest esse honor vel lucrum.** Cap. Inter verba. 5. concl. nu. 35. & De Hor. can. Cap. 6. num. 16. & c.
- Finis principalis operis potest esse aliqua virtus.** Cap. Inter verba. 5. concl. num. 37.
- Finem vltimum non ponit in creatura quisquis mortaliter peccat.** In sum. præl. 9. num. 16. & In Nouo num. 19. & De fin. hum. num. 21. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 54.
- Fines qui principales omnium bonorum, & qui cuiusque virtutis.** Cap. Inter verba. 5. concl. num. 32.
- Fines generales apti omni virtuti qui.** Cap. Inter verba. 5. concl. num. 37.
- Fines & scopi vltimi in quos viatores omnia referant, duo sunt.** De fin. hum. num. 25.
- Fines multi possunt esse principales eiusdem actus.** De fin. hum. num. 37. & c. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 34.
- Fine prohibitio, quæ media censeatur prohibita.** De Rescript. cap. Si quando. except. 7. num. 6.
- Finis qualis est; talis facit actum, & eo melior vel peior, quo finis melior vel peior.** In sum. præl. 9. num. 16. & In Nouo num. 18. 20. & cap. 6. num. 4. Inf. 5. & num. 17. & cap. 14. num. 31. B. & In Nouo num. 33. & cap. 21. num. 40. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 2. & De fin. hum. num. 1. & c. 17. 20. 30. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 25. 32. & c. 42. & c. 53. & De poenit. dist. 1. cap. magna num. 13. & c. & dist. 6. cap. 1. In princ. num. 41.
- Finis præcepti non est in præcepto, nisi in præceptis super charitatem.** In sum. cap. 13. nu. 2. Dico. 3. & cap. 21. nu. 7. In fine, & De Hor. can. cap. 20. num. 29. & Mis. num. 43. & In Nouo Mis. 21. num. 2. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 60. num. 3. & cap. Inter verba 5. concl. num. 72. & c. & De poenit. dist. 5. cap. 1. consideret num. 28. & c.
- Finis vltimus, & beatitudo celestis idem.** In sum. præl. 4. num. 4. & cap. Inter verba 5. concl. num. 37.
- FLAGELLA à Deo permiffa si patienter quis patitur, sunt satisfactoria.** In sum. cap. 3. num. 4. & cap. 26. nu. 23. & c. & De poenit. dist. 3. cap. satisfactio. num. 4. & c.
- FOEMINA, vide verbo, Mulier.**
- FOEMINEVM genus in dispositione legali, & etiam in materia odiosa & penali, comprehenditur in masculino.** Cap. Accipta. oppof. 8. num. 31.
- FOETVI infunditur anima si est mas ad diem 40. si vero foemina ad diem 80.** In sum. cap. 15. num. 14. & cap. 27. num. 222. & In Nouo num. 223.
- FOMES peccati non potest omnino humanitus tolli.** In sum. præl. 8. num. 3. & De poenit. dist. 3. cap. satisfactio num. 7.

FORMA concedendi indulgentias quæ? De Indulgen. Not. 30. num. 17. &c. forma dat esse rei. De Aliè. rer. Ecclæ. & spol. cler. num. 8.

FORNICANDI desiderium & delectationem morosam habens, quale peccatum; vide verbo Delectatio morosa.

Fornicandi desiderium habitum in Ecclesia, an sacrilegium. De pœnit. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 21.

Fornicanti presbytero quæ pœnitentia danda. De pœnit. dist. 5. cap. falsas num. 3. &c.

Fornicarius clericus, vel concubinarium, quando suspensus, & irregularis. In sum. cap. 25. num. 77. & cap. 27. num. 154. 248.

Fornicari in monasterio vel dormitorio Religiosorum, non facit sacrilegium. In sum. cap. 16. num. 3. Interrog. autem.

Fornicari cum muliere in vno actu bis, duplex est peccatum. In sum. cap. 6. num. 17.

Fornicari cum consanguinea vxoris suæ, impedit petitionem debiti coniugalis, tenetur tamen reddere. In sum. cap. 16. num. 35.

FORNICATIONIS prohibendæ tota ratio non cessat, bona prolis educatione. De Iudicijs in Rub. num. 76. Ad. 3.

FORTIA facta ob honorem aut pudorem sunt peccata. De fin. hum. num. 31.

FORTIS est vt mors dilectio, vt intelligatur &c. De pœnit. dist. 2. cap. valida. num. 2.

FORM exterius multa ad euitanda maiora mala permittit, quæ conscientia non admittit. De spol. cler. §. 11. num. 4.

FRATER tenetur soluere debita honesta fratris facta in studio cum licentia patris, pro sua parte. In sum. cap. 17. num. 162.

Fratres nos omnes esse credimus, sed incogitant. De Hor. can. cap. 19. num. 103.

Frater an sit magis diligendus quam vxor, vide verbo Vxor.

Fratres ordinum mendicantium migrantes ad non mendicantes sunt excommunicati, & etiam eos admittentes, In sum. cap. 27. num. 107. excom. 22.

FRATERNA correctio, vide verbo Correctio fraterna.

FRAVS quid? & est species doli. In sum. ca. 17. num. 177. & cap. 23. num. 77.

FREQUENS allocutio cum monialibus est prohibita, & quæ dicatur talis, & quas pœnas inducat. De Reg. com. 4. num. 61. 67. & De pœnit. dist. 5. cap. 1. consideret nu. 43.

Frequenter fit quod bis fit. De pœnit. dist. 5. cap.

consideret in princ. num. 43.

FRVCTVS restituere cui & quando, vide verbo Restitutio, præter infra scripta.

Fructus beneficij restituendos pauperibus, an sibi quisque pauperi retinere possit. In sum. cap. 25. num. 122. In fine & cap. 17. num. 93. 171. & De Hor. can. cap. 7. num. 33. &c. & De Redit. Ecclæ. q. 3. mon. 25. num. 2.

Fructus pignoris, vide verbo Pignus, præter infra scripta.

Fructus beneficiorum male dispensans peccat, & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 94. & cap. 23. num. 74. & In Nouo num. 75. & De Red. Ecclæ. q. 1. mon. 20. nu. 1. &c. & mon. 19. num. 6. & q. 3. mon. 15. num. 1. & mon. 17. num. 6. Cetera vide verbo Beneficiarius.

Fructus beneficij per datam piccolam dati cuius. De Rescript. cap. si quando in Auc. num. 23.

Fructus collecti ex pignore quos non colligebat debitor nec colligere cogitabat, an restituendi. In sum. cap. 17. num. 216.

FRVGIFERA est res apta fructum ferre, licet non ferat. De vsuris num. 112.

FRVITIONE eadem est fruendum Deo, Summa Trinitate & personis eius, & licet beatus intuens essentiam Dei non possit frui ea non fruendo actu personis omnibus Trinitatis, posset tamē viator sancte frui actu essentia, non fruendo actu personis Trinitatis, & è contrario modo virtualiter fruatur eis. De Hor. can. cap. 22. num. 16. & Misc. 51. nu. 7. &c.

Fruitio Dei proprie quid. & eam præcedunt saltem natura, cognitio & amore eiusdem. De Hor. can. cap. 22. num. 16. & Misc. 51. num. 6. &c. 8. &c. In Nouo.

FRUMENTVM vel aliquid aliud vendere pretio quo valebit tali mense, quando liceat. In sum. cap. 17. num. 237. & In Nouo num. 239.

Frumenti caritatem desiderare, an liceat Religioso. In sum. cap. 20. num. 3. & In Nouo num. 22.

Fruementum vel aliquid aliud debitum qui nõ petit donec pluri valeat, an peccet. In sum. cap. 17. num. 225.

FVCTVS, præter infra scripta, vide verbo Ornans se, Ornare, vel Ornatus.

Fucos vt ad augendam pulchritudinem quale sit peccatum. In sum. cap. 14. num. 26. & In Nouo num. 27. & cap. 23. num. 20.

Fucos

Fucos vendere vel similia, an liceat monialibus. vide verbo Moniales.

FVGERE cui & quando liceat, & auxilium dans quando peccet, & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 102. &c. & De Reg. Com. 4. num. 63. &c.

Fugere nemo tenetur cū suo dedecore; & quādo possit sine peccato aggressorem persequi, vulnerare, & an occidere. In sum. cap. 15. num. 3. In fine.

Fugere potest serua qua dominus abutitur. In sum. cap. 16. num. 21.

FVR, vide verbo Latro.

Furans ne timidus ab alijs habeatur, bis peccat. In sum. cap. 15. nu. 24. A. & In Nouo num. 8.

Furans rem apud suum debitorem depositam, si pro ea feratur excommunicatio; tenetur se manifestare. In sum. cap. 17. num. 114.

Furari vt rem quis possit habere cum religiosa, & coniuncta matrimonio, est furtum, sacrilegium, & adulterium. In sum. cap. 6. num. 4. Inf. 4.

Furari aliquid ab eo qui illud rogatus dedisset, quale peccatum. In sum. cap. 17. nu. 4. excu. 6. & num. 138. &c. & De Regul. Com. 2. nu. 20. & Com. 3. num. 28. Ad. 4.

FVRIOSVS, ebrius, vel puer deformans aliquem, quando fiat irregularis. In sum. cap. 27. num. 230.

Furiosus & amens sunt incapaces beneficiorū. De Rescript. cap. Si quando except. 10 nu. 6.

FVRTVM quid, & diuiditur in mentale, & reale. In sum. cap. 17. num. 1.

Furta venialia minutatim quando inducant obligationem restitutionis sub mortali. In sum. cap. 17. num. 139. & De dat. & promiss. num. 45. Dico. 2.

Furta restitutionis causa missa si non dantur domino; non liberatur mittens à restitutione. In sum. cap. 17. num. 44. 67.

Furtum admittit qui re aliena in alium vsum, quam concessum vitur. De Red. Eccle. q. 2. mon. 7. num. 5.

Furtum ad causandum mortale quanta quantitas requiratur. In sum. cap. 17. num. 3. A. & F. & In Nouo num. 2. & 4.

Furtum notabile, & furtum notabiliter nocēs, differunt. In sum. cap. 17. num. 3. B. E. & In Nouo num. 2.

Furtum pauperi & diuiti factum qualiter metiendum. In sum. cap. 17. num. 3. C. & In Nouo num. 2.

Furtum non ob quodvis mortale fertur exco-

municatio vbique. In sum. cap. 17. num. 3. D.

Furtum à mortali culpa septem excusant. In sum. cap. 17. num. 4. &c.

Furtum impedire quis, quomodo teneatur. In sum. cap. 17. num. 21. 13. 6.

Furtum vel aliud vitium permittere parato, vt in eo deprehensus fructuosius castigetur, est licitum. In sum. cap. 14. num. 26. pec. 10. In Veteri.

Furta facta à Regularibus, filijs, vel seruīs, an monasterium, pater, vel herus restituere teneatur. In sum. cap. 17. num. 151. & De Regul. Com. 2. num. 62. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 5. num. 2.

FVTVRA nec homo nec Angelus in se nouit, nec cogitatus, si nolit cogitans. De iudicijs Not. 2. num. 9. &c.

Futura possunt emi, obligari, stipulari. In sum. cap. 23. num. 104. Quoniam etiam.

G

GABELLA, vestigalia, siue tributa quando etiam à clericis soluenda. In sum. cap. 17. num. 200. & In Nouo num. 201. & cap. 27. nu. 115.

Gabellas imponentes & eorū executores, quando peccent, & incurrant excommunicationem. In sum. cap. 17. num. 201. & In Nouo. num. 202. & cap. 27. num. 61.

Gabellis clericis grauantes excommunicantur. In sum. cap. 17. num. 201. & In Nouo num. 203. & cap. 27. num. 115. 128.

Gabellas non debet clericus vel Monachus exportans venam ferream ex monasterio. In sum. cap. 27. num. 128. declar. 4. &c.

Gabellas ob merces debens, sic verum pandat. In sum. cap. 17. num. 202. & In Nouo. num. 203. In fine.

Gabellæ non debentur ob res quas homines ad suam necessitatem ferunt. In sum. cap. 17. num. 202. An autem, & In Nouo num. 203.

Gabellis an clerici grauentur, Episcopi inquirant. In sum. cap. 17. num. 202. Dico. 4. & In Nouo num. 203.

GALEA, vide verbo Triremes.

GAVDEO tuo dicto, licet mentiaris, dicere non licet. Cap. Inter verba. 1. concl. num. 11.

Gaudere laude falsa vel alias inordinata, quale pecca-

peccatum; & quando mortale non contradicere. In sum. cap. 23. num. 13.
 Gaudere bonorum operū impedimentis, vt sit malum. De pœnit. dist. 1. cap. sunt qui. nu. 1.
 Gaudere licet viduæ vel cuius personæ de copula carnali sibi licita, non tamen in præsentia delectari. In sum. cap. 16. num. 10. & De pœnit. dist. 1. cap. si cui num. 2. &c. 5.
 Gaudens de peccato ob bonum etiam diuinū peccat. Cap. Inter verba. 2. concl. nu. 6. 12.
 Gaudere potest quis & tristari simul iuste de vna & eadem re, diuerso respectu. In sum. cap. 20. num. 3. & In Nouo num. 23. & cap. Inter verba 2. concl. num. 13.
 Gaudere licet de eo quod est peccatum alia ratione quam quia est tale. In sum. cap. 15. num. 10. & cap. 20. num. 3. & In Nouo num. 23. & cap. 21. num. 25. 46. & cap. Inter verba 1. concl. num. 5. & concl. 2. num. 6. 9. 12. &c. & De pœnit. dist. 1. cap. sunt qui num. 1. &c. & cap. cogitationis num. 12. & & cap. si cui. num. 1. &c.
 Gaudio cum nimio facta, quando non valeant. De pœnit. dist. 7. cap. vlt. §. quod quamuis. num. 9.
 Gaudium, tristitia, timor, & spes quid. In sum. præl. 5. num. 2. &c.
 Gaudium ex tribus coniunctis causis nascitur. Cap. Inter verba 2. concl. num. 3.
 GENER non committit vsuram accipiens certum quid singulis annis, vel vsū pignoris pro dote data vel promissa. In sum. cap. 17. num. 213. 273. &c. & De Vsuris à num. 64. vsque ad 68.
 Gener mortuo focero quid teneatur computare in legitima vxoris. In sum. ca. 17. nu. 166.
 Gener vsurarij quando peccet, & teneatur ad restitutionem, vide verbo Vsurarij.
 GENERATIONEM in coitu carnali impediens, peccat mortaliter. In sum. cap. 16. num. 9.
 GENICVLANDVM quando ad (& HOMO FACTVS EST.) De Hor. can. cap. 4. num. 7.
 Geniculari semper licet ad (AVE MARIA.) De Hor. can. cap. 4. num. 11.
 GESTV quo orandum. De Hor. can. cap. 4. num. 2.
 GITANVM, vide verbo Aegyptium.
 GLADIOLVS siue culter quando non dicitur arma ad incurrendas censuras. De Iudæis Not. 5. num. 25. & Not. 6. num. 12. &c.
 GLORIA vana quid, quot & quæ filix eius, & quæ mortalis. In sum. cap. 23. num. 10.

&c. Præf. 3. &c. & De Hor. can. cap. 6. nu. 11.
 Gloria quid? In sum. cap. 18. num. 20. & De fin. hum. num. 49. & cap. Inter verba 4. concl. num. 3. 7. 28.
 Gloriam ad diuinam omnia facere sex habet intellectus. Cap. Inter verba. 5. concl. nu. 61.
 Gloriam ob humanam facere aliquid tamquā ob pretium vel alias differunt. De fin. hum. num. 64.
 GLORIARI in Domino vt intelligendum. Cap. Inter verba 5. concl. num. 5.
 Gloriarī se nomine Christiano licet, & quando & quatenus sit necesse. De Iudæis Not. 3. num. 1.
 Gloriarī falso, dicendo se cum illa habuisse rē, est mortale, cum obligatione restitutionis. In sum. cap. 16. num. 14. pec. 15.
 GLOSSARE Clementinam, Exiui, de Verb. signif. vt sit prohibitum, & sub quibus pœnis. In sum. cap. 27. num. 147.
 GRADVS cognationis, & affinitatis in luxuria, est circumstantia necessario confitenda. In sum. cap. 7. num. 4. In fine, & In Nouo cap. 16. num. 3. In fine & De pœnit. dist. 5. cap. consideret. num. 13. &c.
 Gradus Scholarū, & præmia Mineralia licita. In sum. cap. 14. nu. 31. K. & In Nouo nu. 43.
 Gradus nobilitatis, & literaturæ plures sunt. De Hor. can. cap. 22. num. 71. & Mis. 62. nu. 6. In Nouo.
 GRASSATOR & grassatores qui dicantur. De pœnit. dist. 1. cap. aut facta num. 5. &c.
 GRATIA, vide verbo Potestas & verbo Facultas, præter infrascripta.
 Gratia facta non expirat morte illam facientis. De Red Eccle. q. 3. mon. 8. num. 1. 4. & De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 161. &c.
 Gratia vel indulgentia concessa, an etiam futura includat. In sum. cap. 12. num. 80. In fine & De Indulg. Not. 34. num. 4.
 Gratia siue priuilegium etiam per contractum & pretium concessa, quare etiam sine causa tollatur, siue reuocetur. In sum. cap. 27. nu. 73. & De Indulg. Not. 28. num. 7. & De Rescript. cap. si quando excep. 20. num. 9. &c. & except. 21. confut. contrar. num. 1. &c.
 Gratiam impetratam à superiore, quæ taciturnitas annihilet, & quæ expressio. In sum. cap. 22. num. 86. & De Reg. com. 3. num. 8. facit. 8. & num. 13. & De Rescript. cap. si quando. exc. 5. nu. 4. &c. & De dat. & promiss. nu. 48.
 Gratiam vel administrationem iustitiæ, quādo liceat subdito petere à Tyrāno. In sum. cap. 14. num. 31. H. & In Nouo nu. 41. collig. 1.

Gratia an semper per solā signaturā perficiatur
De Rescript. cap. si quando in Auct. num. 24.
Gratia siue dispensatio Papæ signata, etiam li-
teris non expeditis valet, saltem quoad for-
rū conscientia. Cap. Accepta. oppos. 8. à nu.
25. v. q. ad 30. & De Indulg. Not. 26. num. 7.
Gratia concessa per datam piccolam an sit per-
fecta. De Rescript. cap. Si quando in Auct.
num. 23. 1. &c.
Gratia gratum faciens & auxilium diuinum di-
uersa, vtraque operans, & cooperans, præue-
niens & subsequens. De pœnit. dist. 1. cap.
non potest. num. 2.
Gratia eadem vno respectu operans altero co-
operans, & vno respectu præueniens & alte-
ro subsequens. De pœnit. dist. 1. cap. non po-
test. num. 3.
Gratia gratum faciens quid, & quanti valoris.
In sum. præl. 7. num. 2. & De pœnit. dist. 2. &
cap. charitas est num. 2. & dist. 1. cap. con-
uertimini in gloss. nu. 1. & cap. resuscitatus,
num. 3. & De silentio nu. 21. & De fin. hum.
num. 19.
Gratia debetur omni actu ex charitate nato,
sed non semper statim infunditur De pœnit.
dist. 4. cap. diuina. §. sicut ergo. num. 3.
Gratia in Diuina se esse nemo scit, & quis pie
credat se esse in ea. In sum. cap. 21. num. 47.
& cap. Inter verba 3. concl. num. 2. & De
pœnit. dist. 7. cap. si quis, num. 5. &c.
Gratie scientia non est naturaliter querenda.
Cap. Inter verba concl. 5. num. 49.
Gratia & operibus non sola fide saluari homi-
nes vt intelligatur. In sum. præl. 1. num. 5. &
In Nouo num. 7.
Gratia iustificans vt præcedit, & præceditur.
De pœnit. dist. 1. cap. ecce nunc tempus.
num. 3.
Gratiam iustificantem nemo potest solo libero
arbitrio saltem de condigno mereri. In sum.
præl. 3. num. 11. & cap. 23. num. 14. pec. 7.
Gratia præcedit remissionem vt causa effectū.
De pœnit. dist. 1. cap. non potest. num. 1.
Gratiam primam nemo meretur sibi de con-
digno, neque reparationem post casum. In
sum. præl. 9. num. 5. In Nouo num. 3. &
De Indulg. Not. 17. num. 7. &c.
Gratia Dei acquisita sine dono perseverantia
non perdurat. In sum. præl. 3. num. 12.
Gratiam Deus parato an det necessario. De
pœnit. dist. 1. cap. conuertimini. num. 4.
Gratia datur facienti quod in se est. De Indulg.
Not. 16. num. 12.
GRATIS DATVM & exactum vt differant.

Mis. num. 23. & In Nouo Mis. 6. num. 2.
GRATITVDINIS siue antidotalis obligatio
non parit actionem, nec ius petendi, secus
tamen de obligatione legali. In sum. cap. 17.
num. 113. &c.
GRAVIDAE mulieri suadens abortum, etiā si
reuocaret consilium si sequatur effectus, sit
irregularis. In sum. cap. 15. num. 14. & cap.
25. num. 62. & cap. 27. num. 222. 233.
Gravidam abortiri faciēs antequam factus ani-
ma rationali animetur, non fit irregularis. In
sum. cap. 15. num. 14. & cap. 27. num. 222.
& In Nouo num. 223.
Gravidam mulierem percutere etiam si non
abortiatur, quando sit mortale. In sum. cap.
15. num. 14.
Gravida mulier procurans abortum, vel po-
nens se periculo abortiendi, vel ad id indu-
cens, peccat mortaliter. In sum. cap. 15. nu.
14. & cap. 25. num. 62.
GRAECI tenentur confiteri sua peccata. De
pœnit. dist. 1. cap. quidam num. 1. & dist. 5.
in princ. ter. par. gloss. num. 1. &c.
GVBERNANDI rationes optimæ quot, &
quæ. De Iudicijs Not. 3. num. 15. 168. & De
Reg. Com. 3. num. 15.
Gubernatio, misericordiam & iustitiam simul
requirit. De pœnit. dist. 1. cap. vide benigni-
tatem. num. 1.
GULA quid, & quando mortalis, & habet
quinque species, & filias quinque. In sum.
cap. 23. num. 119.
Gula non est edere carnes in terra aliena vbi
ibi licet, etiam si in sua non liceret. In sum.
cap. 23. num. 120.

HABITVS quid sit, & quo-
tuplex. In sum. præl. 5. num.
7. & In Nouo num. 12. &c.
Habitum religionis se indue-
re in opprobrium illius est
mortale, ob leuitatem vero
veniale. In sum. cap. 23. num.
22. &c. & De pœnit. dist. 6. cap. penul. Sacer-
dos num. 110.
Habitum regularis temere relinquere, quis di-
catur ad incurrendam excommunicationē.
In sum. cap. 27. num. 131.
Habitum vel signum Iudæi, Sarraceni, vel infi-
delium ferre, quando mortale. In sum. cap.
11. num. 24. pec. 4. & In Nouo num. 27. &
cap. Huius aur. q. 3. num. 16. & cap. Inter ver-
ba

ba præl. 3. num. 3. & De pœnit. dist. 1. cap. potest fieri. num. 1. &c.

HAEREDES mortui excommunicati, vt possint & debeant petere absolutionem pro excommunicato. In sum. cap. 27. num. 271. Inf. 5. & In Nouo num. 272.

Hæredes homicidæ, vel furantis tenentur restituere totum damnum illatum ab eis, quibus in bonis succedunt. In sum. cap. 15. num. 22. In fine, & In Nouo nu. 25. & cap. 18. nu. 42.

Hæredes tenentur implere vota realia defuncti. In sum. cap. 12. num. 56.

Hæredes usurarii ad quid teneantur. In sum. cap. 17. num. 278.

Hæres vel lator tenentur restituere famam sublatam à testatore. In sum. cap. 18. num. 42. &c.

HAERESIOS causa capti an possint ad sacramenta admitti. De Hor. can. cap. 22. nu. 10. &c. & Mis. 48. num. 1. In Nouo.

Hæresis quid sit, & quis hæreticus, & vt excommunicatus. In sum. ca. 11. nu. 17. præf. 3. & In Nouo num. 22. & De Iudicijs Not. 3. nu. 42.

Hæresis pure mentalis, vel pure vocalis non inducit excommunicationem, In sum. præl. 1. num. 10. & In Nouo. num. 15. & cap. 11. num. 17. 24. &c. & In Nouo num. 22. &c. 27. & cap. 27. num. 56. & De Iudicijs in Rub. num. 67. & De pœnit. dist. 1. cap. si quis non dicam num. 8. &c. & cap. cogitationis. num. 3. 7. &c. & dist. 5. in princ. glos. sum. num. 19. &c. 26. &c.

Hæresis crimē inquiritur specialiter sine accusatore; non tamen sine aliqua suspicione. De Iudicijs in Rub. num. 93.

Hæresim falsam imponens, vel dissimulans quis excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 100. & De pœnit. dist. 1. cap. cogitationis. nu. 6. &c.

HAERETICVS differt à schismatico. In sum. cap. 27. num. 57.

Hæretici credētes, fautores, receptatores quina sint, & quando incurrant pœnas. In sum. cap. 27. num. 55. &c.

Hæretici excommunicati notorie cur non vitandi. In sum. cap. 27. num. 35. & De Hor. can. cap. 22. num. 5. & Mis. num. 2. & In Nouo Mis. 47. num. 1. &c.

Hæretici tepidi, confessarius hoc roget. De pœnit. dist. 1. cap. cogitationis num. 10.

Hæreticos vel eorum credentes, receptatores, defensores, fautores, scienter sepeliens est excommunicatus. In sum. cap. 26. nu. 134. 137.

Hæreticum est asserere non esse confiteas

circumstantias quæ mutant speciem peccati in aliam. In sum. cap. 2. num. 10. & In Nouo num. 11.

Hæreticum est asserere statum conjugalem ex se esse æque bonum vel præstantiorem celibatu, aut secularem religioso. In sum. cap. 20. num. 3. & In Nouo. num. 21.

Hæreticus an iure diuino excommunicatus. De Hor. can. cap. 22. num. 9. & Mis. 47. num. 5. In Nouo.

Hæreticus an semel, vel bis, vel ter excommunicatus. De Iudis Not. 11. In fine glos. ult. num. 40. &c.

Hæreticum est asserere præcepta Dei omnia non posse impleri quoad substantiam actus, etiam in peccato mortali. In sum. cap. 11. num. 13. 92. & In Nouo num. 17.

Hæreticum est, asserere absolutionem sacramentalem quæ confertur ab existente in peccato mortali non valere. In sum. cap. 4. num. 7. & In Nouo, num. 16.

Hæreticorum vel Mahumetanorum templa ædificare vel reficere, est mortale. In sum. cap. 14. num. 3. B. D. & In Nouo num. 33. 36.

HEBDOMADARI officium exercens in choro existens excommunicatus, suspensus vel interdictus, fit irregularis. In sum. cap. 27. num. 244.

HERBAS die sancti Ioannis colligere, vel venam pertundere, & alia similia; quando fit mortale. In sum. cap. 11. num. 36. & De Hor. can. cap. 6. num. 47.

HERMAPHRODITVS quis? & est irregularis. In sum. cap. 27. num. 203.

HERVS, vide verbo Dominus.

HISTORIAE sacre omnino creditur, alijs non, nisi &c. De Iudicijs in Rub. num. 52. Dico. 3.

HOMICIDA vel homicidium, vide verbo Occidens, vel Occidere, præter i. frascripta.

Homicida iniustus quid nam teneatur restituere si occisus erat liber, aut quid si erat seruus, vel brutum animal. In sum. cap. 15. nu. 19. &c. & In Nouo. num. 22. & cap. 17. num. 120.

Homicida an teneatur se carceri offerre. In sum. cap. 15. num. 21. & In Nouo. num. 23.

Homicida quas expensas, vel quidnam teneatur soluere matri, aut filijs, aut hæredibus, aut alijs. In sum. cap. 15. num. 22. &c. 24.

Homicida qui moderamen defensionis excedit, ad quid teneatur. In sum. cap. 15. num. 24. & In Nouo. num. 27.

Homicida est occidens aliquem etiam in defensionem sui; quando opus illicitum est via ad homicidium. In sum. cap. 15. num. 7. & cap. 27. num. 238.

HOMICIDIUM large triplex, sed proprie vnum, & vt pari poena punitur. De poenit. dist. 2. cap. principium num. 5.

Homicidium voluntarium exacte definitum, & quale dispensabile. In sum. cap. 27. num. 217. 239. In fine & De Iudicijs in Rub. num. 109. &c. & De poenit. dist. 1. cap. homicidium nu. 1. &c. & cap. noli putare. num. 1.

Homicidium quando permittatur & vetetur iure naturali. De Iudicijs Not. 3. num. 113.

Homicidio facto vel faciendo simpliciter consentiens, quando non fiat irregularis. In sum. cap. 24. num. 19.

HOMINIS liberi emptio regulariter illicita, & quando licita. In sum. cap. 17. num. 88. & cap. 23. 95. &c.

Homo est imago Dei quoad mentem, non autem quoad corpus. In sum. præl. 3. nu. 19. 18.

Homo an teneatur in primo instanti rationis dirigere se & actus suos ad finem debitum. De Hor. can. cap. 3. num. 16.

Homo qua via melius ducatur ad cognitionem Dei, & mysterij sanctissimæ Trinitatis. In sum. præl. 3. num. 19.

Homo irretitus illicitis amoribus quoties peccet. In sum. cap. 6. num. 18.

Homo quot miserijs subiectus nascitur, & quā facile moritur. De Hor. can. ca. 19. nu. 154. &c.

Homines omnes non nasci cum vero peccato originali affirmare, est hæreticum. In sum. præl. 8. num. 6. Inf. 2.

HONOR quid, & quæ inhonoratio mortalis. In sum. cap. 18. num. 11. & De fin. hum. num. 48.

Honor qualis sit bonus, & quanti faciendus. In sum. cap. 17. num. 89.

Honor vt differat à laude. Cap. Inter verba. 4. concl. num. 111. &c. 28.

Honor, laus, fama vt differant & quando bene appetantur. In su. cap. 23. num. 9. & De Hor. can. cap. 6. num. 35. &c. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 111. &c. 28.

Honorem obtuendum vt liceat fugientē persequi & percutere. In sum. cap. 15. num. 3. In fine. Ex quo.

Honore quo duplici honorandi presbyteri. De Red. Eccle. q. 1. mon. 29. num. 2.

Honori proprio applicare illa quæ sunt principaliter dicata diuino, an sit mortale. Ca. In-

ter verba. 5. concl. num. 56.

Honore proseruando esse moriendum, falsum est, nisi &c. De fin. hum. num. 53. 59. & cap. Inter verba. 4. concl. num. 212. 5.

Honor in sex fines bene desideratur. De Hor. can. cap. 6. num. 36. &c.

Honor exhibetur & recipitur iuste cum debetur, vel sponte datur. De fin. hum. num. 56.

Honor iam acquisitus cum magna cura conseruandus. De fin. hum. num. 74.

Honorem appetentes moniales, vel Religiosi de varijs rebus varie peccant. Cap. Inter verba. 5. concl. num. 66.

Honori cui renunciatur voto solemnī paupertatis, siue religionis. Cap. Inter verba. 5. concl. num. 64. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 21. num. 1. &c.

Honorantur in tribus parentes; sed honorandi sunt minus quam Deus. In sum. ca. 14. nu. 4.

HONORARIA bona, vide verbo Bona honoraria.

HORAS CANONICAS esse octo graues doctores tradunt. De Hor. can. cap. 21. num. 5.

Horæ siue preces horarix, quæ, quot, & cur sic dictæ. De Hor. can. cap. 3. num. 26. &c. & ca. 7. num. 1. &c. & cap. 21. num. 5.

Horas recitare licet iter facienti pedibus vel equo. De Hor. can. cap. 13. num. 48.

Horas recitans per Breviarium cuiuscunque diocesis an satisfaciatur. In sum. cap. 25. num. 107. & De Hor. can. cap. 10. num. 60. 69. & cap. 19. num. 211. & cap. 21. num. 23.

Horas recitans cum peccato veniali quando perdat meritum. De Hor. can. cap. 3. nu. 49. In fine.

Horæ Beatæ Virginis Mariæ, & defunctorum quando obligatorix. De Hor. can. cap. 10. nu. 3. &c. & cap. 22. num. 99. & Mis. 77. num. 2. In Nouo.

Horas Beatæ Virginis Mariæ, non solum consuetudo sed lex Papalis induxit. De Hor. can. cap. 21. num. 22. & cap. 22. num. 99. & Mis. num. 13. & In Nouo Mis. 77. num. 1.

Horas an teneatur bis dicere, cui sunt duo beneficia. De Hor. can. cap. 22. num. 52. &c. & Mis. 60. num. 115. In Nouo.

Horæ ob plures causas debite, an pluries dicendæ. De Hor. can. cap. 22. num. 52. &c. 58. 63. & Mis. num. 9. 57. & In Nouo Mis. 60. num. 115.

Horas canonicas ad sapienter pronunciandas, vna via facilis. Mis. num. 138. &c. & In No-

uo Mis. 99. num. 1. &c. & Mis. 100. num. 1.
 Horarum pronuntiatio mala hæc damna importat. Mis. num. 137. & In Nouo Mis. 98. nu. 1. &c.
 Hora nocturnorum à laudibus distincta; & ita diuidi potest. De Hor. can. cap. 3. nu. 30. 64.
 Hora Prima, Tertia &c. vt incipiant. De Hor. can. cap. 3. num. 38.
 Hora etiam priuatum, statuta hora dicenda, & aliqua latitudo inest. De Hor. can. cap. 3. nu. 22. 35. 38. &c. 45. 53. 58. &c.
 Horas recitare extra tempus, quando liceat. In sum. cap. 25. num. 97. & De Hor. can. cap. 3. num. 58. &c. 63. &c. & cap. 21. num. 30.
 Hora publica publice dicenda. De Hor. can. cap. 5. num. 11.
 Horas ad dicendas quando incipiat dies, vel finiat. In sum. cap. 25. nu. 97. & De Hor. can. cap. 3. num. 60. & cap. 10. num. 50.
 Horas recitandi vel ieiunadi obligatio est onus eiusdem solius diei. In sum. cap. 2. 1. num. 27. & De Hor. can. cap. 10. num. 52. &c.
 Horæ omisæ ob ignorantiam, incuriam, obliuionem, ignauitiam & contemptum, vt alia ab alia differat. De Hor. can. cap. 10. num. 48.
 Horæ attentio triplex, & sufficit virtualis, & quæ optima. In sum. cap. 25. nu. 105. & De Hor. can. cap. 13. num. 4. 14. 30. & cap. 14. num. 5. & cap. 18. num. 101. & cap. 20. num. 31. & cap. 21. num. 34. &c. 41. 43. & Mis. num. 45. &c. & In Nouo Mis. 22. num. 2. & Mis. 98. nu. 1. &c. & Mis. 99. num. 1. & Mis. 100. num. 1.
 Horæ canonice de se sunt optima oratio. De Hor. can. cap. 18. num. 46.
 Horas recitans sine proposito actuali vel saltem virtuali satisfaciendi obligationi, non satisfacit. De Hor. can. cap. 13. num. 15. 17. & cap. 20. num. 30. & Mi. num. 137. & In Nouo Mis. 98. num. 1.
 Horæ sine attentione & deuotione dictæ, quæ iterandæ. De Hor. can. cap. 20. num. 30. &c.
 Horam inchoatam non finire vel interrompere quando, & quale peccatum. De Hor. can. cap. 10. num. 2. 12. &c. 70. & cap. 11. num. 37. &c. & cap. 16. à num. 66. &c. vsque ad. 71.
 Horarum præposterioratio non est mortifera. De Hor. can. cap. 21. num. 30.
 Horas dicere pro quæstu æque ac pro Deo malum, & quomodo cognoscatur. De Hor. can. cap. 6. num. 16. &c.
 Horas ad canonicas ire principaliter ob lucrum est peccatum mortale, & quomodo cognoscitur. In sum. cap. 17. num. 209. & cap. 23.

num. 100. Inf. 4. &c. 5. & De Hor. can. cap. 6. num. 16. &c. & De. dat. & promiss. num. 36.
 Horas dicat sic qui distributiones quærit. De Hor. can. cap. 18. num. 12.
 Horas non recitans etiam pensionarius, cui restituere debeat. In sum. cap. 25. num. 122. & De Hor. can. cap. 7. num. 25. 32. &c. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 25. num. 2. &c.
 Horas omittens miles vel puer quis non peccet nec restituere debeat. De Hor. can. cap. 22. num. 105. & Mis. num. 14. & In Nouo Mis. 85. num. 1. &c.
 Horas qui non possit totas recitare, ad quid teneatur. De Hor. can. cap. 11. num. 6. &c. 12. &c.
 Horas dicere qui nequit an teneatur quærens socium. De Hor. can. cap. 11. num. 13.
 Horis ab interessendo an excusent dies concessi. De Hor. can. cap. 5. num. 20.
 Horæ vel Missæ pars notabilis quæ. De Hor. ca. cap. 10. num. 43. &c.
 Horas ob omisæ quoties quis peccet. In sum. cap. 25. num. 97. De Hor. can. cap. 7. nu. 5. &c.
 Horas recitare nolens peccat, licet postea recitet. In sum. cap. 25. num. 97. De Hor. can. ca. 7. num. 9. & cap. 10. num. 49. In fine.
 Horas recitare quis teneatur. In sum. cap. 25. num. 97. 122. & De Hor. can. cap. 7. num. 1. &c. 3. &c. 12. 17. &c. 20. 27. &c. & cap. 10. nu. 49. & cap. 11. num. 18. 38. &c. & cap. 20. à num. 15. vsque ad. 20. & cap. 21. à num. 9. vsque ad 22.
 Horas recitare talis pensionarius tenetur. De Hor. can. cap. 7. num. 30.
 Horas recitare quis teneatur non recipiens fructus, vel consentiens reservationi fructuum, De Hor. can. ca. 7. num. 28. & cap. 20. nu. 15. & cap. 21. num. 12.
 Horas recitare quis teneatur ante possessionem. De Hor. can. cap. 7. num. 29.
 Horas recitare tenetur excommunicatus, irregularis, imo & degradatus. De Hor. can. cap. 7. num. 17. & cap. 21. num. 17.
 Horas recitare tenetur monachus etiam priuatus monachismo. De Hor. can. cap. 7. num. 19. &c.
 Horas recitare non tenetur renuntians beneficium, etiam metu. Cap. Accepta oppos. 5. num. 12. 21.
 Horas recitare non tenetur electus ante confirmationem, nec præsentatus ante suam acceptance. Cap. Accepta oppos. 5. num. 21. et Mis. 97. num. 3. In Nouo.

Horis à dicendis quis excusetur, vel non excusetur. In sum. cap. 25. num. 100. &c. & De Hor. can. cap. 7. num. 19. 27. &c. & cap. 11. num. 1. &c. 18. 23. 32. &c. 38. &c. & cap. 19. num. 80. &c. & cap. 21. num. 11. 13. &c. & ca. Accepta oppos. 5. num. 12. 21.

Horis à dicendis, non excusat peregrinatio. In sum. cap. 25. num. 102. & De Hor. can. cap. 11. num. 33.

Horas recitare non tenentur conuersi siue laici professi, nec Nouitius etiam deputatus ad chorum. De Hor. can. cap. 19. num. 20.

Horas recitare, an teneatur professus ad chorum, si factus est conuersus. De Hor. can. cap. 21. num. 20.

Horis à dicendis non omnis cæcus vel surdus excusetur. De Hor. can. cap. 11. num. 14. 23. & cap. 21. num. 14.

Horis à dicendis quando excuset breuiarij defectus. De Hor. can. cap. 11. num. 18. 38. &c. & cap. 21. num. 13.

Horas non intelligens cogitet isthæc. De Hor. can. cap. 13. num. 12.

Horas recitans immemor an hoc vel illud omiserit, quid faciet. De Hor. can. cap. 13. num. 29. &c. & De prenit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 5. 76. &c.

Horas dicere excusatus, excusatur etiam eas audire. De Hor. can. cap. 11. num. 6. 19.

Horas recitando scribere, vel legere &c. vt mortale. De Hor. can. cap. 10. num. 1. &c. 12. &c. & cap. 13. num. 22.

Horas recitare dum Missa dicitur, quando liceat. In sum. cap. 21. num. 8. & De Hor. can. cap. 16. num. 71.

Horas commutandas sic commutet confessarius. De Hor. can. cap. 11. num. 39. &c.

Horas canonicas recitare an melius sit cū alijs, quam solum. De Hor. can. cap. 17. num. 21. &c. & 29.

Horas recitās cum alijs vt supplere debeat particulas omittas. De Hor. can. cap. 19. num. 83.

Horas non esse necessario tam clare dicendas vt alij eas audiant. De Hor. cap. 20. num. 14.

HOSPITA volens hospitem, cum quo solet rem habere, hospitio excipere, quo modo possit absolui. In sum. cap. 3. num. 5. H. & In Nouo num. 20.

HOSPITALARIVS vt peccet circa suum officium. In sum. cap. 25. num. 67.

HOSPITALIS bona quando, & cuius auctoritate in alium pium vsum conuerti possint.

In sum. cap. 25. num. 67.

HVMILITAS ad sui essentiam non requirit expressam ad Deum subiectionem. In sum. cap. 23. num. 6.

I

ACTANTIA filia prima Vane gloriæ quid, & quando mortalis. In sum. cap. 23. num. 11. 16.

IDOLA, Sinagogas, vel templum infidelium, aut hæreticorum facere, vel rescire mortale. In sum. cap. 14. num. 31. D. & In Nouo num. 33. 35.

IDOLOLATRIA est credere Diuinitatem aliquam inesse imaginibus. In sum. cap. 11. num. 23. & In Nouo num. 25. In fine.

IEIUNARE quando quis teneatur iure naturæ. In sum. cap. 21. num. 11. & De Hor. can. cap. 3. num. 14.

Ieiunare quis teneatur licet mane comederit. In sum. cap. 21. num. 27.

Ieiunare non tenetur vxor repugnante marito. In sum. cap. 21. num. 19.

Ieiunare qui non potest totam quadragesimā, tenetur quot dies poterit in hebdomada. In sum. cap. 21. num. 20.

Ieiunare diebus dominicis quando liceat, & quando peccatum. In sum. cap. 21. num. 27. pec. 8.

Ieiunandi obligatio, & recitandi horas est onus eiusdem solius diei. In sum. cap. 21. num. 27. & De Hor. can. cap. 10. num. 52. &c.

Ieiunantibus qui cibi interdicti sint. In sum. cap. 21. num. 15.

Ieiunare excusatus vel dispensatus, non semper excusatur ab esicis ieiunio congruis. In sum. cap. 21. num. 23.

IEIUNII die ministrans cibos quos, vel quibus non debet vt peccet. In sum. cap. 21. num. 26. &c.

Ieiunium quādo non frangatur collatione matutina. In sum. cap. 21. num. 14.

Ieiunium bina comestio frangit. In sum. cap. 1. num. 14. &c.

Ieiunia omnia Christianorum instituta sunt iure humano. In sum. cap. 21. num. 12.

Ieiunia præcepta destruere corpora affirmans peccat, cum obligatione contrarium persuadendi. In sum. cap. 25. num. 62. pec. 5.

Ieiunia

Ieiunia Ecclesie sic Episcopus & Prelati dispensant. In sum. cap. 21. num. 21. &c.

Ieiunium frangit præueniens horam, sed non Vesperas, aut Nonam. In sum. cap. 21. num. 27.

Ieiunium non frangit potus nec medicina, nec prægustatio. In sum. cap. 21. num. 13.

Ieiunium ex diuersis præceptis specialibus proueniens frangere, duplex est peccatum. In sum. cap. 11. num. 4. Dico. 5.

Ieiunium quæ peregrinatio, & quæ cum vxore discordia tollat. In sum. cap. 21. num. 18. &c.

Ieiunium quæ nam causa tantum putatiua & dubia tollat. In sum. cap. 21. num. 20. & De Iudicijs in Rub. num. 74.

Ieiunium tollit iusta causa etiam sine superioris facultate. In sum. ca. 13. num. 16. In fine.

Ieiunium ad frangendum quis inuitans peccet. In sum. cap. 21. num. 24. &c.

Ieiunio imposito in poenitentia non satisfat per ieiunium obligationis. In sum. cap. 26. num. 24.

Ieiunio liberat maius bonum etiam mercede sic exercitum. In sum. cap. 21. num. 17.

Ieiunia puellarum vel aliorum in aliquos fines, quando bona vel mala. Cap. Inter verba. 5. concl. num. 42. &c.

Ieiunio annumerantur vigilie & peregrinationes, & alia huiusmodi opera. In sum. cap. 3. num. 2. & In Nouo. num. 3.

Ieiunio à seruando quis triplici de causa excusetur. In sum. cap. 21. num. 16.

IESV nomen sic venerandum. De Hor. can. cap. 5. num. 23.

IGNIS ille, quo animæ purgantur idē est quo damnati cruciantur. De poeni. dist. 7. cap. ult. §. si quis num. 18.

IGNORANS necessaria officio suo, dimittat illud, aut discat. Cap. Inter verba 1. concl. num. 17. &c. & De poeni. dist. 6. cap. 1. §. caueat. num. 4.

IGNORANTIA quæ faciat actum non esse humanum. In sum. præl. 6. num. 8. &c.

Ignorantia quæ excuset, quæ minuat, quæ augeat. In sum. præl. 9. num. 10. &c. & De poeni. dist. 2. cap. sciendum num. 3. &c. & dist. 5. ca. 1. in princ. num. 87.

Ignorantia quoduplex, & quæ affectata, quæ crassa siue supina; quæ iusta & quæ comes tantum. In sum. cap. 23. num. 45. &c. & De poeni. dist. 2. cap. sciendum num. 2. &c.

Ignorantia probabilis & inuincibilis idem, & quid. De poeni. dist. 2. cap. sciendum num. 3.

Ignorantia iuris diuini positiui dari potest, nō autem naturalis. De poeni. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 82.

Ignorantia quæ causa peccati, & quæ comes eius, & quæ differat ab inscientia. De poeni. dist. 2. cap. sciendum num. 2. &c.

Ignorantia interdum excusat à poena legis, & non ab eius obseruantia. In sum. cap. 23. num. 47.

Ignorantia facti vel iuris quando excuset ab excommunicatione. In sum. cap. 23. nu. 47. & cap. 27. num. 16. 272. dico. 13. & In Nouo num. 274. & De Iudæis Not. 8. num. 24. &c. & De Rescript. cap. si quando except. 18. num. 7.

Ignorantia qualis excuset à reiteratione confessionis, licet non à peccato. In sum. cap. 9. num. 11. &c. 15. & De poeni. dist. 5. cap. fratres num. 82.

Ignorantia cantus non excusat à canendis Horis. De Hor. can. cap. 11. num. 41.

Ignorantia crassa excusat ab excommunicatione, si opponatur illud verbum scienter, vel simile. In sum. ca. 27. nu. 141. De. 4. & ca. Accpta oppos. 8. num. 33. Cætera vide verbo, Poena imposita.

Ignorantia, causa, dispensatio, abrogatio, tempus, quæ excusent transgressionem legis obligantis ad mortale, etiam recepta. In sum. ca. 23. num. 43. &c. & De poeni. dist. 7. Cap. si quis autem. num. 71.

Ignorantiam iuris positiui habentem, confessarius non tenetur docere, quando credit talē monitionem non profuturam. In sum. cap. 22. nu. 83. & cap. 25. nu. 79. &c. & De poeni. dist. 7. cap. si quis autem. num. 71.

Ignorantia probabilis excusat à restitutione, & quæ sit illa. In sum. cap. 17. num. 82.

ILLEGITIMI non succedunt in bonis parentum ecclesiasticorum. De spol. cler. §. 19. num. 3. &c.

Illegitimus vel illegitima non potest esse prælatus vel prælata. De Reg. Com. 2. num. 60.

Illegitimus capiens beneficium etiam simplex vel pensionem sine dispensatione peccat, & tenetur illud relinquere vel quærere dispensationem. In sum. cap. 25. num. 117.

Illegitimi filii quando possint dotari à parentibus etiam ecclesiasticis. De spol. cler. §. 19. num. 10. &c.

Illegitimi etiam secretissimi omnes sunt irregulares, & Episcopus cum eis dispensat quoad ordines minores, & quoad vnum beneficium

- cium simplex. In sum. cap. 25. num. 69. & cap. 27. num. 201.
- Illegitimus non potest habere pensionem super beneficio quod est vel fuit eius patris, nec beneficium in eadem Ecclesia. In sum. cap. 25. num. 117. & De Rescript. cap. si quando in Aug. à num. 1. vsque ad 10.
- IMAGINEM** Dei, an æque habeat mulier ac vir. In sum. præl. 3. num. 17. &c. & De pœnit. dist. 2. cap. illa anima. num. 1. &c. 3.
- Imagines ornare lasciuie, est mortale. In sum. cap. 11. num. 23. & In Nouo. num. 25. In fine.
- Imagines collocare insolitas & inusitatas sine licentia Episcopi, est prohibitum. In sum. cap. 11. num. 23. In Nouo. num. 25.
- Imagines Sanctorum adorare sine saltem tacita relatione respectu ipsorum Sanctorum, aut Dei est mortale. In sum. cap. 11. num. 32. & De Hor. can. cap. 18. num. 27. &c.
- Imaginibus credere aliquam diuinitatē inesse &c. est Idololatria. In sum. cap. 11. num. 23. & In Nouo num. 25. In fine.
- Imago Dei sola creatura rationalis, vestigia autem etiam irrationalis. De pœnit. dist. 2. cap. principium. num. 2. &c.
- Imago Dei cur homo, & cur similis ei. De pœnit. dist. 2. cap. illa anima. num. 2. &c.
- Imago corporea rei spiritualis, quo fine permittitur, & quando peccatum. Mis. vlt. num. 17. &c. In Nouo.
- IMMUNITATE** Ecclesiæ quæ loca & personæ gaudeant, & quæ non. In sum. cap. 25. num. 17. &c. 19. &c.
- Immunitate & gratia gaudet etiam qui spe illius peccat, nisi &c. De Indulg. Not. 34. num. 6.
- IMPEDIENTES** virginem quæ habet voluntatem velum accipiendi sacrum, sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 150. ex c. 56.
- Impedientes visitatores Monialium, quando excommunicati. In sum. cap. 27. num. 140.
- Impediens aliquem ab aliquo bono, vel qui est causa pœnæ iniustæ, ad quid teneatur. In sum. cap. 17. num. 97.
- Impediens malo animo quando non teneatur restituere, impediens autem per metum quando teneatur. In sum. cap. 17. num. 73. 97.
- Impediens à consequendo beneficio, officio, vel alio bono, ille solus & omnis tenetur ad restitutionem, qui &c. In sum. cap. 17. num. 69. &c.
- Impediens cursum causarum Curie, vt sit excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 68.
- Impedire peccatum alterius qui absq; suo documento possit, quomodo teneatur. In sum. cap. 14. num. 26. & In Nouo. num. 27. & cap. 24. num. 20. 23.
- Impedire furtum vel damnum proximi quis, & quomodo teneatur. In sum. cap. 17. num. 136.
- Impedire quis teneatur proximum volentem se præcipitare. In sum. ca. 24. num. 23. pec. 3.
- IMPEDIMENTA** matrimonij vel ad contrahendum, vide verbo Matrimonium, præter infra scripta.
- Impedimentum fere omne matrimonij humanum est, & cur Papa semper non tollat. In sum. cap. 22. num. 84.
- Impedimentum conditionis in matrimonio quid, & quod duplex, & quando suspendat, & quando annihilat, & quando rejiciatur. In sum. cap. 22. num. 61. &c. Cetera vide verbo Conditio.
- Impedimentum frigiditatis quid, & quando dirimat matrimonium. In sum. cap. 22. num. 59.
- Impedimentum impotentiae, quid sit, & vt dirimat matrimonium, & quid facere debeat sic impeditus. In sum. cap. 22. num. 59. &c.
- Impedimentum iustitiæ publicæ honestatis quid? & quam restrictum sit per Concilium Tridentinum. In sum. cap. 22. num. 57.
- Impedimentum matrimonij etiam secretum qui scit tenetur denuntiare, facta tamē correctione fraterna. In sum. cap. 18. num. 54. &c. 56. & cap. 22. num. 83. & De pœnit. dist. 6. cap. pen. Sacerdos. num. 27.
- Impedimento matrimonij sublato, denuo contrahendum. In sum. cap. 22. num. 80. 86. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 70.
- Impedimento vno sublato non tollitur alterum. Mis. num. 77. & In Nouo Mis. 38. num. 6.
- Impedimentum iustum vt quis non teneatur adire sedem apostolicam pro absolutione quantum esse debeat, & tunc à quo absolueudus. In sum. cap. 27. num. 89.
- IMPERII** ortus quando. De Iudicijs. Not. 3. num. 7.
- IMPERATORES** possunt esse duo, non tamen duo Papæ. De Iudicijs Not. 3. num. 140. In fine.
- IMPETRATIO**, vide verbo Gratia, præter infra scripta.
- Impetratio subreptitia quid; & quando nulla. In sum. cap. 22. num. 86. & De Reg. Com. 3. num. 8. facit 8. & num. 13. De Rescript. cap.

- cap. siquando except. 5. num. 1. 5. & De dat. & promiss. num. 48.
- IMPRECARI** sibi vel alicui aliquod malum sub ratione boni vel mali, vide verbo Malū.
- IMPRESSIO** & editio librorum vt prohibita etiā sub excoicatione. In sum. ca. 27. nu. 148.
- IMPROPERIVM**, Contumelia, Cōiutium, quid. In sum. cap. 18. num. 10.
- MPVGNANTES** literas Papæ, vide verbo Literas.
- INCANTATIO** prohibita & fide indigna. In sum. cap. 11. num. 31. 39. & In Nouo nu. 28. In fine & De Hor. can. cap. 6. num. 48.
- INCARCERATVS** quando possit fugere, vide verbo Fugere.
- INCENDIARIVS** occultus non tenetur se manifestare ob excommunicationē ad id latā. In sum. cap. 17. nu. 100. & cap. 27. nu. 94.
- INCOLA** quid proprie, & quid improprie. De Indulg. Not. 32. num. 43.
- INCESTVS** quid? & eum committens an possit ducere vxorem sine dispensatione. In sum. cap. 22. num. 74. 85.
- Incestus** vide verbo, Affinitas.
- INCITARE** detractorem quando sit mortale. In sum. cap. 18. num. 37.
- INDICIA** vt sint manifesta, tria requirūtur. De pœnit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 23. &c.
- Indicium** dicitur perfectum & imperfectum, & quid. De pœnit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico num. 20. &c.
- Indicia** qualia requisita ad interrogandum in iudicio vel extra iudicium. De Iudicijs in Rub. num. 58. 61. 78. 96.
- Indicium** facit vnus testis deponēs de crimine, sed nō de indicijs. De Iudicijs in Rub. nu. 58.
- INDIGNATIO** quando mortalis. In sum. cap. 23. num. 116. &c.
- INDIGNVM** eligere, vide verbo Eligere.
- INDOS, AETHIOPIES**, vel alios seruos emere quando liceat. In sum. cap. 23. num. 96.
- INDVCENS** alium ad peccandum tenetur confiteri speciem illius peccati. In sum. cap. 6. num. 19. De pœnit. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 116. &c.
- Inducens** ad iurandum eum quem falso iuraturum arbitratur, quando peccet. In sum. cap. 12. num. 20.
- Inducens** aliquem ad peccandum, an teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 14. num. 32. & In Nouo nu. 45. cap. 16. nu. 15. pec. 18. & De pœni. dist. 1. cap. noli putare nu. 8. &c. 12.
- Inducens** ad peccandum mulierem honestam, obligatur ad suadendum ei poenitentiam. In sum. cap. 14. num. 32. & In Nouo num. 45. & cap. 16. num. 15. pec. 18. & De pœnit. dist. 1. cap. noli putare. num. 13.
- Inducere** sacerdotes malos ad Missam celebrandam, quando sit peccatum. In sum. cap. 14. num. 31. H. & In Nouo. num. 41.
- Inducens** ad faciendum minus peccatū, quando aliter fieri non potest, nō peccat. In sum. cap. 14. num. 31. G. & In Nouo num. 39. &c. & cap. 17. num. 263. & cap. Inter verba. §. concl. num. 14. 20.
- Inducens** aliquem vt sibi aut alteri cuiusdam det ad vsuram, quando peccet mortaliter. In sum. cap. 17. num. 262.
- INDVERE** se veste virili cū sit femina, vel cōtra, quale peccatum. In sum. cap. 23. nu. 22.
- Induere** se habitu religionis quale peccatum, vide verbo, Habitum.
- INDVLGENTIAE** definitio; & vt verbum Indulgentia varia significet. De Indulg. Not. 8. num. 2. &c. & Not. 20. num. 1. &c.
- Indulgentia** est duplex, plena & non plena; & plena est triplex, plena, plenior, & plenissima; & quid. De Indulg. Not. 9. à num. 1. vsque ad finem.
- Indulgentias** lucrari Catecumenus potest, non tamen excommunicari. In sum. cap. 27. nu. 13. & De Indulg. Not. 31. num. 48. & Not. 32. num. 9. &c.
- Indulgentiarum** Bullæ quibusdam in morte per iniuriam non profunt. In sum. cap. 26. num. 30. & De Indulg. Not. 22. num. 42.
- Indulgentia** & remissio Sacramentalis vt differant. De Indulg. Not. 9. num. 13.
- Indulgentia** & communicatio bonorum vt differant. Mis. nu. 28. & In Nouo Mis. 11. nu. 5.
- Indulgentia** immediata à Papa data & madata dari, vt differant. De Indulg. Not. 30. nu. 14.
- Indulgentia** sine causa non valet, neq; cū causa quatenus eam excedit. De Indulg. Not. 15. num. 1. &c. 3. 13. & Not. 32. num. 29. Not. 31. num. 16.
- Indulgentia** non reuocatur per mortem indulgentis, sed per destructionem loci reuocatur. De Indulg. Not. 31. num. 25. &c. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 8. num. 2. 4.
- Indulgentia** vt acquiratur pro opere indeterminato. De Indulg. Not. 31. num. 34. &c.
- Indulgentia** perennis & temporalis vt differat, & quando eodem die bis vel pluries acquiri possit. De Indulg. Not. 31. num. 36. &c.

Indulgentia per modum suffragij non minoris effectus, quam alia. De Indulg. Not. 22. num. 28. &c.

Indulgentia simpliciter concessa mortuo, videtur concessa per modum suffragij. De Indulg. Not. 22. num. 34. &c.

Indulgentias vt quis lucretur, quid requiratur. De Indulg. Not. 9. num. 12. & Not. 17. num. 1. &c. & Not. 19. num. 1. 19. & Not. 21. num. 1. 12. & Mis. 30. num. 1. In Nouo.

Indulgentias ad acquirendas, sufficit confessio peccatorum ab vltima confessione commissorum. De Indulg. Not. 18. num. 17. & Not. 30. num. 6.

Indulgentia vt acquiratur, requirit subitionem & impletionem operis, aut oneris pij totius ad eam acquirendam a concedente præscripti &c. De Indulg. Not. 19. num. 1. &c. 19.

Indulgentia soli vere pœnitenti acquiratur non ergo alij, etiam pro quo tempore pœnituerit, etiam pro peccatis antea condonatis. De Indulg. Not. 17. num. 1. &c.

Indulgentia quæ quolibet die, sed non quolibet hora acquiratur. De Indulg. Not. 15. num. 19. & Not. 31. num. 36. &c.

Indulgentia quæ concedenti prodest. De Indulg. Not. 20. num. 18. &c.

Indulgentia eadem alij plusquam alij prodest. De Indulg. Not. 11. num. 19.

Indulgentia non tollit pœnam fori exterioris, neque pœnitentiam in capitulo datam. De Indulg. Not. 11. num. 20. &c.

Indulgentia cum attritione non efficit contritionem. De Indulg. Not. 10. num. 19.

Indulgentia Iobelea quæ temporis momento acquiratur. De Indulg. Not. 32. num. 38.

Indulgentia concessa pro peccatis, includit etiam post illam commissa. In sum. cap. 12. num. 80. In fine, & De Indulg. Not. 34. num. 4.

Indulgentia concedi potest mortuo. De Indulg. Not. 20. num. 16. & Not. 31. num. 48.

Indulgentiam irrationabiliter volens, peccat. De Indulg. Not. 21. num. 5.

Indulgentiam alius viuus alij viuo quando acquirat. De Indulg. Not. 22. num. 32.

Indulgentiam acquirere etiam perfectior est, quia est opus meritorium. De Indulg. Not. 5. num. 2. &c.

Indulgentiarum mentio cur olim rara, & nunc frequens. De Indulg. Not. 7. num. 5. &c.

Indulgentiarum thesaurus quid, & vnde. De Indulg. Not. 13. num. 1.

Indulgentiarum thesaurus est dispensabilis per prælatos etiam sine sacramenti applicatione. De Indulg. Not. 14. num. 1.

Indulgentiarum thesaurus infinitus, & immensus. De Indulg. Not. 32. num. 14.

Indulgentias valere quantum sonant, vt intelligatur. De Indulg. Not. 11. num. 6. &c.

Indulgentias concedere qui possint. De Indulg. Not. 14. num. 1. &c. & Not. 31. à num. 1. vsque ad 20. & De pœnit. dist. 1. cap. quem pœnitet. num. 8.

Indulgentia concessa Religioso vel alij ad instar &c. per priuilegia, non comprehendit plenarias. De Indulg. Not. 9. num. 16.

Indulgentia Iobelea anni sancti, suspendit alias plenas tantum. De Indulg. Not. 25. num. 1. &c. & quid aliud limitat Not. 28. num. 1. &c. 8. 21. &c. 33.

Indulgentia pro certis diebus festis, est restringenda vsque ad 20. annos. De Indulg. Not. 9. num. 8.

Indulgentia à culpa & pœna quid significet. De Indulg. Not. 10. num. 16.

Indulgentia veniam peccati dat, intelligitur de venia pœnæ temporariæ tantum; non culpæ, vel potius maculæ, nisi indirecte. De Indulg. Not. 10. num. 11. &c. 16 & Not. 22. num. 22. &c.

Indulgentia acquiri potest per factum mali Ministri. De Indulg. Not. 19. num. 19. præf. 4. & Not. 22. num. 30.

Indulgentia non extenditur ad mortuos, nisi concedens eam expresse ad eos extendat. De Indulg. Not. 22. num. 1. &c.

Indulgentia non prodest mortuis paradisi, Inferni, nec lymbi. De Indulg. Not. 22. num. 3.

Indulgentias non potest concedere pro mortuis inferior Papa. De Indulg. Not. 22. num. 4.

Indulgentia per modum suffragij quid. De Indulg. Not. 22. num. 21.

Indulgentia dierum, annorum, vel quadragenarum vt intelligatur. De Indulg. Not. 11. num. 8. 18. & Not. 31. num. 38. &c.

Indulgentia quando tollat pœnitentiam huius vite. De Indulg. Not. 31. num. 43. &c.

Indulgentias indiscretas prædicans peccat, & quid intelligatur per Indulgentias indiscretas. De Indulg. Not. 31. num. 45.

Indulgentia quando impediatur per solū peccatum veniale. De Indulg. Not. 32. num. 45.

Indulgentiam, & remissionem delicti futuri, quando princeps possit iuste concedere. De Indulg. Not. 34. num. 1.

Indul-

Indulgentiam an acquirat qui sua culpa fiat impotens ad ieiunandum, vel non sit confessus vsq; ad mane dominicæ in qua debeat communicare, vel qui non interfuit processibus, & quid si vno solo die orauerit quantum tribus tenebatur. *Mis. num. 128. 132. &c. & In Nouo Mis. 92. num. 1. &c. & Mis. 94. & Mis. 95. per totum.*

INEBRIARE se vel alium scienter, vel id procurare est mortale. *In sum. cap. 23. num. 121.*

INFAMARE censetur, causam infamiae præbens. *De Iudicijs. in Rub. num. 77.*

Infantes se mutuo non excusantur à restitutione per compensationem. *In sum. cap. 18. num. 47.*

Infantes ordines approbatos sunt excommunicati, non autem infantes personas ordinum. *In sum. cap. 27. num. 109. & cap. Inter verba 2. concl. num. 16.*

Infamans detegendo delictum occultum verum quando peccet, & teneatur ad restitutionem etiam infamando se. *In sum. cap. 7. num. 1. & cap. 18. num. 45. 61. & De Iudicijs in Rub. num. 61. &c. & cap. Inter verba concl. 4. num. 26. & concl. 6. num. 16. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando §. non tibi dico. num. 28.*

Infamans aliquem etiam in adolescentia, si postea in senectute recordatur, vel non satisfecit; ad quid teneatur. *In sum. cap. 18. num. 47.*

Infamare seipsum vel infamantibus non resistere quando sit peccatum. *In sum. cap. 18. num. 27. &c. 61. & cap. Inter verba 2. concl. num. 10. 14. &c. & concl. 6. num. 22. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando §. non tibi dico. num. 10.*

Infamare aliquem solummodo ex relatione audita, an peccatum, & inducat ad restitutionem. *In sum. cap. 18. num. 36.*

INFAMATIO, vide verbo Detractio.

Infamatus etiam conuersando cum infamante non ideo illum liberat ab obligatione restituendi sibi famam. *In sum. cap. 18. num. 46. Ad noue questum & In Nouo num. 47.*

INFAMIA qualis requiratur ad interrogandum reum. *De Iudicijs In Rub. num. 58. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando §. non tibi dico. num. 20.*

Infamiae periculum ad euitandum quando quis ligatus censuris possit communicare vel celebrare &c. *In sum. cap. 27. num. 239.*

Infamia orta post capturam non sufficit, licet

antea nata non amittat vim probandi. *De Iudicijs in Rub. num. 91.*

Infamia notatur omnis excommunicatus manifestus. *In sum. cap. 27. num. 21. &c. & De Rescript. cap. cum contingat Rem. 2. num. 43. &c.*

INFANS nondum natus vere dicitur homo. *De poenit. distin. 1. cap. si quis necandi. num. 3.*

Infantis Hospitali expositi expensas quis soluere debeat. *In sum. cap. 16. num. 48.*

Infantulum in lecto collocare, an matri vel nutrici liceat. *In sum. cap. 15. num. 13. pec. 18.*

INFERNVM esse in hac vita, & non in alia dicere, est hæresis. *In sum. prel. 4. num. 16. & In Nouo. num. 22. In fine.*

INFIDELIS duplex, positivus, & negativus; hic non peccat, ille peccat. *In sum. cap. 11. num. 17. & In Nouo num. 21.*

Infidelium signum ferens, vide verbo Signum. **Infidelitatis** opus faciens prestando auxilium hæretico, incurrit. *Bullam cænz. In sum. cap. 11. num. 25. & In Nouo num. 27.*

Infidelium actus non omnes mali. *De sin. hum. num. 15.*

INFIRMVS quid monebitur, & ad quid inducetur. *In sum. cap. 26. num. 33.*

Infirmos non visitans medicus quando peccet. *In sum. cap. 25. num. 60. & alia circa infirmum vide verbo Medicus, præter infrascripta.*

Infirmo persuadere debet medicus confessionem antequam medicinam ei applicet. *In sum. cap. 25. num. 61. Pec. 3.*

Infirmus respiciens remedium quando peccet. *In sum. cap. 11. num. 41. pec. 38.*

Infirmo quid consulendum circa acquirendas indulgentias. *De Indulg. Not. 22. num. 42. & Not. 30. num. 18.*

Infirmitas etiam peste infectum quis Parochus vel Prælatum teneatur visitare. *In sum. cap. 24. num. 10. In fine & cap. 25. num. 133.*

Infirmitas aliquando caret libero arbitrio, aliquando impeditur. *De poenit. dist. 7. cap. ultim. num. 3. &c.*

Infirmitas iniungenda est salutaris poenitentia pro tempore quo conualecet. *De poenit. dist. 7. cap. si quis 1. num. 33.*

INGRATITVDINIS circumstantia qua novum peccatum augetur ob vetus remissum, an consideranda. *In sum. cap. 6. nu. 11. & in Nouo. num. 3. & De poenit. dist. 4. In princ. Grat. num. 5. & dist. 5. cap. consideret in princ. num. 49. &c. & §. Ingratus. num. 5.*

- INGREDI** Religionem non tenetur, qui alterum retrahit à proposito religionis, vel ab ipsa religione. In sum. cap. 12. num. 44.
- INIMICOS** diligere, vel eis amoris signa ostendere, quando teneamur sub peccato mortali. In sum. cap. 14. num. 9. 25.
- Inimicos** diligere, an maioris vel minoris meriti, quam amicos. De Hor. can. cap. 19. num. 99. & cap. 20. num. 48.
- INIVRTA** non omnis affectus eam remittere potest. In sum. cap. 14. num. 25.
- Iniuriarum** tenetur manus leuans, licet non percutiat. De poenit. dist. 1. cap. si quis pulsatus num. 1. & cap. si quis non dicam. nu. 3. & c.
- Iniuriæ** nobis quare utiles. Cap. Inter verba. 2. concl. num. 3.
- Iniuriam** inferre imbecillitatis est, propellere virtutis. In sum. cap. 24. num. 16.
- Iniuria** affectus quando prior debeat veniam petere. In sum. cap. 14. num. 25. In fine.
- Iniurias** vlcisci auctoritate propria, non licet. In sum. cap. 17. num. 114.
- Iniuria** affectus quādo possit persequi fugientē & percutere eū. In sum. cap. 15. nu. 3. In fine.
- Iniuria** affectus tenetur prohibere parentes ne vindictam accipiant, si est periculi. In sum. cap. 15. num. 18. & c.
- Iniuria** affectus licet teneatur remittere odiū, non tamen condonare actionem, & an eum alloqui, vel signa affabilitatis particularia exhibere. De Hor. can. cap. 19. num. 119.
- Iniuriam** faciens quando mortaliter peccet. In sum. cap. 18. num. 1.
- Iniuria** verborum laesus, an potius debeat omnino silere quam respondere. Cap. Inter verba prætz à num. 1. vsque ad 8.
- Iniurijs** pauci de repente bene respondent. Cap. Inter verba 2. concl. num. 18.
- Iniuriam** ferre vt iniurijs magis infremat, malum. Cap. Inter verba. 2. concl. num. 18.
- INIVSTAM** sententiam superioris exequens, peccat mortaliter. In sum. cap. 23. nu. 14. & c.
- INIVSTITIA** licet genere suo mortalis, fallit tamen & c. In sum. cap. 23. nu. 72. & c. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 55.
- INNOCENTEM** iniuste condemnatum, quando teneamur defendere. In sum. cap. 18. num. 3. 1. & In Nouo num. 32.
- Innocens** peccando grauius peccat quam alius. De poenitentia dist. 5. cap. consideret. §. tanto num. 3. & c.
- INOBEDIENTIA** & obedientia specialis & generalis quid. In sum. ca. 23. nu. 35.
- Inobedientia** quando mortalis. In sum. cap. 23.
- num. 36. Cetera vide verbo Obedire.
- INQVIRI** non potest etiam Regularis sine infamia. vel alio ei æquipollenti. De Iudicijs in Rub. num. 91.
- Inquirere** non potest Iudex etiam Regularis eo solo quod non præsumatur calumniari. De Iudicijs in Rub. num. 91. Inf. 5.
- Inquiri** quando possit specialiter super crimine occulto per generalem Inquisitionem detecto. De Iudicijs in Rub. num. 87. & c.
- Inquiri** potest sine infamia in crimine hæreseos, & in crimine læsæ maiestatis humanæ, non tamen sine aliqua suspitione. De Iudicijs in Rub. num. 91. & c.
- Inquiri** in omni casu posse ad impedienda peccata futura, non autem ad punienda præterita. In sum. cap. 24. num. 23. prob. 5. & De Iudicijs in Rub. num. 92.
- INQVISITIO** delictorum quomodo à Iudice vel à superiore fieri debeat. In sum. cap. 18. nu. 38. & c. 59. & De Iudicijs in Rub. num. 51. 53. & c. 77. 88. 90. & c. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 15.
- Inquisitionem** male ceptam confessio inquisiti facit validam. De Iudicijs in Rub. num. 87. In fine.
- Inquisitio** super electo, postulato, vel presentato ad ordines, vel ad alia, quare fit sine accusatore. De Iudicijs in Rub. num. 85.
- Inquisitio** specialis criminis occulti non permittitur ob solam eius atrocitatem. De Iudicijs in Rub. num. 88. 91. Inf. 5.
- Inquisitores** ob acceptam pecuniā quando excommunicati. In sum. ca. 27. nu. 142. ex c. 41.
- Inquisitores** vel Episcopi qui odio vel amore & c. imponunt male alicui aliquam hæreticam prauitatem, quando excommunicati. In sum. cap. 27. num. 100. & De poenit. dist. 1. cap. cogitationis. num. 7. & c. 1.
- INSA NVS**, vide verbo Mente captus.
- INSTAR** alterius tale quale alterum, & an peccat cum illo. De Indulg. Nor. 26. num. 28.
- INSTRVMENTA** ad viuendū necessaria quādo non restituenda. In sum. cap. 17. num. 59.
- Instrumentum** vsurarium faciēs peccat & c. In sum. cap. 17. num. 275. & In Nouo. nu. 276.
- INTELLECTVS** capitis de hoc, de Simonia. In sum. cap. 17. num. 32.
- Intellectus** & inductio cap. officij, de poenitent. & remiss. In sum. cap. 17. num. 90. In fine.
- Intellectus** cap. quantæ de sent. excom. In sum. cap. 24. num. 21.
- Intellectus**, l. 1. §. denique, l. ff. de aqua, plu. arcea. In sum. cap. 17. num. 71.

- Intellectus cap. fin. de Simonia. & cuiusdam di
cti Sancti Thomæ. In sum. cap. 23. nu. 102.
- Intellectus cap. per vestras. de donat. probans
lucrū sine periculo. In sum. cap. 17. nu. 256.
- Intellectus lege 4. §. sed & quod meretrici. ff.
de condict. ob turp. cau. In sum. cap. 17.
num. 34. dictum 4.
- Intellectus §. statuimus Concilij Lateranensis
sess. 9. De Hor. can. cap. 21. num. 81. &c.
- Intellectus extrauag. Martini quinti AD EVI-
TANDAM. De Hor. can. cap. 22. & Mis.
47. num. 1. In Nouo.
- Intellectus inductionis cap. vulgaris & ipsius
cap. 1. De pœnit. dist. 1. cap. vulgaris. nu. 1. 4.
- Intellectus correctio & explanatio cap. aut fa-
cta. De pœnit. dist. 1. cap. aut facta. §. euen-
tus. num. 7.
- Intellectus superscriptionis cap. cogitatio. De
pœnit. dist. 1. cap. cogitatio num. 2. &c.
- Intellectus §. contra. De pœnit. dist. 1. cap. si quis
pulsatus. §. contra. num. 1.
- Intellectus cap. poenitentia prima. De pœnit.
dist. 3. cap. poenitentia num. 1.
- Intellectus cap. quia circa de consanguinit. &
affinit. De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem.
num. 69. 73.
- Intellectus cap. eos 1. q. 1. De dat. & promiss.
num. 28. 31. facit 31.
- Intellectus l. 2. & 3. ff. de cond. ob turp. cau-
sam. De dat. & promiss. num. 45. 48.
- Intellectus extrauag. de datis & promiss. & l. 2.
& 3. & 4. de cond. ob turp. cau. quod ad da-
ta pro officio indebito. De dat. & promiss.
num. 47. 50. &c.
- Intellectus Clementinæ. 2. §. sane de pœnis.
Cap. Accepta oppos. §. num. 8.
- Intellectus verborum cap. super hoc & cap. ad
audiendam, de his quæ vi &c. & Clem. 2. de
pœnis inter se collatorum. Cap. Accepta. op-
pos. §. num. 10. &c.
- Intellectus cap. ad aures de his quæ vi. Cap.
Accepta oppos. §. num. 14. &c.
- Intellectus capit. cum dilecta. de confirm. vtil.
vel inutil. De Indulg. Not. 28. num. 25. &c.
- Intellectus cap. In nouo & ca. quamuis 21. dist.
De Indulg. Not. 23. num. 10. &c.
- Intellectus cap. translatio de constit. De In-
dulg. Not. 23. num. 11.
- Intellectus illius dicti Papa. In beneficalibus
est pro ratione voluntas. De spol. cler. §. 3.
num. 3.
- Intellectus cap. non liceat Papæ 12. q. 2. De
spol. cler. §. 2. num. 1.
- Intellectus cap. cum vos. de offic. ord. De spol.
- cler. §. 10. num. 1. &c.
- Intellectus cap. Mandata. de præsumpt. De
spol. cler. §. 11. num. 5.
- Intellectus cap. 2. de rebus Eccles. non alien. De
spol. cler. §. 18. num. 1.
- Intellectus Clement. 1. de probat. De spol.
cler. §. 2. num. 9.
- Intellectus ca. exijt. §. porro &c. De Reg. Com.
2. num. 3. Ad horum.
- Intellectus cap. 2. de Reg. sess. 25. Concil. Tri-
dent. De Reg. Com. 2. num. 18.
- Intellectus cap. 5. de Regular. sess. 19. Concil.
Tridentin. De Reg. Com. 2. num. 19.
- Intellectus cap. 11. de reformatione sess. 25.
Conc. Trident. De Reg. Com. 4. nu. 14. &c.
- Intellectus cap. 5. de Reg. Concil. Trident. De
Reg. Com. 4. num. 60.
- Intellectus l. ex hoc iure. ff. de iusti. & iure. De
Iudicijs Not. 3. num. 95.
- Intellectus Reg. cui licet li. 6. De Iudicijs Not.
3. num. 109. &c.
- Intellectus cap. 1. 21. dist. De Iudicijs. Not. 3.
num. 126. &c. 128.
- Intellectus cap. In Apibus. 7. q. 1. De Iudicijs
Not. 3. num. 160. & In Nouo num. 155.
- Intellectus l. de precatio. ff. ad l. Rhod. de Ia-
ctu. De Iudicijs Not. 3. num. 160. &c. & In
Nouo num. 156.
- Intellectus l. in causa. §. 1. ff. de mino. & simili. ff.
de Iudicijs Not. 6. nu. 58. & In Nouo nu. 49.
- Intellectus cap. cum dilecti, & cap. cum causa
de emptione. De Iudicijs Not. 6. num. 108.
& In Nouo. num. 73.
- Intellectus §. debet cap. qualiter & quando. 2.
de accusat. De Iudicijs in Rub. num. 61.
- Intellectus triplex cap. quidam 1. q. 1. De Iu-
dicijs in Rub. num. 61.
- Intellectus §. A Barbaris. l. non omnis. ff. de re
milit. De Iudicijs in Rub. num. 64.
- Intellectus l. vbicumque. ff. de Interrog. action.
De Iudicijs in Rub. num. 57.
- Intellectus l. isti quidem. ff. quod metus cau-
sa & l. codicillis. §. à matre. Cap. Inter ver-
ba. 4. concl. num. 22. &c.
- Intellectus cap. fina. de his quæ sunt à maior.
part. De Red. Eccle. q. 1. mon. 50. num. 8.
- Intellectus cap. quod quibusdam, de fideiuss.
De Red. Eccle. q. 1. mon. 52. num. 5.
- Intellectus cap. relatum 2. de testamen. De
Red. Eccle. q. 3. mon. 2. num. 7.
- Intellectus extrauag. suscepit Ioan. 22. De Red.
Eccle. q. 1. mon. 52. num. 6.
- Intellectus cap. non præstat. de Regul. iur. lib.
6. de Alien. Rer. Eccle. & spol. cler. num. 20.
- Intel.

Intellectus dicti quotidiani Gregorij *de laudis requisitione*. De fin. hum. num. 65.
 Intellectus. L. Codicillis. §. à matre. ff. de leg. 2. & vtriusque nouus. De fin. hum. num. 52. & cap. Inter verba 4. concl. num. 22. &c.
 Intellectus. L. isti quidem ff. quod metus causa. De fin. hum. num. 51. & cap. Inter verba. 4. concl. num. 22. &c.
 Intellectus *qui de vno affirmat de alio negare videtur*. De Rescript. cap. cum contingat Rem. 6. num. 4.
 Intellectus cap. ad extirpandas de filiis presbyterorum. De Rescript. cap. si quando except. 21. num. 23.
 Intellectus communis cap. 2. de concess. præben. lib. 6. De Rescript. cap. si quando except. 21. num. 19. &c.
 Intellectus Reg. factum legitime. De Reg. Iur. lib. 6. De Rescript. Cap. si quando except. 21. num. 23.
 Intellectus communis cap. Non autem 7. q. 1. reprobatur. De Rescript. Cap. si quando præl. 5. num. 10.
 Intellectus clement. 1. de probationibus. De Rescript. Cap. si quando except. 8. num. 5.
 Intellectus Clement. gratie de rescriptis. De Rescript. Cap. si quando except. 6. num. 5.
 Intellectus. §. defectu cap. nisi de renunciat. De Rescript. Cap. si quando except. 17. num. 2.
 Intellectus cap. fina. de ætat. & qual. De Rescript. Cap. si quando except. 17. num. 3.
 Intellectus. §. fin. cap. cum in cunctis de elect. De Rescript. Cap. si quando except. 17. num. 10.
 Intellectus Clement. vt iij. qui de ætat. & qual. & illius glos. 5. De Rescript. cap. si quando except. 21. num. 40. &c.
 Intellectus cap. 2. de concess. præben. expenditur. De Rescript. cap. si quando except. 21. in confut. contrar. num. 3.
 Intellectus Regulæ sine culpa de Reg. Iur. lib. 6. De Rescript. cap. si quando except. 21. in confu. conti. num. 16.
 Intellectus clausulæ *ceterum literarum apostolicarum*. De Rescript. cap. cum contingat. 2. cau. nul. num. 7.
 Intellectus glos. summæ 15. q. 4. De Rescript. cap. cum contingat 12. cau. nul. num. 3.
 Intellectus cap. pastoralis. §. quia vero de offic. delegat. De Rescript. cap. cum contingat. Rem. 1. num. 7.
 Intellectus cap. cum contingat singulariter ampliat. De Rescript. cap. cum contingat.

Rem. 1. num. 10.
 Intellectus cap. 11. q. 3. De Rescript. cap. cum contingat Rem. 2. nu. 14.
 Intellectus cap. solet. §. fina. de sent. excom. De Rescript. cap. cum contingat Rem. 2. nu. 12.
 Intellectus cap. si vero de iure iurando. Cap. Accepta oppof. 6. num. 9.
 Intellectus cap. quod in dubijs de renunciat. Cap. Accepta oppof. 7. num. 35.
 Intellectus Cap. si beneficia quo ad vnū, & quo ad aliud, & qualis reditus consulendus sic dimittenti. Cap. Accepta oppof. 7. num. 45. &c. 49.
 Intellectus Clem. gratie. de Rescript. Cap. Accepta oppof. 8. num. 7.
 Intellectus cap. constitutus, & cap. quoniam de filiis præby. Cap. Accepta oppof. 10. num. 15. 17.
 Intellectus cap. licet. 2. de præben. lib. 6. Cap. Accepta oppof. 10. num. 1. 6. 10. 31.
 Intellectus cap. ad decimas lib. 6. Cap. Accepta oppof. 10. num. 21.
 Intellectus Reg. de annali posses. & Regul. de triennali. Cap. Accepta oppof. 10. num. 26.
 Intellectus cap. si eo tempore de elect. lib. 6. Cap. Accepta oppof. 10. num. 37.
 Intellectus. L. Armorum de verb. signif. De Iudæis Not. 5. num. 12.
 Intellectus. L. 1. & ibi Bart. ff. ad legem Iuliam de vi publi. & §. final. Authen. de armis. De Iudæis Not. 5. num. 18.
 Intellectus cap. quod olim. De Iudæis Not. 10. num. 13.
 Intellectus clausulæ Bullæ Cœnz. De Iudæis Not. 10. num. 39.
 Intellectus cap. Ita quorumd. &c. & cap. ad liberandum, in quo conueniat & differant inter se. De Iudæis Not. 10. num. 19. &c.
 Intellectus. L. vt vim ff. de iust. & Iure. De Iudæis Not. 11. num. 13.
 Intellectus. L. ex hoc Iure. ff. de iusti. & Iure. De Iudæis Not. 11. In fine glo. pen. num. 13.
 Intellectus verbi excommunicamus Bullæ Cœnz. De Iudæis Not. 11. In fine glo. vlt. nu. 39.
 Intellectus cap. per vestras. De donationibus inter virum & uxorem. De vsuris. num. 33.
 Intellectus illius dicti, *vim vi repellere licet*. In sum. cap. 15. num. 3.
 Intellectus illius dicti, *voluntas pro facto reputatur*. De pœnit. dist. 1. cap. magna num. 5. &c. 10. & cap. si cui. §. item. num. 3. &c. & cap. importuna. num. 4. & De Indulg. Not. 22. num. 7. & Not. 19. num. 4. &c.

INTELLECTVS illius dicti Pauli .ad Corinth. 4. *Mibi autem pro minimo est ut a vobis iudicer, &c.* Cap. Inter verba 5. concl. confut. oppos. num. 9.

Intellectus illius dicti Pauli. *Sine manducatis siue bibitis omnia ad gloriam Dei facite; Ca.* Inter verba 5. concl. num. 61.

Intellectus dicti Pauli de Interiore & exteriori homine. In sum. prel. 1. num. 7. & In Nouo num. 13.

Intellectus illius dicti Pauli ad Rom. cap. 12. *Non vos defendentes &c.* De pœnit. dist. 5. cap. contrarium num. 12.

Intellectus illius Pauli ad Rom. 14. *Omne quod non est ex fide peccatum est.* De pœnit. dist. 7. cap. Si quis autem. num. 84.

Intellectus illius dicti Pauli ad Ephes. 5. *Surge qui dormis & exurge a mortuis &c.* De pœnit. dist. 1. cap. conuertimini in glo. num. 8.

Intellectus illius dicti Pauli ad Rom. 8. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.* De pœnit. dist. 2. cap. talibus. num. 1.

Intellectus illius dicti Pauli ad Corinth. 1. *quod infirmum est Dei, fortius est hominibus.* De Indulg. Not. 12. num. 6.

Intellectus illius dicti Pauli 1. ad Corinth. 5. *De His qui foris sunt nihil ad nos.* De Iudæis Not. 8. num. 4.

Intellectus illius dicti Pauli, *Charitas nunquam excidit.* De pœnit. dist. 2. cap. charitas. 3. num. 1.

Intellectus illius dicti Pauli. *qui gloriatur in Domino gloriatur.* Cap. Inter verba 5. concl. nu. 5. 9. & De fin. hum. num. 44.

Intellectus illius dicti Ioan. 5. *est peccatum ad mortem.* De pœnit. dist. 7. cap. nemo 1. num. 5. &c.

Intellectus illius dicti Matth. 12. *Qui dixerit contra spiritum sanctum non remittetur nec in hoc seculo nec in futuro.* In sum. cap. 23. nu. 126. & De pœnit. dist. 7. cap. nemo nu. 5. &c.

Intellectus dicti Redemptoris nostri Matth. 6. *Cum oraueris intra cubiculum tuum etc.* De Hor. can. cap. 17. num. 28.

Intellectus illius dicti Matt. cap. 16. *Quodcumque solueris super terram, &c.* De Indulg. Not. 14. num. 5.

Intellectus illius dicti Matth. cap. 7. *Nolite indicare &c.* De Iudicijs in Rub. num. 42. & De pœnit. dist. 7. cap. siquis 1. num. 12.

Intellectus illius dicti Luc. 6. *Mutuum dantes nihil inde sperantes.* De Vfuris num. 8.

Intellectus, illius dicti Iacobi epist. 3. *Peccans*

in uno vultu est omnium. De Iudicijs In Rub. num. 63. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres num. 107. 110. &c.

Intellectus illius dicti. sap. 8. *Per me Reges regnant &c.* De Iudicijs Not. 3. num. 147. &c.

Intellectus illius dicti Pauli 13. ad Roman. *Omnis potestas a Deo est &c.* De Iudicijs Not. 3. num. 147. &c.

Intellectus illius Psalmi 115. *Omnis homo mendax, & illud Apostoli. Omnes sub peccato sunt* ad Rom. 3. De pœnit. dist. 2. cap. si enim num. 9.

Intellectus illius Psalmi 118. *Ampusa opprobrium meum quod suspicatus sum.* Cap. Inter verba 5. concl. num. 6.

Intellectus illius Psalmi 106. *Errauerunt in inuisio & non in via.* De pœnit. dist. 1. cap. magna. num. 9.

Intellectus illius Psalmi 113. *In exitu Israel.* De pœnit. dist. 1. cap. ne forte. num. 1. &c.

Intellectus illius Psalmi 132. *Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbâ Aaron.* De pœnit. dist. 1. cap. quantumlibet. num. 3.

Intellectus illius Psalmi 95. *Regnavit a ligno Deus, & Dicite in nationibus quia Dominus regnavit a Ligno, &c.* De Hor. can. cap. 22. num. 30. &c. & Mis. 55. num. 1. &c. In Nouo.

Intellectus illius dicti Esai. 9. *Imperium eius super humerum eius.* De Hor. cap. 22. num. 31. & Mis. 55. num. 2. In Nouo.

Intellectus illius dicti, Gregorij *Bona memis est timere culpam ubi non est.* In sum. cap. 27. num. 284. &c. & De Rescript. cap. cum contingat. Rem. 2. num. 17.

Intellectus illius dicti Chrysostomi, *voluntas non opus remuneratur.* De pœnit. dist. 1. cap. si cui. 5. Item num. 2.4.

Intellectus, illius dicti Eccl. ca. 44. *Non est inuentus similis illi &c.* De Hor. can. cap. 22. nu. 3. & In nouo cap. 21. num. 68.

Intellectus illius, *Conuertimini ad me etc.* Zach. 1. & Ioel. 2. De pœnit. dist. 1. cap. conuertimini. num. 4. & in glosa. num. 4.

Intellectus illius *Nemo scit an odio, an amore dignus sit, ecclesiast.* 9. De pœnit. dist. 1. cap. omnis qui num. 6.

Intellectus illius dicti Ofes 6. & Matth. 9. *Misereremur vobis, & non sacrificiū.* De pœnit. dist. 1. cap. libenter num. 1. 8.

Intellectus illius, *Fortis est ut mors dilectio &c.* Cant. 8. De pœnit. dist. 2. cap. valida. num. 2.

Intel-

- Intellectus** cap. 2. Daniel citati per Bart. De Iudicijs. Not. 3. num. 163.
- Intellectus** illius, *Omnis creatura sub visio est.* De penit. dist. 2. cap. si enim. num. 9.
- INTENTIO**, præter Infra-scripta, vide verbo Finis.
- Intentio** est actus voluntatis. De fin. hum. num. 2. In fine.
- Intentio** siue propositum actuale vel virtuale requiritur ad recitandas Horas, vel ad ali- quod aliud faciendum ex præcepto, aliter non satisfacit. In sum. cap. 1. num. 13. & De Hor. can. cap. 13. num. 16. & c. & Mil. nu. 44. & In Nouo Mil. 22. num. 1. & c.
- Intentio** secundaria non facit vsuram neque si- moniam. In sum. cap. 17. num. 209. & cap. 23. num. 100. Inf. 5. & In Nouo num. 101. & De vsuris. num. 19. & c. 23. & cap. Inter ver- ba. 5. concl. num. 24. & De fin. hum. nu. 39.
- Intentio** principalis, vel minus principalis, vide verbo Finis.
- Intèrio** siue relatio duplex, actualis & virtualis. De fin. hum. num. 17. & c.
- Intentio** siue relatio virtualis in finem aptum quæ sit, & quæ sufficiat. Cap. Inter verba. 5. concl. num. 40. & De Hor. can. cap. 13. num. 16. & c.
- INTERDICIMVS** verbum, & præci- pimus, vt obligent ad morale. De Indulg. Not. 33. nu. 5. Cetera vide verbo, Mādamus.
- Interdicens**, suspendens, aut excommunicans, absque monitione vel sine scripto, quando suspensus. In sum. cap. 27. num. 156.
- Interdicit** communiter qui excommunicat, & suspendit, & contra. In sum. cap. 27. nu. 168.
- INTERDICTVM** quid, & est triplex, & quid vnum quodque includat. In sum. ca. 27. num. 164. & c. 166. & c.
- Interdictum** hic non generaliter sed speciali- ter sumitur. In sum. cap. 27. nu. 164. & c.
- Interdictum** in quo differat ab excommunica- tione & suspensione. In sum. cap. 27. num. 165. & c.
- Interdicto** in loco, & etiam in Ecclesia clerici recitent Horas, & vt liceant campanæ pulsa- tio, episcopi benedictio, & sacramentalium vsus, confessio, & alia plura. In sum. cap. 27. num. 175. & c.
- Interdictum** ciuitatis includit suburbia, & ec- clesias, Szcella, & cenereria contigua. In sum. cap. 27. num. 167.
- Interdictum** iure suspenditur quatuor festis, & an alijs quoque ex priuilegio. In sum. cap. 27. num. 179. 182. 186.
- Interdictum** quod matrix ecclesia seruat, ser- uandum esse ab omnibus religiosis, etiam si nullum sit, non tamen a secularibus. De Re- scrip. cap. cum contingat. Rem. 2. nu. 19. & c.
- Interdicti** tempore aqua benedicta quomodo sit benedicenda, & vsui adhibenda. In sum. cap. 27. num. 174.
- Interdictum** non enunciatum non obligat, ne- que nullum, & quando tale, & validum vio- lando qui laici & Moniales peccent. In sum. cap. 27. num. 187.
- Interdicti** tempore quæ sacramenta & sacra- mentalia permittantur. In sum. cap. 27. num. 171. 178.
- Interdictus** ingressu Ecclesiæ si diuinis officijs interest, peccat & celebrans quando fiat ir- regularis. In sum. cap. 25. num. 75.
- Interdictum** fertur ob culpam alienam, sed nō ob culpam debiti, & ponitur ipso facto à Iu- re his casibus. In sum. cap. 27. num. 169. & c.
- Interdicti** tempore, quæ opera prohibeantur. In sum. cap. 27. num. 170.
- Interdicti** tempore habens priuilegium, tene- tur audire Missam. In sum. cap. 21. num. 3.
- Interdicto** speciali missa vna singulis hebdoma- dis licita. In sum. cap. 27. num. 173.
- Interdicti** tempore clerici etiam alieni admit- tuntur ad diuina, & an coniugati. In sum. ca. 27. num. 174.
- Interdictus** accipiens beneficium peccat, & ri- tulus eius est nullus. In sum. cap. 25. nu. 133.
- INTERESSE** quid sit, quotuplex, & quod peti possit. In sum. cap. 17. num. 211. & De vsuris à num. 40. vsque ad. 53.
- Interesse** lucri cessantis petitur sine his condi- tionibus. In sum. cap. 17. num. 212. & De vsu- ris. num. 42. 52.
- INTERPRETATIO** in dubio ita fa- cienda vt actus valeat. De Red. Eccl. q. 3. mon. 7. num. 2.
- INTERROGANDI** consuetudo sine Indicijs, corruptela est. De Iudicijs in Rub. num. 566.
- Interrogare** aliquem de crimine non infamato numquam licet. De penit. dist. 1. cap. quis aliquando §. non tibi dico num. 5. 7. 30. & De Iudicijs in Rub. num. 566.
- Interrogare** potest confessarius Ioannem de crimine cognito per confessionem Petri, mo- do fiat sine periculo sigilli. In sum. cap. 8. nu. 17. Inf. 21.
- Interrogare** vt discas, vel vt alius discat, longe- diat.

differunt. De Iudicijs Not. 1. num. 18.

Interrogari non potest quis de alio, eo quod de alio sit infamatus vel confessus, nisi illud sit indicium alterius. De Iudicijs in Rub. nu. 64.

Interrogari quare possit reus in notorijs & famosjs. De Iudicijs in Rub. num. 58.

Interrogari cur non debeat reus ante infamiam seu Iudicium. De Iudicijs in Rub. num. 56. & c. 59. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 8.

INTERROGATIO à Iudice quomodo fieri debeat. In sum. cap. 18. num. 59. & De Iudicijs in Rub. num. 61. 64. 79.

Interrogatio ut sit secundum iuris ordinem, tria debet habere. In sum. cap. 18. num. 57. & cap. Inter verba 6. concl. num. 20.

Interrogatio an debeat precedere inquisitionem. De Iudicijs in Rub. num. 61. 79.

Interrogatus à Iudice sed non iuridice quid respondere debeat. In sum. cap. 12. num. 87. A. & In Nouo num. 88. & cap. Hum. aur. q. 2. num. 11. & c.

Interrogatus à Superiore in visitatione de peccatis aliorum quando peccet tacendo vel apertiendo aliorum peccata. In sum. cap. 18. num. 61. & cap. Hum. aur. q. 2. num. 11. & c.

INVENIENS aliquid ut peccet si non restituit, aut non querit dominum. In sum. cap. 17. num. 170. & c.

Inueniens aliquid quando licite sibi possit inuentum applicare. In sum. cap. 17. num. 171.

Inueniens aliquid vi fluminis in suum fundum tractum, ad quid teneatur. In sum. cap. 17. num. 176.

INVENTORES novarum Religionum sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 127.

Inuentor nouitatum in epulis, vestitu, ludis & similibus quando peccet mortaliter. In sum. cap. 23. num. 11. 17.

Inuenta pecunia in sacculo vel dispersa per agrum cui sit restituenda. In sum. cap. 17. num. 175. not. 3.

Inuentum animal, vel aliquid aliud in laqueo, cuius fiat. In sum. cap. 17. num. 176.

INVIDIA quid? & genere suo mortalis. In sum. cap. 23. num. 118. & De poenit. dist. 2. cap. si quis num. 1. & c.

INVITANS ad actum qui peccatum est, quando non peccet. In sum. cap. 21. num. 25.

Inuitatus ad manducandum rem furtiuam, ad quid teneatur. In sum. cap. 17. num. 8. & In Nouo num. 9.

INVOCANTVR Sancti etiam per Pater no-

ster, & Ave Maria. De Hor. can. ca. 18. nu. 31.

INVOCATIO Dæmonum tacita vel expressa quibus modis fiat. In sum. cap. 11. num. 22. & In Nouo num. 25. & De Iudicijs Not. 2. num. 32.

INVITILE habere, ut sit non habere. De poenit. dist. 1. cap. hæc autem verba num. 4.

IOBELEVUM quid & ut scribatur. De Indul. Not. 1. num. 2. 6. 9. & c. & Not. 32. num. 27. Iobeum, vide verbo Indulgentia, præter infra scripta.

Iobeia Indulgentia quid suspendat, vel limitet. De Indul. Not. 25. num. 1. & c. Not. 28. num. 1. & c. 8. 21. & c. 33.

Iobeus annus primum fuit Christianis Centesimus quisque, deinde quinquagesimus, nunc est vigesimus quintus. De Indul. Not. 4. num. 2.

IOCO aliquo uti cum periculo vite est mortale. In sum. cap. 15. num. 8. pec. 8.

IRA sapius passio, & ira vitium capitale habet septem filias. In sum. cap. 23. num. 115.

Ira quando mortalis. In sum. cap. 15. num. 11.

IRACVNDIA quando annullat factum votum vel iuramentum. De poenit. dist. 1. cap. diuortium. num. 10. & c. 13. & De Reg. Com. 2. num. 67.

IRREGVLARITAS quid? humanum inuentum est, & tollitur manente peccato. In sum. cap. 27. num. 191. & c. & De poenit. dist. 6.

cap. 1. §. quibus. num. 10.

Irregularitas est quintuplex, & nulla mentalis tantum. In sum. cap. 27. num. 192.

Irregularitas illegitimitatis quos notet, & à quo tollatur. In sum. cap. 25. num. 69. & cap. 27. num. 201.

Irregularitas non tollitur absque commissione speciali. In sum. cap. 27. num. 194.

Irregularitatem quis confessarius per bullam electus tollat. In sum. cap. 27. num. 250. & In Nouo num. 254. & c.

Irregularitas poena maior quam excommunicatio minor. In sum. cap. 27. num. 249. & In Nouo num. 253.

Irregularitatem quis contrahat, dure tractando in carceres coëctos. De Reg. Com. 4. nu. 64.

Irregularitatem vel censuram nemo incurrit non defendendo alium, nisi lege iustitie ad id teneatur. In sum. cap. 24. num. 19. 22.

Irregularitates & suspensiones in quibus Episcopus dispensare potest. In sum. cap. 27. nu. 194.

Irregularitate nata ex homicidio quædam pulchra. De Iudicijs in Rub. num. 107. & c.

M Irre-

- Irregularitas non euitatur** etiam facta protectione, si animus adfit, vt quis mutiletur. In sum. cap. 27. num. 226.
- Irregularitas non inducit** priuationem beneficij iam acquisiti ipso iure. In sum. cap. 27. num. 249. & In Nouo. num. 251.
- Irregularitas ex quali defectu** membri, vel visus nascatur, & que quo ad vnum officium, & non quo ad aliud, in qua solus Papa dispensat. In sum. cap. 25. num. 72. & cap. 27. num. 198. &c.
- IRREGVLARIS** non est, qui derinet furem quoad iudex veniat, vel furti sibi facti accusat, quamuis suspendatur, modo expresse protestetur. In sum. cap. 27. num. 226.
- Irregularis quando non fiat** pudendis carens. In sum. cap. 27. num. 199. &c.
- Irregularis an omnis** incapax beneficij. In sum. cap. 27. num. 249. Dico. 6. & In Nouo. num. 251.
- Irregularis beneficium accipiens** peccat, & titulus eius est nullus. In sum. cap. 25. nu. 133. & cap. 27. num. 249. Dico. 5. & In Nouo. num. 250. &c.
- Irregularis per deformationem** illicitam quis. In sum. cap. 27. num. 218. & In Nouo. num. 219.
- Irregularé facit** omnis deformatio illicita mere intenta; & nulla mere casualis, mista vero facit contentum in hac regula 28. corrolarijs ornata. In sum. cap. 27. a num. 220. vsque ad 239.
- Irregularis fit Monachus** vtendo chirurgia ob solam pietatem, si infirmus deformatur etiá sine sua culpa. In sum. cap. 27. num. 220. & In Nouo. num. 222.
- Irregularis est qui cum non sit** medicus neque chirurgus; telum tamen infixum reuellit, si ob id infirmus deformatur. In sum. cap. 27. num. 229.
- Irregularis fit medicus vel chirurgus** qui dolo, ignorantia, negligentia, aut audacia agrotum deformat. In sum. cap. 27. num. 228.
- Irregularis non est** iniuste percussus, si percussus sua culpa vel medicorum moriatur, secus si iniuste percussit. In sum. cap. 27. num. 223.
- Irregularis fit qui iniuste rixatur**, si eius amicus superueniens eum deformat, qui cum ipse rixatur, etiam si id faciat absque eius consensu. In sum. cap. 27. num. 227.
- Irregularis est qui interest** pugne auxiliando, incitando &c. & etiam custodiendo sarcinas eorum, qui ad deformandum iniuste profici-
- scuntur. In sum. cap. 27. num. 234.
- Irregularis non est** sic dans arma, hortas, iuuas, pugnans. In sum. cap. 27. num. 214. &c.
- Irregularis est præbens arma** ad bellum iniustum euntibus; si quis in eo deformatur. In sum. cap. 27. num. 224.
- Irregularis quando fiat** Iudex, Accusator, testis &c. In sum. cap. 27. num. 212. &c. 225.
- Irregularis est Iudex** condemnans iniuste, & omnes huiusmodi condemnationem scienter fauenter. In sum. cap. 27. num. 225.
- Irregularis fit Iudex ecclesiasticus** ferens sententiam contra suam conscientiam, si celebravit. In sum. cap. 25. num. 12. & cap. 27. num. 157. susp. 10.
- Irregularis est comitans** Iudicem ad deformationem alicuius. In sum. cap. 27. num. 217. seq. 11.
- Irregularis est vendens**, vel commodans scalas, funes, sagittas aut alia instrumenta ad deformandum aliquem, consecuto tamen effectu. In sum. cap. 27. num. 217. seq. 11.
- Irregularis quando fiat** qui vt consequatur indulgentias, fert ligna, quibus hæretici vrantur. In sum. cap. 27. num. 217. seq. 10.
- Irregularis fit** deformans ob defensionem suarum rerum, licet non peccet. In sum. cap. 15. num. 2. & cap. 27. num. 213.
- Irregularis est deformans** ob defensionem Parentum & Patris, non auté denuntians cum protestatione. In sum. cap. 15. num. 2. & cap. 27. num. 213.
- Irregularis est hortans** cõdemnatum vt admo-ueat caput ad stipitem, aut ascendat scalas, aut faciens aliquid ex quo acceleretur deformatio. In sum. cap. 27. num. 217. seq. 13.
- Irregularis fit clericus** accusans aliquem ob iniurias alienas, etiam cum protestatione, secuta tamen deformatione. In sum. cap. 27. num. 213. In fine.
- Irregularis vt fiat** ordinatus, aut ordine vtens in censuris, aut ab Episcopo cõsurato, aut extra tempora. In sum. cap. 25. num. 70. &c. & cap. 27. num. 241.
- Irregularis est vtens ordine non habito**. In sum. cap. 22. num. 7. & cap. 27. num. 242.
- Irregularis fit clericus** qui sine sacerdotij ordine solemniter baptizat. In sum. cap. 22. num. 7. & cap. 27. num. 242.
- Irregularis & suspensus est clericus** fornicarius vel concubinarius notorius. In sum. cap. 25. num. 77. pec. 15. & cap. 27. num. 154. & 248.

- Irregularis est bigamus, & per quem dispensabilis. In sum. cap. 16. nu. 27. & cap. 27. nu. 195.
- Irregularis est ex defectu perfectę lenitatis omnis & solus qui &c. In su. ca. 27. nu. 207. &c.
- Irregularis propter homicidium voluntarium potest sed raro solet dispensari à Papa. In sum. cap. 27. num. 239. & quando dispensabile. De Iudicijs, in Rub. num. 109.
- Irregularis fit interdictus celebrans in basilica etiam non consecrata, modo sit Episcopi auctoritate dedicata. De Indulg. Not. 32. nu. 3.
- Irregularis non est qui debilitat membrum adeo ut nequeat celebrare; si non occidit vel mutilat. In sum. cap. 27. num. 207. 224.
- Irregularis quando fiat custos infirmi. In sum. cap. 27. num. 28.
- Irregularis quando fiat Infans dormiens, vel furiosus deformans aliquem. In sum. cap. 27. num. 230.
- Irregularis sine dolo & contemptu nemo fit, ut intelligatur. De Rescript. cap. cum contingat Rem. 2. num. 7.
- Irregularis nemo fit ex sola complacentia quod deformetur alius. In sum. cap. 24. num. 19. & cap. 27. num. 231.
- Irregularis fit ratificans deformationem suo nomine factam, quam antequam fieret, mādare poterat. In sum. cap. 27. num. 233.
- Irregularis fit suadens mulieri prægnanti certum modum abortiendi, etiam reuocando consilium, secuto tamen effectu. In sum. cap. 27. num. 233. In fine.
- Irregularis quando fiat iocans, vel saltans cum muliere grauida. In sum. cap. 27. num. 236.
- Irregularis non est qui prægnantem abortiri facit antequam foras anima rationali animeretur; & quid de dubitante. In sum. cap. 15. num. 14. & cap. 25. num. 62. & cap. 27. num. 222. & In Nouo. num. 223.
- Irregularis celebrans vel ministrans quodeunque sacramentum peccat, sed non incurrit nouam irregularitatem. In sum. cap. 27. nu. 194. & De Rescript. cap. si quando except. 7. num. 8.
- Irregularis celebrando vel communicando ad euitandam infamiam non peccat. In sum. cap. 27. num. 239.
- Irregularis quando fiat magister castigans, discipulum. In sum. cap. 27. num. 235.
- Irregularis quis transgressor suspensionis, & ut peccet participans. In sum. cap. 27. nu. 162 & De pœnit. dist. 1. ca. si quis non dicā. nu. 10.
- Irregularis ut fiat censuratus celebrando, aut actum ordinis proprium agendo. In sum. ca. 27. num. 244.
- Irregularis fit excommunicatus, suspensus aut interdictus, aquam solemniter benedicens, vel faciens officium hebdomadarij in choro. In sum. cap. 27. num. 244. & De Hor. can. ca. 6. num. 41. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. §. sacerdos num. 17.
- Irregularis an sit reficiens testā, vel iaciens lapides in animalia; si aliquis deformetur. In sum. cap. 27. num. 235.
- Irregularis est qui dormiendo suffocat infantem in eodem lecto illicite à se positum. In sum. cap. 27. num. 236.
- Irregularis quando fiat mittens puerum ad puteum aut ad flumen ubi suffocetur. In sum. cap. 27. num. 236.
- Irregularis an sit clericus qui venando casu occidit aliquem. In sum. cap. 27. num. 237.
- Irregularis quare non fiat Monachus minor etiam peccans equitando, eo quod mula quæ vehitur puerum occidat. In su. ca. 27. nu. 238.
- Irregularis fit adulter in adulterio repertus, occidendo in suam defensionem virum adulteræ. In sum. cap. 15. nu. 7. & cap. 27. nu. 238.
- Irregularis non est qui mutilat membrum hominis cadaueri; vel embrioni antequam animetur. In sum. cap. 27. num. 209. & 219.
- Irregularis quando non est furiosus vel insanus. In sum. cap. 27. num. 230. 240.
- Irregularis est minor, rger, obfessus à demone, lunaticus, furiosus, hermaphroditus, seruus, infamis, & abstemius. In su. ca. 27. nu. 202. &c.
- Irregularis fit iterans sacramenta quæ characterem imprimunt. In sum. cap. 27. nu. 247.
- Irregularis an sit baptizans cum conditione. In sum. cap. 27. num. 246.
- Irregularis est bis baptizās, aut bis baptizatus. In sum. cap. 22. num. 6. pec. 2. & cap. 25. num. 75. & cap. 27. num. 246.
- Irregularis nemo fit propter transgressionem cessationis à Diuinis. In sum. cap. 27. nu. 188.
- Irregularis non fit celebrans in ecclesia polluta vel super altari non consecrato, siue enormiter fracto, vel sine vestibus sacris, aut sine corporalibus. In sum. cap. 25. num. 83. &c. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 40.
- Irregularis quis Idiotā, Neophytus, & infidelis; & quis dispenset. In sum. cap. 27. nu. 205.
- Irregularem sola enormitas peccati non facit, & quid aliud requiratur. In sum. cap. 27. nu. 248. &c.
- Irregularem facit notorium crimen depositio-

- ne dignum, vt adulterium, concubinatus diu continuatus, & stuprum. In sum. cap. 27. num. 248. & De Rescript. cap. si quando except. 17. num. 7. &c.
- Irregularis** an sit sodomita. In sum. cap. 27. num. 249. &c.
- Irregularis** nemo in dubio iudicandus in foro exteriori, sed sic in interiori. In sum. cap. 27. num. 193.
- Irregularis** non est celebrans post completam simoniam ab vna parte tantum. In sum. cap. 23. num. 104.
- Irregularis** non fit appellans à declaratione excommunicationis etiam celebrando. In sum. cap. 23. num. 104. & cap. Accepta oppo. 8. num. 35. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 8.
- IRRITARE**, commutare, vel dispensare vota; vide verbo **Votum**, præter **Infra scripta**.
- Irritare** votum vxoris, vel mariti, vide verbo **Coniux**.
- Irritare**, commutare, dispensare vota differunt, & quis ea possit. In sum. cap. 12. num. 63. &c.
- Irritare** omnia subditorum vota an possit superior religiosorum, pro mera sua voluntate. In sum. cap. 12. num. 69.
- ITER FACERE** vel deferre onera diebus festis, an sit violare festum. In sum. cap. 13. num. 6. &c.
- ITERANDA** quando sit confessio, vel an valeat, vide verbo **Confessio**.
- Iteratio** annuæ Bullæ Cœne non multiplicat censuras nec excommunicationes per alia iura datas. In sum. cap. 27. num. 5254.
- IVBILEVM**, vide verbo **Iobeleum**.
- IVDABORVM** signa vel infidelium ferre, vide verbo **Signum**.
- Iudæorum** synagogas reficere &c. vide verbo **Aedificare**.
- IUDEX**, vel accusator, vel testis &c. quando fiat Irregularis. In sum. ca. 27. num. 212. &c. 225.
- Iudex** in omni casu inquirere potest ad impedienda peccata futura; nō autem ad puniendā præterita. In sum. ca. 24. num. 23. prob. 5. & De Iudicijs in Rub. num. 92.
- Iudex** reum de se & confortibus interrogando & torquendo, quādo peccet. In sum. cap. 18. num. 59. & De Iudicijs in Rub. num. 53. 95. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 15. 21. & De pœnit. dist. 1. cap. quis aliquando. §.
- non tibi dico. num. 7. &c. 24.
- Iudex** ne fiat qui caret animo resistendi magnatibus. In sum. cap. 25. num. 12. & cap. Inter verba. 1. concl. num. 19.
- Iudex** ecclesiasticus qui contra ius & conscientiam suam aggrauat partem, gratia, vel foribus, vt suspensus. In sum. cap. 25. num. 12. & cap. 27. num. 157. & De pœnit. dist. 6. cap. penul. Sacerdos. num. 147. &c.
- Iudex** secularis non potest cognoscere de causis regularium, etiam factis ante ingressum Religionis. De Reg. Com. 2. num. 63.
- Iudex** iudicans in mortali, quando mortaliter vel venialiter peccet. De Iudicijs in Rub. nu. 42. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. §. sacerdos. num. 11. &c. 13. &c.
- Iudex** rei spiritualis non potest esse laicus, potest tamen esse procurator siue Aduocatus. De Reg. Com. 3. num. 20.
- Iudex** est Iustitia animata de causa aliorum duorum cognoscens. De Iudicijs in Rub. num. 80.
- Iudex** iudicare debet secundum allegata & probata publica scientia, non autem priuata. De pœnit. dist. 1. cap. si quis aliquando. §. non tibi dico. num. 24.
- Iudex** secularis eiciens episcopum à suo episcopatu, est excommunicatus in Bulla Cœnæ. In sum. cap. 27. num. 67.
- Iudices** laici olim sententias episcoporum suis, præferebant, nunc contra suas solas laudant. De Iudicijs in Rub. num. 69.
- Iudex** non auxilians contra hæreticos, vt sit excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 135.
- Iudex** an peccet iudicando secundum allegata & probata, si priuata scientia sciat reum esse innocentem. In sum. cap. 25. num. 10. & cap. Hum. aur. q. 2. num. 3. 14. & De pœnit. dist. 1. cap. si quis aliquando. §. non tibi dico. num. 24.
- Iudex**, vt peccet mortaliter suscipiendo minus cui est impar, Iudicans iniuste, capiens pretium pro sententia, vsurpans Iurisdictionem, vel non seruans ordinem Iudicium, male capiens aliquem, & victum non condemnans in expensis, non deferens appellationi vel eā non admittens, augens vel diminuens pœnam legis, exequens sententiam nullam superioris, nō satis studens, condemnans affectu malo, personas miseras alijs non præferens in iure reddendo. In sum. cap. 25. num. 12. &c.
- Iudex** quando peccet non obediens Ecclesie, non

- non seruans interdicta, prehensens Iudicem Ecclesiasticum qui eum excommunicauit, cogens eum se absolueret, libertatem Ecclesie minuens, res Ecclesie, vt calices, cruces capiens vel iubens capi. In sum. cap. 25. num. 16.
- Iudex potest ex causa iusta augere, vel leuare poenam. In sum. cap. 25. num. 14. & De Iudicijs in Rub. num. 98. &c.
- Iudex quando peccet extrahens aliquem ab ecclesia; probans falsitatem officiarj, negans damnato confessionem, aut non assignans partibus æquales Aduocatos. In sum. cap. 25. num. 17. 23. &c.
- Iudex quando peccet non visitans carcerem, excommunicatum admittens, clericum suo Iudici non reddens, iudicans die festo, iura nimia exigens, fingens quo foeminam adeat. In sum. cap. 25. num. 24. &c.
- Iudex quando peccet procedens sine accusatore, & non inquirens generaliter, non interrogans & inquirens specialiter. In sum. cap. 25. num. 25. &c. & De Iudicijs in Rub. num. 51. 55. 77. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 7. &c.
- Iudex quando dicatur interrogare secundum ordinem Iuris. In sum. cap. 18. num. 57. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 20.
- Iudex vel superior quomodo debeat inquirere delicta. In sum. cap. 18. num. 38. &c. 59. & De Iudicijs in Rub. num. 51. 53. 55. 61. 77. 86. 88. 90. 92. &c. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 15.
- Iudex inferior an teneatur credere superiori asserenti sibi constare de infamia alicuius. De Iudicijs in Rub. num. 90.
- Iudex secularis supersedere debet, si episcopus iubeat vnum, & Inquisitor contrarium. In sum. cap. 27. num. 135.
- Iudex existentibus varijs opinionibus quam secure sequi possit. In sum. cap. 27. num. 287. &c.
- Iudex dubitans ob opinionum varietatem, si alteri parti gratificetur peccat, & quid tunc faciendum. In sum. cap. 27. num. 287. &c. & De poenit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 137. &c.
- Iudex, & confessarius peccant iudicando, anrequam dubietatem animi deponant. In sum. cap. 23. num. 21. & cap. 27. num. 288.
- Iudex non debet credere nuntianti etiam si sit officialis, quod crimen sit famosum, nisi aliter ei probauerit. De Iudicijs in Rub. num. 95.
- Iudex nihil debet agere ob famam vel indicium ratione sigilli confessionis scitum. In sum. cap. 8. num. 7.
- Iudex fungens duplici potestate, præsumitur vt efficacior. De Red. Eccle. q. 3. mon. 71. num. 3.
- Iudex Ecclesiasticus aliter iuuat secularem, quam contra secularis Ecclesiasticum. De Rescript. cap. cum contingat. Remed. 1. num. 6.
- Iudex secularis quando non teneatur obedire Ecclesiastico. De Rescript. cap. cum contingat. Rem. 1. num. 7.
- Iudex tenetur restituere danti dona accepta pro iniusta sententia, si bona dedit. In sum. cap. 17. num. 30. Dico. 4.
- Iudex quando possit cogere obligatum alia lege quam iustitie. De Red. Eccle. q. 3. mon. 31. num. 3.
- Iudex quos ligantes cogere possit ad concordiam honestam. De Hor. can. cap. 15. num. 93.
- Iudicis præceptum sine clausula iustificante vt nullum. De Rescript. cap. cum contingat. 8. cau. nul. num. 1. &c.
- Iudex, Notarius, vel testis quando teneantur ad restitutionem ratione vsurarum. In sum. cap. 17. num. 275. &c.
- Iudex quis detractor inquirens, Interrogans, vel iubens denunciari. In sum. cap. 18. num. 38. &c. 40. & De Iudicijs in Rub. num. 55. &c. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 15. 21. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 14.
- Iudex, Prælatus, visitator, quando peccet volens scire vel interrogans peccata secreta. In sum. cap. 18. num. 40. &c. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 15.
- Iudex tenetur ad restitutionem si eius culpa pars ledens non restituat. In sum. cap. 17. num. 136.
- IVDICANDI potestas vt vëdi possit. In sum. cap. 17. num. 81. & cap. 25. num. 7. & De dat. & promiss. num. 47. &c.
- Iudicandum ad aliquem recte malum extrajudicialiter, quid requiratur. De Iudicijs in Rub. num. 52.
- IVDICARE affirmans non licere, est hæreticus. De Iudicijs in Rub. num. 42.
- Iudicare causam suam nemo potest, nec etiam dubius de iurisdictione sua præter Papam, &c. Cap. Accepta. oppos. 3. num. 20. & De Iudicijs Not. 3. num. 47.

Iudicare aliquem actum esse mortale, nō semper est peccatum: at iudicare illum facientē mortaliter peccare, est mortale. De Iudicijs in Rub. num. 44.

Iudicare & præsumere aliquos esse malos in ciuitate quando non sit peccatum. De poenit. dist. 5. cap. qualitas num. 21. &c.

Iudicatorius iuste deliberet prius, an liceat, & deceat, & quam expediat. De Iudicijs, in Rub. num. 102. &c.

IUDICIUM quindecim habet significaciones, sed nullam earum originario significatu. De Iudicijs in Rub. num. 14. 44.

Iudicium pro discussione siue processu iudiciali quid, & quotuplex. De Iudicijs in Rub. num. 15. &c. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 21. &c.

Iudicium aliud ordinarium, & aliud extraordinarium num. 17. aliud spirituale & aliud temporale num. 19. & aliud ciuile, & aliud criminale, aliud vero mistum. num. 31. 34. De Iudicijs in Rub.

Iudicium aliud competens, aliud vsurpatum, & aliud iustum, & aliud iniustum & quid vtrumque. De Iudicijs in Rub. num. 68. 71.

Iudicium originaliter significat actum quo Iudex ius dicit, & alia figurate. De Iudicijs in Rub. num. 39.

Iudicium de re à iudicio de persona, vt differat. De Iudicijs in Rub. num. 44.

IUDICIUM TEMERARIUM quid, & crebro parit mendacium. In sum. cap. 18. num. 9. & De Iudicijs in Rub. num. 46.

IURAMENTVM siue iurare quid, & est actus Latrice & religionis. In sum. cap. 12. num. 1. &c.

Iuramentum siue tribus conditionibus est peccatum. In sum. cap. 12. num. 3.

Iuramentum est duplex, assertorium, & promissorium. In sum. cap. 12. num. 3.

Iuramentum promissorium quando seruandū. Cap. Accepta. in princ. confirm. decuplex. num. 10.

Iuramentum quadruplex, & vt præstandum est. Cap. Hum. aur. q. 3. num. 12.

Iuramentum vel votum violare quando mortale, & quando veniale. In sum. cap. 12. num. 10. &c. 26. 33. &c. 39. &c. 65. & cap. 18. num. 7.

Iuramentum vel votum rei parue obligat ad veniale tantum. In sum. cap. 12. num. 10. 33. 39. &c. 65. & cap. 18. num. 7.

Iuramentum conditionale quodnam liget, &

quod factum siue animo implendi, & quod factum contra consilia & quod dolosum vel de re vana. In sum. cap. 12. à num. 12. vsque ad 16. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 6.

Iuramentum de redeundo ad carcerem, quando liget. In sum. cap. 12. num. 18. & De Reg. Com. 4. num. 63. &c.

Iuramentum factum secundum intentionem remotam eius cui iuratur, quando licitum. In sum. cap. 12. num. 19.

Iuramentum ratione, quando quis nouum sortitur forum. De Iudicijs in Rub. num. 12.

Iuramentum non delatum remitti potest. De poenit. dist. 1. cap. magna num. 3.

Iuramentum quale seruandum. In sum. cap. 12. num. 19. 23. & De Ali. rer. Eccle. & spol. cler. num. 12.

Iuramentum est tortura quædam spiritualis, & ab eo non incipiendum siue saltem semple-na de culpa notitia. De Iudicijs in Rub. num. 56. & de poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 17.

Iuramentum de soluendis vsuris tenet, sed non promissio simplex. In sum. cap. 17. num. 245. &c.

Iuramentum simplex postulans à famulis vel ab alijs vt reuelent furtum, quando peccet. In sum. cap. 12. num. 21.

Iuramentum de seruando bono cōmuni, quando, & ad quid obliget. In sum. cap. 12. num. 19.

Iuramentum de secreto seruando, quādo obliget. In sum. cap. 12. num. 23.

Iuramentum etiam metu factum de non petendo beneficium renuntiatum valet. Cap. Accepta oppos. 6. num. 5. &c.

Iuramentum metu factum quando non obliget. In sum. cap. 12. num. 14. & cap. Accepta oppos. 5. num. 12. & oppos. 6. num. 9.

Iuramentum, vel votum de non petenda relaxatione, non tenet. Cap. Accepta. oppos. 6. num. 9.

Iuramentum, vel votum per iracundiam emissum, quando irritum. De Reg. Com. 2. num. 67. Addo. 13. & De poenit. dist. 1. cap. diuortium num. 10. 13.

Iuramentum quando licitum, vel illicitum. In sum. cap. 12. num. 4. &c.

Iuramentum, vel votum de non ludendo sub pœna cundi genibus flexis Hierosolymam, ad quid obliget. In sum. cap. 12. num. 43. Ex quibus Inf.

Iuramentum accipere ab infideli per falsos Deos,

- Deos, vel ad id inducere, an liceat. In sum. cap. 14. num. 31. F. & In Nouo. num. 39. & cap. 21. num. 25. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. §. sacerdos. num. 7.
- Iuramentum falsum super mendacio, quamuis iocoso vel officioso est mortale. In sum. cap. 18. num. 3.
- Iuramentum minus obligat quam votum. In sum. cap. 12. num. 32. Inf. 13.
- I V R A N S** per Dæmonem, vel Mahometū, vel Idolum, aut Deū falsum peccat mortaliter simulque blasphematur. In sum. cap. 12. nu. 4.
- Iurās soluere ludo perditā, quid faciet. In sum. cap. 19. num. 17. & In Nouo cap. 20. num. 17.
- Iurans ob metum aliquid facere captus à latronibus, quid faciet. In sum. cap. 12. num. 14. In fine.
- Iurans metu renunciare aliquid, an possit id renunciātū petere. Cap. Accepta oppos. 6. nu. 4.
- Iurans ducere aliquā in vxorem ad quid teneatur, si vult ingredi religionem. De Reg. Com. 1. num. 3. facit. 4.
- Iurans aliquid facere, ad quid teneatur si ingreditur religionem. De Reg. Com. 2. num. 42.
- Iurans dicere quicquid scit, intelligitur quod licite possit. In sum. cap. 18. num. 61. In fine.
- Iurans seruare statuta alicuius Ecclesiæ iniusta, tenetur seruare ea, si fiant iusta. In sum. cap. 12. num. 87. B. & In Nouo. num. 39.
- Iurans aliquid facere absque animo id implendi, peccat mortaliter, & ad quid teneatur. In sum. cap. 12. num. 13. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 6.
- Iurans nunquam ingredi talem domum quando obligetur. In sum. cap. 12. num. 87. B. & In Nouo. num. 89. In fine.
- Iurans aliquid illicitum facere cum animo faciendi, bis peccat. In sum. cap. 12. num. 12. & In Nouo num. 13.
- Iurans facere vel implere aliquid credens non posse illud præstare, peccat mortaliter. In sum. cap. 12. num. 22.
- I V R A R E** se non accusaturum de peccato patrato, non est mortale, secus de non patrato. In sum. cap. 25. num. 32. In fine.
- Iurare se non habere rem petitam ad dandam vel commodandam quando peccatum. In sum. cap. 12. num. 18. In fine & cap. Hu. aur. q. 2. num. 11. & c.
- Iurare non licere affirmans est hæreticus. In sum. cap. 12. num. 4.
- Iurare quando possit licite fur vel latro se furtum non fecisse. In sum. cap. 12. num. 87. A.
- & In Nouo num. 88.
- Iurare per barbas, vestes, capillos, vel alia similia, non est iuramentum. In sum. cap. 12. nu. 4. In fine & In Nouo. num. 5.
- Iurare falsum existimans, vel aduertens peccat mortaliter, & quid non aduertens, vel ignoranter. In sum. ca. 12. nu. 5. & In Nouo. nu. 6.
- Iurare verum secundum mentem suam, falsum tamen secundum mentem eius cui iurat, quando peccatum, & quando licitum. In sum. cap. 12. num. 8. & c. & cap. Hum. aur. q. 2. num. 10. & c.
- Iurare debent prælati prouisi non alienare res Ecclesiæ. De Aliis rer. Eccle. & spol. cler. num. 12.
- I V R A** prohibentia aliquid clericis intelligenda de clericis in sacris constitutis, vel habentibus beneficia. In sum. cap. 25. nu. 110. pec. 23. & De Reg. Com. 4. num. 28.
- Iura siue bona Ecclesiæ Romanæ nulla taciturnitate vel patientia perduntur. In sum. cap. 27. num. 72.
- I V R I S D I C T I O N E M** alienā vsurpare; mortale. In sum. cap. 23. num. 14. & cap. 25. num. 13. & De Iudicijs in Rub. num. 68.
- Iurisdictionem & dat & auget consuetudo. De Reg. Com. 2. num. 63. & Com. 3. num. 52. & Com. 4. num. 42.
- Iurisdictionem habitualement omnis sacerdos habet, sed non actualement ad confessiones audiendas. In sum. cap. 4. num. 1. & In Nouo. num. 3. & cap. 27. num. 254. & In Nouo. num. 260. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 2. & cap. placuit. num. 14.
- Iurisdicção temporalis & vedit & permutari potest. In sum. cap. 17. num. 81. & cap. 25. num. 7. & De dat. & promiss. num. 47.
- Iurisdictionem Episcopalem habens an in hoc æquetur Episcopo. In sum. cap. 12. num. 75.
- I V S N A T V R A L E** vetat, & permittit quodque homicidium. De Iudicijs. Not. 3. num. 113.
- Ius naturale quid & non omne diuinum est naturale. De Iudicis Not. 11. In fine glo. pen. nu. 3. & De pœnit. di. 5. in prin. glo. su. nu. 3. 7.
- Ius semel extinctum non reuiuiscit extincta extinguendi causa. De Rescript. cap. si quando except. 6. num. 4.
- Ius duo simul in vno beneficio habere nequeunt. De Rescript. cap. si quando præl. 5. num. 9.
- Ius ad rem, sed non in re perditur per inhabilitatem sequentem. De Rescript. cap. si quando except. 10. num. 10. & c.

Ius tribuit supplicatio. Papæ signata, & ad quid.
 Cap. Accepta opposit. 8. num. 26. &c. & De
 Rescript. cap. si quando in Aust. num. 21.
 24. 27.
 Ius vnius personæ, vel plurium quando ciuitas
 eis auferre possit. De Rescript. cap. si quan-
 do except. 21. confu. contr. num. 17. &c.
 Ius administrandi, non est dominium. De Reg.
 Com. 1. num. 14.
 Ius vsurpare, vide verbo, Vsurpare.
 Ius nouum impetratum, contra aliquem, ser-
 uandum contra impetrantem. De pœnit.
 dist. 1. cap. hæc autem verba. num. 9. In gloss.
 IUS PATRONATUS. cur dicatur annexum
 spirituali. De Iudicijs in Rub. num. 20. 30.
 Ius patronatus emens, vel vendens licet Simo-
 niam committat, non tamen incurrit pœnas
 Simoniz. In sum. cap. 23. num. 111.
 IUSTIFICATIO. impij maximum operum
 Dei. De pœnit. dist. 1. cap. libenter. num.
 11. 16.
 Iustificatio constat ex quatuor, quorum gratia
 prior natura. De pœnit. dist. 1. cap. conuer-
 timini. In gloss. num. 3.
 Iustificatio & remissio peccati idem sunt. De
 pœnit. dist. 1. cap. ecce. num. 2. & cap. non
 potest. num. 1.
 Iustificatur nemo post mortem. De pœnit. dist.
 1. cap. multiplex. num. 4.
 IUSTITIA duplex, distributiuæ & commu-
 tatiuæ seruanda. Mis. num. 76. & In Nouo
 Mis. 38. num. 1. &c. 5.
 Iustitia generaliter sumpta. est genus ad iusti-
 tiam stricte pro bono & æquo sumpta. De
 Iudicijs in Rub. num. 91.
 Iustitia specialis & generalis longe differunt &
 quid vtraque. De Red. Eccle. q. 2. mon. 1.
 num. 2. &c.
 Iustitiæ non contradicit volens quod suum nõ
 est; si non est alienum. De fin. lum. num. 63.
 Iustitia est maxima virtutum cardinalium. De
 Hor. can. cap. 22. num. 19. & Mis. 52. num.
 24. In Nouo.
 Iustitia distribuendi beneficia, & officia publi-
 ca, multum differt à iustitia distribuendi sin-
 gularibus personis communes pecunias com-
 munitatis. In sum. cap. 17. num. 72.
 Iustitia est virtus & habitus ex actibus ius red-
 dendi cuique suum. De Iudicijs in Rub.
 num. 40.
 Iustitia specialis legem frangens tenetur sem-
 per ad restitutionem. De Red. Eccle. q. 2.
 mon. 2. num. 1. & mon. 7. num. 6.

IVSTVM PRECIUM, vide verbo Precium.
 IVSTVS sic nullus nisi per merita Christi, nec
 per illa lege priuata; nisi sic & sic communi-
 cata. In sum. prel. 1. num. 5. & In Nouo.
 num. 7.
 Iustus non est qui facit iustitiam, nisi id faciat,
 quia iustum est. Cap. Inter verba 5. concl.
 num. 13.

K

KYRIE ELEISON quid significet, &
 ut pronuncietur. De Hor. can. cap. 16.
 num. 17. & De pœnit. dist. 1. cap.
 quamobrem. num. 2.

L

LABORARE manibus non
 tenetur, qui vitare otium, &
 se suosque aliter alere po-
 test. De Reg. Com. 2. num.
 37.
 Laborare diebus festis, vi-
 de verbo Festum.
 LACRYMAE, dolor, sensus, singultus, plan-
 ctus, non sunt necessaria ad contritionem;
 In sum. cap. 1. num. 23. & In Nouo. num. 20.
 Lachrymæ proprie interiores, improprie ex-
 teriores. De pœnit. dist. 1. cap. Lachrymæ
 num. 4.
 LACTARE proprijs yberibus tenetur mater,
 nisi &c. In sum. cap. 14. num. 17.
 LAETITIA nimia quæ mortalis. In sum. cap.
 23. num. 123.
 LAICA potestas, vide verbo Potestas.
 LAICVS, præter infra scripta, vide verbo Se-
 cularis.
 Laicus, siue conuersus, vide verbo Conuersus.
 Laicis prohibitum est sub excommunicatione
 si sunt ignorantes disputare de fide. In sum.
 cap. 11. num. 26. & In Nouo. num. 27.
 Laicus potest esse procurator rei spiritualis, sed
 non Iudex. De Reg. Com. 3. num. 20.
 Laici sunt incapaces ad Ecclesiastica beneficia
 iure humano, non autem diuino. De Iudi-
 cijs Not. 3. num. 143. &c. & De Red. Eccle.
 q. 1. mon. 55. num. 4.
 Laicorum prodigalitas quando venialis, & cle-
 ricorum mortalis. In sum. cap. 17. num. 94.
 & De Red. Eccle. q. 2. mon. 7. num. 7. &c. &
 mon. 19. num. 2. & q. 3. mon. 15. num. 1. &
 mon. 17. num. 1. 5. &c. & mon. 34. num. 1.
 Laico

- Laico seculari multa licent, quæ religioso sunt mortalia. De Reg. Com. 2. num. 59.
- Laicus quando non violet interdictum audiens sacrum, vel alia diuina officia. In sum. cap. 27. num. 187. Dico. 18.
- Laicus presente Clerico baptizare non debet. In sum. cap. 22. num. 7.
- Laicus non potest excommunicare, nec mulier sine privilegio Apostolico. In sum. cap. 27. num. 6.
- Laico facta confessio non est Sacramentalis. In sum. cap. 2. num. 4. & De Indulg. Not. 30. num. 10. & De poenit. dist. 6. cap. primum in princ. num. 74. & c. 83.
- Laicus vel Clericus etiam in sacris non sacerdos, non potest absoluerè ab excommunicatione, vel à censuris, etiam in articulo mortis. In sum. cap. 26. nu. 26. & cap. 27. nu. 271. Resp. 6. & In Nouo num. 272. & De poenit. dist. 6. cap. primum in princ. num. 83. & c.
- Laicus & etiam sacerdos non celebrans communicando sub vtraque specie, peccat mortaliter. In sum. cap. 21. num. 58.
- Laicus etiam coniugatus iustis de causis licite potest habere pensionem concessam à Papa, super beneficio Ecclesiastico. In sum. cap. 25. num. 119. & Mis. num. 116. & In Nouo Mis. 45. num. 4. & De Red. Eccle. q. prima. mon. 55. num. 3.
- Laicus habens pensionem ad quid obligetur, vide verbo Pensionarius.
- LAPIDES, & ligna Ecclesie profanare non potest Episcopus. De spol. cler. §. 18. num. 11.
- LATRO vel quiuis retinens alienum iniuste, an toties peccet, quoties proponit illud non restituere, vel eo vitur; vel quoties commode restituere valens non restituit. In sum. cap. 17. num. 54. & c. & De Iudicijs Not. 6. num. 57.
- Latronem occidens si potest illum apprehendere peccat mortaliter. In sum. cap. 15. num. 5.
- Latronem vel aliquem accusare sine correctione fraterna, quando liceat. In sum. cap. 18. num. 30. 56 & cap. 24. num. 14. & cap. 25. nu. 33. & De Iudicijs in Rub. num. 92.
- Latroni vel cui ipse mandauerit quando liceat res furtiuas restituere. In sum. cap. 17. num. 9. 28. & c.
- Latro vel fur quando possit iurare se furtum non fecisse. In sum. cap. 12. num. 87. A. & In Nouo num. 88.
- Latro diurnus & nocturnus in quo differant. In sum. cap. 15. num. 5.
- Latro furando ne timidus videatur, bis peccat. In sum. cap. 15. num. 8. & In Veteri nu. 24. A.
- Latro, & malefactor restituere tenentur impensas factas, & Interesse propter ablata. In sum. cap. 15. num. 22. & In Nouo num. 25. & cap. 17. num. 140.
- LAVDARE se vel aliquem de aliqua re mala vel falsa, quando mortale. In sum. cap. 23. nu. 13. & quando inducat restitutionem cap. 17. num. 132.
- Laudare parum vt peius, quam multum vituperare. Cap. Inter verba 6. concl. num. 6.
- LAVDEMIUM ob rem censurariam venditam, debetur. De Vfuris num. 93.
- Laudemium soluere non tenetur donans, sed tenetur vendens, etiam in conscientia. In sum. cap. 23. num. 65.
- LAVDE vel alias inordinata gaudere quando mortale, etiam non contradicere. In sum. cap. 23. num. 13. Pec. 3. & cap. Inter verba prima concl. num. 10. & c. 20. & c.
- Laudem propriam querere quando mortale. De Hor. can. cap. 22. num. 12. & Mis. 50. num. 1. & c. In Nouo.
- Laudes bis Deo debite, bis sunt soluendæ. De Hor. can. cap. 22. num. 54. & Mis. 60. num. 5. In Nouo.
- Laudibus, obsequio, vel munere tertij assequi beneficium, quando sit simonia. In sum. cap. 23. num. 101. Inf. 10. & In Nouo num. 102.
- Laus vt differat ab honore. Cap. Inter verba 4. concl. num. 11. & c.
- Laus, honor, fama, gloria, & reuerentia quid; & quis horum appetitus ordinatus, vel inordinatus. In sum. cap. 23. num. 9. & c. & De Hor. can. cap. 6. num. 34. & cap. 22. num. 12. & De fin. hum. num. 47. 63. 66. & cap. Inter verba 4. concl. num. 4. & c. 17. & Mis. 50. num. 1. & c. In Nouo.
- LEGALE debitum, quando restitutionem inducat, vide verbo Restitutio.
- LEGATI receptionem impediens quando sit excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 149.
- Legatus de latere, de appellatione ad Papam vt cognoscat. De Rescript. cap. cum contingat Reme. 5. num. 1.
- Legatus, vel Nauta, & similes quando incurrunt penas ferendo vel donando prohibita Sarraenis. De Iudæis Not. 8. num. 21. 24. 31.
- Legatus, est ordinarius extraordinarie. De Indulg. Not. 28. num. 19.
- LEGATVM PIVM, vide verbo Testamentum, præter infra scripta.

Legatum pium quod, & an dotis sit legatum pium. De Red. Eccle. q. 1. mon. 26. num. 4.
Legatum à patre relictum filix cui dos debetur, an compenſetur. In ſum. cap. 17. num. 150. &c.

Legatum pium valet, quamvis fiat præſentibus duobus teſtibus tantummodo &c. In ſum. cap. 17. num. 117. pec. 24. & Miſ. num. 133. & In Nouo Miſ. 95. num. 2.

Legatum pium ſine ſolemnitate requiſita factum an valeat. Ibidem.

Legatum pium relictum alicui, an poſſit in aliud mutari, & à quo. In ſum. cap. 12. num. 79. & De Red. Eccleſ. q. 1. mon. 50. num. 5. &c. & mon. 59. num. 3. & mon. 60. num. 1. & De ſpol. cler. §. 3. num. 2.

Legatū relinquēs pro miſſis celebrandis quotannis in tali altari, nō eſt Eccleſiaſticū onus. In ſum. cap. 25. num. 8.

Legatum pium ſi relictum ſit feminæ pro ſe & vna famula; ſi femina ingrediatur religionē, quid debeat monaſterio. De Reg. Com. 2. num. 38.

LEGERE Schedulam repertam peccatorum alicuius quando ſit mortale. In ſum. cap. 18. num. 34. & De pœnit. diſt. 6. cap. pen. ſacerdos num. 8. &c. & cap. Inter verba 6. concl. num. 14.

Legere, vendere, tenere, vel imprimere libros &c. vide verbo Libri.

Legere literas, vide verbo Literas.

LEGES Papæ quando ligent Reges, & omnes eis ſubditos. De uſuris. num. 106. &c.

Lege Nauarriorum & Aragonum pater filium ſine cauſa cur exheredare queat. In ſum. cap. 26. num. 38.

Leges ſuas quando teneatur ſeruare Monarcha, & etiam Papa. De Reſcript. cap. ſi quādo except. 8. num. 12. &c. & De ſpol. cler. §. 3. num. 8. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 20. num. 5.

Lex futura tantum; non præterita reſpicit. De Reſcript. cap. ſi quādo except. 21. num. 3. 8. &c. 42. &c. 44.

Lex noua includit futurum, perficiens præteritum. De Reſcript. cap. ſi quādo except. 21. num. 4. 64. 71.

Lex, vt detur tantum capienti & præſentanti Bannitum, includit etiam eum qui antelegem captus poſt eam vero præſentat. De Reſcript. cap. ſi quādo except. 21. num. 53. &c.

Lex vt Bannitus extrahatur de bando ſoluedo centum, non comprehendit Bannitos poſt

promulgationem illius ſtatuti. De ſpol. cler. §. 19. num. 4. & De Indulg. Not. 34. num. 4.

Lex continens quod Bannitus eximatur 50. libris, ſi ea durante nō eximitur, tenetur iuxta ſecundam etiam grauiorem, ſi ſuperuenerit. De Reſcript. cap. ſi quādo except. 21. num. 47.

Lex formam procedendi & ferendi ſententiā inducens, includit lites præteritas; qua parte non ſunt finitæ. De Reſcript. cap. ſi quādo except. 21. num. 48.

Lex vt maritus lucretur medietatem dotis, cōprehendit dotes vxorum poſt illam mortuarum. De Reſcript. cap. ſi quādo except. 21. num. 49. &c.

Lex noua ne feminæ ſuccedant, includit filias iam natas. De Reſcript. cap. ſi quādo except. 21. num. 14. 58. &c.

Lex dans modum & ordinem, quos includat. De Reſcript. cap. ſi quādo except. 21. num. 64. &c.

Lex poſterior limitatur nonnumquā per priorem. De Reſcript. cap. ſi quādo in Auſt. num. 7.

Legis humanæ formam non ſeruans, quis non peccet. De Alien. rer. Eccle. & ſpol. cler. num. 15. &c.

Leges humanas frangens ex cauſa quam putat iuſtam, vt non peccet. In ſum. præl. 9. num. 14. & In Nouo num. 16. & De Alien. rer. Eccle. & ſpol. cler. num. 16.

Legem humanam male intellectam frangens, quis non peccet. De Alien. rer. Eccle. & ſpol. cler. num. 16.

Legem omnem humanam quatenus humana eſt, tollere poteſt conſuetudo, & etiam circa feſtum obſeruandum. In ſum. cap. 3. num. 5. & cap. 23. num. 59. 66. & De ſpol. cler. §. 14. num. 8. & Miſ. 74. num. 4. In Nouo & De Hor. can. cap. 10. num. 16. &c. & De pœnit. diſt. 5. In princ. ter. part. gloſ. num. 2. &c.

Legis humanæ optima Interpres conſuetudo. In ſum. cap. 13. num. 5. Dico. 9. & cap. 23. num. 59. 66. In fine.

Legem implet qui mentem eius ſeruat, & infringit qui ea omiſſa, verba illius ſeruat. De Iudicijs in Rub. num. 75. & Miſ. 95. num. 2. In Nouo.

Lex æterna quid, & quid ei cōtrarium. In ſum. præl. 7. num. 6. &c.

Lex naturalis immutabilis, limitari tamen poteſt ex iuſta cauſa. De Iudicijs in Rub. num.

81. 85. 89. &c. & De Red. Eccles. q. 1. mon. 58. num. 1.
- Lex naturalis non potest limitari etiam cum causa ab inferiori principe. De Iudicijs in Rub. num. 90.
- Lex de non infamando vel de non scandalizando tollere non potest princeps, & an minuire vel limitare possit. De Iudicijs in Rub. num. 81. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 58. num. 1. &c.
- Lex naturali & diuina tenetur quisque regulariter sua scelera celare. De Iudicijs in Rub. num. 53. & De pœnit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 8. 11.
- Lex naturæ est, qui sentit commodum sentiat onus. De Hor. can. cap. 22. num. 53. & Mis. 60. num. 3. In Nouo.
- Lex naturalis maior humana, nequit ab ea tolli. De Hor. can. cap. 22. num. 81. & Mis. 66. num. 6. In Nouo.
- Lex naturæ vetat, ne quis, quæ ignorat exerceat. Cap. Inter verba 1. concl. num. 17.
- Lex de baptizando diuina, sed non naturalis. De pœnit. dist. 5. in princ. glos. sum. num. 8.
- Lex de baptismo suscipiendo, non obligat ad semper. De pœnit. dist. 5. in princ. ter. par. glos. sum. num. 8.
- Lex generalis restringitur per aliam legem & rationem. De Hor. can. cap. 22. num. 83. & Mis. 66. num. 9. In Nouo.
- Lex noua veterem declarans, secundum eam intelligenda. De Hor. can. cap. 22. num. 95. & Mis. 70. num. 4. In Nouo.
- Lex humana non potest obligare aliquem ad votum. De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 116.
- Legis obligantis ad mortale etiã receptæ transgressionem quæ ignorantia, causa, dispensatio, adrogatio, tempus excuset. In sum. cap. 23. num. 43. &c. & De Alien. rer. Eccle. & spol. cler. num. 16.
- Legis rigor temperatur per æquitatem, quinque modis. In sum. cap. 27. num. 282. &c.
- Legibus aliquot cur & quando renunciari potest. De fin. hum. num. 29.
- Lex iusta magis principaliter fit ob utilitatem publicam quam ob priuatam. De fin. hum. num. 27. &c.
- Legis contemptus quid? & quando præsumantur, & quando mortalis. In sum. cap. 20. num. 2. & In Nouo num. 20. & cap. 23. num. 41. &c. & De pœnit. dist. 1. cap. sunt autem. num. 13. & dist. 5. cap. consideret. §.
- ponat num. 10. & Mis. num. 3. & In Nouo. Mis. 50. num. 2.
- Legum nullus vnicus terminus significat mentem legislatoris fuisse obligare ad mortale. In sum. cap. 23. num. 50.
- Leges humanæ possunt obligare ad peccatum mortale, quarum tamen multe non obligant. In sum. præl. 9. num. 8. cap. 23. num. 40. &c. 47. vlt. ad 68.
- Lex siue statuta, vide verbo Statuta, præter infra scripta
- Leges & statuta sine euidenti vtilitate nõ sunt mutanda. De Reg. Com. 3. num. 16. 30. Cau. 4.
- Leges vel statuta ciuitatum quibus statuitur ne post aliquorum annorum lapsum debitum peti possit, non excusant debitorem scientem se debere. In sum. cap. 17. num. 85.
- Lex prohibens vt aliquid nõ valeat sine tali solemnitate, an liget in conscientia. In sum. cap. 17. num. 117. pec. 24. & De Aliè. rer. Eccle. & spol. cler. num. 161. &c. & Mis. num. 133. & In Nouo Mis. 95. num. 2.
- Lex siue statutum inferioris si confirmetur à Papa, an talis inferior possit in eo dispensare. De pœnit. dist. 6. cap. 1. §. laboret. num. 16.
- Legis ratio est mens & anima ipsius legis. De Iudicijs in Rub. num. 73. &c. 75. & De dat. & promiss. num. 7.
- Lex non includit id ad quod mens & ratio auctoris eius non se extendit. De dat. & promiss. num. 7. & De Iudicijs in Rub. num. 72. &c. 75.
- Lex naturali & diuina fit cuique facultas defendendi se etiam ciuilitè, & negandi arma contra se. De Iudicijs in Rub. num. 55.
- Legem non arguit malum, malus eius vsus. In sum. cap. 15. num. 31. K. collig. 23. & in Nouo. num. 43.
- Leges contrariæ in aliquo casu concurrentes quando debeant alteri præferri. In sum. cap. 7. num. 1. & De pœnit. dist. 6. cap. sacerdos. num. 25.
- Lex generalis quæ non includit omnes species. De pœnit. dist. 1. cap. lachrymæ. num. 5.
- Lex an vlla ludi iuris cõmunis obliget ad mortale. In sum. cap. 19. num. 6. & In Nouo cap. 20. num. 6.
- Lex concepra verbo constitutiuo & non præceptiuo quid faciat. In sum. cap. 23. num. 49. &c.
- Lex non cessat cessante fine, sed cessat cessante

- inconueniente legis. In sum. cap. 16. num. 26. &c. & de Iudicijs in Rub. num. 74. & De Indulg. Nor. 25. num. 3. & De dat. & promiss. num. 6. 1164.
- Lex** ecclesiastica verbis præceptiuis maxime istis vtens, ad mortale obligat, secus de seculari, quæ tamen non tollit pœnam per aliã statutam. In sum. cap. 23. num. 52. &c.
- Lex** prohibens vel iubens aliqua Clericis, solos beneficiarios & sacros continet. In sum. cap. 25. num. 110. & De Reg. Com. 4. num. 28.
- Lex** pœnalis & exorbitans disponens de Monacho non comprehendit Canonicum regularem. De Reg. Com. 3. num. 40.
- Lex** pœnalis non extenditur ad alium casum; fallit vno & viginti modis. In sum. cap. 22. num. 72. & De pœnit. dist. 1. cap. pœnæ. nu. 1. &c. 5. &c. dist. 6. cap. pen. sacerdos. nu. 49.
- Lex** pure pœnalis & mista vt differant. In sum. cap. 23. num. 56.
- Lex** vt nemo vendat prædium nisi tributario est valida. In sum. cap. 27. num. 130. Decl. 4.
- Lex** quæ amissum in mari tribuat illi vel illi &c. iniusta. In sum. cap. 27. nu. 118. Decl. 3.
- Legi** à superiore Ecclesiastico latæ non potest Clericus contrauenire, eum tamen possit populus contra legem Imperatoris aliquid statuere. De Iudicijs. Not. 3. num. 121.
- Lex** in qua non est præscriptum tempus, quando incipiat obligare. In sum. cap. 23. nu. 44.
- Lex** iustitiæ obligat ad restitutionem, non autem lex charitatis. In sum. cap. 17. num. 11.
- & De Iudicijs in Rub. num. 105. & De Red. Ecclæ. q. 2. mon. 7. num. 6.
- Lex** Lusitanicæ circa agricolas de sterilitate quæ. In su. ca. 17. nu. 187. & In Nouo. num. 188.
- Lex** in parte recepta ad eam tantum ligat. In sum. cap. 23. num. 62. & De Hor. can. cap. 22. num. 98. & Mis. 47. num. 1. In Nouo.
- Lex** Imperialis non tollit naturalem prouidentiam. De Iudicijs. Nor. 3. num. 115.
- LEGITIMARE** non potest Comes palatinus filium suum. De Iudicijs. Not. 3. num. 37.
- LEGITIMA** filiorum, vide verbo Filii & Patres; præter infra scripta.
- Legitima** filiorum varia in varijs regnis. In sum. cap. 16. nu. 50. In fine. & ca. 17. nu. 158.
- LEGITIMATIO** primogeniti non tollit ius secundo genito quæsitum, nisi &c. De Rescript. cap. si quando except. 21. num. 10. &c. & conf. contr. num. 7. &c. & except. 7. nu. 6.
- LEVI** de culpa, vide verbo Culpa.
- LEX**, vide verbo Leges.
- LIBELLVM** famosum componens vel diuulgans peccat mortaliter, & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 18. num. 35. & De pœnit. dist. 6. cap. sacerdos. num. 6. &c.
- LIBERALITAS** virtus quid, & est media inter Auaritiam & Prodigalitatem. In sum. ca. 23. num. 69. &c.
- LIBERARE** proximum, vide verbo Proximum, præter infra scripta.
- Liberare** falsò accusatum de crimine quod ego comisi, quare non tenear cum meo periculo. In sum. cap. 15. num. 17. In fine.
- Liberare** proximum à mortis periculo, vel à quouis damno notabili, quando teneamur sub peccato mortali. In sum. cap. 14. num. 10. & cap. 15. num. 16 &c. & cap. 24. num. 17. & De pœnit. dist. 5. in princ. ter. par. glos. num. 14. &c.
- LIBER** homo quis vendi possit à se, licet non possit ab alio. In sum. ca. 17. num. 83. & cap. 23. num. 95. &c.
- LIBERTAS** animi non tam minuitur blanditijs, quam metu. In sum. præl. 6. nu. 7. &c. & cap. 17. num. 16 & cap. Accepta oppos. 5. nu. 5. & De pœnit. dist. 7. cap. ult. §. quod. quamuis. num. 8. &c.
- Libertas** Ecclesiæ quæ, & quis eam violet. In sum. cap. 27. num. 119. &c.
- LIBERVVM ARBITRIVM** quid, & quis in articulo mortis eo careat. De pœnit. dist. 2. cap. sciendum. num. 6. & cap. si enim. num. 6. & dist. 7. cap. ult. nullus. num. 1. &c.
- Liberum** arbitrium Dei, Angeli, & hominis, sic differunt, quod Dei est immutabile ante & post electionē, Angeli mutabile ante illā, sed nō post; hominis ante & post, ante tamē mortem. De pœnit. dist. 2. cap. principium. nu. 4.
- Liberum** arbitrium sufficit ad cadendū & male agendum, non autem ad bene saltem meritorie operandum. In sum. præl. 3. num. 10. &c. & De Indulg. Nor. 17. num. 6. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis 1. num. 24.
- LIBRI** qui purgandi, & qui prælegendi pueris. In sum. cap. 23. num. 31.
- Libros** amorum, vel gestorum lasciuorū legere, quando mortale. In sum. cap. 23. nu. 30. &c.
- Librum** fabulosum legere, quibus vetitum. De Iudicijs. Not. 2. num. 14. &c.
- Libros** tenens religiosus si est idiota, quando peccet. De Reg. Com. 2. num. 21. Facit 9.
- Libros** de sacris rebus absque nomine auctoris imprimens, vendens, vel habens vt peccet, & incurrat excommunicationē. In sum. ca. 27. n. 148.

LICENTIA, vide verbo Facultas, & verbo Potestas, & verbo Gratia.

LIGNA, & lapides Ecclesiæ profanare non potest Episcopus. De spol. cler. §. 18. num. 11.

Ligna, supram, picem deferens ad Sarracenos, quando incurrat excommunicationem. In sum. cap. 27. num. 63. & De Iudæis Not. 7. num. 17. & c. 23. & Not. 10. num. 38. & c.

LITERATVRÆ gradus & nobilitatis plures sunt. De Hor. can. cap. 22. nu. 71. & Mil. 62. num. 6. In Nouo.

LITERAE Apostolicæ an dicantur signaturæ; & aliud est falsare & aliud falsis veri. In su. ca. 27. nu. 62. & cap. Accepta. oppos. 8. num. 23.

Literas Papæ falsificans incurrit Bullam cornæ; & quid si tantum literam. In sum. cap. 17. num. 168. & c. & cap. 27. num. 62.

Literas Papæ impugnantes etiam antequam coronetur, sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 147.

Literis non expeditis, etiam hodie administrare possunt aliquot prælati & prælatæ, nec ob id incurrun poenas extrauag. Cap. Accepta oppos. 8. num. 31.

Literas obseratas, aut scripturas alienas legere, quando sit mortale. In sum. cap. 18. num. 53. & De poenit. dist. 6. cap. pen. sacerdos à num. 10. vsque ad 21. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 19.

Literas dare, vel recipere sine superioris licentia, cur regularibus nō liceat. De Reg. Com. 2. num. 13.

Literas mittere ad Moniales seu virgines seculares degentes in monasterio, quomodo prohibitum, & sub qua poena. De Reg. Com. 4. num. 67.

LITERATVS aliud in alia materia dicitur, & quid olim, & quid nūc in materia ordinātorum, & c. De Reser. cap. si qñ. except. 13. nu. 6.

LOCARE domū meretrici, aut alij peccaturo in ea, vel aliam rem in malos vsus, an liceat. In sum. cap. 16. num. 15. In fine. & cap. 17. num. 195. B. C.

LOCATIO bonorum Ecclesiasticorum vltra trienniu vetita, etiam sub excomunicatione, & vt varie seruetur. In sum. cap. 25. nu. 130. & cap. 27. num. 149. & De Ali. rer. Eccle. & spol. cler. num. 21. & §. 4. num. 1.

Locatio agrorum agricolis vt seruanda. In su. cap. 17. nu. 187.

Locatio ad decem annos & ad vitam, est ad longū tempus. In sum. cap. 27. num. 126. & De poenit. dist. 5. cap. 1. consideret. §. desleat.

num. 5. & c.

Locatio animalium quomodo fieri debeat. In sum. cap. 17. num. 260.

Locationis molendini vel alicuius rei prouentus si casu fortuito crescit vel minuitur; debet etiam pro rata augeri vel minui reditus. In sum. cap. 17. num. 191.

LOCATOR in quatuor casibus potest auferre locatum. In sum. cap. 17. num. 193.

Locator non reddens pensionem pro re locata perdita vt peccet, & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 187. & c.

Locatum vel depositum missum per nuntium fidelem si amittatur, quando restituendum. In sum. cap. 17. num. 185.

LOCVS sacer quid. In sum. cap. 25. num. 17.

Locus Purgatorii, vide verbo Purgatorius.

LOQVENDVM vt plures, sentiendum vt pauci. De Indulg. Not. 32. num. 6.

Loquutio Monialis frequens quando dicatur. De Reg. Com. 4. num. 61. & De poenit. dist. 5. cap. 1. consideret num. 43.

Loquutio in se dignior silentio. Cap. Inter verba. præl. 2. num. 3.

LVCIFER altioris naturæ quam alij Angeli etiam optimi, & eius peccatum primum & præcipuum superbia. De poenit. dist. 2. cap. principium, num. 26.

LVCRANDI intentio vel propositum non facit, vt opus non seruile ob hoc fiat tale. In sum. cap. 13. num. 5.

LVCRVM ex mutuo quando liceat accipere. In sum. cap. 17. num. 111. & c. 211. & c. & De vsuris. num. 40. 42. 52. 55.

Lucrum cessans, vel damnum emergens, quando vere dicatur, & quando sine his conditionibus iuste petatur. In sum. cap. 17. nu. 211. & c. De vsuris à num. 40. vsque ad 53.

Lucrum ex amicitia vel gratitudine principaliter sperare, non est vsura. In sum. cap. 17. num. 206. & c. & De vsuris. num. 20. 23.

Lucrum turpe, vide verbo Quæstus; præter infra scripta.

Lucrum quærere ex meretricio, mortale est. In sum. cap. 17. nu. 195. B. C. D. & In Nouo. Ex his sequitur.

Lucrum certum in societate, capitali securo, quando accipi possit. In sum. cap. 17. num. 255. & c. & De vsuris. num. 32. & c.

Lucrum vel fructus pignoris quando licite accipi possit ob solutionem dotis dilataam. In sum. cap. 17. num. 213. 273. & De vsuris à num. 64. vsque ad 68.

LVCTVOSA quid sit, & in quibus locis & rebus sit licita. De spol. cler. §. 16. nu. 1. &c.

LVDENS ludo vetito sibi lege ad mortale obligante, & etiam licito ab impotente donare, vel coacto, vel dolo, peccat mortaliter. In sum. cap. 19. num. 5. 12. & In Nouo cap. 20. num. 5. 12.

Ludens dissimulans peritiam, fallens & non monens, vt peccet. In sum. cap. 19. num. 17. & In Nouo cap. 20. num. 17.

Ludentium susceptores, mensam, candelas &c. subministrando, vt peccent. In sum. cap. 29. num. 15. & In Nouo cap. 20. num. 15.

Ludere post communionem vel confessionem an sit peccatum & quale. De pœnit. dist. 5. cap. consideret. §. caueat num. 2. &c.

Ludere quis dicatur coactus. In sum. cap. 19. num. 13. & In Nouo cap. 20. num. 13.

Ludere quantum possit filius vel religiosus. In sum. cap. 19. num. 12. & In Nouo cap. 20. num. 12.

Ludus alex rei notabilis Clerico sacratio & Monacho mortalis. In sum. cap. 19. num. 9. &c. & In Nouo cap. 20. num. 9.

Ludi spectator Clericus plus peccat, quam Laicus. In sum. cap. 19. num. 14. & In Nouo cap. 20. num. 14.

Ludo etiam vetito lucrans quando non teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 19. num. 18. & In Nouo cap. 20. num. 19.

Ludo quaesita non restituenda, nisi &c. & quæ cum perditis compensanda. In sum. cap. 19. num. 18. pec. 8. & In Nouo cap. 20. num. 19.

Ludus quid? & est duplex bonus & malus, & quis venialis, & quis mortalis. In sum. cap. 19. num. 2. &c. 4. & In Nouo cap. 20. num. 2. &c. & De pœnit. dist. 5. cap. consideret. §. caueat num. 2. &c.

Ludus in quo causa principalis est lucrum & negotiatio, est communiter malus. In sum. cap. 19. num. 2. &c. & In Nouo cap. 20. nu. 3.

Ludus omnis etiam industriae & alegg principaliter ob lucrum, saltem venialis. In sum. cap. 19. num. 6. &c. & In Nouo cap. 20. nu. 7. &c.

Ludus de se nullus Laico mortalis, & quisei gloriosus. In sum. cap. 19. num. 10. &c. & In Nouo cap. 20. num. 11.

LVMEN accensum semper teneatur ante Sanctissimum Sacramentum. De Hor. can. cap. 18. num. 67.

LVSITANO paret India, quæ non paruit Romano. De Iudicijs Not. 3. nu. 54.

LVXVRIA quid in genere, & in specie, In

sum. cap. 23. num. 112.

Luxuria omnis reducitur ad sex species, & quæ nam sint illæ, & an sint plures. In sum. cap. 16. num. 3.

Luxuria vitium capitale gignit has octo filias. In sum. cap. 23. num. 113.

Luxuria fugiendo, Accidia resistendo vincitur. In sum. cap. 23. num. 112. & De Hor. can. cap. 19. num. 5.

Luxuria peccatum nec ignorantia, nec metus, aut vis excusant, nisi &c. In sum. cap. 16. num. 1.

Luxuria loci & personæ sacræ est sacrilegium. In sum. cap. 16. num. 3.

M

MACVLA effectus peccati, & quid est, manet præterito peccato, & non efficitur à veniali. De Indulg. Not. 10. num. 4. &c. 7. &c.

MAGI nisi sint heretici non sunt excommunicati in

Bulla cœnæ. In sum. cap. 27. nu. 55. Decia. 2.

MAGICAM artem discens, vel qui vult discere, aut ea vtens, aut eiusdem libros habens, vt peccet. In sum. cap. 11. num. 28.

MAGISTER vel pædagogus sic absque peccato laudet discipulum. Cap. Inter verba concl. prima. num. 8.

Magister vel doctor quando peccet, lauream immeritam vel principaliter ob honorem petens, vel suscipiens, docens theologiam in peccato mortali notorio, admittens excommunicatos vel malos scholasticos; admittens ad suam prælectionem legum vel medicinae religiosum, presbyterum, vel Clericum dignitate ecclesiastica præditum, vel Religiosum sine licentia superioris, vel cum licentia sed sine habitu, statuta à se iurata non seruans, approbans, admittens ad lauream indignum, vel reprobans dignum, falsa docens vel inutilia aut malo fine mortali, subornans auditores, procurans vt indignus ad munera studij delegetur, prælegens die festo, vel seruans nouum festum, stipendium priuatum accipiens, vel beneficium cum pacto legendi, contemnens rudes ac simplices, castigans crudeliter discipulos. In sum. cap. 25. à num. 55. vsque ad 59.

Magister vel doctor quando peccet prælegens discipu-

- discipulis libros & fabulas gentilium Poetarum. In sum. cap. 11. num. 42.
- Magister quando fiat irregularis castigans discipulum. In sum. cap. 27. num. 235.
- Magister Nautis, vide verbo Nauta.
- MAIORES chori non excusantur à cantu. De Hor. can. cap. 10. num. 47. & cap. 22. num. 101. & Mis. 79. num. 2. In Nouo.
- Maior vel minor excommunicatio, vide verbo Excommunicatio.
- MALEDICENS creaturas quis blasphemus. In sum. cap. 12. num. 86.
- MALEDICTIO sui vel Diaboli vel irrationalis creaturæ quæ mortalis. In sum. cap. 23. num. 117.
- MALEFICIVM vel incantationem, alio maleficio vel incantatione dissolvere non licet. In sum. cap. 11. num. 29.
- Maleficio facere vel procurare cum rebus sacris, est mortale. In sum. cap. 11. num. 32.
- MALITIA & bonitas actus, prius obiective in actu exteriori, quam interiori. De poenit. dist. 1. cap. si cui. §. Item. num. 5.
- MALVS non promouendus licet boni desint. Mis. num. 60. & In Nouo Mis. 34. num. 3.
- Malum nullius generis fuisset, ante peccatum. De Iudæis Not. 11. In fine. glos. penul. nu. 9.
- Malum sibi vel alicui imprecari sub ratione boni vel mali, quando liceat. In sum. cap. 15. num. 10. & cap. 20. num. 3. In fine, & In Nouo. num. 23. & cap. 23. num. 117. & De Hor. can. cap. 19. num. 77.
- Malus nec pro se nec pro alio nisi ministerialiter satisfacit. De Indulg. Not. 22. num. 31.
- Mali omnes pari poena durationis & priuationis visionis intuitivæ Dei, sed non intentionis post mortem puniuntur. De poenit. dist. 1. cap. homicidiorum. num. 5.
- MANDANS vel consilium dans, quomodo differant: nec refert an cito vel tarde executio fiat. In sum. cap. 27. num. 233. &c.
- MANDAMVS, Prohibemus, Præcipimus, Obligamus, Vetamus, Interdicimus, Inhibemus, Teneatur, Debeat, Obligetur, & similia verba posita simpliciter, etiam secundum legem Ecclesiasticam ad venialetatum obligant; nisi &c. In sum. cap. 23. num. 49. &c. & De Indulg. Not. 32. num. 51. &c. & Not. 33. num. 5.
- MANDATVM superioris tanquam talis, facti subiecto tanquam tali, præceptum est. De Indulg. Not. 32. num. 51.
- Mandatum de providendo, siue rescriptum ad beneficia, est triplex. De Rescript. cap. si quando prel. 2. num. 4.
- Mandatum de providendo perditur ob irregularitatem. De Rescript. cap. si quando except. 10. num. 10.
- Mandatum morte mandantis re integra moritur. De Red. Eccles. q. 3. mon. 8. num. 3.
- Mandatum vniuersitatis non obligat singulos. De Hor. can. cap. 10. num. 6.
- MANDVCARE, vide verbo Comedere.
- MANIFESTARE, præter infra scripta, vide verbo Denuntiare, vel verbo Detegere.
- Manifestare vitium rei quando teneatur venditor. In sum. cap. 23. num. 89. & De poenit. dist. 5. cap. qualitas num. 33.
- Manifestare, vel restituere quando teneatur furans, vide verbo Furans.
- MANVS impositio super absoluendi caput, quæ bona vel mala. De poenit. dist. 6. cap. 1. qui vult in princ. num. 29.
- Manus leuans licet non percutiat, tenetur iniuriarum. De poenit. dist. 1. cap. si quis non dicam. num. 3. &c. & cap. si quis pulsatus. num. 1. &c.
- MARIAE nomen sic venerandum. De Hor. can. cap. 5. num. 24.
- Mariam matrem solis 63. annis vixisse incertum. Mis. num. 17. & In Nouo Mis. 3. nu. 3.
- Maria virgo & mater orabat mentaliter. De Hor. can. cap. 18. num. 108.
- Maria virgo qua ratione creaturarum maxima dici possit. De Hor. can. cap. 22. num. 102. & Mis. num. 14. & In Nouo Mis. 81. num. 1.
- Maria virgo mater multis titulis à quibusdam male intellectis locupletata, & vt intelligantur. De Hor. can. cap. 18. num. 22. &c.
- Maria virgo immunis à peccato etiam originali. De Indulg. Not. 13. num. 8. &c.
- Maria quid significat. De Hor. can. cap. 19. num. 133.
- Mariæ benedictiones nemo explicare valet. De Hor. can. cap. 19. num. 141.
- Maria habuit omnes virtutes & gratias gratis datas. De Hor. can. cap. 19. num. 138.
- Mariæ fructus benedictus colore, odore, & sapore. De Hor. cap. 19. num. 148.
- Maria impeccabilis gratia, Christus natura. De Hor. can. cap. 19. num. 145. &c.
- Mariam in matrem deuotio antiquissima. De Hor. can. cap. 21. num. 26.
- MARITVS, vide verbo Coniux, præter infra scripta.
- Maritus vt peccet si accipit ex bonis vxoris suæ para-

- paraphernalibus. In sum. cap. 17. num. 153. 155.
- Maritus** quomodo possit accusare adulterij vxorem. In sum. cap. 16. num. 29.
- Maritus** adulter ceteris paribus magis peccat quam vxor. De pœnit. dist. 5. cap. primum consideret num. 88. &c.
- Maritus** tenetur restituere vxori integram dotem, & ea quæ bene vel male impendit de bonis paraphernalibus. In sum. cap. 17. num. 155. Ad 2. noue quesitum.
- Mariti & vxoris** bona in Lusitania ipso iure communicantur. In sum. cap. 17. num. 155. Ad alia quatuor. & De Vfuris num. 65.
- Maritus** non committit Vsuram accipiens certum quid singulis annis vel vsus pignoris ex dote data vel promissa. In sum. cap. 17. num. 213. 273. & De Vfuris num. 64. &c.
- Maritus** in quibus casibus possit pacisci de iuro cum eo qui dotem promisit & non soluit. In sum. cap. 17. num. 213. & De Vfuris à nu. 64. vsque ad 69.
- Maritus** potest alienare bona mobilia, sine facultate vxoris & an immobilia illius. In sum. ca. 17. nu. 155. Ad alia quatuor noue quesitū.
- Maritus** quando teneatur de furto vxoris. De Red. Ecclē. q. 2. mon. 5. num. 2. & De Reg. Com. 2. num. 62.
- Maritus** cuius vxor fornicata, est quando possit ingredi religionem. In sum. cap. 22. num. 24.
- Maritus** qui non potest habere copulam perfectam, vel non potest fundere semen, licite potest niti, & vi vxore ad habendam eam. In sum. cap. 22. num. 60. In fine. & De pœnit. dist. 5. cap. consideret in princip. num. 84.
- Maritus** si adulterum coniugis patiatur, vel non discedens ab ea, an peccet. In sum. cap. 16. num. 28.
- MARTYR** quis vere dicatur, & quis improprie, & absque sanguinis effusione inuenitur. De pœnit. dist. prima. cap. importuna. num. 4. 7. &c.
- Martyrii** proprii ratio, mors est. De pœnit. dist. prima. cap. importuna num. 3.
- Martyrium** subire quando de præcepto vel de consilio. In sum. cap. 11. num. 40.
- Martyrio** se offerre quando peccatum. In sum. cap. 11. num. 40. & cap. 15. num. 12.
- Martyrem** non pœna, sed causa facit. De pœnit. dist. prima. cap. importuna num. 6.
- MASCVLINVM** genus comprehendit femininum præsertim in dispositione legali, & etiam in materia odiosa & pœnali. Cap. Ac-
- cepta oppo. 8. nu. 31.
- MATERIA** vetita vetatur factum ex ea, non autem contra. De Iudais. Not. 7. num. 21.
- Materia** sufficiens ad sacramentum pœnitentiæ est peccatum veniale etiam iam confessum. In sum. cap. 21. num. 34. & De pœnit. dist. prima. cap. quem pœnit. num. 9. &c. & dist. 3. cap. de quotidianis num. 9.
- MATER** quando peccet filium paruulum secum admittens in lectum. In sum. cap. 15. num. 13. Pec. 18.
- Mater & Pater** ad quantam restitutionem teneantur propter filium ex adulterio susceptum. In sum. cap. 16. num. 43. &c. 46.
- Mater** quæ filios non lactat proprijs vberibus, vt peccet. In sum. cap. 14. num. 17.
- Mater** quando possit irritare vel commutare vota filiorum. In sum. cap. 12. num. 64. &c.
- Mater** tenetur nutrire filium vsque ad triennium, pater vero deinceps. In sum. cap. 14. num. 17.
- MATRIMONIVM** quatenus sacramentum quid? & quale sit apud infideles; & coepit post Christum. In sum. cap. 22. num. 19. & De Iudicijs Not. 3. num. 93.
- Matrimonij** sacramentum conferre gratiam, est de fide. In sum. cap. 22. num. 20.
- Matrimonij** materia & forma quæ cum exemplis. In sum. cap. 22. num. 20.
- Matrimonium** clandestinum hodie nullum est. In sum. cap. 22. num. 69. & Cap. Hum. aur. q. 3. num. 4.
- Matrimonium** clandestinum vt vere fiat etiam hodie, dispensare potest Papa. Cap. Hum. aur. q. 3. num. 4.
- Matrimonium** clandestinum quale hodie de licentia Episcopi contrahatur. In sum. cap. 22. num. 69. 85.
- Matrimonium** clandestinum contrahere sine iusta causa, quale peccatum, & quæ sit iusta causa. In sum. cap. 16. num. 36. &c. & cap. 22. num. 85.
- Matrimonium** vere contrahitur per procuratorem. De pœnit. dist. 5. cap. fratres num. 95.
- Matrimonium** inter seruum & liberam, quando valeat. In sum. cap. 22. num. 34.
- Matrimonium** contrahens seruus, an dominum vxori præferre debeat, vel possit. In sum. cap. 22. num. 34.
- Matrimonio** seruorum consentiens dominus, ad quid obligetur. In sum. cap. 22. num. 34.
- Matrimonium** non dirimitur, per votum simplex castitatis. In sum. cap. 22. num. 73.

- Matrimonij impedimenta** quot, & quæ dirimant, & quæ non. In sum. cap. 22. num. 29. &c. Cætera vide fufius verbo, Impedimentum, præter infraſcripta.
- Matrimonium impedimento ſublato** denuo contrahendum. In sum. cap. 22. nu. 80. 86. & De pœnit. diſt. 7. cap. ſiquis autem. nu. 70.
- Matrimonij impedimēta omnia** non dirimentia tollit Epifcopus & conſuetudo, exceptis votis caſtitaſis & religionis. In sum. cap. 22. num. 85.
- Matrimonij impedimentum** propter errorem eſt multiplex, ſcilicet, perſonæ, conditionis, fortunæ, & aliarum qualitatũ. In sum. cap. 22. num. 32. &c.
- Matrimonio ab erroneo** qua auctoritate recedatur. In sum. cap. 22. num. 33.
- Matrimonium contrahens** qui exiſtimat aliquod graue impedimētum intercedere ſcilicet cognationis, affinitatis &c. peccat, & quando valeat tale matrimonium. In sum. cap. 22. num. 43. 56.
- Matrimonium contrahēdum** teſtimonio vnus impeditur. In sum. cap. 22. num. 83. & De pœnit. diſt. 6. cap. pen. ſacerdos. num. 27.
- Matrimonium diſſoluitur** quoad vinculum, interdum quo ad habitationem, & interdum quo ad torũ tantũ. In sum. cap. 22. num. 21. & De pœnit. diſt. 1. cap. diuortium. nu. 3. &c.
- Matrimonium ante conſummationem** dirimitur per profeſſionem ſolemennem in religione approbata, vel per diſpenſationem Papæ cū cauſa iuſta. In sum. cap. 22. num. 21. & De pœnit. diſt. 1. cap. diuortium. num. 4. &c.
- Matrimonio coniunctus** non tenetur credere teſti fide digno, etiam iurato, vel proprio Parocho aſſerenti ſubefſe impedimentum eius matrimonij. In sum. cap. 22. num. 82.
- Matrimonium cōditionale** ſoluitur. per purum ante conditionem impletam. In sum. cap. 22. num. 64.
- Matrimonio inualido** coniuncti quādo poſſint licite cohabitare. In sum. cap. 3. num. 5. E. L. & In Nouo. num. 16.
- Matrimonium** qua occiſione, & quo adulterio impediatur, & dirimatur. In sum. cap. 22. num. 46. &c.
- Matrimonium contra ſimplex caſtitaſis votum** contrahens, vel conſummans, aut petens debitum vt peccet. In sum. cap. 16. num. 30. & cap. 22. num. 73. In fine.
- Matrimonium ſiſte contractum nullum** coram Deo, & quo validetur, & quo credatur deceptio. In sum. cap. 22. num. 51. 76. 80. 86. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 6.
- Matrimonio ſufficit conſenſus** diuerſo tempore ſic darus. In sum. cap. 22. num. 51. 80.
- Matrimonium cōtractum** verbis & non animo an obliget, & quando non ſit peccatum. In sum. cap. 22. num. 78.
- Matrimonium vel ſponſalia à parentibus contracta**, quando valeāt. In sum. cap. 22. nu. 58.
- Matrimonium minus liberũ** cogentes contrahere, ſunt excōicati. In sum. cap. 27. nu. 150.
- Matrimonium nolle publicare** cur ſit peccatũ. In sum. cap. 16. num. 38.
- Matrimonium contrahens** penſionarius vel beneficiarius minorum ordinum tantum, ipſo iure amittit beneficium vel penſionem, etiã ſi ob aliquod impedimentũ non valeret in matrimonium, ſecus de ſponſalibus. In sum. cap. 25. num. 120. & De Hor. can. cap. 21. nu. 53.
- Matrimonium ad contrahendum** an ſufficiat taciturnitas puellæ, præſente Parocho &c. ſine verbo. In sum. cap. 22. num. 20.
- Matrimonio vt ante benedictionem nuptialem** non eſt mortale, niſi fiat ob contemptũ vel cū magno ſcandalo. In sum. ca. 16. nu. 38.
- Matrimonium contrahens** cum ſecunda, viuente prima, vt peccet; & quid ager fama mortis prioris audita. In sum. cap. 16. nu. 40. &c. & cap. 22. num. 53. &c. 82.
- Matrimonium ſecundum contrahens**, decepta coniunx quid agere debeat. In sum. cap. 22. num. 76. &c.
- Matrimonium clam** vel contra interdictum ſuperioris contrahens, an valeat, & vt peccet. In sum. cap. 22. num. 68.
- Matrimonium qui cum duobus** contrahit, quid faciet. In sum. cap. 16. num. 39. &c.
- Matrimonium tam ſpirituale** quam carnale, metu etiam reuerentiali contractum, non valet. In sum. cap. 22. num. 51. & De Reg. Com. 2. num. 31. 67. Addo. 13. & Com. 4. nu. 76. Aduertendum. 4. In fine & cap. Accepta oppoſ. 5. num. 6. &c. Facit 9.
- Matrimonium vel profeſſio in excommunicatione ſuſcepta** tenet. In sum. cap. 9. num. 2. & In Nouo nu. 3 & cap. 22. nu. 81. & ca. 27. nu. 36. Ad 6. & De Reg. Com. 4. num. 25. & De pœnit. diſt. 5. cap. 1. §. cautus num. 25. &c.
- Matrimonium impedit**, ſed non dirimit cognatio proueniens ex catechiſmo, vel exorcismo. In sum. cap. 22. num. 40. 72.
- Matrimonium & ſponſalia contrahendi**, quæ ſit ætas legitima. In sum. cap. 22. num. 29.

- Matrimonium** regulariter quivis iustæ ætatis & iudicii contrahere potest. In sum. cap. 22. num. 29.
- Matrimonium** inter infideles quando nullum, & quod annullandum. In sum. cap. 22. num. 49. & De poenit. dist. prima cap. diuortium nu. 5.
- Matrimonium** in facie Ecclesiæ sine Parocho sed in præsentia multorum, quare modo non valeat. In sum. cap. 22. num. 69. Errat. 8.
- Matrimonium** præsumptum cessat, & coram quo Parocho contrahendum, sine cuius præsentia contractum nullum. In sum. cap. 25. num. 144. in fine.
- Matrimonium** vel sponsalia cum consanguinea vel affini in quarto gradu contrahens peccat, & quâdo excommunicatus. In sum. cap. 22. num. 43. & cap. 27. num. 141.
- Matrimonium** contrahens sacris initiatus peccat, & est excommunicatus, & quare matrimonium sit nullum. In sum. cap. 22. num. 52. & cap. 25. num. 109. & cap. 27. num. 141.
- Matrimonium** contrahens religiosus peccat, & est excommunicatus. In sum. cap. 22. num. 35. 52. & cap. 27. num. 141.
- Matrimonij** vsum impedit scientia nullitatis eius superueniens. In sum. cap. 22. num. 82.
- Matrimonium** contrahens potens cum impotenti, an sit validum. In sum. cap. 22. num. 60.
- Matrimonium** de præsentia vel sponsalia contrahere vel consummare temporibus prohibitis licet. In sum. cap. 22. num. 71.
- Matrimonium** contrahere propter carnis delectationem, vel diuitias, & similia est veniale peccatum; & quid si ob alium finem malum. In sum. cap. 22. num. 79.
- MATVTINVM** dici sequentis recitari potest immediate post completorium. In sum. cap. 25. num. 107. & De Hor. can. cap. 3. num. 61.
- Matutina** hora à laudibus diuidi potest. De Hor. can. cap. 3. num. 64.
- Matutino** non recitato celebrare, an sit mortale. In sum. cap. 25. num. 83. & De Hor. can. cap. 3. num. 70. & cap. 21. num. 30.
- MEDIATOR** Confidentiz, vide verbo. Confidentia.
- Mediator** Simoniz, vide verbo Simoniacus.
- MEDICINA** non frangit ieiunium, nec potus, nec prægustatio. In sum. cap. 21. num. 13.
- MEDICI** faciles ad excusandum ab horis, & à præceptis Ecclesiæ. De Hor. can. cap. 11. num. 4.
- Medicus**, vel chirurgus vt mortaliter peccet secretum morbum de quo sit consultus reuelans. In sum. cap. 25. num. 42.
- Medicus** vt peccet ignorans necessaria; non curans secundum præcepta artis medicinz, vel negligens studere, vel visitare infirmos, præbens medicinam dubiam, deserens ægotum, abscindens membrum, minuens sanguinem, non admonens de confessione, medicinas non eligens, curationem differens, procurans abortum, consilium dans vel concedens animæ noxiam pro salute corporis, nō admonens de morte vicina, & tali casu nimium stipendium petens, nimias medicinas ordinans, pauperi non medens, vel diuiti volenti soluere, detrahens alijs medicis. In sum. cap. 25. à num. 60. vsque ad 65.
- Medicus** non tenetur curare diuitem gratis, etiam si aliter nolit curari. De dat. & promiss. num. 50.
- Medicus** procurans abortum ante factum animatum quando non peccet. In sum. cap. 25. num. 62. pec. 4.
- Medicus** contrarius medico quid agat De prænitentia dist. 7. cap. si quis autem nu. 58. & c. 75.
- Medico** quando liceat desiderare vt pollutio contingat infirmo. In sum. cap. 16. num. 7. Ratio 7.
- Medicus**, vel chirurgus quando possit mederi ægotis cum periculo pollutionis. In sum. ca. 3. num. 5. M. & In Nouo. num. 26.
- Medico**, vel chirurgo mutuum dare, vt medeat gratis, peccatum est. In sum. cap. 17. num. 223.
- Medicus** sic absque peccato laudet ægotum. Cap. Inter verba concl. prima num. 8.
- Medicus** vel chirurgus qui dolo, ignorantia, negligentia, aut audacia ægotum deformat, sit irregularis. In sum. cap. 27. num. 228.
- MEDITARI** quæ sunt vitæ & mortis æternæ, vt teneamur. In sum. prel. 4. nu. 19. In Veteri.
- MEMBRA** pudenda, vide verbo Pudenda.
- Membrum** aliquod debilitans, non est Irregularis. In sum. cap. 27. num. 207. 224.
- Membrum** quid dicatur, & an digitus sit membrum. In sum. cap. 27. 206.
- MEMENTO** Missæ ita faciendum. In sum. cap. 25. num. 111. & De Hor. can. cap. 20. num. 52.
- MEMORIA** peccati commissi ad quid bona, vel mala. De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando §. nunc autem. num. 32. & cap. vide benignitatem. num. 7.
- MENANTES**, siue Nouellarij scribentes notas, &

- u2s, & eis credentes, quando peccent. De Iudicijs in Rub. num. 49. § 2.
- MENDACIVM** quid sit, quotuplex, & quale peccatum. In sum. cap. 18. num. 3. & cap. Hum. aur. q. 1. num. 1. & c. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 6. & c. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres. num. 14. 20. & c. & cap. qualitas. num. 29. & dist. 7. cap. si quis. 1. num. 7.
- Mendacium fit signis, & factis, vt verbis. In sum. cap. 18. num. 8. & cap. Hum. aur. q. 2. num. 1. 10.
- Mendacium iuste excusatur per iustam amphibologiam. Cap. Hum. aur. q. 1. num. 9. & q. 2. num. 10.
- Mendacium in confessione dictum, quando mortale. In sum. cap. 21. num. 37. & c. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres. num. 14. 20.
- Mendacium in Iudicio, quando mortale, vel veniale. In sum. cap. 18. num. 3. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres. num. 14. 20.
- Mendacium dicere vt alijs præbeat voluptatē, quale peccatum. In sum. cap. 6. num. 6. & In Nouo. num. 4.
- Mendacium an sit proferens falsum sub intellecto eo, quo fit verum. In sum. cap. 12. nu. 8. & c. cap. Hum. aur. q. 1. num. 1. & c. & q. 3. num. 7.
- MENDICANS** vel ei dans in Ecclesia non peccat, nisi turbent audientes vel dicentes diuina. De Hor. can. cap. 22. num. 33. & Mis. § 6. num. 2. In Nouo.
- Mendicatio quæ, & quando præcepta. De Hor. can. cap. 3. num. 10.
- Mendicare cui liceat. De Reg. Com. 1. num. 27. & Com. 2. num. 37. & c. & De Hor. can. cap. 22. num. 8. & Mis. 66. num. 8. In Nouo.
- MENSTRVA** mulieris quando excusent ab auditione Missæ. In sum. cap. 21. num. 9.
- Menstruorum tempore coniuges petendo vel reddendo debitum coniugale, non peccant mortaliter. In sum. cap. 16. num. 32.
- MENTALIS** pure hæresis vel pure vocalis non excommunicat. In sum. præl. 1. num. 10. & In Nouo. num. 15. & cap. 11. num. 17. 24. & In Nouo. num. 22. 27. & cap. 27. num. 56. & De Iudicijs in Rub. num. 67. & De pœnit. dist. 1. cap. si quis non dicam. num. 8. & c. & cap. cogitationis. num. 3. 7. & c. & dist. 5. in princ. glo. su. num. 19. & c. 26. & c.
- Mentalis vsura obligat ad restitutionē, & quare non simonia mentalis. In sum. cap. 17. num. 208. & c. & cap. 23. num. 102. Prob. 5. & In Nouo. num. 103. & De vsuris. nu. 13, 18.
- MENIE** captum esse quemnam septem modis probatur. De Rescript. cap. si quando. except. 10. num. 1. 5.
- MENTIRI**, vide verbo Mendacium.
- MENTIS EVAGATIO**, vide verbo Euagatio mentis.
- MERCANDI** Ars vitij carens vilis, & sine honestari potest honesto. De pœnit. dist. 5. cap. qualitas à num. 4. vsque ad 14. & dist. 7. cap. si quis autem. num. 136. & c.
- MERCATOR** vel miles non tenetur abstinere ab arte sua. In sum. cap. 3. num. 5. B. & In Nouo. num. 11. & c. & De pœnit. dist. 5. cap. qualitas à num. 1. vsque ad 14. & dist. 7. cap. si quis autem. num. 136. & c.
- Mercatores, & viatores, quibus in locis, & à quibus teneantur sumere sacramenta. De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 84.
- Mercatoribus an liceat vendere carius ad tempus. In sum. cap. 17. num. 206. 210. 228. 241. & c. 243. 247. & cap. 23. num. 81. & c.
- Mercator non est clericus vel monachus ex monasterio exportans terram ferream vel similia. In sum. cap. 27. num. 128. Decla. 4.
- Mercatores vel alij an iuste possint aliquid diminuire pro anticipata solutione. In sum. cap. 17. num. 230. & c. & De dat. & promiss. num. 53. & c.
- Mercator potest vendere merces ad tempus pretio rigido, & emere pretio infimo, pecunijs numeratis, dummodo sit intra latitudinem iusti pretij. In sum. cap. 17. num. 228. 244. & In Nouo. num. 241.
- Mercator vel Miles an possint cum licentia sui Regis vel Ducis ferre prohibita ad Saracenos. De Iudicis. Not. 1. num. 14.
- MERCATVRAM** exercere, prohibitum est clericis. In sum. cap. 25. num. 111. & De pœnit. dist. 5. cap. qualitas. num. 23. & c. & De Reg. Com. 4. num. 27.
- MERCENARIO** & famulo male soluens, tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 108. & c.
- Mercenarius vbi debeat confiteri, & decimare. De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 94. & c.
- MERCES** penes vnum cur pluris valeant, quam penes alium. In sum. cap. 23. num. 79.
- Mercis in mari iactus quis voluntarius. De pœnit. dist. 7. cap. vitim. §. quod quamuis. num. 11. & c.
- MERERI** potest quis actu eodem & sibi gratiam & alteri remissionem pœnæ. De Indul. Not. 13. num. 3. & c.

Meretur nemo alij gratiam de condigno, excepto Christo. De Indulg. Not. 13. num. 5. &c.
MERETRICIS opera licet aliquid valeant in genere entis, nihil tamē valent in genere moris, quia peccatum est. In sum. cap. 17. num. 35. 40.

Meretricum permissio vt licita, & domus eius vt locanda, & an id expediat. In sum. cap. 17. nu. 195. A. B. C. & cap. 16. nu. 15. In fine.

Meretricibus vendere vestes, sandalia, & alia similia, quando licitum. In sum. cap. 19. nu. 16. & In Nouo. cap. 20. num. 16.

Meretrix non solum peccat in violando 6. & 9. præcepto sed etiam 8. præsertim quando se iactat, & illud vitæ genus flagitiosum laudat, alliciendo alios ad peccandum. In sum. cap. 17. num. 40. Inf. 4.

Meretrix & excommunicatus quærent ius patronatus. De Hor. can. cap. 22. num. 22. & Mis. 52. num. 7. In Nouo.

Meretrices & aliæ mulieres etiam sacræ peccat accipiendo dona ratione peccati luxuriæ, sed non tenentur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 31. 34. 38. 40.

Meretricum & impudicarum mulierum confessorij quid eis suadere debeant circa eis promissa. In sum. cap. 17. num. 41.

Meretrici satis est dicere in confessione, tot annis fuisse in lupanari. In sum. cap. 6. num. 15. & De pœnit. dist. 5. in princ. cap. consideret. num. 44. &c.

MERITORVM communicatio quo magis utilis, & quo minus quam Indulgentiæ, & in quo melior. De Indulg. Not. 31. num. 23. &c.
Meritorum cōcicatio, & Indulgentia vt differant. Mis. nu. 28. & In Nouo. Mis. 11. num. 5.

MERITORIA an sint opera facta in peccato mortali, & ad quid prosint. In sum. præl. 7. num. 3. & cap. 3. num. 5. & In Nouo. num. 8. & cap. 27. num. 269. & In Nouo. num. 267. & De Hor. can. cap. 6. num. 27. &c. & cap. 8. num. 2. &c. & cap. 20. num. 36. & De pœnit. dist. 1. cap. potest fieri. num. 5. & dist. 3. cap. quærat. §. quod autem. num. 1. &c.

MERITVM quid; & est duplex de condigno & de congruo seu secundum quid. In sum. præl. 7. num. 1. &c.

Merita Christi, vide verbo Christi merita.

Merita monachi an eo inuito possint communicari. Mis. nu. 30. & In Nouo. Mis. 11. nu. 9.

Merita præterita an communicari possint vt futura. Mis. num. 29. & In Nouo. Mis. 11. nu. 7.

Meritorum communicatio quid, & qualium

inter iustos, & qua via profit alteri. Mis. nu. 27. &c. & In Nouo. Mis. 11. num. 2. &c. & De Indulg. Not. 31. num. 18. &c.

Merita sua etiam laicus communicat alteri. De Indulg. Not. 31. num. 18. &c. & Mis. 11. nu. 4. &c. In Nouo.

Merita bonorum etiam pœnitentia præceptorum communicari possunt. Mis. num. 30. & in Nouo. Mis. 11. num. 11.

Merita sanctorum quatenus satisfactoria sine sacramento communicari possunt. De Indulg. Not. 14. num. 4.

Meriti præmium duplex, essentiale & accidentale. De pœnit. dist. 1. cap. magna. num. 15.

METVS, præter infra scripta, vide verbo Timor.

Metus cessatio sola, non tollit reclamandi facultatem. De Reg. Com. 4. num. 71.

Metus licet excuset à furto, non tamen ab occidendo non inuadentem. De Iudæis Not. 11. num. 12. 16.

Metus amissionis vitæ, salutis, libertatis, famæ, quando excuset à restitutione. In sum. cap. 17. num. 87. &c. & De Iudæis. Not. 11. num. 12. 16. &c.

Metu aliquid factum rescinditur, non autem blanditijs extortum. In sum. præl. 6. num. 7. &c. & cap. 17. num. 16. 70. & cap. 22. num. 51. & cap. Accepta oppos. 5. num. 5. & De pœnit. dist. 7. cap. ult. §. quod quamuis. num. 8. &c.

Metu etiam facta quæ sacramenta valeant. In sum. præl. 6. num. 5. &c. & cap. 22. num. 51. &c.

Metus mortis excusat ab audienda missa, nisi &c. Cap. Inter verba. præl. 3. num. 4.

Metu iusto accipiens ordines sacros, characterem quidem ordinis suscipit, non tamen obligatur voto continentie illi adnexo. In sum. cap. 22. num. 51.

Metu agere vel parere vt bonum vel malum. Cap. Inter verba. præl. 3. num. 4. & concl. 51. num. 16. 19. 21. &c. & De Hor. can. cap. 6. num. 19.

Metus qui iustus noue definitus & declaratus. In sum. cap. 22. num. 51.

Metus etiam reuerentialis annullat matrimonium & votum religionis in foro conscientie. In sum. cap. 22. num. 51. & De Reg. Com. 26. num. 31. 67. Addo. 13. & Com. 4. num. 76. Aduertendum 4. In fine. & cap. Accepta oppos. 5. num. 6. &c. Facit. 9.

Metus iustus à testificando & deaunando vt excuset

excuset. In sum. cap. 17. num. 133. & In Nouo. num. 134.
Metus qualis excuset quoad forum conscientie. In sum. cap. 17. num. 4. Excu. 4. & num. 29. & In Nouo. num. 30. & cap. Inter verba. præl. 3. num. 3.
Metu tormentorum confiteri de se crimina falsa, aut vera occulta, quando non sit mortale. In sum. cap. 18. num. 27. &c. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 13.
Milites à quibus abstinere debeant. De pœnit. dist. 5. cap. contrarium. num. 3.
Milites prohibiti emere prædia ubi militant, possunt emere domos. De Iudicijs in Rub. num. 73. In fine.
Miles emanfor est, qui diu euagatus, tardius ad castra redit. De pœnit. dist. 1. cap. aut facta. num. 5.
Miles fugitiuus est, qui diu latuit, & postea ad castra redit. De pœn. dist. 1. ca. aut facta. nu. 5.
Milites vt errent patiendo magnos labores. Cap. Inter verba. 4. concl. num. 25.
Milites ordinũ militarium sunt vere religiosi. De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 3. &c. 6. &c. q. 3. mon. 27. num. 1. &c. & mon. 28. num. 2. & De Reg. Com. 1. num. 18.
Milites ordinum militarium non possunt hodie testari nisi &c. De Reg. Com. 2. num. 56.
Miles volens redire ad bellum quod credit iniustum, non est absolendus; & quando ratione ignorantie excusetur. In sum. cap. 3. num. 5. E. Resp. 3. & In Nouo num. 18. & cap. 15. num. 15. & De Iudicijs in Rub. num. 105. &c.
Miles & negotiator non tenentur abstinere ab arte sua. In sum. cap. 3. num. 5. B. & In Nouo. num. 11. & De pœnit. dist. 5. cap. qualitas à num. 1. vsque ad. 14. & dist. 7. cap. si quis autem. num. 136. &c.
MILITARIS ars, vide verbo, Ars militaris.
MILITARE vt liceat. De pœnit. dist. 5. cap. contrarium. num. 9. &c.
MINISTER Ecclesiæ ad orandum quis dicatur. De Hor. can. cap. 20. num. 40.
Minister Ecclesiæ qui ratione ordinis vel consecrationis aliquem actum ordinis consecrationi alicui peculiariter deputatum agit in mortali, mortaliter peccat. De pœnit. dist. 6. cap. 1. §. sacerdos, num. 20. &c.
Minister Ecclesiæ respondendo in Missa vel ad Horas, personam ipsius Ecclesiæ gerit. De Hor. can. cap. 22. nu. 86. & Mis. 67. nu. 6. In Nouo.
Minister confirmationis ordinarius est Episco-

pus, & quando presbyter. In sum. cap. 22. num. 8. In fine.
Minister, procurator, vel administrator bonorum alienorum, quando teneantur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 137.
Ministri peccantium quando peccent. In sum. cap. 19. num. 16. & In Nouo. cap. 20. nu. 16.
Ministru Iustitiæ occidere, vel percutere, etiam in defensionem sui, quare non liceat. In sum. cap. 15. num. 8.
Ministru à restituendo non excusat iussus domini. In sum. cap. 17. num. 19.
MINISTRARE & Deferre multũ differunt. De Iudæis Not. 8. num. 1. &c.
MINORES ordines, vide verbum, Ordines minores.
MINOR excommunicatio, vide verbo, Excommunicatio minor.
MIRACVLA falsa & vitam sanctorum ficta prædicans, quomodo peccet, & quando excommunicatus. In sum. cap. 18. num. 5. & cap. 25. num. 142. & cap. 27. num. 111.
Miraculis falsis vel reliquijs vtens peccat. In sum. cap. 17. num. 169.
MISERIA quid, & quod duplex, & eius partiũ definitio. In sum. præl. 4. num. 15. & In Nouo. num. 20. &c.
MISERICORDIA quid, & est duplex, & maior alijs virtutibus. In sum. cap. 24. nu. 2. & De Hor. can. cap. 22. num. 19. & Mis. 52. num. 4. In Nouo, & De pœnit. dist. 1. cap. libenter. nu. 1. &c. 5. 7. & cap. diuinitatis. nu. 10.
Misericordiæ opera spiritalia septem, corporalia totidem. In sum. cap. 24. num. 4.
Misericordiæ opera corporalia elemosynis annumerantur, spiritalia vero orationibus. In sum. cap. 3. num. 2. & In Nouo. num. 3.
Misericordia altera iusta, altera iniusta. De Iudicijs in Rub. num. 99.
Misericordia non est faciẽda sine iustitiæ disciplina. De pœn. dist. 1. cap. neminẽ. nu. 2. &c.
Misericordia immensa Dei non tollit Iustitiã. De pœnit. dist. 1. cap. vide benignũ. nu. 2. &c.
Misericordiæ opera in duobus casibus obligant ad mortale. In sum. cap. 24. num. 5.
Misericordia omnibus etiã pauperrimis communis. In sum. cap. 27. num. 270.
MISSAM celebrãs solemniter non tenetur secreto dicere epistolã, nec Euageliũ. De Hor. can. cap. 10. nu. 45. & cap. 22. nu. 100. Anton. 5. Mis. num. 13. & In Nouo. Mis. 78. nu. 1. &c.
Missa & aliã diuina officia non debent relinquì inchoata. De Hor. can. cap. 16. num. 55.

- Missam inchoatam iniuste relinquens, an sit excommunicatus.* *Miss. num. 124. & In Nouo* *Miss. 86. num. 1.*
- Missam iam coepta quibus de causis imperfecta relinquatur.* *De Hor. can. cap. 16. num. 56. & c. 59.*
- Missæ Canon quis, & coeptus omnino finendus.* *De Hor. can. cap. 16. num. 60.*
- Missam celebrans quando ab euangelio in introitum redire potest.* *Miss. num. 126. & In Nouo* *Miss. 87. num. 1.*
- Missam celebrans quidnam submisit, & quid clare dicere debeat.* *De Hor. can. cap. 16. num. 54.*
- Missam facere die Veneris hebdomadæ sanctæ, an liceat.* *In sum. cap. 25. num. 88.*
- Missam facere die Iouis, vel Sabbato sancto, ut liceat.* *In sum. cap. 25. num. 88. & De Hor. can. cap. 3. num. 42. & c.*
- Missam maior sub interdicto sic dicenda.* *De Hor. can. cap. 3. num. 51.*
- Missam deputata vni loco ibi dicatur.* *De Hor. can. cap. 5. num. 12.*
- Missam nec nimis festine, nec nimis tarde dicenda.* *De Hor. can. cap. 16. num. 20.*
- Missam applicare pro excommunicato non licet, & quare.* *De Hor. can. cap. 19. num. 67. & c. 73. & c.*
- Missam non prodest excommunicato, sed mortali peccato infecto sic.* *De Hor. can. cap. 19. num. 68. 74.*
- Missam celebrare ante lucem, vel post meridiem, vel pluries quam semel eodem die exceptis casibus permittis, non licet.* *In sum. cap. 25. num. 85. & c.*
- Missam ut iure communi dici possit etiam secunda hora post meridiem.* *In sum. cap. 25. num. 85. & c. & De Hor. can. cap. 3. num. 44. & c. & cap. 21. num. 31. & Miss. 76. num. 1. & c. 6. In Nouo.*
- Missam quivis christianus omni festo audire debet.* *In sum. cap. 13. num. 17. & cap. 21. num. 1. & c. & De Hor. can. cap. 3. num. 18.*
- Missam an tota sit audienda sub mortali, & quæ pars notabilis.* *In sum. cap. 21. num. 1. & c. & De Hor. can. cap. 3. num. 18. & cap. 10. num. 43.*
- Missæ non intellexit ut possit bene attendere idiota.* *De Hor. can. cap. 13. num. 7.*
- Missam celebrare sine ministro an liceat.* *De Hor. can. cap. 22. num. 36. & c. & Miss. 67. num. 5. & c. In Nouo.*
- Missam presente vno tantum dici potest.* *De Hor. can. cap. 22. num. 36. & Miss. 67. num. 5. In Nouo.*
- Missam est officium publicum, publice dicendum.* *De Hor. can. cap. 17. num. 39. & cap. 20. num. 14.*
- Missas alternatim dicere non satis.* *De Hor. can. cap. 10. num. 20.*
- Missæ ut maxima reuerentia exhibenda.* *Miss. 91. num. 2. In Nouo.*
- Missæ magis quam Horæ attendendum.* *De Hor. can. cap. 2. num. 5. & cap. 14. num. 4.*
- Missam celebrans ob solam pitantiam peccat.* *De Hor. can. cap. 6. num. 15.*
- Missæ preparatio quæ præcepta, & quæ utilis.* *De Hor. can. cap. 22. num. 104. Anton. 9. & Miss. num. 14. & In Nouo* *Miss. 84. num. 1.*
- Missam ante Primam dicere an peccet.* *In sum. cap. 25. num. 83. & De Hor. can. cap. 3. num. 70. & cap. 21. num. 30.*
- Missam ante matutinum dicere quando mortale.* *In sum. cap. 25. num. 83. & De Hor. can. cap. 3. num. 70. & cap. 21. num. 30.*
- Missam audire dormiendo non sufficit.* *De Hor. can. cap. 9. num. 6.*
- Missam audiens sine animo satisfaciendi & c. ut peccet.* *De Hor. can. cap. 13. num. 28.*
- Missam non celebret pater ministrante filio spurio.* *De Hor. can. cap. 18. num. 75.*
- Missam celebrans vel Horas recitans, ignorans an hæc vel illa dixerit, vel an consecrauerit, quid faciat.* *De Hor. can. cap. 13. num. 29. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 5. 76. & c.*
- Missis pro nouis quicquid dari vetent ordinarii, & etiã importunas & illiberales elemosynarum exactiones.* *In sum. cap. 25. num. 68. & De Hor. can. cap. 22. num. 34. & c. & Miss. 56. num. 3. 7. In Nouo.*
- Missæ præfatio antiqua, & quotuplex.* *De Hor. can. cap. 2. num. 1. & c.*
- Missam dicere, concionari, vel confiteri ob vanam gloriam, quando sit mortale.* *In sum. cap. 21. num. 40. & cap. 25. num. 141. & cap. Inter verba 5. concl. num. 39. 56.*
- Missam, elemosynam, disciplinam facere ob vitam, conco diam, ob vitandam pestem, quando liceat, & quando peccatum.* *De Hor. can. cap. 6. nu. 23. & cap. Inter verba 5. concl. num. 22. & c. 36. & De usuris num. 20.*
- Missam quam attentionem requirat.* *In sum. cap. 13. num. 17. & cap. 21. num. 6. 8. & De Hor. can. cap. 13. num. 8. & c.*
- Missæ in memento quid memorandum.* *In sum.*

sum. cap. 25. num. 111. & De Hor. can. cap. 20. num. 52.
 Missam celebrans tenetur nominatim orare pro Papa, Antistite, & Rege suo. In sum. cap. 25. num. 111. Dico 3. & De Hor. can. cap. 19. num. 98.
 Missa quæ continuanda etiam præsentē excommunicato specialiter nō denunciato. In sum. cap. 27. num. 33. & c. & De Hor. can. cap. 16. num. 59.
 Missam celebrans vel communicans non confessus, quando peccet. In sum. cap. 7. num. 6. & cap. 21. num. 49. & cap. 25. num. 76. & De penit. dist. 6. cap. 1. §. sacerdos. nu. 21.
 Missam celebrans in peccato mortali, duplex peccatum committit. De penit. dist. 6. cap. 1. §. sacerdos. num. 10.
 Missam celebrans si post inchoatam meminit se suspensum, excommunicatum, vel irregularem esse; non peccat nec ob id nouam irregularitatem incurrit. In sum. cap. 25. num. 75. & De Hor. can. cap. 16. num. 57. & c.
 Missam ad dicendam quotidie de Beata virgine per obligationem, vt intelligatur. In sum. cap. 25. num. 134.
 Missæ errores qui, & quomodo euitentur. In sum. cap. 21. num. 10. & cap. 25. num. 91.
 Missam celebrans sic sumat reliquias calicis, patenæ, & oris, & quomodo suppleat defectum vini. In sum. cap. 25. num. 86. 90. & c.
 Missam celebrans quid faciet effundēs sanguinem in Missa, vel si ei aliquid aliud euenerit. In sum. cap. 25. num. 89.
 Missam celebrans non ieiunus peccat mortaliter. In sum. cap. 25. num. 75.
 Missam quis irregularis vel excommunicatus & c. iuste dicat. In sum. cap. 27. num. 239.
 Missam celebrans in Ecclesia polluta, vel super ara enormiter fracta, aut non consecrata, aut consecrata sed quæ hostiam & calicem non capiat, peccat mortaliter, sed non fit irregularis. In sum. cap. 25. num. 83. & c. & De penit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 40.
 Missam die dominica concurrente cum alio festo obseruando non audire, duplex est peccatum. In sum. cap. 11. num. 4. Dico 5.
 Missam non celebret clericus ignotus, neque ullus extra locum sacrum, neque in Ecclesia interdicta. In sum. cap. 25. num. 68. 82.
 Missam celebrans etiam timore mortis sine lumine, aut aqua, vel sine alijs necessarijs, vel in pane & vino corruptis peccat. In sum. ca. 25. num. 84. & c.

Missam dum dicitur, quando liceat recitare Horas, vel Rosarium siue Coronam. In sum. cap. 21. num. 8. de Hor. can. cap. 16. nu. 71.
 Missam facere tenetur etiam simplex sacerdos saltem ter vel quater in anno. In sum. cap. 25. num. 88. pec. 21.
 Missa vna singulis hebdomadis licita in interdicto speciali. In sum. cap. 27. num. 173.
 Missa pro dicenda non debet statui quid certum, vt non minus eo detur. In sum. cap. 23. num. 106.
 Missæ triplicis faciendæ die Natiuitatis, quis optimus modus. In sum. cap. 25. num. 87.
 Missa ab audieda quæ causa familiam vel mulierem menstruosam vel viduam excuset, & an interdictum. In sum. cap. 21. num. 3. & c. p. & cap. Inter verba præl. 3. num. 4. Inf. 3.
 Missæ ab auditione excusatus, non tenetur alio supplere & c. In sum. cap. 21. num. 7.
 Missæ & diuinorum cantui nulla lasciuia & profana miscenda. In sum. cap. 21. num. 10. In fine.
 Missam celebrans si est inuasus potest armis sumptis se se defendere, & etiam occiso inimico continuare Missam. De Reg. Com. 3. num. 51.
 Missæ quas quidam siccas appellant vt licitæ. Mis. num. 127. & In Nouo. Mis. 88. num. 1.
 Missa sicca non est incipienda post missam integram nondum omnino finitam. Mis. num. 127. & In Nouo Mis. 89. num. 1.
 Missa sicca in litanijs ad loca longinqua sic inferi solita. Mis. num. 127. & In Nouo Mis. 89. num. 2.
 Missæ siccæ celebrandi modus & ordo. Mis. num. 127. & In Nouo Mis. 89. num. 3.
 Missæ siccæ loco fluctuante dicendi modus. Mis. num. 127. & In Nouo Mis. 90. num. 1.
 Missa in sicca vt omittenda illa quæ sacramentum præsupponunt. Mis. num. 127. & In Nouo Mis. 90. num. 2.
 Missa sicca cur, quando, & quomodo coram infirmo dicenda. Mis. num. 127. & In Nouo Mis. 91. num. 1.
 Missa vt audiatur in propria Parochia nō potest Episcopus præcipere, secus de concione. In sum. cap. 21. num. 5.
 Missam concubinarij audire vt sit mortale, & cur melior boni sacerdotis quam mali. In sum. cap. 25. num. 78. & c.
 Missæ triplex valor quis, cui applicāus, & quid de vna dicta pro multis. In sum. cap. 25. num. 92.

Missam.

- Missam** celebrans pro duabus pitantijs non alendus ob Missam. In sum. ca. 25. num. 92.
- Missam** applicare aliud est, quam applicare eius orationes. De Hor. can. cap. 19. num. 73. &c.
- Missas** constitutas, Episcopus, Generalis, & Abbas minuere possunt. In sum. cap. 25. num. 138.
- Missam** audire tempore interdicti, tenentur clerici & omnes habentes privilegia. In sum. cap. 21. num. 3.
- Missam** quotidie audire non tenetur Episcopus. In sum. cap. 21. num. 2. & cap. 25. nu. 87.
- Missarum**, quæ relictæ sunt celebrandæ in tali altari, cur laicus possit curam recipere. In sum. cap. 25. num. 8. Ad noue quæsitum.
- MITTENS** arma vel quid prohibitum Saracenis, ita est excommunicatus ac deferens. In sum. cap. 27. num. 51. In fine & num. 63. & De Iudæis Not. 8. num. 9.
- MOLENDINIS** fluminum vel ventorum molere diebus festis licet. In sum. cap. 13. nu. 9.
- Molendini** vel cuiusvis rei redditus si casu fortuito crescat vel minuat, debet etiam proportionata augeri, vel minui redditus. In sum. cap. 17. num. 191.
- MONACHA**, vide verbo, Monialis.
- MONACHISMVS**, & clericatus periculo se relinquitur. Mis. num. 122. & In Nouo Mis. 46. num. 5.
- MONACHVS**, præter infrascripta, vide verbo, Religiosus, vel Regularis.
- Monachus** sine monasterio & ordine certo inueniri potest. De Reg. Com. 3. num. 44. 46.
- Monachorum** præfectus perdit ipso iure præfecturam ob non promotionem, canonico- rum autem non item. De Reg. Com. 3. num. 42. &c.
- Monachus** vel Monacha deputata ad chorum omittens, vel volens omittere Horas canonicas, aut partem earum notabilem, ut peccet. In sum. cap. 25. num. 96. Pec. 30. & De Hor. can. cap. 20. num. 19. & cap. 21. num. 19. Cetera vide verbo Horas.
- Monachus** professus etiam non initiatus priuatus monachismo, tenetur ad Horas. De Hor. can. cap. 7. num. 19. &c.
- Monachus** vtens chirurgia etiam ob solam pietatem sit irregularis, si infirmus deformetur etiam sine sua culpa. In sum. cap. 27. num. 221. & In Nouo num. 222.
- Monachi**, vel Moniales qui nullum ordinem habent facientes tempore Interdicti officia interdicta clericis, peccant mortaliter. In sum. cap. 27. num. 187. Dico 19.
- Monacho** vetatur eius carnis & camisia linea, sed non Canonico regulari. De Reg. Com. 3. num. 42.
- Monachi** & Monacha, præsertim sancti Benedicti, tenentur confiteri & communicare semel in mense. In sum. cap. 2. num. 6. & In Nouo num. 9. & cap. 21. num. 57. Pec. 13. & In Nouo num. 59. & Depœnit. dist. 6. cap. placuit num. 110. 122.
- Monachus** habens arma intra claustra monasterij est excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 139. sed non intelligitur de cultis vel lapidibus. De Iudæis Not. 5. num. 6. &c.
- MONARCHA**, vide verbo Rex, & verbo Dominus.
- MONARCHIAE** regendæ optima forma. De Iudicijs. Not. 3. num. 15. 168. & De Reg. Com. 3. num. 15.
- MONASTERIA** virorum vel mulierum ingredi quando, & cui liceat. In sum. cap. 27. num. 124. & 150. & De Reg. Com. 4. num. 59. &c.
- Monasteria monialium**, vide verbo Monialium.
- Monasteria** quid acquirant, diffusius tractatur. De Reg. Com. 2. num. 3. 3. 46.
- Monasterium** an teneatur de furto suorum Regularium. De Reg. Com. 2. num. 62.
- Monasterium** an teneatur de debito contra & per Nouitium. De Reg. Com. 2. num. 42.
- MONERE** de ieiunio quando teneantur caupones & tabernarij illos qui diuertunt ad eos. In sum. cap. 21. num. 26.
- Monere** de ignorantia iuris quando non teneamur. In sum. cap. 22. num. 83. & cap. 25. nu. 79. &c. & De pœnit. dist. 7. cap. Si quis autem num. 71.
- MONETAM** falsificans ad quid teneatur. In sum. cap. 17. num. 167.
- Monetam** falsam etiam bona fide acceptam alteri dans, tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 8. &c. 167.
- MONIALES** an discipulas vel famulas seculares habere possint. De Reg. Com. 4. num. 66.
- Monialis** velum accipiens, si non est virgo, peccat. In sum. cap. 16. num. 3. In fine.
- Monialium** electionis in directionem accersitus, quando sit excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 124.
- Monialium** monasteria nullus nec vlla ingredi debet,

debet, nisi tria concurrant. De Reg. Com. 4. num. 59. &c.
Monialium monasteria an ingredi possint pueri vel fatui. De Reg. Com. 4. num. 59. &c.
Monialis quando & quibus de causis exire possit. In sum. cap. 27. num. 150. & De Reg. Com. 4. num. 48. &c.
Monialibus omnibus etiam conuersis clausura indicta. De Reg. Com. 4. num. 5. 44. 47. 56. 66.
Monialis ob quem morbum periculosum exire possit. In sum. cap. 27. num. 150. & De Reg. Com. 4. num. 49.
Monialium visitatores impediens, quando excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 140.
Moniales an incurrant simoniam quando aliquid accipiunt ob ingressum monasterij. In sum. cap. 27. num. 106. & De Red. Eccl. q. 1. mon. 62. num. 2. &c.
Moniales vendentes fucos non peccant mortaliter. In sum. cap. 14. num. 3. K. & In Nouo. num. 43. & De pœnit. dist. 5. cap. negotium. num. 26.
Monialium quantus debeat esse numerus ab ordinarijs statuendum, & quando plures recipere possint. De Reg. Com. 4. num. 57. & De Red. Eccl. q. 1. mon. 62. num. 1. &c.
Monialis quæ professâ extra monasterium eximatur à clausura. De Reg. Com. 2. num. 19. & Com. 4. num. 45. not. 2.
Moniales etiam prælatæ exeuntes monasteria, quando excommunicatæ. In sum. cap. 27. num. 150. exc. 65. & De Reg. Com. 2. num. 40. & Com. 4. num. 34. & c. 47. &c.
Monialis exeuntis qui comites vel recipientes excusentur, vel excommunicentur. De Reg. Com. 4. num. 47. 50. &c.
MONITIO extrajudicialis non debet esse necessario trina. In sum. cap. 27. num. 126.
MONITVS sub excommunicatione denunciare, vel reuelare quid faciet. In sum. cap. 17. num. 134. &c.
MONTES PIETATIS liciti. In sum. cap. 17. num. 213. & De vsuris. num. 59. &c.
Montes pietatis non accipiunt quid à pauperibus propter mutationem, sed propter custodiam. In sum. cap. 17. num. 213. & De vsuris. num. 62.
MORIENS quid admonebitur, & ad quid inducetur. In sum. cap. 26. num. 33.
Moriendum pro honore est falsum, sed quo

sensu verum. Cap. Inter verba 4. concl. num. 21. 25. & De fin. hum. num. 53. 59.
Moriens sine loquela cur non absolueudus sacramentaliter. In sum. cap. 26. num. 27. Dico 19. & cap. 27. num. 269. Resp. 2.
MOROSA delectatio, vide verbo Delectatio morosa.
MORTALE peccatum, vide verbo Peccatum mortale.
MORTIS articulus, & mortis periculum vt eadem. In sum. cap. 26. num. 31. Dico. 23. & cap. 27. num. 271. Resp. 7. &c. & In Nouo. nu. 272. & Mis. 18. nu. 3. In Nouo & De Indulg. Not. 30. num. 3.
Mortis in articulo quiuis à quouis presbytero absoluitur, & quare. In sum. cap. 4. num. 1. & In Nouo num. 4. & cap. 26. num. 26. & cap. 27. num. 270. & In Nouo. num. 272. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 73. 84. 86. &c.
Mors, ne malo consentias gloriosa. De Iudæis. Not. 11. num. 17.
Mortem ad iniustam pergentem vel aliquod notabile malum; ab eo non liberans si potest, an peccet. In sum. cap. 14. num. 10. & cap. 15. num. 16. &c. & cap. 24. num. 17. 19. & De pœnit. dist. 5. in princ. ter. part. glos. num. 14. &c.
Mortis cogitationem vtilem esse plurimis probatur testimonijs. De pœnit. dist. 7. cap. idcirco. num. 4.
Mors & dilectio quomodo fortes. De pœnit. dist. 2. cap. valide. num. 2.
Mortem qui per iram sibi optat vel vitam abbreviat, vt peccet mortaliter. In sum. cap. 15. num. 11. &c.
Mortem vel morbum alteri desiderare quando liceat. In sum. cap. 15. num. 10. & cap. 20. num. 3. In fine & In Nouo. num. 23. & De Hor. can. cap. 19. num. 77.
Mortuos exenterantes sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 105. exc. 19.
Mortuus proprie quo ad Deum nec excommunicari nec absolui potest. In sum. cap. 27. num. 271.
Mortuus non confessus per annum, vel notorius peccator quando non sepeliendus in loco sacro. In sum. cap. 26. num. 33. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis 1. num. 3.
Mortuo non tenemur illico exhibere, quo vitæ restitatur, etiam si id præstare possumus. De pœnit. dist. 5. in princ. glos. ter. num. 15. &c.

- MORTVA** siue mortificata opera, vide verbo Opera.
- MOTVS** sensualitatis in peccatum, an sit peccatum. De pœnit. dist. 1. cap. super tribus. num. 1. &c. 6. &c.
- Motus** primo primus, & secundo primus, & deliberatus quis, & quale peccatum. De pœnit. dist. 1. cap. super tribus. num. 6.
- MVLIER**, vide verbo Fœmina, siue Vxor vel Coniux, præter Infrascripta.
- Mulier adultera, vide verbo Adultera.
- Mulier grauida, vide verbo Grauida.
- Mulierum raptores, vide verbo Raptōres.
- Mulierem honestam inducens ad peccandum, obligatur ad suadendum ei pœnitentiam. In sum. cap. 14. num. 32. & In Nouo. num. 45. & cap. 16. num. 15. P. c. 18. & De pœnit. dist. 1. cap. noli putare. num. 13.
- Mulierem conceditur donatio, nō autem fideiusso. De Hor. can. cap. 22. num. 50. & Mis. 59. num. 5. In Nouo.
- Mulier quando excusetur ab audienda Missa die festo ob menstrua. In sum. cap. 21. nu. 9.
- Mulier quantam resistentiam teneatur facere volenti eam violare. In sum. cap. 16. num. 1.
- Mulier fingens se prægnantem vel suscipiens filium ex adulterio an possit absolui, id non reuelando, & quid de damno inde illato marito, vel hæredibus. In sum. cap. 16. num. 43. &c. 46. &c. & cap. Inter verba 4. concl. num. 19.
- Mulier crinibus alienis vtens an peccet mortaliter. In sum. cap. 23. num. 20. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 62.
- Mulieris vno viro contentæ quæ laurea. Cap. Inter verba. 5. concl. num. 4.
- Mulier iure Ecclesiastico & humano est incapax potestatis Ecclesiasticæ. De Iudicijs. Not. 3. num. 143. &c.
- Mulier non debet baptizare præsentē viro. In sum. cap. 22. num. 7.
- Mulier proba pluris famam quam libertatem æstimat. In sum. cap. 17. num. 90. Dico. 6.
- Mulier exhibens se in fenestra vt videatur, quando peccet. In sum. cap. 14. num. 30. & cap. 16. num. 13. & De pœnit. dist. 5. cap. consideret. §. animaduertere. num. 6.
- Mulier fungens officio tutelæ quando peccet. In sum. cap. 25. num. 67.
- Mulierem ostentans pectora nuda, an peccet. In sum. cap. 23. num. 19.
- Mulier desiderans videre virum nudum, vel vir mulierem nudā, vel pudendā, vt peccet mortaliter. In sum. cap. 23. nu. 28. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 9. &c.
- Mulieres ingredientiæ monasteria religiosorum sunt excommunicatæ, & etiam eas admittentes. In sum. cap. 27. num. 150. excep. 61. & De Reg. Com. 4. num. 62.
- Mulierem cogentes ad ingrediendum monasterium ad suscipiendum habitum, vel proficendum, & suadentes &c. sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 150. exc. 55.
- Mulier dicendo se esse virginem cum non sit, vel non fuisse cognitam nisi à nobili, & ideo maiora extorsit ab amico, tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 41. Inf. 7.
- Mulieres tertij ordinis sancti Dominici & Frācisçi verberantes, an sint excommunicatæ. In sum. cap. 27. num. 79.
- Mulierem rogare vt &c. tentandæ fortitudinis causa, quando sit mortale. In sum. cap. 14. num. 31. I. & In Nouo. num. 38. 42.
- Mulieres viuentes in congregatione & profitētes aliquem modum viuendi, non sunt veræ religiosæ. De Reg. Com. 4. num. 44. not. 3.
- Mulieri, & laico an liceat audire confessiones in periculo mortis. De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 74.
- Mulier cuiusvis conditionis sit, etiam sacrata accipiens aliquid pro turpi lucro licet peccet, non tenetur tamen ad restitutionem. Idē dico de sodomita. In sum. cap. 17. num. 31. & 34. 36. 38. Quod limitatur. num. 41.
- Mulier vtens veste virili, vel vir feminæ quando peccet mortaliter. In sum. cap. 23. num. 22.
- MVLTILOQVIVM** quod mortale. In sum. cap. 23. num. 123.
- MVNVS** per se exercendum non capiat nesciens illud exercere. Mis. 97. num. 2. In Nouo.
- MVRMVRATIO** siue infamatio, vide verbo Detractor, siue Detraçtio.
- MVSICA** instrumenta scientiæ acquirendæ parum profunt. De Hor. can. cap. 16. num. 46. &c.
- MVTANDA** non sunt consueta ob quamlibet vtilitatem maiorem. De Reg. Com. 3. num. 16. 30. Cau. 4.
- MVTATIO** vitæ difficilis, nisi &c. De Indulg. Not. 17. num. 10. 18.
- Mutatio religionis an laudabilis. De Reg. Com. 4. num. 3. &c.
- MVTVATARIVS** quando teneatur etiam de leui culpa. In sum. cap. 17. num. 185. &c.
- MVTVATOR** accipiens pignus cum conditione,

tionem, vt nisi ad prefixum tempus redimatur sit venditum, & interim accipit fructus peccat, & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 217.

MVTVS tenetur confiteri sua peccata signis. De pœnit. dist. 5. cap. fratres. num. 86.

MVTVVM dare regibus &c. sub vsuris, vt licitum. In sum. cap. 17. num. 283. Q. & In Nouo. num. 302.

Mutuū dans enssem vel quid aliud ad occidendum vel ad furandum, si sequatur effectus tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 20. & De dat. & promiss. num. 45.

Mutuū dans pecuniam alicubi, quando plus recipere possit alibi. In sum. cap. 17. num. 283. K. & In Nouo. num. 295.

Mutuū dare ea conditione vt vbique terrarum possit sua debita repetere, intelligitur deductis expensis. In sum. cap. 17. num. 43.

Mutuū dans licite capit id quod soluit, quia non est ei solutum. In sum. cap. 17. num. 211. &c. & De vsuris. num. 40. 42. 52. 55.

Mutuū dans sola intentione accipiendi aliquid plus, etiam sine pacto peccat, & tenetur restituere. In sum. cap. 17. num. 208. &c. & cap. 23. num. 102. Prob. 5. & In Nouo. num. 103. & De vsuris. num. 10. 13. 18.

Mutuū dare principaliter, vt sibi conferatur aliquod beneficium, est vsura simoniaca. De vsuris. num. 17. &c.

Mutuū dans cum pœna posita non soluente, si credit alterum non posse notato die soluere peccat, & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 215.

Mutuū dare cum spe habendi aliquid ex gratitudine tantum, vel ex amicitia vt liceat. In sum. cap. 17. num. 209. 223. 245. & In Nouo. num. 209. 222. 242. & De vsuris. num. 19. &c. & De fin. hum. num. 39.

Mutuū dare principaliter ad amicitia comparandam, non est vsura. In sum. cap. 17. num. 207. & In Nouo. num. 209. 223. Pec. 94. & De vsuris. num. 20. &c. 23.

Mutuū dare cum pacto vt molat in suo molendino, est vsura. In sum. cap. 17. num. 220.

Mutuū dare vt aliquid pretio æstimabile accipiat, etiam pro re pauperi danda, est vsura. In sum. cap. 17. num. 207. 237. & In Nouo. num. 238. & De vsuris. num. 18. 34.

Mutuū dare, aut vendere granum pro grano, vt liceat. In sum. cap. 17. num. 224.

Mutuū dare triticum vel aliquid mutuabile cum pacto vt sibi reddatur tempore alio, vel

soluatur quando verisimiliter pluri valebit, an liceat. In sum. cap. 17. num. 219. 239.

Mutuū dare cum pacto vt remittat sibi iniuriam, quando liceat. In sum. cap. 17. num. 237. & In Nouo. num. 238.

Mutuū dare alicui cum pacto vt ille sibi alia vice altero tantum mutuet, est vsura. In sum. cap. 17. num. 223.

Mutuū dare pecuniam argenteam cum pacto vt aurea reddatur, vel contra, an peccatū vsuræ. In sum. cap. 17. num. 226.

Mutuū dare cum pacto vt si mutuarius intra certum tempus moriatur, liber sit, & si viueret duplum reddat, an licitum. In sum. cap. 17. num. 222. &c.

Mutuū qui non soluit æque bonum, & statodie vt peccet. In sum. cap. 17. num. 214.

Mutuū duplex verum & palliatum, & differt à commodato. In sum. cap. 17. num. 206. & De vsuris. num. 3. &c.

Mutuū quoduis cum pacto vt mutuanse accuret, est vsura. In sum. cap. 17. num. 221. 283. A. & In Nouo. num. 284.

Mutuū dare nihil inde sperantes, vt intelligatur. De vsuris. num. 8.

N

NATVM nunquam fuisse propter infortunium desiderare, est mortale. In sum. cap. 15. num. 12. &c.

NATVRA naturans, Deus. De Iud. Not. 1. num. 3.

NAVARRI Doctoris insignis vita & mores. De fin. hum. num. 76.

NAVES piratarum vel galeas Sarracenorum gubernantes sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 63. &c. & De Iudæis Not. 11. num. 2. & quid de vectoribus, ministris, nautis, vel iuuantibus. num. 6. &c.

NAVFRAGANTIVM bona quādo lex particularis illi vel illi tribuit, quare iniusta. In sum. cap. 27. num. 118.

Naufragorum bona accipientes sunt excommunicati, etiam ante monitionem restituendi. In sum. cap. 27. num. 60. 118.

Naufragio res perditas capiens, quando non incurrat excommunicationem. In sum. cap. 17. num. 98.

NAVTA, vel legatus, & similes, quando incurrant pœnas ferendo vel donando prohibita

- Bitia Sarracenis.** De Iudæis. Not. 8. num. 21.
24. 31.
- Nauta & eius executor tenetur de furto & maleficio in navi, etiam per alium facto.** In sum. cap. 17. num. 16. & In Nouo. num. 17.
- NECESSARIVM** ad aliquid faciendum tripliciter à iurisperitis sumitur. De Iudæis Not. 10. num. 2.
- NECESSITAS** extrema quæ sit, & quæ superflua naturæ, vel status. In sum. cap. 24. num. 5. &c.
- Necessitas extrema non facit dominium, sed facultatem sibi & alijs pro illa capiendi.** In sum. cap. 17. num. 60. &c. 118. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 4. num. 1. &c. & De Reg. Com. 2. num. 28. &c.
- Necessitatem extremam habens, an teneatur restituere creditori habenti eandem necessitatem.** In sum. cap. 17. num. 60. Seq. 5.
- Necessitatem extremam habens, potest non solum pro se, sed etiam pro alio existente in ea necessitate furari.** In sum. cap. 17. num. 118. &c. & De Reg. Com. 2. num. 28.
- Necessitate in extrema positus omnes etiam religiosi tenentur sub peccato mortali subuenire.** In sum. cap. 24. num. 11. & De Reg. Com. 2. num. 28. & Com. 3. num. 48.
- Necessitas superueniens parenti regularis, minus operatur, quam præueniens.** De Reg. Com. 3. num. 48.
- Necessitas, ignorantia, paruitas, vel gratitudo quando excuset penas.** De Iudæis. Not. 8. num. 24 &c.
- NECROMANTIAM** vel aliam magicam arte discere, vel ea uti, vel deliberato animo eam velle discere, vel uti, est mortale. In sum. cap. 11. num. 28.
- NEGANS** verum crimen in iudicio quando non teneatur restituere famam accusatori. In sum. cap. 18. num. 28. & cap. Hum. aur. q. 2. num. 15.
- Negare vel affirmare aliquid in confessione mentiundo, quale peccatum.** In sum. cap. 21. num. 37. &c. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres. num. 14. 20.
- Negare in confessione peccatum mortale iam legitime confessum, non est mortale.** In sum. cap. 21. num. 38. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres. num. 20.
- Negare Deum, vel fidem quamuis ore tantum, nullo metu licet.** In sum. cap. 11. num. 24. & In Nouo. num. 27. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 16. & cap. Inter verba præd. 3. num.
3. & De pœnit. dist. 1. cap. potest fieri. num. 2.
- NEGATIVAE** regulæ quando affirmatiua ce dit. De Rescript. cap. si quando in Auct. num. 8.
- NEGLIGENTIA** conseruandi bona Ecclesiæ, quando mortalis. De Iudicijs Not. 3. num. 22.
- Negligentia grauis non leuis, est mortalis.** De pœnit. dist. 5. cap. contrarium. num. 18. &c.
- NEGOTIATOR,** vide verbo Mercator.
- NEMESIS** quid, & quæ mortalis. In sum. cap. 23. num. 118. Pec. 3. & De pœnit. dist. 2. cap. si quis. num. 5.
- NEOPHYTVS** est irregularis. In sum. cap. 27. num. 205.
- NOBILITATIS** gradus, & literaturæ, plures sunt. De Hor. can. cap. 22. num. 71. & Mil. 62. num. 6. In Nouo.
- Nobilitas non omnis per religionem amittitur.** De Red. Eccle. q. 3. mon. 21. num. 1. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 64.
- NOMINA** vel breuia collo-appensa gestare quando mortale. In sum. cap. 11. num. 34.
- NOMINARE** personam cum qua peccauit non debet pœnitens, nec confessorius id peti debet, nisi &c. In sum. cap. 7. num. 2. & cap. 10. num. 6. & De pœnit. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 96. 100. 104.
- NONA** in ieiunijs an ante cenam dicenda. De Hor. can. cap. 22. num. 94. & Mil. 70. num. 2. In Nouo.
- NOTARIVS** vel Episcopus accipiens plus pro instrumento, quo de ordine maiori datur fides, committit simoniam. In sum. cap. 23. num. 101. Inf. 11. & In Nouo. num. 102. & cap. 25. num. 54.
- Notarius vt peccet faciens instrumentum falsum, rescindens vel delens verum, male componens, non tradens illud, non informans satis partem renuntiantem aliquid, transcribens die festo, non seruiens pauperi vt debet, conficiens instrumentum de re illicita, scribens statuta vsuraria, nimium stipendium capiens, non retinens protocolum siue registrum, faciens testamentum infano.** In sum. cap. 25. num. 52. &c.
- Notarius cum sit, quæ & quot capitula iurat.** In sum. cap. 25. num. 52.
- NOTORIE** idoneus non est examinandus. De Rescript. cap. cum contingat caus. 2. nul. num. 13.

Notorium siue publicum, vide verbo. Publicum.

NOVA, non omnia reprobanda imo multa laudanda. De Iudicijs. Not. 6. num. 68.

NOVELLARI siue Menantes scribentes nouas, & eis credentes quando peccent. De Iudicijs in Rub. num. 49. 52.

NOVITATES praesertim relaxantes mores, vitandae. De Red. Eccle. q. 1. mon. 48. num. 4.

NOVITII bona intestati non deferuntur monasterio. De Reg. Com. 2. num. 49. 52.

Nouitius non potest ita libere testari vt miles. De Reg. Com. 2. num. 52.

Nouitij vota non irritat superior. In sum. cap. 12. num. 65.

Nouitius etiam deputatus ad chorum non tenetur ad Horas canonicas. De Hor. can. cap. 19. num. 20.

Nouitium etiam conuersum cuiusvis religionis percutiens, est excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 79.

NVDOS vel nudas personas videre, vel cupere videre quale peccatum. In sum. cap. 14. num. 31. D. & In Nouo. num. 36. & cap. 23. num. 28. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 9. &c.

Nuda pectora, vide verbo, Pectora.

NVMERATAE pecuniae nomine dicitur etiam quicquid ea est aestimabile. In sum. cap. 23. num. 71. & De Reg. Com. primo. num. 16.

NVMERI circumstantia non est proprie circumstantia sed additio peccati ad peccatum. In sum. cap. 6. num. 13. & In Nouo. num. 14. &c. De Hor. can. cap. 7. num. 8. & De poenit. dist. 5. in princ. cap. confideret. num. 41. &c.

Numerus peccatorum toties augetur, quoties voluntas renouatur. In sum. cap. 6. num. 16. & De poenit. dist. 5. in princ. cap. confideret. num. 46. &c.

Numerus verisimilis peccatorum confitendus. In sum. cap. 6. num. 14. & In Nouo. num. 15. & De poenit. dist. 5. in princ. cap. confideret. num. 43. &c.

NVMQVAM minus dicitur, quod nunquam satis dicitur. De silent. num. 28.

NVPTIAS benedicere, vide verbo Benedictio.

NVTRIX vel mater quae infantulum secum collocat in lecto, quando peccet. In sum. cap. 15. num. 13. Pec. 8.

BEDIENTIA virtus, & inobedientia vitium specialia & generalia quid. In sum. ca. 23. num. 35. &c.

OBEEDIENDVM in quo non sit superiori. In sum. cap. 4. num. 6. & In Nouo. num.

14. & cap. 23. nu. 38. &c. & De Iudicijs in Rub. num. 59. &c. & De Reg. Com. 2. num. 59. & Com. 3. num. 12. 18. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 25.

Obedire nolle, vel obedientiam non implere, quale peccatum. In sum. cap. 23. num. 36.

Obedire debet subditus superiori in dubijs, vt intelligatur. In sum. cap. 4. num. 6. & In Nouo. num. 14. & cap. 23. num. 36. &c. & De poenit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 114.

Obedire quando teneatur subditus praelato praecipienti non ieiunare, vel similia. In sum. cap. 23. num. 38. &c.

OBLATIO in Missa quando necessaria sub peccato. In sum. cap. 13. num. 19.

Oblationes, & altare, vendi & locari possunt etiam laicis, non autem ius ea capiendi, & quid in eis locandis seruandum. De spoli. cler. §. 18. num. 8. & De Hor. can. cap. 18. num. 71. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 37. num. 2.

OBLIGAMVS, quando obliget ad mortale; vide verbo Mandamus.

OBLIGATIO in forma camerae non habet locum in censibus. De Vfuris. num. 116.

Obligatio qua tenetur quis acceptum aliquod adimplere tali termino, an eo elapso cesset. In sum. cap. 21. num. 45.

Obligatio antidotalis ratione gratitudinis ad quid, & quantum obliget, non tamen parit actionem, nec ius petendi, secus tamen de obligatione legali. In sum. cap. 17. num. 113. &c. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 36. num. 1. &c.

Obligationem nullam inducit propositum quantum vis ardens. In sum. cap. 12. num. 26. & De poenit. dist. 2. cap. non reuertebantur. num. 1. &c.

Obligatio antidotalis quando faciat simoniam. In sum. cap. 23. num. 106. Ad 4.

Obliga-

- Obligatio** ad dicendum quotidie Missam de Beata Virgine, vt intelligatur. In sum. cap. 25. num. 134.
- Obligatio** in dubio, quod minus est continet. Mis. num. 39. & In Nouo Mis. 19. num. 4. & De Vfuris num. 109.
- OBLIGATVS** simpliciter, statim soluere debet. De pœnit. dist. 5. in glos. sum. ter. part. num. 17.
- Obligatus** ex delicto damnum statim restituat, pœnam vero non. De pœnit. dist. 5. in princ. ter. par. glo. num. 22.
- Obligatus** ad recitandum rosarium, satisfacit recitando illud absque meditatione mysteriorum. Mis. num. 42. & In Nouo Mis. 21. num. 1.
- BLITVS** alicuius peccati, vel censuræ, vel irregularitatis, tempore Iubilei, postea à quouis approbato confessario absolui potest. In sum. cap. 26. num. 12. &c. & De pœnit. dist. 5. cap. consideret. §. cautus num. 32. & dist. 6. cap. 1. in princ. num. 32. 70.
- Oblitus** alicuius mortalis in specie, tenetur confiteri in genere. In sum. cap. 10. num. 7.
- OBSCVRA** & dubia ita interpretanda vt quam minimam obligationem inducant. De Vfuris num. 109. & Mis. num. 39. & In Nouo Mis. 19. num. 4.
- OBSERVANTIA** virtus coniuncta Iustitiæ, quid. In sum. cap. 14. num. 2.
- Observantia** vana & superstitiosa, quæ. De Hor. can. cap. 6. num. 45.
- OBSTETRIX** ignorans formam baptizandi peccat. In sum. cap. 22. num. 6. Pec. 5.
- OCCASIO** peccandi duplex, propinqua & remota, hæc non necessario vitanda, sed illa. In sum. cap. 3. num. 5. A. B. & In Nouo num. 10. &c.
- Occasio** propinqua accurate definita. In sum. cap. 3. num. 5. D. & In Nouo num. 14.
- Occasionem** propinquam peccandi mortaliter habens quando possit absolui, concurrentibus quatuor. In sum. cap. 3. num. 5. E. & In Nouo num. 15. 21. 27.
- Occasio** quæ est propinqua peccandi vni, non semper est alteri, cum exemplis. In sum. cap. 3. num. 5. B. & In Nouo num. 12. & De Indulg. Not. 34. num. 5. &c.
- Occasio** quæ necessario vitanda pœnitenti. In sum. cap. 14. num. 3. I. A. L. & In Nouo num. 32. 44. & cap. Inter verba 6. concl. num. 10. In fine.
- Occasionem** peccandi alteri dare, vel ei consentire, vel cooperari quando mortale, & inducat ad restitutionem. In sum. cap. 14. num. 27. &c. 3. I. A. B. & In Nouo num. 27. 32. &c. 44. &c. & cap. 16. num. 15. L. & ca. 17. nu. 14. &c. 195. A. & cap. 18. num. 17. & cap. 19. num. 15. &c. & In Nouo cap. 20. nu. 15. &c. & cap. 21. num. 25. & De Indulg. Not. 34. num. 5. & De pœnit. dist. 1. cap. noli putare. num. 8. 12.
- Occasio** peccandi etiam per actus de se bonos, an semper vitanda. In sum. cap. 14. num. 31. C. D. & In Nouo. num. 35. & De Indulg. Not. 34. num. 5. & De pœnit. dist. 5. cap. qualitas num. 18. &c.
- Occasio** quæ credendum raro induci pœnitentem ad mortale an necessario vitanda. In sum. cap. 3. nu. 5. D. L. & In Nouo num. 15.
- Occasionem** dare ad veniale, veniale tantum est. In sum. cap. 14. num. 31. C. & In Nouo num. 34.
- Occasio** peccandi per tactum manuum, mammillarum &c. qualis omnino vitanda. In sum. cap. 14. num. 3. I. & In Nouo num. 42.
- Occasio** peccandi tam in se quam in alijs vitanda est, & quando mortalis. In sum. cap. 14. num. 31. &c. A.
- OCCIDENS**, vel Occidere, vide verbo Homicida, vel Homicidiâ, præter Infra scripta.
- Occidens** aliquem pro pecunia sibi promissâ, non potest eam post factum repetere, & quid tunc faciet. In sum. cap. 17. num. 4.
- Occidens** animal domesticum alterius tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 15. num. 20. & In Nouo num. 22. & cap. 17. nu. 120.
- Occidens** famulus vel seruus præcepto domini uxorem adulteram, ne ipse ab hero occidatur, grauissime peccat. De Iudæis Not. 11. num. 15.
- Occidens** casu, & exponens se periculo mortis corporalis, vt peccet. In sum. cap. 15. num. 6.
- Occidere** nobilem grauius crimen est quam ignobilem, quamuis aliquando maior restitutio sit facienda pro ignobili. In sum. cap. 15. num. 22. & In Nouo num. 24.
- Occidere** quare possit Ecclesiastica potestas coniuncta seculari. De Iudicijs Not. 6. num. 26. &c.
- Occidere** infantem, minus est peccatum, quam occidere adultum. De pœnit. dist. 1. cap. si quis necandi, num. 2.
- Occidere** desiderans multos cum vna mala voluntate, tot peccata sunt, quot personas desiderabat occidere. De pœnit. dist. 5. cap. consi-

- consideret in princ. num. 13. Exemp. 4.
- O**ccidere vel percutere ministrum iustitiae in defensionem propriae vitae, an liceat. In sum. cap. 15. num. 8.
- O**ccidere latronem si potest apprehendi, est mortale. In sum. cap. 15. num. 5.
- O**ccidere vulnerare vel percutere, aut ea dēre delectari, quando mortale. In sum. cap. 15. num. 4.
- O**ccidere in defensionem suam, sine alterius vel ob castitatem quando mortale. In sum. cap. 15. num. 5. 24.
- O**ccidere licite quis dicatur iudicis auctoritate, & in bello iusto. In sum. cap. 15. num. 2.
- O**ccidere intētionē occidendi in defensionem personae propriae vel alienae imō & rerum, &c. quando liceat. In sum. cap. 15. num. 2. &c. & De Iudicijs Not. 11. num. 15. & De Iudicijs in Rub. num. 110.
- O**ccidere tyrannum nemo propria auctoritate potest. De Hor. can. cap. 19. num. 78. &c.
- O**CCULTVM est duplex, aliud per se, aliud per accidens, & quid vtrumque. De Iudicijs in Rub. num. 67. & De poenit. dist. 1. cap. cogitationis. num. 7.
- O**ccultum nullatenus probabile per accidens sed suapte natura probabile Ecclesia punire potest, non autem pure mentale. De Iudicijs in Rub. num. 67. &c. & De poenit. dist. 1. cap. cogitationis. num. 3. 7. &c. & dist. 5. in princ. gloss. sum. num. 19. &c. 26. &c. & cap. fratres. num. 59.
- O**ccultum vel pene occultum, vel publicum siue notorium crimen quando dicatur. In sum. cap. 21. num. 55. & cap. 25. num. 73. & cap. 27. num. 256. Dico. 10. & In Nouo. num. 255.
- O**ccultum peccatum detegere non licet: ante correptionem fraternam, si est spes emendationis. In sum. cap. 18. num. 56. & De Iudicijs in Rub. num. 53. &c. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 19.
- O**ccultum peccatum, vel vitium etiam naturale siue verū siue falsum detegere, quale peccatum, & quando inducet restitutionem. In sum. cap. 7. num. 1. & cap. 18. num. 31. &c. 45. 54. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 18. &c. 21. & De poenit. dist. 6. cap. pen. sacerdos. num. 3. &c.
- O**cculta nemo debet detegere inquirenti generaliter, detecta tamen puniendi sunt. De Iudicijs in Rub. num. 87.
- O**cculti criminis dissimulatio vtilior quam punitio sine querela. De Iudicijs in Rub. num. 56. 81. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 16.
- O**cculta peccata mortalia scire desiderans, vel procurans, peccat mortaliter. In sum. cap. 12. num. 23. & cap. 18. num. 41. & cap. 23. num. 27.
- O**cculta peccata etiam propria detegere, vel falsa sibi imponere, quando mortale. In sum. cap. 18. num. 27. &c. 61. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 13. & De Iudicijs in Rub. num. 53. &c.
- O**cculta sua mala detegere, nemo vllō iure tenetur, sed sic celare. De Iudicijs in Rub. num. 53. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 8. 11.
- O**culus author delicti publici non potest compelli censura excommunicationis vt se prodāt. In sum. cap. 17. num. 100.
- O**DIVM habere cum deliberatione quis nam dicatur. In sum. cap. 11. num. 14. & In Nouo. num. 18. & cap. 14. num. 25. & De poenit. dist. 1. cap. serpens. num. 7.
- O**dium Dei ex genere suo est maximum peccatorum. Ibidem.
- O**dium habere aliquibus nationibus, quale peccatum. De Hor. can. cap. 19. num. 95.
- O**dium aut rancorem malum, quis nam dicatur habere, & iisdem affectus ad quid teneatur. In sum. cap. 14. num. 25.
- O**dio prosequi parentes est circumstantia necessario confitenda. In sum. cap. 14. num. 11.
- O**FFERRE aliquid in Missa diebus festis quando quis teneatur sub peccato mortali. In sum. cap. 13. num. 19.
- O**fferre se Deo quid sit. De poenit. dist. 5. cap. consideret. §. semper. num. 1.
- O**FFICIVM, praefer inscripta, vide verbo Ars.
- O**fficia Iudicum cum potestate iudicandi, vendi & emi possunt, nisi &c. In sum. cap. 17. num. 81. & cap. 25. num. 7. & De dat. & promiss. num. 47. &c.
- O**fficia secularia vendēs quando peccet, & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 81. & cap. 25. num. 7. De dat. & promiss. num. 47. &c.
- O**fficium vel ars quando relinquenda. In sum. cap. 3. num. 5. D. & In Nouo. num. 11. & cap. 26. num. 24. Dico 16. & De poenit. dist. 5. cap. negorium. num. 1. 16. 22. 25. & cap. contrarium. num. 1. &c. 9. & cap. consideret. §. in his. num. 1.

- Officium vel artem sine peritia & scientia iustitia capiens, vel exercens peccat. In sum. cap. 23. num. 47. & De Hor. can. cap. 11. num. 20. & cap. Inter verba 1. concl. num. 17. &c. & De Rescript. cap. si quando except. 16. nu. 4.
- Officium pro sepultura infantis aptum. Mis. num. 5. & In Nouo Mis. 53. num. 2.
- Officij vel beneficij donatio vel collatio quando vere dicatur debiti remissio. In sum. cap. 17. num. 81.
- Officium diuinum, vide verbo, Horas canonicas, præter infra scripta.
- Officij diuinis seruiendum modeste, & honeste. De Hor. can. cap. 16. num. 77. &c.
- Officij diuinis vel vesperis interesse, an aliquando teneamur sub mortali. In sum. cap. 21. nu. 1. & De Hor. can. cap. 3. num. 19.
- Officia diuina quæ, & quomodo in interdito generali permittuntur. In sum. cap. 27. num. 172. &c.
- Officium diuinum coeptum perficiendum. De Hor. can. cap. 10. num. 38.
- Officium Beate Virginis MARIAE in lingua vernacula est prohibitum. De Hor. can. cap. 22. num. 103. & Mis. 83. num. 2. In Nouo.
- Officium Beate Virginis & defunctorum quis teneatur recitare. In sum. cap. 25. num. 122. & De Hor. can. cap. 7. num. 25. & cap. 10. nu. 3. & cap. 21. num. 10. & cap. 22. num. 99. & Mis. num. 13. & In Nouo Mis. 77. num. 1.
- Officium .B.V.M. non solum consuetudo, sed etiam lex papalis induxit. De Hor. can. cap. 21. num. 22. & cap. 22. num. 99. & Mis. num. 13. & In Nouo Mis. 77. num. 1.
- Officia prohibita clericis, vide verbo, Clericus.
- Officium vel beneficium conferens vel procurans indigno peccat, & cui restituere debeat. In sum. cap. 17. num. 73. &c. 96. Pec. 9. & cap. Inter verba 1. concl. num. 12. &c. & De Red. Eccl. q. 2. mon. 23. num. 1. & De Rescript. cap. si quando Except. 16. num. 3. &c.
- Officia duo tenens, duorum vicem gerit. De Hor. can. cap. 22. num. 56. & Mis. 60. num. 7. In Nouo.
- OLEVM confirmationis debet esse benedictum, alias nullum conficitur Sacramentum. In sum. cap. 22. num. 3.
- OMISSIO pura quid. In sum. præl. 6. nu. 313.
- Omissio pura cur dicatur factum negatiuum. In sum. præl. 7. num. 6. &c.
- Omissio defensionis quando censuram vel irregularitatem inducat. In sum. cap. 24. num. 22.
- OMNINO, hæc vox quid significet. De poen. dist. 5. cap. 1. §. ponat num. 2. & cap. contrarium num. 7.
- ONVS & modum inducunt distinctiones, vt, ad, ob, pro, in, ne, &c. De Red. Eccl. q. 1. mon. 42. num. 7.
- OPERARIVS qui non laborat iuste conductor, tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 197.
- OPERA talia, qualis finis; & etiam meliora vel peiora, quo finis melior vel peior. In sum. præl. 9. num. 16. & In Nouo num. 18. 20. & cap. 6. num. 4. Inf. 5. & num. 17. & cap. 14. nu. 31. B. & In Nouo num. 33. & cap. 21. nu. 40. & cap. Hum. aut. q. 3. num. 2. & De fin. hum. num. 1. &c. 17. 20. 30. & cap. Inter verba, 5. concl. num. 25. 32. 42. 53. &c. & De poenit. dist. 1. cap. magna num. 13. &c. & dist. 6. cap. 1. in princ. num. 41.
- Opera mortua & mortificata quid, & valde differunt: hæc enim poenitentia suscitantur, illa vero non. De Indulg. Not. 32. num. 37. &c. & De poenit. dist. 3. cap. querat. §. quod autem num. 1. &c. 3. &c.
- Opera bona facta in peccato mortali ad quid prosint. In sum. præl. 7. num. 3. & cap. 3. nu. 5. & In Nouo num. 8. & cap. 27. num. 269. & In Nouo num. 267. & De Hor. can. cap. 6. num. 27. &c. & cap. 8. num. 2. &c. & cap. 20. num. 36. & De poenit. dist. 1. cap. potest fieri num. 5. & dist. 3. cap. querat. §. quod autem num. 1. &c.
- Opus nullum meritorium absque charitate. De poen. dist. 2. cap. quamobrem num. 5. & cap. charitas est num. 18.
- Opera etiam alias debita pro poenitentia præcipi & assumi possunt. In sum. cap. 26. num. 23. &c. & De poenit. dist. 6. cap. 1. in princ. qui vult num. 40.
- Opus quodcumque bonum etiam alias debitum & pure mentale, est satisfactorium poenæ peccati remissi. In sum. cap. 3. num. 4. & cap. 26. num. 23. &c. & De poenit. dist. 6. cap. 1. in princ. qui vult num. 40.
- Opera propria cur plus regulariter prosint & noceant, quam aliena. De Hor. can. cap. 20. num. 49. &c. & Mis. num. 25. & In Nouo Mis. 9. num. 3.
- Opus voti melius quam voluntarium, sed sic limitatur. In sum. cap. 12. num. 32. præl. 4.
- Opera bona, vide verbo Bona opera, præter infra scripta.
- Opera omnia peccatorum etiam infidelium quare

- quare non semper sint mala. De Hor. can. cap. 6. num. 27. &c. & cap. 20. num. 12. 25.
- Opera ad laudem Dei principaliter inducta, inducere principaliter ad laudem propriam, quando non sit mortale. De Hor. cap. 22. num. 12. & Mis. num. 3. & In Nouo Mis. 50. num. 1.
- Opera satisfactoria quæ. In sum. cap. 3. num. 4. & cap. 26. num. 24. & De pœnit. dist. 3. cap. satisfactio. num. 5. & dist. 6. cap. 1. in princ. num. 36. &c. & dist. 7. cap. si quis. 1. num. 3. 1.
- Opus operatum facit quædam, & quædam operans. De Hor. can. cap. 20. num. 39. &c. & De pœnit. dist. 1. cap. magna. num. 17.
- Opus de se bonum quod factum à peccatore venialiter, quando non sufficiat ad acquirendas indulgentias, nec ad meritum. De Indulg. Not. 3. num. 45. &c.
- Opus alias ex genere suo non seruile, etiam si intentione solum lucrandi fiat, non ideo sit seruile. In sum. cap. 13. num. 5.
- Opera Misericordiarum, vide verbo Misericordia.
- Opera seruilia quæ sunt. In sum. cap. 13. num. 2. &c.
- Opera septem seruilia permittuntur diebus festis, & quinque non seruilia prohibentur. In sum. cap. 13. num. 3.
- Opera pia quæ intelligantur. In sum. cap. 17. num. 93. Addimus etiam, & De Red. Eccle. q. 1. mon. 26. num. 2. &c.
- OPINIO siue suspicio quid. In sum. cap. 27. num. 273. & In Nouo. num. 279. & De Iudicijs in Rub. num. 43. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 111.
- Opiniones quando occurrunt variæ; quid agendum. In sum. cap. 27. num. 286. &c. & De vluris. num. 109. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 52. &c.
- Opiniones doctorum variæ plus turbant quam illustrent veritatem. Cap. Accepta oppos. 5. num. 3. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 17. num. 1.
- Opinionibus varijs existentibus; confessarius vel iudex quam secure sequi possit. In sum. cap. 27. num. 287. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 130. &c.
- Opinionem viri docti sequens, quando securus in conscientia. De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 53. & 66.
- Opinio communis quando dicatur. In sum. cap. 27. num. 285. 289.
- Opinio communis circa fidem & mores periculose relinquitur, nisi &c. De Red. Eccle. q. 1. mon. 40. num. 2. &c. & mon. 48. num. 2. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem. num. 55. &c.
- ORA pro me Ignati, tam bene dicitur mortuo, quam dicebatur viuo. De Hor. can. cap. 18. num. 19.
- Orabant laborantes Monachi Aegyptij. De Hor. can. cap. 13. num. 48.
- Orabit bene vtens antiquis formis. De Hor. can. cap. 19. num. 189.
- ORANDI tempus certum nullo iure diuino præfixum. De Hor. can. cap. 3. num. 5.
- Orandum quo gestu sit, non statuit lex diuina. De Hor. can. cap. 4. num. 2.
- Orandum sed non pro sancto vel damnato &c. De Hor. can. cap. 19. num. 64. & cap. 22. num. 43. &c. & Mis. num. 8. & In Nouo Mis. 58. num. 9.
- Orandi vtilitas in quo consistit. De pœnit. dist. 1. cap. nouit. num. 4. &c.
- Orando peccant multi, qui si non orarent non peccarent. De Hor. can. cap. 13. num. 39. &c. 42. &c. & cap. 20. num. 27. & cap. 21. num. 39.
- Orandum voce, & corpore, attente, modestè, verecunde, &c. De Hor. can. cap. 2. num. 2. &c. 7. & cap. 4. num. 6. 16.
- Orandum esse vario gestu probatur lege. De Hor. can. cap. 4. num. 6.
- Orandum semper in quo sensu intelligatur. De Hor. can. cap. 3. num. 6. & cap. 20. num. 22.
- Orandus non est Deus, vt noue velit quod antea noluerit. De Hor. can. cap. 19. num. 51. &c. De pœnitentia. dist. 1. cap. nouit. num. 4. &c.
- ORANS de solo illo, quod orat cogitet, & audiat si vult à Deo andiri. De silent. num. 5.
- Orans an licite temporalia pura petat. De Hor. can. cap. 19. num. 161. & cap. 20. num. 5. &c.
- Orans, quæ bona pure à Deo petere possit. De Hor. can. cap. 20. num. 6.
- Orans pro alijs agat hoc. De Hor. can. cap. 19. num. 63.
- Orans debet Dei voluntatem suæ præferre. De Hor. can. cap. 19. num. 55. & De pœnit. dist. 1. cap. nouit. num. 4. &c.
- Orans pro infante mortuo vt peccet. De Hor. can. cap. 19. num. 65. & cap. 20. num. 37. & cap. 22. num. 24. & Mis. num. 5. & In Nouo Mis. 53. num. 1.

- Orans pro excommunicato denunciato, vt minister Ecclesiæ, incurrit excommunicationem minorem. In sum. cap. 27. num. 36. Ad 3.
- Orantium intentio in applicanda oratione vt sit exprimenda. De Hor. can. cap. 20. num. 52.
- ORARE** seu oratio tripliciter accipitur. De Hor. can. cap. 1. num. 6. &c.
- Orari potest oratione priuata, non autem publica, pro excommunicato denunciato. In sum. cap. 27. num. 36. & De Hor. can. cap. 19. num. 67. &c. 72. &c.
- Orare cum hæretico manifesto nondum tamē pro excommunicato denunciato, quæ ratione liceat. De Hor. can. cap. 22. num. 5. & Mis. num. 1. & In Nouo. Mis. 47. num. 1.
- Orare absolute melius quam studere; sed non tali & tali. De Hor. can. cap. 11. num. 32. &c. & cap. 18. num. 47.
- Orare aliqua debet interdum aliqui laici, quæ non debent aliqui clerici. De Hor. can. cap. 3. num. 19.
- Orare bene difficile in locis valde splendidis. De Hor. can. cap. 18. num. 5.
- Orare calculis precatoris bonum, & vt melius fieri possit. De Hor. can. cap. 19. num. 123.
- Orare an teneamur orare cum primum habemus vsum rationis. De Hor. can. cap. 3. num. 16.
- Orare tenemur omnes & petere vt saluemur, & quo tempore. In sum. cap. 13. num. 18. & De Hor. can. cap. 3. num. 1. &c. 8. 14. &c.
- Orare quando quis teneatur pro se, & pro egente eius oratione. In sum. cap. 13. num. 18. & De Hor. can. cap. 3. num. 8. &c. & cap. 20. num. 21. &c.
- Orare pro alijs & etiam pro inimicis, & iniurias remittere debemus. De Hor. can. cap. 3. num. 13. &c. & cap. 19. num. 76. 117. &c.
- Orare vel pœnitere nõ tenetur quis sub pœna nõni peccati, eo solo quod sit in statu peccati mortalis. In sum. cap. 1. num. 31. & In Nouo. num. 27. & De Hor. can. cap. 3. num. 11. &c.
- Orare vt liceat pro se interimentibus. De pœn. dist. 7. cap. 1. nemo. num. 3. &c.
- Orare licet iter facienti pedes, vel eques. De Hor. can. cap. 4. num. 14. & cap. 13. num. 48.
- Orare deambulando quomodo & quo tempore vtile. De Hor. can. cap. 4. num. 13.
- Orare & orari bene sanctos, Tridenti definitum. De Hor. can. cap. 1. num. 21.
- Orare vbi, & an vbique liceat. De Hor. can. cap. 5. num. 1. &c. 5. &c.
- Orare in Ecclesia melius quam extra tribus de causis. De Hor. can. cap. 5. num. 4.
- Orare licet alijs verbis quam dominicis, sed non &c. De Hor. can. cap. 19. num. 121. &c.
- Orare malum malis ne male agant, vt liceat. In sum. cap. 15. num. 10. & cap. 20. num. 3. In fine & In Nouo. num. 23. & De Hor. can. cap. 19. num. 77.
- Orare non licet vt fiat miraculo quod sine illo fieri potest. De Hor. can. cap. 20. num. 24.
- Orare pro multis vt melius quam pro paucis. De Hor. can. cap. 19. num. 97. &c. 120. & cap. 20. num. 48.
- Orare qui iugiter volet vtatur versu, **DEVS IN ADIVTORIVM MEVM INTENDE** &c. De Hor. can. cap. 19. num. 1. &c. & De silent. num. 25.
- Orare tenetur sacrificans nominatim pro Papa, Antistite, & Rege suo. In sum. cap. 25. num. 111. Dico. 3. & De Hor. can. cap. 19. num. 98.
- Orare pro Rege, & Regina nominatim in collectis, vt licitum. De Hor. can. cap. 19. num. 97. 100.
- Orari cur non debeat viuus, nec existens in purgatorio. De Hor. can. cap. 1. num. 22. &c. 27. & cap. 20. num. 10.
- Orare an vere dicantur qui sunt in purgatorio. De Hor. can. cap. 1. num. 25.
- Orare proprium Angelorum, & hominum. De Hor. can. cap. 1. num. 23.
- Orari potest omne factibile, sed non fieri omne orabile. De Hor. can. cap. 19. num. 78. & cap. 20. num. 7.
- Orat Christus quatenus homo, non quatenus Deus. De Hor. can. cap. 1. num. 24. &c.
- Orat purius qui externis minus intendit. De Hor. can. cap. 13. num. 51.
- Orat semper qui semper bene agit, & semper petit qui bene semper seruit. De Hor. can. cap. 1. num. 9. & cap. 3. num. 7.
- ORATIO** quid, & est triplex, mentalis, verbalis, & mista. De Hor. can. cap. 1. num. 28. & cap. 18. num. 104.
- Oratio mentalis duplex, nota & ignota Dæmoni, mentalis pura est omnino ignota Dæmoni. De Hor. can. cap. 18. num. 108. & cap. 22. num. 40. & Mis. 57. num. 4. In Nouo.
- Oratio mentalis quouis loco etiam turpi bene fit, & etiam vocalis debita ex causa. De Hor. can. cap. 5. num. 6. &c.
- Oratio pure mentalis etiam mali diu durare potest. De Hor. can. cap. 22. num. 41. & Mis. 57. num. 5. &c. In Nouo.

- Oratio mentalis brevis, excellens. De Hor. can. cap. 18. num. 102. &c.
- Oratio mentalis verbis aucta vt præstantior. & quid vox proſit. De Hor. can. cap. 17. num. 37. & cap. 22. num. 38. & Miſ. 57. num. 2. In Nouo.
- Oratio in memeto Miſſæ ſit mentalis vel miſta. De Hor. can. cap. 18. num. 105. &c. Addo. 4.
- Oratio eſt petitio & actus intellectus. De Hor. can. cap. 1. num. 13.
- Oratio non eſt virtus ſed actus virtutis, & cuius, & qualis. De Hor. can. cap. 22. num. 2. &c. & In Nouo cap. 21. num. 67.
- Oratio bona & mala, & quid earum vtraque. De Hor. can. cap. 6. per totum.
- Oratio cur dicta deſiderium, cur affectus purus, & cur actus laetitiae. De Hor. can. cap. 1. à num. 14. vſque ad 19.
- Oratio triplex viuâ, mortua, & mortifera, & quid vnaquæque. De Hor. can. cap. 20. num. 33. &c.
- Oratio alia publica alia priuata; alia bona alia mala. De Hor. can. cap. 1. num. 29. &c.
- Oratio publica à priuata in quo differat. De Hor. can. cap. 17. num. 38.
- Oratio publica præſtantior priuata. De Hor. can. cap. 10. num. 46.
- Oratio publica vt magis perficienda quam priuata. De Hor. can. cap. 10. num. 42.
- Orationes publicas dicens, quid vitare debeat. De Hor. can. cap. 6. num. 29.
- Orationis valor triplex. De Hor. can. cap. 20. num. 33.
- Orationis propriæ & alienæ valor quantus. De Hor. can. cap. 20. num. 33. & Miſ. 9. num. 2. In Nouo.
- Oratio quædam bona, quæ non eſt meritoria. De Hor. can. cap. 6. num. 42. & De ſilent. num. 21.
- Orationis partes integrales ſunt quatuor, & quæ. De Hor. can. cap. 1. num. 31.
- Oratio quinq; producit effectus. De Hor. can. cap. 1. num. 2. 33. & cap. 13. num. 3. & De ſilent. num. 21.
- Oratio ad ſupplendum defectus Horarum. De Hor. can. cap. 19. num. 89.
- Oratio optima ſunt Horæ canonicæ. De Hor. can. cap. 18. num. 46.
- Oratio an dicatur Credo. De Hor. can. cap. 4. num. 9. & cap. 22. num. 102. & Miſ. num. 14. & In Nouo. Miſ. 82. num. 1.
- Oratio collecta quæ Per dominum &c. & quæ Per eundem dominum terminetur. De Hor. can. cap. 19. num. 169.
- Oratio collecta, vt & quando in fine breuianda. De Hor. can. cap. 19. num. 171.
- Oratio qualis ad Spiritum ſanctum dirigatur. De Hor. can. cap. 20. num. 8.
- Oratio omnis etiam laici & voluntaria ſine attentione mala. De Hor. can. cap. 13. num. 39. &c. 42. & cap. 20. num. 27. & cap. 21. num. 39.
- Orationis & virtutum in materia, tatum quifque nouit quantum facit. De Hor. can. cap. 1. num. 12.
- Oratio & omne aliud opus meritorium triplicem valorem, triplici hominum ſpeciei applicandum habet, & vt ſit faciendum. De Hor. can. cap. 8. num. 2. & cap. 20. num. 51. & De ſilent. num. 21.
- Oratio infecta veniali, poenam meretur, De ſilent. num. 21.
- Orationis attentio quortuplex, & quæ neceſſaria, vide verbo Attentio.
- Oratio facta pro alijs quid illi, & quid facienti proſit. De Hor. can. cap. 20. num. 41. &c. 49.
- Oratio aliena pro viujs an ſit vtilis illis, & ad quid. De Hor. can. cap. 20. num. 33. &c. 41. &c. 49.
- Oratio incantatio quæ mala. In ſum. cap. 11. num. 31. 39. & In Nouo. num. 28. In fine & De Hor. can. cap. 6. num. 48.
- Oratio & quodcumque opus bonum qua ratione ſatisfactoria. In ſum. cap. 3. num. 4. & cap. 26. num. 24. & De Indulg. Nor. 13. num. 14. & De poenit. diſt. 3. cap. ſatisfactio. num. 5. &c.
- Oratio inſiderata nihil prodeſt, nec deliberata ſatisfacit ſine propoſito ſatisfaciendi. De Hor. can. cap. 13. num. 15. &c. & Miſ. num. 137. & In Nouo. Miſ. 98. num. 1. &c.
- Oratio quâdo iuſte vel iniuſte interrumpatur, & quantum temporis. De Hor. can. cap. 10. num. 2. 12. &c. 70. & cap. 11. num. 37. &c. & cap. 16. à num. 66. vſque ad 71.
- Oratio ſue opus in mortali factum, vide verbo Opera, vel Opus.
- Oratio aliqua peccatoris obſtinati bona. De Hor. can. cap. 6. num. 27. &c. cap. 20. num. 12. 23.
- Oratio interdum male ex circumſtantiâ perſonæ. De Hor. can. cap. 20. num. 23.
- Oratio vel recitatio facta dormiendo, inutilis. De Hor. can. cap. 9. num. 5. 9.
- Oratio miniſtri Eccleſiæ facta in mortali, quæ mortalis. De Hor. can. cap. 6. num. 40.

- Oratio mista interdum tota est vera, & partes falsæ; & interdum partes veræ, & tota falsa. Cap. Hum. aur. q. 1. num. 2. &c.
- Oratio mista vane obseruantia mala; cum exēplis. De Hor. can. cap. 6. num. 45.
- Oratio non potest simul esse bona & mala. De Hor. can. cap. 6. num. 32.
- Oratio nulla; excepta Christi, prodest de iustitia alij quo ad gratiam. De Hor. can. cap. 20. num. 45.
- Oratio pro multis diebus vota, quæ vno dici possit. De Hor. can. cap. 3. num. 24. & Mis. num. 128. &c. & in Nouo Mis. 92. num. 2. &c.
- Oratio pro multis cæteris paribus præstat orationi pro paucis. De Hor. can. cap. 19. num. 98. 120. & cap. 20. num. 48.
- Oratio generalis pro multis; an proficit singularis. De Hor. can. cap. 20. num. 48.
- Oratio pro amico melior quam pro inimico cæteris paribus. De Hor. can. cap. 19. num. 98. & cap. 20. num. 48.
- Oratio peccatoris quæ mortuis prodest. De Hor. can. cap. 19. num. 59.
- Oratio pro defunctis omnium securissima. Mis. De Hor. can. cap. 19. num. 62.
- Oratio in quid prodest animæ purgatorij, & in quid non. De Hor. can. cap. 20. num. 43.
- Oratio pro temporalibus quæ bona; quæ melior, quæ optima. De Hor. can. cap. 6. num. 26.
- Oratio pro valetudine prospera, vel pro victoria Regis, vel lucro quæ bona vel mala. De Hor. can. cap. 6. num. 3. &c. 26. 49.
- Oratio quæ ex opere operato prodest, & quæ tantum ex opere operantis. De Hor. can. cap. 20. num. 40. &c. & De penit. dist. 1. cap. magna. num. 17.
- Oratio quid prodest si Deus propter eam non mutat suam voluntatem. De Hor. can. cap. 19. num. 54.
- Oratio quinque psalmorum quæ melior toto psalterio. De Hor. can. cap. 10. num. 55.
- Oratio semper postulata impetrat; quatuor concurrētibus. De Hor. can. cap. 19. num. 162.
- Orationem per malam vt satisfiat præcepto. De Hor. can. cap. 20. num. 29.
- Orationem quæ præcedere debeant, & quæ non. De Hor. can. cap. 12. num. 47.
- Oratio Dominica; præter infra-scripta, vide verbo Pater noster.
- Oratio Dominica & Angelica omnibus ediscenda. De Hor. can. cap. 3. num. 20.
- Oratio Dominica quomodo dicenda. De Hor. can. cap. 10. num. 61. & cap. 19. num. 162.
- Oratio Dominica continet summam petendorum à Deo. In sum. cap. 11. num. 1.
- Oratio Dominica est omnium perfectissima. Mis. 73. num. 3. In Nouo.
- Oratio Dominica quo iure post vespertas omitatur. Mis. 73. num. 1. 5. &c. In Nouo.
- Oratio Dominica quo modo interpretanda. De Hor. can. cap. 16. num. 18.
- Orationis Dominicæ expositio. De Hor. can. cap. 19. num. 162.
- Orationis Angelicæ expositio. De Hor. can. cap. 19. num. 128. &c.
- Oratio an ad sanctos viuos dirigi possit. De Hor. can. cap. 20. num. 15.
- ORATORVS pro mortuo quem putat saluum, hæc agat. De Hor. can. cap. 19. num. 75.
- Oratorum perfecte in principio agat hæc sex. De Hor. can. cap. 12. num. 3. &c. & cap. 19. num. 56.
- ORBIS totus, & Romanus, & Hispanus &c. differunt. De Iudicijs Not. 3. num. 156.
- Orbis Romanus quid. De Iudicijs. Not. 3. num. 162.
- ORDINANDVS vel ordinatus, præter infra-scripta, vide verbo Ordines.
- Ordinandus in sacris debet communionem accipere. In sum. cap. 21. num. 7. &c. Inf. 8. & In Nouo. num. 19.
- Ordinando ad primam tonsuram hæc sunt necessario, & hæc ordinando minoribus vel sacris. In sum. cap. 25. num. 68. & De Hor. can. cap. 22. num. 109. & Mis. 43. num. 3. In Nouo & Mis. 44. num. 2.
- Ordinandus vt peccet; si est indignus, si per simoniam, si ab Episcopo excommunicato, si illegitimus, si non suppleat supplenda, si eodem die multos ordines sumat, si deformis, energumenus, epilepticus, infans, vel excommunicatus. In sum. cap. 25. num. 68. &c. & cap. 27. num. 203.
- Ordinando cui capitulum vel alius sede vacante non possit dare licentiam. In sum. cap. 25. num. 68.
- Ordinandus etiā prima tonsura debet habere animum viuendi clericaliter. In sum. cap. 25. num. 108. Ad noue quæstus. & De Hor. can. cap. 22. num. 112. & Mis. 45. num. 2. In Nouo.
- Ordinandi facultas Papæ quæ legitima, & qualiter intelligenda. In sum. cap. 25. num. 68.
- Ordinandi ætas mutata, & multa noua ab ordinatis & ordinandis facienda. In sum. cap. 25. num. 68. 115. &c.

ORDINARIO quid faciendum quando diuerſi delegati contraria & exequenda præcipiunt. De Reſcript. cap. cum contingat. Remed. 4. num. 5.

ORDINATIO inordinata quam graue peccatum fit. De Red. Eccle. q. 3. non. 35. num. 9.

ORDINATVS an committat ſimoniam ſi tertius eo inſcio vel repugnante det aliquid Epifcopo pro ſua ordinatione. In ſum. cap. 25. num. 68. Pec. 2.

Ordinatus ſub Epifcopo titulari, vel contra Prælati voluntatem ut peccet. In ſum. cap. 22. num. 18. B. Pec. 3.

Ordinatus inordinare ipſo iure hodie eſt ſuſpenſus, & ſi ante ſuſpenſionis ſublationem celebrat, fit irregularis, cum noua limitatione. Cap. Accepta oppoſ. 8. num. 34. &c.

Ordinatus per ſaltum maiori ordine, omiſſo minore, eſt ſuſpenſus. In ſum. cap. 25. nu. 71.

Ordinatus ordine ſacro ſine legitima facultate vel ætate vel extra tempus legitimum eſt ſuſpenſus. In ſum. cap. 25. num. 70. & cap. 27. nu. 155. & cap. Accepta oppoſ. 8. nu. 34. &c.

Ordinatus bono & ſimplici animo ante iuſtam ætatē non ſuſpenditur. In ſum. cap. 27. nu. 155. & De lati & promiſ. num. 38. & cap. Accepta oppoſ. 8. num. 33. &c.

Ordinatus non renuntiet nec alienet titulum, niſi ſic &c. In ſum. cap. 22. num. 18. B. Pec. 3.

Ordinatus ſine patrimonio vel ad præſentationem alicuius beneficiarij cum pacto nihil petendi ab eo, eſt ſuſpenſus. In ſum. cap. 27. num. 158.

ORDO in genere quid, & quis Eccleſiaſticus, & quid ordo. Sacramentum. In ſum. cap. 22. num. 17.

Ordo vel ordines, præter infraſcripta vide verbo Ordinandus, vel Ordinatus.

Ordines ſacros metu iuſto accipiens, characterem quidem ſuſcipit, non tñ obligatur voto continentia illi adnexo. In ſum. cap. 22. nu. 51.

Ordinum ſuſceptio ſola ad titulum religionis non ratificat profeſſionem inualidam, De Reg. Com. 4. num. 72.

Ordinis circa Sacramentum errores damnati Tridenti. In ſum. cap. 22. num. 18. A.

Ordine non habito vtēs fit irregularis. In ſum. cap. 22. num. 7. & cap. 27. num. 242.

Ordines minores accipere in mortali, non eſt mortale; ſecus de maioribus. In ſum. cap. 22. num. 18. A. & cap. 25. num. 72. & De pœnit. diſt. 5. in princ. gloſ. num. 40.

Ordines minores tantum habens, ante neatur

recitare Horas. In ſum. cap. 25. num. 108.

& De Hor. can. cap. 7. nu. 12. & cap. 21. nu. 8. Ordines minores verum Sacramentū eſſe cur

tentius, De pœnit. diſt. 5. in princ. ter. pœnit. gloſ. num. 40.

Ordines minores accipere ſine animo clericali, an mortale. In ſum. cap. 25. num. 108. Ad noue quaſitum. & De Hor. can. cap. 22. num.

112. & Miſ. 45. num. 2. In Nouo.

Ordo ſacer cur impediatur & dirimat matrimonium. In ſum. cap. 22. num. 52.

Ordo theologis ſeptemplex, canonis ſis nouemplex, nobis octuplex. In ſum. cap. 22. num. 18. & De Hor. can. cap. 3. num. 27.

Ordo religionis, vide verbo Religio, præter infraſcripta.

Ordines mendicantium iure communi quatuor, ſed particulari plures. De Reg. Com. 4. num. 13.

Ordo qui ſeruandus tam in debitis certis quā incertis, circa reſtitutionem. In ſum. cap. 17. à num. 47. vſque ad 52.

Ordinem non ſeruare in recitandis Horis, eſt veniale tantum. De Hor. can. cap. 3. nu. 54.

OREMVS, ſemper præcedit collectas, niſi &c. De Hor. can. cap. 19. num. 170.

ORGANA Eccleſiæ non tam Deo grata vt vulgus putat. De Hor. can. cap. 16. nu. 45. &c.

Organorum vſus cur receptus, & quid proſit. At organa non pulſanda principaliter ad recreandum. De Hor. can. cap. 17. nu. 32. &c.

Organis miſcere profana diuinis, peccatum. In ſum. cap. 12. num. 87. & De Hor. can. cap. 16. num. 48.

Organo cantatum quomodo ſuppletur melius. De Hor. can. cap. 21. num. 15.

Organis ſonus in diuinis ne ſit nimius. De Hor. can. cap. 16. num. 52.

Organo pſallentes in quo peccent. De Hor. can. cap. 16. num. 48. &c.

ORIGINALE PECCATVM quid, quod non eſt ea multa quorum nomina appellantur. In ſum. præl. 8. num. 17.

Originale peccatum excludit omnes à vita æterna. In ſum. præl. 8. num. 8.

Originale peccatum tollitur per Baptiſmum, ſed non carentia, nec concupiſcentia &c. In ſum. præl. 8. num. 3.

Originale peccatum quomodo voluntarium. In ſum. præl. 7. num. 14. & In Nouo. nu. 10. & præl. 8. num. 8.

Originali peccato caruit Chriſtus & Virgo mater eius. In ſum. præl. 8. num. 9.

- Originalis peccati confessio vel poenitentia non est necessaria.** In sum. præl. 8. num. 10. In Veteri.
- Originale peccatum non est reatus, & cum eo omnes nascimur.** In sum. præl. 8. num. 6.
- Originale peccatum primiparentisve transfertur in descendentes per virtutem seminalem.** In sum. præl. 8. num. 4.
- Originale circa peccatum qui sic & sic errant, heretici sunt.** In sum. præl. 8. num. 6. Inf. 2. & num. 10.
- ORNAMENTA** sacra non applicanda vñibus profanis. De Hor. can. cap. 18. num. 68.
- ORNARE** se ornatu ad peccandum prouocante, quale peccatum. In sum. cap. 14. num. 37. D. Coleg. 7.
- Ornans** se, & infidens fenestris, cantans, aut videns, quis peccet. In sum. cap. 14. num. 30. & cap. 16. num. 13. &c.
- Ornans** se vt in coniugem appetatur an peccet. In sum. cap. 23. num. 22.
- Ornare** se quouis ornatu ea mente, vt non desistat ab eo, etiam si vetetur aliqua lege ad mortale obligante, est mortale. In sum. cap. 23. num. 17.
- Ornare** lasciuie imagines sanctorum est mortale. In sum. cap. 11. num. 23. & In Nouo. num. 25. In fine.
- ORNATVS**, fucus, fictio, & auctio pulchritudinis quando mortalia. In sum. cap. 14. num. 26. & In Nouo. num. 27. & cap. 23. num. 20.
- OSCVLA**, visus, vel tactus quando mortalia vel venialia. In sum. cap. 16. num. 11. &c. & De poenit. dist. 1. cap. si cui. num. 7. 11. &c. 14. &c. & cap. cogitationis. num. 15.
- P**
- PACTIO** pro iustitia vel gratia obtinenda quatuor de causis fit, & quando inducat poenas, & excommunicacionem. De dat. & promiss. nu. 16. &c.
- PACTVM** ne depositarius de dolo teneatur, non valet. In sum. cap. 17. num. 131.
- Pañum** de retrouendendo quid, & quod iustum, & quod vsurarium, & minuit de pretio, sed fructus non adiungit ementi. In sum. cap. 17. num. 247. &c. & cap. 23. num. 86.
- PANNICVLARIA**, quæ dicantur. De spol. cler. §. 1. num. 1.
- PAPA**, Rex, Episcopus &c. quando non peccent titulis suis laudari. Cap. Inter verba. 1. concl. num. 7.
- Papa**, Reges, & alij, cur recte suscipiant oscula pedum, manuum &c. eo solo sine quod eis debentur. Cap. Inter verba. §. concl. num. 47.
- Papa** osculantur pedes sed non eius legato. Cap. Hum. aur. q. 1. num. 7.
- Papa** quid significet, & solus Pontifex Romanus appellatur. De spol. cler. §. 2. num. 1.
- Papa** cum consecratur incenditur quædam fluppa, qua ardente dicitur ei, *Sic transi gloria mundi*. Cap. Inter verba. §. concl. num. 77.
- Papa** iurisdictionem immediate sumit à Deo in omnes. In sum. cap. 27. num. 263. In Nouo & De spol. cler. §. 2. num. 1.
- Papa** eo temporis momento quo eligitur, accipit à Deo potestatem super totum corpus Christi mysticum. In sum. cap. 27. num. 147. & De spol. cler. §. 2. num. 1. &c.
- Papa** non potest vendere beneficium Ecclesiasticum, potest tamen illud extinguere, diuidere, vnire, & de fructibus varie disponere. In sum. cap. 23. num. 108. Dico. 6. & In Nouo Inf. 8. & De spol. cler. §. 3. num. 6. &c.
- Papa** cum causa rationabili diuidere, & vnire Ecclesias, conferre, & auferre beneficia potest, etiam sine beneficiariorum culpa. De spol. cler. §. 3. num. 6. & c. 9.
- Papa** qui sine causa beneficium vel patrimonium alicui adimit, an peccet & restituere teneatur. De spol. cler. §. 18. num. 4.
- Papa** est summus administrator & dispensator omnium beneficiorum, fructuum, & omnium bonorum Ecclesiasticorum. In sum. cap. 23. num. 108. & De spol. cler. §. 2. num. 2. & §. 3. num. 6. & §. 9. num. 2. & §. 11. num. 4. &c. 8. & Mis. num. 29. 66. &c. 119. & In Nouo Mis. 11. num. 6. & Mis. §. 5. num. 2. & Mis. 46. num. 2. & De Indulg. Not. 29. num. 1. &c. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 40. num. 6. & q. 3. mon. 3. nu. 3. In fine & mon. 33. num. 1. Dico. 4. & 8.
- Papa** plus iuris habet in clericos, & bona eorū Ecclesiastica, quam Rex in laicos & bona eorum laica. De spol. cler. §. 18. num. 4.
- Papa** & alij Prelati quando possint rem spiritualem profanare, vel integram vèdere. In sum. ca. 23. nu. 108. & De spol. cler. §. 18. nu. 6. &c.

Papa non potest profanare consecrata benedictione constitutiva sacri, antequam definat esse talia. De spol. cler. §. 18. num. 10.

Papa lege naturali prohibetur alienare bona Ecclesiastica, vel redditus eorum, sine iusta causa. De spol. cler. §. 2. num. 2. 4. & §. 3. num. 1. & §. 4. num. 2. & De Indulg. Not. 15. num. 2. & De Red. Eccl. q. 1. mon. 40. num. 6. 10.

Papa in Missarum solemnibus cur ubique semper pallio utatur, alij vero Prælati minime. De spol. cler. §. 11. num. 7.

Papa & Monarcha voluntates donantium mutare potest cum iusta causa. In sum. cap. 12. num. 78. & De spol. cler. §. 3. num. 2. & De Red. Eccl. q. 1. mon. 50. num. 5. & mon. 59. num. 3. & mon. 60. num. 1.

Papæ debentur fructus Ecclesiarum, mensarum Patriarchalium, Metropolitanorum, &c. à die vacationis usque ad diem provisionis. De spol. cler. §. 6. num. 7.

Papa potest auferre Episcopatum vni, non autem omnibus simul. De spol. cler. §. 3. num. 1. Facit.

Papæ non licet alienare bona stabilia Ecclesiæ pro soluendis debitis contractis dum in minoribus existerat. De spol. cler. §. 2. num. 6.

Papa habenti vnum beneficium sufficiens, dās aliud non dispensat. De Hor. can. cap. 22. num. 64. & Mis. num. 10. & In Nouo. Mis. 61. num. 2.

Papa non errat in his quæ sunt fidei & morum. De Iudicijs Not. 3. nu. 46. & De Reg. Com. 4. num. 20.

Papa à quo, & qua potestate absoluitur. In sum. cap. 27. num. 260. In Nouo. & De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 9. 15. &c.

Papa præbens aliquid alicui quem scit iure humano ad id inhabilem, ipso facto sine alia dispensatione facit eum habilem. In sum. prel. 9. num. 14. & cap. 25. num. 74. & De Rescript. cap. si quando Except. 10. num. 3. & Mis. num. 64. & In Nouo Mis. 35. num. 3.

Papa potest dispensare super Horas canonicas. De Hor. can. cap. 11. num. 31.

Papa dispensare potest in matrimonio rato & non consuminato, cum causa iusta. In sum. cap. 22. num. 21. & De pœnit. dist. 1. cap. diuortium. num. 4. &c.

Papa solus dispensat super voto solemnī, & alijs quinque. In sum. cap. 12. num. 75.

Papæ potestas alienandi est diuersa à facultate aliorum Prælatorum. In sum. cap. 25. num.

74. & De spol. cler. §. 2. num. 5. &c.

Papa seu Prælati vel dominus conferendo beneficium vel officium indigno peccat, & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. nu. 96. & De Red. Eccl. q. 2. mon. 23. num. 1.

Papa vel princeps transgrediendo suas leges sine causa cur peccet. De Rescript. cap. si quando Except. 8. num. 12. &c. & De spol. cler. §. 3. num. 8. & De Red. Eccl. q. 1. mon. 20. num. 5.

Papæ electioni factæ etiam à duabus Cardinalium partibus contradicatur, si sit furiosus. De Rescript. cap. si quando Except. 10. num. 4.

Papa non reseruat sibi casus sine censura; qua sublata cessat reseruatio, secus Episcopus. In sum. cap. 27. num. 254. & In Nouo. num. 261.

Papa non incurrit simoniam prohibita iure humano, & liberat eum cum quo ea vitur. In sum. cap. 23. num. 108. 111. Dico. 10. & De dat. & promiss. num. 17.

Papæ literas falsificans incurrit Bullam cœnz, & quid si tantum literam. In sum. cap. 17. num. 169. & cap. 27. num. 62.

Papæ literas impugnantes etiam antequam coronetur, sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 147.

Papæ lex quando liget Reges & omnes eis subditos. De vsuris. num. 106. &c.

Papæ narranti ut credatur. De Rescript. cap. si quando except. 8. num. 5.

Papæ commentanti non creditur sic ut legem ferenti. De vsuris. num. 49.

Papæ & Concilij an sit eadem potestas. De Iudæis Not. 1. 1. In fine glo. ult. num. 28. &c.

Papa an possit liberare suos non subditos à pœna seculari suorum dominorum. De Iudæis Not. 1. num. 13.

Papa cum quid vult esse infectum, irritat consequentia illud. Cap. Accepta. oppos. 8. nu. 16.

Papæ vel Monarchæ dispensatio est triplex, alia iusta & valida, alia nec iusta nec valida, alia iniusta sed valida. In sum. prel. 9. nu. 11. &c. & cap. 12. num. 57. 76. & cap. 23. num. 44. & De spol. cler. §. 3. num. 18. & De Rescript. cap. si quando except. 9. num. 12. &c.

Papa an possit dispensare in voto solemnī paupertatis vel castitatis. De Reg. Com. 2. num. 17. & De Red. Eccl. q. 1. mon. 9. num. 3. & mon. 55. num. 10.

Papa licet dispensare possit super voto & iuramento, non tamen super confessionis secre-

- to. De pœnit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 132. &c.
- Papa potest dispensare etiam hodie vt fiat matrimonium clandestinum. Cap. Hum. auz. q. 3. num. 4.
- Papa non subest iuri humano. De spol. cler. §. 2. num. 3. & §. 18. num. 1.
- Papæ licet de sua propria causa cognoscere, & cui præterea. De Iudicijs Not. 3. nu. 47. &c.
- Papa coronat Imperatorem, potestate non diuinitus, sed humanitus accepta. De Iudicijs Not. 3. num. 129.
- Papa transiit Imperium, super quo multa potest, & deponit Reges &c. De Iudicijs Not. 3. num. 3. 5. 124.
- Papa cur Reges deponere possit, vel deponētibus consentire. De Iudicijs Not. 3. nu. 100. 124. 137. & cur coadiutores dare nu. 106. & cur vacans Imperium regere num. 107.
- Papa an habeat summam potestatem laicam, & cur subditos Imperij iudicet, vacante Imperij sede. De Iudicijs. Not. 3. num. 1. &c. 107.
- Papa soli, & Imperator lunę similis. De Iudicijs Not. 3. num. 4.
- Papa successor Petri & vicarius Christi &c. De Iudicijs Not. 3. num. 12. & De Indulg. Not. 32. num. 12.
- Papa nulli se potest subdere iudicandum. De Iudicijs Not. 3. num. 75.
- Papa ligari ab alio vt aliquando possit. De pœnit. dist. 5. in princ. gloss. sum. num. 34.
- Papa potest quædam maxima, & non quædam minima, & cur de quocumque peccato mortali iudicet. De Iudicijs Not. 3. nu. 109. &c.
- Papa quoque tenetur confiteri sua peccata semel in anno. De pœnit. dist. 5. in princ. gloss. sum. num. 32. &c.
- Papæ nequeit esse duo, Imperatores vero possunt; & cur. De Iudicijs Not. 3. num. 140. In fine.
- Papa & Curia eius non semper in eodem loco. De dat. & promiss. num. 29.
- Papa summus Christi Vicarius & Rex dupliciter suspicatur. De dat. & promiss. nu. 26. 29.
- Papa solus potest concedere Indulgentias pro defunctis. De Indulg. Not. 22. nu. 4. & Not. 32. num. 11. &c.
- Papa auctoritate iudiciaria non ligat existentes in purgatorio, nec soluit, nisi &c. De Indulg. Not. 22. num. 6. vsque ad 10.
- Papa potest concedere indulgentias existenti in peccato mortali, pro tempore quo fuerit contritus. De Indulg. Not. 18. num. 19. & Not. 19. num. 19.
- Papa triplicem potestatem habet super male ablatis, dispensat, componit, & remittit. De Indulg. Not. 29. num. 1. &c.
- Papa qui fuit religiosus professus per Papatū ab obedientia voto absoluitur, non autem a religione. De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. nu. 9.
- PAPATVS est beneficium Ecclesiasticum. De Red. Eccle. q. 1. mon. 39. num. 1.
- Papatus non perditur ob hæresim ipso iure. De Iudicijs Not. 3. num. 78. 142.
- PARAPHERNALIA bona quæ sine. In sum. cap. 17. num. 153.
- PARENTES, vide verbo, Pater, præter infra scripta.
- Parentum nomine etiam comprehenduntur cognati, amici, & patria, & secundario gubernatores, & tutores. In sum. cap. 14. num. 3.
- Parentes non honorando vel eis non obediendo, quando peccet filius, vide verbo Filius.
- Parentes odio, prosequi est circumstantia necessario contrahenda. In sum. cap. 14. num. 11.
- Parentes an possint suo voto filios obligare. In sum. cap. 12. num. 74. Pec. 5.
- Parentes an possint cogere filios ad matrimonium. In sum. cap. 14. num. 15. In fine.
- Parentes qui non possint cogi ad testificandum contra filios, vel cognatos; & contra. In sum. cap. 25. num. 48. &c.
- PAROCHIALEM ecclesiam capiens animo non promouendi, tenetur restituere fructus, nisi mutato animo promoueat. In sum. cap. 25. num. 18. & De Hor. can. cap. 21. num. 45. &c. 50.
- Parochialem Ecclesiam & Episcopatum quando liceat appetere. Mis. num. 69. & In Nouo Mis. 3. num. 3. & Mis. 7. num. 14.
- Parochialis Ecclesia proprie nō est præbenda. De Horis can. cap. 21. num. 55. 57.
- Parochialis Ecclesia etiam reseruata vel vacans in Curia, per concursum conferatur. In sum. cap. 25. num. 139.
- PAROCHIAS Dionysius Papa, Diocesibus Callistus diuisit. De pœnit. dist. 6. ca. placuit num. 3. &c.
- PAROCHVS, præter infra scripta, vide verbo Confessarius.
- Parochus proprie quis dicatur. De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 57. &c.
- Parochus & Episcopus tenentur prædicare populo suo diebus dominicis & festis &c. In sum.

sum. cap. 25. num. 121. 135. &c. 143.
Parochus & Episcopus quando, & quo iure teneatur residere in suis parochijs. In sum. cap. 25. num. 121. 135.
Parochus & Episcopus non residendo an faciat fructus. In sum. cap. 25. num. 121.
Parochus & Prælati quando teneantur visitare, & communicare subditum etiam peste infectum. In sum. cap. 24. num. 10. In fine & cap. 25. num. 133.
Parochus quando peccet non ministrans sacramenta subdito petenti. In sum. cap. 25. num. 131. & De pœn. dist. 6. ca. placuit. nu. 152. &c.
Parochus non potest iure communi excommunicare suos Parochianos. In sum. cap. 27. nu. 5. & De Rescript. cap. cum contingat. 2. caus. nul. num. 26. &c.
Parochus qui maritat an debeat esse mulieris vel viri. In sum. cap. 25. num. 144.
Parochus & quilibet cōfessarius approbatus potest absolvere ab omni excommunicatione à iure non reservata, & etiam ab homine generaliter data. In sum. cap. 27. nu. 39. Præmi. 4. & De Iudæis Nor. 11. In fine glo. vlt. nu. 35.
Parochus alieno confiteri quibus casibus liceat. De pœnit. dist. 6. in princ. cap. qui vult. num. 73. 86. & cap. placuit à num. 75. vsque ad 104. 138.
Parochus quando possit denegare Eucharistiā suo subdito peccatori etiam in paschate, & quando non. In sum. cap. 8. num. 11. & cap. 21. num. 55. & De pœnit. dist. 6. ca. sacerdos num. 65. 34. & dist. 7. cap. idcirco. num. 1.
Parochus excommunicatus potest suis parochianis sacra eis debita ministrare, sicut & alia debita alijs solvere. De Hor. can. cap. 22. num. 7. & Mis. 47. num. 3. In Nouo.
Parochus excommunicatus vicarium dat ad audiendas confessiones. De pœnit. dist. 6. cap. placuit num. 51. 55.
Parochus potest audire confessionem suorum subditorum vbique terrarum. De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 84.
Parochi & Canonici tenentur fidem profiteri intra duos menses à die professionis, & non facientes non faciunt fructus suos. In sum. cap. 25. num. 136.
PARRICIDA quid proprie significet. De pœnit. dist. 1. cap. serpens. num. 2. &c.
PARS notabilis Missæ vel Horarum quæ. In sum. cap. 21. num. 2. & De Horis can. cap. 3. num. 18. & cap. 10. num. 43.
PARTICIPANTES in male captis vt pec-

cent, & ad restitutionem teneantur. In sum. cap. 17. num. 17. 130.
Participare cum excommunicato dicitur, qui eandem cum illo audit missam, vel similia. De Hor. can. cap. 22. num. 7. & Mis. 47. num. 4. In Nouo.
Participare cum excommunicato metu mortis quando non sit peccatum. In sum. cap. 27. num. 36. & cap. Inter verba præl. 3. num. 4. Inferitur. 2.
Participans cum excommunicato in crimine criminoso, toties incurrit excommunicationem quoties participat. In sum. cap. 27. nu. 36. 112. & De Rescript. cap. cum contingat. Rem. 3. num. 3.
Participare cum excommunicato notorio à iure vel ab homine quando liceat. In sum. cap. 27. num. 35. not. 3.
Participare cū excoicato veniale tantū, nisi in sex casibus. In sum. cap. 27. nu. 28. &c. 35. &c. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. §. laboret. nu. 18.
PARVITAS rei, & parvitas iudicij excusant à peccato mortali, etiam in delectatione venerea. In sum. præl. 9. num. 10. & In Nouo. num. 12. & cap. 11. num. 4. & cap. 12. nu. 10. & cap. 17. num. 2. &c. & De dat. & promiss. nu. 20. & De pœnit. dist. 1. cap. si cui. nu. 17.
PASSIO Christi est valoris infiniti, tam quoad vim satisfactoriam, quam meritoriam. De Indulg. Nor. 12. num. 7. &c.
Passio Christi grata fuit, actio tamen displicuit. In sum. cap. 21. num. 25. & cap. Inter verba 1. concl. num. 5.
Passio animi quid, & quod nulla est proprie in appetitu intellectivo. In sum. præl. 5. num. 1.
Passiones principales quatuor, & aliæ quot, & quæ. In sum. præl. 5. num. 2.
Passiones sex in appetitu concupiscibili sensitivo, & quinque in irascibili, & earum subordnatio. In sum. præl. 5. num. 2. & In Nouo. nu. 3. &c.
Passionum confessio coram sacerdote qualis esse debeat. In sum. præl. 5. num. 6. & In Nouo. num. 10.
Passionum alia bona alia mala suapte natura, & quæ bona & quæ mala relata ad rationem. In su. præl. 5. nu. 3. &c. & In Nouo. nu. 5. &c.
Passiones omnes esse animæ morbos secundū Stoicos reprobatur. In sum. præl. 5. num. 4. & In Nouo. num. 7. & De pœnit. dist. 2. cap. sciendum. num. 6.
PATER noster, vide verbo, Oratio Dominica præter infra scripta.

- Pater noster, Ave Maria, Credo, quo iure teneamur memoriter scire. De Hor. can. cap. 3. num. 20. & cap. 20. num. 20.
- Pater noster, Ave Maria, Deus in adiutorium meum intende, & Salve Regina dicendi atente consuetudo quam utilis. Mis. 100. num. 1. & c. In Nouo.
- Pater noster de gentil' home quod. De silent. num. 29. & De Hor. can. cap. 13. num. 43.
- Patres qui dicantur in quarto præcepto. In sum. cap. 14. num. 3.
- Patres in tribus honorantur, sed minus honorandi quam Deus. In sum. cap. 14. num. 4.
- Pater vel mater ad quam restitutionem teneatur ob filium ex adulterio susceptum. In sum. cap. 16. num. 43. 46.
- Patres qui exponunt filios ad Ianuas aliorum vel xenodochiorum, ad quid teneantur. In sum. ca. 14. nu. 17. Pec. 3. & In Nouo Pec. 17.
- Patrem, an matrem, an filium, an fratrem, an uxorem magis diligere debeamus. Cap. Inter verba concl. 4. num. 23. & De fin. hum. num. 52. & De pœnit. dist. 2. cap. charitas est. §. & quid est diligere. num. 1. & c.
- Patres qui irritant vota filiorum in quæ iâ confenserunt, peccant. In sum. cap. 14. num. 17. Pec. 4. & In Nouo Pec. 18.
- Pater vel tutor potest irritare votum simplex filij factum ante 14. annum; etiam post 16. annum, dummodo filius in illa ætate ratum non fecerit votum; & quando dicatur ratum. In sum. cap. 12. num. 71.
- Patres qui dolo aut timore filios extrahunt à religione, aut eos in eam inducant peccant. & quando incurrant excommunicationem. In sum. cap. 14. num. 17. & cap. 27. nu. 150. exc. 55.
- Patres qui cogunt filios ad matrimonium contra eorum vota ut peccent. In sum. cap. 14. num. 17. Pec. 5. & In Nouo Pec. 19.
- Pater vel mater offerens filium vel filiam monasterio ubi scit non obseruari regulas, peccat mortaliter. In sum. cap. 12. num. 51.
- Pater non debet celebrare Missam, ministrante filio spurio. De Hor. can. cap. 18. num. 75.
- Pater quando possit ingredi Religionem reliquis filijs. De Reg. Com. 1. num. 8. Admo. 4.
- Pater quando teneatur de filij delicto, vel damno dato. In sum. cap. 17. nu. 151. & De Reg. Com. 2. num. 62. & De Red. Eccle. quæst. 2. mon. 5. num. 2.
- Pater cur non teneatur præligere filium digniorem, in legatis de quibus testari potest. In sum. cap. 26. num. 37.
- Pater in quibus casibus donare possit filio. In sum. cap. 17. num. 145. & c.
- Pater quid possit circa legitimam filiorum; & quid in eam computare possit, vide verbo Filius.
- Pater inducêdo filium vel filiam dolo vel fraude ad renuntiandam legitimam peccat, & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 152.
- Pater circa bona filiorum peccat his modis mortaliter. In sum. cap. 17. nu. 141. 151.
- Patres ut peccent permittentes filias suas adamare, vel adamari ob malum finem, vel dum essent desponsatæ, habere tactus impudicos & illicitos. In sum. cap. 14. num. 18.
- Pater & mater tenentur providere filijs de necessarijs tam corporalibus quam spiritualibus. In sum. cap. 14. num. 17.
- Pater non potest exheredare filiam eo quod contra suam volûtatem nupserit marito indigno. In sum. cap. 14. num. 15.
- Pater familias ministrans filijs vel subditis cibos prohibitos die ieiunij ut peccet. In sum. cap. 21. num. 26.
- Pater in rebus grauibz potest obligare filium sub mortali. In sum. cap. 14. num. 2. Sup. 3. & num. 12.
- Pater vel mater si fuit patrinus proprij filij, an possit petere & reddere debitum coniugale. In sum. cap. 16. num. 34. Cetera vide verbo Coniux.
- Pater baptizâs filium concubinæ iam iam mortiturum, non potest sine dispensatione accipere concubinam in uxorem. In sum. ca. 16. num. 34.
- Pater potest vendere filium etiam inuitû propter necessitatem. In sum. cap. 17. num. 88. In fine & cap. 23. num. 96.
- Pater non tenetur alere filium habentem unde se alat, nec contra. De spol. cler. §. 19. nu. 12.
- Pater tenetur nutrire filium post triennium, mater vero vsque ad triennium. In sum. cap. 14. num. 17.
- Pater an solus filijs succedat. In sum. cap. 17. num. 143.
- PATRINI sunt solum hodie designati, & quot designandi. In sum. cap. 22. nu. 37. & c.
- Patrinus an fiat omnis tangens cum nemo designatur. In sum. cap. 22. num. 39. & c.
- Patrini quid teneantur exhortari filios in baptismo susceptos. De Hor. can. cap. 3. num. 20. & c.

Patrini non debent assumi, qui sint Regulares.

De Regul. Com. 4. num. 65.

PATRONVS an quisque fiat de rebus male acquisitis. In sum. cap. 17. num. 30. Dico 2. & De Hor. can. cap. 22. num. 19. 22. & Mis. 52. num. 3. &c. In Nouo. & De fin. hum. nu. 63. & De Iudicijs Not. 3. num. 153.

PAUPER dicitur, cui pro sua decentia necessaria defuit. De Red. Eccle. q. 1. mon. 27. num. 3.

Pauper ditatus eleemosynis non tenetur ad eleemosynas dandas plus quam alius diues. De Red. Eccle. q. 1. mon. 46. num. 3. &c. & q. 2. mon. 25. num. 1. & q. 3. mon. 24. num. 1.

Pauperem se simulans an teneatur restituere eleemosynas. In sum. cap. 17. num. 107.

Pauperibus danda quando qui pauper est ea sibi retinere possit. In sum. cap. 17. num. 93. 171. & cap. 25. num. 122. not. 3. & De Hor. can. cap. 7. num. 33. &c. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 25. num. 2.

Pauperibus dare sua ut possit quis tanquam pauper habere collegiaturam, quæ non datur nisi pauperi, licet. In sum. cap. 17. num. 107. & In Nouo num. 108.

Pauperibus potius quam sacris ædibus prouidendum. De Red. Eccle. q. 3. mon. 35. num. 16. & De Reg. Com. 3. num. 7.

PAUPERITAS quid, & quod duplex, & an differat ab inopia. De Reg. Com. 1. num. 16. &c.

Paupertatis votum, vide verbo *Votum*, præter infra-scripta.

Paupertatis votum vel castitatis etiam simplex qui vouit, ad quid obligetur. De Reg. Com. 1. num. 18. &c. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 56. num. 2.

Paupertas quæ ad constituendam veram religionem necessaria. De Reg. Com. 1. nu. 18. &c. 24. & Com. 2. num. 2.

Paupertatis votum licet sit minus quam castitatis & obedientiæ; violatio tamen eius plus nocuit religionis statui. De Reg. Com. 1. num. 11.

Paupertatis à voto nec Apostoli per Apostolatium, nec Monachi per Episcopatum absoluntur. De Red. Eccle. q. 1. mon. 9. num. 1.

PAYSANDVM in medio & fine versus diuini Officij. De Hor. can. cap. 16. num. 26.

PAX duplex, bona & mala. De Iudicijs Not. 6. num. 111. & In Nouo. num. 76.

PECCANDI venialiter nulla causa iusta. De poenit. dist. 1. cap. tres sunt. num. 11. &c.

Peccandi periculo, vide verbo *Periculo peccandi*.

Peccans, præter infra-scripta, vide verbo *Peccator*.

Peccans venialiter ex contemptu, mortaliter peccat; & quando vere dicatur ex contemptu peccare. In sum. præl. 9. num. 15. & In Nouo num. 17. &c. & cap. 20. num. 2. & In Nouo. num. 20. & De poenit. dist. 1. in prin. gloss. sum. num. 8. & cap. tres sunt autem. num. 9. &c. 16.

Peccans ob fiduciam quod postea per confessionem veniam obtinebit, non est circumstantia aggrauans. In sum. cap. 6. num. 3. &c.

Peccans spe venit, indulgentiæ, vel alterius gratiæ, an possit ea frui. De Indulgen. Not. 34. num. 6.

Peccans opere non satisfacit dicendo toties peccavi corde, sed tenetur dicere quoties exterius. In sum. præl. 7. num. 24. & In Nouo. nu. 20. & cap. 6. num. 20. In fine.

Peccans in vno reus est omnium, ut intelligatur. De poenit. dist. 5. cap. fratres. num. 107. & De Iudicijs in Rub. num. 63.

Peccare potest homo ex solo libero arbitrio, sed non mereri vel meritorie operari. In sum. præl. 3. num. 10. &c. & De poenit. dist. 7. cap. si quis 1. num. 24. & De Indulgen. Not. 17. num. 6.

Peccat plus innocens quam alius. De poen. dist. 5. cap. considerat. 5. tanto. num. 3. &c.

Peccat plus qui plus nocet, & sic plus peccat occidens adulterum quam infantem. De poenit. dist. 1. cap. si quis necandi. num. 2.

Peccet cur plus vir quam mulier cæteris paribus. Cap. Inter verba. 6. concl. num. 9. & De poenit. dist. 5. cap. 1. in princ. considerat. nu. 88. &c.

Peccat mortaliter cui peccatum mortale præteritum placet. De poenit. dist. 5. in princ. ter. par. glo. num. 9. &c.

Peccant bis multi dum se putant semel tantum peccare. De poenit. dist. 5. cap. 1. in princ. consideret. num. 56.

Peccant plus cæteris paribus qui bis peccant, quam qui semel. Cap. Accept. oppos. 5. num. 9. &c.

PECCATVM quid; & omnis actus moralis inordinatus est peccatum. In sum. præl. 7. num. 2. & In Nouo. num. 24. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 1. &c. & De Iudicijs in Rub. nu. 44. & cap. Inter verba 1. concl. num. 17.

Peccata dimissa ut redeant per noua commissæ. De poenit. dist. 4. in princ. num. 1.

Peccata non delet cessatio peccandi; nec noua

- vita. De pœn. dist. 1. cap. tres sunt autē. nu. 5.
 Peccata cogitationis vt tollantur. De pœn. dist.
 1. cap. si cui. §. Item sicut. num. 6.
 Peccatum nullum mortale tollitur sine altero,
 nec absque charitate. De pœnit. dist. 2. cap.
 si quis. §. item sine charitate. num. 2. & dist.
 3. cap. sunt plures. num. 1.
 Peccatum mortale non tollit. dominia rerum.
 De Iudicijs Not. 3. num. 60. &c. & De pœnit.
 dist. 5. cap. 1. in princ. num. 35.
 Peccata quando occurrūt memoriæ an sint de-
 testanda. In sum. cap. 1. num. 32. & In Nouo
 num. 28. &c. & De pœni. dist. 5. in princ. rer.
 par. glos. num. 10. &c.
 Peccati commissi memoria ad quid bona vel
 mala. De pœnit. dist. 1. cap. quis aliquando. §.
 nunc autem. num. 3. & cap. vide benignita-
 tem. num. 6. &c.
 Peccati de essentia est vt sit voluntarium. De
 pœnit. dist. 1. cap. super tribus. num. 4.
 Peccati species, vide verbo Species peccati.
 Peccato alterius ad bonum vti licitum. De pœ-
 nit. dist. 6. cap. 1. §. sacerdos. num. 7.
 Peccata notoria grauiā etiam post pœnitentiā
 missę celebrationē impediunt. De pœn. dist.
 5. cap. 1. consideret. §. animaduertere. nu. 2.
 Peccato de grauiori grauior requiritur penitē-
 tia, de consilio. In sum. cap. 1. num. 35. & In
 Nouo. num. 31. & De pœnit. dist. 1. cap. vide
 benignitatem. num. 6.
 Peccatum ad mortem quid significet. De pœn.
 dist. 7. cap. nemo. num. 6.
 Peccatum suadens alteri licet nolit, vt illud fa-
 ciat, peccat. In sum. cap. 14. num. 31. E. Col-
 lig. 10. & In Nouo. num. 37. &c. 42.
 Peccatum etiam veniale in confessione auditū
 detegere, est peccatum mortale. In sum. cap.
 8. num. 3. 17. & cap. 18. num. 51. & De pœnit.
 dist. 6. cap. penul. sacerdos. num. 51. 86. & ca.
 Inter verba 6. concl. num. 17.
 Peccati numerus vt augeatur iterando, conti-
 nuando, & interrumpendo. In sum. cap. 6.
 num. 16. & De pœnit. dist. 5. in princ. cap. con-
 sideret. num. 46. &c.
 Peccati alterius qui est causa, vel ei consentiens
 siue in eo cooperans, quando peccet vel te-
 neatur ad restitutionem. In sum. cap. 14.
 num. 27. &c. 31. A. B. &c. & In Nouo. num.
 32. &c. 44. &c. & cap. 16. num. 15. & cap. 17.
 num. 14. &c. 195. A. &c. & cap. 18. num. 17.
 &c. cap. 19. num. 15. &c. & In Nouo cap. 20.
 num. 15. &c. & cap. 21. num. 25. & De pœn.
 dist. 1. cap. noli putare. num. 8. 12. & De In-
 dulg. Not. 24. num. 5.
 Peccatum reſeruatū ei, & quomodo confi-
 tendum & absoluendum. In sum. cap. 26. nu.
 6. & De pœnit. dist. 5. cap. consideret. §. cau-
 tus. num. 10. 17.
 Peccatum recordatū post communionē vel
 ante communionē, an necessārio statim
 confitendum. In sum. cap. 2. num. 9. & In No-
 uo. num. 10. & cap. 7. num. 6.
 Peccatum occultum, vide verbo Occultum. pec-
 catum, præter infraſcripta.
 Peccatum alienum occultum ſcire deſiderans,
 vel procurans vt peccet. In sum. cap. 12. nu.
 23. & cap. 18. num. 41. & cap. 23. num. 27.
 Peccatum occultum etiam verum detegens vt
 peccet, & teneatur ad restitutionem. In
 sum. cap. 7. num. 1. & cap. 18. nu. 45. & cap.
 Inter verba 6. concl. num. 18. &c. 21. & De
 pœnit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 3. & c.
 Peccatum alterius mortale qui non impedit
 cum poſſit absque ſuo nocumēto peccat
 mortaliter. In sum. cap. 14. nu. 26. & In No-
 uo. num. 27. & cap. 24. num. 23.
 Peccatum aliquod iudicare an ſit mortale nec
 ne, ad Eccleſiaſtica potestatem pertinet.
 De Iudicijs. Not. 6. num. 11.
 Peccatum vſuræ, vide verbo Vſura.
 Peccatum mentale vſuræ differt ab vſura men-
 tali. In sum. cap. 17. num. 206. &c. & De vſu-
 ris. num. 13.
 Peccatum mortale quid. In sum. præl. 7. num. 5.
 19. &c. & In Nouo. nu. 5. &c. 13. & De Hor.
 can. cap. 3. num. 62. & De Reſcript. ca. cum
 contingat Remed. 3. num. 2.
 Peccatū aliud eſt in genere entis, & aliud in ge-
 nere moris. In sum. præl. 7. num. 21. 23. & In
 Nouo. num. 15. 19.
 Peccatum diuiditur ſeptem modis, cordis, oris,
 operis, &c. & in 7. capitalia; & in Deū, prox-
 mum, & ſe ipſum, & in peccatum per exceſ-
 ſum & defectum. In sum. præl. 9. nu. 2. &c.
 Peccatum cordis, oris, & facti, eiſdem ſpeciei,
 & malitiæ eſt, vnum quidem in genere mor-
 ris ſed duo in genere entis. In sum. præl. 7.
 num. 23. & In Nouo. nu. 19. & præl. 9. nu. 2. &
 cap. 16. nu. 9. Pec. 5. & De pœnit. dist. 1. cap.
 aut facta. nu. 3. & ca. magna à nu. 9. vſq; ad 13.
 Peccati mortiferi ſtatus ſeptuplex. Miſ. 34. nu.
 4. &c. In Nouo.
 Peccatum verborum ſeptuplex, & præcipue ex
 intentione iudicandū. In ſu. cap. 18. nu. 3. &c.
 Peccatum duplex, originale & actuale, & quid.
 In sum. præl. 3. num. 1.

Peccatū originale; vide verbo Originale peccatū
 Peccatum actuale quid, & quæ eius species no-
 scendæ confessario. In sum. præ. 9. num. 1. 7.
 Peccatū aliquod siue furtum siue vitiū permit-
 tere parato, vt in eo deprehensus fructuo-
 sus castigetur quando licitum. In su. ca. 24.
 nu. 13. & In Vereri cap. 14. nu. 26. Pec. 10.
 Peccatū diuiditur in mortale & veniale. Præl.
 9. num. 7.
 Peccatum veniale & mortale, specie differunt.
 In sum. præ. 7. nu. 16. & In Nouo. nu. 11. &
 præ. 9. nu. 6. & c. & De Hor. ca. cap. 3. nu. 62.
 Peccatū veniale, vide verbo Veniale peccatum.
 Peccatum quoddam simplex, quoddam du-
 plex, quoddam multiplex. In sum. præ. 9. nu.
 19. & In Nouo. num. 20.
 Peccatum primum, primi Parentis quatenus
 fuit naturæ, transfertur in solos descenden-
 tes per virtutē feminale. In sum. præ. 8. nu. 4.
 Peccata contra conscientiam, qualia credun-
 tur talia sunt. In sum. præ. 9. num. 9. & cap.
 14. num. 26.
 Peccata mortalia sūt Accida, Desperatio, Pusil-
 lanimitas, Torpor, Râcor, & Euagatio mētis,
 quoties per illa violantur aliqua præcepta
 mortifera; alias secus. In sum. cap. 23. nu. 125.
 Peccata an sint vrbane dicta in peccata mo-
 uentia. In sum. cap. 14. num. 31. I. Collig. 17.
 & In Nouo. num. 42.
 Peccata ad impediēda futura in omni casu in-
 quirī potest, non autem ad puniēda præte-
 rita. In sum. cap. 24. num. 23. Prob. 5. & De
 Iudicijs in Rub. num. 92.
 Peccatum licet contritum, est tamen confiten-
 dum. In sum. cap. 1. num. 14. 27. & In Nouo.
 num. 10. 23. & c. & De poenit. dist. 1. in princ.
 glos. sum. num. 3. & c. 7. & c. & cap. lacrymæ.
 num. 3. & cap. ecce. num. 1.
 Peccatum in Spiritum sanctum quid? & est sep-
 tplex, & cur dicatur irremissibile. In sum.
 cap. 23. num. 126. & De poenit. dist. 1. cap. si
 sacerdos, num. 1. & c.
 Peccatum non est, ad minus peccandum indu-
 cere paratum; quando aliter fieri non po-
 test. In sum. cap. 14. num. 31. G. & In Nouo.
 num. 39. & c. & cap. 17. num. 263. & cap. In-
 ter verba 5. conel. num. 14. 20.
 Peccatum recte confessum semel non est ne-
 cesse iterum cōfiteri secundum legem diui-
 nam; & an quis possit lege humana obligari.
 In sum. cap. 9. num. 1. & De poenit. dist. 6. ca.
 placuit. num. 107. 112. 118. & Mif. nu. 130.
 & In Nouo Mif. 93. num. 2.

Peccatum quod non est, omne in Deum refer-
 ri potest. In sum. cap. 16. num. 7. Ratio. 1. &
 cap. 20. num. 3. & In Nouo num. 23. & De
 fin. hum. num. 15. & Mif. num. 73. & In No-
 uo. Mif. 37. num. 6.
 Peccatum quando non sit inuitare ad actum
 qui peccatum est. In sum. cap. 21. num. 25.
 Peccata sua ocella prodere nemo tepetur. De
 Iudicijs in Rub. num. 53.
 Peccati culpa quid, & quid eius pœna, & qua
 parte infinita. De Indulg. Not. 10. num. 3. &
 Not. 16. num. 2.
 Peccati effectus macula, & quid sit, & manet
 præterito peccato, & non efficitur à venia-
 li. De Indulg. Not. 10. num. 4. 7. & c.
 Peccati condonatio baptismalis & penitentia-
 lis, vt differant. De Indulg. Not. 16. num. 7.
 Peccatur non habitu sed actu. De fin. hum. nu.
 22. & c.
 PECCATORES orando quid impetrent. De
 Hor. can. cap. 6. num. 23. & cap. 19. num. 116.
 162. & cap. 20. num. 12. 25.
 Peccator pter infra scripta, vide verbo Peccans.
 Peccator vtens spiritualibus, forans, corrigens,
 iudicans, non peccat denovo, nisi & c. De poen.
 dist. 6. cap. 1. §. Sacerdos. num. 11. & c. 13. & c.
 & De Iudicijs in Rub. num. 42. & c.
 Peccator vt dicatur Diabolo venandatus. De
 poenit. dist. 1. cap. medicina. num. 5.
 PECORA vendere, locare, vel in societatem
 tradere, vide verbo Animalia, vel Societas.
 PECTORA nuda ostētare quo pulchriora vi-
 deantur quale peccatū sit. In su. ca. 23. nu. 19.
 PECVLIVM vnde dictum, & quodplex; &
 quando iustum vel iniustum. De Reg. Com.
 1. num. 14. & c.
 Peculij concedendi regulari duplex modus, &
 an vterq; hodiē liceat. De Reg. Com. 2. nu. 9.
 Peculium filiorum quadruplex, Castrense, qua-
 si Castrense, Aduentitium, Profectitium. In
 sum. cap. 17. num. 141. & c.
 PECVNIA præfens tanto plurius valet absen-
 te, quanto distantior. In sum. ca. 17. nu. 283.
 K. & In Nouo num. 295. & c.
 Pecunia dicitur numerata quicquid ea est esti-
 mabile. In sum. cap. 23. num. 71. & De Reg.
 Com. 1. num. 16.
 Pecunia eadem numerata plus alij quam alij
 valet. In sum. cap. 17. num. 283. B. & In No-
 uo num. 286. & De vluris. num. 46. & c.
 Pecunia vt merx est vendibilis, sed non vt est
 pretium. In sum. cap. 17. num. 283. F. & c. In
 Nouo. num. 291.

- Pecunia** cur maiori pretio præfixo exponi possit. In sum. cap. 17. num. 283. D. & In Nouo. num. 288.
- Pecunia** vna octo de causis pluris valet quam alia. In sum. cap. 17. num. 283. I. & In Nouo. num. 294.
- Pecunię** pretium auctoritate priuata vt mutari possit. In sum. cap. 17. num. 283. K. & In Nouo. num. 295.
- Pecunię** finis peculiaris quis, & qui alij septem in quos locari potest pretio, licet nõ mutuari vel commodari. In sum. cap. 17. num. 283. C. & In Nouo. num. 287.
- Pecunię** publicę custos, vel arcarius ea emendo & vtendo, vt peccet. In sum. cap. 23. num. 94.
- Pecunias** legare vt de relictibus Missę dicantur, quando liceat. In sum. cap. 17. num. 257. In fine.
- Pecuniam** dispersam per agrum vel in sacculo in foramine inueniens, cui restituet. In sum. cap. 17. num. 175. not. 3.
- Pecunia** mutuata, vel panis, vel vinum, & oleũ &c. etiam missa per nuncium fidelẽ, si amittantur, non liberatur mittens. In sum. cap. 17. num. 186.
- Pecuniam** argenteam mutuam dare vt aurea soluatur, an sit peccatum vsurę. In sum. cap. 17. num. 226.
- Pecunia** adulterina quomodo restituenda. In sum. cap. 17. num. 3. 167.
- PEDAGII** nomine quid intelligatur. In sum. cap. 27. num. 61.
- Pedagia** noua quis possit imponere, vel augere. In sum. cap. 27. num. 61.
- Pedagia** siue Gabellę rerum quas homines ad suam necessitatem ferunt, non debentur. In sum. cap. 17. num. 262. & In Nouo. num. 203.
- PENITVS**, & Nullatenus priuant, quomodo ipso iure, & quādo nõ disponant. De Rescript. cap. cum contingat 13. cau. nul. num. 3. 6.
- PENSIONARIVS** solo lapsu termini non excommunicatur, nisi &c. In sum. cap. 23. num. 104.
- Pensionarius** matrimonium contrahens, amittit pensionem. De Hor. can. cap. 21. num. 53.
- Pensionarius** quid teneatur recitare, & non recitans ad quid obligetur. In sum. cap. 25. num. 119. 122. & De Hor. can. cap. 7. num. 25. 30. & cap. 21. num. 10.
- Pensionarius** qualis teneatur dare pauperibus quę superfluant de sua pensione. De Red. Eccle. q. 1. mon. 32. num. 2. & De spol. cler. §. 8. num. 8.
- Pensionarius** beneficialis tenetur clerice viuere, contra vero faciens, licet peccet non tenetur tamen ad restitutionem. De Hor. can. cap. 21. num. 53. & Mis. num. 113. &c. & In Nouo Mis. 45. num. 1. &c. 6.
- Pensionarius** non tenetur amplius, si is cui erat soluenda pensio ante diem solutionis à Papa præfixum, moritur. De Red. Eccle. q. 2. mon. 16. num. 1.
- PENSIONEM** non reddens locator pro re locata perdit, vt peccet & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 187. &c.
- Pensio** quanta poni possit super Episcopatu, & Parochiali Ecclesia. In sum. cap. 25. num. 137.
- Pensio** constituta personaliter in quo nam sit grauior quam constituta per alium. In sum. cap. 27. num. 272. Inf. 12. & In Nouo num. 274.
- Pensio** à Papa ob paupertatem concessa laico licita, & quare. In sum. cap. 25. num. 119. & Mis. num. 116. &c. & In Nouo Mis. 45. num. 4. &c. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 3.
- Pensio** emphyteusis duplex, & quando non soluenda. In sum. cap. 17. num. 190.
- Pensionis** emptio si simoniaca est non valet, sed non excommunicat. In sum. cap. 23. num. 111.
- Pensio** beneficialis non potest emi, nec redimi sine auctoritate Papę, sed remitti potest. In sum. cap. 23. num. 111.
- PERCVSSIO** clerici quę excommunicet, & quę non, & quis clericus quo ad hoc. In sum. cap. 27. num. 77. 79. &c.
- Percussio** enormis, mediocris, & levis quę dicatur. In sum. cap. 27. num. 91. &c.
- Percutere** vel occidere ministrum iustitię an liceat etiam in defensionem suam. In sum. cap. 15. num. 8.
- Percutiens** mulierem grauidam quando peccet mortaliter. In sum. cap. 15. num. 14.
- Percutiens** aliquem iniuste etiam leuiter, si moriatur etiam culpa malorum medicorum sit irregularis: secus si iuste. In sum. cap. 27. num. 223.
- Percutiens** episcopum non consecratum, quamuis electum, & confirmatum, non incurrit Bullam cœnz. In sum. cap. 27. num. 67. Decla. 8.

Percutere, vulnerare, vel occidere, aut ea de re delectari, quando mortale. In sum. cap. 15. num. 4.

Percutiens ferro tricipiti aliquem, triaque illi vulnera graua infligens, tripliciter peccat. De pœnit. dist. 5. cap. consideret in princ. nu. 13. Exemplum. 5.

PEREGRINANTES à suo superiori facultatem acquirendi indulgentias petant. De Indulg. Not. 31. num. 15.

Peregrinatio voluntaria quando non liberet à ieiunio. In sum. cap. 21. num. 17. &c.

Peregrinationes, vigiliae, & alia huiusmodi opera, quæ carnem affligere solent, annumerantur ieiunio. In sum. cap. 3. num. 2. & In Nouo. num. 3.

Peregrinatio clerico ignominiosa impedienda. De pœnit. dist. 6. cap. pen. sacerdos. num. 172.

Peregrinari in Hierusalem sine licentia Papæ non licet sub excommunicationis pœna. In sum. cap. 27. num. 110. &c. & De Indulg. No. 30. num. 2.

PEREGRINIS plusquam viatoribus sacramenta conceduntur, si cum facultate peregrinantur. De pœnit. dist. 6. cap. placuit. nu. 67. &c.

Peregrinus quando possit eligere confessariū, qui tamē non potest absolui à casibus reseruatis episcopo. De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 62. &c. Inf. 4.

Peregrinus presbyter non celebret absque habitu decenti. De Hor. can. cap. 18. num. 96.

Peregrini qui proprie & qui quoad acquirendas indulgentias. De Indulg. Not. 32. nu. 44.

Peregrinum percutiens quando excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 65.

PERICVLO peccandi se exponens, vel agens contra conscientiam, tale committit peccatum, quale est periculum. In sum. præl. 9. nu. 9. & cap. 14. num. 26. & cap. 15. num. 8. & De Indulg. Not. 34. num. 5. &c. & cap. Inter verba. 1. concl. num. 19. & concl. 6. num. 9. & De pœnit. dist. 5. cap. qualitas. nu. 18. &c. & dist. 7. cap. si quis autem. num. 4. &c. 135.

Periculum mortis & articulus mortis an differant. In sum. cap. 26. num. 31. Dico. 23. & ca. 27. num. 271. Resp. 7. & In Nouo. 272. & De Indulg. Not. 30. num. 3. & Mis. 18. num. 3. In Nouo.

PERMISSIO duplex, impunitatis, & approbationis. De Red. Eccle. q. 1. mon. 54. num. 2. & q. 3. mon. 3. num. 5. & De spol. cler. & §. 8.

num. 6. & §. 11. num. 4.

Permissio peccati nulla est licita cum participatione lucris præcedentis. In sum. cap. 17. num. 195. A. Resp. 2.

Permittere furtum vel aliud vitium parato vt in eo deprehensus fructuosius castigetur, quando licitum. In sum. cap. 24. num. 13. & cap. 14. num. 26. Pec. 10. In Veteri.

Permittentes extrahere vetita & ferre ad Saracenos, quando incurrant excommunicationem. De Iudæis Not. 8. num. 20.

PERMVTATIO antiquior emptione, est licita etiam in pecunia. In sum. cap. 17. nu. 283. C. & In Nouo. num. 287.

Permutare beneficia etiam quoad titulum sine autoritate superioris, est simonia. In sum. cap. 23. num. 100. Inf. 3.

PERSEVERARE vsque in finem etiam qui sunt in gratia non possunt, sine auxilio Dei speciali. In sum. præl. 3. num. 12.

PERSONALITER adire monasteriū vt scribatur in Rosario non est necesse. Mis. num. 24. & In Nouo. Mis. 6. num. 3.

PERTINACIA quid, & quando mortalis. In sum. cap. 23. num. 113. 2.

Pertinax quis nam sit, & quando incurrat Bullam cœnæ. In sum. cap. 11. num. 17. Pec. 2. & In Nouo. num. 22. & De Iudicijs Not. 3. nu. 42.

Pertinax in sua sententia quando peccet mortaliter. In sum. cap. 11. num. 17. Inf. 2. & In Nouo. num. 22. & cap. 23. num. 33. &c.

PESTE infectum quando teneatur Parochus vel Prælatus visitare, etiam cum periculo propriæ vitæ. In sum. cap. 24. num. 10. In fine & cap. 25. num. 133.

Pestis tempore iurare amphibologice, quando liceat. In sum. cap. 12. num. 19. & cap. Hum. aur. q. 2. num. 9.

PETERE viginti pro 10 valente decem quando liceat. De pœnit. dist. 5. cap. qualitas num. 30. 34.

Petit semper qui bene semper seruit, & orat semper qui bene semper agit. De Hor. can. cap. 1. num. 9. & cap. 3. num. 7.

PIETAS quid; & quæ est virtus annexa Iustitiæ, non est misericordia. In sum. cap. 14. nu. 1. & De pœnit. dist. 1. cap. quia diuinitatis num. 2. &c.

PIGNORIS fructus quando bene vel male capiantur. In sum. cap. 17. nu. 203. & In Nouo. num. 204. 217.

Pignoris vsus datum pro dote accipiens maritus

- ritus non committit vsuram. In sum. cap. 17. num. 273. & De vsuris. num. 64. 67. &c.
- Pignoris qualis vsus peccatum, & quando vsura capere fructus. In sum. cap. 17. num. 204.
- Pignus cum pacto commissario an capere liceat. In sum. cap. 17. num. 204. & In Nouo. num. 205.
- Pignus vendere an liceat, & quo ordine. In sum. cap. 17. num. 204. & In Nouo num. 205.
- Pignus vendens minoris vel maioris debito quid faciet. In sum. cap. 17. num. 205.
- Pignus ab vsurario emptum, restituendum, si amissum est ob non solutas vsuras. In sum. cap. 17. num. 265.
- PIRATAE qui excommunicati in Bulla cenzæ. In sum. cap. 27. num. 59.
- Piratarum siue Sarracenorum naues vel galeas gubernantes sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 59. & De Iudæis. Not. 11. num. 2. & quid de vectoribus & ministris. num. 6. &c.
- PISCARI quando liceat diebus festis. In sum. cap. 13. num. 9.
- Piscatorum ac diuitum eiusmodi societas vsura &c. In sum. cap. 17. num. 282. &c.
- PIVM legatum, vide verbo Legatum, & verbo Testamentum.
- PLANCTVS, singultus, lacrymæ, dolor, sensus, non sunt necessaria ad contritionem. In sum. cap. 1. num. 23. & In Nouo. num. 20.
- POENA quid sit, & quid proprie contineat. De Hor. can. cap. 21. num. 48. &c. & De pœnit. dist. 3. cap. pœnitentia. num. 2. &c. 4. &c. & cap. pœnitentia secundo. num. 1. &c.
- Pœna peccati quid, & quid eius culpa. De Indulg. Not. 10. num. 3.
- Pœna statuta pro aliquo quam quis ignorat, an excuset scientem statutum. In sum. cap. 27. num. 272. Resp. 13. & In Nouo. num. 274.
- Pœna excommunicationis minoris, an sit maior pœna irregularitatis. In sum. cap. 27. num. 249. & In Nouo. num. 253.
- Pœna vel effectus excommunicationis quis sit, & quod duplex. In sum. cap. 27. à num. 17. vsque ad 23. & De Hor. can. cap. 16. nu. 59.
- Pœna imposita verbo scienter facientes, presumptiue, siue audentes, non comprehendit qui bona fide ignoranter, aut imprudens siue inanimaduertens fecit. In sum. cap. 27. num. 141. Decla. 4. num. 155. & cap. Accepta oppos. 8. num. 33. & De Reg. Com. 4. nu. 62. &c. not. 7. & De dat. & promiss. num. 38.
- Pœnas quando excuset necessitas, ignorantia, paruitas, vel gratitudo. De Iudæis. Not. 8. num. 24. &c.
- Pœna vnius correlatiui extenditur ad alterum, si eadem est ratio. In sum. cap. 22. num. 74.
- Pœna prohibens aliqua clericis quænam solos beneficiarios, vel sacros obliget. In sum. cap. 25. num. 110. Pec. 33. & De Regul. Com. 4. num. 27. In fine.
- Pœna capientis beneficium parochiale non extenditur ad capiētes alia beneficia. De Hor. can. cap. 21. num. 51.
- Pœna pecuniaria legalis, vel conuentionalis cui applicanda. De Iudicijs in Rub. num. 38.
- Pœna exacta ob non solutionem census an restituenda. De Vsuris. num. 110.
- Pœnam concubinarij clerici innouat Conciliū Trident. addens nouam. In sum. ca. 25. num. 109.
- Pœna magna vt possit esse iusta sine culpa. In sum. cap. 23. num. 58.
- Pœnæ Simonia quæ. In sum. cap. 23. num. 111. A. Dico. 1.
- Pœnas Simonia non incurrit quisquam propter simoniam commissam super ius patronatus. In sum. cap. 23. num. 111.
- Pœna imposita contra facientes, non ligat consules, mandantes &c. In sum. cap. 27. num. 51. & De pœnit. dist. 1. cap. periculose. num. 3. & cap. si quis non dicam. num. 17.
- Pœna quæ nam corporalis in foro conscientiaæ à dānato subeunda. De Reg. Com. 4. nu. 63.
- Pœna legis prioris non tollitur per pœnam posteriois, & quando censetur eadem. De Iudæis Not. 11 in princ. glo. ult. num. 24. 30.
- Pœnæ paritas duplex, durationis, & extensionis. De pœnit. dist. 1. cap. homicidium. num. 4. &c.
- Pœna inferni infinita, extensione non autē intensione. De pœnit. dist. 1. cap. homicidiorū. num. 4. &c. & dist. 5. cap. 1. In princ. confideret. num. 8.
- Pœna peccati temporaria in quam æterna mutatur, an per bona opera in malo statu facta tollatur. In sum. cap. 3. num. 5. & In Nouo. num. 7. & De pœnit. dist. 5. cap. primum qui vult. num. 45. &c.
- Pœnas qui statuunt, & qui ob eas obediunt, vt peccent. De fin. hum. num. 40.
- Pœnæ extrauag. De datis & promissis sūt octo, quarum tres primæ ligant in foro conscientiaæ, reliquas probabile est non obligare. De dat. & promiss. num. 44.
- Pœna ipso iure imposita non debetur in foro con-

conscientiæ, nisi &c. In sum. cap. 23. nu. 63.
 66. &c. & cap. 25. num. 118. & cap. 27. num.
 249. Dico. 2. & De Hor. can. cap. 21. num. 49.
 & De Reg. Com. 4. num. 63. &c. & De dat. &
 promiss. nu. 44. & De pœnit. dist. 1. ca. quisquis
 nu. 3. & dist. 5. in princ. ter. par. glo. num. 23.
Pœna exclusionis à collegio ipso iure incurſa,
 non tenetur quis in conscientia, antequam
 iubeatur id facere. Ibidem.
Pœna non semper remittitur tota, quoties re-
 mittitur culpa. In sum. cap. 3. num. 5. & In
 Nouo. num. 8.
Pœna sensus, & priuationis visus Dei, disse-
 runt. De pœnit. dist. 4. in princ. num. 3.
Pœna demeriti duplex, essentialis, & acciden-
talis; illa respondet contemptui Dei, hæc
 operi per eum facto. De pœnit. dist. 1. cap.
 magna. num. 16.
Pœna purgatorii maior huius seculi, & maior
ea quam Christus suscepit. De Hor. can. cap.
 20. num. 9. & De Indulg. Not. 3.2. num. 8.
 & De pœnit. dist. 7. cap. ult. §. si quis. num.
 16. 24.
Pœna purgandarum animarum ut voluntaria.
 Depœnit. dist. 7. cap. ult. §. si quis nu. 23. &c.
POENITENDVM an sit quoties quis cogno-
 scit se esse in statu peccati mortalis. In sum.
 cap. 1. num. 31. & In Not. num. 27. & De
 Hor. can. cap. 3. num. 12. &c.
POENITENS ad quam pristinâ dignitatem
 restituatur. De pœnit. dist. 4. cap. diuina. §.
 sicut ergo. num. 2. & dist. 6. cap. 1. §. quibus.
 num. 4. &c.
Pœnitens tenetur confiteri sua peccata, non
 enim sufficit ut ea confessarius sciat. De pœ-
 nit. dist. 5. cap. 1. consideret. num. 60. &c.
Pœnitenti, si habeat contrariam opinionem
confessario, quid agendum, & quid quando uter-
que dubitat. In sum. cap. 26. num. 4. &c. &
 De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem. nu. 54. 66.
Pœnitens an aliquando teneatur statim confi-
teri vel scribere sua peccata. In sum. cap. 21.
 num. 35. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres.
 num. 87. &c.
Pœnitenti non necessarium de virtute relicta
dolere. De pœnit. dist. 5. cap. consideret. §.
 desiccat. num. 3.
Pœnitens absens potest absolui à censuris & an
aliquando à peccatis. In sum. cap. 26. nu. 14.
Pœnitens quantam diligentiam adhibere de-
beat circa preparationem confessionis. In
 sum. cap. 9. num. 13. & In Nouo num. 16. &
 De pœnit. dist. 5. cap. fratres. num. 66. 75.
Pœnitens quomodo confessionem inchoabit.

In sum. cap. 10. num. 5.
Pœnitens quando possit confiteri venialia vni,
 & mortalia alteri. In sum. cap. 21. nu. 40. In fine.
Pœnitens quis nam debeat petere facultatem
confitendi alteri. In sum. cap. 7. num. 5.
Pœnitens non debet nominare personam cum
qua peccauit, neque confessarius id perpeti
debet, nisi &c. In sum. cap. 7. num. 2. & cap.
 10. num. 6. & De pœnit. dist. 5. cap. confi-
 deret in princ. num. 96. 100. 104.
Pœnitens non tenetur ad credendum se nun-
quam amplius peccaturum mortaliter. In
 sum. cap. 1. num. 13. & In Nouo num. 9. &
 cap. 3. num. 3. C. & In Nouo num. 13.
Pœnitens si animo tacendi peccatum, nisi in-
terrogetur, accedat ad confessionem peccat
mortaliter, & tenetur confiteri hunc animû.
 In sum. cap. 10. num. 6. & cap. 21. num. 39.
Pœnitens non satisfacit præcepto de confitendi
semel in anno, si confiteatur animo non
abstinendi à peccatis, vel si sua culpa non
fuit absolutus. In sum. cap. 10. num. 4. & De
 pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 182. &c.
Pœnitens putans se mortaliter peccasse, si non
recordatur in specie, tenetur confiteri in ge-
neri. In sum. cap. 10. num. 7.
Pœnitens quando debeat confiteri confessario
ignoto, aut mutato nomine, vel habitu. In
 sum. cap. 7. num. 5. & De pœnit. dist. 5. cap.
 1. in princ. num. 97.
Pœnitenti necessarium est propositum satisfaci-
endi Deo in hac vita, vel in purgatorio. In
 sum. cap. 3. num. 2. & cap. 26. num. 20. &
 De pœnit. dist. 3. cap. satisfactio. num. 1.
 &c. & dist. 5. cap. consideret. §. ponat. num.
 6. & cap. contrarium. num. 17. &c.
Pœnitenti pro se & contra se in foro conscientie
creditor. In sum. cap. 17. num. 250.
POENITENTIA sollemnis ut impediatur ma-
 trimonium. In sum. cap. 22. num. 74. Imp.
 11. Pec. 6.
Pœnitentia quid generaliter; & aliqua sine do-
lore, & aliqua cum eo. In sum. præl. 10. num.
 1. & De pœnit. dist. 1. in princ. præl. num. 3.
 &c. dist. 3. cap. pœnitentia 1. num. 2. 4. &
 cap. pœnitentia. 2. num. 2.
Pœnitentia verbû & quocûque quatuor significat,
virtutem, actum pœnitendi, Sacramentum pœni-
tentie, & pœnâ in eo iniunctâ. In sum. præl.
 ro. num. 1. &c. & De pœnit. dist. 1. In princ.
 præl. num. 4.
Pœnitentie Sacramentum quid, & quod duplex,
 & quæ partes eius, & per quæ verba institu-
 tum. In sum. præl. 10. num. 3. &c. & cap. 22.
 S num.

- num. 11. & De pœnit. dist. 3. cap. pœnitentia 1. num. 4. & cap. pœnitentia 2. nu. 1. & cap. perfecta num. 5. 7. & cap. satisfactio. nu. 1. & c.
- Pœnitentia Sacramenti materia & forma quæ. In sum. præl. 1. num. 4. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 6.
- Pœnitentia cur quartum Sacramentum. De pœnit. dist. 1. cap. secundo. num. 2.
- Pœnitentia alia bona, alia mala. In sum. præl. 10. num. 2. & In Nouo. num. 3.
- Pœnitentiæ Sacramentum interdum remittit culpam, interdum non: De pœnit. dist. 1. cap. voluissent. §. ex ijs. num. 9. & c.
- Pœnitentiæ effectus sunt tres. De pœnit. dist. 1. cap. ecce. num. 5.
- Pœnitentia vera quid & quas lacrymas necessario requirat. De Indulg. Not. 17. num. 9. & De pœnit. dist. 1. cap. quem pœnitet. num. 2.
- Pœnitentia vera cogit sensus voluntatem, & c. ad veniam necessaria. De pœnit. dist. 1. cap. perfecta. num. 2. & c.
- Pœnitentia iusta non est sola noua vita. De pœnit. dist. 1. cap. non sufficit. num. 1.
- Pœnitentia ingrediendi monasterium non necessario acceptanda. De pœnit. dist. 3. cap. consideret. §. ponat. num. 14.
- Pœnitentia est imponenda etiam constituto in mortis articulo. De pœnit. dist. 7. cap. si quis 1. num. 33.
- Pœnitentia iusta est imponenda: & quando iusta vel indiffereta ponatur. In sum. cap. 8. nu. 10. 17. & cap. 26. num. 15. & c. & De Indulg. Not. 32. num. 20. & c. & De pœnit. dist. 1. cap. mensuram. num. 3. 6. & c.
- Pœnitentiæ multe iniunctio utilis & c. De Indulg. Not. 11. num. 23.
- Pœnitentiæ iustitiæ relaxatio à Papa sine causa, tenet. De Indulg. Not. 15. num. 11.
- Pœnitentijs in imponendis octo notanda. In sum. cap. 26. num. 15. & De Indulg. Not. 32. num. 20.
- Pœnitentia arbitrio confessarij relinquitur, nō ad hunc effectum, sed ad iustum, & quæ consideranda sint in imponenda. In sum. ca. 26. num. 18. & De pœnit. dist. 1. cap. mensuram. num. 1. 5.
- Pœnitentia iniuncta vt ante Missam dicatur, quæ post eam dici possit. De Hor. can. cap. 3. num. 25.
- Pœnitentia septem annorum pro quouis peccato vt intelligatur. In sum. cap. 26. num. 17. & c. & De Indulg. Not. 32. num. 23. & De pœnit. dist. 1. cap. mensuram. num. 4. & dist. 5. cap. falsas. num. 2. & c. 14. 16.
- Pœnitentia iniuncta à confessario est magis meritoria; & an facta in peccato mortali sit satisfactoria & meritoria. In sum. cap. 3. num. 5. 7. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 74. & c. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 45. 48.
- Pœnitentia imposita alterius confessarij quando, & à quo diminui & mutari possit. In sum. cap. 26. num. 21. & c.
- Pœnitentia per opera alias debita fieri potest. In sum. cap. 3. num. 4. & cap. 26. num. 23. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. qui vult. num. 40.
- Pœnitentiæ & baptismi Sacramenti non prohibetur tempore interdicti. In sum. cap. 27. num. 178.
- Pœnitentia imponenda est ante absolutionem, imposita vero post absolutionem est eiusdē valoris. In sum. cap. 26. num. 10. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 35.
- Pœnitentiam omnem respuens an absoluehdus. In sum. cap. 26. num. 20. & De pœnit. dist. 5. cap. consideret. §. ponat. num. 6. 9. & c. & cap. contrarium. num. 17. & c. 21. & c. & dist. 6. cap. sacerdos. num. 97.
- Pœnitentia satisfactoria distincta est à restitutoria, & quæ earum acceptanda. In sum. cap. 21. num. 20. & De pœnit. dist. 1. cap. mensuram. num. 9.
- Pœnitentiam iniunctam à confessario & acceptatā non implens peccat mortaliter, quamuis possit eam acceptare vel non. In sum. cap. 21. num. 43. & cap. 26. num. 20. & c. & De Hor. can. ca. 10. nu. 5. 6. & De pœnit. dist. 5. cap. contrarium. num. 17. & c. 23.
- Pœnitentias publicas quomodo imponere debeat confessarius. In sum. cap. 8. num. 10.
- Pœnitentia minor sufficit baptizando quam absoluehdō. In sum. cap. 1. num. 38. & In Nouo. num. 36.
- POENITERE quid. In sum. præl. 16. num. 1. & c. De pœnit. dist. 1. in princ. præl. num. 3.
- Pœnitere de singulis peccatis etiam mentalibus tenemur. In sum. cap. 1. num. 25. & De pœnit. dist. 1. cap. perfecta. num. 3.
- Pœnitere semper peccati admissi consilij est, non præcepti. De pœnit. dist. 5. cap. 1. §. semper. num. 2. & c.
- Pœnitere vel orare non tenetur quis sub noui peccati pœna, eo solo quod sit in statu peccati mortalis. In sum. cap. 1. num. 31. & In Nouo. nu. 27. & De Hor. can. ca. 3. nu. 11. & c.
- POENITVDO peccati est nolle illud admisisse, & quomodo inueniatur sine dolore, veluti.

- luti in beatis. In sum. cap. 1. num. 2. &c.
- Pœnitudo, vide verbo Contritio, præter infra scripta.
- Pœnitudo maior de maiori peccato bona, sed non necessaria. In sum. cap. 1. num. 35. & In Nouo. num. 3. & De pœnit. dist. 1. cap. vide benignitatem. num. 6. &c.
- Pœnitudo etiam remissa, etiam instanti concepta cum debitis circumstantiis, satis est ad crimina delenda. In sum. cap. 1. num. 35. & In Nouo. num. 3. & De pœnit. dist. 1. cap. vide benignum. num. 6. &c.
- POLLUTA in Ecclesia celebrans peccat, sed non fit irregularis. In sum. cap. 25. num. 83. & cap. 27. num. 251. & In Nouo. num. 256. In fine.
- Polluta dicitur Ecclesia in sex casibus. In sum. cap. 27. num. 251. &c. & In Nouo. num. 256. &c.
- Polluta efficitur Ecclesia etiam per copulam inter coniuges in Ecclesia habitam. In sum. cap. 16. num. 32.
- Polluta Ecclesia pollutum est cimiterium conriguum, sed non contra. In sum. cap. 27. num. 253. & In Nouo. num. 258.
- Polluta non est Ecclesia in qua fertur sententia mortis si extra exequatur. In sum. cap. 27. num. 251. & In Nouo. num. 256.
- Polluta est Ecclesia in qua aliquis suffocatur, quâvis sine effusione sanguinis fiat. In sum. cap. 27. num. 251. & In Nouo. num. 256.
- Polluta non est Ecclesia propter percussione frangendo ossa tantum, vel contundendo carnes tantum. In sum. cap. 27. num. 251. & In Nouo. num. 256.
- POLLUTIO vel effusio sanguinis occulta in Ecclesia non impedit celebrationem in ea. In sum. cap. 27. num. 251. In fine & In Nouo. 256. In fine.
- Pollutio vel copula carnalis quæ communionē impediatur. In sum. cap. 21. num. 51.
- Pollutio voluntaria & inuoluntaria variorum casuum. In sum. cap. 16. num. 6. &c.
- Pollutionis incurrere periculo consentiens peccat. In sum. cap. 16. num. 6.
- Pollutio dormienti adueniens &c. an possit placere ob finem bonum. In sum. cap. 16. num. 6. &c.
- Pollutio in semidormiente quando mortalis. In sum. cap. 16. num. 8.
- Pollutio adueniens audienti confessiones an peccatum, & an ob id teneatur confessiones relinquere. In sum. cap. 3. num. 5. M. Resp.
16. & In Nouo. num. 26. & cap. 16. num. 6. &c.
- Pollutio præterita & futura in quo differant. In sum. cap. 16. num. 8. &c.
- POPVLVS quando possit contrauenire legi Imperatoris, vide verbo Legi.
- PORTAM SANCTAM anno Iobelei quis & quo ordine aperiat, & claudat. De Indulg. Not. 34. num. 8. &c.
- POSSESSIO quid, & ut differat à dominio. De Reg. Com. 1. num. 12.
- Possessio beneficii sine titulo acquiri non potest. Cap. Accepta oppof. 7. num. 16. &c.
- Possessionem beneficiorum accipientes contra Bullam Ioa. 22. non incurrunt pœnas in ea contentas, nisi sint Abbates vel Priores. Cap. Accepta oppof. 8. num. 24.
- Possessio beneficii quæritur & continuatur virtute tituli perdit ipso iure. Cap. Accepta oppof. 7. num. 18.
- Possessio rei non transfertur in alium per clausulam constituti ab eo qui eam nō possidet, sed possessio beneficii transfertur ab eo qui ei post renunciationem insiluit. Cap. Accepta oppof. 7. num. 19.
- Possessio sub conditione relicta vel tradita nec perdit nec quæri potest ante illam impletam. Cap. Accepta oppof. 7. num. 39.
- Possessio civilis dat ius libere redeundi etiam vi ad rem possessam. Cap. Accepta oppof. 7. num. 43. 46. 48.
- Possessio civilis non interruptitur cum ex continenti quæritur naturalis. Cap. Accepta oppof. 7. num. 52. &c.
- Possessio beneficii non perditur per sententiam priuatiuam. Cap. Accepta oppof. 7. num. 56.
- Possessionem prioris beneficii non perdit quisque eo ipso quod eius dominium perdat per adeptionem alterius, vel alio modo &c. Cap. Accepta oppof. 8. num. 2. &c. 19.
- Possessio cum sola supplicatione signata prehensa restituenda. Cap. Accepta oppof. 8. num. 26. &c.
- Possessio quæ dicatur colorata, & quæ non colorata, & varia. Cap. Accepta oppof. 10. num. 4. 23.
- Possessio vel color eius non semper perditur renunciatione. Cap. Accepta oppof. 7. num. 10. 20. 30. & oppof. 10. num. 8.
- Possessio colorata non perdit colorem perditio titulo. Cap. Accepta oppof. 10. num. 6. 12.
- Possessionem non omnis renūciatio tollit. Cap. Accepta oppof. 5. num. 19.

Possessionem beneficii non impedit ius commune contrarium. Cap. Accepta oppos. 10. num. 16.

Possessio quæ parit restitutionem non semper annihilat præuisionem illam tacentem, neq; contra. Cap. Accepta oppos. 10. num. 24. &c.

Possessio annalis quid pariat, & quid triennalis violenta & non violenta. Ca. Accepta oppos. 10. num. 25. &c.

Possessio accepta ante expeditionem bullarum ad quid valeat. Cap. Accepta oppos. 8. nu. 43.

Possessionem beneficii accipiens literis non expeditis, quando non perdat ius, nec iudicandus intrusus. Cap. Accepta oppos. 8. nu. 25. & De spol. cler. §. 7. num. 3.

Possessionem beneficii curati quando Episcopus restituere teneatur etiam secundo simili adepto. Cap. Accept. oppos. 10. num. 10. 23.

POSSESSORI non audito sua possessio non tollenda, etiã si dominus perdiderit ante declarationem. Cap. Accepta oppos. 8. nu. 18. &c.

POSSIDERE possumus aliquid iuste quo ad vnum, & iniuste quo ad alium. Cap. Accepta oppos. 7. num. 8.

POSTVLARE, vide verbo, Aduocari.

POTENTIA animæ quid, & sentiendi exteriores quinque, interiores quatuor. In sum. præl. 2. num. 1. &c.

POTESTAS, vide verbo Facultas, & verbo Gratia, præter infra scripta.

Potestas Papæ, vide verbo Papa.

Potestas excommunicandi, vide verbo Excommunicandi potestas.

Potestas absoluendi, vide verbo Absoluendi potestas.

Potestas iudicandi, vide verbo, Iudicandi potestas.

Potestas consecrandi, vide verbo, Consecrandi potestas.

Potestatis Ecclesiasticæ est iudicare an aliquid sit peccatum, nec ne. De Iudicijs, Not. 6. nu. 11.

Potestas generaliter quid, & est duplex: Ecclesiastica, & Laica. De Iudicijs, Not. 3. num. 80. &c.

Potestas Ecclesiastica quid, & quotuplex. De Iudicijs Not. 3. à num. 80. vsque ad 83.

Potestas Ecclesiæ cui data sit principaliter, Ecclesiæ, an Petro. De Iudicijs, Not. 3. nu. 84.

Potestas Ecclesiastica quatenus extenditur ad temporalia. De Iudicijs, Not. 3. num. 95. vsque ad 98. 164.

Potestas Ecclesiastica an cognoscat de quolibet Christiano, quatenus Christianus est. De

Iudicijs, Not. 3. num. 109. 123. & Not. 6. num. 1. 9. 15. 18. 33. 38. 79. &c.

Potestas Ecclesiæ quæ nunc est, non fuit ante Christum natum. De Iudicijs, Not. 3. nu. 92.

Potestas Ecclesiastica & Laica contrario modo progressæ. De Iudicijs, Not. 3. num. 94.

Potestatis Ecclesiasticæ capax est Laicus iure diuino, sed non humano, sedmina vero religioſa etiam humano. De Iudicijs, Not. 3. num. 143. & &c. De Redit. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 4.

Potestas Ecclesiastica quando posset Christianos omnes ad faciendum vnum ducem cogere, qui omnium eorum toti exercitui imperaret. De Iudicijs, Not. 3. num. 163.

Potestas Ecclesiastica non repugnat Laicæ. De Iudicijs, Not. 3. num. 76. &c.

Potestas Ecclesiastica non requirit gratiã nec prædestinationem, licet characterẽ baptismalẽ requirat. De Iudicijs, Not. 3. nu. 141. &c.

Potestas Ecclesiastica coniuncta seculari quare occidere possit. De Iudicijs, Not. 6. num. 27.

Potestas Ecclesiastica, & Laica vt conueniant, & differant. De Iudicijs, Not. 3. num. 8. 88. &c. 118. 123. 125. &c. 145. &c.

Potestas Laica quid, & quæ necessaria communitati. De Iudicijs Not. 3. à num. 85. vsque ad 94. 113.

Potestas Laica antiquior Ecclesiastica. De Iudicijs, Not. 3. à num. 90. vsque ad. 93.

Potestas Laica non fuit vna instituta toti orbi, sicut vna Ecclesiastica. De Iudicijs, Not. 3. num. 218.

Potestatem Laicam nulla communitas à se abdicare potest. De Iudicijs, Not. 3. num. 119.

Potestas Laica iurisdicendi vt est à Deo immediate data. De Iudicijs, Not. 3. nu. 144. &c.

Potestas mere Laica non est penes Papam. De Iudicijs, Not. 3. num. 1.

Potestati humane nullum hominem subijci, temerarium. De Iudicijs, Not. 3. num. 141.

Potestas publica ex probatis per publicam scientiam iudicare debet. De pœnit. dist. 1. cap. si quis aliquando. §. non tibi dico. num. 24.

Potestas siue gratia concessa etiam de conferendis aliquibus beneficijs, non spirat morte concedentis. De Red. Eccle. q. 3. mon. 8. num. 1. 4. & De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 161. &c.

Potestas, Officium, & Potentia an differant. De Iudicijs, Not. 3. num. 80.

PRAEBENDA non est proprie parochialis Ecclesiæ. De Hor. can. cap. 2. num. 55. 57.

PRAE-

PRAECEPTIVA verba quando consilium inducant, & contra, consilia quando praeciptum. De poenit. dist. 5. cap. fratres. num. 1.

PRAECEPTVM, Mandatum, & Commissum, ut differant & obligent. In sum. cap. 23. num. 49. &c. & De Indulg. Nor. 32. num. 51. &c.

Praeceptum Ecclesiae totum aut pro parte quod quis potest, seruandum. In sum. cap. 21. num. 20. 22. &c. & De Hor. can. cap. 11. num. 11 & 16.

Praeceptum de diligendo Deo super omnia impleri potest in peccato mortali, ut intelligatur. In sum. cap. 11. num. 6. 13. & In Nouo. num. 17. Dico. 7. & De poenit. dist. 2. cap. charitas. num. 9.

Praecepta Dei omnia impleri possunt a nobis etiam in peccato mortali quo ad substantiam actus. In sum. cap. 11. num. 13. & In Nouo. num. 17. & De poenit. dist. 2. cap. charitas est. num. 9.

Praecepti transgressio etiam metalis quae mortalis. In sum. cap. 11. num. 11. &c.

Praecepto de confitendo semel in anno non satisfaciunt poenitens si confiteatur animo non abstinendi a peccatis, vel si sua culpa non fuit absolutus. In sum. cap. 10. num. 4. & De poenit. dist. 6. cap. placuit. num. 182. &c.

Praecepti transgressio omnis mortalis, nisi unus ex tribus ipsum excuset. In sum. cap. 11. num. 4. & De poenit. dist. 5. cap. negotium. num. 7.

Praeceptorum multorum transgressio, quae unus peccatum. In sum. cap. 11. num. 4. Dico. 5.

Praecepti finis non est in praeecepto, nisi in praeeceptis super charitate. In sum. cap. 13. num. 2. Dico. 3. & cap. 21. num. 7. In fine & De Hor. can. cap. 20. num. 29. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 60. num. 21. &c. & Mis. num. 43. & In Nouo Mis. 21. num. 2. & cap. Inter verba 5. concl. num. 72. &c. & De poenit. dist. 5. cap. 1. consideret. num. 28. &c.

Praeceptum Apostolorum & Conciliorum abrogatur per contrariam consuetudinem. De poenit. dist. 5. in princ. ter. part. glo. num. 2. &c.

Praecepta decalogi sunt leges naturales & diuina. De spol. cler. §. 2. num. 3. & De dat. & promiss. num. 13. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 2. num. 3. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquid. §. non tibi dico. num. 12.

Praeceptum frangitur neglectu, & consiliorum contemptu. In sum. cap. 20. num. 2. & In Nouo. num. 20. & De poenit. dist. 1. in princ. prel. glo. sum. num. 8.

Praecepta negatiua semper & ad semper obligant, affirmatiua vero semper sed non ad semper. In sum. cap. 17. num. 5. & De poenit. dist. 5. in princ. ter. part. glo. num. 6. &c.

Praeceptum ut impleatur requiritur actualis vel virtualis intentio, vel propositum: aliter non satisficit. De Hor. can. cap. 13. num. 16. &c. & Mis. num. 44. & In Nouo Mis. 22. num. 1.

Praeceptum de non laedendo alium potentius quam praeeceptum de confitendo circumstantiam. De poenit. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 99. &c.

Praeceptum de diligendo Deo super omnia intelligitur quoad estimationem & appretiationem, non autem quoad intentionem & feruorem. In sum. cap. 1. num. 9. & In Nouo. num. 14. & cap. 11. num. 5. Prel. 3. & num. 15. & In Nouo. num. 6. 19. & cap. 14. num. 23. & De lin. hum. num. 20. &c.

Praecepta de diligendo Deo & proximo maiora omnibus praeeceptis decalogi, & quando adimplenda. In sum. cap. 11. a num. 5. vsque ad. 10.

Praeceptum diligendi Dei quis frangit. In sum. cap. 11. num. 14. & In Nouo. num. 18.

Praeceptum de colendo Deum frangitur triginta octo modis praeter participantes. In sum. cap. 11. a num. 23. vsque ad finem. & In Nouo. num. 26. &c.

Praeceptum colendi Deum ut differat a praeecepto diligendi & credendi. In sum. cap. 11. num. 17. & In Nouo. num. 21. &c.

Praeceptum credendi frangit, qui credit non esse catholicum quod credere tenetur esse tale. In sum. cap. 11. num. 17. & In Nouo. num. 22. Contra hoc.

Praeceptum diligendi proximum non est ex decem, & ut ex eo septem nascuntur. In sum. cap. 14. num. 5.

Praeceptum de diligendo proximo ad quid pro semper obligat. In sum. cap. 14. num. 7. &c.

Praeceptum secundum decalogi quid per nomen Dei comprehendat. In sum. cap. 12. num. 1. 84.

Praeceptum secundum de non iurando, quando violetur mortale. In sum. cap. 12. num. 4. &c.

Praeceptum tertium de colendis festis, qui violat regulariter, peccat mortaliter, nisi &c. In sum. cap. 13. num. 6.

Praeceptum quartum quomodo violet filius, & peccet mortaliter. In sum. cap. 14. num. 11. &c.

Præceptum quartum, quomodo violetur non amando proximum. In sum. cap. 14. num. 23. &c.

Præceptum quintum, vetat mortem corporis, & non animæ. In sum. cap. 15. num. 1. &c. 4. &c.

Præceptum sextum, & decimum, quæ verent, & quis frangat. In sum. cap. 16. nu. 1. 5. &c.

Præceptum sextum, & decimum prohibent omnem copulam carnalem illicitam, & omnem voluntatem & desiderium illius delectationis, etiam quæ nascitur ex sola cogitatione absque vilo opere, & proposito ipsius. In sum. cap. 11. num. 9. &c. & In Nouo. num. 11. &c. & cap. 16. nu. 1. 10. &c. 14. Cætera vide verbo Delectatio morosa.

Præceptum septimum, & nonum, quæ & quot prohibeant. In sum. cap. 17. num. 1. &c. 94. &c. & In Nouo. num. 95. & De Iudicijs. Nor. 6. num. 43. &c.

Præceptum octauum quid principaliter, & quid secundario prohibeat. In sum. cap. 18. num. 1. &c.

PRAEDICARE, siue prædicator, vide verbo Concionem, siue Concionator.

PRAEDIVM non fit ex parte infrugiferum eo quod reddat minus. De vsuris. num. 117.

PRAEDESTINATI sæpe charitatem amittunt. De pœnit. dist. 2. cap. firmum. num. 1.

PRAECIPIMVS, Mandamus, & similia verba ad quid obligent, vide verbo Mandamus.

PRAEFATIO Missæ inuentum antiquum, & quotuplex. De Hor. can. cap. 2. num. 1.

PRAEGNANS, vide verbo Grauida.

IRAE LATVS, vide verbo Superior, præter infra scripta.

Prælati, vel visitator inquirens religiosum de peccato non infamato propter infamiam alterius peccati, grauiter peccat. De Iudicijs in Rub. num. 62. & De pœnit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 25.

Prælati, vel visitator quando peccet volens scire, vel interrogans secreta. In sum. cap. 18. num. 40. & cap. Inter verba. 6. concl. nu. 15.

Prælati inferuire pro obtinendo beneficio quādo liceat. In sum. cap. 23. num. 100. Inf. 5. & In Nouo. num. 101. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 24.

Prælati mendicantium admittens aliquem ad professionem ante finitum annum probationis est suspensus. In sum. cap. 27. num. 157. susp. 12.

Prælati Regularis qualem iurisdictionem ha-

beat in subditos. De Reg. Com. 2. num. 63.

Prælati prouisi iurare debent se non alienaturos res Ecclesiæ. De Alie. rerum Eccle. & spol. cler. num. 12.

Prælati etiam dissipanti quæ res Ecclesiastica restituenta. In sum. cap. 17. num. 29.

Prælati, etiam Papa, vel Dominus conferendo beneficium vel officium indigno peccat, & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 73. 96. Pec. 9. & cap. Inter verba 2. concl. num. 12. &c. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 23. nu. 1. & De Rescript. cap. si quando except. 16. num. 3. &c. & Mis. num. 66. 76. & In Nouo Mis. 35. num. 1.

Prælati vel Superior etiam Prior vel Abbas est immunis à petenda venia suis subditis. De Reg. Com. 3. num. 4. &c.

PRAEMIVM meriti duplex essentiale & accidentale: illud respondet charitati, hoc operi per eam facto. De pœnit. dist. 1. cap. magna. num. 15.

Premium propositum capienti bannitum non debetur, nisi captum ducat ad iudicem. De pœnit. dist. 1. cap. hæc autem verba. num. 10.

PRAEPARATIO ad confessionem quanta debeat esse. In sum. cap. 9. num. 13. & In Nouo. num. 16.

Præparatio ad Missam celebrandam, vel ad recitandum officium, quæ necessaria. De Hor. can. cap. 14. num. 3. &c.

PRAESCRIPTIO quæ à restitutione excuset. In sum. cap. 17. num. 85.

Præscriptio memorabilis vt fortior centenario, & non tollit facultatem redimendi censum. De vsuris. num. 96.

PRAESENTATVS semel & admissus noua præsentatione non indiget. In sum. cap. 27. num. 262. Dico. 4. & In Nouo. num. 266.

Præsentatio fratrum ad audiendas confessiones vt intelligatur. In sum. cap. 27. a num. 260. vsque ad 269. & In Nouo. nu. 264. &c.

Præsentatio simoniaca, vide verbo Simonia.

Præsentare se quam primum possit tenetur absoluitus ab inferiore de excommunicatione Papali propter impedimentum veniendi Romam. In sum. cap. 27. num. 89.

Præsentatus ante suam acceptationem, vel electus ante confirmationem non tenetur recipere Horas. Cap. Accepta oppos. 5. num. 21. & Mis. 97. num. 3. In Nouo.

PRAESVMENDVM non est iustam causam interuenisse in alienatione rei Ecclesiæ, etiā per

- per Papam facta, nisi de illa constet. De spol. cler. §. 2. num. 8.
- PRAESUMPTIO** quid, & quæ mortalis. In sum. cap. 23. num. 11. 14. & De poenit. dist. 7. cap. si quis. 1. num. 8. &c. 11.
- PRECES HORARIAE**, vide verbo Horæ canonice.
- PRESBYTER**, præter infra scripta, vide verbo, Sacerdos, & verbo, Missam celebrans.
- Presbyteri** quo duplici honore honorandi. De Red. Eccle. q. 1. mon. 29. num. 2.
- Presbyter** fornicarius vel concubinarus quando suspensus, vel irregularis. In sum. cap. 25. num. 77. & cap. 27. num. 154. 248.
- PRESBYTERICIDIVM** an impediatur matrimonium. In sum. cap. 22. num. 74.
- PRETIUM** rerum iustum quid, & est triplex, primum siue infimum; medium siue moderatum; & rigorosum siue supremum. In sum. cap. 17. num. 228. & cap. 23. num. 78. &c. & De vsuris. num. 5. & De poenit. dist. 5. cap. qualitas. num. 34.
- Pretium iustum** est quo præsentī pecuniæ vendi potest. In sum. cap. 23. num. 80.
- Pretium iustum** censum vnde cognoscatur, & semper non est idem. De vsuris. num. 104. 112. 140. Resp. 18.
- Pretium** etiam lanarum & mercium nauticarum non auget, neque minuit dilata solutio. In sum. cap. 23. num. 82.
- Pretium** auget utilitas venditoris, sed non utilitas vel necessitas emptoris. In sum. cap. 23. num. 83. & De vsuris. num. 48.
- Pretium** minuit copia venditorum, & auget paucitas eorum. In sum. cap. 23. num. 84. & De poenit. dist. 5. cap. qualitas. num. 38.
- Pretio** maiore vel minore dimidio vendens vel emens quomodo peccet. In sum. cap. 23. num. 84. &c. & De poenit. dist. 5. cap. qualitas. num. 46.
- Pretium** diminuitur pacto de retrouendendo, etiam quo ad hoc. In sum. cap. 17. num. 247. &c. & cap. 23. num. 86.
- Pretio** minore iusto emere velle, quando non sit peccatum. In sum. cap. 23. num. 87.
- Pretium** quando taxandum, & taxatum vt seruandum. In sum. cap. 23. num. 88.
- Pretium** augere propter periculum recipiendi rem creditam, est usura. In sum. cap. 17. num. 210. 228. & cap. 23. num. 81.
- PRIMA TONSVRA** & quatuor minores, an accipi possint sine intentione clericandi. In sum. cap. 25. num. 108. Ad noue quæsum;
- tum; & Mis. num. 114. & In Nouo Mis. 45. num. 2. &c.
- Primam tonsuram** vel alios ordines volenti recipere, quid necessarium. In sum. cap. 25. num. 68. & Mis. nu. 110. & In Nouo Mis. 43. num. 3.
- Primam consuram** & quatuor minores accipere in mortali, veniale est, secus de ordinibus sacris. In sum. cap. 22. num. 18. A. & cap. 25. num. 72. & De poenit. dist. 5. in princ. glo. num. 40.
- PRIMITIAE** vt decimæ soluendæ. In sum. cap. 21. num. 32.
- PRIMOGENITVS** auctoritate regia institui potest, cum clausula vt deficientibus legitimis, illegitimi succedant. De spol. cler. §. 6. num. 2. Nor. 3.
- Primogenita** omnia siue maioratus non sunt dignitates. De Red. Eccle. q. 2. mon. 15. num. 2.
- PRINCEPS**, vide verbo, Dominus, & verbo, Rex, præter infra scripta.
- Princeps** vel Domini prohibentes ne fere occidantur à dominis prædiorum quibus nocet, peccant. In sum. cap. 17. num. 125.
- Principi** committenti inquisitionem & asserenti sibi costare de infamia, an sit credendum. De Iudiciis in Rub. num. 90.
- PRIORITAS** est multiplex, temporis, naturæ &c. De poenit. dist. 1. cap. quia diuinitatis. num. 7.
- PRIVILEGIUM** remuneratorium etiā per contractum vel pretio concessum, quando etiam sine causa tollatur. In sum. cap. 27. num. 73. & De Indulg. Not. 28. num. 7. & De Rescript. cap. si quando except. 20. num. 10. 13. & except. 21. consu. contr. num. 1. &c.
- Privilegia** concessa Antonio instar privilegiorum Pauli non tolluntur, licet Paulus perderet sua. De Indulg. Not. 26. num. 8.
- Privilegium** operatur aliquid, sed eo dato restringendum. De Red. Eccle. q. 1. mon. 50. num. 10. & q. 3. mon. 6. num. 3. &c.
- Privilegio** canonis: Si quis suadere diabolo, qui gaudeant. In sum. cap. 27. num. 79. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 3. &c.
- Privilegium** habens audiendi diuina tempore interdicti, non potest tempore cessationis, nec contra. In sum. cap. 27. num. 189.
- PROBARE** quod nequis, dicere non teneris. In sum. cap. 17. num. 134. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 23. & De poenit. dist. 6. cap. penult. sacerdos. num. 168.
- PROCVRATOR**, vide verbo, Aduocatus.

PRODICALITAS quid, & quæ mortalis. In sum. cap. 23. num. 70.

Prodigalitas Laicorum venialis, Clericorum autem quando & quare mortalis. In sum. cap. 17. nu. 94. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 7. num. 7. & mon. 19. num. 2. & c. & q. 3. mon. 15. num. 1. & mon. 17. num. 15. & c. & mon. 24. num. 1.

Prodigalitas etiam famæ quale peccatum, vide verbo Fama.

PRODIGVS nō est deterior Auaro. De Red. Eccle. o. 1. mon. 24. num. 4.

PROFANARI non possunt bona Deo dicata benedictione constitutiva sacri, durante for. ma. De spol. cler. §. 18. num. 7.

Profanare lapides vel ligna ecclesiæ, non potest Episcopus. De spol. cler. §. 18. num. 10. & c.

Profana diuinis miscere, organis vel alio, quale peccatum. In sum. cap. 12. nu. 87. & De Hor. can. cap. 16. num. 48.

PROFESSIO Religionis duplex, expressa, & tacita. De Reg. com. 1. num. 18. Dico. 24. & Com. 4. num. 73. & c.

Professio tacita quibus modis fiat. De Reg. Com. 4. num. 73. vsque ad finem.

Professio Regularis omnis intra annum probationis facta nulla. De Reg. Com. 3. num. 45.

Professio facta metu etiam reuerentiali quando inualida. In sum. cap. 22. num. 51. & De Reg. Com. 2. num. 31. & c. 67. & Com. 4. nu. 75. & c. & cap. Accepta. oppos. §. num. 6. & c.

Professio vel votum inualidum vt ratificari cē- seatur quid nam requiratur. In sum. cap. 12. num. 71. & De Reg. Com. 4. num. 71. 75.

Professio facta generalissima etiam in mani- bus Episcopi nō impedit matrimonium, nec dominium. De Reg. Com. 2. num. 5.

Professio vel votum factum per iracundiā quā- do non valeat. De Reg. Com. 2. num. 67. Ad- do. 13. & De pœnit. dist. 1. cap. diuortium num. 10. 13.

Professio religionis tollit omne votum antea fa- ctum. In sum. cap. 12. num. 65. 78.

Professio regularis æquatur indulgentiæ plena- riæ. De Reg. Com. 2. num. 60.

Professio nō abstergit regularem ab omni irre- gularitate præcedente. De Reg. Com. 2. nu. 60.

Professio facta dolo Episcopi vel Abbatis valet, sed bona proferentis non quæruntur mona- sterio. De Reg. Com. 2. num. 31.

Professi nem facere ubi nō obseruantur regu- la non liberat ab obseruatione regularum.

In sum. cap. 12. num. 50.

Professio Simoniaci facta quoad quid valet. Reg. Com. 4. num. 25.

Professio in excommunicatione suscepta re- net. In sum. cap. 9. num. 2. & In Nouo. num. 3. & cap. 22. num. 81. & cap. 27. num. 36. Ad. 6. & De Reg. Com. 4. num. 25. & De pœnit. dist. 5. cap. 1. §. cautus. num. 25.

Professionem virginis sacre impediens est ex- communicatus. In sum. cap. 27. num. 150. exc. 56.

PROFESSVS vere est dicens trado me tibi in monachum, vel voueo obedientiam se- cundum talem regulam. De Reg. Com. 1. num. 18. Dico. 24. & Com. 4. num. 29. In fine.

Professus an sit coram Deo, gestans anno ha- bitum sine animo profitendi, & sine con- trario, negative se habens. De Reg. Com. 1. num. 18. Dico. 24. & Com. 4. num. 75. Aduert. 4.

Professionem fidei facere tenentur canonici, & curati intra duos menses à die possessionis, quā non facientes, non faciunt fructus. In sum. cap. 25. num. 136.

Professus etiam Laicus conuersus non potest testari, nisi & c. vide verbo, Testari.

PROPHETAS habet Demon & quid distent à Dei. De Iudicijs Not. 2. num. 26. & c.

PROHIBITA materia, prohibetur factum ex ea, sed non contra. De Iudicis. Not. 7. num. 21.

PROHIBERE venationem quis possit iuste concurrentibus quinque. In sum. cap. 17. num. 120. 125.

Prohibere tenetur offensus ne parētes vel ami- ci vindictam sumant. In sum. cap. 15. num. 18. In Nouo. num. 17. Pec. 24.

PROMISSIO simplex de soluenda vsura, vel debito per ludum est nulla, secus si iuraue- rit. In sum. cap. 19. num. 17. & In Nouo ca. 20. num. 17.

Promissio confirmata voto an possit dispensari aut commutari sine consensu eius cui pro- mittitur. In sum. cap. 12. num. 78. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 50. num. 5. & mon. 59. num. 3. & c. & mon. 60. num. 1. & De spol. cler. §. 3. num. 2.

Promissio de dando pro Iustitia vel gratia & c. quando inducat excommunicationem. De dat. & promissa num. 21. vsque ad. 27.

Promissio quæ obliget ad mortale, dimissa tra- ctatur. In sum. cap. 18. nu. 6. & c. & cap. 1. Hum. aur.

- zur. q. 3. num. 6. & De pœnit. dist. 2. cap. non reuertebantur. num. 2.
- Promissio reciproca vel scommessa siue apuesta, quæ licita.** In sum. cap. 19. num. 18. & In Nouo. cap. 20. num. 18.
- Promissio si volam, & cum voluero, cur differant.** De pœnit. dist. 1. cap. hæc autem verba. num. 1.
- Promissio etiam cum iuramento de re minima, obligat ad veniale tantum.** In sum. cap. 12. num. 10. 39. & cap. 18. num. 7.
- Promissio, quam si promittens præuidisset incommodam fore, non promississet, an obliget.** In sum. cap. 18. num. 7. In fine.
- Promissio etiam iuramento firmata siue animo promittendi seu obligandi, ad quid obliget.** In sum. cap. 16. num. 18. & cap. 18. num. 7. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 6. & c.
- Promissio facta meretrici vel feminae propter opera meretricia non obligat.** In sum. cap. 17. num. 40. Inf. 5.
- Promissio facta Deo etiam cum animo non implendi, quando obliget in conscientia.** In sum. cap. 12. num. 27. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 6.
- Promissio facta homini de non ludendo vel similia, an sit votum.** In sum. cap. 12. num. 25.
- Promissio facta virgini vel feminae siue animo eam implendi, an obliget.** In sum. cap. 16. num. 18. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 6.
- Promittens non ducere uxorem aliam quam illam, non tenetur eam ducere, si vult siue vxore manere.** In sum. cap. 22. num. 27. Ref. 10.
- Promitto tibi illud dicens & quicquid volueris amplius de bonis meis, ad nihil aliud obligatur, quam ad expressum.** De dat. & promiss. num. 23.
- PROMOTVS in peccato mortali ad beneficium vel dignitatem, an peccet mortaliter.** Mis. num. 64. & c. & In Nouo Mis. 34. num. 1. & c.
- PROMVNCIANDA ut sint verba extranea.** De Hor. can. cap. 16. num. 17. & De pœnit. dist. 1. cap. quamobrem. num. 2.
- PROOEMIA bullarum Papæ an probent quæ continent, vel ad ornatum tantum ponantur.** De rescript. cap. si quando except. 8. num. 1. 7. & c. 11. & c.
- PROPOSITVM quantumvis ardentem non obligat etiam ad veniale.** In sum. cap. 12. num. 26. & De pœnit. dist. 2. cap. non reuertebantur. num. 1. & c.
- Propositum in proposito operatur id, quod op-**
- positum in opposito.** De pœnit. dist. 1. cap. si quis non dicam. num. 1.
- Propositum siue intentio vel relatio, vide verbo Intentio, siue Relatio.**
- Propositum virtuale vitandi futura, quod satis sit penitenti, & oranti, sacrificanti, & bona in Deum referenti.** In sum. cap. 1. num. 11. 13. & De Hor. can. cap. 13. num. 16. & c.
- PROPRIETAS & dominium idem, & quid.** De Reg. Com. 1. num. 12. & c.
- Proprietatis peccatum peccat qui etiam consentiente Prelato tenet aliqua siue iusta causa.** De Reg. Com. 2. num. 21.
- PROPRIVM duplex, quoad ius, & vsu simplicem facti.** De Reg. Com. 1. num. 15.
- PROPRIVS, vox hæc quid significet, & ut varie accipiat.** De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 130. & c.
- PROTESTANS verbo tantum sed non animo ne procedatur ad deformationem, non excusatur ab irregularitate, subsecuta deformatione.** In sum. cap. 27. num. 226.
- Protestatio contraria facto inualida, & quæ non ceat matrimonio.** In sum. cap. 22. num. 73. & De Reg. Com. 3. num. 14.
- PROTOPLASTVS cur dictus Adam, siue Ruber.** De pœnit. dist. 1. cap. Adam. num. 4.
- PROVINCIALIS potest dispensare super voto transeundi ad strictiorem religionem.** De Reg. Com. 4. num. 22. Inf. 6.
- PROVISIO cathedrarum, per suffragia scolasticorum, cui periculosa.** Cap. Inter verba concl. 3. num. 16.
- PROVOCARE detractorem quando sit mortale.** In sum. cap. 18. num. 57.
- PROXENETA vsuarius quando peccet.** In sum. cap. 17. num. 267.
- Proxenetæ vendens plurius quam sic mandat, quando illud restituet.** In sum. cap. 23. num. 57. & c.
- PROXIMI quo nam pacto comprehendantur in 4. præcepto.** In sum. cap. 14. num. 3.
- Proximum non diligens vel adiuvans in temporibus debitis, ut peccet, & quæ sint illa.** In sum. cap. 14. num. 23.
- Proximi animæ salus præferenda corporis propriæ salutis.** In sum. cap. 24. num. 9. Pec. 3.
- Proximum à damno defendere magis præceptum, quam subuenire ei lucro.** In sum. cap. 24. num. 22.
- Proximum liberare à mortis periculo, vel à quouis damno notabili, quando teneamur sub peccato mortali.** In sum. cap. 14. num.

10. & cap. 15. num. 3. 16. &c. & cap. 24. num. 17. & De pœnit. dist. 5. In princ. ter. par. glo. num. 14. &c.
- Proximo desiderans vt aliquod notabile damnum animæ vel corporis eueniat vt peccet. In sum. cap. 14. num. 24.
- PKVDENTIA carnis seu mundi quid sit, & quomodo differant. In sum. cap. 23. num. 77.
- PSALMOS quis sapienter & quis insipienter psallat. Mis. num. 142. & In Nouo Mis. 100. num. 3.
- PSALTERIVM Beatæ MARIAE, vide verbo Rosarium, præter infra scripta.
- Psalterium Beatæ MARIAE, cur, & à quo Rosarium appelletur. Mis. num. 16. & In Nouo Mis. 2. num. 1.
- PUBLICA, vel secreta oratio, vide verbo Oratio.
- Publici conuentus in bonum finem iusti & boni. In sum. cap. 14. num. 3. 1. L. & In Nouo num. 44.
- Publicum, notorium, & occultum quid, & quod duplex, & quando dicatur tale. In sum. ca. 2. 1. num. 55. & cap. 25. num. 73. & cap. 27. num. 250. Dico. 10. & In Nouo. num. 255. & De Rescript. cap. cum contingat. Rem. 2. nu. 26.
- Publicas pœnitentias quomodo imponere debeat confellarius. In sum. cap. 8. num. 10.
- Publica peccata an publice confitenda. In sum. cap. 2. num. 7. In fine & De pœnitent. dist. 1. cap. quis aliquando. §. not tibi dico num. 37. & cap. agite num. 1.
- PVDDENDA membra nuda ostendens vel videns, quando peccet mortaliter. In sum. cap. 14. num. 31. D. & In Nouo num. 36. & cap. 23. num. 28. & ca. Inter verba. 6. concl. num. 9. &c.
- Pudendis carens, quando non sit irregularis. In sum. cap. 27. num. 199. &c.
- Pudenda sanctorum nominare, est grauissimū peccatum. In sum. cap. 12. num. 85.
- PVDICITIAM attendere quis dicatur, cum duobus nouis exemplis. De pœnitentia dist. 1. cap. si quis tam num. 1. &c.
- PVER, vide verbo Infans.
- PVLCHRITVDINIS auctio quando mortalis, vide verbo Ornatus.
- PVPILLI vel minoris bona non defendendo, vel alienando vel eorum ius perdendo qui peccent, & teneantur ad restitutionem. In sum. cap. 25. num. 66.
- Pupilli mores deprauatos non corrigens, & castigans, qui peccet. In sum. cap. 25. num. 66. Pec. 5.
- PVRGATORII mentio, cura, & timor, vt sint antiqua. De Indulg. Not. 7. num. 6. 8. & De pœnit. dist. 7. cap. vlt. §. si quis num. 1. 6. &c.
- Purgatorii ratio fundamentalis. De Indulgen. Not. 16. num. 6. & De pœnit. dist. 7. cap. vlt. §. si quis num. 6. &c.
- Purgatorius locus duplex, alter specialis, alter generalis &c. De pœn. dist. 7. cap. vltimum. §. si quis num. 13. &c.
- Purgatorii animæ purgantur igne illo, quo damnati cruciantur. De pœnit. dist. 7. cap. vlt. §. si quis num. 18.
- Purgatorii locus vbi probabiliter credatur. De pœnit. dist. 7. cap. vlt. §. si quis num. 14. &c.
- Purgatorii pœnæ maiores sunt quam huius seculi, & etiam quam Christus suscepit. De Hor. can. cap. 20. num. 9. & De pœnit. dist. 7. cap. vlt. §. si quis num. 16. &c. 24. & De Indulg. Not. 3. num. 8.
- Purgatorium vt spoliatur per Indulgentiam. De Indulg. Not. 31. num. 48.
- Purgatorii pena quodammodo voluntaria. De pœn. dist. 7. cap. vlt. §. si quis num. 23. &c.
- Purgatorii animæ quot liberatæ fuerint per descensum Christi ad inferos. De Indulg. Not. 22. num. 44. 48.
- Purgatorii animabus non conceditur indulgentia, nisi per modum suffragij, & quare. De Indulg. Not. 22. num. 5. &c. 9.
- Purgatorii animæ adiuuantur per opera pia tripliciter. De Indulg. Not. 22. num. 15.
- Purgatorii animæ in quo cum beatis, & in quo nobiscum communicent. De Indulg. Not. 22. num. 11.
- Purgatorii animæ pro viuīs minime orant. De Hor. can. cap. 20. num. 10. &c.
- Purgatorii animæ non sunt à viuīs orandæ. De Hor. can. cap. 1. num. 22. &c. 25. 27. & cap. 20. num. 9. &c.
- PVRITAS quid. De pœnit. dist. 5. cap. fratres num. 12.
- PVSILLANIMITAS quæ mortalis. In sum. cap. 23. num. 125. Pec. 4.
- PVTEVM fodiens in suo prædio, licet incidat venas per quas influebat aqua in domum vicini, non tenetur hoc damnum sarcire. In sum. cap. 17. num. 71. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 3. num. 3.

Q

VAESTORES criminum
curdicti parricidiorum. De
pœnit. cap. serpens. num. 3.

QVAESTORVM nomen, v-
sus, & officium, sublatum.
Mis. 66. num. 2. In Nouo.

Questores Indulgentiarum
quales, & quibus legibus cōtraeant. De In-
dulg. Not. 3. r. num. 46.

Questoribus sublati an quæri possit ostiatim.
Mis. 66. num. 4. In Nouo.

Questus turpis reliquiarum quis nam sit. In
sum. cap. 17. num. 169. Pec. 54. & In Nouo
Pec. 62.

Questus querere ex meretricio peccatum est
mortale. In sum. cap. 17. num. 195. B.C.D. &
In Nouo In fine ex his sequitur.

QUALITAS iuncta verbo iuxta eius tempus
intelligitur. In sum. cap. 27. num. 250. Dico
12. & In Nouo num. 255.

QUANTITAS damni vel debiti restituenda
si est certa, si vero incerta ad arbitrium boni
viri. In sum. cap. 17. num. 27. 47. &c.

Quantitas furti quanta requiratur ad causan-
dum peccatum mortale. In sum. cap. 17. nu.
3. A. F. & in Nouo num. 2. 4.

R

RANCOR & odium duplex,
& qui eum habet ad quid
teneatur. In sum. cap. 14.
num. 25.

Rancor & odium quando
mortalia. In sum. cap. 23.
num. 125. Inf. 2.

RAPINA est vi aliquid accipere, & differt à
furto. In sum. cap. 17. num. 95.

RAPTOR mulieris quis dicatur. In sum. cap.
16. num. 3.

Raptores mulierum & eis consilium, auxilium,
favorem præbentes, excommunicationem
ineurrunt. In sum. cap. 22. num. 74. & cap.
27. num. 150.

RAPTUS ut impediatur matrimonium. In sum.
cap. 22. num. 74. & cap. 27. num. 150.

RATIO necessario concludens lex est, nec re-
fert an sit immediata vel non; dum conclu-
dat. De Iudais Not. 10. num. 14. &c.

RATVM habere suo nomine factum quis di-
catur ad incurrendas censuras, & ad restitu-
tionem. In sum. cap. 17. num. 133. & cap. 27.
num. 233.

REATVS quid proprie, & ad quid trāsferatur.
In sum. præl. 7. num. 25. &c. & In Nouo num.
21. &c. & De Indulg. Not. 10. num. 4. &c.

Reatus pro obligatione ad pœnam est factus
peccati, & est triplex. In sum. præl. 7. nu. 26.
& In Nouo num. 22. &c.

RECANTARE quando quis teneatur etiam
in periculo suæ vitæ. In sum. cap. 15. nu. 17.

RECITARE officium, siue Horas, vide verbo
Horas canonicas, præter infra scripta.

Recitare secreto epistolam vel euangelium non
tenetur celebrans solēniter, missam. De Hor.
can. cap. 10. num. 45. & cap. 22. num. 100. &
Mis. num. 13. & In Nouo Mis. 78. num. 1. &c.

Recitari potest Matutinum diei sequentis im-
mediate post Completorium. In sum. ca. 25.
num. 107. & De Hor. can. cap. 3. num. 61.

Recitare omittens quod iure, pœnitentia, vel
voto tenebatur dicere, peccat mortaliter. In
sum. cap. 13. num. 18.

Recitare, vel orare dormiēdo quale peccatum.
De Hor. can. cap. 9. num. 5. 9.

RECUPERARE suum occulte quando liceat.
In sum. cap. 17. num. 4. Excusat. 7. & num.
112. 116. &c.

REDDERE acceptum à fure eidem, vel cui
ipse mandavit quando satis sit. In sum. cap.
17. & num. 9. 28. &c.

Reddere vel negare debitum coniugale, vide
verbo, Coniux, & verbo Coniugale debi-
tum.

REDITVS Ecclesie, vide verbo, Bona Ecclesie
vel Ecclesiastica.

Reditus non à reddito, sed à redeo descendit, &
simplici. d. scribendum. De Red. Eccle. q. 1.
mon. 1. num. 1. & q. 3. mon. 20. num. 1.

Reditus tituli Cardinalatus sunt beneficiarij.
De Red. Eccl. q. 1. mon. 39. num. 4.

Reditus annuus res immobilis cēsetur. De spol.
cler. 5. 16. num. 2.

Reditus molendini vel cuiusvis rei si casu for-
tuito crescat vel minuatur, debet etiam pro
rata augeri & minui reditus. In sum. cap.
17. num. 191.

REFERRI potest in Deum quicquid non est
peccatum. In sum. cap. 16. num. 7. & cap.
20. num. 3. & In Nouo num. 23. & Mis. num.
73. & in Nouo Mis. 37. nu. 6. & De fin. hum.
num. 15.

- REFERENDI** nos & nostra Deo modus utilis, & dupliciter fit, actualiter, & virtualiter. De fin. l. i. num. 16. & c. 19.
- REFICERE**, vel edificare templa, vide verbo Aedificare.
- REFORMATIO** status Canoniorum regulari ū vide fufius. De Reg. Com. 3. nu. 37. & c.
- REFORMATORI** quali neceffario obediendum. De Reg. Com. 3. num. 36.
- REGES**, vide verbo Rex.
- REGIMEN** triplicis ſpeciei, cui additur quarta, & quæ optima. De Reg. Com. 3. num. 15. & De Iudicijs Not. 3. num. 15.
- REGNA** violenter accepta quomodo iuſta. De Iudicijs Not. 3. num. 165. & In Nouo. num. 158.
- Regna** non ſunt inſtituta propter Reges, ſed Rex propter Regna. De Iudicijs. Not. 3. nu. 101. & De Hor. can. cap. 19. num. 27.
- REGRESSVS**, Acceſſus & Coadiutorie omnes ante Concilium Trident. habitæ, an per illud perierint. De Reſcript. ca. ſi quando in Auſt. num. 5.
- Regreſſus** & acceſſus non præbent ius in re, ſed ad rem tantum. De Reſcript. cap. ſi quando in Auſt. num. 4.
- Regreſſus** nõ reuocatur gratijs generatim reuocatis. De Reſcript. cap. ſi quando in Auſt. nu. 18.
- Regreſſus** tranſferri, concedi, & extendi, diuerſa. De Reſcript. cap. ſi quando in Auſt. num. 19.
- Regreſſus** & coadiutoria ius tantum ad rem tribuit. De Reſcript. cap. ſi quando præl. 5. num. 10.
- REGVLARIS**, præter inſcripta, vide verbo Religioſus.
- Regularium** bona, vide verbo, Bona Regularium.
- Regularis** canonicus, vide verbo Canonicus.
- Regularis** extra monaſterium ſimilis piſci extra aquam. De Reg. Com. 4. num. 30.
- Regularis** donare poteſt ſua peculiaria delicetia Prælati in eos vſus in quos ipſe prælatus poteſt, non autem in alios. De Reg. Com. 2. num. 23.
- Regularis** carens animo tendendi ad perfectionem ſecundæ ſpeciei ſecundum regulam ſuam, eſt in ſtatu peccati mortalis. De Reg. Com. 2. num. 10.
- Regularis** poteſt obeſſe monaſterio in iure querendo, non autem in quaſito. De Reg. Com. 2. num. 32.
- Regularis** depoſitus priuatur præbenda & voce in capitulo, ſed non deſinit eſſe monachus, etiam ſi eiſciatur. De Reg. Com. 2. num. 33.
- Regularis** iuſte eiectus moneat episcopum ſe illi eſſe ſubiectum. De Reg. Com. 2. num. 35. & Com. 3. num. 45. & c.
- Regularis** iuſte eiectus, vel ſua regula deleta, cui Ordinario maneat ſubiectus, an originis, an domicilij, vel ei in cuius diœceſi eſt ſitum monaſterium, è quo eiſcitur? De Reg. Com. 2. num. 34. & c. & Com. 5. num. 45. & c.
- Regularis** exauthoratus & ad triremes damnatus cui episcopo ſubſit. De Reg. Com. 2. num. 35.
- Regularis** habitu ſuo priuatus, vtatur clericali, & an cogi poſſit redire. De Reg. Com. 2. num. 36.
- Regularis** nõ poteſt agere iniuriarum ſine mandato ſui prælati tacito vel expreſſo. De Reg. Com. 2. num. 29. 64. & c. & De po. nit. diſt. 1. cap. vulgaris. num. 2.
- Regularis** non agit ſuo nomine in iudicio etiã iniuriarum. De Reg. Com. 2. num. 29. 42.
- Regularis** Prælatus, vel beneficiatus poteſt eſſe in iudicio reus, & accuſator; nomine ſuo & alieno. De Reg. Com. 2. num. 65.
- Regularis** abſente Prælato vel ſyndico vt poſſit agere in iudicio; & quæ alimenta petere etiam eis præſentibus poſſit. De Reg. Com. 2. num. 29. 65. & c.
- Regularis** conſtituit procuratorem ſine licentia ſuperioris, quoties ſine illo poteſt litigare. De Reg. Com. 2. num. 68. Addo. 12.
- Regularis** an poſtulare iuſte poſſit, de licentia Prælati pro ſtipendio. De Reg. Com. 2. num. 66. & c.
- Regularis** depoſitio à Monachatu non extenditur ad ordinem, & quid operetur. De Reg. Com. 2. num. 68. Addo. 14.
- Regularis** quis exemptus, & ſuper quo conueniatur coram Ordinario. In ſum. cap. 25. nu. 13. & De Reg. Com. 2. num. 63.
- Regularis** in nullis cauſis coram Laico iudice conuenitur. De Reg. Com. 2. num. 64.
- Regularis** delictum ad quid monaſterium obliget. De Reg. Com. 2. num. 62.
- Regularis** etiam conuerſus profeſſus, nullus nec prælatus quid teſtari poteſt, niſi & c. In ſum. cap. 27. num. 270. Reſp. 3. & De Reg. Com. 2. num. 22. 44. 57. & De ſpol. cler. §. 6. num. 3. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 11. à nu. 2. vltq; ad finem. Cetera vide verbo Teſtari.
- Regularis** iam profeſſus nec reuocare nec alterare

- rare potest testamentum antea conditum. De Reg. Com. 2. num. 51. & c. 53. & c.
 Regularis quid possit disponere inter filios iustos in seculo relictos. De Reg. Co. 2. num. 45.
 Regularis beneficiarius perinde potest disponere de fructibus sui beneficii, ac clericus secularis de suis, etiam si beneficium sit manuale. De Reg. Com. 2. num. 10. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 8. num. 2.
 Regulari professio mortuo sine liberis Monasterium succedit in totum. De Reg. Co. 2. num. 50.
 Regularis dicens aliquid esse suum, in vno sensu peccat mortaliter, in alio venialiter, in alio nihil. De Reg. Com. 2. num. 1.
 Regularis ut possit cupere habere honores Ecclesiasticos, & Doctorem. De Reg. Com. 2. num. 2. & De Iudaeis Not. 2. num. 10. & c. & Mis. num. 29. & In Nouo Mis. 11. num. 9.
 Regularis peccat mortaliter volens habere dominium cuiuspiam rei pecuniariae. De Reg. Com. 2. num. 2.
 Regulari quis & qualem possit facere facultatem manendi extra claustrum, & conuerten di quæ sita in vsus suos, & quæ per talia quæ sita intelligantur. De Reg. Co. 2. num. 40. & c.
 Regularis potest impendere quæ sita in pia, per facultatem impendendi ea in suos vsus. De Reg. Com. 2. num. 41.
 Regularis quænam debita ante professionem contracta teneatur soluere, & quando, & quomodo. De Reg. Com. 2. num. 41. & c.
 Regularis simplex in emendis sibi rebus qua mēte erit, ne peccet. De Re. Co. 1. num. 23. 34.
 Regularis non est proprius, solum generalissime professus. De Reg. Com. 2. num. 5.
 Regulari licet habere aliquid proprii de licentia superioris iusta de causa data, quo ad vsus simplicem facti tantum. De Reg. Co. 2. num. 14. 24. & Com. 3. num. 26.
 Regularis simplex non potest largiri sine sui Præfati licentia etiam in eleemosynam, nisi in tribus casibus. De Reg. Com. 2. num. 8.
 Regularis quare non peccet faciendo eleemosynam extreme egentibus. De Reg. Com. 2. num. 8. 20. 28.
 Regularis habens peculium, solum potest disponere quæ administratio illius requirit. De Reg. Com. 2. num. 9.
 Regularis etiam sine Prælati consensu obligatur saltem naturaliter tantum, donec Prælati irritet conventionem. De Reg. Com. 2. num. 42.
 Regularis multa potest velle iuste & iniuste si-
 ne Prælati consensu. De Reg. Com. 2. num. 42. 59. & Com. 3. num. 12. Ad. 6.
 Regulari accusanti Abbatem debentur alimenta à Monasterio. De Reg. Com. 2. num. 27.
 Regulari multa sunt peccata etiam mortifera, quæ alij non sunt talia. De Reg. Com. 2. num. 59.
 Regularis conuentio perinde valet & irritatur, atque eius votum. De Reg. Com. 2. num. 42.
 Regularis an, & quando, & quomodo exiens à claustro peccet. De Reg. Com. 4. num. 34. 53.
 Regularis etiam professus an & quando debeat exire Monasterium ob necessitatem parentum, & de cuius licentia. In sum. cap. 14. num. 14. & De Reg. Com. 1. num. 8. Not. 4. & Com. 3. num. 48. & c.
 Regularis appellare etiam in causa correctionis potest. De Reg. Com. 3. num. 51.
 Regularis adiens superiorem ob grauamen, videtur appellare. De Reg. Com. 2. num. 61.
 Regularis eo solo quod fugiat, non excommunicatur. De Reg. Com. 2. num. 61.
 Regularis an damnari possit à suo Prælati ad tiores. De Reg. Com. 3. num. 52.
 Regularem fugitiuum vbique Prælatus capere potest. De Reg. Com. 3. num. 50.
 Regularis in carcerem iuste coniectus fugiendo peccat, & tenetur ad eum redire. De Reg. Com. 4. num. 63.
 Regularis clausura iure cōmuni quita, & ut speciali augeatur & minuat. De Reg. Com. 4. num. 33.
 Regularis cogi nequit transire ad strictiorem, nec laxiorem regulam. De Reg. Com. 4. num. 21. & c.
 Regularis transfertur ut habitator, & ut filius. De Reg. Com. 4. num. 22.
 Regularis ad quæ beneficia possit cogi à suo superiore. De Reg. Com. 4. num. 23.
 Regularis cui electioni consentire possit, & cui non. De Reg. Com. 4. num. 24. Resp. 7.
 Regularis mendicans translatus ad non mendicantes ad quæ sit inhabilis. De Reg. Com. 4. num. 24.
 Regularis an & qua de causa & ad quam aliam transeat religionem. De Reg. Com. 1. num. 8. Facit 3. & Com. 4. num. 3. & c.
 Regularis de cuius licentia iuste transit ad aliū ordinem. De Reg. Com. 4. num. 10.
 Regularibus omnibus licet ingredi religionem Carthusianorum. De Reg. Com. 4. num. 31.
 Regularibus an vestis pretiosa liceat. De Reg. Com. 4. num. 27.

Regularibus, imo etiam clericis secularibus venatus est vetitus. De Reg. Com. 4. num. 26.
 Regulari cōtra professionem reclamaturō imponunt septem, quæ iusta causa tollit. De Reg. Com. 4. num. 77.
 Regularis manens extra monasterium iussu prælati, videtur manere intra. De Reg. Com. 4. num. 74. Aduert. 3.
 Regularis non tenetur laborare manibus vltra statuta suæ religionis. De Reg. Com. 2. num. 37.
 Regularis potest lucrari pingendo, scribendo, &c. non tamen potest lucrata sibi retinere sine licentia. De Reg. Com. 2. num. 40.
 Regularis translati vel eiecti soluitur ab accidentalibus. De Reg. Com. 3. num. 46.
 Regularibus prohibita est compaternitas quæ in leuando contrahitur. De Reg. Com. 4. num. 65.
 Regulares vel clerici seculares quando teneantur obedire taxæ. In sum. cap. 23. num. 88.
 Regularis absoluti vel dispensati generaliter in visitationibus, si postea recordantur censuræ vel irregularitatis quid facient. In sum. cap. 26. num. 13. & De Iudeis No. 11. In fine glo. ult. num. 20. & De pœnit. dist. 5. cap. consideret. §. pœnit. num. 32. & dist. 6. cap. 1. in princ. num. 70.
 Regularis non potest licite agere quod ipse dubitat, etiam iubente superiore, nisi deponat dubium. De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 81. & 114. Cetera vide verbo Dubitans.
 Regularis vel clericus in sacris constituto interdicitur aleis ludere. In sum. cap. 19. num. 9. & In Nouo. cap. 20. num. 9.
 Regulares vel clerici seculares ludi spectatores quando peccent. In sum. cap. 19. num. 14. & In Nouo. cap. 20. num. 14.
 Regularis qui ob metū disciplinæ vel amissionis carnis, vini &c. canit Horas vel Missam, quando peccet. De Hor. can. cap. 6. num. 19. & cap. Inter verba. §. concl. num. 16. 19. 22.
 Regularis sine licentia sui Prælati quando possit audire confessiones. In sum. ca. 4. num. 2. & In Nouo. num. 6.
 Regularis contrahens matrimonium, vide verbo Religiosus.
 Regulares ordinum mendicantium, migrantes ad non mendicantes, sunt excommunicati, & etiam eos admittentes. In sum. ca. 27. num. 106. exc. 22.
 Regulares ordinum mendicantium qui accipiunt nouas domos, vel noua loca in habita-

tionem, aut commutant, vel alienant acquisitionem, sunt excoīcati. In sum. cap. 27. num. 144.
 Regularis adiens Regiam ad nocendum Prælati vel monasterio, est excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 139. exc. 36. & De pœnit. dist. 1. cap. cogitationis, num. 9.
 Regulares non seruantes interdictum ecclesiæ matricis peccant; & quando incurrant excommunicationem. In sum. cap. 27. num. 146. 187. Dico. 19. & De Rescript. cap. cum contingat Remed. 2. num. 39. &c.
 Regulares absoluentes excommunicatos à Canone sine facultate, vel à culpa & pœna sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 101.
 Regularis audiens leges vel medicinam quando excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 116. exc. 6.
 Regularis qui vadit ad aliqua studia etiā theologica sine licentia sui prælati est excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 133. excom. 26.
 Regularis dissuadens vel non suadens decimas quando excommunicatus. In sum. cap. 21. num. 32. & cap. 27. num. 145.
 Regulares appropriantes sibi decimas quando excommunicati. In sum. cap. 27. num. 138.
 Regularis ministrans sacramentum Eucharistiæ vel Extremæ vnctionis etiam in articulo mortis sine licentia est excommunicatus. In sum. cap. 21. num. 52. & cap. 27. num. 101.
 Regularis habens aliquam administrationem alienans rem sine conditionibus requisitis, quando suspensus. In sum. cap. 27. num. 157.
 Regulares possunt confiteri clericis etiam non approbatis. In sum. cap. 4. num. 2. & In Nouo. num. 7.
 Regulares quando & in quibus votis dispensare possint. In sum. cap. 12. num. 79.
 Regularium vota, vide verbo Votum.
 Regularis gaudendo de pretio tritici crescente quando non peccet. In sum. cap. 20. num. 3. Ad quæsitum & In Nouo. num. 22.
 Regularis blasphemando vel alia peccata committendo ita peccat ac si non esset regularis, nisi illa sint contra sua vota, vel regulam. In sum. cap. 6. num. 11. & In Nouo. num. 13.
 Regularis & filius familias quando & quid possit donare. In sum. cap. 17. num. 195.
 Regularis an & quando impendere possit de eo quod parcius viuendo relinquat. De Red. Eccl.

Eccl. q. 1. mon. 33. num. 2. & mon. 45. nu. 1.
Regularis egrotans quando donare possit pauperibus ut secularis, si vero tunc non tradit eis, iuret se non reuocaturum donatum. De Red. Eccl. q. 1. mon. 35. num. 1. &c.
Regularis Monachus non est dominus eius vestis qua se quotidie vestit. De Red. Eccl. q. 1. mon. 10. num. 1. &c.
Regularis quid acquirat Deo, quid Papæ, quid monasterio, quid sibi. De Reg. Com. 2. num. 3. &c. 38. 54. & Com. 4. num. 68. &c.
Regularis cui monasterio vel Prouincie quærat. De Reg. Com. 2. num. 5.
Regularis etiam fugitiuus, etiam iniuste eiectus quicquid querit, monasterio querit: eiectus vero iuste, & non translatus Episcopo, quia ei subest. De Reg. Com. 2. num. 33.
Regularis bona etiam ante professionem quæsitæ querit per eam monasterio; nisi &c. De Reg. Com. 2. num. 5. 38. 46. 54. &c.
Regularis usufructu fruitur monasterium eo viuente. De Reg. Com. 2. num. 38. 54.
Regularis beneficiarius querit Ecclesiæ vel beneficio suo non solum ea quæ querit ex fructibus beneficii vel ex opera sua, sed etiam ea quæ aliunde ex contractu vel vltima voluntate. De Reg. Com. 2. num. 6. &c. 10. &c. & Com. 4. num. 68. &c. 70. &c.
Regularis æquatur seruo, & nihil sibi sed omnia monasterio querit. De Reg. Com. 2. num. 430.
REGVLA Cancellariæ de infordescenribus quos liget, & quando annulet collationem beneficii. De Iudæis Not. 11. In fine glo. vlt. num. 14. 16. &c.
REINCIDENTIÆ onus imponere quis in absolutione excommunicationis possit. In sum. cap. 27. num. 272. eodem die rogatus. & In Nouo num. 277.
RELATIO siue Intentio duplex, actualis & virtualis, quæ definitur exacte. De fin. hum. num. 17. &c.
Relatio siue Intentio virtualis in fine aptæ quæ sit, & quæ sufficiat. Cap. Inter verba 5. concl. num. 40. & De Hor. can. cap. 13. num. 16. &c.
Relatio fit vno actu quandoque pluribus in mediocorum finem. De fin. hum. num. 17.
RELATIVVM (quod) adiunctum verbo futuri temporis conditionem inducit. De Indulg. Not. 3. 2. num. 37. 49.
RELIGIO est virtus annexa iustitiæ, & est maxima virtutum moralium. In sum. cap. 14. nu. 1. & De pœnit. dist. 1. caput libenter nu. 4.

Religio quando vocetur pietas, imo & obliuiantia. In sum. Cap. 14. num. 2.
Religiones mendicantium iure communi quatuor, sed particulari plures. De Reg. Com. 4. num. 13.
Religionem vouens, vide verbo Vouens, & verbo Vorum.
Religionis substantialia & sufficientia quæ. De Reg. Com. 1. num. 8. & De Red. Eccl. q. 1. mon. 55. num. 6.
Religio potest institui sine choro. De Hor. can. cap. 21. num. 21.
Religionem Carthusianorum ingredi omnibus regularibus licet, ab ea vero in nullam aliam transitur. De Reg. Com. 4. num. 31. In fine.
Religionem relaxatam ingredi, vel in eam filios intrudere, quando mortale. In sum. cap. 12. num. 50. &c.
Religionum nouarum inuentores sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 127.
Religionem ingressuri qualis debeat esse dispositio. De Reg. Com. 5. num. 7.
Religione in qua quis consuevit, facilius proficit, quam in alia non consueta. De Reg. Com. 4. num. 3. &c.
Religionem ingredi quando possit maritus, cuius vxor fornicata est. In sum. ca. 22. num. 24.
Religionem ingredi quando possit pater relictis filiis. De Reg. Com. 1. num. 8. Admon. 4.
Religionem ingredi potest filius familiaris; & an seruus & debitor. De Reg. com. 1. nu. 8. Admon. 4.
Religionem ingredi an possit iurans ducere aliquam in vxorem. De Reg. Com. 1. nu. 8. Facit. 4.
Religionibus interdum expedit scelera Prelatorum patefieri. De Reg. Comen. 4. num. 67. In fine.
Religionis habitum, vide verbo, Habitum.
Religionis ingressum impediens, vel iam ingressum abstrahens, ad quid teneatur. In sum. cap. 12. num. 44. &c.
Religionis ingressum alteri consulere, vel vt voceat persuadere, an laudabile. In sum. cap. 12. num. 45. &c. & De Reg. Comen. 1. nu. 7.
Religiones ob religiosorum vitia non sunt damndæ. De Red. Eccl. q. 1. mon. 55. num. 11.
Religiones militares sunt vere Religiones, & per eorum professiones fiunt vere Religiosi. De Red. Eccl. q. 1. mon. 55. nu. 3. &c. 6. &c. & q. 3. mon. 27. nu. 1. &c. & mon. 28. nu. 2. & De Reg. Com. 1. num. 13. &c.

Religio-

Religiones approbatas infamates sunt excommunicati, non autem infamantes religiosos. In sum. cap. 27. num. 109. & cap. Inter verba. 2. concl. num. 16.

RELIGIOSA, vide verbo Monialis præter infra-scripta.

RELIGIOSVS, præter infra-scripta vide verbo, Regularis.

Religiosorum vota, vide verbo Votum.

Religiosi vere sunt in Societate IESV post emissionem trium votorum etiam simplicium. De Reg. Com. 1. num. 19. & Com. 4. nu. 76. Aduert. 5.

Religiosus intricatus negotijs religionis habet plus meriti quam alij. De Reg. Co. 1. nu. 34.

Religiosus, Religiosa vel Clericus in sacris cõstitutus contrahens matrimonium est excommunicatus. In sum. cap. 22. num. 35. 52. & cap. 25. num. 109. & cap. 27. num. 141.

Religiosus & ordo non desinit esse talis ob diffationem coniugij. De Red. Eccl. q. 1. mon. 55. num. 8.

Religiosi an vere sint viri vel fœminæ tertij ordinis prædicatorum vel Franciscanorum, & eos verberans an sit excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 79. & De Red. Eccl. q. 1. mon. 55. num. 9.

Religiosus nõ omnes nobilitates per professionem amittit, & cui honori renuntiet. De Re. Eccl. q. 3. mon. 21. num. 1. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 64.

Religiosi quales famam tueri debeant. In sum. cap. 18. num. 28. & cap. Inter verba. 2. concl. num. 15.

Religiosi vere sunt ingressi ordines militarium post professionem. De Red. Eccl. q. 1. mon. 55. num. 1. & c. 6. & c. q. 3. mo. 27. nu. 1. & c. & mo. 28. nu. 2. & De Reg. Co. 1. nu. 19. & c.

RELIQUIAS corporis Christi sumere post ablutionem, quando liceat. In sum. cap. 25. num. 89.

Reliquias, nomina, & breuia, vt gestanda. In sum. cap. 11. num. 34. & c.

Reliquijs falsis vel miraculis vtens, quomodo peteat. In sum. cap. 17. num. 169.

REMIGANTES contra Christianos in trimebris Turcarum, vel Maurorum peccat, sed non sunt excommunicati. In sum. ca. 27. nu. 63. Declar. 7. & De Iudæis Not. 11. à nu. 10. & que ad. 18.

REMISSIO partis debiti malo debitori vt reliquum soluat, non liberat in conscientia debitorem. In sum. cap. 17. num. 78. & cap.

Accepta oppos. 2. num. 8.

Remissio debiti qualis sufficiens, & non requirit solutionem paratam. In sum. cap. 17. nu. 45. & c. 75. & c. & Despol. cler. §. 15. num. 5.

Remissio secundæ pœnæ homicidij vel alius criminis non facta mentione de priori, non valet. De dat. & promiss. num. 48. Nec obstat.

Remissio latroni facta in cruce vera fuit indulgentia, sed non ita remissio quæ fit per professionem. De Indulg. Not. 20. num. 15. 17.

Remissio per Indulgentiam longe differt à remissione sacramentali, etiam pœnæ & quæ ratione. De Indulg. Not. 10. num. 21. & c.

Remissio peccati per baptismum & per pœnitentiã vt differant. De Indulg. Not. 16. nu. 7.

Remissio, Dilectio, Contritio, Iustificatio peccatoris, sunt simul tempore & in eodem instanti, licet alias aliæ natura præcedant. De pœnit. dist. 1. cap. magna. num. 4. & cap. conuertimini. num. 1. & c. & cap. ecce. nu. 2. & c. & cap. non potest. num. 1. & c.

Remissio bonorum ecclesiasticorum, vel eorundem reddituum quãdo inualida. De spol. Cler. §. 15. num. 5.

Remissio culpæ fit per coniunctionem ad Deũ. De pœnit. dist. 3. cap. de quotidianis. num. 3.

REMITTERE proprie aliud quam donare, & facilius fit quam donare. Mil. 59. num. 4. & c. In Nouo.

RENVNCIANS beneficium etiam metu nõ potest illud tenere, nec eius fructibus vtij, nisi & c. cap. Accepta oppos. 5. num. 20.

Renuntians beneficium etiam metu, non tenetur recitare Horas. Cap. Accepta oppos. 5. num. 12. 21.

Renuntians prius beneficium ob posterius quod probabiliter putat sibi esse quæsitum, nisi ita esset, non perdit illud. Cap. Accepta oppos. 7. num. 38. & c.

Renuntians dominum vel beneficium, an, et quando renuntiet possessionem, & in quo differant beneficia à rebus profanis. Cap. Accepta oppos. 7. num. 10. & c. 20. 30. & oppos. 10. num. 8.

Renuntians beneficium etiam animo perdendi possessionem; & antequam ea occupetur ab alio, rediens ad eam possidere videtur. Cap. Accepta oppos. 7. num. 12.

Renuntians beneficium extra manus superioris, an egeat nouo titulo. Cap. Accepta oppos. 7. num. 25. & c.

Renuntians beneficium etiam in manibus superioris sine nouo titulo redit ad illud, antequam

quam admittatur vel reprobetur. Cap. Accepta oppos. 7. num. 28. &c.

RENVNCIARE possessionem, vide verbo Possessio, præter infrascripta.

Renunciare beneficium tenetur beneficiarius minorum ordinum tantum post matrimonium contractum; secus de sponsalibus. Idē dico de pensionario. In sum. ca. 25. num. 120. & De Hor. can. cap. 21. num. 53.

Renunciare alicui beneficium, ut alius renūciēt suo, est simonia. In sum. cap. 23. num. 100. Infer. 2. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 1. &c.

RENVNCIATIO spontanea beneficii obstat agenti super proprietate tantum, vel super petitorio & possessorio simul. Cap. Accepta oppos. 7. num. 1.

Renunciatio ob solam non inducitur defectus notorius proprietatis. Cap. Accepta oppos. 7. num. 5.

Renunciatio beneficii coacta in quo differat à spontanea. Cap. Accepta oppos. 5. nu. 3. 14.

Renunciatio beneficii metu facta est valida, nisi detentio fiat per laicos; donec eam faceret. Ca. Accepta In princ. oppos. decuplex nu. 1. 3. & oppos. 5. num. 8.

Renunciatio beneficii non facit ipsum perdi ecclesie, donec illi superior consentiat. Cap. Accepta oppos. 7. num. 28.

Renunciatio beneficii etiam in manibus inferioris Papæ, intentione ut detur. N. eo non expresso, est licita. In sum. cap. 23. num. 107. Ad 10. Dico. 2. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 1. &c.

Renunciatio, Præsentatio, Electio, Confirmatio facta per simoniam realem, ipso iure est nulla. In sum. cap. 23. num. 105. In fine & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 4. &c.

Renunciatio non omnis tollit possessionem. Cap. Accepta oppos. 5. num. 19.

Renunciatio metu facta & metu iurata dupliciter obligat, & indiget prius dispensatione iuramenti ad rescindendum. Cap. Accepta oppos. 6. num. 7. &c.

Renunciatio intra tempus legitimum non publicata quando nulla. Cap. Accepta oppos. 3. num. 17.

Renunciatio realis & verbalis, in quo differat. Cap. Accepta oppos. 7. num. 37.

Renunciatio malorum quæ sit in Baptismo nõ est proprie votum. In sum. cap. 12. num. 32.

Renunciatio publicande menses vnde incipiant. De Rescript. cap. si quando in Aust.

num. 26.

Renunciatio nem petentem repellit pactum de non petendo illam, factam post spoliū. Cap. Accepta oppos. 7. num. 4.

REPREHENDER E tenemur blasphematores. In sum. cap. 11. num. 8. & In Nouo num. 10. Ad do & cap. 12. num. 83.

Reprehendere Hereticos an teneatur transiens per eorum terras. In sum. cap. 24. num. 12. &c. Dico. 3.

REPRESALIAS qui concedit vel extendit contra clericos quando excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 136.

RES cum suo onere transit. De pœnit. dist. 6. cap. penul. sacerdos num. 44.

Res tanti valet quanti vendi potest, sine fraude & dolo, quomodo intelligendum. In sum. cap. 23. num. 80.

Res quæ seruari nequeunt, quæ dicantur. De Alien. rer. Eccles. & spol. cler. num. 4.

Re sua quis abuti potest, quoad forum exterius, non interius. De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 113.

RESCRIPTVM ad lites subreptitium regulariter ipso iure validum, & quid ad beneficia. De Rescript. cap. si quando præl. 1. num. 1. &c. & cap. cum contingat 1. cau. nul. nu. 3.

Rescriptum ad beneficia siue mandatum de providendo; est triplex. De Rescript. cap. si quando præl. 2. num. 4.

Rescriptum ad beneficia sine speciali mandato valet. De Rescript. cap. si quando præl. 1. num. 2.

Rescriptum secundum præstat priore, tribus concurrentibus. De Rescript. cap. cum contingat 13. cau. nul. num. 1.

Rescriptum in dubio ita interpretandum ut consonet iuri communi, etiam transferendo clausulas. De Iudiciis in Rub. num. 90.

RESERVATIO censuræ hæreseos in quo maior alijs. In sum. cap. 27. num. 271, & In Nouo num. 275.

Reservatum peccatum cui, & quomodo confitendum, & absolvendum. In sum. cap. 26. num. 6. & De pœnit. dist. 5. cap. consideret. §. cautus num. 10. 17.

RESIDENTIA episcopi & curati est iuris divini; & quæ excuset ab ea. In sum. cap. 25. num. 121. 135.

Residentia an requirat quodlibet beneficium, & quis ab ea excusetur. In sum. cap. 25. num. 121. & De Regul. Com. 3. num.

43.

RESIGNARE beneficium, vide verbo Beneficium.

RESPUBLICA Christiana una est, quoad spiritualia, non autem quo ad temporalia. De Iudicijs Not. 3. num. 158. &c.

Reipublice interest crimina punire. De Iudicijs in Rub. num. 79. &c. & De poenit. dist. 1. cap. facilius. num. 1.

RESPONDERE ad interrogata quando teneamur vel non teneamur. In sum. cap. 12. num. 8. & cap. 18. num. 57. & cap. Inter verba 6. concl. nu. 20. & cap. Hum. aur. q. 3. nu. 10. &c. & De poenit. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico num. 8. &c. 20. &c. Cetera, vide verbo Interrogatus, & verbo Reus.

RESTITVAT quo pacto qui proximum damnificauit in bonis animæ. In sum. cap. 14. nu. 32. & In Nouo num. 45. & De poenit. dist. 1. cap. noli putare num. 2. 8. 12.

Restituat fur & malefactor impenfas factas ob ablata, & interesse. In sum. cap. 15. num. 22. & In Nouo nu. 25. & ca. 17. nu. 24. &c. 140.

Restituendum alienum & fructus si est fructuosum, & interesse. In sum. cap. 17. num. 24. &c. & De vsuris num. 50. &c. 53. &c.

Restituenda ipsamet res aliena (etiam non restituito pretio) si fieri potest; si minus tantum quantum plurius valuit a tempore iniuste acceptionis vel retentionis. In sum. cap. 17. num. 7. &c.

Restituenda est res domino eius regulariter, nā aliquando alteri est facienda. In sum. cap. 17. num. 28. &c.

Restituenda est damni vel debiti quātitas si est certa, si vero est incerta ad arbitrium boni viri. In sum. cap. 17. num. 27. 47.

Restituenda non sunt ludo quesita, nisi &c. & quæ cum perditis compensanda. In sum. ca. 19. num. 18. Pec. 3. & In Nouo cap. 20. num. 18. &c.

Restituendi necessitas ex qua lege nascatur. In sum. cap. 17. num. 6. 11. 69. & cap. 24. num. 19. & de Iudicijs in Rub. num. 105. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 2. num. 1. &c. & mon. 3. num. 1. & De poenit. dist. 1. cap. noli putare num. 5.

Restituendi obligatio non contrahitur solo consensu. In sum. cap. 11. num. 13. & In Nouo num. 16. & cap. 23. num. 102. &c. In Nouo num. 103.

Restituendum an sit damnum datum a multis diuersis, vel vnitis sub duce, vel sine illo. In

sum. cap. 17. num. 130.

Restituendum an regulariter male datum & male acceptum. In sum. cap. 17. num. 30. &c.

RESTITVERE non tenetur quis quod datum est ei pro iniustitia vel malo aliquo committendo, secus pro eo quod tenetur facere. In sum. capit. 17. num. 30. &c. 96.

Restituere non tenetur quis quousque dominus repetat, qui aliquid accepit ne male, vel ut bene faciat. In sum. cap. 17. num. 34.

Restituere quis teneatur amplissime. In sum. cap. 17. num. 12. &c.

Restituere elemosynas an teneatur simulans se pauperem esse. In sum. cap. 17. num. 107.

Restitui cur non debeat damnum ob elemosynam denegatam consecutum. In sum. cap. 24. num. 7. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 2. nu. 2. & mon. 3. num. 1.

Restitui non debeat bona minoris ordinis cum damno maioris. In sum. cap. 16. num. 44. &c. & cap. 17. num. 57. & De fin. hum. num. 45. & cap. Inter verba 4. concl. num. 18. &c.

Restituere quando teneatur vendens plurius quam sit mandatum, In sum. cap. 23. num. 97. &c.

Restituere acceptum a fure eidem vel cui ipse mandauerit, quando satis sit. In sum. cap. 17. num. 9. 28. &c.

Restituere fructus cui debeat beneficiarius nō recitans Horas, In sum. cap. 25. num. 122. & De Hor. can. cap. 7. num. 25. 32. &c. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 25. num. 2. &c.

Restituere cur debeat conferens Beneficium indigno. In sum. cap. 17. num. 73. 96. Pec. 9. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 23. num. 1. & De Rescript. cap. si quando except. 16. nu. 3. & cap. Inter verba 1. concl. num. 12.

Restituere fructus debet tenens beneficium sine canonico titulo, & cui. In sum. cap. 23. num. 105. & cap. 25. nu. 114. & De spol. cler. §. 12. num. 2. 4. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 26. num. 3. & De dat. & promiss. num. 45. Ad 4.

Restituere cui debeat accepta immediate propter simoniam. In sum. cap. 17. num. 32. Non obstat. 3. & cap. 25. num. 114. De spol. cler. §. 12. num. 4. & De dat. & promiss. num. 45. Ad 4. & De Red. Eccle. q. 2. mon. 26. num. 3.

Restituere tenetur simoniacus, mediator, collator,

latores, vel presentatores fructus male perceptos
 & simoniaco in subsidium illius. In sum. cap.
 23. num. 106. Ad 5. & cap. 27. nu. 106. & De
 dat. & promiss. num. 45. &c. & De spol. cler.
 §. 12. per totum.
 Restituere famam necesse est, & quis non te-
 neatur. Cap. Inter verba concl. 6. num. 16.
 Restituere famam, vide verbo Fama.
 Restituere quando teneatur mutuans, vide
 verbo Mutuum dare.
 Restituere quando teneatur testis, vide verbo
 Testis.
 Restituere quando teneantur usurariorum Filij,
 Famuli, Vxor, Gener, vel Proxenetæ, vide
 verbo Usurarius, vel Usura.
 Restituere quando teneatur beneficiarius, vide
 verbo Beneficiarius.
 Restituere quando, & cui teneatur accipiens
 vel habens bona Ecclesiastica non intuitu
 paupertatis vel pietatis. De spol. cler. §. 11.
 num. 2. & §. 15. num. 35.
 Restituere quando teneantur malesustigan-
 tes seu votantes. In sum. cap. 17. num. 21.
 74.
 Restituere qui domini iubeant inutiliter. In
 sum. cap. 17. num. 121.
 Restituere tenetur accipiens aliquid clam ob
 penam quæ non debetur ante condemnationem.
 In sum. cap. 17. num. 114.
 Restituere vel manifestare tenetur furans rem
 apud suum debitorem depositam, si pro ea
 feratur excommunicatio. In sum. cap. 17.
 num. 114. Ad noue quæsitum.
 Restituere tenetur accipiens bona quæ du-
 bitat an sint sua. In sum. cap. 17. num.
 117.
 Restituere tenetur surripienti bona etiam in ex-
 tremâ necessitate; & quid si creditor est in
 eadem necessitate. In sum. cap. 17. num. 60.
 118. & De Red. Eccl. q. 2. mon. 3. num. 1. &
 mon. 4. num. 1. &c.
 Restituere quando teneatur qui ratum suo
 nomine factum habet. In sum. cap. 17. num.
 133.
 Restituere tenetur qui occidit, ferit, aut in clu-
 dit animalia aliena solita domum redire. In
 sum. cap. 15. num. 20. & In Nouo num. 22. &
 cap. 17. num. 120. 128.
 Restituere non tenetur capiens alienum quod
 petiit dominus libenter daret. In sum. ca.
 17. num. 4. &c. 138. &c. & De Reg. Com. 2.
 num. 20. & Com. 3. num. 28. Ad 4.
 Restituere quando teneantur accipientes fa-

mulos ad docendum &c. si eos alijs in rebus
 occupent, & quid de magnatibus. In sum.
 cap. 17. num. 108. &c.
 Restituere tenetur columbarium habens illicitum.
 In sum. cap. 17. num. 126.
 Restituere quando teneatur lædens amicitiam.
 In sum. cap. 18. num. 13.
 Restituere tenetur qui alteri dat monetam fal-
 sam, etiam bona fide acceptam & datam. In
 sum. cap. 17. num. 8. &c. 167.
 Restituere plus tenetur delinquens, quam con-
 trahens, & consentiens. In sum. cap. 17. num.
 17. &c.
 Restituere quis, & quid debeat peccare facies,
 vel peccato alterius consentiens, siue coope-
 rans. In sum. cap. 14. num. 27. &c. 31. A. B. &
 In Nouo num. 32. 44. &c. & cap. 16. num. 15.
 Pec. 18. & cap. 17. num. 15. 17. &c. & De poe-
 nit. dist. 1. cap. noli putare num. 2. 8. 12.
 Restituere quando & quantum debeat iniuri-
 tus ad manducandum res furtivas. In sum.
 cap. 17. num. 8. & In Nouo num. 9.
 Restituere quispiam tenetur solum id quod ad
 eum peruenit quâdo furtum fuisse factum,
 etiam si non tulisset opem. In sum. cap. 17.
 num. 10. Inf. 3.
 Restituere quando teneatur Dominus, Pater,
 vel Maritus de furto serui, filij, vel vxoris. De
 Red. Eccl. q. 2. mon. 5. num. 2. & De Reg.
 Com. 2. num. 62.
 Restituere non tenetur qui odio procurauit
 vt dominus seruum, dimittat; etiam si
 hac de causa seruus non inuenit salarium.
 In sum. capit. 17. num. 70. Ad Noue quæ-
 situm.
 Restituere tenetur dans causam damni etiam
 mediatam, modo sit propinqua. De dat. &
 promiss. num. 45.
 Restituere damnum ob filium suum ad par-
 tum suppositum quis, quantum, & cui teneatur.
 In sum. cap. 16. num. 48. &c.
 Restituere quando teneatur qui mentitur in
 alterius testamento, vel illud mutare facit.
 In sum. cap. 17. num. 70. 73. & cap. 26. num.
 36.
 Restituere quando teneatur quis, cui respon-
 sum est à doctis, quod ad restitutionem non
 erat obligatum. In sum. cap. 17. num. 83.
 Restituere tenetur qui sua vel suorum culpa
 etiam leui damnum infert. In sum. cap. 17.
 num. 177. 179. &c. 185. &c. 199.
 Restituere tenetur colligens fructus ex pigno-
 re quos debitor non colligebat, nec collis-

gere cogitabat. In sum. cap. 17. num. 216.
 Restituere quando non teneatur accipiens aliquid à fure quo taceat. In sum. ca. 17. nu. 21.
 Restituere nolens iniuste retentum an toties peccet, quoties eo vtitur, vel commodè restituere valens non restituit. In sum. cap. 17. num. 54. &c. & De Iudicijs Not. 6. num. 57.
 Restituere qui tenetur, quis ordo illi seruandus tam in debitis certis, quam in incertis. In sum. cap. 17. à num. 47. vsque ad. 52.
 Restituere contra ordinem prædictum non sufficit &c. In sum. cap. 17. num. 52. &c.
 Restituere an teneatur surripienti bona aliena & apud se perditā, quæ tamen perinde peritura erant apud creditorem. In sum. cap. 17. num. 80.
 Restituere quando teneatur omittens defendere opitulando. In sum. cap. 24. num. 19.
 Restituere non tenetur qui occulte recipit, quod sibi iuste debetur, & an peccet. In sum. cap. 17. num. 112. & 114.
 Restituere quando teneatur consilium male dāns, vel laudans etiam si bona fide fecit. In sum. cap. 17. num. 131. &c.
 Restituere qui sine sui manifestatione per se non possit; per quem & quomodo restituatur. In sum. cap. 17. num. 67.
 Restituere quando teneatur confessarius negligens. In sum. cap. 17. num. 22. &c.
 Restituere non tenetur mulier etiam sacrata accipiens aliquid pro turpi lucro. Idem dico de sodomita. In sum. cap. 17. num. 31. 34. 36. 38. quod limitatur num. 41.
 Restituere an quis teneatur poenam exactam, ob non solutionem census. De vsuris, num. 110.
RESTITVTIO quid? & est vere actus iustitiæ. In sum. cap. 17. num. 6. &c.
 Restitutio duplex; formalis, & virtualis, qualis est remissio. In sum. cap. 17. num. 11.
 Restitutio præsupponit debitum legale. In sum. cap. 17. num. 6. 11. 69. & cap. 24. num. 19. & De Iudicijs in Rub. num. 105. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 2. num. 1. & mon. 3. num. 1. & De poenit. dist. 1. cap. noli putare num. 5.
 Restitutio qualis faciendā patri ab eo cuius filiam desorauit. In sum. cap. 16. num. 19.
 Restitutio à faciendā non liberat remissio partis debiti malo debitori, vt reliquum soluat. In sum. cap. 17. num. 78. & cap. Accepta oppos. 2. num. 8.
 Restitutionem pauperibus faciendā an quilibet pauper sibi applicare possit. In sum. cap.

17. num. 92. &c. 171. & cap. 25. num. 122. &c. & De Hor. can. cap. 7. num. 33. &c. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 25. num. 2. &c.
 Restitutio pauperibus faciendā an Ecclesijs fieri possit. In sum. cap. 26. num. 28. &c.
 Restitutio quæ est faciendā propter bullam de Datis & promissis, non tollitur partis remissione. De dat. & promiss. num. 38.
 Restitutio bonorum incertorum vt reservata Episcopo, & cui & à quo faciendā. In sum. cap. 17. num. 92.
 Restitutio quæ non est faciendā alicui personæ sed pauperibus, an debeatur ex præcepto. In sum. cap. 17. num. 30. Dico. 3. & De fin. hum. num. 63. & De Hor. can. cap. 22. num. 22. & Mis. 5. 2. num. 7. &c. In Nouo.
 Restitutio fiat statim, nisi excuset ignorantia, impotentia, vel magnum damnum. In sum. cap. 17. num. 54. &c.
 Restitutionem quæ differant, & quæ eam excusent. In sum. cap. 17. num. 60. &c. 75. vsque ad 89. & cap. Inter verba 4. concl. num. 18. &c. & De fin. hum. num. 45.
 Restitutionem petentem repellit pactum de non petendo illam, factum post spoliū. Cap. Accepta oppos. 7. num. 4.
 Restitutionem non differt dilatio confessarij, nisi &c. nec voluntas soluendi paulatim. In sum. cap. 17. num. 65. &c.
 Restitutio Deo faciendā à Papa minuitur. De Hor. can. cap. 10. num. 54. & De Indul. Not. 29. num. 1. &c. & De spol. cler. §. 12. num. 4.
 Restitutio faciendā est eo modo quem causa cur debetur postulat. In sum. cap. 17. num. 44.
 Restitutio rei lucrifactæ in bello iniusto est faciendā. In sum. cap. 15. num. 15.
 Restitutionis causa licitum est tradere se in seruitutem. In sum. cap. 17. num. 88.
 Restitutio non est faciendā in casu fortuito, nisi in tribus casibus. In sum. cap. 17. num. 179.
 Restitutionem quando inducant furta venialia sub peccato mortali. In sum. cap. 17. num. 139. &c. & De dat. & promiss. num. 45. Dico 2.
 Restitutio ex delicto vel quasi delicto faciendā sine villo damno creditoris. In sum. cap. 17. num. 43.
RESVRGENS à peccato per poenitentiam an semper resurgat ad maiorem gratiam vel meritā. De poenit. dist. 4. cap. diuina §. sicut ergo num. 2. & dist. 6. cap. 1. §. quibus num. 4. &c.

RESUSCITATOS miraculo Prophetarum, Apostolorum & aliorum Sanctorum omnes saluos factos esse, verisimile est. Mis. 58. num. 6. In Nouo.

RETROVENDENDI pactum licitum, sed minuit pretium. In sum. cap. 17. num. 247. &c. & cap. 23. num. 86.

REVELARE vel manifestare nemo tenetur etiam lata excommunicatione, nisi id probare possit. In sum. cap. 17. num. 134. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 23. & De poenit. dist. 6. cap. penul. sacerdos num. 168.

Reuelare, vide verbo Detegere, & verbo Denunciare.

Reuelare, siue reuelator confessionis: vide verbo, Confessionis reuelator.

Reuelare secretum: vide verbo, Secretum.

Reuelare complices: vide verbo, Complices.

Reuelatio mali proprii & neglectus famæ, quæ mortalis: vide verbo, Famam lædens.

REVERENTIALIS metus, vide verbo Metus reuerentialis.

REVERENTIA, quid. De fin. hum. num. 49. & ca. Inter verba 4. concl. num. 8. &c. 13.

REVERERI, Honorare, & Glorificare quid, & sic se habent, vt posterius priori aliquid adijciat. &c. Cap. Inter verba. 4. concl. nu. 14. &c.

REVS sciens se iuste condemnatum, & appellans etiam ad differendam executionem peccat. In sum. cap. 25. num. 39.

Reus vel carceratus vt peccet defendens se per iniustam causam vel per mendacia. In sum. cap. 25. num. 35. 38.

Reus iuridice interrogatus negans veritatem etiam ad saluandam vitam, vt peccet. In sum. cap. 25. num. 35. &c.

Reus non parens excommunicanti vt peccet. In sum. cap. 25. num. 37.

Reus quos consortes tegere, aut detegere debeat. In sum. cap. 18. num. 58. & cap. 25. num. 37. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 20.

Reus negans delictum quod confiteri tenebatur, & nihilominus damnatus ducitur ad supplicium, an teneatur confiteri illud. In sum. cap. 25. num. 38.

Reus accusatus de vero crimine secreto nõ obligatur ad restitutionem famæ quam accusator amisit, eo quod illud non probauerit. In sum. cap. 18. num. 49. & cap. Hum. aur. q. 2. num. 15.

Reus minus punitus quia negauit veritatem, nõ tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 18. num. 49.

Reus quando teneatur respondere ad interrogata. In sum. cap. 12. num. 8. & cap. 18. num. 57. & cap. Inter verba 6. concl. nu. 20. & cap. Hum. aur. q. 3. nu. 10. &c. De poen. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico. num. 20. &c.

Reus quis confitendo crimen non peccet. In sum. cap. 18. num. 57.

Reus quare possit interrogari in notoriis & famosis, & cur non ante infamiam. De Iudicijs in Rub. num. 58. &c.

Reus an cogi possit respondere sine Iudicijs. De Iudicijs in Rub. nu. 56. &c. & De poen. dist. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico nu. 8.

REX, preter infra scripta, vide verbo Dominus.

Rex vel Monarcha quando obligetur suis humanis legibus. De Red. Eccl. q. 1. mon. 20. num. 5. & De Rescript. cap. si quando excep. 8. num. 12. &c. & De spol. cler. §. 3. num. 8.

Regem vnum an maior pars orbis efficiat. De Iudicijs Not. 3. num. 162. &c.

Rex & omnes ei subditi quando ligentur à legibus Papæ. De vsuris num. 106. &c.

Rex vel dominus non potest tollere legem de non infamando vel scandalizando; & an minuere vel limitare possit. De Iudicijs in Rub. num. 81. & De Red. Eccles. q. 1. mon. 58. nu. 1. &c.

Rex vel Monarcha iusta de causa potest inducere nouum inquirendi casum. De Iudicijs in Rub. num. 89. Inf. 2.

Reges pauci à Deo solo immediate facti &c. De Iudicijs Not. 3. num. 147. &c.

Rex vel Princeps quidò possit cõcedere remissionem delicti futuri. De Indul. Not. 3. 4. nu. 1.

Reges ob Regna; non Regna ob Reges constituta. De Hor. can. cap. 19. num. 27. & De Iudicijs Not. 3. num. 101.

Rex Hispaniæ qui superat omnes Prælatos, excepto Papa in rexitibus Ecclesiasticis potest de illis sustentare regale decus, sed non diuites, nec ea vane impendere. De Red. Eccl. q. 1. mon. 37. num. 1.

Rex vel Dominus vt peccet aliena capiens, & capta non restituens, male vel ob malum finem gubernans, seditiones excitans, & non extinguens, subditos suos artibus belli & pacis non exercens, arces non muniens, vel armentis carens, legem poenalem ferens, vel vias & lites negligens. In sum. cap. 25. à nu. 1. vsque ad 4.

Rex vel Dominus vt peccet tollens subditis bona sua & libertates, bellans iniuste vel male in fine, iura noua indicens, & visitationes impe-

- impediens, cogens gratis sibi operari subditos. In sum. cap. 25. num. 6. &c.
- Rex** vel Dominus vt peccet, delicta subditorum non puniens, officia sua vendens, Beneficia vel officia indignis conferens, Matrimonium contrahere cogens, malam consuetudinem seruans, damnans inauditum vel auditum male. In sum. cap. 25. num. 8. &c.
- Rex** vel Dominus vt peccet, disponens circa legem naturalem, vel suam. In sum. cap. 25. num. 5. &c. & De Rescript. cap. si quando except. 8. num. 12.
- Rex** vel Dominus vt peccet habens feras non inclusas. In sum. cap. 17. num. 125.
- Rex** vel Dominus tenetur citare reos, nisi &c. In sum. cap. 25. num. 9. & De spol. cler. §. 18. num. 5. & De Reg. Com. 4. nu. 18. & De Rescript. cap. cum contingat. 8. cau. nul. num. 3.
- Rex** vel Dominus debitor existens suis subditis an possit compensare talia debita aliquo pio opere pro bono communi. In sum. cap. 25. num. 11.
- Reges** deponere cur possit Papa, & etiam deponentibus consentire; coadiutores dare, vacans Imperium regere. De Iudicijs Not. 3. num. 100. 106. &c. 124. 137.
- Rex** vel Dominus cur nequeat pro libito remittere poenam, vt Deus ipse. De Iudicijs in Rub. num. 100.
- Regi** vel Domino committenti inquisitionem afferenti sibi constare de infamia, an sit credendum. De Iudicijs in Rub. num. 90.
- Regibus** vel Dominis laicis consilium dare, vt extorqueant quantam possint potestatem super spiritualibus, non est laudabile. De Iudicijs in Rub. num. 69.
- Rex** vel Dominus an possit liberare suos subditos à poena lata aliorum Principum, vel Papæ. De Iudicijs Not. 1. num. 13. & De vsuris num. 106. &c.
- Regis** operibus præfæcti quando peccent & teneantur ad restitutionem. In sum. cap. 27. num. 259. In fine. & In Nouo 263. In fine.
- ROMANAE** gentis in indulgentijs quarrendis & deuotio, & modestia: de Indulg. Not. 32. num. 52. & Not. 33. num. 1. &c. & Mis. 68. num. 1. In Nouo.
- ROMA**, vel sedes Apostolica, vel eius Curia, sunt diuersa. In sum. cap. 27. num. 65. & De dat. & promiss. num. 29.
- ROMIPETAM** percutiens est excommunicatus in Bulla cœnæ. In sum. cap. 27. num. 65.
- RONCAEUALLIS** Hospitale omnium Hispaniz, præter Compostellanum, antiquissimum. De Reg. Com. 1. num. 5.
- Roncauallis** diuifio, nō tollit obseruantiam regularem. De Reg. Com. 3. num. 23.
- Roncauallis** canonico mortuo cui cedat eius peculium. De Reg. Com. 3. num. 23.
- ROSARII** Beatz Virg. inuentor D. Dominicus, renouator Alanus, approbator Syxtus. Mis. 1. num. 2. &c. & Mis. 4. num. 4. In Nouo.
- Rosarium** dicere alternatim cum alio vel diuersis horis diei vt vtile. Mis. num. 36. & In Nouo Mis. 32. num. 2.
- Rosarium** dicere alternatim an satisfaciatur. De Hor. can. cap. 10. num. 21.
- Rosarium** debitum ob plures causas, pluries dicendum. Mis. num. 56. & In Nouo Mis. 27. num. 1.
- Rosarii** dicendi modus, qui bonus vel malus. Mis. 24. num. 1. &c. 4. In Nouo.
- Rosarium** recitans ex obligatione satisfacit recitando illud absque meditatione mysteriorum. Mis. num. 42. & In Nouo Mis. 21. num. 1.
- Rosarii** dicendi obligationi satisficit dicendo diuersis horis. De Hor. can. cap. 10. num. 39. & Mis. num. 36. & In Nouo Mis. 17. num. 1. & Mis. 32. num. 1. &c.
- Rosarii** confratria vbi, & à quo instituta. Mis. num. 19. & In Nouo Mis. 4. num. 4.
- Rosarii** mysteria quot, & qualia, & vt benedicantur. Mis. 20. num. 1. &c. & Mis. 32. num. 1. In Nouo.
- Rosarii** in societatem vt quis adscribatur, non est necesse personaliter adire. Mis. num. 24. & In Nouo Mis. 6. num. 3.
- ROTAE** auctoritas magna sed non firma. Cap. Accepta in princ. confirm. decuplex. num. 7.
- RVBRICA** siue titulus an pro lege allegari possit. De poenit. dist. 1. cap. hæc autem verba num. 7.

S

SACERDOS præter infraferipta, vide verbo Clericus; & verbo, Missam celebrans.

Sacerdos si sacramentum receptionem recepturus ab alio sine stola aut superpellitio accedat non peccat. In sum. cap. 21. nu. 54.

Sacer-

Sacerdos quivis in articulo mortis ab omnibus peccatis & censuris etiam referuatis absoluit, & à nullis Laicus. In sum. cap. 4. nu. 1. & In Nouo num. 4. & cap. 26. num. 26. & cap. 27. num. 271. Resp. 56. & In Nouo nu. 272. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 73. 84. 86. &c.

Sacerdos quivis potest absoluerè ab excommunicatione minori, & à peccatis venialibus, & etiam à mortalibus iam vere confessis. In sum. cap. 4. num. 1. & In Nouo nu. 5. & cap. 27. num. 25. 39. & De pœnit. dist. 6. cap. placuit num. 10. 12. 25. 30. &c.

Sacerdos omnis habet Iurisdictionem habitualement, sed non actualement ad confessiones audiendas. In sum. cap. 4. num. 1. &c. & In Nouo num. 3. & cap. 27. num. 25. 4. & In Nouo num. 260. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 2. & §. placuit num. 14.

Sacerdotis mali ad Missam celebrandam quæ inductio sit peccatum. In sum. cap. 14. num. 31. H. & In Nouo num. 41.

Sacerdos sacrificans in mortali duplex peccatum committit. De pœnit. dist. 6. cap. 1. §. sacerdos num. 10.

Sacerdos etiam simplex tenetur saltem ter vel quater in anno celebrare. In sum. cap. 25. nu. 88. Pec. 21.

Sacerdos in recitando Horas, vel celebrando Missam vt Ecclesiam salutet & ab ea resalutetur. De Hor. can. cap. 22. num. 87. & Miss. 67. num. 6. In Nouo.

SACER locus quis dicatur. In sum. cap. 25. nu. 17.

SACRAMENTALIA beneficia, & etiam ius patronatus, qua ratione sint spiritualia. De Iudicijs in Rub. num. 27.

SACRA Ecclesiastica sunt quatuor specierum, & aliæ alijs sunt sacratiores. De Red. Eccle. q. 1. mon. 18. num. 1. & mon. 41. num. 1.

Sacrorum tres species, personæ, loca, & res. De Red. Eccle. q. 1. mon. 18. num. 1.

Sacra benedictione constitutiva profanari non possunt, durante forma. De spol. cler. §. 18. num. 7.

Sacra nō omnia spiritualia. De Iudicijs in Rub. num. 29.

SACRAMENTA quo ordine Magister sent. & Theologi tractant in 4. lib. sent. De pœnit. dist. 1. principium Gratiani. num. 3.

Sacramētum quid, & vt gratiam ex opere operato conferat. In sum. cap. 22. nu. 1. &c. & De pœnit. dist. 3. cap. perfecta num. 2. &c.

Sacramentum Baptismi vide verbo Baptismus. **Sacramentum** Confirmationis; vide verbo Confirmatio.

Sacramentum Eucharistie; vide verbo Eucharistia.

Sacramētū Pœnitetie; vide verbo Pœnitētia. **Sacramentum** Extremæ vnctionis; vide verbo

Extrema vnctio.

Sacramentum Ordinis; vide verbo Ordo. **Sacramentum** Matrimonij; vide verbo Matrimonium.

Sacramenta septem; tria non sunt iterabilia; quatuor autem sunt. In sum. cap. 22. num. 2.

Sacramenta quæ characterem imprimunt iotans, sūt irregularis. In sum. cap. 27. num. 247.

Sacramenta collata excommunicato regulariter valent. In sum. cap. 9. num. 2. & In Nouo num. 3.

Sacramento quo regeneramur, quo conseruamur, & quo resipiscimus. De Hor. can. cap. 20. num. 64.

Sacramenta nouæ legis septem, cœperunt post Christum Dominum, nec antea fuerunt. In sum. cap. 22. num. 1. &c. & De Iudicijs. Not. 3. num. 92.

Sacramenta nulla Ecclesie absque rebus sensibilibus, & signis exterioribus constare possunt. In sum. cap. 22. num. 1. & De pœnit. dist. 1. cap. si quis non dicam num. 9.

Sacramenta omnia personæ propriæ actionem exigunt, cum suscipiuntur, excepto Matrimonio. De pœnit. dist. 5. cap. fratres nu. 94. &c.

Sacramentum à principio inutile nulla ratificatione etiam Papæ, sit vtile. De pœnit. dist. 6. cap. placuit num. 103. &c.

Sacramenti pars substantialis non potest à puro homine institui. De pœnit. dist. 5. in princ. gloss. sum. num. 14. 31.

Sacramenta circa septem, errores vndecim Tridenti damnati. In sum. cap. 22. num. 2. Præs. 3.

Sacramenti effectū sine sacramento dare solius Christi est. De Indulg. Not. 14. num. 6.

Sacramentorū alia sunt de essentia, alia de precepto. In sum. cap. 22. num. 2. Præs. 4.

Sacramēta ad recipienda vel ministranda quādo satis sit credere se esse contritum. In sum. cap. 4. num. 6. & In Nouo num. 15. & cap. 21. num. 49. & cap. 22. num. 3. & De pœnit. dist. 5. in princ. ter. par. glo. à nu. 31. vsque ad 37. & dist. 6. cap. 1. §. sacerdos num. 22. &c.

- Sacramenta ministrare aut sumere in mortali,** peccatum est mortale. In sum. cap. 4. nu. 6. & In Nouo. num. 15. & cap. 21. num. 49. & cap. 22. num. 3. & De pœnit. dist. 5. in princ. & par. glo. à num. 3. vsque ad 37. & dist. 6. cap. 1. §. sacerdos. num. 22. & c.
- Sacramenta sumens ab excommunicato, & inuitans malum ministrum ad dandum, & inhonorans ea verbo aut facto vt peccet.** In sum. cap. 22. num. 4. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. qui vult, §. laboret à num. 1. vsque ad 25.
- Sacramētum unum à multis personis & diuerso tempore conficitur.** De pœnit. dist. 5. cap. 1. consideret. §. cautus. num. 20. & c.
- Sacramenta quæ metu facta valeant.** In sum. præl. 6. num. 5. & c. & cap. 22. num. 51.
- Sacramenta non ministrans Parochus suo subdito petenti, quando peccet.** In sum. cap. 25. num. 131. & De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 152. & c.
- SACRIFICANS,** vide verbo, Missam celebrās.
- SACRILEGIVM** cur non sit fornicari in monasterio vel dormitorio religiosorum, at in Ecclesia sic. In sum. cap. 16. num. 3. Interrog.
- Sacrilegium circa furtum quando dicatur, & est constitendum.** In sum. cap. 17. nu. 95. Pec. 5. & De pœnit. dist. 5. cap. 1. consideret in princ. num. 19. & c.
- Sacrilegi peccatum ex consuetudine reseruat** episcopo. In sum. cap. 27. num. 259. & In Nouo. num. 262. In fine.
- Sacrilegium an sit desiderium fornicandi vel occidendi conceptum in ecclesia,** De pœnit. dist. 5. cap. 1. consideret in princ. num. 21.
- SACRILEGVS** quis, & an sit excommunicatus. In sum. cap. 17. num. 95. Pec. 5.
- Sacrilegus est qui bona Ecclesie male capit.** De Red. Eccle. q. 1. mon. 21. num. 3. & mon. 23. num. 1. & q. 2. mon. 7. nu. 13. & q. 3. mon. 35. num. 17. & c.
- SACRIS** Verbis vti quando peccatū. In sum. cap. 11. num. 22. & In Nouo. num. 25.
- SALARIVM,** & accipi & exigi potest pro labo re spirituali preſtito vel preſtando. In sum. cap. 23. num. 106. Ad. 2. & Miſ. num. 23. & In Nouo Miſ. 6. num. 3. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres. num. 56.
- SALTANS** vel iocans cum grauida quando peccet, & fiat irregularis. In sum. cap. 15. nu. 14. & cap. 27. num. 236.
- SALVE REGINA,** qui bene, & male pronuntiet. De Hor. can. cap. 16. num. 17.
- SALVANTVR** non facile qui suspenduntur vel iugulantur, si ad illud vsque tempus male agere consueuerant. De pœnit. dist. 7. ca. ult. §. quod quamuis. num. 14.
- SALVATIONIS** spes semper est, dum anima est in corpore. De pœnit. dist. 7. cap. nemo. num. 1. & c.
- SALVTATIO** sextuplex in Missa quid significet. De Hor. can. cap. 22. num. 88. & Miſ. 67. num. 6. & c. In Nouo.
- SANCTI** minores impetrant quædam, quæ non maiores. De Hor. cap. cap. 18. num. 25.
- Sanctus bene orare & orari Tridenti definitū.** De Hor. can. cap. 1. num. 21.
- Sancti non sunt superstitioſe inuocandi.** De Hor. can. cap. 18. num. 24.
- Sanctos inuocare oratione Dominica, & Angelica licitum est.** De Hor. can. cap. 18. nu. 31.
- Sancti non solum dando exemplum & intercedendo, sed etiam satisfaciendo profuerunt.** De Indulg. Not. 32. num. 16.
- SANCTIMONIALIS,** vide verbo Monialis.
- SANGVINEM** effudens in Missa, vel aliquid aliud eueniens, vide verbo, Missam celebrās.
- Sanguines vel sanguis mortifera peccata significat.** De pœnit. dist. 1. cap. omnis. num. 3.
- SARRACENVS** à Sarraca & non à Sarra dicitur. De Indeis Not. 4. num. 3.
- Sarracenorum signum ferre,** vide verbo Signū.
- Sarracenorum nomine qui comprehendantur, & non tantum prout nomen gentis, sed etiā sectæ sumitur, ad incurrédas pœnas.** De Indeis Not. 4. num. 7. 11.
- SATISFACERE** posse pro se an quis semper dicatur. De Indulg. Not. 21. num. 7.
- SATISFACTIO** quid sit, & est necessaria etiam post restitutionem. In sum. cap. 3. num. 1. & c. & De pœnit. dist. 3. cap. satisfactio. nu. 1. & c.
- Satisfactio triplex non est necessaria ob triplex genus peccati.** In sum. cap. 3. num. 3.
- Satisfactio fieri potest operibus alias debitis, & cur melior imposita à confessario, quam quæ voluntarie assumitur.** In sum. cap. 3. num. 4. & c. & cap. 26. num. 24. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 36. & c. & dist. 7. ca. quis 1. num. 31.
- Satisfactio duas partes habet, alterā qua compensatur offensa facta, alteram, qua vitantur facienda.** In sum. cap. 3. num. 5. A. & In Nouo. num. 9. & De pœni dist. 3. cap. satisfactio. num. 1. & c.
- Satisfactio etiam in articulo mortis absolutionē præcedat, si fieri potest.** In sum. ca. 27. nu. 47

Satisfacit alius pro alio de condigno. De Indul.

Not. 13. num. 7.

Satisfaciendi propositum hic vel in purgatorio est necessarium poenitenti. In sum. cap. 3. num. 2. & cap. 26. num. 20. & De poenit. dist. 3. cap. satisfactio num. 1. & c. & dist. 5. cap. confideret. §. ponat num. 6. & cap. contrarium num. 17. & c.

SATISFACTORIA sunt flagella à Deo permilla, si patienter ferantur. In sum. cap. 3. num. 4. & cap. 26. num. 23. & c. & De poenit. dist. 3. cap. satisfactio num. 4. & c.

Satisfactorium est quodcumque opus bonum etiam pure mentale poenae peccati remissi. In sum. cap. 3. num. 4. & cap. 26. num. 24. & De Indul. Not. 13. num. 14. & De poenit. dist. 3. cap. satisfactio num. 5. & dist. 6. cap. 1. in princ. qui vult num. 40.

Satisfactoria & meritoria an sit poenitentia iniuncta à confessorio facta in peccato mortali. In sum. cap. 3. num. 5. & In Nouo num. 6. & cap. Inter verba 5. concl. num. 76. & De poenit. dist. 5. cap. 1. in princ. num. 45. 48.

SCANDALIZARE & detrudere est prohibere lege diuina, naturali, & humana. De Iudicijs in Rub. nu. 54. & c. & De poenit. dist. 1. ca. non tibi dico num. 11.

SCANDALVM quid, & eius circumstantia in duobus casibus confitenda. In sum. cap. 6. num. 19. & De Indul. Not. 34. num. 35. & De poenit. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 116. & §. animaduertere num. 4. & c. 9.

Scandalum qui praeber manducando carnes diebus prohibitis; vel non ieiunando cum aliorum scandalo, vt peccet. In sum. cap. 14. nu. 31. L. In fine & In Nouo num. 44. In fine.

Scandalum praebens proximo dicto vel facto propter quod credit ipsum mortaliter peccaturum, vt peccet. In sum. cap. 14. num. 30. & cap. 16. num. 13. & c. & De poenit. dist. 5. cap. 1. consideret. §. Animaduertere num. 5. 9.

Scandalum quando euitandū etiam relinquento bona opera, quae sine peccato omitti possunt. In sum. cap. 14. num. 31. L. collig. 27. & In Nouo num. 44. & cap. 24. num. 23. Pec. 6. & De Rescript. cap. cum contingat Remed. 2. num. 22. & De Indul. Not. 34. num. 3.

Scandalum quando vtilius nasci permittatur, quam veritas relinquatur. De Reg. Com. 3. num. 35.

SCHEDVLAM inuentam peccatorum alicuius legens peccat. In sum. cap. 18. num. 34. &

cap. Inter verba, 6. concl. num. 14. & de poenit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 8. & c.

SCHISMA quid, & quomodo differat ab heresi, & excommunicatur in Bulla Cane. In sum. cap. 27. num. 57.

SCHISMATICVS, vel haereticus vere consecrat & baptizat. De poenit. dist. 6. cap. 1. §. laboret num. 4. & c.

SCHOLASTICVS vel Doctor vniuersitatis Bononiae cōducēs domos alterius scholastici vel Doctoris sine eius consensu ante finitum terminum, est excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 114. exc. 4.

Scholastici, Viatores, Mercenarij à quibus teneantur sumere sacramenta. De poenit. dist. 6. cap. placuit num. 85. & c.

Scholasticus vt mortaliter peccet ob finē mortalem studens, non seruans praecepta studij, discens verita, auocans auditores à concurrente, negligenter studens, male insumens viaticum, non soluens salarium, arrogans sibi falso gradum. In sum. cap. 25. num. 59.

SCIENTIA Dei non ponit necessitatem futurorum. De Iudicijs Not. 1. num. 6.

Scientia sola apparatus deiūdi cur interdum morte plectatur, non reuelando. In sum. cap. 24. num. 21.

Scientia malus vsus non efficit eam malam. In sum. cap. 14. num. 31. K. Collig. 22. & In Nouo num. 43.

Scientia cur interdum occasio impediendae deuotionis. De Hor. can. cap. 20. num. 60.

Scientia, fides, opinio, dubium & c. scrupulus quid: & vt differant & conueniant. In sum. cap. 27. num. 273. & In Nouo nu. 279. & De Iudicijs in Rub. num. 43. & De poenit. dist. 7. cap. si quis autem num. 9. & c.

Scientiam ad acquirendam nulla xtas sera. De poenit. dist. 1. cap. numquid Cain. num. 3.

Scientia in confessorio absoluendi vel ligandi quae; & requiritur saltem vt sciat dubitare. In sum. cap. 4. num. 2. Diximus. 2. & In Nouo num. 8. & De poenit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 7. & c.

Scientia sufficiens beneficio, quo respectu censenda. De Rescript. cap. si quando except. 14. num. 1. except. 16. num. 8. 11.

Scientia sine prudentia non sufficit beneficiarijs. De Rescript. cap. si quando except. 11. num. 6.

Scientia sine conscientia, res diabolica. Cap. Inter verba 1. concl. num. 14.

SCIRE & scire debere, paria; scire item & scire posse quoad ea saltē, quæ sibi nocent. In sum. prel. 1. num. 10. In fine. & In Nouo num. 17. & cap. 16. num. 18. In Nouo. & De Rescript. cap. Cum contingat. 11. cau. nul. num. 2. &c.

Scire vti scias tantum, an sit, & quando peccatum. De fin. hum. num. 24.

Scit nulla creatura præter animam Christi omnia. De poen. dist. 1. cap. num. quid Cain. nu. 3.

SCRIBERE sua peccata, vel statim ea confiteri, an aliquando quis teneatur. In sum. cap. 21. num. 35. & De poenit. dist. 5. cap. fratres num. 87. &c.

Scribere an liceat diebus festis, & quando sit mortale. In sum. cap. 13. num. 14. & cap. 25. num. 53. &c.

SCRIPTURA referens aliam non probat contenta in ea, cum saltem non exprimit illa. De Reg. Com. 3. num. 21.

SCRVPVLVS quid. In sum. cap. 27. num. 273. & In Nouo num. 279. & De Iudicijs in Rub. num. 43. & De poenit. dist. 7. cap. si quis autem num. 13. 64.

Scrupulorum causæ, & remedia. In sum. cap. 27. num. 281. Dico 23. & nu. 290. & In Nouo num. 282. 290.

Scrupulus non est sequendus, imo fugiendus. In sum. prel. 9. num. 9. & In Nouo cap. 27. num. 282. & De Iudicijs in Rub. num. 43. & De poenit. dist. 7. cap. si quis autem num. 65. 78.

SCRVPVLOSVS quare eligere debeat partem minus tutam. De poenit. dist. 7. cap. si quis autem num. 78.

Scrupulosus debet obedire confessorio. In sum. cap. 21. num. 42.

Scrupulosus qui credit & nescit an partem Horarum vel Missæ recitauerit, quid faciet. De Hor. can. cap. 13. num. 30. & De poenit. dist. 7. cap. si quis autem num. 76. &c.

Scrupulosus quomodo se gerere debeat in confessione, vel in recitatione alicuius peccati. De poenit. dist. 5. cap. 1. consideret. §. semper num. 3. &c.

SCVRRÆ, & alij quādo peccent circa loquendum, & bibendum. In sum. cap. 14. num. 31. D. Resp. 8. & In Nouo num. 37.

SCVRRILITAS, multiloquium, haberudo, & latiria nimia quando mortalis. In sum. cap. 23. num. 123.

SECRETA oratio: vide verbo, Oratio.

SECRETVM quid, quotuplex, & cuius dete-

ctio mortalis. In sum. cap. 18. nu. 26. &c. 3 f. 52. & cap. Inter verba. 6. concl. num. 18. &c. & De poenit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 3. &c.

Secretum confessionis detegere quis dicatur: vide verbo, Confessionis reuelator, vel Confessionem reuelare.

Secretum siue crimen alterius reuelare, vel vitium siue naturale sit, siue verum, siue falsum quando peccatum, & quando liceat. In sum. cap. 7. num. 1. & cap. 18. num. 31. &c. 45. 54. & cap. Inter verba 6. concl. num. 18. &c. 21. & De poenit. dist. 6. cap. sacerdos num. 3. &c.

Secretum perniciosum reuelare quando liceat. In sum. cap. 18. num. 54.

Secretum nulli noxium etiam Iudici iubenti non reuelandum. In sum. cap. 18. num. 60. &c. & cap. Inter verba 6. concl. num. 23.

Secreti promissi detectio peior quam non promissi. In sum. cap. 18. num. 62.

Secretum scire desiderans ab eo qui absque peccato reuelare non potest, peccat mortaliter. In sum. cap. 12. num. 23. & cap. 18. num. 40. &c. & cap. 23. num. 27.

SECVLARE brachium; vide verbo Brachium seculare.

Secularis; vide verbo Laicus; præter infra scripta.

Secularis quando iuste possit possidere redditus cum onere dicendi aliquas Missas. In sum. cap. 25. num. 8. Ad noue quæsitum.

Secularibus an liceat mendicare. De Regu. Com. 2. num. 37. &c. & Mis. 66. num. 8. In Nouo.

Seculares officiales, quando iuste possint capere clericum. In sum. cap. 27. num. 82. &c.

SECVRITAS parit negligentiam, & est duplex; bona, vel mala. De poenit. dist. 1. cap. prædixerat. a num. 1. vsque ad 4.

SEDES Apostolica, & Curia Romana quid, & ut sint diuersa. In sum. cap. 27. nu. 65. & De dat. & promiss. num. 29.

SENEX si aliquem infamauit in sua adolescentia & modo recordatur, quo modo restituere debeat. In sum. cap. 18. num. 47.

Senes cur sint suspiciosi. De Iudicijs in Rub. num. 46. &c.

SENSUALITAS vocatur vis appetens sensibilis, concupiscibilis & irascibilis. In sum. prel. 2. num. 3. & In Nouo num. 5.

Sensualitatis motus in peccatum an semper peccatum. De poenit. dist. 1. cap. super tribus. num. 1. &c. 6. &c.

Sensualitas non tam serua est, sicut membra exteriora. De pœnit. dist. 1. cap. super tribus. num. 1.7.

Sensualitas non peccat sine culpa voluntatis. De pœnit. dist. 1. cap. super tribus num. 7.

SENSVS exteriores sunt quinque; interiores vero sunt quatuor; & quæ officia eorum. In sum. præl. 2. nu. 1. &c. & quis eorum vsus malus. cap. 24. num. 1.

SENTENTIAM superioris iniustam exequens scilicet, peccat mortaliter. In sum. cap. 25. num. 14. &c.

Sententia excommunicationis vel mandatum quando expiret morte illam concedentis. In sum. cap. 27. num. 2. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 8. num. 3.

Sententia qua hæreticus damnatur & traditur Curie seculari, an extra ecclesiam sit facienda. De Hor. can. cap. 5. num. 42.

Sententia condemnatoria regularis quæ in persona eius vel monasterij fertur. De Regul. Coment. 2. num. 68.

SEPELIENDVS quando non sit moriens non confessus per annum. In sum. cap. 26. num. 33. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis 1. num. 3.

Sepeliendi sunt amentes vt paruuli. De Hor. can. cap. 22. nu. 26. & Mis. 53. nu. 3. In Nouo.

Sepeliendis paruulis baptizatis quæ officia apta. De Hor. can. cap. 22. num. 26. & Mis. 53. num. 1. 7. In Nouo.

Sepeliens excommunicatum, vel notorium malum, vel ad sepulchram adigens &c. vt peccet, & quando excommunicatus. In sum. cap. 25. num. 135. & cap. 27. num. 51. 134. 137.

Sepelientes excommunicatam vel usurariam ad incurendam excommunicationem, intelligitur tantum illi qui sepeliunt, & collocat corpus in sepultura. In sum. cap. 27. num. 51. 137. Declat. 5.

SEPTENARIVS numerus laudatus, sextus perfectus. De pœnit. dist. 1. in princ. præl. nu. 6.

SEPTIMVS dies, septimus mensis, septimus annus, septima hebdomadis annorum finis Hebræis sacer. De Indulg. Not. 1. num. 5.

SEPVLCHRVM Domini nemo sine licentia Papæ sub pœna excommunicationis visitat. In sum. cap. 27. num. 110. De Indul. Not. 30. nu. 2.

SEPVLTVRAS faciens eligere in sua Ecclesia est excommunicatus. In sum. cap. 27. nu. 103.

Sepultura, & communicatio cui impœnitenti neganda. De pœnit. dist. 7. cap. Id. circo num. 1. Cetera vide verbo sepeliens.

SEQUESTRA infringens cur hodie excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 137.

SERAPHIM, & Cherubim cur ita dicti. De pœnit. dist. 2. cap. charitas est aqua num. 8.

SERMO simpliciter prolatus, intelligitur de primo actu in odiosis. De Indulg. Not. 32. nu. 47. & De pœnit. dist. 6. ca. placuit nu. 167.

SERVILIA opera quæ sint. In sum. cap. 13. nu. 2. &c.

Seruilia septem opera diebus festis permittuntur, & quinque non seruilia prohibentur. In sum. cap. 13. nu. 3. Cetera vide verbo, Opera seruilia.

Seruilis timor: vide verbo, Timor seruilis.

SERVITVS est triplex, & triplici iure. De Indulg. Not. 11. In fine glo. pen. nu. 1. 15. &c.

Seruitus an aliqua inducta iure nature. De Indulg. Not. 11. In fine glo. pen. num. 1. &c.

SERVVS: vide verbo, Famulus præter infra-scripta.

Seruus non est dominus eorum quæ consumit & vestit. De Red. Eccle. q. 1. mon. 12. num. 2.

Seruus qua dominus abutitur fugere potest. In sum. cap. 16. num. 21.

Seruus non iuuantes dominum morte puniendi. De pœnit. dist. 1. cap. si forte num. 3.

Seruus vel famulus qui præcepto domini occidit uxorem adulteram ne ipse ab hero occidatur, peccat mortaliter. De Indulg. Not. 11. num. 15.

Seruus non lucratur salarium pro tempore quo ægrotat. In sum. cap. 17. num. 107. Pec. 19. & In Nouo num. 108.

Seruus percutiens vel occidens tenetur ad restitutionem totius damni. In sum. cap. 15. num. 20. & In Nouo num. 22.

Seruus se tradere pro facienda restitutione, licitum est. In sum. cap. 17. num. 88. In fine.

Seruus possunt cogi ad testificandum contra conantem occidere suum vel suam coniugem. De Pœnit. dist. 1. cap. si forte num. 1. &c.

Seruus contrahens matrimonium, an dominum uxori præferre debeat. In sum. cap. 22. nu. 34.

Seruus contrahens Matrimonium cum libera, an vere contrahat. In sum. cap. 22. num. 33.

Seruus vel famulus occulte accipiens aliquid à dominis vt peccet, & quando teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 138. &c. & De Reg. Com. 2. num. 20.

Seruus, vel debitor an possit ingredi religionem. De Reg. Com. 1. num. 8.

SIGILLVM confessionis quid sit, & quare ita vocetur. In sum. cap. 8. num. 1. & De pœnit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 35. &c.

Sigillum confessionis etiam post mortem durat. In sum.

- sum, cap. 8. num. 7. Inf. 6.
Sigillum secreti duobus modis sumitur, & quid sit. In sum. cap. 8. num. 2. & De pœnit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 35. &c.
Sigillum vel secretum confessionis reuelare, vide verbo Confessionem reuelare.
Sigillum confessionis quæ includat, & quos obliget. In sum. cap. 8. num. 3. &c. 7. & De pœnit. dist. 6. cap. 1. in princ. nu. 77. & cap. pen. sacerdos num. 37. &c. 41. &c.
Sigillum omne confessionis est sigillum secreti naturalis, non autem contra; & sigillum confessionis est fortius altero. In sum. cap. 8. nu. 5. & De pœnit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 37. &c.
Sigillum confessionis quando non violetur, cum appositione exemplorum. In sum. cap. 8. nu. 11. &c. 14.
Sigillum confessionis frangens, peccat contra duas leges. In sum. cap. 8. num. 5. & De pœnit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 38. &c. 129.
SIGNATVRA an dicantur litteræ Apostolicæ, & aliud est falsare, aliud vero falsis vti. In sum. cap. 27. num. 62. & cap. Accept. oppos. 8. num. 23.
Signaturam per solam, an semper fiat gratia. De Rescript. cap. si quando in. Auct. num. 24.
SIGNARE nos quando, & quomodo debeamus. De Hor. can. cap. 19. num. 200. & Mis. vlt. In Nouo num. 6. 13.
SIGNVM vel habitum Iudæorum, Sarracenorum, vel Infidelium ferre quādo mortale. In sum. cap. 11. num. 24. Pec. 4. & In Nouo num. 27. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 16. & cap. Inter verba præl. 3. num. 3. & De pœnit. dist. 1. cap. potest fieri num. 1. &c.
SILERE & loqui per se nec bonum nec malum, & quis bene sileat, aut respondeat. Cap. Inter verba præl. 2. num. 4. 6. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 10.
SILENTIVM valde laudatur. Cap. Inter verba præl. 2. num. 1. &c. De Hor. can. cap. 17. num. 15. 18.
Silentium vt seruet regulas religionum. Cap. Inter verba 6. concl. num. 2.
Silentij causa vbi solo nutu loquendum. De silent. num. 15. &c.
Silentium in altari, choro, & Sacristijs necessarium. De silent. num. 2. &c. 14. &c.
SIMONIA quid, & est triplex, Mentalis, Conventionalis, & Realis. In sum. cap. 23. a nu.
100. vique ad 105.
Simonia mentalis duplex, & vtræque mortalis, sed neutra obligat restituere, etiam si sit diuinitus prohibita. In sum. cap. 23. num. 102. & In Nouo num. 103. & De vsuris num. 12.
Simonia conventionalis quid, & peior mentali tantum. In sum. cap. 23. num. 103. & In Nouo num. 104.
Simonia conventionalis est promissio sine animo soluendi, & quando fiat realis. In sum. cap. 23. num. 105. &c. Ad 3. & In Nouo num. 106. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 6. Nec obstat.
Simonia realis quid: & in quo peior mentali tantum. In sum. cap. 23. nu. 105. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 3. &c.
Simoniam per realem electio, præsentatio, confirmatio, renunciatio, & quælibet alia dispositio, & prouisio facta ipso iure est nulla. In sum. cap. 23. num. 105. In fine. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 4. &c.
Simoniam an committat ordinatus, si tertius eo infcio vel repugante, det aliqui Episcopo pro tali ordinatione. In sum. cap. 25. num. 68. Pec. 2.
Simonia quando non sit dare, recipere, vel petere aliquid pro actibus spiritualibus, etiam antequam præstentur. In sum. cap. 23. num. 106. Ad 2. & Mis. num. 23. & In Nouo Mis. 6. num. 3. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres num. 56.
Simonia quomodo non sit dare pecuniam pro sustentatione, pœna vexationis, redemptione &c. In sum. cap. 23. num. 101. & In Nouo num. 102. & Mis. num. 23. & In Nouo Mis. 6. num. 3. & De dat. & promiss. num. 46. &c.
Simonia quomodo non sit largiri eleemosynas pro orationibus, vel Missis. In sum. cap. 23. num. 101. Inf. 9. & In Nouo num. 102. & De pœnit. dist. 1. cap. Medicina num. 3. & dist. 5. cap. fratres num. 56.
Simonia est omnis datio spiritualis pro pretio. In sum. cap. 23. num. 100. Inf. 4.
Simonia non est emptio vel venditio artis, consilij. &c. In sum. cap. 23. num. 100. & De dat. & promiss. num. 46. &c.
Simoniam vel vsuram non facit intentio secularia siue causa minus principalis, etiam si absque illa non fieret actus. In sum. cap. 17. num. 209. & cap. 23. num. 100. Inf. 5. & In Nouo num. 101. & De vsuris num. 19. &c. 23. & cap. Inter verba 5. concl. num. 24.

Simoniam an faciat obligationis antidotalis remissio. In sum. cap. 23. num. 106. Ad 4.
 Simonia vt excusetur in indulgentiis pro retorali. De Indulg. Not. 31. num. 47.
 Simonia est renunciare beneficio vt alius renunciet suo. In sum. cap. 23. num. 100. Inf. 2. De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 1. &c.
 Simonia visitata in curia inter presentes & etiam absentes, s. facere pactum de diuidendis beneficijs obrentis, & expensis. In sum. cap. 23. num. 107. Ad 8.
 Simonia omnis mortalis, & que suspendat, quæ excommunicat, que ad dimittendum officiũ obliget. In sum. cap. 23. nu. 111. Ad 15. quæ situm. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 3. &c.
 Simoniam interdum Papa incurrit, pœnam eius nunquam, nec ipse nec consors eius. In sum. cap. 23. nu. 108. Ad 11. quæ situm & nu. 111. Dico 10. & De dat. & promissum. 17.
 Simonia an sit Prælati inferuire pro obtinendo beneficio. In sum. cap. 23. num. 100. Inf. 5. & cap. Inter verba 5. concl. num. 24.
 Simonia est vendere aut emere carius calicem, vel rosaria &c. eo quod sint benedicta, sed non excommunicat. In sum. cap. 23. nu. 99. Inf. 3. & num. 111. In fine.
 Simonia an sit vendere temporaria admista spirituali. In sum. cap. 17. num. 40. & cap. 23. num. 99. Inf. 3. & num. 111. Dico 12.
 Simonia est accipere Beneficium, Præbendam, vel Canonicatum cum pacto docendi in scholis. In sum. cap. 25. num. 58. Pec. 6. & De Hor. can. cap. 21. num. 54.
 Simoniam incurrit dans aliquid notabile vicario, vt de duobus beneficijs quorum alterum sibi per concursum debebatur, pinguius conferatur. De dat. & promissum. num. 23. In fine.
 Simonia quando admittatur à Prælati & subditis recipiendo Moniales in Monasterio. In sum. cap. 27. num. 106. & De Red. Eccle. q. 1. raon. 62. num. 2. &c.
 Simoniam quando committat accipiens aliquid, pretio æstimabili propter adiurationes siue benedictiones contra locustas, bruceos, vel alia animalia. In sum. cap. 27. num. 13. In fine.
 Simoniam ex vna parte tatum impletam committens non incurrit pœnas. In sum. cap. 23. num. 104. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 6.

Simoniam in ordine vel beneficio committens & eius mediatores sunt excommunicati. In sum. cap. 23. num. 106. Ad 5. & num. 111. Ad 4. & cap. 27. num. 106. & De dat. & promissum. nu. 45. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 4. &c.
 Simoniam quando non committat commodas pecunias Episcopo cum spe alicuius beneficii. In sum. cap. 23. num. 100. Inf. 5. & In Nouo num. 101. 106. Ad 5.
 Simonia nõ est dare aut facere aliquid spirituale ob laudem vel gloriam, nõ vt pretium sed vt gloriam. In sum. cap. 23. num. 101. & In Nouo num. 102. & cap. Inter verba 5. concl. num. 56.
 Simonia an sit dare aliquid vt roget p indigno ad obtinendum beneficium. In sum. cap. 23. num. 101. Inf. 10. & In Nouo num. 102.
 Simoniam quando committat obtinens beneficium propter munus à manu, lingua, vel obsequio. In sum. cap. 23. nu. 101. Inf. 10. & In Nouo num. 102.
 Simoniam an committat dās aliquid plus Episcopo vel Notario post ordinem susceptum. In sum. cap. 23. num. 101. Inf. 11. & In Nouo num. 102. & cap. 25. num. 54.
 Simonia an sit dare aliquid pro fabrica quando eligitur in Canonicum. In sum. cap. 23. nu. 101. Inf. 11. & In Nouo num. 102.
 Simonia est deponere fraudulenter centum aureos dicens, quod talis non habebit tale beneficium. In sum. cap. 23. num. 105.
 Simonia est obtinere beneficium ratione soluendi debita beneficii. In sum. cap. 23. num. 105.
 Simoniam an sit obtinere beneficium per aliquem cum pacto dandi alicui pensionem aliquā. In sum. cap. 23. num. 107. Ad 7. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 2. &c.
 Simonia est permutatio beneficiorum etiam quoad titulum, sine facultate superioris. In sum. cap. 23. num. 100. Inf. 3. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 1. &c.
 Simonia est redimere vel vendere pensionem Ecclesiasticam sine facultate, sed non excommunicat. In sum. cap. 23. num. 111.
 Simonia est emere vel vendere vicariam temporariā vel spiritualem etiam ad tempus, sed nõ excōicat. In sum. cap. 23. nu. 111. Ad 14.
 Simonie pœnæ quæ. In sum. cap. 23. num. 106. 111. & cap. 27. nu. 106. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 4. &c.
 Simoniam non committit Episcopus accipiens famulum cōstitutum mercede annua, donec ei bene.

- beneficiū conferat. In sum. cap. 25. nu. 113.
- SIMONIACVS** quis ipso iure suspensus, vel excommunicatus, vel ad restitutionem obligatus. In sum. cap. 23. num. 111. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 2. &c.
- Simoniaca professio facta quo ad quid valet. De Reg. Com. 4. num. 25.
- Simoniaca confidentia ex octo coniecturis cognoscitur. In sum. cap. 23. num. 110. not. 7.
- Simoniacus Mediator, Collator, vel Præsentator quādo excommunicatus, & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 23. num. 106. 111. & cap. 27. num. 106. & De dat. & promiss. num. 45. & De spol. cler. §. 12. à num. 1. vsque ad finem. & De Rescript. cap. si quando except. 4. num. 4. &c.
- Simoniacus in beneficio acta pœnitentia, & relicto beneficio quando iuste possit celebrare. In sum. cap. 23. num. 111. Ad 15. Dico 3.
- Simoniacus non est conferens beneficium ob consanguinitatem, vel amicitiam, vel preces, etiā indigno, nisi &c. In sum. cap. 23. nu. 107.
- SIMVLARE** qui nescit, nescit regnare. Cap. Hum. aur. q. 3. num. 15.
- Simulare se bonum cum sit malus, peius quam esse malum. Cap. Inter verba 1. concl. num. 2.
- Simulandi ars duplex, & quæ licita. Cap. Hum. aur. q. 3. num. 8. 15.
- Simulare se infidelem an possit Catholicus. In su. ca. 11. nu. 24. & In Nouo. nu. 27. & ca. Hy. aur. q. 3. nu. 16. & ca. Inter verba præ. 3. nu. 3. & De pœnit. dist. 1. cae. potest fieri num. 1. &c.
- Simulatio, hypocrisis, & mendacium factorum quæ mortalia. In sum. cap. 18. num. 8. & cap. Hum. aur. q. 2. num. 10. & q. 3. num. 8. &c.
- Simulo quod non est, dissimuloque quod est. Cap. Hum. aur. q. 3. num. 8.
- SOCIETAS** quid, & quæ licita, & vt ineunda. In sum. cap. 17. num. 251. &c.
- Societas in animalibus & locatio eorum, quæ licita. In sum. cap. 17. num. 229. 260. &c.
- SOCIVS** industriam adhibens, quid de suo impendere debeat. In sum. cap. 17. nu. 283.
- Socios etiam occultos detegere quādo quis teneatur. In sum. cap. 18. nu. 58. & ca. 25. nu. 37.
- SODOMITA** non tenetur restituere acceptū pro nefando peccato. In sum. cap. 17. num. 40. Inf. 4.
- Sodomita an sit irregularis. In sum. cap. 27. num. 249. &c.
- SOLITVDO** nō perficit vitā, & quibus nō conueniat. De pœnit. di. 2. ca. primus. homo nu. 3.
- OLIVS** ad solam accessus vt peccatum. Cap. Inter verba 2. concl. num. 14.
- SOLICITANS** vxorem alienam vt puniendus. De pœnit. dist. 1. cap. sollicitatores num. 1.
- SOLVTIO** dilata non auget neque minuit pretium etiam lanarum, & mercium nauicarum. In sum. cap. 23. num. 82.
- SOMNIIS** quibus non credendum. In sum. cap. 11. num. 33.
- SORTES** quæ licite, & quæ prohibite. In sum. cap. 11. num. 30.
- SPECIES** peccati an & quando confitendæ. In sum. cap. 2. num. 10. & cap. 6. num. 3. 7. &c. 19. & De pœnit. dist. 5. cap. consideret in princ. num. 10. 14. &c. 2. &c. 116. &c.
- SPIRITVALE** quid, & quotuplex; & annexorum illi duplex, & quod purum, & quod mixtum. In sum. cap. 23. num. 99. & De Iudicijs In Rub. num. 25. &c.
- Spirituale non omne sacrum, & quedam spiritualia sunt alijs spiritualibus spiritualiora. In sum. cap. 23. num. 99. Inf. 1. & De Iudicijs In Rub. num. 28.
- Spirituali pro præstito dari consuetum potest capi, & interdum peti antequam præstetur. In sum. cap. 23. num. 106. Ad 2. & Mis. num. 23. & In Nouo Mis. 6. num. 3. & De pœnit. dist. 5. cap. fratres num. 56.
- Spiritualia ordinare in temporaria quale peccatum. Mis. num. 69. & In Nouo Mis. 36. nu. 2.
- SPOLIA** quid, & quæ pertineant ad spolia. De spol. cler. §. 1. num. 2. & c. 4. & c. & §. 6. num. 1. 7. & §. 7. num. 4. & c. & §. 8. num. 5. 7. & c. & §. 9. num. 4. & §. 10. num. 5.
- Spolijs quæ nam bona Ecclesiastica Angliæ & Germaniæ annumerentur. De spol. cler. §. 10. num. 4. & c.
- Spolia possidens per dispositiones inter viuos vel vltimas voluntates alio respectu quam pietatis vel paupertatis, tenetur restituere illa sedi Apost. De spol. cler. §. 15. num. 3. &c.
- Spolia possidentes etiam per vltimas voluntates & intuitu pietatis vel paupertatis sine privilegio vel consuetudine ad pia testandi factas, ad restitutionem tenentur. De spol. cler. §. 15. num. 4.
- Spolia non relinquit beneficiarius non habens redditum excedentem valorem xxx. ducatorum de camera. De spol. cler. §. 1. num. 4. & c. & §. 8. num. 7.
- Spolijs non connumerantur bona patrimonialia vel quasi patrimonialia, & quæ alia bona. De spol. cler. §. 1. num. 2. & c. 4. & §. 6. num. 2. & §. 8. num. 2. 7.

Spolia sunt omnia bona Clericorū, & Religio-
 forum quesita per modos à Canonibus pro-
 hibitos. De spol. cler. §. 7. num. 4. &c.

Spoliorum administratio soli Papæ est reserva-
 ta. De spol. cler. §. 13. num. 2.

Spolia Ecclesiarum non solum Italice sed etiam
 aliarum prouinciarum Papæ reservata. De
 spol. cler. §. 5. num. 5.

Spolia Episcoporum Hispaniæ soluuntur Sedi
 Apostolicæ. De spol. cler. §. 9. num. 4.

SPOLIATVS priori beneficio ipso iure
 perditō, restituitur non ostensa dispensatio-
 ne. Cap. Accepta oppos. 10. num. 11.

SPONSA Dei est anima viri sicut & feminae,
 In sum. cap. 16. num. 3. & De pœnit. dist. 2.
 cap. illa anima. num. 1. &c.

SPONSALIA quid, & xvij. modis vel causis
 dissoluitur. In sum. ca. 22. nu. 25. &c. 57. &c.

Sponsalia omnia ipso iure soluitur per causam
 notoriam nullitatis. In sum. cap. 22. num.
 28. 57.

Sponsalia inualida etiam publica non pariunt
 impedimentum publicæ honestatis. In sum.
 cap. 22. num. 57. &c.

Sponsalia contrahere cum vna post contracta
 cum alia an mortale. In sum. cap. 22. num.
 28. 72.

Sponsalia contrahere cum coniuncta sibi co-
 gnatione spiritali nata ex catechismo, an li-
 ceat. In sum. cap. 22. num. 72.

Sponsalia inter consanguineos vel affines non
 inducunt aliquam obligationem. In sum. ca.
 22. num. 58. & De Rescript. cap. si quando
 except. 7. num. 6. Contra tamen.

Sponsalia vel matrimonium cum cōsanguinea
 vel affini in quarto gradu contrahens, quan-
 do excommunicatus. In sum. cap. 22. nu. 43.
 & cap. 27. num. 141.

Sponsalia clandestina etiam post Conciliū Tri-
 dentinum valent, & eis vtens an peccet. In
 sum. cap. 25. num. 144. & cap. Hum. aur. q.
 3. num. 5. &c.

Sponsalia an transeant in matrimonium. In
 sum. cap. 22. num. 28. & cap. Hum. aur. q. 3.
 num. 5.

Sponsalia & Matrimonium de presenti contra-
 here vel consummare temporibus prohibi-
 tis vt liceat. In sum. cap. 22. num. 71.

Sponsalia à parentibus contracta quando va-
 leant. In sum. cap. 22. num. 58.

Sponsalia dissoluantur per ingressum religionis
 tantum, etiam si post paucos dies Nouitia-
 tus egrediat. In sum. cap. 22. num. 26. & su-

fus. In Nouo.

Sponsalia faciunt facultatem fruendi voluptate
 cum sponsa. In sum. cap. 16. num. 12.

SPONSOS se se tangere turpiter periculo-
 sum. In sum. cap. 16. num. 12. &c.

SPONSIONES vel scommesse si sine fraude
 fiant, licite. In sum. cap. 19. num. 18. & In No-
 uo cap. 20. num. 18.

STABVLARIVS, vide verbo Caupo.

STARE diuersa significat, & quid in oratione.
 De Hor. can. cap. 4. num. 1.

STATVS perfectionis duplex, alter ad alios, al-
 ter ad se perficiendum De Red. Eccle. q. 1.
 mon. 7. num. 2.

Status in peccato mortifero septuplex. Mis. 34.
 num. 4. &c. In Nouo.

Status suum in maiore, ad quem est idoneus,
 quiuis mutare potest, & etiam hac de causa
 diuitias congregare. In sum. cap. 24. num. 8.
 & cap. 23. num. 73. &c. & De Red. Eccle. q. 1.
 mon. 25. num. 2. &c.

Status decentia non est posita in puncto indi-
 uisibili, & vt metienda maxime in benefi-
 ciario. De Horis can. ca. 22. num. 60. &c. 73.
 & Mis. 62. num. 1. 5. 7. In Nouo. & De Red.
 Eccle. q. 1. mon. 45. num. 2.

Status coniugalis, vide verbo Coniugalis.

STATVTVM, vide verbo Lex, præter infra
 scripta.

Statutum inferioris si confirmetur à Papæ, an
 talis inferior possit in eo dispensare. De pœni.
 dist. 6. cap. 1. §. laboret. num. 16.

Statutum declaratorium extenditur ad præte-
 rita. De Reg. Com. 4. num. 43.

Statuta Ciuitatū quibus statuitur ne post ali-
 quot annorum lapsum debitum peti possit,
 non excusant debitorem scientem se debe-
 re. In sum. cap. 17. num. 85.

Statutum Ecclesiæ militatis, vt liget occultum
 quo ad censuras. De Iudicijs in Rub. nu. 63.

Statuta siue leges siue euidenti vtilitate non
 sunt mutanda. De Reg. Com. 3. num. 16. 30.
 Causa. 4.

Statutum puniens delinquentem in Ecclesia,
 comprehendit delinquentem in basilica Epi-
 scopi autoritate condita. De Indul. Not. 32.
 num. 2. &c.

Statuto vno, quæ alia cēseantur statuta. De Re-
 script. cap. si quando except. 20. nu. 8. & de
 pœnit. dist. 1. cap. verbum. num. 5. & dist. 6.
 cap. pen. Sacerdos. nu. 33.

STERILITAS quæ & quando minuat pensio-
 nem. In sum. cap. 17. num. 188. &c.

- STIPENDIVM** Aduocati quale iustum, & quando in pactum deduci possit. In sum. ca. 25. num. 30.
- STRIGES** & Sagæ reprobatae. In sum. cap. 11. num. 38. Pec. 32.
- STVDENS** an ob contemplationem debeat mutare vitam. De Hor. can. cap. 18. num. 62.
- STVPRVM** quid, & quale peccatum. In sum. cap. 16. num. 2. Præf. 3. & num. 16. &c. Cate-
ra vide verbo Virginem desforans.
- SVADERE** alicui aliquid malum, licet nolit ut illud faciat, quale peccatum. In sum. cap. 14. num. 3. I. E. Collig. 10. & In Nouo. num. 38. &c. 42.
- SVEDITVS** an excommunicetur extra epis-
copatum. In sum. cap. 27. num. 6. 272. Resp. 9. & In Nouo. num. 273. & cap. Accepta op-
pos. 8. num. 3.
- Subditi** peccant contemnentes superiores etiā discipulos. In sum. cap. 14. num. 22.
- Subditus** quando & quibus de causis possit ap-
pellare de suo prælato. De Reg. Com. 3. nu.
51.
- Subditus** quando peccet non obediendo supe-
riori, vide verbo, Obediendum, & Obedire.
- SVBMINISTRANS** vel vendēs vetita Infide-
libus quando peccet, & incurrat excommu-
nicationem. In sum. cap. 23. num. 93. &c. &
cap. 27. num. 63. & De Iudæis Not. 1. num.
1. & Not. 4. num. 13. & Not. 8. num. 16. 21.
&c. 23. &c. & Not. 10. num. 4. 11.
- SVBREPTIO** que excuset à peccato. In sum.
præl. 9. num. 10. & In Nouo. num. 11. & cap.
11. num. 4.
- SVBREPTITIAE** literæ quando validæ. De
Rescrit. cap. cum contingat. 1. cau. null. num.
5.
- SVFFOCATIO** pueri in lecto an semper
mortalis. In sum. cap. 15. num. 13.
- Suffocetur** si quis in Ecclesia absque effusione
sanguinis, ipsa polluitur. In sum. cap. 27. nu.
251. & In Nouo. num. 256.
- SVFFRAGANTES** siue votantes male quan-
do peccent, & teneantur ad restitutionem.
In sum. cap. 17. num. 21. 74.
- SVFFRAGIA** fiant pro mortuo post indul-
gentiam plenariam ob decem rationes. De
Indulg. Not. 22. num. 50. &c.
- Suffragia** ex se non satisfaciunt secundum iusti-
tiam, sed attēta diuina acceptione satisfac-
iunt. De Indulg. Not. 22. num. 19.
- Suffragium** Ecclesiasticum quod defunctis da-
tur est triplex; & quomodo pro sit animabus
- purgatorii. De Indulg. Not. 22. num. 14. &c.
44. &c. 46. &c.
- Suffragia generalia** non prosunt excommuni-
catis. De Hor. can. cap. 19. num. 71.
- SVPERBIA** quid, & quod duplex, & eius etymo-
logia. In sum. ca. 23. num. 5.
- Superbia** sola de se mortalis cōtemptum subie-
ctionis Dei actu requirit. In sum. ca. 23. nu. 6.
- Superbiæ** quatuor species, quæ potius sunt eius
effectus, & interdum hæreses. In sum. ca. 23.
num. 7. &c.
- SVPERFLVA** status habēs tenetur dare elec-
mosynas, nisi velit mutare statum minorem
in maiorem, ad quem est idoneus. In sum.
cap. 23. num. 73. & In Nouo. num. 74. & cap.
24. num. 6. & De Red. Eccl. q. 1. mon. 25. nu.
2. &c.
- Superfluum duplex** naturæ tantum, & naturæ
& status. In sum. cap. 24. num. 6.
- SVPERIOR** præter infra scripta, vide verbo
Prælatus.
- Superiores** statuendo penas an peccent. De fin.
hum. num. 40.
- Superior** an pro mera voluntate sua possit om-
nia vota subditorum irritare. In sum. ca. 12.
num. 69.
- Superiori** qua in re non sit obediendum, vide
verbo Obediendum, vel Obedire.
- Superior** vel Iudex quomodo debeat inquirere
delicta. In sum. cap. 18. num. 38. & 59. & De
Iudicijs in Rub. nu. 51. 53. 55. 61. 77. 86. 89.
&c. 92. &c. & cap. Inter verba. 6. concl. num.
15.
- SVPERSTITIO** est maximum vitiorum mo-
ralium, & est quadruplex, & quælibet mor-
talis, præter primā. In sum. ca. 11. nu. 20. &c.
22. &c. Dico. 3. & De Iudicijs Not. 2. nu. 32.
Inter alia. & De Hor. can. cap. 6. num. 45.
- SVPIERE** tenetur chorus, quod organum
pulsat. De Hor. can. cap. 21. num. 15.
- SVPLICATIO** Papæ signata gratiam per-
fectam continet; & ad quid tribuat ius. Cap.
Accepta oppos. 8. num. 25. &c. 30. & De Re-
script. cap. si quando in Auc. num. 27.
- Supplicatio** signata sufficit ad absolendum
reum, & probat quoad quid, non autem quo
ad quid. Cap. Accepta oppos. 8. num. 27. &c.
- SVPPONENS** sibi partum, & fingens se pare-
re filium alienum, vel suscipiens filium ex
adulterio, ad quid teneatur. In sum. cap. 16.
num. 43. &c.
- SVRDVS**, vel Cæcus an teneatur recitare Ho-
ras in choro, vel extra. De Hor. can. cap. 11.
num.

num.13.&c.& cap.19.num.80.
 Surdus non satisfacit recitatio Horas cum alio.
 De Hor.can.cap.19.num.80.
 SVSPENDVNTVR, vel qui iugulantur non facile saluatur, si ad illud vsque tempus male agere consueuerant. De poenit. dist.7.cap. ult. §. quod quamuis num. 14.
 SVSPENDIT appellatio excommunicationem conditionalem, & non retrahitur. In sum. cap.27.num.272. Resp. 10. & In Nouo num. 273.
 SVSPENDI, & suspendere vt quis possit, requiritur monitio scripta & peccatum; non autem certa verba. In sum. cap.27. num. 159. &c.
 Suspenditur triennio à beneficiis clericus eligens in Episcopum eum qui non est legitimus vel legitima ætate, scientia vel moribus præditus. In sum. cap. 27. num. 155.
 Suspenditur ordinatus ordine sacro sine legitima facultate, vel extra tempus legitimum. In sum. cap.27. num. 155. & cap. Accepta opposit. 8. num. 34.
 Suspeditur ipso iure Clericus notorius fornicarius; & est irregularis propter crimen depositione dignum. In sum. cap. 25. num. 77. & cap.27. num. 154. 248.
 SVSPENSIO quid sit, & an Peccatum, Excommunicationio, Irregularitas, vel Deposicio. In cap.27. num. 151. &c.
 Suspendio vera non tollitur sola poenitentia, & est triplex. In sum. cap. 27. num. 153. &c.
 Suspensionis transgressor quis irregularis, & vt peccet participans. In sum. cap.27. nu. 162. &c. Dico. 8. &c. & De poenit. dist. 1. cap. si quis non dicam. num. 10.
 Suspensiones, & irregularitates in quibus Episcopus dispensare potest. In sum. cap.27. nu. 194. Dico. 6.
 Suspensionem non incurrit Episcopus nec Cardinalis, nisi de eo fiat mentio. In sum. cap. 27. num. 8. 161. Dico 5. & De dat. & promiss. num. 11.
 SVSPENSVS proprie non est omnis peccato mortifero infectus, & quando fiat Irregularis. In sum. cap.27. nu. 152. &c. & De poenit. dist. 1. cap. si quis non dicam num. 10.
 Suspendus non est ordinatus simplici animo ante iustam ætatem. In sum. cap.27. nu. 155. & De dat. & promiss. num. 38. & cap. Accepta opposit. 8. num. 33. &c.
 Suspendus ab vno non est ab alio, & suspendus à iurisdictione non est ab ordine, nec contra;

& qui est à beneficio nõ est ab ordinibus vel iurisdictione, neque qui est ab officio est à beneficio. In sum. cap.27. num. 160. &c.
 Suspendus an sit clericus prouocans ad duelum, vel acceptans prouocationem. In sum. cap.27. num. 156.
 Suspendus quando fiat Excommunicans, Interdicens, Suspendens absque monitione, vel sine scripto. In sum. cap.27. nu. 156. susp. 5. 6.
 Suspendus quando fiat capiens fructus vacantis Ecclesiæ. In sum. cap. 27. num. 156. susp. 7.
 Suspendus quando fiat Conferuator sedis Apostolicæ cognoscens causas quæ non sunt notoriæ. In sum. cap.27. num. 157. susp. 9.
 Suspendus quando fiat admittens ad diuina officia aut sacramenta aut Ecclesiasticam sepulturam excommunicatos aut interdictos publicos. In sum. cap.27. num. 157. susp. 11.
 Suspendus fit Prælati mendicantium admittens ad professionem ante annum expletum Nouitiatu. In sum. cap.27. nu. 157. susp. 12.
 Suspendus fit Religiosus habens aliquam administrationem, alienans rem sine conditionibus requisitis. In sum. cap. 27. num. 157. susp. 14.
 Suspendus fit ordinatus sine patrimonio, vel ad præsentationem alicuius beneficiarij cum pacto nihil petendi ab eo. In sum. cap.27. nu. 158. susp. 15.
 Suspendus est obrinens licentiam se ordinandi cum patrimonio vero, si antequam suscipiat ordines renunciet patrimonio. In sum. cap. 27. num. 158.
 Suspendus quando fiat Ecclesiasticus eligens indignum, etiam si solum per confessionem id sciat. De poenit. dist. 6. cap. pen. sacerdos nu. 147. &c.
 Suspendus fit Ecclesiasticus Iudex ferens sententiam contra suam conscientiam. In sum. cap.25. num. 12. & cap.27. num. 157. susp. 10. & De poenit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 147.
 Suspendus an sit clericus vestem versicolore m deferens. In sum. cap.27. num. 157. susp. 13.
 Suspendus quis possit absoluer. In sum. cap. 27. num. 162.
 Suspendus à perceptione sacramentorum non fit irregularis, percipiendi tamen ea, peccat mortaliter. In sum. cap.27. num. 163. Inf. 3.
 Suspendus ab ordinibus canendo in choro non fit irregularis. In sum. cap. 27. num. 163. Inf. 2.

Suspensus ab officijs sacerdotibus admini-
strando in ordine inferiori non peccat, nec
fit irregularis. In sum. cap. 27. nu. 163. Inf. 5.
Suspensus ab officio prædicandi, concionando
peccat, & fit irregularis. In sum. cap. 27. nu.
163. Inf. 8.
Suspensus quoniam accepit beneficium ante
xxv. annum facit fructus beneficij. In sum.
cap. 27. num. 160. In fine.
Suspensus non est ordinatus ante confirmatio-
nem. In sum. cap. 23. num. 9. Pec. 5.
Suspensus est qui scienter per saltum ordina-
tur maiore ordine, omisso minore. In sum.
cap. 25. num. 71.
Suspensus beneficii scienter accipiens peccat, &
titulus eius est nullus. In sum. ca. 25. nu. 133.
SVSPICARI male de altero sine causa, vel
gravius quam ea requirit, cur, & quale pec-
catum. De Iudicijs in Rub. num. 46. &c.
SVSPICIO frequens de malo, atq; etiam de
bono habetur cum peccato. De Iudicijs in
Rub. num. 45. 52. Resoluendo.
Suspicio qualis possit à Iudice haberi pro infam-
ia ad inquirendum. De Iudicijs in Rub.
num. 96.
Suspicio nulla de malo, quod non firmiter cre-
ditur est mortifera, nisi &c. De Iudicijs in
Rub. num. 48.
Suspicio est minor opinione. De pœnit. dist. 7. si
quis 1. num. 9.
Suspiciantium triplex genus hominum peccat.
De Iudicijs in Rub. num. 46.
SVSVRRATIO quid, & quæ mortalis, & dif-
fert à detractione, & contumelia. In sum. ca.
18. num. 13. &c.
SYMBOLVM Apostolicum cõtenet summam
eorum quæ Christianus tenetur credere. In
sum. cap. 11. num. 1.
Symbolum Apostolicum cur non proprie ora-
tio. De Hor. can. cap. 4. num. 10.
Symbolum Apostolicum in Missa inchoatum
finiri debet. De Hor. can. cap. 16. num. 44.
SYNAGOGAS ædificare, vel reficere, vide
verbo AEdificare;

TABERNACVLORVM ha-
bitatio, cur status huius vi-
tæ. De pœnit. dist. 1. cap. ne
forte num. 3.
TABERNARIVS, vide ver-
bo Caupo.
TACERE vel loqui, quãdo

bonum, vel malum. Cap. Inter verba præl. 2.
num. 4. 6. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 10.
TACITVRNITAS Puellæ, quando fit suffi-
ciens ad contrahendum matrimonium, vide
verbo Matrimonium.
Taciturnitas quando annihilat gratiam impe-
tratam. In sum. cap. 22. nu. 86. Collig. 2. & De
dat. & promiss. num. 48. & De Reg. Com. 3.
num. 8. Facit 8. & nu. 13. & De Rescript. cap.
si quando except. 5. num. 4. &c.
TACTVS, oscula, vel visus quando mortalia. In
sum. cap. 16. nu. 11. &c. & De pœnit. distin. 1.
cap. si cui num. 1. &c. 7. 11. vsque ad 17. &
cap. cogitationis num. 12.
Tactus mammillarum, & quidam alij, qualis
ocasio peccandi. In sum. cap. 14. num. 31. L.
Collig. 19. & In Nouo num. 42.
TARDANS multum in consecratione, vel me-
mento Missæ &c. an laudandus. De Hor. can.
cap. 17. num. 44.
TAVRORVM agitatio per Pisum Quintum prohi-
bita, ut intelligenda. In sum. ca. 15. nu. 18. &c.
Taurorum agitationi duellis æquatæ, qui prohi-
beatur interesse. In sum. cap. 15. num. 18. &c.
TAXA quando seruanda etiam Clerico, vel Re-
ligioso. In sum. cap. 23. num. 88.
TELVM quid proprie significet. De pœni. dist.
1. cap. is qui num. 1.
TEMPLA Hæreticorum, Iudeorum, vel Mahumæ-
tanorum ædificare vel reficere est mortale. In
sum. ca. 14. nu. 31. B. D. & In Nouo nu. 33. 36.
TEMPVS regulæ de trienniali continuum esse
oportet. Cap. Accepta oppos. 7. num. 51.
Tempus decem annorum est longum tempus. In
sum. cap. 27. nu. 126. & De pœnit. dist. 5. cap.
1. consideret. 8. defleat. num. 5. &c.
TENTANDÆ fortitudinis causa quando fit
mortale rogare mulierem &c. In sum. cap. 14.
num. 31. L. & In Nouo num. 37. &c. 42.
TENTATIO, & causa peccandi quãdo cõsten-
da. De pœn. dist. 5. cap. 1. cõsideret nu. 92. &c.
TENTATIVS ut præferat temporale spiritali
quid ager. De Hor. can. cap. 18. num. 14.
TERMINVS notificationis alicuius scripturæ
non currit donec copia illius autentica tra-
datur, si fuerit petita. De Rescript. cap. cum
contingat. 14. caus. nul. num. 2.
TERTIARIJ an sint vere Religiosi, vide verbo
Religiosi.
TESTAMENTI executor quando peccet. In
sum. cap. 25. num. 65.
Testamentum, præter infra scripta vide, verbo
Legatum piuum.

Testa-

Testamentū siue legatū sine solēnitatē requisita factū an valeat. In sum. cap. 17. num. 117. Pec. 24. & Mis. nu. 133. & In Nouo Mis. 95. nu. 2.

Testamentū ante nouā legē perfectū valet, etiā si dum viueret illud posset corrigere. De Rescript. cap. si quando except. 21. num. 12. &c.

Testamentum priuilegiatum sine mētionē priuilegij valet. De Red. Eccle. q. 3. mon. 7. nu. 1.

Testamento nihil iuris queritur ante mortem. De Red. Eccle. q. 3. mon. 9. num. 4.

Testamentum cur à sano, vel initio morbi, & in statu gratiæ faciendū. In sum. cap. 26. nu. 36.

Testamentum in mortali peccato factum, si postea in gratia ratificetur, est meritorium ad gratiam, & gloriam. In sum. cap. 26. nu. 36.

Testamentum vel legatum qui facit mutare, quando teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 70. &c. & cap. 26. num. 36.

Testamentū bladiitijs factū tenet, nō autē metu. In sum. præl. 6. nu. 7. &c. & cap. 17. nu. 16. 70.

& De pœnit. dist. 7. cap. ult. §. quod quamuis num. 7. &c. & cap. Accepta oppos. §. num. 5.

Testamentū vel legatū, & etiā codicillū vsurarij est nullū, nisi &c. In sum. cap. 17. num. 279. & De pœnit. dist. 5. in princ. glo. 1. num. 29.

Testamentū conditū ante professionē nō rumpitur per eā, nec reuocari vel alterari pōt post professionē. De Reg. Cō. 2. nu. 5. 1. &c. 53. &c.

TESTANDI facultas data non valenti testari non prodest ei, nisi testetur. De spol. cler. §. 7. num. 6.

Testandi facultas non finitur per primū testandum, nec moritur morte illam concedentis. De Red. Eccle. q. 3. mon. 8. num. 4. & De pœnit. dist. 6. cap. placuit num. 34. &c. 161. 163. & De Indulg. Not. 3. 1. num. 26.

Testandi facultas de rebus Ecclesiasticis semper intelligitur ad vsus pios, etiam si &c. De Red. Eccle. q. 3. mon. 6. num. 3. &c. & De spol. cler. §. 6. num. 5.

Testantem quid monere debeamus. In sum. cap. 26. num. 36.

TESTARI de rebus Ecclesiasticis qui possint, & ad quos vsus. De Red. Eccle. q. 1. mon. 43. num. 1. & q. 3. mon. 1. num. 1. &c. & mon. 4. num. 2. &c. & mon. 12. num. 1. & De spol. cler. §. 6. num. 5. &c.

Testari possunt Cardinales, & tria genera personarum. De spol. cler. §. 7. num. 5. &c. In fine.

Testari quare non possint in Hispania Episcopi. De Red. Eccle. q. 3. mon. 4. num. 1.

Testari non potest Episcopus Regularis, quia per Episcopatum non liberatur à voto pau-

pertatis. De Red. Eccle. q. 1. num. 1. &c.

Testari nō possunt Commēdatōres etiam cum priuilegio nisi intuitu paupertatis aut pietatis. De Red. Eccle. q. 1. mon. 39. num. 1. & q. 3. mon. 12. nu. 1. & De Reg. Com. 2. nu. 56.

Testari qui potest potest etiam codicillari, & donare causa mortis. De Red. Eccle. q. 3. mon. 10. num. 1.

Testari potest excommunicatus, & etiam contrahere matrimonium. In sum. cap. 27. num. 36.

Testari non potest Regularis etiam conuersus sine licentia Papæ, potest tamen verbo vel scripto precari vt sua pecuniaria dentur vel applicentur alicui operi pio. In sum. cap. 27. num. 270. Resp. 3. & De Reg. Com. 2. num. 22. 44. &c. 57. & De spol. cler. §. 6. num. 3. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 11. à num. 2. vsque ad finem.

Testari nequit regularis, ne de rebus quidem alijs quam monasterij etiam eius cuius sunt, vel prælati concurrente consensu, quamuis ordinatio eius certo modo valeat. De Reg. Com. 2. num. 57.

Testari potest Erēmита, secularis Clericus, & Nouitius. De Reg. Com. 2. num. 44.

Testari impediens vt peccet, & quibus cognatis pauperibus testari debeat. In sum. cap. 26. num. 36.

TESTATORIS voluntas nō reputatur pro facto. De pœnit. dist. 1. cap. magna num. 23.

TESTIS nocens alij, tacendo verum vt peccet, & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. nu. 133. & In Nouo nu. 134. & cap. 25. nu. 40.

Testis oīdo de causis iuste excusatur à testimoniando, & quando teneatur se offerre, & quando possit, & non teneatur. In sum. cap. 25. à num. 45. vsque ad 50.

Testis quid facere debeat interrogatus de eo quod tacere debet. In sum. cap. 25. num. 43. & cap. Hum. aur. q. 3. num. 11. In fine.

Testes quando dicantur deesse vt admittantur inhabiles, & cogantur priuilegiati, & etiam serui. In sum. cap. 25. num. 49. & De pœnit. dist. 1. cap. si forte num. 1. &c.

Testis negando veritatem ex quo fides perdit pœnam, non tenetur ei restituere. In sum. cap. 25. num. 51.

Testem ad condemnationem alicuius nemo tenetur se offerre. In sum. cap. 15. num. 17.

Testis qui fidei bonitatis rogantis affirmans iurare iurando quod ignorat peccat, sed restituere non tenetur. In sum. cap. 18. num. 1. In fine.

- ne. Ad noue questum & In Nouo num. 2.
- Testis**, Accusator, Notarius, vel Iudex quando fiat irregularis. In sum. cap. 27. num. 212. 225.
- Testis** vt mortaliter peccet asserens falsum, taceas verum, dubitans & non reuocans suum dictum verum quod putat falsum, iurans se testem non fore, excusans se illicite, absentans se. In sum. cap. 25. num. 40. &c.
- Testis** vt peccet mortaliter detegens quod non debet, mercedem recipiens, non parens sine iusta causa edicto iubenti testari. In sum. ca. 25. num. 42. 45. &c.
- TESTIMONIUM** vnus viri etiam legalis nō sufficit ad credendum de malo tertij. De Iudicijs in Rub. num. 52. Dico. 3.
- Testimonium** vnus est sufficiens ad impediendum ne contrahatur matrimonium. In sum. cap. 22. num. 83. & De pœnit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 27.
- Testimonium** falsum dicens quando cum periculo etiam vitæ recantare teneatur. In sum. cap. 15. num. 17. & De Iudicijs in Rub. num. 61.
- Testimonium** falsum ob tria est mortale. In sum. cap. 18. num. 1. In fine.
- THERIACAE** vim vt quis experiatur an liceat venenum alicui exhibere. In sum. cap. 15. num. 8. Pec. 8.
- THESAURARIVS** quando peccet negotians sine licentia superioris pecuniam quam custodiendam recepit. In sum. cap. 23. num. 94.
- THESAURIZARE** cui, & quando liceat. In sum. cap. 23. num. 73. &c. & cap. 24. num. 6.
- THESAURVS** quid, & inuentus cuius fiat. In sum. cap. 17. num. 172. &c.
- Thesaurus** non est pecunia omnis abscondita, & restituendus etiam ante sententiam. In sum. cap. 17. num. 175.
- Thesaurum** inueniens in pradio empto, non tenetur restituere venditori, quamuis sciens emerit ab eo, qui id ignorabat. In sum. cap. 17. num. 175. Seq. 3.
- Thesaurum** querens arte magica, aut aliis modis illicitis peccat mortaliter. In sum. cap. 11. num. 28. Pec. 10 & cap. 17. num. 175. &c.
- Thesaurus** Indulgentiarum quid, & vnde. De Indulg. Not. 13. num. 1.
- Thesaurus** Indulgentiarum est infinitus, & immensus. De Indulg. Not. 32. num. 14.
- Thesaurus** Ecclesiæ communicari potest mortuis, vt viuus. De Indulg. Not. 20. num. 16. & Not. 22. num. 12. & Not. 31. num. 48.
- Thesaurus** sapientiæ diuinæ multa continet, & in his merita Christi vt satisfactoria. De Indulg. Not. 23. num. 6. &c.
- Thesaurus** satisfactionum Christi, & Sanctorum est dispensabilis, & per quos. De Indulg. Not. 14. num. 1. &c. & Not. 31. à num. 1. vsque ad 20.
- TIMERI** vt possit Deus. De pœnit. dist. 2. cap. sicut seta num. 2.
- TIMOR**, vide verbo Metus, pter infra scripta.
- Timor**, Gaudium, Tristitia, Spes quid. In sum. præf. 5. num. 2.
- Timor** filialis, seruilis, mundanus, & initialis quid, & vt differant. De pœnit. dist. 2. cap. sicut seta num. 3. 5. &c. 7.
- Timor** seruilis qui bonus & qui malus, & quando, & quale peccatum. De fin. hum. num. 40. &c. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 21. &c. & De pœnit. dist. 2. cap. sicut seta num. 3. &c. 7. &c.
- Timor** damni eius cui debetur, vel quod exinde prouenit Reipub. quando differat restitutionem. In sum. cap. 17. num. 62. &c. Inf. 7.
- TITVLVS** coloratus quo ad vnum effectum, & non quo ad alium. Cap. Accepta oppos. 8. num. 6. &c.
- Titulus** vel rubrica an pro lege allegari possit. De pœnit. distin. 1. cap. hæc autem verba. In glos. num. 7.
- Ticulum** ad quem quis fuit ordinatus alienare vel renuntiare nemo potest, nisi &c. In sum. cap. 22. num. 18. B. Pec. 3.
- TORNEAMENTA** quæ nam sint licita, & quando sit peccatum ingredi vel eis interesse. In sum. cap. 15. num. 9. & cap. Inter verba 2. concl. num. 6. & De pœnit. dist. 5. cap. contrarium num. 15.
- TORMENTORVM** metu cōfiteri de se crimina falsa, aut vera occulta quando non sit mortale. In sum. cap. 18. num. 27. &c. cap. Inter verba. 6. concl. num. 13.
- TORTURA** spiritalis est iuramentum, & ab ea non incipiendum sine saltem semiplena de culpa notitia. De Iudicijs in Rub. nu. 56. & De pœnit. distin. 1. cap. quis aliquando. §. non tibi dico num. 7. 17.
- TRABEM** aut aliquid aliud fluminis vi delatum inueniens ad quid teneatur. In sum. ca. 17. num. 176.
- TRADITIO** Apostolica, & Ecclesiæ pro diuina lege tenenda. De Red. Eccle. q3. mon. 2. num. 6.
- TRANSCRIBERE** an liceat diebus festis, & quando.

quando mortale. In sum. cap. 13. num. 14. & cap. 25. num. 53. &c.

TRANSEVNTES per terras Hæreticorum anteneantur eos reprehendere. In sum. cap. 24. num. 12. &c. Resp. 3.

TRANSFUGA qui cū suis armis ad Sarracenos fugit quando excommunicatus. De Iudæis Not. 8. num. 33.

TRANSGRESSIO decem præceptorum decalogi est mortalis, nisi vna ex tribus causis ipsam excuset. In sum. cap. 11. num. 4.

Transgressio multorum præceptorum quando sit vnum peccatum. In sum. cap. 11. num. 4. Dicimus 5.

Transgressio legis humanæ quando obliget ad mortale. In sum. præl. 9. nu. 8. & cap. 23. nu. 40. 42. 47. Cætera vide verbo **Lex**.

TRANSLATVS de vna Religione ad aliam, quibus priuetur, De Reg. Com. 4. nu. 16. 24.

TRIBVTA, præter infra scripta, vide verbo **Gabellæ**.

Tributum meretricum tanquam fœdum ab Anastasio sublatum. In sum. cap. 17. nu. 195. C. seq. 2.

TRINITATIS opera exteriora indiuisa. De pœnit. dist. 1. cap. verbum. num. 7.

TRISTITIA de malo alieno multiplex, bona & mala. De pœnit. dist. 2. cap. si quis num. 2.

TRIREMES Sarracenorum vel naues piratarum gubernantes sunt excommunicati; remigantes vero licet peccent non tamen sunt excommunicati. In sum. cap. 27. num. 62. &c. & De Iudæis Not. 11. num. 2. 6.

TRISTARI deliberate eo quod Deus bona malis largiatur est peccatū mortale. In sum. cap. 23. num. 118. Pec. 3. & De pœnit. dist. 2. cap. si quis num. 2. 4.

Tristari deliberate de bono notabili proximi est mortale. In sum. cap. 23. num. 118. Pec. 1. & De pœnit. dist. 2. cap. si quis num. 2. 5.

Tristari eo quod non habeat quis tanta bona temporalia quanta alij, tale peccatum, qualis est finis. In sum. cap. 23. nu. 118. Pec. 2. & De pœnit. dist. 2. cap. si quis num. 4.

TRISTIA magis quam læta mouent. De pœnit. dist. 7. cap. fin. §. quod quamuis num. 7.

TRISTITIA omnis vt simpliciter mala, & quæ bona. De pœnit. dist. 5. cap. fratres nu. 74. &c.

TRITICVM emere, vendere, vel mutuum dare, vide verbo **Fruementum**.

TVTIOR Pars eligenda necessario in dubijs rebus, vt intelligatur. In sum. cap. 27. nu. 283. &c. & In Nouo nu. 281. 284. & De Rescript.

cap. cum contingat. Rem. 2. num. 19. & De pœnit. dist. 5. in princ. cap. consideret nu. 38. & dist. 7. cap. si quis autem num. 34. &c. 41. &c. 56. &c.

TUTOR, vel curator quis dicatur, & quando peccet. In sum. cap. 17. num. 137. &c. & cap. 25. num. 66.

Tutor, Curator, vel Pater potest irritare votum simplex filij factū ante xiiij. etiam post. xvi. annum, dummodo vouens, in illa ætate ratum non fecerit votum; & quando dicatur ratum. In sum. cap. 12. num. 71.

Tutor vel procurator si damnum infert vt suæ parti profit, illud restituere tenetur. In sum. cap. 17. num. 137. &c. & cap. 25. num. 66.

TYRANNVM rogare pro iustitia vel gratia non est peccatum. In sum. cap. 14. num. 31. H. Collig. 16. & In Nouo num. 41.

Tyrannum occidere, vide verbo **Occidere**.

V

AGABVNDVS quis, & cui confitebitur. De pœnit. dist. 6. cap. placuit. num. 79. &c.

VALOR Orationis propriæ, & alienæ quantus. De Hor. can. cap. 20. num. 33. &c.

Valor rei iustus est: quo res pecunia præsentivendi potest, sine fraude, & dolo. In sum. cap. 23. num. 80.

VANAGLORIA quid, & quæ filiz eius, & quando mortalis. In sum. cap. 23. num. 10. &c. Sup. 3.

Vanagloria differt à Præsumptione, & Ambitione. In sum. cap. 23. num. 11.

VECTIGALIA, vide verbo **Gabellæ**.

VELVM accipiens sanctimonialis cum non sit virgo peccat. In sum. cap. 16. num. 3. In fine.

VELLEITAS quid, & quare non habetur pro facto. De pœnit. dist. 1. cap. magna. nu. 14. 19.

VENANDO clericus quando fiat irregularis occidens aliquem inuoluntarie. In sum. cap. 27. num. 237. Inf. 27.

Venari licet diebus festis etiam lucri gratia. In sum. cap. 13. num. 11.

VENATVM vel piscatum prohibens quando peccet, & teneatur ad restitutionem, & quæ requirantur vt iuste prohiberi possint. In sum. cap. 17. num. 120. 125.

Venatus quatenus clericis secularibus, & regularibus liceat. De Reg. Com. 4. num. 26.

VENDENS, vel vendere censum, vide verbo, **Censum**, præter infra scripta.

Vendens.

- Vendēs Censum an possit partē pretij alteri dare vt soluat partē census. De vsuris nu. 113.
- Vendens censum, vane constituit se possessorē rem precario. De vsuris, num. 137.
- Vendens censum non potest dare facultatem capiendi possessionem, nec renūciare foro. De vsuris, num. 138.
- Vendens Censum non potest obligari ad poenam ob non solutionem. In sum. cap. 17. nu. 235. &c. & De vsuris, num. 136.
- Vendens vel vendere, præter infra scripta, vide verbo Emens vel Emere.
- VENDERE** vetita infidelibus, vel ea subministrare quando sit peccatum & inducat excommunicationem. In sum. cap. 23. num. 93. &c. & cap. 27. num. 63. & De Iudæis Not. 1. num. 1. & Not. 4. num. 13. & Not. 8. num. 21. &c. 23. &c. & Not. 10. num. 4. 11.
- Vendere arma iniuste bellaturo, vel alia noxia vt sit peccatum. In sum. cap. 23. num. 90.
- Vendere vel commodare scalas, funes, sagittas ad deformandum aliquem, subsequuta deformatione inducit irregularitatem. In sum. cap. 27. nu. 217. Seq. 11.
- Vendere pluris quam sit mandatum, quando inducat obligationē restituendi. In sum. cap. 23. num. 97. &c.
- Vendere aut locare dolia vel alia vasa vitiosa, quomodo sit peccatū & inducat obligationem ad restituendum. In sum. cap. 17. num. 196.
- Vendere vel emere pluris vel minoris quam valeat, etiam citra dimidium pretium, peccatum est, & inducit obligationem ad restituendum. In sum. cap. 17. num. 210. 246. & In Nouo. nu. 243. & cap. 23. nu. 83. &c. 37. & De Iudicijs Not. 6. a. nu. 47. vsq. ad. 100. & De pœnit. dist. 5. cap. qualitas. num. 27. &c.
- Vendere equum vel quiduis aliud pluris quam valet, etiam si postea tanti valeat, inducit obligationem ad restituendum. In sum. cap. 17. num. 246. & In Nouo. num. 243.
- Vendere vel emere aliquid pro alio, vel vilius pro re pretiosiore, quando sit peccatum. In sum. cap. 23. num. 89. & De pœni. dist. 5. cap. qualitas. num. 26. &c.
- Vendere vel emere monopolio, vel ipse solus propter priuilegium quale peccatū. In sum. cap. 23. num. 92.
- Vendere quando quis teneatur minoris quam emerit. In sum. cap. 17. nu. 228. &c. Notandū.
- Vendere vel emere cum pacto retrouendendi, quando liceat. In sum. cap. 17. num. 247. & cap. 23. num. 86.
- Vendere ad tempus pretio rigido, & emere pecunia præsentī pretio infimo vt liceat. In sum. cap. 17. num. 228. 244. & In Nouo. num. 241.
- Vedere, Emere, Cōmutare, vel Negotiari diebus festis, quando mortale. In su. ca. 13. nu. 8.
- Vendere vel emere carius calicem, rosaria, vel similia, eo quod sint benedicta, est simonia, sed non excommunicat. In sum. cap. 23. nu. 99. 111. In fine.
- Vendere, vel emere Vicariam etiam temporalem, est simonia, sed non excommunicat. In sum. cap. 23. num. 111. Ad. 14. quaesitum.
- Vendere alicui aliquid cum pacto vel voluntate vt sibi reuendatur minoris, an peccatum. In sum. cap. 17. nu. 244. & In Nouo. nu. 241.
- Vendere carius credita quam præsentē pecunia, vel emere vilius anticipata, an liceat. In sum. cap. 17. num. 206. 210. 228. 241. 243. 247. & cap. 23. num. 81. &c.
- Vendere aliquid cum pacto vt soluatur pretio maximo quo valebit vsque ad tale tempus est vsura. In sum. cap. 17. num. 243. & In Nouo. num. 240.
- Vendere, emere, vel mutuum dare frumentū, vide verbo Frumentum.
- Vendere quis suum potest pretio quo sibi valet, quamuis alijs non tantum valeat. In sum. cap. 23. num. 83. & De vsuris, num. 48.
- Vendere se potest liber homo ratione debiti. In sum. cap. 17. num. 88.
- Vendere potest pater filium etiam inuitū propter necessitatem. In sum. cap. 17. num. 88. In fine. & cap. 23. num. 96.
- Vendere fucos an liceat monialibus. In sum. cap. 14. num. 31. K. & In Nouo. num. 43. & De pœnit. dist. 5. cap. negotium. num. 26.
- Vendere Meretricibus vestes, Sandalia, & alia similia quomodo licitum. In sum. cap. 19. num. 16. & In Nouo. cap. 20. num. 16.
- Vendi vel locari possunt decimæ & oblationes, non autem ius eas accipiendi. De spol. cler. §. 18. num. 8. & De Hor. can. cap. 18. nu. 71. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 57. num. 2.
- Vendi non potest licite aliquando ratione admisti quod per se vendibile est. In sum. cap. 17. num. 40. & cap. 23. num. 99. Inf. 3. & nu. 111. Dico. 12.
- Vedere vel pignorari Vasa sacra, Libros, Vestimenta Ecclesiastica, nō licet nisi in maxima necessitate. In sum. ca. 17. nu. 205. Pec. 81. & In Nouo. Pec. 86. & De spol. cler. §. 2. nu. 3.
- Vendere non potest Papa Beneficiū; potest tū illud

- illud extinguere, diuidere, vnire, & de fructibus varie disponere. In sum. cap. 23. nu. 108. Inf. 6. & In Nouo Inf. 8. & De spol. cler. §. 3. num. 6. & c.
- Vendere** officia secularia quando liceat vel inducat restitutionem. In sum. cap. 17. nu. 81. & cap. 25. num. 7. & De dat. & promiss. num. 46. & c.
- VENDIBILE** est officium iudicis cum potestate iudicandi, & alia officia secularia, licet vetetur vendi. In sum. cap. 17. num. 81. & cap. 25. num. 7. & De dat. & promiss. num. 46. & c.
- VENDITOR** quando teneatur manifestare vitium rei. In sum. cap. 23. nu. 89. & De poen. dist. 5. cap. qualitas num. 33.
- VENENVM** propinare vt postea vis theriac cognoscatur an liceat. In sum. cap. 15. num. 8. Pec. 8. In fine.
- Veneri** negotiatio est licita. De poenit. dist. 5. cap. negotium num. 25.
- VENIALE** peccatum quid, & quibus modis dicatur. In sum. præl. 7. num. 16. & In Nouo num. 11. & præl. 9. num. 16. & In Nouo nu. 19. & De Hor. can. cap. 3. nu. 62. & De poenit. dist. 1. cap. serpens. num. 12. & cap. quem poenitet num. 5.
- Veniale** peccatum, & mortale vt specie differant. In sum. præl. 7. num. 11. & præl. 9. num. 7. & c. & De poenit. dist. 1. cap. tres sunt autem. num. 5.
- Veniale** peccatum etiã alias confessum est sufficiens materia ad sacramentum poenitentiae. In sum. cap. 21. num. 34. & De poenit. dist. 1. cap. quem poenitet num. 9. & c. & distin. 3. cap. de quotidianis num. 9.
- Veniale** peccatum vnum sine altero etiam sine originali, & sine mortali condonatur. In sum. cap. 1. num. 26. & In Nouo num. 24. & cap. 3. num. 7. & De poenit. dist. 3. cap. de quotidianis nu. 4. & c. 11. & dist. 6. cap. 1. §. sacerdos num. 25. 27. & c.
- Venialiter** peccare ex contemptu quando sit mortale. De poenit. distin. 1. cap. tres sunt autem num. 9. 13.
- Venialia** peccata quotcumque sint non faciunt vnum mortale. De poenit. dist. 1. cap. tres sunt autem num. 6. & c. 16.
- Venialia** omnia peccata vitare non potest homo in hac vita. De poenit. dist. 3. ca. de quotidianis num. 1. & c.
- Venialia** peccata per quæ remittantur. In sum. cap. 1. nu. 26. & In Nouo nu. 24. & De poenit. dist. 1. cap. magna. num. 6. & dist. 3. cap. de quotidianis nu. 24. 6. & dist. 6. cap. 1. §. sacerdos num. 26. & c.
- Veniale** peccatum auditum in confessione de tegere, est peccatum mortale. In sum. cap. 8. nu. 3. 17. & cap. 18. nu. 51. & cap. Inter verba, 6. concl. nu. 17. & De poenit. dist. 6. cap. pen. sacerdos num. 51. 68.
- Verba** profana diuinis miscere in organo vel alio modo quale peccatum. In sum. cap. 11. num. 22. & In Nouo num. 25. & cap. 12. nu. 37. & De Hor. can. cap. 16. num. 48.
- Venialia** peccata quando liceat confiteri vni, & alteri mortalia. In sum. cap. 21. nu. 40. In fine.
- Veniale** peccatum quãdo impediatur consecutionem Indulgentiarum. De Indul. Not. 32. num. 45. & c.
- VENIAM** petere quando prior debeat iniuria affectus. In sum. cap. 14. num. 25. In fine.
- Veniam** lapsis non esse dandam affirmare, hereticum est. De poenit. dist. 1. cap. quantus libet num. 1.
- Veniam** quis poenitens & confessus querat. De poenit. dist. 1. cap. potest fieri num. 7.
- VERBA** cum effectu intelligenda, quo modo intelligi debeant. De Reg. Com. 4. num. 14. & De Alic. rer. Eccl. & spol. cler. num. 20. & De poenit. dist. 1. cap. hæc autem verba num. 6. 10. & c.
- Verbum Dei** quid? & rectius quam *Sermo* dicitur. De poenit. dist. 1. cap. verbu. nu. 6. in glos.
- Verba** extranea vt pronuntianda. De Hor. can. cap. 16. num. 17. & De poenit. dist. 1. cap. quamobrem num. 2.
- Verba Penitus & Nullatenus** priuant; quo modo ipso iure, & quando non disponant. De Rescript. cap. cum contingat 13. cau. nul. num. 3. 6.
- Verba illa, *Dictum, Factum, & Concupitum*** quomodo accipiantur. In sum. præl. 7. nu. 7.
- Verba** subiunctiui modi potentiam quandam frequenter denotant. De poenit. dist. 6. cap. 1. in princ. num. 76.
- Verba** subiunctina futuri temporis an perfectu significant. De poenit. dist. 1. cap. hæc autem verba num. 1.
- Verba *Ignoscere & Indulgere*** quid, & vt differant. De poenit. dist. 1. cap. libenter num. 1.
- Verborum** significationi non tantu quantu ipsi rei attendendum. De poenit. dist. 1. in præl. nu. 5.
- Verba *Scientes, Facientes, vel Presumes, Audientes***, vel similia posita in poenitibus non ligant qui bona fide, ignoranter, aut in prudens,

- dens, siue inanimaduertēs fecit. In sum. cap. 27. nu. 141. De dat. 4. & nu. 155. & cap. Accēpta oppos. 8. num. 33. & c. & De Reg. Com. 4. nu. 62. not. 7. & De da. & promif. num. 38.
- Verbum *statueris*, quādo perfectum significet. De pœni. dist. 1. cap. hæc autem verba. nu. 2.
- Verbum, *omne*, ponitur pro singulis generum, pro genere singulorum. De pœni. dist. 2. ca. quia radix. num. 4.
- Verbum idem ad diuersa relatum diuersa significat. De pœni. di. 5. cap. negotium. nu. 14.
- Verbum, *vix*, pro *nullatenus*, & pro *difficile* accipitur. De pœni. dist. 5. cap. Negotium. num. 11. & c.
- Verbum, *proprius*, quid significet, & vt varie accipiat. De pœni. dist. 6. ca. placuit. num. 130. & c.
- Verba illa. *Nullo modo &c. Nullo tempore*. quid significant. De Rescriptis. cap. si quando except. 21. num. 62.
- Verba sunt potius intelligenda secundū vsum & modum communem loquendi, quam secundum originariam significationem. De Reg. Com. 1. num. 20. & De pœni. dist. 1. in in præl. nu. 5. & cap. si peccatū Dauid. nu. 2.
- Verbum, *venia* quid in Extrauag. de Indulg. significet. De Indulg. Not. 10. num. 6.
- Verba illa *faciam id*, tripliciter intelligi possunt. De pœni. dist. 2. cap. non reuertebantur. num. 2.
- Verbum siue relatiuum (*qui*) adiunctum verbo futuri temporis conditionem inducit. De Indulg. Not. 32. num. 37. 49.
- Verbum, *Transferre*, pro *concedere* nonnunquam ponitur. De Indulg. Not. 23. num. 15.
- Verba *Volumus, Decernimus, Statuimus*, ius nouum important. De spol. cler. §. 6. num. 7. & §. 8. num. 3.
- Verba *Mandamus, Prohibemus, Præcipimus, Obligamus, Vetamus, Interdicimus, Inhibemus, Teneatur, Debeat, Obligetur*, & similia posita simpliciter, etiam secundum legem Ecclesiasticam ad veniale tantum obligant, nisi &c. In sum. cap. 23. num. 49. & c. & De Indulg. Not. 32. num. 51. & Not. 33. num. 5.
- Verbum, *omnino*, quid significet. De pœni. dist. 5. cap. 1. §. ponat. num. 2. & cap. contrarium. num. 7.
- Verba turpia dicens quando peccet mortaliter. In sum. cap. 14. num. 31. D. & In Nouo. num. 37. & cap. 23. num. 123.
- Verba animarum sunt earum desideria. De silent. num. 12.
- VERECVNDIA non est causa iusta adeundū alienum confessorium, relicto suo Parocho. In sum. cap. 7. num. 8. & c. & De pœni. dist. 6. cap. placuit. num. 149. & c.
- VERITAS est virtus qua se quis qualis est ostēdit. Ca. Hum. aur. q. 2. num. 1. & q. 3. num. 2.
- VERSVM & conuersum in quo differant. In sum. cap. 1. num. 37. & In Nouo. num. 35.
- VESCI, vide verbo Comedere.
- VESPERIS vel diuinis officijs interesse an aliquando teneamur sub mortali. In sum. cap. 21. num. 1. & De Hor. can. cap. 3. num. 19.
- Vesperæ quadragesimæ quæ ante cœnam dicendæ. De Hor. can. cap. 3. num. 41. & cap. 22. num. 94. & Mis. num. 13. & In Nouo Mis. 70. num. 1.
- VESTES sacras qui possit benedicere. In sum. cap. 25. num. 84.
- Veste se induere virili fœminam, vel virum fœminæ, quale peccatum. In sum. cap. 23. num. 22.
- Veste vel habitu religioso se induere in opprobrium illius est mortale, ob leuitatem vero veniale. In sum. cap. 23. num. 22. & c. & De pœni. dist. 6. cap. penul. sacerdos. num. 110.
- Vestibus preciosis vt an liceat Clericis, vel Religiosis. De Reg. Com. 4. num. 27.
- Vestium sumptus Clericorū, & Monachorum nimis, multis damnatus. Cap. Inter verba. 5. concl. num. 68. & c.
- Vestes caudatæ vt sint damnatæ. Cap. Inter verba. 5. concl. num. 68. & c.
- VESTITVS quis licitus, quis venialis, & quis mortalis. In sum. cap. 23. num. 18. 123. Pec. 8. & In Nouo Pec. 4. & cap. Inter verba. 5. concl. num. 68. & c.
- VETAMVS verbum, quando obliget ad mortale, vide verbo Mandamus.
- VETITA Materia vetatur etiam factum ex ea, sed non contra. De Iudæis Not. 7. nu. 21.
- VIATORES, Mercatores, Scholastici, quibus in locis, & a quibus teneantur sumere sacramenta. De pœni. dist. 6. cap. placuit. nu. 85.
- VICARIAE spiritualis & temporaria venditio Simoniacæ, sed non excommunicat. In sum. cap. 23. nu. 111. Ad. 14.
- VICARIORVM quatuor genera, quorū quilibet consistendilicentiam præstat. De pœni. dist. 6. cap. placuit. num. 69. 72.
- Vicarius generalis Episcopi, eo solo quod est Vicarius, non potest cognoscere de criminibus, nisi &c. De pœni. dist. 1. cap. serpens. num. 4.

Vicarius Episcopi auctus re, non augetur nomine; De pœnit. dist. 1. cap. serpens num. 4.
VIDVA cur possit recipere aliquid determinatum ab hæredibus; donec restituatur illi dos. In sum. cap. 17. num. 213. In fine De vsuris num. 67.
Vidua aut **Viduus** fornicans, fruendo re à coniuge relicta, vt caste viuatur, peccat & tenetur ad restitutionem. In sum. cap. 23. num. 62. & cap. 25. num. 65.
Vidua vel cuius personæ licet gaudere de copula præterita sibi licita, non tamen in præsentia delectari. In sum. cap. 16. num. 10. & De pœnit. dist. 1. cap. si cui num. 2. & c. 5.
VIGILIAE, & Peregrinationes annumerantur ieiunio. In sum. cap. 3. num. 2. & In Novo num. 3.
VIGILES plebis sunt clerici. De Hor. can. cap. 9. num. 2. & cap. 21. num. 2.
VIM vi repellere licet, vt intelligatur. In sum. cap. 15. num. 3. & De Iudeis Not. 11. nu. 13.
Vi extrahere aliquem ex loco sacro quando mortale. In sum. cap. 25. num. 17.
VINDICTAM ne assumant parentes vel amici, tenetur offensus prohibere. In sum. cap. 15. num. 18. & In Nouo num. 17. Pec. 24.
VIOLARE Ecclesiam; vide verbo Ecclesia.
Violare virginem; vide verbo Virgo.
Violare festum; vide verbo Festum.
Violare votum; vide verbo Votum.
VIOLENTVM quid, & in quo à metu differat. In sum. præl. 6. num. 2. 5.
Violentus nullus est actus elicitus siue interior. In sum. præl. 6. num. 6. & c.
VIR, vide verbo Maritus, & verbo Coniux.
VIRGINALIS castitas, vide verbo Castitas.
VIRGINITATEM vouens, & qui postquam illam violauit non cōtinet, vt peccet. In sum. cap. 12. num. 43. Pec. 14.
Virginitem amittere est circumstantia necessario consistenda in femina, non autem in viro. In sum. cap. 6. num. 7. & c. & cap. 16. num. 3.
VIRGO cupiens scire concubitus delectationem, etiam si sine experimento, peccat mortaliter. In sum. cap. 23. num. 25.
Virgo tenetur confiteri se esse virginem, si habuit voluntatem deliberatam fornicandi. In sum. cap. 6. num. 7. & In Nouo num. 8.
Virgo putatus vel putata an iuste celet corruptionem secretam ad nubendum. Cap. In ter verba. 1. concl. num. 21. & c.
Virginem deflorans, quid restituet patri. In

sum. cap. 16. num. 19.
Virginem qui deflorat quid restituet si dolo aut importunitate & c. In sum. cap. 16. num. 16. & c.
Virginem deflorans vel æstimatam promittens se eam ducturum, tenetur eam ducere. In sum. cap. 16. num. 16. 19.
Virgini qui promittit se eam ducturum in uxorem, ad quid teneatur. In sum. cap. 16. num. 18.
Virginem violans vi, an pœnas raptoris incurrat. In sum. cap. 16. num. 3.
Virgini corruptæ quæ putatur virgo, & quæ bene nubit ac si non esset corrupta, quid restituatur. In sum. cap. 16. num. 19.
Virgini vel mulieri satis est ad tuendam castitatem si non consentit. In sum. cap. 16. num. 1.
VIRTUOSOS habitus curandi ratio Christiana. De pœnit. dist. 2. cap. si quis num. 8.
VIRTUS quomodo non repugnet peccato, sed sic merito. In sum. præl. 5. num. 8. & In Nouo num. 14.
Virtus quid, & quæ infusa, & quæ quæ sita. In su. præl. 8. nu. 8. & In Nouo nu. 14. & cap. 23. num. 1. & De fin. hum. num. 50. & cap. Inter verba concl. 4. num. 17. & De pœnit. dist. 2. cap. charitas est aqua In glos. num. 4.
Virtutes tacens alterius, quando peccet. Cap. Inter verba 6. concl. num. 14.
Virtus nulla sine charitate saluat. De pœni. dist. 1. cap. qui sanctus num. 2.
Virtutum in materia tantum quisque nouit, quantum facit. De Hor. can. cap. 1. num. 1.
Virtus, Vitium, & Habitus quid, & quot. In su. cap. 23. num. 1.
Virtutes omnes Theologicæ maiores omnibus moralibus. De pœnit. dist. 1. cap. libenter num. 6.
Virtus relicta summus dolor, & felicitas amissa summa infelicitas. De pœnit. dist. 5. cap. consideret. §. defleat. num. 1. & c.
Virtutes omnes connexæ in Prudentia, & modus eas acquirendi. De pœn. dist. 5. cap. fratres. num. 106. & c.
Virtutes omnes vt tabescant vno peccato. De pœnit. dist. 5. cap. fratres num. 113. & c.
Virtuti magis quàm vitio fauendum. De vsuris num. 48.
Virtutes morales infundi pueris baptizatis verius. De pœnit. dist. 1. cap. omnis qui num. 8.
Virtutes in medio vitiōrū, ideoque illis duplo pauciores. In sum. cap. 23. nu. 2. & De pœnit. dist. 2. cap. charitas est aqua num. 5. In glos. dist. 2. cap. charitas est aqua num. 5.

VISITATIO Ecclesiarum diuersis fit horis. De Hor. can. cap. 10. num. 40.
Visitationem monialium impediens est excommunicatus. In sum. cap. 27. num. 140.
VISITATOR, vide verbo Prælati, siue Superior.
VISVS, Tactus, Oscula quando mortalia. In sum. cap. 16. num. 11. &c. & De pœnit. dist. 1. cap. si cui nu. 1. &c. 7. 11. vsque ad 17. & cap. cogitationis num. 12.
VITA proximi quando pluris æstimāda quam res propria. In sum. cap. 15. num. 2. & cap. 24. num. 17.
Vita nō est amittenda propter famam illustriſſimæ familiar. In sum. cap. 17. num. 91.
Vitam ponere pro vita proximi, quando quis teneatur. In sum. cap. 15. num. 17.
Vita carens spirituali, nequit spiritualiter viuere. De pœnit. distin. 1. cap. tres sunt autem num. 2.
Vitam profundere licet pro amico, & eius bonis, & pro actu virtutis. In sum. cap. 17. num. 87.
Vitas duas naturalem, & super naturalem viuunt iusti. De pœnit. distin. 1. cap. resuscitatus num. 2.
Vita noua sola, non est iusta pœnitentia. De pœnit. dist. 1. cap. non sufficit num. 1. & cap. tres sunt autem num. 5. & cap. quem pœnit. tet num. 2.
Vita solitaria Eremiti cur simpliciter melior sociali, & quibus non conueniat, De pœnit. dist. 2. cap. primus num. 1. 3.
Vita cum periculo probabili vti aliquo ioco, mortale est. In sum. cap. 15. num. 8. Pec. 8.
Vita Christianæ perfectio quæ, & quotuplex. De Reg. Com. 1. num. 9.
Vita mutatio difficilis, nisi &c. De Indul. Nor. 17. nu. 10. 17. &c. & De Reg. Com. 3. nu. 30.
Vitam abbreviare quando mortale. In sum. ca. 15. num. 12. Pec. 14.
Vita & mores auctoris Doctoris MARTINI NAVARRI. De fin. hum. num. 76.
Vita cum fama, ac libertas in quo conueniant; & æstimari non possunt. In sum. cap. 17. nu. 89, &c.
Vita hominis est altioris ordinis laude, gloria, honore, fama, reuerentia, & bonis pecuniariis. In sum. cap. 17. num. 87. &c. & cap. 24. num. 17. & cap. Inter verba 4. concl. num. 20. & concl. 5. num. 59. & De fin. hum. num. 51. &c.
VITIA capitalia septem, ex quibus non est su-

perbia, hoc verbo (SALIGIA) signata. In sum. cap. 23. num. 3. &c.

Virium quid, & quomodo non repugnet merito. In sum. Præl. 5. num. 8. & In Nouo num. 14.

Vitia etiam contraria contrariis curantur. De pœnit. dist. 2. cap. si quis num. 7.

Vitiosos habitus curandi ratio Christiana. De pœnit. dist. 2. cap. si quis num. 8.

Vitium rei manifestare quando teneatur venditor. In sum. cap. 23. num. 89. & De pœnit. dist. 5. cap. qualitas num. 33.

VIVERE qui vult semper in hac vita, peccat. In sum. cap. 11. num. 16. Pec. 8. & In Nouo num. 20. & cap. 23. num. 114. Pec. 3.

VNA DE RE qui dicitur, de alia negat, si est, dissimilis, non si similis. De Rescrip. cap. cum contingat Rem. 6. num. 4.

VNCTIO extrema, vide verbo Extrema vnctio.

VNGENS Chrismate veteri extra mortis periculum peccat. In sum. cap. 22. num. 7. Pec. 8. & cap. 25. num. 75. Pec. 13.

VNIVERSIS concessum non videtur singulis competere. De Reg. Com. 3. num. 12.

VNIVERSITATVM gradus, & præmia Mineralia licita. In sum. cap. 14. num. 31. K. & In Nouo num. 43.

VOLITVM nihil, quod non prius cognitum. De pœnit. dist. 1. cap. cogitationis nu. 2.

VOLUNTARIVM simpliciter, & secundum quid. In sum. præl. 6. num. 2. &c.

Voluntarius qui iactus mercis in mare. De pœnit. dist. 7. cap. ult. §. quod quamuis num. 11. &c.

VOLUNTAS etiam à Deo non cogitur volenter. In sum. præl. 6. num. 6. &c.

Voluntas agendi perfecta, imperfecta, perfectissima. De pœnit. dist. 1. cap. magna num. 14.

Voluntas non fertur in incognitum. In sum. ca. 27. num. 269. In Nouo & Mis. num. 45. 121. & In Nouo Mis. 22. num. 2. &c. Mis. 46. num. 4. & De pœnit. dist. 1. cap. cogitationis nu. 2.

Voluntas sola vel conatus solus non parit excommunicationem, nec irregularitatem. De pœnit. dist. 1. cap. magna num. 20. &c. & cap. si quis non dicam num. 4. 14. 17.

Voluntas radix omnium bonorum & malorum. De pœnit. dist. 1. cap. perfecta num. 4.

Voluntas delectandi se vel consensus etiam interpretatiuus siue tacitus in transgressione præcepti, concurrentibus quatuor est mortalit. In sum. cap. 11. num. 9. &c. & In Nouo num.

num. 11. 13. & cap. 15. num. 4. 10. & cap. 16. num. 10. &c. 14. & De pœnit. dist. 1. cap. cogitationis num. 12. & cap. si cui num. 1. &c. 5. 12.

Voluntas dicta velleitas non habetur pro facto sed perfecta sic, quo ad præmium vel supplicium essentialis, sed non quo ad accidentale. De pœnit. dist. 1. cap. magna num. 14. 19.

Voluntas, & intellectus vario modo animam mouent. In sum. præl. 3. num. 7.

Voluntas non habetur pro facto in sacramentis. De pœnit. dist. 1. cap. si cui §. Item num. 3. & cap. magna num. 5. 9. &c.

Voluntas patiendi martyrrium, non est tanti effectus, quanti passio. De pœnit. dist. 1. cap. magna num. 7. 22. &c.

Voluntas pro facto reputatur, vt intelligatur. De Indulg. Not. 19. num. 4. & Not. 22. num. 7. & De pœnit. dist. 1. cap. magna num. 5. 10. 18. & cap. si cui §. item num. 3. & cap. importuna num. 4.

Voluntate vna desiderans multos occidere, vel multa alia mala perpetrare, tot peccata committit, quot sunt mala aut personæ quas desiderabat occidere. De pœnit. dist. 5. in princ. cap. consideret num. 13. Exemp. 4.

VOTANTES seu suffragantes quando peccant, & teneantur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 21. 74.

Voluntas, & scientia Dei vt immutabilis. De Hor. can. cap. 19. num. 43. &c. & De pœnit. dist. 1. cap. nouit num. 2. &c.

VOTVM quid, & de re mala non valet, sed de præcepta valet. In sum. cap. 12. num. 24. &c.

Votum proprie significat promissionem, vel dedicationem, aut promissum vel dedicatum Deo. De pœnit. distin. 1. cap. magna num. 2.

Votum est duplex: nempe solemne, & simplex. In sum. cap. 12. num. 32. Inf. 13. & De Reg. Com. 1. num. 18.

Votum mentale quid sit, & qualem deliberationem requirat. In sum. cap. 12. num. 26. Præf. 4.

Vota plura sunt tempore necessitatis quam prosperitatis. De Hor. can. cap. 20. num. 60.

Votum non facit propositum solum, etiam ardentius conceptum. In sum. cap. 12. num. 26. & De pœnit. dist. 2. cap. non reuertebantur num. 1. &c.

Votum plus obligat quam Iuramentum. In

sum. cap. 12. num. 32. Præf. 3.

Votum, vel Iuramentum violare quando mortale, & quando veniale. In sum. cap. 12. num. 10. &c. 26. 33. &c. 39. &c. 65. & cap. 18. nu. 7.

Votum vel Iuramentum factum per iracundiam quando non valeat. De Reg. Com. 2. num. 67. Addo. 13. & De pœnit. dist. 1. cap. diuortium num. 10. 13. & cap. si quis iratus num. 3.

Votum vel Iuramentum de non petenda relaxatione non tenet. Cap. Accepta oppos. 6. num. 9.

Votum vel Iuramentum de non ludendo sub pœna eundi genibus flexis ad Hierosolimam, ad quid obliget. In sum. cap. 12. num. 43. Ex quibus Inf.

Votum vel partem eius quis recte frangat ob causam &c. In sum. cap. 12. num. 39. &c.

Votum nunquam venialiter peccandi non valet, secus de voto nunquam peccandi mortaliter, vel de non peccando hoc vel illud veniale. In sum. cap. 12. num. 33. &c. 65.

Votum obligat ad implementum sui sub reatu mortalis culpæ, nisi &c. In sum. cap. 12. num. 26. 33. 65.

Votum de non committendo tale aut tale peccatum veniale, obligat ad peccatum veniale tantum. In sum. cap. 12. num. 33. &c. 65.

Votum absque animo implendi quomodo obliget ad sui complementum. In sum. cap. 12. num. 27.

Votum de re necessario futura, & de re illicita & de indifferenti vt indifferens est, & de eo quod est contra consilium Christi non valet. In sum. cap. 12. num. 28. &c.

Votum in finem malum non valet, sed de bono ex illo exorto valet. In sum. cap. 12. num. 30. &c. 42. &c. & De Reg. Com. 2. num. 67. Quibus addo.

Votum proprie non est malorum abrenunciatio quæ fit in baptismo. In sum. cap. 12. num. 32.

Voti opus melius quam voluntarium, quod sic est limitandum. In sum. cap. 12. num. 32. Præf. 4.

Votum si à Deo consequatur illud aut illud temporale bonum per fas aut nefas, quare obliget. In sum. cap. 12. num. 32. & De Reg. Com. 2. num. 67. Quibus addo.

Voti quem pœnitet, vel qui dubitando de voto an valeat ipsum violat, peccat. In sum. cap. 12. num. 54. &c.

Votum qui non adimplet per alium quod per

- se ipsum non potest vt peccet. In sum. cap. 12. num. 55.
- Vota defuncti qui non adimplet vt peccet, adiunctis exemplis. In sum. cap. 12. nu. 56. &c.
- Votum de soluendo sextarium intelligitur de sextario minore. De vsuris. num. 109.
- Votum de peregrinando nudo corpore an teneat. In sum. ca. 12. num. 37.
- Vota emissã in seculo ipso facto per professionem religionis commutantur. In sum. cap. 12. num. 65. 78.
- Vota quis possit dispensare, Commutare, Irritare, & vt differant. In sum. cap. 12. nu. 63. &c. 75. & De Indulg. Not. 27. à num. 1. vsque ad. 7.
- Votum alicui factum potest dispensari vel commutari etiam sine consensu eius cui vouetur. In sum. cap. 12. nu. 78. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 5. o. num. 5. & mon. 59. nu. 3. &c. & mon. 60. num. 1. & De spol. cler. §. 3. num. 2.
- Votum visitandi domum Beatę Virginis Lauritanam est reseruatũ Papę. De Regu. Com. 1. num. 21.
- Votum qui commutare potest an possit dispensare, & qui fratres minores confessarij dispensent. In sum. cap. 12. nu. 79. &c. & De Indulg. Not. 27. à num. 1. vsque ad 7.
- Voto à quolibet dispensandi potestas non extenditur ad Iuramentum. In sum. cap. 27. num. 272. Dico 16. & In Nouo num. 275.
- Vota dispensans vel irritans absque potestate vt peccet. In sum. cap. 12. num. 72. & cap. 23. num. 14. Pec. 6. & cap. 25. num. 96.
- Voti dispensatio ob falsam vel iniustam causam non valet. In sum. præl. 9. num. 11. & In Nouo num. 13. & cap. 12. num. 57. 76. & De Indulg. Not. 15. num. 2. 10. & De spol. cler. §. 3. num. 8. & De Rescript. cap. si quando except. 5. num. 4. & except. 9. num. 1.
- Voti dispensandi potestas per Bullam vel aliud tradita includit etiam futura. In sum. cap. 12. num. 80. In fine.
- Voti commutatio vi cruciatę faciendã est in eius utilitatem. In sum. cap. 12. num. 80.
- Votum irritatum nõ iterum resurgit per mortem irritantis. In sum. cap. 12. num. 66.
- Votum, siue professio inualida vt ratificari censetur, quid nam requiratur. In sum. cap. 12. num. 71. & De Reg. Com. 4. num. 71. 75.
- Vota realia, & personalia eorum qui ætatem habent ad contrahendum matrimonium an sint valida, & vsque ad quod tempus possint irritari, aut rata fieri. In su. ca. 12. nu. 70. &c.
- Votum parentum vel ab alio factum, & à se ratum habitum non implens, peccat. In sum. cap. 12. num. 74.
- Vota filiorum, aut subditorum de re aliqua faciendã postquam in sua libertate fuerit, obligant. In sum. cap. 12. num. 66.
- Votum filij factum ante xiiij. annum infcio patre, quando etiam post elapsum tempus possit irritari à Patre. In sum. cap. 12. num. 71.
- Votum mariti vel vxoris, vide verbo Coniux, præter infra scripta.
- Votum coniugis cum licentia vel sine licentia coniugis quando obliget. In sum. cap. 12. nu. 59. 61. &c. 87. D.
- Votum non habendi copulam, nisi quãdo mos gerendus sit alteri coniugum, valet. In sum. cap. 12. num. 60.
- Votum Religionis alteri persuadere an laudabile. In sum. cap. 12. num. 45. &c.
- Vota tria substantialia religionis non constituunt aliquem religiosum, nisi voueat solemniter in religione approbata, etiam si in modo viuendi approbato fiant. De Reg. Com. 1. num. 18.
- Votum de ingressu Religionis generale, an tollat refutatio vnius superioris etiam generalis; & an teneatur intrare extra provinciam. In sum. cap. 12. num. 48. & In Nouo. nu. 62. In fine, & ca. 27. nu. 273. & In Nouo nu. 276.
- Votum paupertatis, vide verbo Paupertas, præter infra scripta.
- Voto à paupertatis nec Apostoli per Apostolum, nec Religiosi per Episcopatum absoluntur. De Red. Eccle. q. 1. mon. 9. num. 1.
- Voti Paupertatis violatio licet sit minor quam castitatis, & obedientię, tamen plus nocuit religionis statui. De Reg. Com. 1. num. 11.
- Vota Religiosorum quę sint valida, & quę sint illa quę pendent à superioris voluntate. In sum. cap. 12. num. 65. 67. 69. 73. & De Reg. Com. 2. num. 42.
- Vota Religiosorum, & minorum quomodo differant, & conueniant. In sum. cap. 12. nu. 69.
- Vota, in quibus superior consentit, & postea sine causa irritat, an obligent. In sum. cap. 12. num. 61. 73.
- Vota Nouitij non irritat superior. In sum. cap. 12. num. 65.
- Votum obedientię secundum regulam approbatam includit votum Castitatis, & Paupertatis. De Reg. Com. 1. nu. 18. &c. & De Red. Eccle. q. 3. mon. 27. per totum.
- Vota etiam simplicia in Religione Societatis

- IESV** quando faciant verum Religiosum. De Reg. Com. 1. num. 19. & Com. 4. nu. 76.
- Votum** qui fecit ingrediendi religionem, vel aliquod monasterium, & non recipitur vt ipse vult, ad quid teneatur. In sum. cap. 12. num. 46.
- Votum** solemne castitatis habens si contrahit nullum est matrimonium, & est excommunicatus. In sum. cap. 22. num. 35. & cap. 27. num. 141.
- Votum** solemne cur dirimat matrimonium, & nō votū simplex. De Reg. Com. 1. nu. 18. & c.
- Votum** solemne castitatis vel paupertatis an Papa possit dispensare. De Reg. Com. 2. nu. 17. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 9. num. 3. & mon. 55. num. 10.
- Votum** simplex castitatis non dirimit matrimonium, & ad quid obliget. In sum. cap. 22. num. 43. Pec. 14. & num. 73. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 56. num. 2. & De Reg. Com. 1. num. 19. 22.
- Votum** simplex Castitatis vel Paupertatis habens, peccat volendo querere vel contrahere, sed vere querit & cōtrahit. De Reg. Com. 1. num. 19. 22. & De Red. Eccle. q. 1. mon. 55. num. 19. & mon. 56. num. 2.
- Votum** simplex Castitatis habens, si nubat & consuminet, duo peccata committit. In sum. cap. 12. num. 80. Ex quo sequitur.
- Votum** de nunquam contrahendo matrimonio ad quid obliget, & est minus voto continentie, & in eo Episcopus dispensare potest. In sum. cap. 12. num. 76. & cap. 16. num. 30. & In Nouo cap. 22. num. 85.
- VOVENS** non ducere uxorem non peccat contra votum, sed tantum contra præceptū, fornicando. In sum. cap. 12. num. 43. Pec. 14.
- Vouens** se ducturum vxorē & postea non ducit an peccet. In sum. cap. 12. num. 43. Pec. 14.
- Vouens** sacros ordines suscipere, vel ingredi religionem an statim ligent onera eius, & si ducat vxorem an possit petere debitum coniugale. In sum. cap. 12. num. 47.
- Vouens** vnam religionem, ad intrandam aliam, maiori auctoritate eget quam professus. De Reg. Com. 4. num. 4. Addo. 3.
- Vouens** religionem simpliciter potest exire intra annum probationis; si autem vouit etiā perseverantiam, indiget dispensatione. In sum. cap. 12. num. 46. & c.
- Vouens** religionem strictiorem, si laxiorem ingreditur & proficitur, est liber. In sum. cap. 12. num. 48.
- Vouens** virginatatem & postquam eam violauit non se continet, vt peccet. In sum. cap. 12. num. 43. Pec. 14.
- Vouens** terræ sanctæ auxilium præbere cum licentia coniugis, vel sine illa, ad quid teneatur. In sum. cap. 12. num. 55. 62.
- Vouens** ob malum finem, vel ob bonum quod nascitur ex malo an obligetur. In sum. cap. 12. num. 43.
- Vouens** si perpetrauerit illud aut illud crimen an obligetur. In sum. cap. 12. nu. 30. 42. & c. & De Reg. Com. 2. num. 67. Quibus addo.
- Vouens** id ad quod tenetur sub peccato mortali, vel quod est consiliū Euangelici, vt peccet non implendo. In sum. cap. 12. num. 34 & c.
- Vouens** stulta vota, vt non peccandi se, non lauandi, non edendi caput & c. an obligetur. In sum. 12. num. 37.
- Vouens** illud quod sciebat se non posse præstare, vt peccet. In sum. cap. 12. num. 38.
- Vouens** si omitat adimplere partem exiguam rei quam nouit, vel totam minimam rem, peccat venialiter tantum. In sum. cap. 12. nu. 10. 40.
- Vouens** id quod est peccatum mortale vel veniale, quale peccatum committat. In sum. cap. 12. num. 34. & c. 65.
- Vouens** sub conditione & procurans ne adimpleatur condicio, causa liberandi se à voto peccat, & tenetur implere votum. In sum. cap. 12. num. 42.
- Vouens** quando teneatur statim votum implere, & quando illud ad certum tempus differre possit. In sum. cap. 12. num. 41.
- Vouens** ieiunare omni feria sexta, tenetur ieiunare die Natalis Domini si venerit in feria sexta. In sum. cap. 2. num. 11. infine.
- Vouens** præ timore mortis corporalis aut spiritualis vel similibus ad quid teneatur. In sum. cap. 12. num. 52. & De Reg. Com. 2. num. 67. Peccat qui vouet.
- Vouens** rem dignam voto, quæ tamen maius bonum excludit, ad quid teneatur. In sum. cap. 12. num. 53. & De Reg. Com. 2. num. 67. Quibus addo.
- Vouens** non bibere vinum, toties peccat quoties bibit. In sum. cap. 12. num. 53.
- Vouens** facere aliquid tempore certo ad quid teneatur transacto tempore. In sum. cap. 12. num. 54.
- Vouere** qui pertinaciter tenet esse malum, est hereticus. In sum. cap. 12. num. 58.
- Vouere** potest qui pollet iudicio ad peccandum

- dum vel merendum, præterquã &c. In sum. cap. 12. num. 24. 68. 70.
- VSVRA** quid, & est duplex vera, & palliata. In sum. cap. 17. num. 206. & De vsuris. num. 2. &c. 6. 15. &c.
- Vsura** accurate definita & declarata. In sum. cap. 17. num. 214. & De vsuris. num. 6.
- Vsuram** qui non credit esse peccatum mortale, est hæreticus. In sum. cap. 17. num. 207. & De vsuris. num. 7. &c.
- Vsuras** licere credens sola mente, non est excommunicatus. Deponit. dist. 1. cap. Si quis non dicam. num. 8. Addo. 2.
- Vsura** non solum iure humano, sed etiam naturalis, & diuino vetita. In sum. cap. 17. num. 207. &c. & De vsuris. num. 7.
- Vsura** aliud est & aliud est peccatum vsuræ, & quomodo differant. In sum. cap. 17. nu. 206. &c. & De vsur. num. 13.
- Vsura** mentalis obligat ad restitutionem, & quare non obliget Simonia mentalis. In sum. cap. 17. num. 208. &c. & cap. 23. num. 102. Prob. 5. & In Nouo. num. 103. & De vsuris. num. 10. 13. 18. &c.
- Vsura** est emere pecora vel prædium à non habente & eidem locare. In sum. cap. 17. num. 84. 229.
- Vsuram** non committit mutuum dans, accipiendo aliquid ob Interesse damni aut lucri quod patitur. In sum. cap. 17. num. 211. & De vsuris à num. 40. vsque ad 52.
- Vsura** est mutuum dare pro re pauperi danda, vel ad redimendos captiuos, non autem pro iniuria remittenda, nisi &c. In sum. cap. 17. num. 237. & De vsuris. num. 34.
- Vsura** est dare ad lucrum salua sorte vel non negotiaturo simpliciter. In sum. cap. 17. nu. 258.
- Vsura** quando non sit dare ad lucrum salua sorte & lucro, ratione trium contractuum. In sum. cap. 17. num. 255. &c. & De vsuris num. 32. &c.
- Vsuram** nõ committit maritus accipiens vsum pignoris dati pro dote. In sum. cap. 17. num. 213. 273. &c. & De vsuris. num. 64.
- Vsura** non est accipere certum quid pro dote promissa singulis annis. In sum. cap. 17. num. 213. 273. & De vsuris à nu. 64. vsq. ad 68.
- Vsurã** qui suadet aut sub ea petit, quando peccet. In su. ca. 14. nu. 3. f. & In Nouo. nu. 39. & cap. 17. num. 246. &c. 262. &c. 267.
- Vsura** an sit mutuum dare alicui proposita peccata, nisi infra diem sanctum solueris. In su. cap. 17. num. 215.
- Vsura** quando sit vendere uno tempore, quod soluatur alio. In sum. cap. 17. num. 241. &c.
- Vsura** est deponere pecuniam cū pacto uel intentione lucrandi. In su. cap. 17. nu. 242. &c.
- Vsuram** quę intentio sine pacto faciat, & inducat restitutionem. In sum. cap. 17. num. 208. &c. & De usuris. num. 10. 13. 18. &c.
- Vsuras** nauticas esse nunc ueritas, quomodo intelligatur. In sum. cap. 17. num. 283. A. & In Nouo. num. 285. &c.
- Vsura** non est aliquid pro fideiussione accipere. In sum. cap. 17. num. 283. & In Nouo. nu. 285. &c.
- Vsuras** pro alio exercens, etiam famulus obligatur. In sum. cap. 17. num. 19. 266. &c.
- Vsura** non est emere minoris debita soluenda usque ad annum. In sum. cap. 17. num. 230. &c. & De dat. & promiss. num. 54.
- Vsuram** iuratam non soluere quando peccatū. In sum. cap. 17. num. 245. &c.
- Vsura** non est mutuum dare ad acquirendam amicitiam. In sum. cap. 17. nu. 207. & In Nouo. nu. 209. 223. & De usuris. num. 20. &c. 23.
- Vsura** est mutuum dare cum pacto ut mutuans afficeret. In sum. cap. 17. num. 221. 283. A. & In Nouo. num. 284.
- Vsura** quando sit mutuum dare, vt aliquis in suo molendino molat, in sua taberna emat, ad suam scholam ueniat, aut in suo prædio laboret. In sum. cap. 17. num. 220.
- Vsura** quando sit mutuum dare cum pacto, ut sibi vendat suum triticum, vinum, aut lanam etiam iusto pretio. In sum. cap. 17. num. 221.
- Vsura** an sit mutuum dare alicui cum pacto ut superstes reddat duplū. In su. cap. 17. nu. 222.
- Vsuram** non committit is, qui mille ducatos donat alicui ea conditione ut ab eodem singulis annis centum recipiat quandiu ipse donatarius uixerit. In sum. cap. 17. nu. 122. 128.
- Vsura** est mutuum dare alicui cum pacto vt cum iuuet, vel doceat, aut quid simile pecunia æstimabile faciat. In sum. cap. 17. num. 223.
- Vsura** est mutuum dare alteri cum pacto vt ille sibi alia vice altero tantum det mutuum. In sum. cap. 17. num. 223.
- Vsura** an sit si creditor nolit recipere quod sibi debetur vsque ad certum tempus. In sum. cap. 17. num. 225.
- Vsura** an sit mutuum dare alteri triticum vetus pro recenti. In sum. cap. 17. num. 224.
- Vsura** est mutuum dare rem vt reddatur, cum pluris

- pluris valebit. In sum. cap. 17. num. 219.
- V**surā est vendere aliquid cum pacto vt soluat pretio maximo quo id valebit vsque ad tale tempus. In sum. cap. 17. num. 243. & In Nouo num. 240.
- V**surā est vendere carius credito quam presente pecunia, vel emere vilius anticipata etiam propter periculum recipiendi rem. In sum. cap. 17. nu. 206. 210. 227. & 241. 243. 247. & cap. 23. num. 81. & c.
- V**surā non est triticum aestimatum pretio currenti mutuum dare cum pacto vt tempore solutionis reddatur triticum pretio quo tunc valebit, nisi & c. In sum. cap. 17. num. 225.
- V**surā quando sit mutuum dare pecuniam argenteam, vt aurea sibi solvatur. In sum. cap. 17. num. 226.
- V**surā centesima quæ & c. In sum. cap. 17. nu. 208.
- V**surā simoniaca est mutuum dare principaliter vt sibi conferat aliquod beneficium. De vsuris num. 17. & c.
- V**suram vel simoniam non facit intentio secundaria. In sum. cap. 17. num. 209. & cap. 23. nu. 100. Inf. 5. & In Nouo num. 101. & De vsuris num. 19. & c. 23. & cap. Inter verba 5. concl. num. 24. & De fin. hum. num. 39.
- V**suras restituere tenetur Iudex, qui iubet solui aut non restitui, & Aduocatus, Procurator, & Testis, qui ad id auxilium præbent. In sum. cap. 17. num. 275. & c.
- VSVRARIUS** quis vere dicatur. De vsuris num. 1. & c.
- V**surarius quis manifestus, & à quo absolendus. In sum. cap. 17. num. 280. & c.
- V**surarius vsuras, & fructus pignoris restituat. In sum. cap. 17. num. 216. 278.
- V**surario manifesto nullum detur sacramentum, nisi & c. In sum. cap. 17. num. 279.
- V**surarios manifestos sepeliens est excommunicatus. In sum. cap. 17. num. 279. & cap. 27. num. 137.
- V**surarii testamentum vel codicillum nullum, nisi hæc præcedant & c. In sum. cap. 17. num. 279. & De poen. dist. 5. in princ. glo. fu. nu. 29.
- V**surarius confiteatur, quoties voluit fœnerari. In sum. cap. 17. nu. 214 & De poenit. dist. 5. cap. 1. in princ. num. 43. & c.
- V**surario mutuum dans, quem scit in fines malos mutuo vsurum, an possit ab eo solutionem crediti accipere. In sum. cap. 17. num. 264.
- V**surario carenti pecunia commodans illam, vt peccet. In sum. cap. 14. num. 31. F. Collig. 12. & In Nouo num. 40.
- V**surarum proxenetā quando peccet. In sum. cap. 17. num. 267.
- V**surarius an acquirat dominium illius rei vel pecuniæ quam habuit per vsuram. In sum. cap. 17. num. 265. Alia vero.
- V**surarii bona non sunt obligata pro vsuris: & fiunt ementis. In sum. cap. 17. num. 265. Alia vero.
- V**surarii vxor; vide verbo Vxor.
- V**surarii confessarius quid ei suadere, & præcipere debeat. In sum. cap. 17. num. 279.
- V**surariorum filij, & famuli quando peccent de bonis eorum viuendo. In sum. cap. 17. num. 269. & c.
- V**surarii gener recipiens ab eo dotem vt peccet, & teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 271.
- V**surarii heredes quando teneantur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 278.
- V**surarium instrumentum faciens peccat, & quando teneatur ad restitutionem. In sum. cap. 17. num. 276.
- VSVRPANS** Iurisdictionem alienam mortaliter peccat. In sum. cap. 23. num. 14. & cap. 25. num. 13. & De Iudicijs in Rub. num. 68.
- V**surpans noue ius custodiendi aliquam Ecclesiam sede vacante, vt capiat bona, incurrit excommunicationem. In sum. cap. 27. num. 123.
- V**surpare noue ius dicitur, qui nondum possedit xxx. annos. In sum. cap. 27. num. 123.
- VSV** fructu Regularis fruitur monasterium eo viuente, etiam si fructus pertineat ad eum in bonis aduentitijs filij ratione patris potestatis. De Reg. Com. 2. num. 38.
- V**sus fructus casualis quid, & eum non habet beneficiarius. De Red. Eccle. q. 1. mon. 46. num. 6.
- V**sus fructus, & vsus duplex. De Reg. Com. 1. num. 13.
- V**sus fructuarius quando fiat Dominus fructus. De Red. Eccle. q. 2. mon. 14. num. 1.
- V**sus pignoris quale peccatum. In sum. cap. 17. num. 203. & In Nouo num. 204.
- VTILITAS** pro duobus inducta, alterum ne grauet. De Iudicijs Not. 6. num. 50. & In Nouo num. 45.
- VULNERARE**, Occidere, Procurare vel ea de re Delectari quando mortale. In sum. cap. 11. num. 9. & c. & In Nouo num. 13. & c. & cap. 15. num. 4. 10.
- VXOR**, præter infra scripta: vide verbo, Mulier.

- lier, & verbo Coniux.
- Vxor** notabiliter tollens obedientiam marito, vel nolens ire quo ille vult, vt peccet. In sum. cap. 14. num. 19. &c.
- Vxor** dubitans de morte primi mariti, vel de invaliditate matrimonij, quid faciet. In sum. cap. 16. num. xl. & cap. 27. num. 288. &c. & De pœnit. dist. 7. cap. si quis autem num. 84. &c. 103. vsque ad 112. Cætera vide verbo Coniux.
- Vxor** vt peccet accipiens de bonis mariti etiam ad largiendum eleemofynas, nisi in octo casibus. In sum. cap. 17. num. 153. &c.
- Vxor** etiam valde dotata non potest sine licencia mariti dare nutrici suæ 40. aureos, etiam minutatim. In sum. cap. 17. num. 155. Ad. 3. quæsitum.
- Vxor** quando possit occultare bona mariti. In sum. cap. 17. num. 154. &c.
- Vxor** quorum locatium domina, & quorum vsuraria. In sum. cap. 17. num. 166.
- Vxor** quando teneatur reddere debitum, vide verbo Coniugale debitum.
- Vxor** vsurarij quando peccet viuendo de bonis mariti. In sum. cap. 17. num. 268. 271.
- Vxori** semper licet suam integram dotem accipere, mortuo marito non computatis superfluis expensis. In sum. cap. 17. num. 155. Ad noue quæsitum.
- Vxor** propter adulterium perdit dotem, non tamen propter preparatoria ad adulterium. De Iudicijs in Rub. num. 6. 9. &c.
- Vxorem** ducēs Religiosus, vel qui ordine sacro est insignitus, excommunicationem incurrit. In sum. cap. 22. num. 52. & cap. 25. num. 109. & cap. 27. num. 141.
- Vxor** habens filium ex adulterio; vide verbo Adultera.
- Vxor** aut vir fornicando, vtens bonis relictis vt caste viuatur, tenetur ad restitutionē. In sum. cap. 23. num. 62. & cap. 25. num. 65.
- Vxorem**, an Patrem, an Matrem, an Filium, an Fratrem magis diligere, quis teneatur. Cap. Inter verba concl. 4. num. 23. & De fin. hum. num. 52. & De pœnit. dist. 2. cap. charitas. §. quid est diligere num. 1. &c.
- Vxorem** ducere iurans, ad quid teneatur si vult ingredi religionem. De Reg. Com. 1. nu. 8. Facit 4.
- VXORICIDIUM**, vel mariticideum an impediat matrimonium. In sum. cap. 22. nu. 74. 85.
- XENIA** vel munera quæ diebus festis dantur Iudicibus, quando faciant incurrrere pœnas extrauag. De dat. & promiss. num. 35. &c.

F I N I S.

CONSILIUM DE SACRA VNCTIONE.

SUMMARIVM.

Balsamum Indicum verum est balsamum, quia est genus subalternum ad multas species balsami. num. 1.

De sacramenti substantia est illud, sine quo sacramentum nõ consistit. num. 1. 2.

Confirmationis materia est chrisma ex oleo & balsamo. num. 3.

Confirmatus per vñtionem tantum iterum vñgi debet, intelligitur &c. num. 4.

Balsamum non est de substantia Sacramenti. num. 5.

Verbum chrisma idem quod vñctio significat, nam deducitur &c. num. 6.

Confirmatio tenet, sed suppleendum est quod defuit, ait Glossa, &c. num. 7.

Balsamum de præcepto non de substantia requiritur secundum S. Thomam, & verisimile videtur. num. 8.

Chrisma, inquit Innocentius tertius, faciendum ex oleo & balsamo, sed non dicit id esse de substantia. num. 9.

Confirmatio solo oleo facta non est secundum communem sententiam iteranda. num. 10.

Confirmationis suppletio intelligit quod non per alium ministrum, & formam, &c. num. 11.

N Expediat & quomodo concedere Episcopis Hiberniæ, ut liceat eis uti balsamo Indiarum occidentalium, quia non deest orientale balsamum.

Respondeo primo, quod hæc quæstio videtur pendere ex solutione vnius quæstionis facti, & alterius iuris. Quæstio facti est, an balsamum Indicum sit verum balsamum: quæstio vero iuris, an balsamum sit de essentia vel substantia chrismatis, quo Sancta mater Ecclesia vitur in sacramentis, an solum de necessitate præcepti, quo illa statuit balsamum misceri oleo, quo fiat chrisma. si enim balsamum Indicum est verum balsamum frustra est quæstio, et si balsamum non est de substantia,

sed tantum de præcepto iuris humani, facile S. D. N. omnium desiderio providere potest arg. cap. cuncta per mundum 9. q. 3.

Ad priorem quæstionem facti videtur respondere Plinius lib. 12. cap. 25. Balsamum esse arbusculam vni terrarum Iudææ (pro quo apud Sotum vitio impressionis est Indiæ) concessam, viti similiorem quam myrto per quod significat in sola Iudæa illud reperiri, cui consequens est, Indicū non esse verum balsamum; sed eius auctoritas non cogit nos id credere: Tum quia multa ille asserit quæ alij negant. Tum quia multæ orbis partes, tum terræ continentis, tum insularum nostra ætate repertæ sunt, quas etiā Arist. Aug. Lactant. & alij eruditione illustres viri ignorauerunt, in quibus multæ arbores, multæ radices, & herbæ antea incognitæ Europæ, innotuerūt: Tū deniq; quod ipso Plinio authore arboris balsami tria sunt genera & fieri potest, quod licet in Iudæa non sint nisi tria, in alia tamē orbis parte tunc ignota, essent, plura fieri etiā potest, quod balsamū sit genus subalternū, quod multas habeat species specialissimas alias ab illis tribus quas ille tradit, & cōmuniter quod Indicū balsamū sit verum balsamū, licet non sit eiusdē speciei specialissimæ, cuius sunt illæ tres Iudaicæ: sicut etiā pyrus est genus subalternum, ad multas species pyrorum, vt & vitis est genus ad multas species vitium. Equidem ipse facile crediderim etiam apud Indos esse varias species balsami, quorum aliæ pretiosiores & odoratiorem succum, quam aliæ, manant. Quo factum arbitror, vt Episcopi Orbis noui sine vlllo scrupulo conficiant chrisma ex oleo & balsamo Indico, imo & multi orbis Hispani, quod satis exprimit etiam Sotus.

- 2 Ad secundam quæstionem respondeo quod pro parte asserente illud esse de substantia, & essentia chrismatismatis, ita quod sine illo nō potest consistere chrisma, facit primo cap. 1. de sacr. vnct. ibi chrisma quod ex oleo fit & balsamo mystica ratione, & paulo post ibi. Hoc vnguento caput & manus episcopi cōsecrentur, vnguentum enim aliquid aliud ultra oleum, requirere videtur: facit etiam ratio, quam contextus appellat ibi mysticum, videlicet quod chrisma, quatenus constat ex balsamo significat odorem famæ bonum, quem debet habere vnctus, iuxta illud Apostoli 2. ad Cor. 2. *Christi bonis odor sumus*; facit item illud cap. 1. in §. Quia vero ibi, vt omnes cōcurrant in odorem illius vnguenti, cuius nomen oleum est effusum.

- 3 Secundo, quod Concilium Florentinum in decreto vnctionis Iacobinorum, & Armeniorum habet materiam confirmationis esse chrisma ex oleo & balsamo confectum.

Tertio, quod Sotus in 4. sent. dist. 7. art. 2. dicit pro hac parte, esse vniuersalem fere omnium sententiam.

- 4 Quarto, quod cap. primum de sacram. non iterand. adiunctis ei, quæ annotant Innoc. Host. & alij, probat quod confirmatus per vnctionem olei tantum, debet iterum vngi chrismate ex oleo & balsamo confecto, & non sufficit vngere balsamo, & debet reperi forma confirmationis, confi-

gnote &c. per quod significant, non esse tam supplendum omissum, quod defuit confirmationi, quam eam de nouo iterandam.

His tamen non obstantibus contrarium affirmat Caieta. in annotat. ad Thom. super 3. p. q. 72. art. 1. & 2. quem nos olim secuti fuimus in Manua. confess. cap. 22. nu. 8. & postea secutus fuit etiam Domi. à Soto. in 4. sent. dist. 7. art. 2. pro qua parte videtur esse fundamentum firmum cap. de sacra. non iteran. in quo Innocen. 3. rogatus de confirmatione olei tantum; respondit non esse iterandum sacramentum, sed quod defuit supplendum; cum tamen necessario debuisset respondere illud esse iterandum, si admistio balsami fuisset de substantia, quod est materia sacramenti confirmationis, secundum omnes, cum nullum fuisset sacramentum; quod sine materia substantiali, & essentiali consistere non possit etiam secundum omnes.

Secundo, facit quod nullo iure videtur expressum contrarium.

Tertio, quod verbum chrisma secundum propriam significationem, idem significat quod vnctio, deducitur enim à verbo *χρίω*, quod est vngo, sicut vnctio, à verbo vngo: Ad hoc autem, vt aliqua linitio dicatur vere vnctio olei, non requiritur, vt balsamum admisceatur ei; vt probat prædictum cap. primum de sacr. vncti. quod multas vnctiones olei Regum, & prophetarum, quæ sine mistione balsami fiunt appellat vnctiones, quod ipsum sit in Reg. 10. 15. & 16. & alibi sæpe.

Quarto, quod Glossa cap. 1. de sacram. non iteran. non dicit id, quod ei Sotus imponit, appellando eam ridiculam, scilicet quod dicit, ideo in casu illius cap. non esse iterandam confirmationem, quia nulla fuit. Quin imo expresse glossa ait ideo non esse iterandum ne fiat sacramento iniuria, allegando in id cap. quod quidam 1. q. 1. & cap. ostenditur de consecrat. dist. 4. per quorum allegationem, quia loquuntur de baptismo valido, licet male ministrato, præsupponit confirmationem, licet male ministrata esset, valuisse, & idem sentit Ber. infiguratione casus illius cap. & Ioan. And. Ant. & alij pro summario secundæ partis ipsius ponunt hoc. In confirmato non chrismatis, sed olei vnctione, non fiet iteratio, sed supplebitur prætermisum, sed nec Hadr. in 4. de sacram. confir. liceat teneat priorem partem, imposuit eam prædictæ glossæ, neque Caiet. qui hanc partem tenet reprehendit illam gloss. nec meminit alios ibi contra tenere. & ita communis, imo omnium mens in illud cap. cōminiscentium est dicere, quod confirmatio tenuit, sed erat supplendum quod defuit.

Quinto, quod hoc ipsum videtur sentire Thom. in d. ar. 2. quamuis nec Caiet. neque Sotus id ponderent in illis verbis. ideo oleum competit materiæ huius sacramenti. Admiscetur autem balsamum propter fragrantiam odoris, quæ redundat ad alios, per illam enim aduersatiuam, autem, insinuat oleum quidem esse materiam substantialem, institutam à Christo; admistionem autem balsami, non item sed de præcepto tantum, vt in simili, idem Thom. recep. dixit in 3. p. q. 74. art. 7. vinum quidem esse ma-

teriam substantialem Eucharistiæ sub specie vini, sed misceri ei aquam, ad maiorem convenientiam, vt colligitur ex cap. 3. adiunc. 1. & 2. de consecr. dist. 2.

Sexto, quod non videtur uerissimile Dominū N. IESVM Christū paupertatisq; cultorē, Apostolos suos pauperes in vniuersum orbem dimissos innumeros baptizatuos & confirmatuos voluisse onerare onere emendi balsamum, rem tanti pretii, quam quod sciebat in paucis terris inueniri, & non posse ad tot alias adeo longe ab illis separatas cōmode aduehi, quas tamen in dies & horas tam ipsi, quam eorū successores ad ministranda sacramenta essent opus habituri, si illud pro parte substantiali chrismatibus instituisset.

9 Ad primum argumentorū oppositorum respondetur cōcedendo Inno. 3. in cap. 1. de sacr. vnct. chrisma de quo loquimur fieri, imo & debere fieri ex oleo & balsamo, sed negādo quod dicat vtrumque esse de substantia sacramenti, sicut & Alex. Papa relatus in cap. 1. de consecr. dist. 2. dixit aquam esse miscendam vino in consecratione Calicis, & adeo quidem vt Cyprianus relatus in cap. eiusdem dist. dicat adeo solum vinum non esse consecrandum, quod si contra fieret inciperet sanguis Christi esse sine Christo. Attamen neuter eorum voluit dicere, quod aqua sit de substantia consecrationis vini, vt dicit Thom. receptus vbi supra: & probatur per cap. scriptura, quod est tertium eiusdem distin. 2. desumptum ex eodem Cypriano.

10 Ad secundum respondetur concedendo Conciliū Trid. probare chrisma debere confici ex oleo & balsamo, adeo quidem quod mortifere peccaret episcopus, qui ex oleo solo id conficeret, sed negando, quod probet vtrumque esse de substantia chrismatibus & materiæ confirmationis, sicut Alex. & Cypr. supra relati dicentes vinum aquæ mistum esse materiam sacramenti calicis; nolunt dicere vtrumque esse de substantia consecrationis, vt prædictum est in responsione ad secundum.

Ad tertium respondetur negando quod vniuersa fere omnium sententia teneat confirmationem factam vnctione solius olei benedicti, esse nullam, & iterandam; quia contrarium patet per supradicta.

11 Ad quartum respondetur concedendo quidem Hosti. & posteriores dixisse, quod suppletio defectus balsami, quæ in confirmatione contingit non potest fieri per solam linitionem balsami, & quod debet fieri illis verbis, quibus fit ipsa confirmatio, non quia confirmatio facta sine balsamo est nulla, sed quia nō potest fieri suppletio per alium actum, nec per aliam orationem, quod declarat ibidem Ant. de Butr. nec obstat quod suppletio per linitionem chrismatibus facta, cum eadem oratione, qua fit chrismatio siue cōfirmatio, est reiteratio sacramenti, quia ad reiterationem sacramenti non sufficiant materia, & verba sine intentione id faciendi, cum sine intentione debita conficiendi sacramentum, non conficiatur illud; secundum Thom. recep. per omnes 3. p. q. 64. art. 8. & ita cum secunda linitio

tio non fiat intentione ministrandi sacramentum, sed solum supplendi defectum eius, quod illi iam ministrato defuit, non potest dici iteratio sed suppletio.

Consilium de prabendis.

SUMMARY.

Parochus Ecclesiam parochialem non amittit quando ob iustum impedimentum sacris infra annum non fuit insignitus. num. 1.

Ecclesiam parochialem habentem considerare oportet an ex ignorantia iuris, vel negligentia, ordines non suscepit. num. 2.

Ecclesiam parochialem amitti, qui infra annum non promouetur ad sacros ordines, & fractus postea perceptos tenetur restituere. num. 3.

Pensionis reservatio est nulla quando renunciatus ius in beneficio non habet, nisi per clausulas generales saluetur, vel alias virtualiter explicet.

num. 5. 8. & c.

Subreptitia est gratia tacito eo quod expressum Principem a concedendo retraheret, nisi expressis aliter appareat. num. 4. 10.

Gratiam annullat expressio falsi mouens Principem ad concedendum, nisi per clausulas generales vel expressas aliud de mente concedentis constet.

num. 5. 10.

Mandatum ad conferendum beneficium resignatum non includit beneficium per obitum vacans, & quando resignatio est nulla, nulla est etiam pensionis reservatio, nisi. & c. num. 6. 9. 10.

Taciturnitas facta per ignorantiam non videtur nocere resignanti beneficium. num. 7.

Stilus Curie excusat resignantes ex causis certis animum suum ad id mouentibus, & in genere exprimere censetur tituli defectum. num. 8.

Resignans beneficium generaliter, & virtualiter defectu tituli exprimit per clausulas apponi consuetas. num. 10.

Quidam acceptans Ecclesias quasdam parochiales intra annum non facit se promoueri ad ordinem presbyteratus, & aliquot annos percepit fructus dictus parochus & postea, ut satisfaceret Concilio Tridentino resignauit eas in alios, reservatis sibi pensionibus. Queritur quid agendum.

Respondeo primo conari eum debere reminisci, an per negligentiam suscipiendi ordines, ipso iure perdidisset illas Ecclesias per lapsum anni: iuxta cap. licet Canon & cap. commissi de electio. lib. 6. nam si quod impedimentum iustum habuisset, non perdidisset eas per d. cap. commissi. & c.

Secun-

Secundo quod etiam debet conari meminisse, an sciret, & aduerteret quod per huiusmodi negligentiam perditurus esset præfatas Ecclesias, an ignoraret vel non aduerteret.

2 Tertio quod secundum communem opinionem, is, qui per huiusmodi negligentiam perdit Ecclesiam parochialem, non facit fructus suos, receptos post perditionem iuris, & tenetur restituere eos quoad forū conscientie, quamvis regulariter pœna non debeat in illo foro iuxta gloss. sing. in cap. fraternitas 12. q. 2. & nos tradimus in comment. cap. non licet 12. q. 2. §. 12. num. 4.

3 Quarto quod præfatus D. Consulens potest in restituendo, vti vno de tribus remedijs, quæ nos ponimus latius & profundius quam aliquis alius in d. §. 12. à num. 2. quæ ibi videre possunt, & quoad propositum casum est valde aptum illud, scilicet restituendi illos illismet familiaribus in quorum fauorem renūtiavit præfata beneficia: eo quod illi ratione gratitudinis possent intuitu pietatis, vel paupertatis suæ vel aliorum cognatorum suorum, remittere illos.

4 Quinto quod contra reservationem pensionis huiusmodi sine vlla expressione defectus tituli facit primo quod difficilius concessisset Papa pensiones, si sciisset non competere sibi ius in illis Ecclesijs & gratia Principis facta tacito illo, quod expressum retraxisset, à concedendo, vel tam facile cōcedendo; est surreptitia. cap. postulasti & cap. super literis de rescriptis.

5 Secundo quod licet taciturnitas veri retraxisset Principem à concedendo, nō semper annihilat gratiam. expressio tamen falsi, quod faciliter reddit Principem ad concedendum; semper annihilat gratiam, iuxta illud: mendax precator careat impetratis. l. et si E. si contrarius vel vul. public. & cap. super literis de rescrip. & tradimus nos in manu. confess. cap. 22. num. 86. post Rotam 32. de rescrip. in nouis.

At præfatus D. Consulens renuntiando illas Ecclesias asseruit habere ius in illis, quia priuatio præsupponit habitum l. decē. ff. de verb. oblig. ad cap. dissoluens spons. impub. Ergo debet carere gratia pensionum impetrata.

6 Tertio quod sub mandato conferendi beneficium resignatum, non includitur beneficium eius quod per mortem ipsius ante resignationem vacat cap. susceptum de rescrip. lib. 6. ergo nec pensio imposita beneficio propter resignationem valebit quidquam si resignatio non valuit. At resignatio eius quod non est, non valet, quia non entis nullæ sunt qualitates in l. si seruum. §. 1. ff. de actio. emp.

7 Sexto contra vero pro valore gratiæ pensionis facit primo quod præfatus D. Consulens ignorabat, vel saltem non aduertebat, se perdidisse titulum Canonicum, quem habebat, propter negligentiam accipiendi ordinem, & taciturnitas facta per ignorantiam, non videtur nocere cap. gratia de rescrip. lib. 6.

Secundo quod passim in Curia fiunt & recipiuntur resignationes litigantium, & resignantibus assignantur pensiones, nec curant partes neque Cancellaria, an resignantes habeant ius nec ne, & stilus Curie facit ius cap. quam graui de Crim. fals.

Tertio, quod communiter resignantes dicunt se resignare, ex quibusdam causis animum suum ad id mouentibus; sub quibus verbis videtur posse comprehendendi defectus boni tit. Et ita videri potest expressus defectus illius saltem in genere quod videtur sufficere.

Quoniam autem supradixi expedire ut videatur copia supplicationis registratæ, suspendo super hoc articulo meam sententiam donec illa monstretur.

Visa post hæc præfata supplicatione addo quod ex illius tenore colligitur sufficienter esse factam mentionem de defectu tituli Papæ generaliter vel specialiter. primo quidem per illa verba: *ex certis causis animum suum mouentibus*. secundo per illa: *reservatis valide infra scriptis & non alias*. tertio per illa: *premissis, siue alio quouis modo vacet per resignationem coram Notario &c. aut per constitutionem execrabilis vel assuetudinem unionis*, & per illa, *alias vacet etiam si deuote affecti specialiter vel alias ex quauis causa in litteris etiam dispositiue vel conditionaliter exprimenda generaliter reservata litigiosa cuius litis statum existat*, & per illa *quomodolibet se intromittendum molestandum perturbandum*. &c. & per illa, *illaque ex quauis causa nulla & inualida*. &c. per quæ omnia colligitur Papam voluisse reservare præfato Alphonsio præfatas pensiones etiam si Ecclesiæ vacassent, & collatio fuisset reservata Papæ vel deuoluta ad ipsum.

Ad argumenta in oppositum facta responderi potest, illorum uim procedere quoniam ex uerbis ipsiusmet Papæ uel literarum eius non constat expresse uel uirtualiter de ipsius intentione argumento l. idem. ff. de excusat. tutorum & l. quidam consulebant. ff. de re iud.

Consilium de vsuris.

S V M M A R I V M.

Cambium an mandatarius a se ipso accipere, & literas ad suum agentem dare valeat. num. 1. 12.

Mandatarius de suo cambium dans mutuare pecunias videtur. num. 1.

Vsura est siquid vltra sortem ratione mutui, seu mandati accipitur. num. 2.

Vsura in solo mutui contractu committitur. num. 3.

Non refert quid per equipollens fiat. num. 4.

Interest nihil cuius negotia geruntur. num. 5.

Mandatarius multis rationib⁹ lucrū potest capere. scilicet ratione interesse. &c. nu. 6.

Emptio-

Emptionis in contractu pecunia absens minus quam præsens aestimatur.

num. 7.

Pecunia plus valet Romæ, quam in Hispania. num. 8.

Pecuniam qui soluendo cambium attulit Romam potest interesse petere. nu. 9.

Debitor ex æquo tenetur ad omnia accessoria rei debita. num. 10.

Solvere promittit per aequipollens. num. 11.

Pecunia absens an sicut minoris valet quam præsens ita minoris emi possit.

num. 13.

Mandatarius à se ipso cambiū accipiens lucrum cessans accipere potest. nu. 14.

- 1 **Q**uidam sollicitator, siue actor negotiorum quæ de Hispania mittuntur ei Romam, cum mandato accipiendi pecunias ad expedienda necessaria ab aliquo campfore; accipit illas à semetipso; ut liberetur ab onere querendi fideiussores dando campforibus, & etiam animo lucrandi sibi id quod campfor lucrifactorus erat, & postea mittit literas ad Hispaniam, ut suus responsalis recipiat illas cum cambio, paulo minore illo, cum quo soluendæ essent, si acciperentur à Campfore, & data dilatione paulo maiore, quam dat Campfor ad soluendum ibi, Queritur an liceat ei hoc facere?
- 2 Respondeo quod questio hæc grauior est, quā primo aspectu apparet: nam pro parte negatæ facit primo quod consulens in effectu, videtur mutuari, data dilatione ad soluendum aliquid ultra sortem, quod est usura cap. 1. 14. q. 3. Secundo quod licet contractus præfatus non sit mutuum, sed mandati, tamen etiā hic debet esse gratuitus, sicut ille l. 1. §. fin. ff. mandati & §. final. insti. de mandato, & ita, quod accipitur ultra datum, iudicandum est usura, aut lucrum iniustum.
- 3 Pro parte autē affirmante quod liceat facit primo quod hic contractus non est mutui sed mandati, & usura in solo contractu mutui admittitur, ut constat per definitionem eius, quam etiam nos post alios tradidimus in manu. Confess. cap. 17. num. 206.
- 4 Secundo quod non refert quid de æquipollentibus fiat l. fin. ff. manda. cap. licet ex quadam de testib. At paria sunt quod consulens capiat pecuniam à mercatore, & à semetipso & si caperet G. quod neque potest quicquam accipere ratione maioris temporis dati ad soluendum argumento cap. in ciuit. de usur. & traditur in manu. cap. 17. num. 280. & num. 283. dico quod consulens capiendū à Campfore nil peccaret. Ergo nec capiendū à semetipso quicquam peccat.
- 5 Tertio quod nihil interest eius cuius negotia geruntur an expeditionem literarum soluat de pecunijs Campforis, an de suis: imo is cuius negotium geritur gaudebit plus, quod illius gestor, qui est amicus eius, lucretur, quam quod Campfor quem forte non cognoscit.
- 6 Pro resolutione dico primo quod Consulens non potest accipere illud plus, ratione interesse lucri cessantis, quoniam potest solum de pecunijs

nijis suis, quas habet paratas ad negotiandum cum eis emendo, & vendendo merces, aut ad emenda prædia, vel census, ex quibus caperet redditus: sed habet illam pecuniam quasi mortuam, quo casu, non licet capere aliquid ultra sortem, ut resolute diximus in d. manu. cap. 1. num. ultimo littera N. & latius significatur prius in littera L.

Secundo G. quod consulens potest accipere aliquid plus per viam contractus emptionis per quam pecunia præsentis minoris potest emi pecunia maior absens, quod iuste fieri potest, ut probatur in d. manu. littera R.

Tertio potest etiam accipere aliquid plus, eoquod eadē pecunia pluris valet Romæ quam in Hispania; ut etiam ibidem probō, quibus duobus modis quilibet Hispanus sine ullo negotio potest mutuare, vel alias dare suam pecuniam Romæ, ut detur sibi similis pecunia in Hispania cum aliquo augmento ut dixi ubi supra.

Quarto quod præfatus Consulens posset accipere aliquod auctarium pecuniæ à se impensæ, si eam attulit ab eadem Hispania, vel aliunde Romam, soluendo cambium, quia suscipit illud ratione interesse damni emergentis, quod licet iuxta l. 1. cum glo. & omni turba commentantium C. de sent. pro eo quod interest, & tradimus nos in manu. Confess. cap. 17. num. 211.

Quinto quod etiam potest accipere aliquod auctarium, licet exposuerit pecuniā necunde importatā Romā soluto cambio, sed quæsitam in ea sua industria, vel alio iusto pretio. Præsupposito quod is cuius negotium geritur expresse, vel tacite promisit soluere Romæ, quod pro negotio impenderetur: quoniam cum aliquid soluitur in alio loco, quàm in quo debeat fieri solutio, debet Iudex ex officio suo in actionibus bonæ fidei secundum naturam ex æquo & bono cogere debitorem ad soluendum omnia accessoria rei debitæ; quod perdit ex eo quod alibi fiat solutio iuxta. §. in bonæ fidei insti. de actio. sicut & in actionibus stricti iuris, per actionem arbitrariam iuxta. §. præterea iusti. de actio. & dicta & citata Iasonis ibidem præsertim col. 1. & 2. At constat quod intereat existentis Romæ, & impendentis in ea centum pro existente in Hispania, qui promisit Alæ soluere Romæ, ut si solvantur in Hispania, solvatur æstimatio qua illa possunt Romam transportari. Quod autē in casu proposito expresse is, cuius negotiū est gestū promisit cōsulenti soluere Romæ. cōstare pōt, vel si expresse id cōmisi: quod autem tacite promiserit, videtur cōstare. tum quia mandavit ut consulens acciperet pecuniam à campfore, & remitteret soluendam in Hispaniam cum cambio, quo remissio constaret, id enim effectū est promittere, soluere Romæ transmittendo pecuniam per campforem, siue bancarium soluto iusto cambio: nec quicquam refert quod ad propositum nostrū, virum eorum fiat, & ita alterum alteri acqui-
pollent; & non refert quid de æquipollentibus fiat l. fin. ff. manda. quia ratio naturalis, diuina & humana præcipiunt, ne benefactoribus male faciamus, imò quod benefaciamus l. si non sortem. §. libertus. ff. de condi. mi-
B lefi-

lesi. cap. cum in officijs de testam. ergo residenti Romæ beneficienti non debet suscipiens beneficium in Hispania velle malefacere, vt qui nollet soluere Romano impendenti Romæ decem scuta, nisi totidem in Hispania redderet, vtique malum pro beneficio inferret, ergo præsumendum est quod voluit soluere Romæ, vbi pecunia fuit impensa, cum quilibet præsumatur bonus. l. merito. ff. pro socio cap. fin. de præsump. quod præfatus

- 12 Consulens potest iuste accipere tantum augmentum, quantum campfor siue bancarius potest iuste exigere ratione, quod fuerit promissum soluere cum cambio, quo transmissio constaret. quantum autē Campfores huius temporis plus iusto iuste possunt recipere, magnæ quæstionis est, & quidem mihi visum fuit in Manu. confess. cap. 17. num. 283.
- 13 Septimo quod quæstionis nouæ, & maximæ videtur esse, an sicut pecunia absens minoris valet cæteris paribus quam præsens; & iuste potest minoris emi, quam præsensita & præstatio eius præsens valeat pluris, quam præstatio ab hinc anno, vt maiori vel minori tempore; si enim pluris valeret, possent campfores non solum recipere plusquam dant, ratione emptionis pecuniæ absents dando præsentem; & ratione valoris maioris, quæ habet pecunia Romæ, quam in Hispania; sed etiam ratione maioris valoris, quem habet præstatio pecuniæ præsens, quā præstatio facienda post aliquod tempus: & pro parte quidem affirmante faciunt illa quibus defendimus in Manu. cap. 17. num. 230. quod actio recuperandi pecuniam debitam post aliquod tempus, potest pecunia eni minore illa debita; quod tamen nunc non definio.
- 14 Octauo resolutiue ad quæstionem respondeo quod Consulens potest accipere tantum suæ pecuniæ augmentum, quantum potest iuste accipere Campfor, alia ratione. scilicet. lucri cessantis, ex eo quod propter artem Campforiam, non vtatur mercatura. quantum vero is iuste accipere possit, quæstionis est non paruæ, vt ex supradictis, & latius traditis in dicto Manu. cap. 17. num. ultimo litera E. colligi potest: & ex eo quod satis scitur qui campfores dicuntur relinquere artem mercaturæ, propter artem campforiam, neque quo fine & qua ratione, vel qua necessitate publica vel particulari vtilitate proximi ita id faciunt, vt censeatur mereri interesse lucri cessantis.

Nono quod ob prædicta videtur, posse consulentem accipere tantum augmentum, quantum darent ei campfores, vel bancarij si eis daret pecuniam reddendam sibi in Hispania.

Consilium de emptione & venditione.

SUMMARIVM.

Lesio parui valoris non est peccatum mortale quando accipitur. b. que intentione perueniendi ad peccatum mortale. n. n. I. IO.

Taxa

Taxa seu lex Principis non obligat ad peccatum mortale, sed taxa reducitur ad preceptum de non furando, & lex diuina obligat ad peccatum mortale.

num. 2. 11. 15.

Consuetudo urbis est quod aliquid ultra taxam vendentis detur, & dantes excusantur, nisi quando vtuntur malis conuentionibus. num. 3. 19.

Dispensationem consuetudo tolerata inducit, non tamen contra legem naturalem. num. 4. 15.

Tolerantia Principis excusat quando est tolerantia approbatiua, sed non quando tantum permissiua. num. 4. 20.

Obsonatores consentientes peccato vendentium peccant. num. 5.

Ementes obsonia, & cum vendentibus conuenientes, fraudem & dolum contra prudentiam committunt. num. 6.

Vendentes parua minutatim ultra taxam peccant mortaliter, quia habent animum perueniendi ad summum sufficientem ad peccatum mortale. num. 7. 10.

Obsonia ementes, & conuenientes cum venditoribus veritatem celare, peccant, & ledunt Rempublicam. num. 8.

Obsonatores & venditores dolo vtuntur, & mentiri promittunt & damnum inferunt. num. 9.

Eligens indignum licet puniendus non sit pœna legis humanæ, puniendus tamen pœna legis naturæ. num. 11.

Obsonatores & venditores peccant mortaliter, quia habent propositum peiorandi. num. 12.

Obsonatores peccant mortaliter quia conueniunt ad iustam interrogationem veritatem tacere. num. 13.

Obsonatores & vendentes peccant mortaliter volendo rem publicam & priuatam ledere, & machinando ne delicta puniantur. num. 14.

Legis humane transgressio est peccatum saltem veniale, sed fraudare taxam est furtum. num. 16.

Vendentium carius læsio non est parua. num. 17.

Lex humana aliquando obligat ad mortale peccatum. num. 18.

Ementes donare possunt venditoribus, sed non vti malis conuentionibus. num. 19.

ISad quem pertinet imponere pretium iustum carnibus, & alijs cibarijs tulit leges iustas super pretio, & modo ea vendendi multi autem obsonatores & venditores obsoniorum frangunt eas.

Queritur an peccent mortaliter, & teneantur ad restituendum damnum eis, quos læserunt.

Pro parte negante facit primo, quod læsio parua non efficit peccatum mortale, vt colligitur ex Augustino relato a Gratia, in cap. vnum. §. crimini & §. quoties 25. dist. & ex S. Tho. 2.2. q. 49. ar. 4. quem sequimur in nostro Manu. confess. præl. 9. num. 12. & cap. 11. nu. 4. & cap. 17. num. 2. At obsonatores & obsoniorum venditores saltem qui parua obsonia

nia emunt vel vendunt ex vna libra carniū, vel pisciū, & ex vno modiolō cicerū vel leguminū vix addunt vel detrahunt tres vel quatuor quatrinos, siue obolos.

- 1 Secundo quod leges ciuiles siue sæculares non obligant ad peccatum mortale, nisi aliqua de ibi scriptis internueniant probamus nos post alios in manu. confess. cap. 23. a num. 48. num. 60.
- 2 Tercio quod consuetudo multarum ciuitatum præsertim vrbis & aliarum magnarum habet, vt obsonatores soluant vendentibus obsonia aliquid amplius iusto pretio, vt eis ea libenter & cito vendant, & ne renuant eis vendere obsonia quando eorum copia non inuenitur.
- 3 Quarto quod præfata consuetudo dicitur esse notoria in Vrbe quam præsumitur Papa scire & tolerare, & tolerantia Principis circa ea, quæ sunt iuris humani videtur inducere dispensationem iuxta gloss. celebr. & à Panor. putatam singular. & a præpo. menti tenendam in cap. quia circa de consang. & affin.
- 4 Pro parte vero affirmante facit primo quod omnis lex iusta. tam secularis quam Ecclesiastica potest obligare ad peccatū mortale imo obligat iuxta illud Pauli ad Rom. 13. omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit, & infraneccessitate subditi estote non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam & alia, quæ nos post alios citamus in d. manu. vbi supra.
- 5 Secundo quod qui consentit peccato peccat cap. 1. ad Rom. cap. notum. 2. q. 1. & cap. 1. de offi. deleg. At obsonatores præfati consentiunt transgressionī iustæ legis, qua vendentes fraudant legem, & etiam vendentes consentiunt peccato obsonatorum, quo fraudant heros suos ergo omnes peccant.
- 6 Tercio quod fraus & dolus sunt vitia contraria prudentiæ tradit. S. Thom. 2. 2. q. 57. ar. 1. quem sequimur in d. manu. cap. 23. num. 77. At præfati obsonatores & venditores dolum & fraudem committunt in prædictorum obsoniorum emptione & venditione. Ergo peccant mortaliter si paruitas non excusat, qua non excusari in sequenti arg. probatur.
- 7 Quarto quod licet paruitas rei acceptæ vel damni dati excuset à culpa mortali, quando accipitur vel fit sine intentione accipiendi quantitatem notabilem etiam si posset, statim vel successive quantitatem quæ semel facta induceret culpam mortalem, non tamen excusat quando fit cum tali intentione; vt nos tradimus in d. manu. cap. 17. num. 139. At prædicti obsonatores & venditores ea intentione parum qualibet vice accipiunt vel lādunt, vt statim si possent vel saltem dictū id faciendo augerent læsionem ad tantam, imo maiorem quantitatem, quam requiratur ad hoc vt simul & semel data vel facta efficiat culpam mortalem ergo peccant mortaliter.
- 8 Quinto quod præfati obsonatores & venditores conueniunt inter se vt ita respondeant adilibus, quibus est cura delegendi has fraudes & dolos

super

super quantitate obsoniorum emptorum, & pretio eis soluto, ut mentiuntur & occultent illa, quibus utuntur & nequeat sciri culpa quam tegunt, & esset punienda in utilitatem reipub. quæ sunt manifesta peccata, & cum lædant notabiliter utilitatem publicam, & etiam priuatam sunt mortifera per prædicta.

His pro vtraque parte propensis dicendum videtur primo, negari non posse præfatos obsonatores, & venditores clare peccare: Tum quia utuntur dolo & versutia, quæ sunt vitia contra prudentiam virtutem, ut tangitur arg. 3. pro parte affirmante formato. Tum quia mentiuntur & conueniunt ut mentiuntur, ita ut obsonatores dicant se emisisse minorem quantitatem, quam emerunt: ne venditor condemnetur, eo quod tradidit minorem quantitatem, quam debebat, cum omne mendacium sit peccatum cap. primum. 22. q. 2. & mortiferum, si notabile damnum infert ut post alios tradimus in prædicto Manual. cap. 18. num. 3.

Secundo quod non possunt excusari præfati legum prædictarum fraudatores à culpa mortifera eo quod parum qualibet vice lædunt propter arg. 4. pro parte affirmante formato: quia licet intendant parum lædere, qualibet vice, intendunt tamen notabiliter lædere multis vicibus, ut ibi dicitur.

Tertio quod quavis præfati fraudatores forte non peccent mortaliter eo quod frangant legem civilem vel secularem tantum, eo quod auctoritatem ferens non intendit obligare transgressorem ad peccatum mortale iuxta citata in 2. argumento pro parte negante formato, possunt tamen dici peccare mortaliter eo quod transgrediantur legem illam naturalem de non vendendo nimis care pretio iniusto contra taxam auctoritate publica Reipub. positam, quæ reduciitur ad præceptum de non furando, quod est lex naturalis qualia sunt omnia præcepta Decalogi, quorum vnum est illud uti tradit Thom. recep. 22. q. 2. ar. 1. declarando illa quæ originaliter fuerunt lata exod. 20. & referuntur in gloss. cap. quid in omnibus 32. q. 7. per resolutionem quæ colligitur ex d. Manu. cap. 23. num. 56. scilicet quod licet lex ut lata a tali, vel tali non obliget ad peccatum mortale, potest tamen obligare ad illud, quatenus est lata ab alio iuxta. cap. perpetuo de Electio. lib. 6. quatenus probat, quod licet frangens legem humanam quæ vetat ei gere indignum, non sit puniendus pœna illius legis, puniendus tamen est pœna legis naturalis, & diuinæ quæ prohibet eiusmodi electionem.

Quarto quod etiam est certum eosdem fraudatores peccare mortaliter quatenus paciscuntur ne reuelent veritatem quantitatis obsonij empti & pretij soluti, etiam si ab ædibus adiurati fuerint reuelare illam: quoniam concipiunt propositum peierandi, quod est mortiferum, etiam si postea non peieretur quia voluntas peccandi aliquod peccatum, est peccatum etiam si postea non committatur: cum voluntas pro facto reputetur cap. dixi, & cap. magna de pœnitent. dist. 5. adiunctis gloss. & alijs quæ nos

ibi adiecimus præsertim quoad forum conscientia, & adeo quidem vt S. Tho. ab alijs receptus deduceret in quaestione in 1. 2. q. 20. ar. 4. an exterior actus augeat malitiam vel bonitatem actus interioris; & determinat quod non regulariter, cæteris paribus, si voluntas est perfecta.

13 Quinto quod etiam dicti fraudatores peccant concipiendo propositum mentiendi simpliciter non affirmando id iuramento præstito secundum intentionem ædiliū interrogantium, sed alia per cap. quacunque arte 22. q. 5. quod habet taliter iurantem bis peccare, quia nomen Domini in uanum assumit, & proximum decipit.

14 Sexto quod etiam peccant volendo rem publicam & priuatam ledere: tum tollendo legem iustam & sanctam eis multum cōuenientem: tum machinando ne delicta puniantur, quod est contra interesse notabile Reip. l. ita uulneratus. ff. ad l. Aquil. & cap. vt famæ de senten. excom. tum colludendo vt emptores priuati et heri obsonatorum carius emant, pretio nimis iniusto cum interesse priuatorum: Tum quod non obstat quod lex humana, qualis est hæc de qua loquimur potest tolli cōsuetudine rationabili cap. fin. de consuetud. partim, quia præfata consuetudo

15 est rationabilis quod requirit illud cap. imo irrationabilis, est magna corruptela, vt probant rationes præcedentes: quia non solum est contra solam legem humanam, sed etiam contra naturalem, & diuinam ut prædictum est, nam quamuis taxa pretij obsoniorum humana lege sit polita, lex tamen qua vetamur pretio nimio iniusto emere, & emptionem dolo & astutijs palliare, est naturalis, & diuina inclusa intra septimum præceptū de non furando, & non capiendo aliena sine titulo iusto vt prædictum est, quas non potest lex humana tollere cap. sunt quidam 25. q. 1. & cap. quo iure. 8. dist.

16 Non obstant citata pro parte negante. Ad primum enim respondetur concedendo primo paruitatem læsionis excusare quidem à culpa mortali: non autem à ueniali quoniam secundum omnes furtum quamlibet paruum est peccatum saltem veniale, si vere furtum est, & contra voluntatem Domini fit, vt satis colligitur ex Caiet. 22. q. 59. ar. 4. ad 2.

17 Secūdo negando quod læsio prædictorum fraudatorum est parua, imo vero est magna, & malis magnis circumstantijs contexta, vt supra ostensum est in arg. 4. pro parte affirmante formato.

18 Ad secundum respondetur negando legem ciuilem & sæcularem non obligare ad mortale peccatum per ea, quæ citata sunt in primo argumento pro parte affirmante facto.

19 Ad Tertium cōcedendo quidem licite posse obsonatores dare aliquid venditoribus obsoniorum ut eis libentius, & gratiosius vendant sine præiudicio animarum suarum & proximorum: non tamen vtendo malis conuentionibus, falsis iuramentis, iniquis mendacijs, & iniquo præiudicio Reipub. ac priuatorum proximorum quod faciunt præfati obsonatores, & obsoniorum venditores, vt præceptum est.

Ad quartum negando quod S. D. N. sciat & toleret, saltem approban-
do ea quæ prædicti fraudatores faciunt: quia vel ignorat ea, uel solum to-
lerat eo quod non deducuntur in iudicium, vel nõ probantur; iuxta cap.
cum iamdudum de præbendis. Sed solum permittuntur permissione non
approbatiua, sed solum toleratiua iuxta gloss. celebr. quæ de hac duplici
promissione meminit in cap. denique 4. dist.

Consilium de Homicidio.

SUMMARY.

Dispensandi facultas generaliter concessa, excepto homicidio voluntario, & bigamia, non extenditur ad irregularitatem prouenientem ex iusto homicidio, seu mutilatione. num. 1.

Episcopi dispensare non possunt super bigamia, vel mutilatione iusta, quæ ex delicto non prouenit. num. 2.

AN habens potestatem dispensandi super omni irregularitate, excepta illa quæ nascitur ex bigamia, vel homicidio voluntario; possit dispensare super irregularitate contracta ex homicidio iusto, voluntarie facto, in bello iusto, cum armis, vel in pace condemnando iuste aliquem ad mortem, vel condemnationem iustam exequentem, vel defendendo proximum, vel quouis alio iusto modo, dicemus infra ne hunc locum, licet ei magis congrueret, nimis occupemus.

Respondeo quod nos docuimus in Manu. Confess. cap. 27. num. 217. quod episcopus non potest; sed non probauimus id vlla ratione, remittentes ad numerum 240. pro quo tamen facit consuetudo totius orbis petendi illam à Papa, & quod nullo Canone illa potestas fit Episcopo, & quod non fit illa etiam in cap. liceat de Refor. 24. sess. Concil. Trid. quia per illud datur potestas dispensandi super irregularitate descendente ex delicto; hæc autem non descendit ex delicto, & quod non obstat quod potest Episcopus dispensare super irregularitate illicite contracta. Ergo à fortiori in contracta licite. Quia irregularitas bigamiæ sine peccato contrahitur, & tamen certum est, episcopum non posse super ea dispensare. Tum per stilum Curia: tum quia nec Papa dispensat nisi rarissime, & maxima cum difficultate, & dilatione: Tum (quæ noua ponderatio est) cap. illud liceat excipit irregularitatem ex homicidio voluntario, nulla facta mentione de irregularitate ex bigamia; & non alia ratione, quàm quia hæc, non nascitur ex delicto, & consequenter habuit eam pro excepta, eo quod non nascitur ex delicto, & consequenter irregularitatem quæ non nascitur ex delicto, Episcopus tollere nequit: Tum quia Episcopus eam tollere nequit,

quit, secundum speculatorem de dispensat. §. Nunc breuiter num. 3. & probatur irrefragabiliter in cap. aliquantos §. 1. dist. quatenus punit eorum etiam ordinatores, quos non puniret si dispensare possent, quoniam dispensando poterant ordinare: tum quia legatus licet possit dispensare in omnibus, in quibus possunt ordinarij, non tamen possunt in alijs, nisi specialem habeant ad id facultatem, uel aliquo Canone ei specialiter concedatur, qualis non est. &c.

AD LECTOREM.

Te mendax fallit varijs erroribus index.

Quid facerem? culpa hac non mea culpa typi est.

Sive typi culpa hac, seu sit mea, corrige tortas

Ne male te ducant, Lector amice, vias.

F I N I S.

ROMAE, Ex Typographia Iacobi Tornerij.
M. D. LXX XVIII.

ENCHIRIDION,
S I V E
M A N V A L E
CONFESSARIORVM,
ET PAENITENTIVM,

*Completens pene resolutionem omnium dubiorum, quæ communiter
in sacris confessionibus occurrere solent circa peccata, absolu-
tiones, restitutiones, censuras, & irregularitates.*

AVCTORE MARTINO ab AZPILCVETA
DOCTORE NAVARRO

Nunc quarto

*Recognitum, & innumeris pene locis emendatum, & multis locupletatum
ab eodem in Romana Curia S. D. N. GREGORII XIII. eiusq.
in foro Penitentiariae obsequijs inserviente.*

Ad S. D. N. Gregorium XIII. Pont. Opt. Max.

VENETIIS, Apud Hæredes Francisci Ziletti. M D L X X X I X.

*Cum Privilegijs, Summi Pontificis, Catholici Regis in universa eius actione,
& Illustriss. Senatus Veneti, ac aliorum Principum.*

*Insignis forma, doctrina insignior unus.
At superat summi culus virunque Dei.*

AVCTORIS INSIGNIA GENTILICIA.

S. D. N. GREGORIO XIII.
PONT. OPT. MAX.

MARTINVS ab AZPILCVETA
DOCTOR NAVARRVS

In ista mira gubernandi vigilantia perpetuam perscuerantiam.

QVOD ENCHIRIDION, siue Manuale Confessariorum, & penitentium ante annos uiginti sermone vulgari edideram, nunc latinitate donatum editurus, tuæ, quæ secundum diuinam prima est, Maiestati, audeo nuncupare, B. Pater; non quidem quòd humilitatem Auctoris, & operis non agnoscam; neque quòd istam tuam, Sacrosanctæque Sedis, cui præsides, sublimitatem post Dei maximam, cui nil nisi altum offerri decuit, exploratam non habeam: sed quod in id me moueat primum uehemens illud desiderium signo aliquo testandi meam erga te obseruantiam, & pietatem, conceptum iam inde, a quo tempore missus in Hispaniam à latere Legatus, admirabilis prudentiæ, iustitiæ, constantiæq; specimē toti ei edidisti Illustris. Deinde quod visum est nonnullis, esse muneris, ætatis, & officij mei, ut qui iunior in aliis Regnis multis Regibus, & principibus offi-

cinæ meæ pauperis munuscula obtulerim , iam senio
multis annis in tuis moratus ; & sacerrimo tuæ Pœni-
tentiariæ Prætorio adscriptus , offeram istud humile
quidem , sed ad id , ni fallor , perutile , & longe a-
lijs præstantius Sanctitati tuæ , à qua & fæl. record.
Pio V. quem tu tanti facis , tantoque opere præter
aliorum consuetudinem , quibus Præcessorum facta di-
splicere solent , imitaris , & qualicet exuperas , maio-
ra beneficia , quàm unquam ab alijs accepi . Accedit
quòd eisdem ipsis visum est , ut opus in Hispania hispa-
no sermone ab homine Hispano cõpositum Hispania-
rum summæ eidemque incomparabili Proreginæ Do-
minæ Ioannę Austriacę Lusitanie Principi dicatum ; idẽ
in Latio ab homine iam quadamtenus Latino factum
latinum Latinorum Regi , totiusque Christiani populi
summo Patri dicetur , quo ut illud fuit ab omnibus il-
lius subditis maximo cum plausu susceptum , ob Maie-
statem tantæ Patronæ , quæ tot Augustorum , & Augu-
starum , tot Regum , & Reginarum uxor , mater , filia ,
nurus , soror , amita , & matertera exitit , & extat ; quæ-
que omnium uirtutum heroicarum radijs , ceu sydus ir-
radians , earum se toti orbi præstat exemplar : ita hoc à
toto orbe Christiano tibi subdito pari plausu , & eo ma-
iori , quo materies illius spirituum patri magis , quàm cor-
porum dominis conueniat , suscipiatur , te patrono velut
Deo quodam tutelari ; qui nō solum dignitate , qua Pro-
deus es ; sed etiam meritis longo interuallo omnes supe-
ras ; quippe qui per ingenitas , & inditas animi , corporis-
que dotes diuini , humanique iuris ; præstantissimarum-
que omnium artium exactam cognitionem tibi com-
paraſti ; quique ab ineunte ætate con crescentem pru-
dentiam ,

dentiam, iustitiam, fortitudinem, constantiam, modestiam, omneque virtutis decus coluisti, ita ut existimeris alius Fabius Maximus temperantia, Curius frugalitate, Xenocrates constantia, Fabricius magnanimitate, Scipio prudentia, Marcellus animo, iustitia Cato, Iulius dictator clementia, nisi qua parte ea fide, spe, ac charitate exornando eos superas, per quas ab imo in summa per omnes munerum gradus progressus, & non per flexamina, ac potentes Caesarum, Regumque commendationes, non per eblandita suffragia viam tibi ad hanc monarchiam muniuisti, aut certe Deus ipse muniuit; & ita quidem, ut dignus fueris, qui prima collatione intra Sacrosanctum Illustrissimorum Cardinalium conclaue habitata, Spiritu sancto afflante, omnium unanimi consensu in Max. Pont. deligereris; cum numquam fortassis in Summo illo Senatu interregni anterioris, tanto muneri subeundo tot pares fuerint. Quo euenit, ut si ullus unquam huic cæli vicariæ vrbi, adeoque toti imperio Christiano iucundissimus dies illuxit; si ex honore cuiquam delato ad illos, qui cum decreuerunt immortalis gloria, & ad bonos omnes incredibilis lætitia redundauit, is certe III. Idus Maias M. D. LXXII. concordibus cunctis omnium sacri Senatus Patrum suffragijs, te Pontif. Max. renunciato, obtigit. Quid enim factum est unquam, uel ad commendationem Patrum purpuratorum illustrius, uel ad recreandum Rempublicam Christianam morte Pientissimi Pontificis Pij V. cuius in locum suffectus es, summo in xore confectum opportunius, aut sapientius, quam te Dei Vicarium delectum esse? Neque verò pares purpuratos san fessile

spes, nec orbem sua expectatio; quandoquidem cerneris tecum te reputare, non tam Regem dominantem, quàm pastorem vere Gregorium super grege tuo vigilare debentem, vocatumque à Deo tamquam Aaron, non ad festum, non ad uoluptates, aut otium; sed ad labores, curas & uigilias; quibus ita te totum dedis, ut nihil à te inferius Solium modestè rectèque moderante, nunc supremum moderans degeneres, & (ut Fabricij uerbo utar) difficilius à recto, quàm Sol à suo cursu, auertaris. Quamobrem B. P. confidenter supplico S. T. ut hoc munus humile humillimi filij, & serui, quod antea sereno animo suscepisses, nunc serenissimo suscipere digneris: simul benedictionem tuam Apostolicam impartiri ei iam octogenario, quo te preceat in cœlum, in aliquo eius recessu locandus; ex quo te olim post multos annos sanctissimè populo Christiano impensos, uidere liceat, maximo dracone uicto, amplissima eius sede, uel alia cuiuspiam eiusdem ordinis, donatum. Amen.

BEATISSIME PATER.

N Enchiridion, siue Manuale Confessariorum, quod Sanctitati tuæ octogenarius ante circiter decem annos dedicaueram, & postea ter in hoc decennio reuifum, & nunc iam quanto serius, & accuratius, ad cō pluribus in le cis, quàm putabam emendatum, auctum, ordinatum, & illucidatum, (ut cuiuspiam uideri possit nouum) denuo

denuo eidem nonogenarius confecro : supplicando
quàm humillime sublimitati tuæ post diuinam primæ,
vt ex altu humilia respiciens, animo de more sereno, ac
benigno suscipere digneris munus pauper in paupere
officina reffectum , & ab Authore paupere quidem , sed
quàm dignissimam pro sua tenuitate concipere potest,
reuerentia oblatum ; quo animosius audeam eidem of-
ferre alia omnia opuscula mea simili diligentia reco-
gnita , & lucidiora , vtilioraque facta simul typis excu-
sa ; quod propediem me facturum spero . In gloriam
D. N. Iesu Christi , qui te suum summum in terris Vi-
carium Ecclesiæ suæ sanctæ quàm diutissime seruet in-
columen . Amen .

DE FUTURAM Rei Memoriam. Cum à sēl. record. Pio Papa Quinto prædecessore nostro emanauerint litteræ tenoris subsequēntis. Dilecto filio Martino ab Azpilcueta Decretorum Doctōri Pius Papa Quintus. Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem. Dudum à sēl. record. Paulo Papa Tertio prædecessore nostro emanarunt litteræ tenoris subsequēntis. Dilecto filio Martino ab Azpilcueta Decretorum Doctōri, primariam cathedram Iuris Canonici in vniuersitate studij Conimbricēsis actu Regenti Paulus Papa Tertius. Dilecte fili salutem, & apostolicam benedictionem. Cum sicut nobis exponi fecisti, ut aliis iuxta traditum tibi à Deo talentum prolesse posses, nonnullas litteras super voluminibus Decretis, & Decretalium non sine maximis laboribus, & uigiliis, ad laudem diuini nominis, cuius ope literaræ rei, & Christianæ Reipublicæ consuluisse, & profecisse credis, scribendo composueris, & complaueris, easque de proximo tuis, propriis expensis in lucem edere, & imprimi facere intendas, pro parte tua nobis fuit humiliter supplicatum, ut tibi, quod lecturæ huiusmodi abique tuo consensu imprimi non possint, ut tuarum uigiliarum effectu læteris, concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos uolentes te specialis gratiæ fauore prosequi huiusmodi supplicationibus inclinati tibi, quod ad septennium a die, quo tu lecturas prædictas imprimi feceris computandum, nullus alius per uniuersum orbem Christianum constitutus lecturas ipsas, uel illarum partem aliquam imprimere, seu imprimi facere, uel impressas in sua domo, aut alibi habere, & tenere, nec illas vendere, seu mutuo aut ex dono, uel alias donare possit auctoritate Apostolica tenore præsentium de speciali gratia indulgemus: districtè inhibentes in uirtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis pœna, eo ipso si contrafactum uerit incurrenda, omnibus, & singulis, cuiuscunque status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, & quauis apostolica auctoritate, aut facultate fungentibus per uniuersum orbem constitutis, ne lecturas huiusmodi, uel earum partem aliquam abique tuo expresso consensu, & licentia septennio prædicto dumtaxat durante imprimere, seu imprimi facere, aut uendere, seu donare præsumat. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac quarumcunque prouinciarum, & locorum statutis, & consuetudinibus, etiā inuamento, confirmatione apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis, necnon priuilegiis, Indulgentiis, & literis apostolicis quibuscumque prouinciis, & illarum personis, ac uniuersitatibus, & collegiis, etiam per nos, & Sedem Apostolicam sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque clausulis, & decretis, etiam derogatoriis derogatoriis, uel alias quomodolibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis uicibus innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de uerbo ad uerbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quauis alia expressio habenda, aut exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores huiusmodi, ac si de uerbo ad uerbum infererentur, præsentibus pro expressis, ac de uerbo ad uerbum insertis habentes illis aliis in suo robore permanentis hac uoce dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo piscatoris die viij. Ianuarij M. D. XLIIII. Pontificatus nostri anno nono. Et deinde. Cum sicut nobis nuper tu exponi fecisti,

sicut

sicut afferis, rogeris à multis, ut opera tua tam prius edita, quàm nondum edita, quæ super iure Pontificio, & ad declarationem illius pertinentibus habes compo-
 sita typis excudi faceres, idq; facere proponas uita comute, & Deo iuuante im-
 pensis tuis, & te præsentem, quo correctiora, auctiora, & prætoriora prodeant, nobis
 humiliter supplicari fecisti, ut in præmissis opportunè providere de benignitate
 apostolica dignaremur. Nos te amplioris gratiæ fauore prosequi uolentes hu-
 iusmodi supplicationibus inclinati Apostolica auctoritate tenore præsentium de-
 claramus, intentionem nostram esse, ut prædicti Pauli prædecessoris nostri literæ,
 quæ de lecturis loquuntur, habeant etiam locum in aliis Commentariis, libris, &
 tractatibus, quos tu edideris super ijs, quæ pertinent ad prædicti Iuris pontificii
 declarationem. Non obstantibus omnibus supradictis, quæ idem Paulus præde-
 cessor in dictis præinsertis litteris uoluit non ob stare. Datum Romæ apud San-
 ctum Petrum sub annulo piscatoris die xviij. Maii M. D. LXXI. Pontificatus
 nostri anno sexto. Ac cum post modum videlicet nonis Nouembris, Pontificatus
 nostri anno primo, eundem Martinum specialibus fauoribus, & gratis prosequi
 uolentes, statuerimus, prædictoq; Martino concesserimus literas scilicet: cor. Pauli
 Tertii, & Pii V. prædecessorum nostrorum præinsertas locum habere, & se exten-
 di in his, quæ de lecturis, & aliis loquuntur in quibuscunque Commentariis, &
 tractatibus, quæ idem Martinus ediderit, super prædicti Iuris Canonici declara-
 tione, & interpretatione, & præsertim super Manuali Confessariorum, ab eo
 prius lingua Hispanica edito, nunc recognito, aucto, latinitateque donato. Cum
 autem, ut accepimus, in obsequium Dei sacrosanctæque Sedis Apostolicæ non si-
 ne magno labore duobus annis proximè præteritis idem Martinus intenderit, &
 in præsentia intendat recognitioni operum suorum tam editorum, quàm non edi-
 torum, quo emendatoria, defecatoria, auctiora, & utiliora effecta typis excudan-
 tur. Nos eundem Martinum amplioribus fauoribus, & gratis prosequi uolentes,
 Motu proprio; non ad dicti Martini, aut alterius pro nobis desuper oblata peti-
 tionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, indultum, inhibitionem, declarati-
 onem, decretum, derogationem, aliaque omnia in præinsertis litteris apostolicis, &
 earum singulis contenta ad decem annos à Data præsentium computandos, ita
 ut quis ea, vel illorum partem aliquam sine suo expresso ad id in scriptis consensu
 imprimere, uel alibi impressa dicto decennio durante vendere, aut uenalia tene-
 re, donare, aut permutare non possit Apostolica auctoritate tenore præsentium
 prorogamus, extendimus, & ampliamus, & quemlibet contrauenientem censu-
 ras, & poenas in præinsertis litteris contentas eo ipso, & absque alia declaratione
 incurrere. Sicq; per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fun-
 gentes sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter indicandi, & interpretandi fa-
 cultate, & auctoritate ubique indicari, & definiri debere, in itum quoq; & inane
 decernimus, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, uel ignoran-
 ter contrigerit attentari. Non obstantibus præmissis ac omnibus illis, quæ in om-
 nibus supradictis litteris concessum est non ob stare cæterisque contrariis quibuscun-
 que. Insuper quia difficile foret, præsentem litteras ad quæcunque loca deferri,
 volumus, & dicta auctoritate decernimus ipsarum trian impis, & exemplis, & in
 eisdem exemplis, lecturis, Commentariis, Manuali, & aliis operibus huiusmodi
 impressis plenam, & eandem prius fidem ubique in iudicio, & extra adhibe-
 ri, quæ originalibus adhibetur, si forent exhibitæ, uel ostensæ. Datum Romæ
 apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris die xxi. Nouembris, Pontificatus no-
 stri Anno nono.

Cæ. Glorierius.

U M Q V A M adeo noui, candide lector, illud omnibus notum, Curæ posteriores meliores, & ut in hac huius nostri Enchiridij, siue Manualis recognitione vltima. Siquidem cum illud antehac ter recognouerim, emendauerim, reformauerim, atque auxerim: nihilominus nunc tot loca emendanda, reformanda, elucidanda & ordinanda inueni; quod cogor memoria repetere illud, quod Ecclesia Catholica Spiritu sancto illi Deo nostro æterno, donorumque omnium largitori cantat, & psallit; *Sine tuo numine nihil est in homine, nihil est innoxium, nihil sincerum, nihil limpidum, nihil integrum.* Cuius opem quàm humillime implorando, & quæcumque dixerim Sacrosanctæ Ecclesiæ Romanæ, quæ vna, ut suprema omnium est magistra, censuræ, & cuiusuis alius melius sentientis iudicio summittendo, conabor, ut hoc opus omni nationi orthodoxæ hactenus gratum, posthac sit longe gratius. Ob quod etiam omitimus multa, quæ ad te præfati fuimus in primis tribus editionibus, eo quorundam piorum, & prudentium consilio, ne quæ tunc ob aliquas causas erant opportuna, nunc eis cessantibus tibi videantur importuna. Omittimus etiam asteriscos hactenus additos, & in hac recognitione addendos; ne frequentia eorum Lectorem remoretur, & eius attentionem impediatur. Nomina item eorum, ob quorum interrogata, & monita multa addidimus, & addimus, quia nonnulli eorum nolunt nominari; & nonnullis aliorum nominatio displicet; & modestia prudentia, quæ maxima est, Romana id quodam tenus fastidit. Vale in Christo Iesu, qui nos omnes saluet. Amen.

GEORGIUS CALANDRVS
LVSITANVS I. C.

Candido Lectori S.

EXPECTABAM, Lector benenole, aliam maiorem occasionem, qua possem Domino, ac præceptori meo officij mei debitum ex integro persolvere: sed recens editio aurei Enchiridij, siue Manualis Confessariorum, & operum aliorum eiusdem frequentia non patiuntur longiores moras, & me quasi nolentem cogunt, utcumque prodire foras, ac illum veluti magnæ summæ creditorem, leui quodam, sed grati animi indice, munusculo prævenire, donec pleno aliquando opere satisfaciam. Sic frondibus coronantur Diuorum altaria, & mola litant, qui thura non habent. Quod autem præcipue me ad hoc adegit, est, quod arbitrer è Republica Christiana esse, ut velleis notitia habeatur de magna estimatione eruditionis eius; quam cum vitæ integritate coniunctam semper habuit, deque qualitate operum eius, quo libentius ea legantur. Ob oculos ergo propono tibi, Candide Lector, unum nostri seculi doctrinæ, ac sanctitatis exemplar D. Martinum ab Azpilcueta Doctorem Nauarrum, qui tam præfato Manuali, quàm omnibus alijs, utrumque factum testum ostendit. Alterum quidem, dum primum in se, deinde in alijs vitia omnia atque peccata remedijs opportunis extirpat, & affectus hominum ad bene beateque viuendum sedulo instruit. Alterum dum in ijs rite peragendis omnia iuris diuini, & humani, & utriusque philosophiæ penetrabilia reserat, & abstrusa quæque recludit, & in medium profert, ea copia, ut nihil addi possit, ea breuitate, ut nihil diminui, tanto in hac ultima manu suis prioribus superior, quanto suæ priores aliena superarunt. Sic sunt eiusdem Auctoris opera nouissima, vel quæ addendo prioribus olim editis locupletat; quæ de nouo nunc edit plurimæ. Vergente quippe deorsum conditione corporea, uigor spiritus in sublimiora conscendit, & quasi alter natura cygnus, quo mortì proximior, eo suauius modulatur. In eo sub tenui carne tenuissima spiritus enitescit; quasi sine carne totus spiritus. Nil tucbidum manat, nil insipidum: sed omnia pura, ac defæcata, utroque sale, tam conscientiæ, quam scientiæ bene condita. Fluunt ex ore doctrinæ, ac sanctitatis flores, Amaltheæ cornu copiam dixeris, sic gratiæ, ac lepores, doctæ ac beatæ animæ circumstant undique, siue antiquis operibus addit, siue de nouo cudit. Vtriusque temporis ego testis oculatus sum, qui à quadraginta annis Salmantica, & Conymbrica (Castellæ, ac Lusitaniæ literarum Emporijs) æpi sub eius disciplina operam iuri nauare; & usque ad præsens, quo

Roma

Rome in almo gymnasio, gratia S. D. N. Gregorij XII Pont. Opt. Max. iam per septennium iuris Pontificij ordinarius interpres. quantumvis minimus existo, eiusdem D. mei præceptoris eximij scriptis addisco, & quotidie proficio sicut omnibus multum, sic magis nouissime. Quanto igitur maiori laude putas, Candide Lector, quod celebrare potuissent hodierna eius opera insignes illi duo uiri, quorum epigrammata subiiciuntur edita Conymbricæ ab hinc annis trigintaquinque, quo tempore ille primos suos edebat sætus; quorum alter heroico, alter elegiaco carmine cecinerunt, toto orbe iam tunc celeberrimum Nauarrum, tum prælegendo, tum de iure respondendo in inclytis Hispaniarum Academijs ea, quæ didicerat, simul & docuerat antea iunior in Gallicanis, si uidissent eundem nunc longe seniore, & maiori otio Romæ uetera sua augmentem, & noua in dies proferentem; & utraque ingenio acutissimo exornantem, industria solertissima elaborantem, doctrina absolutissima perficientem, gratisq; ad quesita tamquam alterum iuris Apollinem ex tripode respondentem? Deduxi, Candide Lector, magni mei præceptoris, ac domini primas hic tantum lineas, & pingent alij suos colores, hoc artem oratoriam, in qua non adeo uersor, desiderat, illi simplex ueritas, in qua soleo uersari, sufficit. Bene uale, & fruiere.

Romæ XX. Martij. MDLXXIX.

DVO EPIGRAMMATA ILLORVM DVORVM INSIGNIVM VIRORVM,

Quos Regia Maiestas ex Gallia Conymbricam magnis
honorarijs duxit, primis Authoris operibus ante
triginta annos Conymbricæ adiecta.

*Alterum illius eruditissimi, qui tunc insignis Collegij bonarum
artium Conymbricensis professor erat primarius.*

AD AVTHOREM.

*ACTE animi, venerande senex, qui
pectore sancto
Abdita secreti referas penetralia Iuris:
Et veras recludis opes; vniq; rebellis
Saperenaſcentē reſecas rationibus herbā.
Non tu Dictæo mendacia callidus antro.*

*Authoremq; Iouem fingis, lucone Capeno
Auiæ nocturnæ ſimulas commertia nympha,
Nec tripodas Phœbi mentia oracula fundis:
Sed liquidas veri puris de fontibus vnda
Pectora noſtra rigas; moresque in praua fluentes
Corrigis, & iuſtis legum compeſcis habenis.
Spes nimias; animosque feros moderamine flectis
Pontifices tu per ſacros, dominosque potentis
Auſonia, Regesque doces diſcrimine certo
Noſſe modum iuris; flexuque obliqua doſo
Exigis ad Canones interpres commodus æquos.
Ergo velut dubijs Phœbæa oracula rebus,
Aut libycas ſortes, aut Dodonea petebant
Templa inopes veri, trepidoque inſtante tumultu:*

Sic

*Sic cum perplexis mentes ambagibus error
 Implicat, & iuris sinuoso tramite fallit
 Semita; tu dubios regis errantesque reducis,
 Confirmas trepidos, reuocasque in cæca ruentes:
 Et mala ne serpent rabiosa semina litus,
 Ante caues: & iustitiæ præceptor inermis
 Aurea compositis instauras secula bellis.*

ALTERVM IACOBI TEVII
I. C. ELOQVENTISSIMI
AD EVNDEM.

*Ens, lingua, ingenium, naturæ donapa-
 rentis
 Sint licet, artificis munere cuncta nitent.
 Pura quidem, & minimis mens candida
 sordibus ut sit
 Natura, arte eadem purior esse potest.
 Lingua itidem sonitum præbet natura suauem;
 Suauior, ut fiat, postulat artis opem.
 Quis neget ingenium nostra magis arte iuuari;
 Ut solet assiduo vomere cultus ager?
 Hæc data diuino tria sunt tibi munere dona,
 Mens pia, & ingenij lumen, & oris opes.
 Purius illa tamen studijs exculta nitescent,
 Et rude si quid erat, sedulus arte dolas.
 Sydera cœu claro debent sua lumina Phœbo;
 Sic sua virtutum lumina terra tibi.
 Sermo fluit facilis, sapienti è pectore manans:
 In sene doctiloquo Nestore qualis erat.
 Testis erit lingua, & mentis latissimus orbis;
 At quale ingenium sit tibi scripta docent.*

Nicolaus Deponte Dei gratia

Dux Venetiarum, &c.

UNIVERSIS & singulis Rectoribus, Potestatibus, Capitaneis, cæterisque ministris & iudicantibus nostris, nec non Magistratibus huius Urbis nostræ Venetiarum, præsentibus & futuris. Significamus hodie in Consilio nostro Rogatorum captum fuisse partem tenoris infra scripti, videlicet: Che non ostante parte alcuna in contrario, sia concesso à D. MARTINO Azpilcueta Nauarro, ch'altri ch'egli, ò chi harrà causa da lui, non possa per spatio de anni vinti, stampar nel Dominio nostro, ouero stampato altroue, in esso vender il libro suo, Manuale de Confessori intitolato, non ostante che prima l'abbia fatto stampar fuori del Dominio nostro, & ciò sotto pena di ducati trecento, da esser diuisi, un terzo à l'accusator, uno al Magistrato, che farà l'essecutione, & l'altro alla casa nostra dell'Arsenal, & nel resto sia tenuto di offeruar quanto è disposto per le leggi nostre in materia di stampe. Quare auctoritate supradicti Consilii mandamus uobis, ut supradictam partem obseruetis, & ab omnibus inuiolabiliter obseruari faciatis.

Dat. in nostro Ducali Palatio. Die iij. Decemb. Indict. 9.
M. D. LXXX.

Laurentius Massa Secr.

1580. Adi 20. Decembrio.

Io Zuane de Ogniben Comandador ho intimado il sopradetto privilegio à i Librari, & Stampadori di questa Città.

Quoniam elenchus praludiorum inseritur infra initio praludiorum, ideo hic tantum inserimus Elenchum capitulum in hanc, quæ sequitur, formam.

Elenchus capitulum.

<i>E contritione, prima parte sacramenti Pœnitentia.</i>	<i>cap. 1.</i>
<i>De confessione, secunda parte Pœnitentia.</i>	<i>cap. 2.</i>
<i>De satisfactione, tertia parte Pœnitentia.</i>	<i>cap. 3.</i>
<i>De potestate, scientia, & bonitate Confessarij.</i>	<i>cap. 4.</i>
<i>De interrogationibus pœnitentis, & qua prudentia faciendæ.</i>	<i>cap. 5.</i>
<i>De peccatorum circumstantijs.</i>	<i>cap. 6.</i>
<i>De conservanda fama proximi in confessione.</i>	<i>cap. 7.</i>
<i>De sigillo confessionis.</i>	<i>cap. 8.</i>
<i>In quibus casibus confessio iteranda.</i>	<i>cap. 9.</i>
<i>Quomodo confessarius excipiet confitentem.</i>	<i>cap. 10.</i>
<i>De primo præcepto Decalogi, De colendo Deo.</i>	<i>cap. 11.</i>
<i>De secundo præcepto, De non vane iurando.</i>	<i>cap. 12.</i>
<i>De tertio præcepto servandi festa.</i>	<i>cap. 13.</i>
<i>De præcepto honorandi patrem, & matrem.</i>	<i>cap. 14.</i>
<i>De quinto præcepto, De non occidendo.</i>	<i>cap. 15.</i>
<i>De sexto præcepto, De non mœchando.</i>	<i>cap. 16.</i>
<i>De septimo præcepto, De non furando.</i>	<i>cap. 17.</i>
<i>De octavo præcepto, De non falso testando.</i>	<i>cap. 18.</i>
<i>De nono præcepto, De non concupiscendo uxorem proximi.</i>	<i>cap. 19.</i>
<i>De decimo præcepto, & consilijs euangelicis.</i>	<i>cap. 20.</i>
<i>De quinque præceptis ecclesiæ.</i>	<i>cap. 21.</i>
<i>De septem sacramentis ecclesiæ.</i>	<i>cap. 22.</i>
<i>De superbia, & septem peccatis capitalibus.</i>	<i>cap. 23.</i>
<i>De operibus misericordiæ, & sensibus exterioribus.</i>	<i>cap. 24.</i>
<i>De peccatis diuersorum statuum.</i>	<i>cap. 25.</i>
<i>Quomodo se geret confessarius erga confessum.</i>	<i>cap. 26.</i>
<i>De censuris ecclesiasticis, casibus reservatis, & irregularitate.</i>	<i>cap. 27.</i>

colorchecker classic

calibrite